

EMILY BRONTE

UĞULTULU TEPELER

ROMAN

YAYINLARI

EMILY BRONTE

UĞULTULU TEPELER

Romantik Gerçekçi İngiliz bir romancı olan Emily Bronte, üç romancı kız kardeşin ortancasıdır. Hayatları kadar, sanatları da benzerlik taşıyan kardeşlerin en öne çıkanı, Uğultulu Tepeler'in yazarı Emily Bronte'dir. Yazdığı bu tek roman, yoğun bir lirizmle örülü olmanın yanı sıra, biçimsel açıdan da, titiz çalışmanın, olayları sağlam temellere dayandırmanın az bulunur örneklerinden biridir.

Acı bir intikam almayı konu edinen bu roman, okurun ilgisini sürekli canlı tutacak ustalıkta, şaşırtıcı olaylar, canlı ruh çözüm-lemeleriyle, kendi çağının öne çıkan romanlarından biri olmuştur.

EMILY BRONTE

Türkçesi: NÜRTEN TUNÇ

UĞULTULU TEPELER

Evsahibimi (bir süre sonra başıma bela açacak olan su yalnızlığa düşkün komşumu) ziyaretten az önce döndüm. Burası sahiden epey güzel bir yer! Bütün İngiltere'yi dolaşsam, kalabalığın uğultusundan bunca

uzak bir çevre bulabileceğimi hiç sanmıyorum, insanlara uzak duran biri için tam bir cennet burası; Bay Heathcliff'le ben de bu ıssızlığın tadını çıkarmak için o kadar elverişli iki kişiyiz ki!

Sıkı bir adamdı bu Heathcliff! Ben at üzerinde ona yaklaşıırken, kaşlarının altından kara gözleriyle beni kuşkuyla süzduğu zaman da, ona kendimi tanıtırken parmaklarını kıskançlıkla yeleğinin cebine attığında da, ona hemen nasıl ısındığının farkında bile olmadı.

«Bay Heathcliff'siniz, değil mi?» diye sordum. . Yanıt yerine başını eğdi.

«Ben yeni kiracınız Lockwood, efendim. Buraya gelir gelmez, sizi ziyaret etme onuruna ermek istedim. Merak ettiğim, Thrushcross Grange'e kiracı olarak gelmekte bunca üsteleyişimin sizi huzursuz edip etmediğini öğrenmekti. Dün duyduğuma göre, kimi kaygılarınız varmış...»

Yüz buruşturup sözümü kesti.

«Thrushcross Grange kendi malımdır, bayım! Kimsenin beni huzursuz etmesine izin veremem, olabildiğince... içeri buyrun!»

Bu, «içeri buyrun!» sözlerini sıkılı dişlerinin arasından söylemiş, «Canın cehenneme!» der gibi olmuştu. Yaslandığı bahçe kapısı bile efendisinin bu sözlerinden hoşlanmadığını belli eden bir devinim göstermedi. Aldanmıyorsam, yalnızca durum dolayısıyla çağrısını kabul ettim: Benden daha aşırı biçimde ürkek davranan bu adama karşı içimde bir ilgi uç vermişti.

Atımın kapıyı iyice göğüslediğini görünce elini uzatıp kapının zincirini açtı, sonra asık yüzü bir tavırla önüme düştü, avluya girerken de bağırdı:

«Joseph, Bay Lockwood'un atını al; sonra da şarap getir.» Bu iki buyruğun bendeki etkisi, «Sanırım bütün işlerine bir tek hizmetçi bakıyor» düşüncesi oldu. içimden, «Kaldırımların arasından otların yeşermesine şaşmamalı. Sanırım otları da büyükbaş hayvanlardan başka düzelten yok,» diye geçirdim.

Joseph, irikryım görünmesine karşın, yaşlıca... Hayır, yaşlı, dahası belki de epey yaşlı bir adamdı.

Atımı alırken, ters ters: «Tanrı yardımcımız olsun!» diye söylendi. Bir yandan da yüzüme öyle sevimsizce bakıyordu ki, yediği yemeği sindirebilmesi için ilahi bir yardıma ihtiyacı olduğunu düşündüm, bu tavırlarının da benim ansız ziyaretimle ilgisi olmadığını anladım.

Uğultulu Tepeler Bay Heathcliff'in malikânesinin adıdır. «Uğultulu» fırtına gibi esen rüzgârın çıkardığı sesi anlatmada kullanılan bir nitelemedir. Sahiden de burada havanın her zaman çok temiz, insanı zinde tutacak biçimde olduğunu kabul etmek gerekir: insan burada kuzey rüzgârının gücünü evin arkasındaki birkaç köknar ağacının yana eğilmesinden, bir dizi gösterişsiz çalılığın bütün dallarının güneşten sadaka dilenir gibi aynı yöne uzanmasından anlayabilir. Neyse ki mimar bunları önceden düşünüp binayı dayanıklı yapmış: Daracık pencereler duvarların içine sağlamca oturtulmuş, köşeler de kocaman taşlarla pekiştirilmiş.

Kapıdan geçmeden önce durdum, ön tarafa, özellikle sokak kapısının üstüne serpiştirilmiş kabartmaları beğeniyle izledim. Kapının üstünde zamanın eskittiği ejderhalar, çıplak küçük çocuk kabartmaları arasında 1500 tarihini, bir de «Hareton Earns-how» yazısını gördüm. Bu konuda birkaç kelime edebilir, somur-tuk evsahibinden buranın kısa bir tarihçesini öğrenmek isteyebilirdim ama, onun kapıdaki tavırları benden ya içeriye girmemi, ya da çekip gitmemi beklediğini belirtiyordu. Benim ise evin içini görmeden onun sabrını taşımak gibi bir isteğim yoktu.

Sofa, ya da aralık gibi bir yerden geçmeden tek adımda oturma odasına dalıverdik. Buralarda, böyle

odalara haklı olarak «ev» deniliyor, çünkü genellikle mutfak da, oturma odası da aynı yerde oluyor. Fakat sanırım Uğultulu Tepeler'de mutfak evin ••• başka bir bölümündeydi, çünkü tabak-çanak sesleri, mırıltılar epey derinden geliyordu; üstelik, koca ocağın başında kaynatma, pişirme, kızartma gibi şeylerin yapıldığına ilişkin küçük bir iz yoktu, duvarlara da bakır tavalara, teneke süzgeçler asılma-mıştı. Ama bir köşede, büyük meşe dolabın üstünde dizili gümüş kupalar, tavana dek yükseliyordu. Tavan kaplanmamıştı, öylece bırakılmıştı, fakat bir bölümüne çakılı tahtalara asılı sığır, koyun, domuz butları tavanı kapatıyordu. Ocağın üzerinde her boy eski korkunç tüfekler, bir çift horozlu tabanca vardı. Süs niyetine de rafa süslü püslü çay takımları dizilmişti. Zemin düzgün beyaz taştandı; iskemleler, yüksek arkalı, hantal görünüşlüydüler, yeşile boyanmışlardı, koyu renkli birkaç tanesi de karanlık köşelere gizlenmiş gibi duruyordu. Tabak-çanak tezgâhının altındaki kavisli bölümde koyu kahverengi koca bir dişi av köpeği mızıl-da-nan yavruları arasında uyukluyordu. Diğer köşelerde de başka köpekler süklüm püklüm duruyorlardı.

Bu ev, eşyalar, kuzeyde doğup büyümüş, kısa pantolonlu, inatçı görünüşlü kendi halinde bir çiftçinin olsaydı hayret etmeye değer bir şey bulunmazdı. Tam vaktinde, yani akşam yemeğinden hemen sonra şu tepelerde sekiz-on kilometre gezinirseniz, böyle bir kimseyi, koltuğuna kurulmuş, önündeki yuvarlak masada duran köpüklü birasını içerken görebilirsiniz. Ama Bay Heathcliff, çevresiyle de, hayat biçimiyle de eksiksiz bir çelişki oluşturuyor. Dış görünüşüyle bir çingene gibi ama, giyimiyle, tavırlarıyla bir beyefendiye benzer, yani bir köy ağası ne kadar beyefendi olabilirse o kadar... Biraz aptal görünse de dimdik, düzgün bedeni yüzünden kayıtsızlığı dikkat çekmez. Kimileri onun epeyce kaba, gururlu bir adam olduğunu düşünebilirler. Ben, iç-tenlikli bir hisle, durumun hiç de öyle olmadığını seziyorum. Biliyorum ki onun içine kapanık olması duygularını ele vermekten, karşılıklı kibarlık gösterilerinde bulunmaktan hoşlanmamasın-

dan kaynaklanıyor. Onun sevgisi de, kini de aynı derecede gizli olacaktır; ama tekrar sevmeyi de, nefret edilmeyi de bir tür küstahlık gibi görecektir. Hayır, ben de çok ileri gidiyorum, kendi özelliklerimi rahatça ona mal ediyorum. Belki de benim gibi bir süre sonra ahaba olacak birine hemen elini uzatmayışının çok daha farklı nedenleri var. Yaradılış bakımından pek kimseye benzemediğime inanmak isterim; sevgili anacığım da hiçbir zaman rahat bir yuvam olmayacağını söyler dururdu, böyle bir yuvaya uygun olmadığımı da daha geçen yaz kanıtladım.

Deniz kenarında güneşli havalara tadını çıkarmaya çalışırken epey mükemmel bir yaratıkla tanışmıştım. O, benimle ilgilenmediği sürece, gerçek bir tanrıçaydı. Aşkımı asla sözlerle ifade etmemiştim ama, gözlerin bir dili varsa, dünyanın en ahmak insanı bile, ona bakışlarımdan tutulduğumu anlayabilirdi. En sonunda, o da beni anladı, gözleriyle karşılık verdi... üstelik ne tavırlarla. Peki, ya ben ne yaptım? Utanarak itiraf ediyorum, donakalıp tıpkı bir salyangoz gibi kabuğuma çekildim. Her bakışım giderek daha soğuk, daha uzaktı. Sonunda, zavallı yavrucak duygularından kuşkulandırmaya başladı, hata yaptığını düşünmenin getirdiği şaşkınlık içinde, oradan gitmeleri için annesini zorladı. Durumun bu kadar ilginç bir hale gelmesiyle de acımasız damgasını yedim. Bunu ne kadar hak etmediğimi de sadece ben bilirim.

Ocaktasının yanında, evsahibimin yöneldiği sandalyenin karşısında bir yere oturdum, ortalığa çöken sessizliği yavrularının yanından uzaklaşan dişi köpeği okşayarak geçiştirmeye çabaladım. Köpek de, dudakları kıvrılmış, beyaz dişleri sulanmış, tıpkı bir kurt gibi ayağımın arkasını ısırmaya hazırlanıyordu. Benim okşayışım köpeğin uzun uzun hırlamasına neden oldu.

Heathcliff köpeğin hırıltısından ayrımsız bir sesle; «Onu rahat bıraksan iyi olur!» dedi, ayağıyla köpeğe bir tekme atarak hayvanın şiddet gösterisini önledi. «Şımartılmaya alışkın değildir. Zaten süs köpeği niyetine beslenmiyor,» dedi, sonra yan kapıya giderken yeniden bağırdı: «Joseph!»

Joseph, kilerin derinliğinden, anlaşılmaz sözler geveledi ama, yukarı çıkmaya da niyeti olmadığı anlaşılıyordu. Bunun üzerine efendisi, beni o dişi canavarla, ayrıca benim her hareketimi kıskanç bakışlarla

izlemeyi bu dişi köpeklerle bölüşen bir çift çoban kö-peğiyle yalnız bırakıp aşağıya indi.

Hayvanların köpekdişleriyle ilişki kurmaya fazla meraklı olmadığım için, sesimi çıkarmadan, hareketsizce oturdum, fakat onların sessiz hareketlerden bir şeyler anlamayacaklarını tahmin ettiğim için, üçlü gruba kaş oynatıp göz kırpmaya başladım. Yüzümün girdiği şekillerden biri Köpek Hanımı ansızın epey rahatsız etmiş olacak ki hemen öfkeyle kucağıma atıldı. Onu geri itip hemen masanın arkasına çekildim. Bu olay, bütün sürüyü ayaklandırmıştı. Yarım düzine, farklı boylarda, değişik yaşlarda dört ayaklı canavarlar, gizlendikleri köselerden çıkıp ortaya geldiler. Topuklarımın, paltomun eteklerinin çekıştırıldığını hissediyordum. Saldırıların şiddetlice olanlarını ocağın demiriyle, olabildiğince püskürtmeye çalışıyordum, bir yandan da huzura kavuşmak için evdekilerden yardım istemek niyetiyle bağırırmaya başlamıştım.

Heathcliff'le adamı, kilerden, insanı delirtecek ölçüde bir soğukkanlılıkla çıktılar. Ocakbaşında müthiş bir şamata koptuğu halde, onların her zamankinden biraz daha hızlı yürüdüklerini sanmıyorum.

Neyse ki, mutfak sakinlerinden biri, eteğinin bir ucu beline sokulmuş, kolları çıplak, yanakları fırın ateşinden kızarmış, tombulca bir kadın, elindeki tavayı sallayarak geldi, zehir gibi diliyle tavasını silah gibi kullandı da ortalık yatıştı. Efendisi sahneye çıktığında da, kadın odanın ortasında fırtınadan sonra kabaaran deniz gibi şişinerek soluklanıyordu.

Evin beyi, hele beni o kaba karşılayışından.sonra zor bela katlanabileceğim bir tavırla yüzüme bakarak sordu:

«Ne saçmalıklar oluyor burada?»

«Ne saçmalıklar olmuyor ki!» diye mırıldandım. «Cin çarpmış bir domuz sürüsü bile sizin şu hayvanlarınızdan daha berbat bir

ruh taşıyamazlar, beyefendi. Konuklarınızı aç kaplanların ortasına bıraksanız daha iyi edersiniz.»

Şişeyi önüme koyup masayı düzeltmeye çalışırken: «Onlar hiçbir şeye karışmayan kimselere dokunmazlar,» dedi. «Köpeklerle uyanık olmak yaraşır. Bir bardak şarap ister misiniz?»

«Hayır, teşekkür ederim.»

«Isırmadılar ya?»

«Öyle bir şey olsaydı, ısıranın icabına bakardım.»

Heathcliff rahatlayarak gülümsedi:

«Hadi, hadi, Bay Lockwood,» dedi, «korktunuz. Biraz şarap için. Bu eve o kadar nadiren konuk gelir ki, ben de, köpeklerim de onlara nasıl davranacağımızı bilemeyiz. Sağlığınıza, efendim.»

Başımı eğdim, bu dileğe aynen karşılık verdim. Bir sürü adi köpeğin alçakça davranışına küsüp oturmanın aptallık olacağını anlamaya başlamıştım. Sonra, bu adamın benimle fazla eğlenmesini de istemiyordum, çünkü halinden bunu sezmiştim.

O da sanırım iyi bir kiracıyı öfkelenendirmenin aptalca bir iş olduğunu düşünmüştü ki sizli-bizli konuşmayı bırakmış, beni ilgilendireceğini sandığı konularda içten bir ifadeyle konuşmaya başlamıştı. Konu da benim herkesten uzak yaşamak için seçtiğim bölgenin iyi ve kötü yanlarıydı.

Değindiğimiz konularda onun epey bilgili olduğunu fark ettim; eve gitmek üzere ayrılmadan önce de, ertesi gün onu yeniden ziyaret edebileceğimi söylemek cesaretini buldum.

Kendisini tekrar huzursuz etmemi istemediği kesindi. Fakat ben yine de gideceğim. Onun yanında kendimi çok daha insancıl buluyorum; bu da, hayrete değer bir şey.

Dün öğleden sonra hava soğuk ve sisliydi. Çamurlara, çalılara bata çıka Uğultulu Tepeler'e gitmeye çalışmaktansa zamanımı çalışma odamda, ocağın başında geçirmeye neredeyse kararlıydım. Ama yemekten sonra, tembellik etme düşüncesiyle merdi-

10

venleri çıkıp odaya girdiğimde, bir hizmetçi kızın, fırçalar, süpürgeler arasında odanın ortasına diz çökmüş olduğunu gördüm. Ocağın ateşine kül atıp söndürürken de o kadar toz çıkarıyordu ki. (Ben on iki ile bir arasında yemek yerim. Evle birlikte devredilmiş olan kâhya kadın benim saat beşte de yemek yemek isteyebileceğimi anlayamıyordu, ya da anlamak istemiyordu.) Bu görüntü beni hemen geri dönmeye yöneltti; şapkamı aldım, yedi kilometrelik bir yolu yürüdükten sonra, Heathcliff'in bahçe kapısına vardım da, tam bu sırada lapa lapa yağmaya başlayan karın tüy gibi serpintilerinden kurtuldum.

O kel tepe üstündeki toprak dondan katılaşmıştı. Hava da beni iliklerime kadar titretti. Zinciri kaldıramayınca, üstünden atladım, iki tarafı böğürtleni! o taş yoldan koşarak kapıya geldim, parmaklarım uyuşuncaya, köpekler ulumaya başlayınca kadar da sürekli kapıya vurdum.

içimden: «Sefiller!» diye mırıldanıyordum. «Bu konuksev-mezliğinizi yüzünden hemcinslerinizden ayrı düşmeyi hak ettiniz. Ben en azından gündüzün ortasında kapımı kilitli tutmayı düşünmezdim. Ama bana vız gelir... nasıl olsa içeri gireceğim!»

Bu karara vardıktan sonra kapının tokmağını kavradım, öfkeyle salladım. Ekşi suratlı Joseph ahırın yuvarlak pencerelerinden birinden başımı uzattı.

«Burada ne işin var?» diye bağırdı. «Efendiyi arıyorsan, işte orada, kümeste, ahırın berisinde. Onunla konuşmak istiyorsan oraya git!»

Buna karşılık ben: «İçeride kapıyı açacak kimse yok mu?» diye bağırdım.

«Kalfadan başka kimse yok, o da sana kapıyı açmaz, akşâ*-ma kadar vursan da yine açmaz.» Konuşmaları komik bir köylü şivesiyleydi.

«Neden? Benim kim olduğumu ona söyleyemez misin, Joseph, ha?»

«Ben mi? Ben bu işe karışmam,» diye söylenirken başı pencereden kayboldu.

Kar hızını çoğaltmıştı. Tekrar denemek için tokmağa yapış-

11

tim. O sırada, arka avluda omzunda başak tırmığıyla ceketsiz bir genç belirdi, ardı sıra gelmemi işaret etti. Çamaşırhaneyi geçip kömürlüğü, tulumbayı, güvercinliği geçtikten sonra, daha önce davet edildiğim o büyük, iç açıcı, ılık salona geldik.

Kömür, odun karışımı ateşle yanan ocağın ateşi salona girer girmez insanın yüzüne vuruyordu. Üzeri

akşam yemekleriyle alabildiğine dolu masanın yanı başında da varlığından hiçbir zaman kuşkulamadığım «hanımefendinin oturduğunu görmek hoşuma gitti.

Başımla selamladım, oturmamı söylesin diye bekledim. Kadın, koltuğuna yaslanarak bana baktı, hiç sesini çıkarmaması bir yana, oralı bile olmadı.

«Hava epey sert,» dedim. «Uşaklarınızın ilgisizliğinin cezasını ne yazık ki kapınız çekiyor, Bayan Heathcliff. Onlara sesimi duyuruncaya kadar kapıyı epeyce hırpaladım.»

Kadın ağzını hiç açmadı. Ben ona baktım, o bana baktı. Bakışlarını benden ayırmıyordu, ilgisiz, sevimsiz, insanı utandıracak, bezdirecek bir ifadeyle bakıyordu.

Delikanlı, uğultulu bir sesle: «Oturun,» dedi. «Beyefendi de birazdan gelir.»

Söylediğini yaptım; bir şeyler kekeledim; sonra beni ikinci kez görünce tanıdığını belli etmek için kuyruğunu sallayan o hain Ju-no'ya seslendim.

«Çok güzel bir hayvan,» diye tekrar konu açtım. «Yavrularını dağıtmayı düşünüyor musunuz, hanımefendi?»

Şirin evsahibi Heathcliff'inkinden bile daha aksi bir tavırla: «Onlar benim değil,» diye söylendi.

Ben de kediye benzer yaratıklarla dolu yastığa doğru dönerek: «Sizin gözdeleriniz şunlar olmasın?» dedim.

Kadın, hışımla: «Aman! Tam da gözde olacak şeyler!» dedi.

Terslik bu ya, bunlar meğer bir sürü ölü tavsanmış. Tekrar mırın kırın ettim, ocağa yaklaşıp havanın kötülüğü hakkındaki sözlerimi yineledim.

Kadın yerinden kalkıp ocağın rafındaki boyalı çay bardaklarından ikisini almaya uzanırken: «Evden çıkmamalıydınız,» dedi.

12

Daha önce kadın gölgede kalmıştı; şimdi ise onu belirgince görebiliyordum. Zayıf, çocuksuydu, genç kızlık çağını yeni geçmiş olmalıydı: Bedeni güzeldi, yüzü de şimdiye kadar gördüğüm küçük yüzlerin en tatlısıydı. Lepiska... hayır, altın sarısı bukleler ince boynuna doğru sarkıyordu, bakışları biraz daha uysal olsaydı, onlara kimse dayanamazdı... Ama, Tanrı'ya şükür, bu gözlerdeki tek ifade, küçümseme ile çaresizlik arası, bu gözlere hiç de yakışmayan bir ifadeydi.

Çay bardakları hayü uzaktaydı, onlara yetişemeyecekti; ben ona yardım etmek için davrandım. Tıpkı altınlarını saymakta olan bir pintinin kendisine yardım etmek isteyen birine dönüşünü andıran bir tavırla, hışımla bana döndü:

«Yardıminızı istemem,» diye kesip attı. «Onları kendim alırım.»

Hemen: «Özür dilerim,» dedim.

Kusursuz siyah giysisinin üzerine bir önlük bağladı, elinde bir kaşık çayla, demliğe doğru eğilirken: «Çaya davet edilmiş miydiniz?» diye sordu.

«Bir bardak verirsiniz sevinerek içerim,» dedim. Kadın sorusunu yineledi:

«Davet edilmiş miydiniz?»

Usulca gülümseyerek: «Hayır,» dedim. «Beni davet etmesi gereken kişi sizsiniz.»

Çayı kaşığıyla beraber kutuya atarak hışımına yerine oturdu, alnı kırışmış, o kıpkırmızı alt dudağı, ağlamaya hazırlanan bir çocuğunki gibi, sarkmıştı.

Bu arada delikanlı da omuzlarına eskimiş bir ceket almış, ateşin karşısında dimdik duruyor, sanki aramızda görülecek bir hesap varmış gibi göz ucuyla dik dik beni süzüyordu. Onun bir uşak olup olmadığından da kuşkuya düşmüştüm. Kıyafeti, konuşması epey kabaydı, Bay ve Bayan Heathcliff'lerde dikkat çeken üstünlük havasının onda izi yoktu. Kıvrık kumral saçları hem gürdü, hem de epey bakımsızdı; favorileri yanaklarına doğru uzuyordu; elleri de işçi eli gibi kir pas içindeydi. Ama tavırları

13

rahat, hatta biraz da mağrurdu, evin hanımına hizmet ederken de bir uşaktan beklenen biçimde elineçabuk davranmıyordu.

Onun durumunu kesin olarak öğrenmemi sağlayacak ipuçlarını sağlayamadığım için adamın tuhaf davranışlarını görme-mezlikten gelmeyi tercih ettim; zaten, beş dakika sonra da He-athcliff'in içeri girmesiyle ben de bu tedirgin edici durumdan biraz olsun kurtuldum.

Neşeli bir hal takınarak: «Görüyorsunuz ya, söz verdiğim saatte geldim, efendim,» diye bağırdım. «Havanın kötülüğü nedeniyle de yarım saat kadar burada kalmam gerekecek; fakat, evinizde kalmama izin verirsiniz tabii...»

Elbisesindeki beyaz tanecikleri silkeleyerek, «Yarım saat mi?» diye mırıldandı. «Buralara gelmek için böyle karlı kışlı havayı seçmenize şaştım, doğrusu. Bataklıkta yolunuzu yitirme tehlikesinin bulunduğunu biliyor musunuz? Buraları iyi bilenler bile böyle zamanlarda yollarını sık sık yitirebilirler. Hem size bir şey söyleyeyim mi, şimdilik havanın düzelme olasılığı da hiç

yok.»

«Belki de adamlarınızdan biri bana rehberlik edebilir, sabaha kadar da Grange'de kalır... Yanıma birini verebilir misiniz?»

«Hayır, veremem.»

«Ya, öyle mi? Öyleyse ben de işimi kendim hallederim.»

«Öf!» .

O eskimiş ceketli, vahşi bakışlarını benden ayırıp, genç kadına çevirerek sordu;

«Çayı hazırlayacak mısınız?»

Kadın da, Heathcliff'e dönerek: «Ona da çay verilecek mi?» diye sordu.

Yanıt, «Hadi, hazırla!» oldu. Bu o kadar katı bir sesle söylenmişti'ki yüreğim yerinden oynadı. Bu sözlerdeki tavrı, adamın kişiliğinin kötülüğünü duyuruyordu. Artık Heathcliff için sıkı bir adam demek de içimden gelmiyordu.

Hazırlıklar bitince beni: «Hadi bakalım, efendi, çek sandalyeyi,» sözleriyle sofraya davet etti.

14

Kaba delikanlı dahil, hepimiz masanın çevresine dizildik, ciddi bir sessizlikle yiyip içmeye başladık.

Sofradaki kasvetli havaya nasıl ben neden oldumsa, bu durumu düzeltmenin de yine bana düştüğünü düşünüyordum. Bu insanlar her gün sofraya böyle ciddi, öfkeli bir halde oturamazlardı, ne kadar kötü huylu olurlarsa olsunlar, yine de bu öfkeli ifade yüzlerinin her zamanki ifadesi değildi sanırım.

Birinci bardağı bitirip ikincisini beklerken: «Çok tuhaf,» diye başladım, «geleneklerin zevklerimize, düşüncelerimize şekil vermesi çok tuhaf. Birçokları, sizin şu dünyadan uzak tam bir sürgün gibi yaşayışınızda mutlu bir yan bulunabileceğini akıllarına bile getirmezler, Bay Heathcliff. Ama şunu da söylemek isterim ki, bir aile çevresi içinde bulunurken gönlünüzle evinizi başarıyla çekip çeviren cana yakın bir hanımınız varken...» Yüzünde şeytani bir gülümseyişle sözümü kesti: «Benim cana yakın hanımım mı? Nerede o? Yani, şu benim hanımım mı?»

«Bayan Heathcliff, yani hanımınız demek istedim...» «Ha, evet... Yani, bedeni çürüdükten sonrada ruhunun koruyucu bir melek olduğunu, Uğultulu Tepeler'i koruma görevini üstlendiğini söylemek istiyorsunuz, öyle mi?»

Gaf yaptığımı fark ederek bunu düzeltmeye çalıştım, ikisi arasında karı-koca olmalarına olanak tanımayacak kadar yaş farkı bulunduğunu tahmin etmeliydim. Biri kırklarındaydı; bu da bir erkeğin bir kızla aşk evliliği yapabilme olasılığının epey zayıf olduğunu anlayacak kadar aklın'n işlediği bir yaştı. Bu hayal ancak çökme yaşlarında bizim tek tesellimiz olur. Diğerleri de daha on yedisinde bile görünmüyordu.

Derken zihnimde bir şimşek çaktı: Şu dirseğimin dibinde oturup çanakdan çay içen, ekmeğini kirli elleriyle yiyen palyaço onun kocasıydı kesinlikle. Heathcliff'in de oğlu olmalıydı, işte canlı canlı gömülmenin sonucu da buydu: Ondan daha iyilerinin varlığından haberi olmadığı için kızcağız kendini bu kaba herifin kollarına atmıştı. Ne içler acısı bir durum! Onda pişmanlık duygusu uyandırmamaya dikkat etmeliyim.

15

Bu düşüncemle biraz kendimibeğenmişçe davrandığım sanılabilir ama, öyle değil. Komşum bana dünyanın en kötü insanı gibi görünmüştü. Epeyce yakışıklı olduğumu da edindiğim tecrübeler bana öğretti.

Heathcliff: «Bayan Heathcliff benim gelinimdir,» diyerek düşüncelerimi onayladı. Konuşurken kin dolu bir bakışla ona bakıyordu... yüz kasları, diğer bütün insanlardakinin aksine, içinden geçenleri ele vermeyecek yapıda değilse.

Yanımdakine dönerek: «Ha, elbette, şimdi anladım,» dedim. «Bu koruyucu meleğin şanslı sahibi sizdiniz.»

Bu, önceki gafımdan daha da kötü olmuştu: Delikanlının yüzü pancar gibi kızardı, saldırmaya hazırlanıyormuş gibi yumruklarını sıkı. Sonra kendini hemen toplayıverdi, havanın kötülüğü; ne sunturlu bir küfür savurdu. Bunu aslında bana söylemişti ama, ben oralı olmadım.

Evsahibim: «Ne yazık ki tahminlerinde sürekli yanılıyorsun, efendi,» dedi. «İkimiz de sizin iyilik perinize

sahip olma şansını bulamadık. Onun eşi öldü. Onun gelinim olduğunu size daha önce söylemiştim; demek ki benim oğlumla evlenmiş.» «O halde bu delikanlı da...» «Oğlum değil elbette.»

Heathcliff, kendisini bu hödüğün babası sanmam epey tuhaf bir şeymiş gibi gülümsedi.

Diğeri de: «Benim adım Hareton Earnshaw,» diye gürledi. «Bu isme saygılı olmanı öneririm.»

Adamın kendini kibirlenerek takdim edişine içimden gülererek: «Saygısızlık etmedim ki,» diye yanıt verdim.

Gözlerini gizemli bir şekilde bana dikmişti, ben kendi bakışlarımı başka tarafa çevirmek zorunda kaldım, çünkü kulaktozuna bir yumruk atmaktan, ya da kendimi tutamayıp kahkahalarla gülmekten korkuyordum. Bu canayakın aile ortamında kendimi epey yabancı hissetmeye başlamıştım. Buranın havasındaki huzursuzluk bütün maddi rahatlıklarını ortadan kaldırıyordu. Üçüncü kez bu çatı altına girmeden önce uzun uzun düşünmeye karar verdim.

16

Yemek işi bittikten sonra hiç kimse ağzını açıp bir şeyler söylemeye niyetli görünmeyince, havanın durumuna bakmak üzere pencerelerden birinin önüne gittim.

Gördüğüm manzara epey kasvetliydi: Ortalık pek erkenden gecenin karanlığına bürünmüş, gökyüzü ile tepeler acı ve soluk kesici rüzgârın anaforuyla tipide birbirine girmişti.

«Yanımda bir rehber olmadan eve gitmemin mümkün olacağını sanmıyorum,» diye, elimde olmadan bağırdım. «Yollar şimdiden karla örtülmüştür. Öyle olmasa bile, bir adım ileriye görmem mümkün değil.»

Heathcliff: «Hareton, şu koyunları ahırın sundurmasına yürüt,» dedi. «Bütün gece ağılda kalırlarsa üstleri karla kaplanır. Önlerine bir kalas koymayı da unutma.»

Gittikçe çoğalan bir öfkeyle: «Peki, ben nasıl gideceğim?» diye sordum.

Soruma yanıt alamadım. Çevreme bakınca, köpekler için bir kova dolusu yulaf getiren Joseph'le ocağın üstündeki raftan çay fincanlarını alırken yere düşürdüğü kibritleri birer birer yakarak oyalanmaya çalışan Bayan Heathcliff'ten başka kimseyi göremedim.

Joseph yükünü bıraktıktan sonra, odaya şöyle araştıran gözlerle bakındı, çatlak sesiyle konuşmaya başladı:

«Herkes bir şeylerle uğraşırken, sen burada avare avare dolaşıyorsun, bunu anlamıyorum. Sen hiçbir işe yaramazsın. Kafana da söz girmiyor. Kötü alışkanlıklarından da vazgeçeceğin yok. Tıpkı annem gibi seni de şeytan çarpacek!»

Bir ân, bu sözlerin bana söylendiğini sandım, öfkelenerek ihtiyar ahmağı bir tekmeyle dışarı atmak için ona doğru yürüdüm. Bayan Heathcliff'in yanıt vermesi beni durdurdu.

«Seni gidi utanmaz, riyakâr bunak seni! Şeytanın adını ağzına alınca çarpılacağını hiç düşünmüyor musun? Sana şimdiden söyleyim, beni kızdırmaktan vazgeç, yoksa senin işten atılmanı yalvar yakar isteyeceğim.» Kadın, raftan koyu ciltli bir kitap alarak seslendi: «Sana büyüculükte ne kadar ilerlediğimi göstereceğim. Çok yakında da yapamayacağım hiçbir şey kalmayacak.

Kızıl inek tesadüfen ölmedi, senin romatizmalarının da kaderin olduğuna inanmak zor...»

ihthiyar adam: «Ah! iblis kadın!» diye söylendi. «Tanrı bizi fenalıklardan korusun.»

«Sus... İmansız! Sen uğursuzun birisin. Defol, yoksa canımı epeyce yakarım. Burada hepinizi muma çevireceğim, bana karşı koymaya ilk heves edeni de... ona ne yapacağımı söylemeyeceğim, ama, sen göreceksin! Defol, seni gözetim altında tutuyorum, bunu unutma!»

Küçük cadı, güzel gözlerine kötücül bir ifade vermişti. Joseph de, içtenlikli bir korku duygusuyla, bir yandan dua edip, bir yandan «Cadı!» diye söylenerek, titreye litreye dışarı çıktı.

Kadının davranışının sıkıntıdan kaynaklanan bir tür oyun olduğunu düşündüm, onunla yalnız kalınca da içinde bulunduğum sıkıntılı durumla onun ilgisini çekmeye çalıştım.

Ciddi ciddi: «Bayan Heathcliff,» dedim, «sizi rahatsız ettiğim için özür dilerim... Ama sizde bu güzel yüz varken, ister istemez yumuşak yürekli olmuştunuzdur. Bana evimi bulmama yardım edecek bir-iki ipucu verin. Siz Londra'ya nereden, nasıl gidilebileceğini bilmediğiniz gibi, ben de buradan evime nasıl gidebileceğimi bilemiyorum.»

Kadın, iskemlesine iyice büzülerek oturmuştu. Önünde bir mum yanıyordu, koca kitap da, açılmış, kucağımdaydı:

«Geldiğiniz yoldan dönün,» dedi. «Belki epey kısa bir öğüt ama, size bundan daha iyisini öneremem.»

«Beni bataklıkta, ya da karla örtülü bir hendekte ölü bulurlarsa buna biraz da sizin neden olduğunuzu düşünerek vicdanınız sızlamayacak, öyle mi?»

«Ben nasıl neden olabilirim? Sizinle gelemem ki. Bahçe çitinin önüne kadar gitmeme bile izin vermezler.»

«Siz mi? Böyle bir gecede benim için kapıdan dışarı adımınızı atmanıza bile gönlüm razı olmaz!» diye bağırdım. «Bana yolumu tarif etmenizi istiyorum, göstermenizi değil. Ya da Bay He-athcliff'i benim yanıma bir adam vermeye zorlamanızı istiyorum.»

18

••,,: «Kimi versin? Burada bir o, bi/ de Hareton, Zillah, Joseph, işen varız.»

«Çiftlikte çalışan yanaşma filan yok mu?» «Hayır, hepsi bu kadar.»

,,: «O halde, ben de bu gece burada kalmak zorundayım.» ..; «Bunu evsahibinizle kararlaştırın. Benim bu işle ilgim yok.»

Mutfağın önünden Heathcliff'in katı sesi duyuldu: . • «Umarım bu sana ders olur da bu tepelerde aklına estiği gibi dolaşmaktan vazgeçersin! Burada kalmaya gelince: Konuklar için hazır yatak bulundurmam ben. Kalacak olursan, ya Hare-ton'un, ya da Joseph'in yatağında yatmayı göze alırsın.»

«Ben bu odadaki sandalyelerden birinin üstünde uyuyabilirim,» dedim.

Kaba adam: «Hayır, hayır!» dedi. «Yabancı, varıl da olsa, yoksul da olsa yine yabancıdır. Ben gözetim altında bulundurmadıkça bir yabancıyı buralarda kendj, haline bırakmak işime gelmez.»

Bu sözleri sabrımı tüketmişti. Bir küfür savurdum, onu itip avluya çıkmak üzere telaşla yürürken Hareton'a çarptım. Ortalık o kadar karanlıktı ki çıkış yerini göremiyordum, el yordamıyla dolanırken birbirlerine layık gördükleri uygarcı ilişkilerden birine daha kulak misafiri oldum.

Başlangıçta, delikanlı benimle arkadaş olmaya niyetli görünüyordu.

«Ben parka kadar ona eşlik ederim,» dedi. Efendisi, ya da nesiye: «Cehenneme kadar yolun var!» diye bağırdı. «Atlarla kim ilgilenecek?»

Bayan Heathcliff umduğumdan çok daha uysal bir tavırla söylendi:

«Bir insanın hayatı, atların bir gecelik ihmal edilmelerinden daha önemlidir. Birisinin onunla gitmesi şart.»

Hareton aksilendi:

«Ama senin buyruğunla değil. Ona abayı yaktıysan, çeneni kapatman hakkında daha hayırlı olur.»

«Öyleyse dilerim Tann'dan, ruhu hepinizin huzurunu kaçır-

19

sın; umarım Bay Heathcliff de Grange yıkılıp dökülünceye kadar kiracı bulamaz.»

Joseph'in yanma yaklaştım.

«Bakın hele!» diye bağırdı. «Karı herkesi lanetliyor.» Konuşulanları duyabileceği bir yere çömelmiş, lamba ışığı altında inek sağıyordu. Lambayı hızla kaptığım gibi: «Yarın geri yollarım!» diye bağırarak en yakın kapıya koştum.

ihtiyar adam: «Bey, bey!» diye bağırarak ardıma düştü. «Lambayı çalıyor bu herif! Hey, kuçu kuçu! Hey köpek, kurt, yakalayın şu herifi!»

Ön kapı açılınca uzun tüylü iki canavar gırtlığımıza saldırdı, beni yere yıktı. Bu arada, lamba da sönmüştü; Heathcliffle Ha-reton'ın birbirine karışan kahkahaları öfkemi de, utancımı da son sınırına getirmişti.

Neyse ki, o iki canavar beni diri diri parçalamaktan çok, bacaklarını uzatıp gerinerek, kuyruklarını sallaya sallaya, esnemeye düşküdü. Fakat benim yerden kalkmama da izin vermeyeceklerdi; bu yüzden, o kötü kalpli efendilerinin gönlü olup beni kurtarıncaya kadar yerde yatmak zorunda kaldım. Ondan sonra da, başım açık, hışım la litreye titreye, haydutlara beni serbest bırakmalarını büyürdüm. Beni bir dakika daha orada tutmaları kendi aleyhlerine olacaktı. Bu arada, öyle duyulmamış tehditler savurdum ki benim kinimin sonsuzluğu yanında Kral Lear'inkile-rin esamesi bile okunmazdı.

Sıkıntımın şiddeti burnumun kanamasına neden oldu. Heathcliff hâlâ gülüyor, ben de hâlâ tehditler savuruyordum. Benden daha sakın, benimle eğlenenden daha merhametli biri gelip işe karışmasaydı bu oyun nasıl biterdi bilmiyorum. Biri dediğim, şu şişman kâhya kadın Zillah idi. Çıkan yaygaranın nedenini anlamak için nihayet dışarı fırlamıştı. Birilerinin bana fenalık ettiklerini düşünmüş. Efendisine karşı gelmeye cesaret edemediği için de zalimlerin gencini kelimelerle yaylımateşine tuttu.

«Daha neler, Bay Earnshaw!» diye bağırdı. «Bakalım bundan sonra ne halt yiyeceksiniz! Kapımızda cinayet mi işleyecek-

siniz? Hayır, bu ev bana göre değil. Şu biçare çocuğa bakın, neredeyse boğulacak. Şşş, sus! Bu böyle gitmez... Hadi gel de yaranı sarayım. Ha şöyle, rahat dur.»

Bu sözlerle beraber bir kova dolusu buz gibi suyu başımdan aşağı boca etti, sonra beni zorla mutfığa götürdü. Bay Heacthc-liff de ardımız sıra geldi. Yüzündeki geçici neşe silinmiş, her zamanki somurtuk, kederli havasına bürünmüştü.

Epey hastaydım, başım dönüyordu, bayılacak gibiydim. Bu nedenle de adam beni evinde barındırmak zorunda kaldı. Zil-lah'ya bana bir bardak konyak vermesini söyledi, sonra içeri odaya geçti. Bu sırada Zillah da sürekli konuşarak beni avutmaya çalıştı, efendisinin emrini de yerine getirdikten sonra, kendimi biraz daha iyi hissedince, yatmaya götürdü.

Beni yukarı kata çıkarırken, mumu saklamamı, ses çıkarmamamı tembihledi, çünkü beni yatıracağı oda hakkında efendisinin tuhaf bir inancı varmış; hiçbir zaman da orada birinin yatmasına izin vermezmiş. Nedenini sordum

Bilmediğini söyledi; buraya geleli yalnızca birkaç yıl olmuştu; bu süre içinde öyle tuhaf olaylarla karşılaşmışlardı ki artık merak bile etmiyordu.

Ben de meraklanamayacak ölçüde aptallaşmış olduğum için, kapımı kapattım, etrafıma bakıp yatağı aradım. Odanın olanca eşyası bir koltuk, bir gardrop, bir de tepesine posta arabalarının pencerelerini andıran dörtköşe pencereler açılmış büyücek bir meşe sandıktı.

Yanına gidip içine bakınca bunun epey eski moda tuhaf bir yatak olduğunu fark ettim; ailenin her bireyini teker teker oda ihtiyacından kurtaracak biçimde yapılmıştı. Daha doğrusu, küçük bir odacık gibiydi, içindeki bir pencerenin alt kenarı da masa yerine geçiyordu.

20

21

Kapısının kanatlarını açtım, elimde mumla içine girdim, kanatları tekrar kapattım. Artık Heathcliff'in izlemelerine karşı da, başkalarına karşı da kendimi güvende hissediyordum.

Mumu yerleştirdiğim pencere kenarının bir köşesinde üstüs-te yığılmış birkaç küflü kitap vardı, tahtanın boyalı yerlerine ise bazı yazılar kazılmıştı. Daha doğrusu, bu yazılar, irili ufaklı, her boydan harflerle, tekrar tekrar yazılmış bir isimden ibaretti. Catherine Earnshaw; kimi yerlerde değişip Catherine Heathcliff, kimi yerlerde de Catherine Linton oluyordu.

Miskinlikten gelen bir ilgisizlikle başımı pencereye dayadım, «Catherine Earnshaw, Heathcliff, Linton» diye, gözlerim kapanana kadar okumayı sürdürdüm. Gözlerim kapanalı beş dakika bile olmamıştı ki karanlığın arasından beyaz harfler belirdi, boşluk Catherine'lerle dolmaya başladı; bu yılışık adın etkisinden sıyrılmak için yerimden doğrulduğumda mumun eski kitaplardan birinin üzerine eğilmiş olduğunu, ortalığı da yanmış deri kokusunun kapladığını fark ettim.

Mumu üfleyip söndürdüm, soğuktan, mide bulantısından huzurum kaçmış halde oturup, kenarı yanmış kitabı dizlerimin üstüne koydum. Bu, incecik harflerle yazılmış bir incil'di, ağır biçimde küf kokuyordu. Baş tarafındaki boş sayfaya 'Bu kitap Catherine Earnshaw'mdur' yazılmış, bir çeyrek asır öncesine ait bir tarih atılmıştı.

incil'i kapattım, başkasını aldım, sonra diğerini, daha sonra diğerini derken hepsini inceledim. Catherine'in kütüphanesinde seçme eserler vardı; eskimişliklerine bakarsak da epeyce kullanıldıkları anlaşılıyordu ama, hepsinin de iyi niyetlerle kullanıldığı söylenemezdi, çünkü hemen hemen hiçbir bölümü başı yoktu ki kitap basılırken boş bırakılan yerlere mürekkeple bazı yorumlar -yorum değilse bile öylesi şeyler- yazılmış olmasın. Bazıları, birbirini tutmayan sözlerdi; bazıları da kişiliğini bulamamış, çocuksu bir el yazısıyla çiziktirilmiş anılar halindeydi. Boş bir sayfanın üst kısmında, yapıldığı zaman epey değerli bir sanat eseri havasını taşıyan, dostum Joseph'in çalakalem çizilmiş bir karikatürünü görünce çok sevindim.

22

içimde hemen bu meçhul Catherine'e karşı bir ilgi boy verdi, onun hiyeroglif benzeyen soluk yazılarını şifre çözer gibi çözmeye giriştim.

Alttaki paragraf «Kötü bir pazar» diye başlıyordu. «Babam geri dönebilseydi... Hindley onun yerini hiç tutamıyor... Hele Heathcliff'e çok kötü davranıyor. H... ile beraber başkaldıracağız... ilk adımı bu akşam attık.

«Bütün gün yağmurdan her yanı sular seller götürdü. Kiliseye gidemedik: onun için Joseph bizi tavan arasında toplayıp ayın yapmak istedi. Bu nedenle de Hindley ile karısı aşağıda ocakba-şında rahat rahat oturup İncil okumak dışında her işi yaparlarken -buna kalıbımı basarım-, Heathcliff'e, bana, zavallı yamak çocuğa dua kitaplarımızı alıp yukarı çıkmamız buyruldu. Orada bir mısır çuvalının üstüne oturmuş inleyip titrerken, duayı kısa kessin diye Joseph'in de titremesi için dua ediyorduk. Ne anlamsız fikir! Ayın tam üç saat sürdüğü halde ağabeyim bizim aşağıya indiğimizi görünce: 'Ne o? Bu kadar çabuk mu bitti?' diye bağırdı. «Eskiden pazar akşamları fazla gürültü yapma'dığımız takdirde, oyun oynamamıza izin çıkardı; şimdi ise küçücük bir çıtırtı hepimizi birer köşeye dağıtmaya yetiyor. Acımasız diktatör: 'Burada bir efendinin bulunduğunu unutuyorsunuz!' diyor. 'Beni öfkeliendirecek olanı yok edeceğim. Tam bir sessizlik istiyorum. Hay Tanrım! Sen miydin? Frances, sevgilim, şunun yanından geçerken saçını bir çekiver; parmaklarını çıtırdattığını duydum.' «Frances, çocuğun saçlarını bütün gücüyle çektikten sonra, gidip kocasının kucasına oturdu, orada iki küçük bebek gibi öpüşüp koklaşarak, bizim bile utanacağımız türden saçma sapan sözlerle saatlerce oyalandılar.

«Biz de, mutfak tezgâhının altına büzülmüş, kendi imkânlarımızla eğlenmeye çalışıyorduk. Önlüklerimizi birbirine bağlamış, perde gibi asmıştım. Derken Joseph bir iş için ahırdan çıkagel-di. Perdeyi çektiği gibi emeklerimi heder etti, kulaktozuma bir tokat attıktan sonra çatlak sesiyle söylendi: ..•• «Bey gömüleli şunun şurasında kaç gün oldu ki! Edilen du-

23

alar daha kulaklarınızda çınlıyordur... Bir de kalkmışlar eğleniyorlar... Utanın kendinizden, utanın! Oturun, çocuklar, oturun! Okumak istesiniz ne iyi kitaplar var. Oturun da derdinize yanın! «Joseph bunları söyledikten sonra, bizi bir dörtgen oluşturacak biçimde oturttu; böylece, ilerideki ocaktan gelen hafif bir aydınlık, kucakımıza fırlatıp attığı kitapları okumamıza yardım

edecekti.

«Ben buna katlanamadım, elimdeki kitabı bir ucundan tutup köpeklerin bulunduğu yere fırlatırken, iyi kitaplardan nefret ettiğimi de söyledim. Heathcliff de kendisinininkini bir tekmeyle aynı yere yolladı. Bunun üzerine bir curcunadır koptu.

«Bizim vaiz: 'Bay Hindley!' diye bağırdı. «Yetişin, Küçükbey! Cathy Miğfer ve Kurtuluş kitabını yerlere attı, Heathcliff de Yıkıma Giden Vb/'un birinci bölümünü tekmeledi. Bunları kendi hallerine bırakırsan

senin için kötü olur. Ah! Beyefendi onların haklarından gelirdi ama n'eylersin o da ölüp gitti!»

«Hindley, ocağın başındaki cennetinden hızla ayrıldı, birimizi yakamızdan, birimizi kolumuzdan tuttuğu gibi arka mutfağa atı-verdi. Joseph, orada bizi mutlaka Şeytan'ın yakalayacağını söylüyordu. Biz de ayrı ayrı birer köşeye çekilip rahat rahat Şeytan'ın gelmesini beklemeye başladık.

«Ben bu kitaba uzandım, raftan da bir hokka aldım, gözüme ışık gelsin diye dış kapıyı araladım, yirmi dakikadır yazıyorum. Fakat, arkadaşım sabırsızlanmaya başladı, sütçü kadının pelerinine sarılıp kırlara çıkmamazı teklif ediyor. Hoş bir teklif. So-murtuk ihtiyar da, gelirse, tahminleri gerçekleşti sanır. Yağmur altında buradakinden daha fazla ıslanıp üşümeyiz sanırım.»

Catherine bu tasarladıklarını yapmış olmalı ki, hemen bundan sonraki sözlerde başka bir konuya geçmişti: Gözlerinden sel gibi yaş akıyormuş.

«Hindley'in beni bunca ağlatacağını hiç aklıma getirmemişim,» diye yazmıştı. «Başım o kadar ağrıyor ki, yastığın üzerinde tutamıyorum; ama yine de çaresizliğe kapılamam. Zavallı Heathcliff! Hindley ona 'Sersemi!' diyor, artık bizimle oturmasına,

24

yemek yemesine izin vermeyecekmiş; onunla oyun oynamaya-cakmışım, emirlerine uymazsak onu evden kovacakmış. H.'ye fazla yüz verdiği için de babamı suçluyor (buna nasıl cesaret ediyor ki?), ona haddini bildireceğine yemin ediyor...»

Uyku bastırması, başım solgun sayfanın üstüne düşmeye başlamıştı. Gözlerim el yazısından kitabın yazılarına kaydı. Kırmızı renkli süslü harflerle yazılı bir başlık gördüm: «Yetmiş Kere Yedi, Yetmiş Birincinin İlki. Sayın Rahip Jabes Branderham tarafından Gimmerden Sough'da verilen Dinsel Söylev». Yarı uykulu bir halde, Jabes Branderham'ın neler söylediğini tahmin etmeye çalışırken, kendimi yatağa attım, uykuya daldım.

Ne yazık ki, iyi demlenmemiş çayla bozulan sinirlerin tepkisi kötü oluyor. Yoksa, bu kadar korkunç bir gece geçirmem başka neden kaynaklanabilir ki? Acı çekmenin ne demek olduğunu öğrendiğimden beri, böylesi bir gece daha geçirdiğimi hatırlıyorum.

Daha kendimden geçmeden düş görmeye başladım. Güya sabah olmuştu, eve dönmek üzere yola çıkmıştım, Joseph de bana rehberlik ediyordu.

Yolumuz birkaç metre kalınlığında karla örtülü; bata çıka ilerlemeye çalışırken yol arkadaşım bir hacı bastonu almadığım için sürekli bana çıkıyor; eve bastonsuz giremeyeceğimi söylüyor, bana elindeki kocaman topuzlu bastonunu kurumlanarak gösteriyor...

Bir ân, kendi evime kabul edilebilmek için böyle bir silaha ihtiyacımın olması bana aptalca geldi. Derken, aklıma başka bir fikir geldi: Ben oraya gitmiyordum; ünlü Jabes Branderham'ın «Yetmiş Kere Yedi» kitabından okuyacağı vazları dinlemeye gidiyorduk. Üstelik, ya Joseph, ya vaiz, veya ben, Yetmiş Bir Gü-nah'ın ilkinin işlediğimiz için halka gösterilip aforoz edilecektik.

Kiliseye geldik. Yürüyüşe çıktığım zamanlar gerçekten birkaç kez kilisenin önünden geçmişim, iki tepe arasında yükseltilmiş bir çukurlukta, bir bataklığın kenarındadır. Oraya gömülü birkaç ölünün mumyalanmış gibi sağlam kalmasının da bataklıkta nemli yosunlardan kaynaklandığı söylenir. Kilisenin çatısı bugü-

ne kadar nasılsa sağlam kalmış, fakat papaza verilen maaş yılda yirmi sterlin olduğu, iki göz odanın her ân bir göz oda haline gelmesi beklendiği için, hiçbir papaz burada çalışmak istemez; hele inananların, açlıktan öldüğünü bilse bile ona daha fazla para vermeyeceğini duyduktan sonra kim gelir ki! Fakat düşümde Jabes'in kalabalık bir topluluğu vardı, hepsi de kulak kesilmişler, onu dinliyorlardı: O da «Aman Tanrım» ne vaiz verdi! Dört yüz doksan parçaya bölünmüştü, her bölüm de ayrı bir günahla ilgili. Bunları arayıp nereden buldu, onu bilemiyorum; deyimleri de kendince öyle bir yorumlayışı vardı ki! Ona göre insan her durumda değişik günahlar işlemek zorundadır. Bu günahlar da en tuhaf türden şeyler... daha önce aklıma bile gelmeyen şeyler.

Ah, nasıl da yorulmuştum! Nasıl da kıvrandım, esnedim, başım düştü, sonra tekrar açıldım. Kendimi nasıl çimdikleyip tokatladım, gözlerimi oğuşturdu, ayağa kalkıp tekrar oturdum, Jo-seph'i dirseğimle dürterek vaizini bitirmeye niyetli olup olmadığını sordum.

Sonuna kadar dinlemeye zorunluydum. Nihayet, yetmiş birin birincisine geldi. İşte o sıkıntılı ânda, bana da bir esin geldi; kıpırdayıp yerimden kalktım, Jabes Branderham'ın hiçbir Hristiya'nın bağışlamayacağı bir günah işlediğini söylemek istedim.

«Efendim!» diye bağırdım, «şurada dört duvar arasında oturup bir çırpıda günahlarınızın dört yüz doksan beşini bağışladım. Yetmiş defa yedi kere şapkamı alıp çıkmaya hazırlandım -yetmiş kere yedi defa- beni yerime oturmaya zorladınız. Dört yüz doksan birinci ise çok fazla. Ey ölüm eziyetine benimle birlikte katlanan kardeşlerim, yakalayın şunu! Onu yere devirin, lime lime edin ki buralarda izi bile kalmasın!»

Jabes, huşuyla durduktan sonra: «Asıl parçalanması gereken adam sensin!» diye bağırdı. «Yetmiş kere yedi kez esnedin, yetmiş kere yedi kez ben ruhumun sesini dinledim.»

«İşte bu da bir insanlık zaafıdır; bu da bağışlanabilir» diye düşündüm. Yetmiş birin birincisi ortaya çıktı. «Kardeşlerim, onun hakkında yazılı hükmü yerine getirin! Tanrı'nın bütün ermişleri böyle bir onur kazanmıştır.»

Bu son sözler üzerine bütün topluluk hacı bastonlarını kaldırarak üstüme yürüdü. Benim ise savunacak hiçbir silahım yoktu, onun için, en yakınımnda bulunan, üstelik en canavarca bana saldıran Joseph'in sopasını almaya çalıştım. Karışıklıkta, sopalar birbirleriyle çarpıştılar, benim başıma yöneltilmiş sopaların baş-kalarmınkilere indiğini gördüm. Kilisenin içi karşılıklı darbelerle inliyordu. Herkesin eli en yakın komşusunun yakasındaydı. Bran-derham da boş durmamak için bütün gücüyle mimbri yumrukla-yıp ortalığı gümbürdetiyordu. Öyle ki sonunda uyanıp derin bir oh çekmeme de bu gürültü neden oldu.

Bu gürültünün nedeni neydi, kapışmada Jabes'in rolünü kim oynamıştı? Yalnızca pencereme değen bir köknar dalı; rüzgâr uğultularla estikçe, ağacın kuru kozalakları da cama vuruyordu.

Bir süre kuşkuyla kulak verdim; gürültünün sebebini anladıktan sonra diğer yanıma dönüp uykuya dalmış, tekrar düş görmeye başlamıştım; üstelik ilkinden daha kötü bir düş.

Bu kez de, meşe dolabın içinde yattığımı hatırlıyorum. Rüzgârın uğultusunu, karların savruluşunu, köknarın o yanıltıcı vuruşunu da duyuyor, bu gürültünün nedenini de uyanıkmişim gibi biliyordum. Fakat bu gürültü beni öyle rahatsız ediyordu ki mümkünse hemen durdurmaya karar verdim. Kalkıp pencereyi açmaya çalıştım sanıyorum. Kanadın kancası yuvasına sıkışmış, açılmıyordu. Bunu uyanırken de görmüştüm fakat unutmuşum.

«Ne yapıp edip bu gürültüyü durdurmalıyım!» diye söylendim, camı yumruğumla kırıp dalı yakalamak için kolumu dışarı uzattım ama, parmaklarım dal yerine, soğuktan buz gibi olmuş minicik bir eli yakalamıştı.

Bir karabasan görmüş gibi dehşete kapıldım. Kolumu geri çekmeye çalıştım, el, sıkıca yapışmış, bırakmıyordu. Alabildiğine hüzünlü bir ses: «Beni içeri alın... Beni içeri alın!» diye yalvardı.

Elimi kurtarmaya çalışarak: «Kimsin sen?» diye sordum.

Ses titreyerek yanıtladı:

«Catherine Linton'ım ben.» (Aklıma neden Linton adı geldi?

27

Earnshaw adını Linton adından belki yirmi kez daha fazla okumuştum.) «Eve geldim. Kırdı yolumu kaybetmişim!»

O konuşurken pencerede belli belirsiz bir çocuk yüzünün görüldüğünü de fark ettim. Korku beni de acımasız biri yapmıştı; o yarattığı kovmak için boşuna uğraştığımı anlayınca bileğini kırık cama doğru çektim, kanlar fişkirip çarşafı ısıtıcaya kadar camın üzerinde ileri geri sürttüm. O ise hâlâ: «Beni içeri alın!» diye yalvarıyor, elimi de bir türlü bırakmıyordu. Korkudan çıldırmış gibiydim.

Nihayet: «Seni içeri nasıl alabilirim?» dedim. «Bunu yapmamı istiyorsan beni rahat bırak.»

Parmakları gevşedi, elimi hızla içeri çektim, kitapları telaşla pencerenin önüne üst üste dizdim, sonra da o acıklı yalvarışları duymamak için kulaklarımı tıkadım.

On beş dakikadan fazla kulaklarım tıkalı kaldı, sonra yeniden dışarıyı dinleyince o acıklı inlemelerin sürdüğünü duydum.

«Defol!» diye bağırdım. «Seni kesinlikle içeri almam, yirmi yıl yalvarsan da almam!»

Dışarıdaki ses acıyla: «Zaten yirmi yıl oldu,» diye söylendi. «Ben yirmi yıldır kayıp bir çocuğum.»

Derken, dışarıdan usul bir tırmalama sesi geldi, biri itmiş gibi kitaplar oynadı.

Yerimden fırlamaya çalıştım, parmağımı bile oynatamadım; bunun üzerine, korkuyla, bir çığlık attım.

Çığlık atmanın hiç de bir çare olmadığını anlayınca iyice afalladım. Yatak odama telaşlı ayak sesleri yaklaşıyordu. Birisi güçlü bir elle kapıyı itip açtı, yatağın üstündeki dörtköşe deliklerden içeri ışık vurdu. Oturduğum yerde titriyor, bir yandan da alnımda biriken terleri siliyordum. İçeri giren de ne yapacağını bilemez gibiydi, kendi kendine bir şeyler mırıldanıyordu.

En sonunda, yarı (ışılıklı bir sesle konuştu. Sorusuna yanıt beklemediği belliydi.

«Kimse var mı burada?»

En iyisi orada olduğumu hemen söylemekti, çünkü gelenin

28

Heathcliff olduğunu sesinden, konuşmasından anlamıştım; sessiz durursam, içeriyi aramak isteyeceğinden korkuyordum.

Bu düşünceyle, dönüp hücremin kapaklarını açtım. Bu davranışımın yarattığı etkiyi unutmam hiç de kolay olmayacak.

Heathcliff, oda kapısına yakın duruyordu; üzerinde bir gömlek, bir pantolon vardı. Elindeki mum eridikçe parmaklarına akıyordu, yüzü de arkasındaki duvar gibi bembeyazdı. Meşe kapaklar gıcırdamaya başlayınca elektrik çarpmış gibi sarsıldı; mum elinden fırlayıp birkaç adım beriye düştü, öylesine afallamış ve heyecanlıydı ki eğilip mumu alacak gücü yoktu.

Onu bu korkaklığının daha fazla görülmesinin vereceği utançtan korumak için: «Burada konduğunuzdan başka kimse yok,» dedim. «Korkunç bir karabasan görürken bağırarak talihsizliğine uğradım. Sizi rahatsız ettiğim için bağışlayın.»

«Hay Tanrı kahretsin seni, Lockwood! Keşke burada olacağına...» Evsahibim mumu elinde dik tutamayacağını anlayınca bir sandalyenin üstüne bıraktı.

Sonra tırnaklarını avuçlarına geçirerek sordu: «Seni bu odaya kim soktu?» Dişlerini sıkmış, gıcırdatıyordu. «Kim soktu? Onları hemen şimdi evimden kovacağım!»

Kendimi yere atıp telaşla giysilerimi giymeye çalışırken: «Hizmetçiniz Zillah getirdi,» dedim. «Onu kovsanız da umurumda değil, Bay Heathcliff, o çoktan bunu hak etti. Bana öyle geliyor ki kadın beni kullanıp buranın perili olup olmadığını anlamak istedi. Eh, doğrusu burası tekin değil. Hayaletlerle, hortlaklarla dolu. Burayı kapalı tutmakta haklısınız, emin olun. Hiç kimse böyle bir inde uyumasına izin verildi diye teşekkür etmez.»

Heathcliff: «Ne demek istiyorsun?» dedi. «Burada ne yapıyorsun? Buraya geldiğine göre en azından yat da geceyi geçir; ama, Tanrı aşkına, bir daha öyle korkunç çılgınlıklar atma... Boğazım kesilmedikçe bu sesi çıkarman hoşgörülemez.»

«O küçük şeytan pencereden içeri girebilseydi, belki de beni boğazlayacaktı,» diye yanıt verdim. «Konuksever dedelerinizin azaplarına artık katlanmayacağım. Sayın Rahip Jabes Brander-ham anne tarafından akrabanız değil miydi? Ya o küçük afacan

29

Catherine Linton, ya da Earnshaw mı, her neyse -sürekli isim değiştiriyordu sanırım- kötü ruhlu küçük. Yirmi yıldır dünyayı yü-rüye yürüye doiaşıyormuş, bana öyle dedi: işlediği günahların cezasını böylece çektiğine eminim.»

Bu sözleri söyler söylemez, kitapta Heathcliff ile Catherine'in adları arasında yakın bir ilişki olduğunu anımsadım, bunu nasılsa unutmuşum. Düşüncesizliğimden dolayı yüzüm kızardı, devirdiğim çamın farkında olduğumu daha fazla belli etmeden telaşla şöyle dedim:

«Gerçek şu, efendim: Gecenin bir bölümünü...» Sözlerimin burasında tekrar durdum. «Eski kitapları karıştırarak geçirdim,» diyecektim ama, böylece, eski kitapların asıl konularıyla birlikte boş yerlerine elle yazılmış olanları da okumuş olduğumu belli etmiş olacaktım. Onun için, hatamı düzeltmek üzere: «Pencere kenarına çiziktirilmiş isimleri heceleyerek geçirdim,» dedim. «Çok can sıkıcı, sayı saymak gibi uyku getirici bir iş. Ya da...»

Heathcliff, vahşice gürledi:

«Benimle böyle konuşmakta niyetin ne olabilir? Benim evinde buna nasıl cesaret edebiliyorsun? Tanrım, bu adamın böyle konuşması için delirmiş olması gerek!»

Heathcliff, hışımla, elini alınca vurdu. Bu sözlere kızmak mı, yoksa konuşmaya devam etmek mi gerektiğini bilmiyordum, ama sözlerimden öyle fazla etkilenmiş görünüyordu ki, ona acıdım, sözü yine gördüğüm rüyalara getirdim. Daha önce Catherine Linton'ın adını bile duymadığımı, fakat tekrar tekrar okuduğum için düş gücümün irademden dışına çıktığı bir sırada bu ada uygun bir şekli görür gibi olduğumu anlattım.

Ben konuşurken Heathcliff de yavaşça yatağın gerideki hücreesine doğru çekilmiş, nihayet oturmuştu. Bulunduğu yerden görünmüyordu. Kesik kopuk, düzensiz soluk alışlarından aşırı heyecanını gidermeye çalıştığını anlamıştım. Şaşkınlığını fark ettiğimi belli etmek istemediğim için, giyinirken bilerek gürültü yaptım, saatime baktım, gecenin uzunluğuna dair bir şeyler söylemeye çalıştım.

«Saat daha üç bile olmamış. Altya geldiğine yemin edebilir-

30

dim... Burada zaman duruyor... Sanırım akşam saat sekizde odalarımıza çekilmiş olacağız.»

Evsahibim inlemesini güçlükle bastırıp, duvara yansıyan gölgesinden anladığıma göre de, koluyla gözyaşını silerek: «Kışın hep dokuzda yatıp dörtte kalkarız,» dedi. «Benim odama gidebilirsiniz, Bay Lockwood. Bu kadar erken aşağıya inerseniz, herkes rahatsız olur. Sizin o çocukça bağırışınız bütün uykumu kaçırdı.»

«Benim de uykum kaçtı,» dedim. «Ortalık ağarınca kadar bahçede gezineceğim, sonra gideceğim. Bir daha da sizi tedirgin edecek değilim, korkmaym. Köyde olsun, şehirde olsun, insanlar arasında yaşamının keyifli bir yanını araştırmak derdinden artık kurtuldum. Akli başında bir kimse, dostluk konusunda kendi kendine yetmeli.»

Heathcliff: «Aman ne hoş bir dostluk!» dedi. «Mumu al, istediğin yere git. Ben de hemen yanına geleceğim. Ama avludan uzak dur, köpekler bağlı değil, eve de girme, Juno orada nöbette... Hayır, hayır; sen sadece merdivenlerle koridorlarda dolaşabilirsin. Tamam, yürü bakalım, iki dakika sonra ben de geleceğim.»

Buyruğun odadan çıkmama ilişkin olanını yerine getirdim, dar koridordan-nereye gidildiğini bilmediğim için olduğum yerde, hareketsiz durdum. Evsahibimin akli başında görünüşüyle hiç de bağdaşmayan batıl inançları olduğunu görüyordum:

Yatağın üstüne çıktı, kanatları hızla açtı, gözyaşlarını tutamayıp ağlamaya başladı.

«Gir içeri, gir içeri!» diye hıçkırdı. «Cathy, n'olur yeniden gel... Ah, benim biricik sevgilim! Bu kez beni duy. Catherine, nihayet!»

Hayalet kendisinden beklenen oyunu tekrar oynamıştı. Varlığını göstermiyordu, ama, karla karışık rüzgâr, hızla içeriye girmiş, dahası benim bulunduğum yere kadar gelip ışığı söndürmüştü.

:: Bu rüzgâr dalgasıyla gelen rahatlama duygusunda o kadar •ürkütücü bir şey vardı ki, heyecanımdan bunun saçmalığını fark

31

edemedim, adamın anlattıklarını dinlediğim için kendi kendime kızarak, acıya neden olmamdan, o saçma rüyalarımı anlatmaktan dolayı da pişmanlık duyarak, oradan ayrıldım; fakat bu üzüntünün nedenini de anlamıyordum.

Dikkatli adımlarla aşağıya indim, arka mutfığa girdim, üzeri külle örtülü ateşten elimdeki mumu yaktım.

Burada, beni öfkeyle tıslayarak karşılayan çizgili bir tekir kediden başka canlı yoktu.

Daire dilimleri biçiminde iki tahta kanepenin başını neredeyse kaplamış gibiydi; bunlardan birine ben uzandım, diğerine de tekir kedi yerleşti. Bulunduğumuz yere başka biri gelmeden ikimiz de uyuklamaya başlamıştık. Derken, Joseph, tavan arasına çıkıp gözden kaybolan ağaç merdivenden inmeye başladı. Bu merdiven onun inine gidiyordu anlaşılır.

Çalı çırpı ile tutuşturduğum ocağa kötü kötü baktıktan sonra kediyi yere itip ondan boşalan yere kendisi yerleşti. Yedi buçuk santim uzunluğundaki piposuna tütün doldurmaya başladı. Onun kutsal yerinde benim de bulunmamı bir şey söylenmeye değmeyecek ölçüde küstahça bir hareket sayıyor olmalıydı. Piposunu sessizce dudaklarına yerleştirdi, kollarını birleştirdi, piposunu tütürmeye koyuldu.

Keyfini bozmak istemedim. O da piposunun son nefesini çektikten sonra derin derin göğüs geçirdi, ayağa kalktı, geldiği gibi sessizce gitti.

Derken, daha çevik adımlarla başka biri geldi, bu kez ben de, «Günaydın» demek için ağzımı açmışken, bir şey söylemeden kapadım; çünkü Hareton Earnshaw, dokunduğu her eşya için bir yığın küfür savurarak sabah dualarını tekrarlıyordu, bir yandan da karları küremek için kürek, ya da kazma aranıyordu. Burun deliklerini şişirerek kanepenin arkasına şöyle bir baktı, benimle de, dostum kediyle de selamlaşmayı hiç düşünmedi.

Onun hazırlıklarını görünce gitmeme izin çıktığını tahmin ettim, kanepeden kalkıp onun ardı sıra gitmeye koyuldum. O da bunu fark etti, elindeki küreğin sapıyla iç kapılardan birini itip aç-

32

ti, bazı sesler çıkararak, bir yere gitmeyi düşünüyorsam oraya gidebileceğimi anlatmaya çalıştı.

Kapı kadınların çoktan işe koyuldukları eve açılıyordu. Zillah koca bir körükle alevleri bacaya kadar yükseltmeye çalışıyordu; Bayan Heathcliff de ocağın önüne diz çökmüş, alevin aydınlığında bir kitap okuyordu.

Ocağın sıcağından korunmak için bir elini yüzüne siper etmişti; ama üstüne kıvılcım sıçratıldığı için bir hizmetçiyi azarlamak, ya da burnunu onun yüzüne doğru uzatan bir köpeği kovmak için başını kitabından kaldırıyordu.

Heathcliff in de orada olduğunu görünce şaşırđım. Arkası bana dönük, ocağın yanında durmuş, zavallı Zillah'ya çıkışmakla meşguldü. Kadıncağz ise sık sık işini bırakıp önlüğünün ucuyla gözlerini kuruluyor, acı acı inliyordu.

Ben içeri girdiğimde, Heathcliff gelinine dönerek bağırdı:

«Ya sen, ciğeri beş para etmez...» dedikten sonra aslında koyun, ördek türünden zararsız bir hayvan olduğu halde genellikle adı noktalarla belirtilen bir hayvanın sıfatını ekledi. «Yine oturmuş kim bilir ne entrikalar çeviriyorsun! Diğer herkes yediği ekmeği hak etmek için bir şeyler yapıyor... sen ise benim sadakamla yaşıyorsun. At o elindeki süprüntüyü de yapacak bir iş bul. Her gün gözümün önünde bulunmanın bedelini ödeyeceksin, anlaşıldı mı, uğursuz cadı?»

Genç kadın: «Süprüntümü kaldıracam, çünkü ben istemesem de bunu zorla yaptırabilirsin,» diye yanıt verdi, kitabını kapatıp koltuklardan birinin üzerine attı. «Ama, sen ne dersen de sevmediğim şeyi yapmayacağım.»

Heathcliff, elini yukarı kaldırınca kadın da daha tehlikesiz bir yere kaçmaya çalıştı. Adamın elinin ağırlığını iyi tanıdığı kesindi.

Kedi-köpek kavgası izlemeye hiç de niyetli olmadığım için, sanki bundan haberim yokmuş da sadece ısınmak için ocağa yaklaşıyormuş gibi yaptım. Onlar da atışmalarını kısa bir süreliğine kesme nezaketini gösterdiler. Heathcliff, yumruklarını ceplerine sokup kendini tuttu; Bayan Heathcliff dudaklarını büküp

Uğultulu Tepeler/ F: 3

33

uzaktaki kanepeye doğru yürüdü; ben orada olduğum sürece de bir heykel gibi kımıldasız oturdum.

Bu da uzun sürmedi. Onlarla beraber kahvaltı etmeyi reddettim. Şafak sökerken de bir yolunu bulup kendimi dışarıya, temiz havaya attım. Hava açık, sakin, buz gibi de soğuktu.

Ben bahçenin bitimine gelmeden, evsahibim arkamdan seslendi. Benimle gelmek istiyordu, iyi ki gelmiş, çünkü tepenin hemen arkası göz alaoildiğine uzanan dalga dalga bembeyaz bir deniz halini almıştı, inişler, çıkışlar, toprağın her zamanki inişlerine, çıkışlarına benzemiyordu. Çukurların çoğu karla dolmuş, toprak düzeyine yükselmişti. Dünkü yürüyüşüm sırasında belleğime resim gibi işlenmiş olan sıra sıra taş kümeleri de ortadan silinmişti.

Yolun bir kenarında, her beş-altı metrede bir dikilmiş taşlar gözüme ilişti. Bunlar, gece karanlığında rahatça görülebilirsin diye, kireçle boyanmışlardı. Şimdi ise sağda solda göze çarpan kirli birer noktadan başka bir şey değildiler. Ben yolun virajlarını doğru izlediğimi sanırken, arkadaşım ya sağa ya da sola gitmemi tembihleyip duruyordu.

Yolda çok az konuştuk, Thrushcross'un bahçesine geldiğimizde c- nberim durdu, yolun bundan sonrasını kolayca bulabileceğimi söyledi. Vedalaşmamız birer baş selamıyla kaldı, sonra ben kendi başıma yürümeye başladım. Kapıcı kulübesi henüz boş olduğu için yalnızca kendime güvenerek yürümek zorundaydım.

Bahçe kapısıyla Grange arasındaki uzaklık üç kilometredir fakat ağaçlar arasında sık sık yolumu şaşırp, bazen de çeneme kadar sulara batarak bu uzaklığı altı kilometreye çıkardım sanıyorum. Uzatmayayım, ben, eve girdiğim zaman saat de on ikiyi çaldı; bu da Uğultulu Tepeler'den eve kadar olan yolun her kilometresinin bir saat aldığını gösteriyordu.

Bizim kâhya kadınla yardımcıları beni karşılamaya koşuştular. Bir yandan da, benden iyice umut kestiklerini anlatıyorlardı. Herkes o gece donduğumu sandığı için cesedimi aramak üzere

34

nasıl yola düşeceklerine kafa yormaya başladıklarını bağışarak söylüyorlardı.

Sağ salım geldiğimi gördükleri için biraz sakin olmaları gerektiğini anlattım, iliklerime dek ıslanıp üşümüştüm, yukarı kata güç bela çıktım, kuru giysiler giydikten sonra da ısınmak için yarım saat kadar aşağı-yukarı gezindim, daha sonra da sudan çıkmış bir kedi yavrusu kadar güçsüz, dahası hizmetçinin beni kendime getirebilmek için hazırladığı dumanı üstünde kahveden, gümbür gümbür yanan ateşten bile keyif alamayacak ölçüde dermansızca çalışma odama çekildim.

Bizler ne kadar değersiz, fırıldak gibi dönecek insanlar! Her türlü toplumsal bağlantıdan uzak kalmaya karar veren ben, istesem de böyle bağlar kurmama imkân olmayan bir yere geldiğim için Tanrı'ya şükreden ben, biçare sefil yaratık, yalnızlıkla, sinir bozukluğuyla sadece akşamın alacakaranlığına kadar dideşebildim. Ondan sonra da, teslim bayrağını çekerek, akşam yemeğimi getiren Bayan Dean'i karşıma oturttum, yemeğimi yedim, içimden de, «Umarım, iyi bir dedikoducudur da ilginç şeyler anlatır, beni oyalar ya da ninni gibi uykumu getirecek şeyler söyler,» diye dua ediyordum.

«Uzun zamandır buradasınız değil mi?» diye söze başladım. «On altı yıldır burada olduğunuzu söylememiş miydiniz?»

«On sekiz yıldır buradayım, efendim. Hanım evlendiği zaman ona yardım etmek için geldim; o öldükten sonra da, evin işleriyle ilgilenmem için, bey beni alıkoydu.»

«Ya, demek öyle?»

Bir sessizlik oldu. Kendisini ilgilendiren işlerden söz etmedikçe dedikodu yapmayı sevmeyen biri olmasından korkuyordum; onu ilgilendiren işler de benim için bir değer ifade etmeyecekti.

Fakat, elleri dizlerinin üzerinde, pembe yüzünü bir düşünce bulutu almış, bir süre beni süzdükten sonra konuştu:

35

«O zamandan beri her şey çok değişti!»

«Evet,» dedim, «sanırım siz de birçok değişikliğe tanık olmuşsunuzdur.»

«Evet... Ayrıca bir yığın da karışıklığa.»

Kendi kendime, «Oh, konuyu evsahibimin ailesine getireceğim!» diye düşündüm. Başlangıç için çok isabetli bir konuydu bu. Şu genç, güzel dulun öyküsünü de öğrenmek isterdim; acaba buralı mıydı, yoksa, daha büyük bir ihtimalle, kimin nesi olduğu belirsiz uçarının biri miydi?

Bunları anlamak için Bayan Dean'e Heathcliff'in Thrushcross Grange'! neden kiraya verip kendisinin daha kötü koşullarla yaşamaya razı olduğunu sordum.

«Malikâneyi gerektiği gibi çekip çevirmeye yetecek kadar parası mı yok?» dedim.

«Para mı dediniz? Onun ne kadar parası olduğunu hiç kimse bilmez, her yıl da parasının miktarı artıyor. Evet, evet, o buradan çok daha güzel bir evde rahatça yaşayabilecek ölçüde varlıklı. Fakat, nasıl desem, biraz pinticedir, Thrushcross Grange'e iyi bir kiracı buldu mu da birkaç yüz sterlin daha fazla para kazanmak için hiç düşünmeden kiraya verir, insanların böyle açgözlü, hele dünyada kimi kimsesi olmayan

insanların bu kadar açgözlü olmaları çok garip!»

«Bir oğlu varmış sanırım?»

«Evet, vardı ama, öldü.»

«Bu genç hanım, yani Bayan Heathcliff de onun dul eşi mi?»

«Evet.»

«Onun yeri yurdu neresi?»

«O mu? Benim ölen efendimin kızıdır. Genç kızlık adı Catherine Linton'dı. Zavallı çocuğu ben büyüttüm. Bay Heathcliff de buraya taşınsa yine birlikte olurduk.»

Şaşkınca: «Ne! Catherine Linton mı?» diye bağırdım. Fakat bir dakika düşününce onun gördüğüm hayalet Catherine olmadığını anladım. «Demek benden önce burada oturan beyin soyadı Linton'dı?» diye sürdürdüm.

36

«Evet.»

«Peki, Bay Heathcliff'in evinde oturan şu Earnshaw, Hareton Earnshaw kim? ikisi akraba mı oluyor?»

«Hayır, o ölen Bayan Linton'ın yeğenidir.»

«O halde genç hanımla da kardeş çocuğu oluyorlar, öyle mi?»

«Evet, hanım da kocasıyla kardeş çocuğuydu... Biri anne tarafından, diğeri de baba tarafından. Heathcliff, Bay Linton'ın kız kardeşiyle evlendi.»

«Uğultulu Tepeler'deki evin kapısının üzerinde 'Earnshaw' yazılı. Eski bir aile mi bunlar?»

«Hem de epey eski, efendim; Hareton da bu ailenin son bireyi... Nasıl ki Cathy'miz de bizim -yani Linton'ların- son bireyi-se. Uğultulu Tepeler'e hiç gittiniz mi? Bunu sorduğum için bağışlayın ama, Cathy'nin nasıl olduğunu merak ediyorum da.»

«Bayan Heathcliff mi? Çok iyi görünüyor, çok da güzel; ama bana sorarsan pek de mutlu değil gibi.»

«Vah yavrucak! Buna hiç şaşmam. Beyi nasıl buldunuz?»

«Biraz kaba bir adam, Bayan Dean. Öyledir, değil mi?»

«Testere ucu gibi kaba, taş gibi de serttir. Onunla ne kadar az jşiniz olursa o kadar iyi olur.»

«Hayatında pek çok inişlerin, yokuşların bulunması onu bu kadar kaba biri yapmış olmalı. Geçmişine dair bir şeyler biliyor musunuz?»

«Onun hayatı gugukkuşunun hayatına benzer, efendim... nerede doğduğu, anasının-babasının kim olduğu, başlangıçta nasıl para kazandığı bir yana, kalan her şeyini bilirim. Zavallı Hareton da tüyü bitmeden

yuvadan atılan son leylek yavrusu gibidir. Bahtsız çocuğun nasıl acımasızca dolandırıldığını buralarda kendisinden başka bilmeyen yoktur.»

«Doğrusu, Bayan Dean, bana komşularım hakkında biraz bilgi vermekle büyük bir iyilik yapmış olacaksın. Şimdi yatağa girersem, dinlenebileceğimi hiç sanmıyorum; onun için, şöyle bir saat kadar otur da gevezelik edelim.»

«A, emredersiniz, efendim. Ama, gidip dikişimi alayım, ondan

37

sonra istediğiniz kadar otururum. Fakat siz üşütmüşsünüz; titrediğinizi gördüm. Biraz lapa yemelisiniz, iyi gelir.»

iyi kalpli kadın telaşla gitti, ben de ocakbaşına biraz daha sokuldum. Başım yanıyor, bedenimin geri kalan yerleri üşüyordu; üstelik, bütün sinirlerim gerilmiş, aptalca denilebilecek ölçüde heyecanlanmıştım. Bu ise beni huzursuz etmiyordu ama, bugünün, dünün olaylarının üzerimde ciddi bir etki bırakmasından korkuyordum.

Kadın, çok geçmeden, dumanı üstünde bir kâse ve bir de dikiş sepetiyle geldi. Kâseyi ocağın üstüne bıraktıktan sonra iskemlesini çekip oturdu, beni bu kadar dost canlısı bulmaktan epey memnun olduğu belliydi.

Hikâyesine başlaması için yeni bir çağrı beklemeden, anlatmaya başladı:

Ben buraya gelmeden önce, hemen her günüm Ugultulu Te-peler'de geçerdi. Çünkü annem, Hareton'ın babası olan Bay Hindley Earnshaw'm dadılığını yapmıştı, ben de çocuklarla oynamaya alışkındım. Ayakışlerine de bakar, tarla işlerine yardım ederdim. Her zaman, kim ne isterse yapmaya hazır, çiftlikte dolanır dururdum.

Güzel bir yaz sabahı (hiç unutmam hasat yeni başlamıştı), Bay Earnshaw, yani Büyükbey, aşağıya indi. Yol kıyafeti giymişti. Joseph'e o gün yapılması gereken işleri söyledikten sonra bize, yani Hindley'e, Cathy'ye, bana döndü (ben de onlarla beraber yulaf lapası yiyordum); oğluna seslendi;

«E, oğul, ben bugün Liverpool'a gidiyorum... Sana ne getireyim? Ne istiyorsan söyleyebilirsin; ama küçük bir şey olsun, çünkü oraya yürüyerek gidip geleceğim; gidiş de, geliş de yüz kilometre, yani epeyce uzun.»

Hindley bir keman istedi. Bey sonra da Cathy'ye ni istediğini sordu. Kız o zaman daha altı yaşında bile yoktu, ama, ahırdaki atların hepsine binebilirdi, o da bir kırbaç istedi.

Bey, beni de unutmamıştı; çünkü, kimi zaman çok sert görünmesine karşın, iyi yürekli bir adamdı. Bana da bir cep dolusu el-

38

ma ile armut getirmeye söz verdi. Çocuklarıyla öpüşüp vedalaş-tıktan sonra yola koyuldu.

Onun yokluğu hayli uzun gelmişti... Yolculuk üç gün sürecekti. Cathy'cik sürekli babasının ne zaman döneceğini soruyordu. Bayan Eransaw onun üçüncü günün akşamı yemek vaktinde eve geleceğini hesaplamıştı, onun için de, yemek saatini alabildiğine geciktiriyordu. Bey görünürlerde yoktu. Nihayet, çocuklar da sürekli bahçe kapısına koşmaktan usanmışlardı.

Derken, karanlık çöktü, hanım onları yatağa yatırmak istedi ama, onlar biraz daha oturmak için acıklı acıklı yalvardılar Saat on bire doğru, kapının kolu usulca kalktı, Bey içeri girdi. Kendini hemen bir koltuğa bıraktı. Hem gülüyor, hem de inliyordu.

Ev halkına da neredeyse ölecek hale geldiğini, bu yüzden ondan uzak durmalarını söyledi. Bir daha da kendisine üç ülkeyi birden bağışlayacak olsalar bile, böyle bir yürüyüşe katlanamayacağını söylüyor, «Sonunda ölüme gidecek olduktan sonra ne önemi var!» diyordu.

Sonra kollarına sarılı olarak tuttuğu paltosunu açarak: «Şuraya bak, Hanım» dedi. «Ben hayatımda böyle şey görmemişim. Gerçi, şeytanın ininden çıkmış gibi simsiyah bir şey ama, sen onu Tanrı'nın bir armağanı olarak kabul etmelisin.»

Hepimiz çevresine toplandık. Ben, Cathy'nin başının üstünden bakınca, yürüyecek, konuşacak kadar büyük, üstü başı lime lime, siyah saçlı, pis bir çocuk gördüm. Yüzü de onun Catheri-ne'den büyük olduğunu gösteriyordu fakat ayaküstü bırakılınca etrafına şaşkınca bakındı, hiçbirimizin anlamadığı bir şeyler mırıldandı durdu. Ben korkmuştum, Bayan Earnshaw da onu kapı dışarı etmeye hazırdı. Parladı da: Kendi çocuklarının bakımı, büyütülmesi yetmez gibi bir de bu Çingene piçini eve getirmenin gereği var mıydı? Bey bu çocuğu ne yapacaktı? Yoksa, aklını mı oynatmıştı?

Bey, sorunu anlatmaya çalıştı ama, yorgunluktan yarı ölü gibiydi. Hanım'ın bağırıp çağırımları arasında, Bey'in anlattıklarından öğrendiğime göre, çocuk yersiz yurtsuzmuş, açlıktan ölmek üzere Liverpool sokaklarında dolanıyormuş, Bey onun kime

39

ait olduğunu araştırmış fakat kimsenin sahip çıkmadığını görmüş, parası da, zamanı da az olduğu için oralarda yok yere masraf etmektense yanma alıp evine getirmeyi düşünmüş, çünkü orada bırakmamaya bir kez karar vermiş.

Eh, sonunda bizim Hanım, biraz söylendikten sonra, yatıştı; Bay Earnshaw da bana çocuğu iyice yıkamamı, temiz giysiler verip çocukların yanına yatırmamı söyledi.

Hindley ile Cathy, ortalık duruluncaya kadar, olup bitenleri izleyip söylenenleri dinlemekle yetinmişlerdi. Sonra ikisi de babalarının getirdiği hediyeleri aramak üzere ceplerini karıştırmaya başladılar. Hindley, on dördünde, kocaman bir oğlandı, fakat babasının paltosunun arasından bir kemanın kırık dökük parçalarını çıkarınca hıçkırarak ağlamaya başladı. Cathy de babasının bu yabancı çocukla uğraşayım derken kırbacı düşürüp yitirdiğini öğrenince, çocuğa sırttıktan sonra yüzüne tükürdü, çektiği bu zahmete karşılık da, kibar davranmasını öğrenmek için, babasından bir güzel tokat yedi.

Çocuklar yeni geleni, değil yataklarına almak, odalarına bile sokmak istemediler. Ben de, başka bir çare bulamadığım için, çocuğu merdiven başına bırakıverdim. Ertesi sabah çekip gitmiş olduğunu görürüz diye umuyordum. Tesadüfen mi, yoksa Bey'in sesini duyduğu için mi, orasını bilmeyeceğim, çocuk, Bay Earnshaw'm kapısına gelmiş, Bey de, dışarı çıkarak onu orada bulmuş. Çocuğun oraya nasıl gittiği araştırıldı. Herkes sorgulandı. Ben de suçumu itiraf etmek zorunda kaldım. Korkaklığımdan, insaniyetsizliğimden ötürü evden dışarı kovuldum.

işte, Heathcliff'in aile içine ilk girişi böyle oldu. Kovulmamı süresiz sürgün olarak kabul etmediğim için, birkaç gün sonra eve dönmüştüm. Çocuğa 'Heathcliff' adını verdiklerini öğrendim. Bu, bebekken ölen oğullarının adıydı. O zamandan beri de çocuğun hem adı, hem de soyadı olarak kaldı.

Cathy ile çocuk artık pek içten dost olmuşlardı. Hindley ise ondan nefret ediyordu. Doğrusunu söylemek gerekirse, ben de nefret ediyordum, ikimiz de fırsat düştükçe canını yakıyorduk, çünkü ben yaptıklarımın haksızlık olduğunu bilmiyordum. Hanım

40

da ona karşı haksız davranıldığını gördüğü zamanlar onu korumak için bir tek kelime etmiyordu.

Somurtkan, sabırlı bir çocuğa benziyordu; belki de kötü davranışlara alışkındı. Hindley'in tokatlarına, gözlerini kırpmadan, bir damla gözyaşı dökmeden dayanırdı. Benim çimdiklerime de sanki kimsenin suçu olmadan, kazara kendi canını yakmış gibi gözlerini kapatıp bir kez iç çekerek katlanırdı.

ihthiyar Bay Earnshaw, kendi deyimiyle, bu 'zavallı babasız çocuğa' oğlunun işkence ettiğini, onun da her şeye göğüs gerdiğini öğrenince çılgına döndü. Heathcliff'e karşı tuhaf bir düşkünlüğü vardı. Onun her söylediğine de inanırdı. Şunu da söyleyeyim ki, çocuk az konuşurdu fakat çoğunlukla da doğruyu söylerdi. Bey, onu Cathy'den daha fazla severdi. Hoş, Cathy de babasının gözdesi olamayacak kadar haşarı, keçi gibi bir kızdı ya.

Böylece, Heathcliff, daha başlangıçta, evin içine bir sevimsizlik getirmişti, iki yıl sonra, Bayan Earnshaw ölünce, evin oğlu babasını bir arkadaş gibi değil, bir tiran gibi, Heathcliff'i de onu baba sevgisinden mahrum bırakıp onun yerini almaya çalışan biri olarak görmeye başlamış, uğradığı haksızlıkları düşünce düşünce de geçimsiz bir insan olmuş çıkmıştı.

Ben bir süre ona hak verdim, fakat çocukların hepsi kızamağa yakalanıp da onların her şeyiyle benim ilgilenmem gerekince fikrim değişti. Heathcliff'in durumu epey tehlikeliydi, hastalığının en ağır zamanlarında benim başımdan aynımamamı istedi; ona büyük bir yardımda bulunduğumu sanıyor, böyle davranmanın görevim olduğunu aklına bile getirmiyordu anlaşılan. Her neyse, şunu da söyleyeyim, bakıma muhtaç hasta çocukların en akıllısı, en söz dinleyeni oydu. Onunla diğerleri arasındaki fark beni daha yansız davranmaya zorladı: Cathy ile ağabeyi beni epey yoruyordu; diğeri ise, uysal yaratılmış olmaktan çok, sert yaradılışlı olduğu için, kuzu gibi, sessizce yatıyordu.

Hastalığı yendi. Doktor bunun büyük ölçüde benim yardımımınla olduğunu söylüyor, hastabakıcılığımı övüyordu. Bu sözler beni epey sevindirdi, sayesinde övüldüğüm çocuğa karşı da içimde bir sevgi duymaya başladım. Böylece, Hindley son müt-

41

tefikini de yitirmiş oluyordu. Ama ben yine de Heathcliff'e fazla düşkün değildim; çoğu kez, efendimin bu hiçbir zaman minnet duygusu beslemeyen somurtuk çocuğa neden bu kadar değer verdiğine de akıl erdiremezdim. Kurtarıcısına karşı saygısız davranmazdı; yalnızca, duygusuzdu. Ama Bey'in yüreğindeki yerini de, bir sözle bütün ev halkının onun arzusunu yerine getirmek için seferber olacağını da elbette bilirdi.

Bir keresinde Bay Earnshaw'm kasaba panayırından bir çift tay satın alıp her birini oğlanlara armağan ettiğini hatırlarım. He-athcliff hayvanların en güzelini seçmişti, ama, çok geçmeden tayı aksamaya başlayınca Hindley'e: «Tayımı benimkiyle değiştireceksin!» demişti. «Benimki hoşuma gitmiyor, istediğimi yapmazsan, bu hafta içinde beni üç kez kırbaçladığımı babana anlatır, kolumun omzuma kadar nasıl çürüdüğünü gösteririm.»

Hindley, oğlana dilini çıkardı, sonra kulaklarına birer tokat patlattı. Heathcliff terasa doğru koşarken (bunlar ahırda oluyordu): «Bu işi derhal yapmalısın» diyordu. «Yapmak zorundasın da. Bu tokatları da

anlatırsam onları da faizleriyle ödersin.»

Hindley, onu patates, tahıl gibi şeyler tartarken kullanılan demir ağırlıkla tehdit ederek: «Defol, köpek!» diye haykırdı.

Heathcliff oralı olmadan: «Atsana!» dedi. «Ben de babana o öldükten sonra beni kapı dışarı edeceğini nasıl kurumlanarak anlattığını açıklayıvereyim de hemen seni kovuversin.»

Hindley demiri fırlattı, Heathcliff'i tam göğsünden vurup yere devirdi, ama, oğlan hemen, sendeleye sendeleye, tekrar doğruldu. Soluğu, kesilmiş, yüzü bembeyaz olmuştu. Ben önlemesey-dim, o halde doğruca efendisine gidecek, durumuna kimin neden olduğunu anlatıp öcünü alacaktı.

Hindley: «Öyleyse al tayımı, marsık!» dedi. «Dilerim, bu ata biner de kafanı kırarsın. Ai da Tanrı belanı versin, dilenci! Babama da yaltaklan, nesi var nesi yoksa al, sonra da şeytanın arka bacağı olduğunu göster ona. İşte o zaman senin ne mal olduğunu anlasın da beynini dağıtsın!»

Heathcliff, tayı kendi bölmesine götürmek için, çözmeye gitmişti... Hindley, sözlerini bitirdiği sırada tayın, arkasından geçi-

42

yordu. Hindley, onu tek itişte ayaklarının dibine yuvarladı, umduğunun gerçekleşip gerçekleşmediğine bakmadan bütün gücüyle koşup oradan uzaklaştı.

Ben ise çocuğun, kendini toplayıp, sakince'eyerleri değiştirmeye, daha başka işler yapmaya koyulmasına, sonra da, eve girmeden önce, yediği darbenin yarattığı bulantıyı geçirmek için kuru otların üstüne oturmasına şaşmışım.

Yara berelerinin suçunu ata yüklemeye onu hemen razı ettim. O, istediğine kavuşmuştu ya, bundan sonra ne denirse denilsin umurunda değildi. Böylesi olaylardan o kadar az yakınırdı ki onun sahiden kinci olmadığına inanmaya başlamışım... Fakat siz de göreceksiniz ya, bu konuda tamamen aldandım.

Zamanla Bay Earnshaw çökmeye başladı. Aslında epey hareketli, sağlam bir adamdı ama, ansızın gücü tükenivermişti; ocakbaşında oturmaya zorlanınca da epey geçimsiz bir adam olup çıktı. Yok yere öfkeleniyor, sözlerinin dinlenmediğinden azıcık kuşkulansa küplere biniyordu. Bu hırçınlığı biri onu etkilemek, ya da onu hükmü altına almak istediği zamanlar daha da artıyordu: Onun haberi olmadan tek kelime edilecek diye ödü kopuyor, kıskançlıktan kıvranıyordu. Heathcliff'i seviyor diye herkesin çocuktan nefret ettiği, ona bir fenalık yapmak istediği fikri de nasılsa aklına yerleşip kalmıştı.

Ama bu da çocuğun aleyhine olmuştu, çünkü aramızdaki yumuşak yürekli Bey'i üzmemek için çocuğa dostluk gösteriyorlardı, bu yakınlık gösterisi de çocuğun şımarmasına, kurumlanmasına neden oluyordu. Fakat yine de başka çare yoktu; birkaç kez babası yakındayken Hindley'in oğlana çıkışmaya kalkması ihtiyar adamı hayli öfkeliyordu. Oğlunu dövmek için bastonunu eline almış, vuramayınca da öfkeden titremişti.

Nihayet bizim köy papazı -o zamanlar küçük Linton'larla Earnshaw'lara öğretmenlik edip kendi toprağını sürerek geçimi-

43

ni sağlayan bir papazımız vardı- delikanlının koleje gönderilmesini önerdi, Bay Earnshaw da gönülsüzce

kabul etti:

«Hindley işe yaramazın biridir» demişti. «Nereye giderse gitsin adam olmaz.»

Artık huzura kavuşacağımızı saf saf umuyordum. Bey'in iyi niyetleri yüzünden kötülük gördüğünü düşünmek bana acı veriyordu. Onun sadece ev halkı arasındaki anlaşmazlıklar nedeniyle çöktüğünü, hastalandığını düşünüyordum. O da bunu böyle biliyordu, aslında hastalık onun çökmekte olan bedenindeydi.

iki kişi, Bayan Cathy ile uşak Joseph, olmasaydı, her şey bir yana, biz yine geçinir giderdik. Uşağı orada görmüşsünüzdür sanırım. O günlerde, şimdi de öyledir ya, yalnızca kendisinin doğru düşündüğüne inanan, incil'i kendine uydurmak için altını üstüne getiren, fenalıkların hepsini komşularına bırakmak isteyen katlanılmaz bir bağınazdı. Vaaz verme huyu ile, sözüm ona dindarca konuşmalarıyla Bayan Earnshaw'i epeyce etkilemeyi başarmıştı. Bey güçten düştükçe Joseph'in sözügeçerliği de artıyordu.

Hiç acımadan, ona ruhunun kurtuluşu konusunda, çocuklarına sert davranması gerektiği hakkında sürekli konuşuyordu. Onu Hindley'in bir günahkâr olduğuna da inandırmaya çalışıyor, ihtiyarın bu konudaki düşüncelerini körüklüyordu. Her gece dur durak vermeden uzun uzun Heathcliff'le Catherine'! kötüleyici hikâyeler anlatmaktan geri durmuyordu ama, bu arada kabahatin sürekli Catherine'de olduğunu anırtarak Earnshaw'm duygularını kollamayı da unutmuyordu.

Doğrusu ya, kızın da öyle halleri vardı ki bunlara hiçbir çocukta rastlamadım. Günde belki elli kez, hatta daha bile fazla, hepimizin sabrını taşıyordu. Aşağıya indiği saatten yatağına yatmak için yukarı çıktığı saate kadar bir yaramazlık yapacak diye, bir an olsun içimiz rahat etmezdi. Hep neşeliydi, durmadan konuşur, şarkı söyler, güler, onun neşesine katılmayanlara çatardı. Vahşi, yerinde duramaz bir şeytandı. Fakat bu çevrelerde görül-

medik derecede güzel gözleri, tatlı bir gülümseyişi, kıvrak yürüyüşü vardı. Zaten ben onun fenalık yapmak istemediğine inanıyorum; çünkü ne zaman sizi hüğüğü hüğüğü ağlatmış olsa, yanınızdan ayrılmaz, kendisini rahata kavuşturmak için sizi susmaya zorlardı.

Heathcliff'e de gereğinden fazla düşküdü. Ona verebileceğimiz en büyük ceza Heathcliff'ten ayrı tutmaktır; öyleyken yine de içimizde bu çocuk yüzünden en fazla azarlanan da oydu.

Oyun oynarken evin küçükhanımı olmaktan epey hoşlanırdı, arkadaşlarına yerli yersiz tokatlar atar, emirler yağdırırdı. Bana da öyle yapıyordu ama, dayağa da, emre de katlanamayacağı-mı anlamıştı; bunu kendisine de açıkça söylemiştim.

Bay Earnshaw, çocuklarının şakalarından anlamazdı. Onlara karşı sürekli çok katı, çok ciddi davranırdı. Catherine ise babasının hastalık zamanında öncekinden çok daha öfkeli, sabırsız olmasına bir türlü akli erdiremiyordu.

Babanın öfkeli çıkışmaları çocuğun onu daha fazla öfkelenlendirmek istemesine yol açar, Cathy bundan apayrı bir zevk duyardı. Hepimizin birden onu çatması kadar hoşuna giden bir şey de yoktu diyebilirim. Cesur bakışlarıyla hepimize meydan okur, yanıt yetiştirirdi; Joseph'in dindarca lanetlemelerini alaya alır, bana tuzaklar kurar, babasının en fazla nefret ettiği şeyi yapmaktan çekinmezdi: Bu da, onun kendi acımasızlığının Heathcliff üzerinde babasının yumuşak yürekliliğinden daha büyük bir etki bıraktığına adamcağızı inandırmaktaydı. Aslında onun acımasızlığı yapmacıktı ama, babası bunun doğruluğuna inanmıştı. Oğlanın her istediğini hemen yerine getirdiğini, babasının kileri sadece canı isterse yaptığını göstermeye bakardı.

Bütün gün akla gelen her fenalığı yaptıktan sonra kimi geceler kendini bağışlatmak için uysal bir tavırla sokulurdu.

İhtiyar adam o zaman: «Hayır, Cathy» derdi, «seni sevemem; sen ağabeyinden de betersin. Hadi, yavrum, git dua et de Tanrı seni affetsin. Sanırım annenle ben seni dünyaya getirdiğimize pişman olacağız.»

44

45

İlk zamanlar, bu sözler kızcağızı ağlatırdı, ama, sürekli horlanınca buna alıştı, dert etmez hale geldi; dahası ondan kabahatleri için üzüldüğünü söylemesini, af dilemesini istediğim zamanlar da bana gülüyordu.

En sonunda, Bay Earnshaw'm dünya üzerindeki sıkıntılarının sona ereceği zaman da geldi. Bir ekim akşamı, ockbaşındaki koltuğunda otururken, sessizce oluverdi.

Evin çevresinde müthiş bir fırtına esiyor, rüzgâr bacanın içinde uğulduyordu. Rüzgâr sert, çılgın sesler çıkarıyordu fakat hava soğuk değildi. Hepimiz de bir aradaydık. Ben, ocaktan biraz ötede, yünümü örüyordum, Joseph de masanın yanı başında incil'ini okuyordu. O zamanlar, çoğunlukla, uşaklar işlerini bitirdikten sonra evde oturlardı. Cathy hastaydı; onun için, sesi çıkmıyordu; babasının dizine dayanmıştı. Heathcliff de, başı Cathy'nin kucağında, yerde yatıyordu.

Bey'in, uyuklamaya başlamadan önce, kızının güzel saçlarını okşadığını hatırlıyorum. Çok seyrek de olsa, onu böyle sakın görmekten hoşlanırdı.

«Niye hep böyle uslu bir çocuk olmuyorsun, Cathy?» diye sordu.

Cathy başını yukarı kaldırarak güldü. «Ya sen, babacığım, niye her zaman iyi bir insan olamıyorsun?» dedi.

Onun yine öfkelenildiğini görür görmez de elini öptü, uyuması için bir şarkı söyleyeceğini bildirdi. Babasının parmakları onun parmaklarından sıyrılıp başı göğsüne düşünceye kadar, epey kısık bir sesle şarkı söyledi. O zaman ben de babasını uyandırır korkusuyla artık susmasını, yerinden kıpırdamamasını tembihledim. Tam yarım saat hepimiz sessizce oturduk. Belki daha da oturacaktık fakat Joseph okuduğu duayı bitirip ayağa kalkmış, dua edip yatağına yatması için efendisini uyandıracakmış söylemişti. Bir adım yürüdü, efendisini adıyla çağırdı, elini omzuna attı. Bey kıpırdamıyordu... Joseph mumu alıp yüzüne baktı. O mumu yerine koyarken fena bir şeyler olduğunu anlamış-

46

tim. Çocukları kollarından tutup fısıldayarak, sessizce yukarı çıkmalarını, o gecelik dualarını kendi kendilerine okuyabileceklerini, Joseph'in işinin olduğunu söyledim.

«Bizim engel olmamıza kalmadan Catherine kollarını babasının boynuna doladı.

«Ben önce babama iyi geceler dileyeceğim» dedi.

Zavallı çocuk uğradığı kaybı hemen fark etmişti. Avazı çıktı-ğmca bağırdı:

«Ah, babam ölmüş, Heathcliff... Babam ölmüş!»

ikisi birden içler acısı bir ağlama tutturdular.

Benim acı çığlıklarım onlarınkine karışıyordu. Joseph, cennetteki ermişlerden biri için bu kadar feryat etmemizin yararsız olduğunu söylüyordu.

Bana da hemen mantomu üzerime geçirip doktorla papazı çağırmak için Gimmerton'a gitmemi söyledi. Ben ikisinin de ne işe yarayabileceğini kestirememiştim ama, yine de yağmur, rüzgâr altında gittim, birini, doktoru getirdim; diğeri de sabahleyin uğrayacağını söyledi.

Durumu doktora açıklamayı Joseph'e bırakıp çocukların odasına koştum. Kapıları ardına kadar açtım, saat gece yarısını geçtiği halde hiçbirinin yatmadığını gördüm. Ama biraz daha sakinleşmişlerdi, benim onları yatıştırmama gerek yoktu. Yavrucaklar, birbirlerini benim hiçbir zaman aklıma gelmeyecek ölçüde güzel düşüncelerle avutuyorlardı, hiçbir papaz cenneti onların çocuksu konuşmalarında anlattıkları kadar güzel tanımlayamazdı. Ben de bir yandan hıçkırıp, bir yandan onları dinlerken, o anda hep birlikte çenette olmayı istemekten kendimi alamadım.

Hindley cenaze töreni için eve geldi. Bizi şaşırtan, komşuları da yalan yanlış bir yığın dedikodu etmeye zorlayan bir şey oldu: Yanında karısını da getirmişti.

Kadın kimin nesiydi, nerede doğmuştu, bunları bize hiç açık-

47

lamadı. Belliydi ki kadının parası da, bir ailesi de yoktu; öyle olmasa, Küçükbey evlendiğini babasından saklamazdı.

Kadın, kendi hevesleri uğruna evde huzursuzluk yaratacak biri değildi. Kapının eşliğinden içeri adımını attığı andan itibaren gördüğü her şeyden, her olaydan hoşlanmışa benziyordu; ama cenaze hazırlığıyla yas tutucuların varlığından hoşlanmamıştı.

Bu işler olurken takındığı tavırlara bakınca onun biraz deli olduğunu düşündüm; çünkü odasına koşarken, o sırada çocukları giydirmem gerektiği halde, beni de ardından sürüklemişti. Odada tir tir titreyerek oturmuş, ellerini oğuştura oğuştura, sürekli: «Daha gitmediler mi?» diye sorup durmuştu.

Ardından da, siyah rengin onda nasıl gergin duygular uyandırdığını anlatmaya başlamıştı! Sonra, duraladı, bir ân korkuyla titredi, sonunda hüngür hüngür ağlamaya başladı. Niye ağladığını sorunca da bilmediğini, ama ölmekten çok korktuğunu söyledi.

Bana sorarsanız ölüm ondan en az benden olduğu ölçüde uzaktı. Epey zayıftı ama, zinde bir görünüşü vardı, gözleri de pırlantalar gibi parlıyordu. Merdivenleri çıktıktan sonra soluk soluğa kaldığını, ufacık bir sesle titreyip ürperdiğini, bazen de kötü kötü öksürdüğünü fark etmiştim. Ama bu belirtilerin neye işaret olduğunu bilmiyordum, ona acımaya da hiç niyetim yoktu. Zaten biz burada genellikle yabancılara fazla sokulmayız, Bay Lockwood; onlar önce bize sokulmazsa, yani.

Hindley Earnshaw üç yıllık yokluğu sırasında epeyce değişmişti. Daha solmuş, incelmışti; konuşması da, giyişi de epey başkalaşmıştı. Daha eve geldiği gün de Joseph'le bana bundan sonra mutfağın arka kısmına yerleşmemizi, evi ona bırakmamızı söyledi. Ona kalsa boş, küçük odalardan birine halı döşeyecek, duvarlarını kâğıtla kaplatıp bir oturma odası haline getirecekti ama, karısı beyaz döşemeyi, kocaman ocağı, kalaylı kap-kacağı, köpek kulübesini, ayrıca, oturacakları yerin bu kadar geniş olmasını epey beğendiğinden, Hindley de, karısını rahat ettirmek için, bu işlere girişmeye gerek görmedi.

Genç kadın, yeni akrabaları arasında bir de kız kardeşin bu-

48

lunmasına önceleri çok sevinmiş gibiydi. Catherine'le sürekli gevezelik ediyor, onu okşuyor, beraberce sağa sola koşuyor, sık sık da ona armağanlar veriyordu. Derken, bu sevgi de hızla sö-nüverdi, kadın hırçınlaşınca Hindley de zorbalığa yöneldi. Karısının Heathcliff'ten hoşlanmadığını ele veren birkaç sözü onun çocuğa karşı beslediği eski nefretin tekrar uyanmasına yetmişti. Küçükbey, onu kendilerinin yanından ayırıp hizmetçilerin arasına yolladı, papazdan aldığı derslerden mahrum bıraktı, bunun yerine de çiftliğin işleriyle ilgilenmesini buyurdu, onu bir çiftçi ya-mağıymış gibi çalışmaya zorladı.

Catherine, kendi öğrendiklerini ona öğrettiği, tarlalarda onunla oyunlar oynadığı için Heathcliff bu küçük görülme işini önceleri çok önemsememişti. İkisi de yabancılar gibi kaba birer insan olacağa benziyorlardı. Genç Bey onların tavırlarıyla, yaptıkları işlerle asla ilgilenmiyordu, çocuklar da ondan uzak durmaya bakıyorlardı. Pazarları kiliseye gidip gitmediklerini bile araştırmaz-dı, ancak Joseph'le papaz çocukların kiliseye gelmediğini görüp de ona ilgisizliğinden dolayı çıkışlarsa o da Heathcliff'in kırbaçlanmasını, Catherine'in de ögle, ya da akşam yemeğinde aç bırakılmasını emrederdi.

Sabahtan kırlara kaçıp gün boyu orada kalmak çocukların en büyük eğlencelerinden biriydi. Sonradan alacakarı cezaya da gülüp geçilecek sıradan bir şey gözüyle bakıyorlardı. Papaz, Catherine'in incil'den istediği kadar bölümü ezberlemesini isteyebilirdi, Joseph de kollarının gücü kesilinceye kadar Heathcliff'i dövebilirdi; onlar yeniden bir araya gelir gelmez, hiç olmazsa şeytanca bir intikam alma tasarlarmaya başladıkları ân her şeyi unutuyorlardı.

Ben de birçok kez çocukların her geçen gün biraz daha kötüye gittiklerini görerek ağlamıştım, fakat bu dostsuz yaratıklar üzerinde, az da olsa, etkiliydim, bunu kaybetmekten korktuğum için tek kelime bile edemiyordum.

Bir pazar akşamıydı. Ya çok gürültü yaptıkları için, ya da böylesi basit bir kabahat yüzünden, odadan dışarı çıkarılmışlardı.

Uğultulu Tepeler / F: 4

49

Onları yemeğe çağırmak üzere aradığımda, hiçbir yerde bulamadım.

Evin üstüne, altına, bahçeye, ahırlara baktık; görünürlerde yoklardı. Nihayet Hindley de, öfkeyle, bize kapıları sürgüleme-mizi, o gece hiç kimsenin çocukları içeri almamasını söyledi.

Ev halkı odalarına çekildi; ben ise yatamayacak kadar kaygılıydim. Pencereyi açtım, yağmura aldırmadan, başımı dışarı uzatıp dinlemeye başladım. Gelirlerse, yasağa karşı, onları içeri almaya kararlıydim.

Biraz sonra, yoldan doğru ayak seslerinin geldiğini duydum. Bahçe kapısının aralığından bir lambanın ışığı sızdı.

Üstüme bir şal alıp koştum. Kapıyı vurup Hindley'i uyandırılmalarını önlemek istiyordum. Heathcliff yalnızdı. Onu böyle bir başına görünce korkmuştum. Telaşla bağırdım:

«Catherine nerede? Başına kötü bir şey filan gelmedi ya?» Heathcliff: «O Thrushcross Grange'de,» dedi.

«Ben de orada kalacaktım fakat beni davet etmek nezaketini göstermediler.»

«Eh, öyle bir azarlanacaksın ki!» dedim. «Zaten, azar ıstımedikçe de rahat edemiyorsunuz, bir türlü. Thrushcross Grange'e kadar gitmeniz sebebi neydi?»

«Önce şu ıslak giysilerimi çıkarayım, ondan sonra sana her şeyi anlatırım, Nelly.»

Bey'i uyandırmamaya dikkat etmesini söyledim. O soyunurken, ben de mumu söndürmek için beklerken, Heathcliff anlatmaya devam etti:

«Cathy ile ben şöyle rahatça dolaşmak için çamaşırvhaneden dışarı kaçmıştık. Derken Grange'm ışıklarını gördük. Oraya kadar gidip bir bakmak istedik. Acaba küçük Linton'lar da pazar akşamlarını, anneleriyle babaları ocakbaşında yiyip içip eğlenirken, köşelerde titreye titreye mi geçiriyorlar diye merak ediyorduk. Acaba öyle miydi, yoksa ilahiler okuyarak, evin kâhyasından ders alıp, sorularına doğru yanıt veremeyince de bir sütun dolusu peygamber adı ezberlemek zorunda mı kalıyorlardı.» «Belki de böyle geçirmiyorlardır,» dedim. «Onlar uslu çocuk-

50

lar olmalı, sizin gibi kabahat işleyip cezayı hak etmiyorlardır elbette.»

«Hadi hadi, saçmalama, Nelly! Tepeden parka kadar sürekli koştuk. Catherine yalınayak olduğu için koşarken mahvoldu. Yarın onun ayakbıklarını bataklıkta araman gerekecek. Çalılıkların arasından bir gedik bulup geçtik, dar bir patikadan yürümeye başladık.

«Salonun penceresinin altındaki çiçekliğe saklandık. İçeriden ışık geliyordu; panjurları yeni kapatmışlardı, perdeler de yarı yarıya çekiliydi. İkimiz de eğimin üzerinde durup pencerenin çıkıntısına asılarak içeriyi izleyebiliyorduk. Ah, içerisi çok güzeldi! Kırmızı halıyla kaplı çok göz alıcı bir yerdi... Üzerleri kırmızı kumaşla kaplı koltuklar, masalar, kenarları sarı yaldızla kaplı bembeyaz bir tavan, ortasında da aşağıya doğru gümüş zincirlerle cam sağanağı halinde sarkan bir avize. İşte böyle, insanın gözlerini alan bir yer. İhtiyar Bay Linton'la Bayan Linton orada değillerdi, salon, Edgar ile kız kardeşine kalmıştı. Onların mutlu olmaları gerekmez mi? Biz olsak kendimizi cennette sanırdık... Şimdi de tahmin et bakalım senin cici çocukların ne yapıyorlardı? Isabella -yanılmıyorsam on bir yaşında var, Cathy'den bir yaş küçük- odanın bir köşesinde kendini yere atmış, sanki büyücüler bedenine kızgın iğneler saplıyormuş gibi avazı çıktığı- ca bağıırıyordu. Edgar da ocağın başında durmuş, sessizce ağlıyordu. Masanın ortasında da küçük bir köpek vardı, o da kuyruk sallayarak havlıyordu, ikisinin sürekli birbirini suçlamasından anladık ki az kalsın hayvanı aralarında ikiye böceklermiş. Aptallar! Onların da eğlenceleri buydu işte. Bütün kavgaları bir tutam sıcakık tüyü hangisi önce tutacak diye tartışmaktan çıkmış. İkisi de bunu önce kendisi yapmak için uğraşmış ama, sonradan da vazgeçtikleri için ağlamaya başlamışlar. Bu ana kuzularıyla bir güzel eğlendik. Catherine'in istediği bir şeyi benim almaya kalkıştığını hiç gördün mü? Ya da bizim odanın bir köşesinde, diğerimiz öteki köşesinde ağlayıp yakınmakla vakit geçirdiğimizi gören var mı? Bana binlerce hayat bağışlasalar, buradaki durumumu Thrushcross Grange'de Edgar Linton'ın yeriyile değişme-

51

ye razı olmam... Hatta Joseph'! evin en üst katından aşağıya atmak, evin cephesini Hindley'in kanıyla boyamak fırsatını bile verseler.»

«Sus bakaym!» diye araya girdim. «Catherine'in neden orada kaldığını bana hâlâ anlatmadın, Heathcliff.»

«Güldük dedim ya!» diye yanıtladı. «Linton'lar bizim sesimizi duymuşlar, ikisi birden ok gibi kapıya koştu.

Derken, önce bir sessizlik oldu, sonra bir bir feryattır koptu: 'Ah, anne, anne! Ah, anne! Gelin buraya. Ah, baba, ah!' diye bağışmaya başladılar. Biz de onları biraz daha korkutmak için daha korkunç sesler çıkarmaya başladık fakat birisinin sürgüleri çektiğini duyunca kendimizi aşağı attık. Hemen kaçmamızın doğru olacağını düşünüyorduk. Ben Cathy'yi elinden tutmuş, hızlanmaya zorluyordum, ansızın yere yıkılıverdi. 'Kaç, Heathcliff, kaç!' diye fısıldadı. 'Köpeği ardınızdan salmışlar, o da beni yakaladı.'

«O yezit, Cathy'yi ayak bileğinden yakalamıştı, Nelly. Korkunç hırıltılarını da duyuyordum. Cathy bağırmadı, hayır. Öfkeden kudurmuş bir boğanın boynuzuna takılmış bile olsa böyle bir şey yapmayı küçüklük sayardı. Ama, ben haykırdım. Hristiyanlık dünyasındaki zebanilerin hepsini bir anda yok etmeye yetecek kadar lanetler ettim. Sonra bir taş alıp köpeğin ağzına soktum, bütün gücümle boğazından aşağıya itmeye çalıştım. Derken, hayvan gibi bir uşak, elinde feneriyle, göründü. 'Sıkı tut, Sinsi, sıkı tut!' diye bağırdı.

«Sonra, Sinsi'nin ne yakaladığını görünce sesi değişti. Köpeğin soluğu kesilmişti, koca pembe dili bir karış dışarı çıkmıştı, dudaklarında köpüklü ve kanlı salyalar vardı.

«Adam Cathy'yi kaldırdı. Kız bayılacak gibiydi; korkudan değil, acıdan. Adam onu içeri götürdü; ben de lanetler, küfürler savurarak arkalarından gittim.

«Linton, kapının ağzından: 'Ne avladınız, Robert?' diye sordu. Uşak: 'Sinsi küçük bir kız yakaladı, efendim' dedi. Sonra: 'Burada bir de oğlan var' diyerek beni kolumdan kavradı. Tıpkı bir sokak köpeğine benziyor. Haydutlar herkes uyuduktan son-

52

ra, bunları pencereden içeri sokup kapıları açtırabilirdi pekâlâ. Böylece de bizi rahatça öldürebilirlerdi. Kapa çeneni, ağzı bozuk hırsız yamağı! Sen bunun hesabını ipte vereceksin' diyordu. Sonra, 'Bay Linton, sakın silahınızı bir kenara bırakayım demeyin' dedi.

«İhtiyar ahmak da: 'Hayır, bırakmam, Robert' dedi. 'Bu alçaklar dün benim kira toplama günüm olduğunu biliyorlardı; beni açığözce yakalamak istediler. Gelin içeri; onlara güzel bir şölen vereceğim. Hadi, John, sen kapıların zincirlerini tak. Sinsi'ye biraz su ver, Jenny. Bir yargıcın evinde, üstelik kutsal günde, soymak ha? Bunların hiç utanmaları yok mu? Mary, şuraya bak. Korkma canım, alt yanı bir çocuk ama, yüzünden fenalık akıyor, içinden geçenleri yapmaya kalkışmadan bunu hemen ipe yollamak ülkeye de bir iyilik olmaz mı?'

«Beni avizenin altına çekti. Bayan Linton, gözlüğünü taktı, ellerini korkuyla yukarı kaldırdı. Tabansız çocuklar da yaklaşmışlardı. Isabella peltek diliyle: 'Ne korkunç şey!' dedi. 'Onu mahzene kapat, baba. Tıpkı benim terbiyeli sülünümü çalan falcının oğluna benziyor, değil mi, Edgar?'

«Onlar beni baştan aşağı süzerlerken Cathy de göründü. Son konuşmayı duymuş gülüyordu. Edgar Linton, onu merakla şöyle bir süzdükten sonra, çok şükür, tanıdı. Biliyorsun, başka yerde fazla karşılaşsak bile kilisede karşılaşıyoruz onlarla. Annesine: 'Earnshaw'ların kızı bu,' diye fısıldadı. 'Bak, köpek onu nasıl da ısırılmış... Ayağı nasıl da kanıyor!' Annesi: 'Earnshaw'ların kızı mı dedin? Olamaz!' diye bağırdı. 'Öyle bir kız bir Çingene çocuğuyla dağda bayırda dolaşır mı hiç! Ama, dur bakayım, bu çocuk yas elbiseleri giymiş... Evet, öyle... Hayatı boyunca da total kalabilir.'

«Bay Linton, beni bırakıp Catherine'e dönmüştü. 'Ağabeyinin, dikkatsizliğine, ilgisizliğine de söz yok!' diye haykırdı. 'Shiel-ders'den duyduğuma göre...' Shieders dediği bizim papaz... 'ağabeyi kızın tam bir putperest gibi yetişmesine göz yumuyor-muş. Fakat bu da kim? Kız bu arkadaşı nereden buldu? Ha, an-

ladım. Komşumun vaktiyle Liverpool'da bulup getirdiği çocuk bu, iddiaya girerim! Ya Hintli, ya da Amerika'dan, belki de İspanl ya'dan sürülmüş bir yumurcak.'

«ihtiyar kadın: 'Kimin nesi olursa olsun, fena bir çocuk!' dedi. 'Kendini bilen derli-toplu bir aileye yakışmaz. Konuşmasına dikkat ettin mi, Linton? Söylediği sözleri çocuklarımın da işittiklerini andıkça aklım başımdan gidiyor.'

«Tekrar küfretmeye başladım -kızma bana sakın, Nelly-onun için de Robert'in beni alıp götürmesi emredildi. Ben Cathy'siz yerimden kıpırdamak istemiyordum. Beni zorla bahçeye sürükledi, elime feneri tutuşturdu, yaptıklarımın Bay Earns-haw'a anlatılacağını söyledikten sonra, yürümemi buyurdu, arkamdan kapıyı iyice kapattı.

«Pencerenin perdesi hâlâ bir kenara toplanmış duruyordu, ben gözetleme işine tekrar başladım, çünkü Catherine dönmek isteyip de onu dışarı bırakmazlarsa o koca camları milyonlarca parçaya bölmeye kararlıydım.

«Catherine, sessizce, kanepede oturuyordu. Bayan Linton, gezi için sütçü kadından aldığımız gri pelerini Catherine'in üstünden çekti çıkardı. Bir yandan da başını sallıyor, onu paylayıp duruyordu. Catherine genç bir hanımefendiydi, ona karşı takındıkları tavırla bana karşı takındıkları tavır arasında kesinlikle büyük bir fark olmalıydı. Derken, bir hizmetçi bir tas dolusu ılık su getirdi, Catherine'in ayağını yıkadı. Bay Linton da bir ilaç hazırladı. Isabella kucağına bir tabak bisküvi boşalttı. Edgar ise ağzı bir karış açık uzaktan olanları izlemeye dalmıştı. Daha sonra Catherine'in o güzel saçlarını kurularak taradılar, bir çift kocaman terlik verdiler, ocakbaşına götürdüler. Onu bıraktığımda çok neşeliydi; bisküvilerini kimi zaman burnunu sıktığı küçük köpekle Sinsi arasında pay ediyordu. Böylece, Linton'ların da boş bakışlı mavi gözlerinde sevinç pırıltıları yaratmıştı. Onu aptalca bir hayranlık içinde seyrettiklerini gördüm. Cathy, onlardan o kadar üstün görünüyordu ki. Zaten o dünyada herkesten üstündür, öyle değil mi, Nelly?»

Oğlanın üstünü örtüp ışığı söndürürken: «Bu işin sonunda senin sandığından daha büyük şeyler çıkacak,» dedim. «Sen adam olmazsın, Heathcliff. Bay Hindley de sana kim bilir daha neler yapacak, göreceksin.»

Sözlerim ne yazık ki epey doğru çıktı. Uğursuz serüven, Earnshaw'i küplere bindirmişti. Ertesi gün, Bay Linton işleri düzeltmek için, bizi ziyarete geldi. Bizim Küçükbey'e ailesini çekip çevirme konusunda öyle bir ders verdi ki, Bey, şaşkınlıktan ne diyeceğini bilemedi.

Heathcliff'i kırbaçlamadılar fakat Catherine'le tek kelime bile konuşursa hemen kapı dışarı edileceğini söylediler. Bayan Frances Earnshaw da görünmesine gerektiği gibi sahip çıkmayı üstlendi; yalnız, bu işi zor kullanarak değil, tatlılıkla yapacaktı; zaten zor kullanmaya kalksa hiçbir şey yapamazdı.

Cathy Thrushcross Grange'de Noel'e kadar, yani beş hafta kaldı. Bu süre içinde ayak bileği tamamen iyileşmiş, hal ve tavırları da epey düzelmişti. Hanım da onu sık sık ziyarete gidip, güzel giysilerle, benliğini okşayacak sözlerle onda kendine karşı güven uyandırarak onu tekrar kendine getirme işine girişmişti. Cathy de bunu seve isteye kabul etmişti. Öyle ki, evden içeri koşarak, hepimizin soluğunu kesecek bir telaşla giren, başı açık, küçük vahşi yerine, çok ağırbaşlı bir hanımefendi geldi. Yağz bir midilliden inerken, kestane rengi bukleleri tüylü kunduz kürklü şapkasından iki yana sarkıyordu. Üstündeki binici giysisinin uzun eteklerini iki eliyle tutmak zorunda kalmıştı.

Hindley, sevinçle bağırıp onu attan indirdi: ; «Aman, Cathy, ne kadar güzelleşmişsin! Seni neredeyse

tanımayacaktım. Şimdi tam bir hanımefendi olmuşsun. Isabella Ljnton onunla karşılaştırılmaz bile, değil mi, Frances?» :v Hindley'in karısı yanıt verdi: «İsabella'da onun doğal üstünlüğü yok ki,» dedi. «Ama burada yine o eski yırtıcılığına dönme-

55

meye dikkat etmesi gerekir. Catherine'in soyunmasına yardım et, Ellen. Dur, tatlım, buklelerin bozulacak, şapkanı ben çıkarıve-reyim.»

Kızın uzun etekli at giysilerini ben çıkardım, altından pırıl pırıl parlayan kareli ipekli kumaştan bir bluz, beyaz golf pantolon, cılalı çizmeler göründü. Onu karşılamaya koşuşan köpeklere sevinçten ısıldayan gözlerle baktığı halde o güzelim giyecekleri kirlenir korkusuyla hayvancağızlara dokunmadı bile.

Beni de ürke çekine öptü, çünkü Noel pastasını yaparken una bulanmışım; bana sarılması doğru olmazdı. Sonra, çevresine bakmıp Heathcliff'i aradı. Bay ve Bayan Earnshaw, iki arkadaşı ayırma işinin başarıya ulaşp ulaşmayacağını bir yere kadar anlayabilmek için, onların karşılaşmalarını bekliyorlardı.

Heathcliff'i hemen bulmak zor oldu. Catherine gitmeden önce ona bakılmamış, ilgi gösterilmemişse, kızın yokluğunda bu ilgisizlik on kat daha çoğalmıştı.

Benden başka hiç kimse ona pis bir çocuk olduğunu söylemek, haftada bir kez yıkanmasını anımsatmak iyiliğinde bulunmuyordu; onun yaşındaki çocukların da sabunu, suyu kendiliklerinden sevdiklerine nadiren rastlanır. Bu saçları bir kenara, eli, yüzü de acınacak ölçüde kirliydi. Kendisine benzeyen kaba saba bir kızın gelmesini beklerken eve nazik, pırıl pırıl bir hanım kızın girdiğini görünce divanın arkasına saklanmayı uygun bulmuştu.

Cathy, eldivenlerini çekip, iş yapmadan evde oturmak yüzünden bembeyaz olan ellerini gözler önüne sererken: «Heathcliff yok mu?» diye sordu.

Hindley, oğlanı o berbat haliyle ortaya çıkarmakla nasıl küçük düşüreceğini düşünerek, keyifle bağırdı:

«Heathcliff, ortaya çıkabilirsin. Buraya gel de diğer uşaklar gibi sen de Catherine'e hoş geldin de.»

Cathy, arkadaşının saklandığı yerden çıktığını görünce koşup onunla kucaklaştı. Yanaklarını bir saniyede yedi-sekiz kez öptü. Sonra duraladı, biraz gerileyip bir kahkaha attı:

56

«Ayol, sen simsiyah olmuşsun böyle! Ne de öfkeli görünüyorsun! Çok garipsin... Çok da durgunsun... Ama ben Edgar'la Isabella Linton'a alıştığım için seni böyle görüyorum herhalde. E, Heathcliff, beni unuttun mu yoksa?»

Kız bu soruyu sormakta haklıydı, çünkü utanç, gurur oğlanın yüzündeki sıkıntılı ifadeyi iki kat artırmış, kıpırdamasına olanak bırakmamıştı.

Hindley, sanki büyük bir kibirsizlik gösterisinde bulunuyormuş gibi: «Tokalaşabilirsin, Heathcliff,» dedi. «Arada bir olmak koşuluyla, buna izin var.»

Çocuk sonunda konuşma gücünü bularak: «Hayır,» diye söylendi, «tokalaşmayacağım. Burada durup benimle eğlenmelerine izin vermeyeceğim. Hayır, buna gelemem!»

Hemen aralarından sıyrılacaktı ama, Cathy onu tekrar yakaladı.

«Ben seninle eğlenmek istemedim ki,» dedi. «Sadece kendimi tutamadım. Heathcliff, hiç olmazsa elini uzat. Neden kızdın sanki? Yalnızca, gözüme garip göründün... Yüzünü yıkayıp saçlarını fırçalarsan sorun kalmaz. Ama öyle de kirlisin ki!»

Parmakları arasında tuttuğu o kapkara ele, bu elin değip de kirlenmesinden korktuğu giysilerine dalgınca baktı.

Heathcliff onun bakışlarını görmüştü.

«Bana dokunmak zorunda değildin ki,» dedi, elini kızın elinden hızla çekti. «Ben canımın istediği kadar kirli olacağım, kirli olmaktan hoşlanıyorum, sürekli de kirli kalacağım!»

Bunları söyledikten sonra hızla odadan dışarı çıktı. Beyle Hanım buna epey sevinmişti. Catherine ise sözlerinin neden böyle bir öfke gösterisine sebep olduğuna akıl erdiremediği için epey üzgündü.

Evine dönen Küçükhamm'a oda hizmetçiliği yapıp pastaları fırına koyduktan, evin, mutfağın ocaklarını Noel'e yakışacak biçimde yaktıktan sonra oturup Noel ilahileri söyleyerek kendi kendime eğlenmeye başladım. Joseph, bu ilahilerin neşeli şarkılardan farksız bulduğunu söylüyordu fakat ben bunu hiç umursamadım.

57

Joseph de dua etmek için odasına çekilmişti, Bay ve Bayan Earnshaw, küçük Linton'lara, ettikleri iyilikleri karşılamak için, aldıkları süslü püslü hediyeleri göstererek Küçükhanım'ı oyalamaya çalışıyorlardı.

Küçük Linton'lar ertesi gün için Uğultulu Tepeler'e davet edilmişler, bu davet de bir koşulla kabul edilmişti: Bayan Linton sevgili çocuklarının o haşarı, küfürbaz çocuktan uzak tutulmalarına özellikle dikkat edilmesini istiyordu.

Bu durumda, ben tek başına kalmıştım. Pişmekte olan yemeklerin güzel kokuları burnuma geliyordu; pırıl pırıl parlayan mutfak kaplarını, defne dallarıyla süslü mutfak saatini, akşam yemeğinde köptüklü birayla doldurulmaya hazır tepside dizili duran gümüş bira kupalarını, hepsinden daha önemlisi, hamaratlığımın aynası gibi pırıl pırıl parlayan döşemeyi beğeniyle izliyordum.

İçimden her şeyi ayrı ayrı alkışlıyordum. Birdenbire, vaktiyle işler bittikten sonra ihtiyar Earnshaw'm içeri girişini, Noel harçlığı olarak avcuma para sıkıştırışını anımsadım. Derken, onun Heathcliff'e aşırı düşkünlüğü, kendisi öldükten sonra onun bakımsız kalacağından yana tasalanması geldi aklıma; bu da zavallı çocuğun içinde bulunduğu hali düşünmemi neden oldu elbette. Şarkı söylerken ağlamaya başladım. Arası çok geçmeden de, oğlanın uğradığı haksızlıklar için gözyaşı dökmektense, bunları bir parça olsun gidermeye çalışmanın daha yerinde olacağını düşündüm. Yerimden kalktım, onu bulmak için taşlığa çıktım.

Oğlan uzakta değildi; onu ahırdaki yeni atı tımarlarken, hayvanlara her zamanki yemlerini verirken buldum.

«Elini çabuk tut, Heathcliff,» dedim. «Mutfak çok rahat... Joseph de yukarıda, çabuk ol da Küçükhanım aşağıya inmeden seni güzelce giydireyim. Sonra da ocağın karşısında onunla baş başa oturup, uyuma vakti gelinceye kadar, çene çalabilirsiniz.»

işine devam etti, başını bir kez olsun benden yana çevirmedi.

«Hadi geliyor musun?» diye yeniden sordum. «İkinize de bi-

rer küçük pasta var, bu da size yeter sanırım. Hazırlanman da yarım saat alır.»

Beş dakika bekledim, yanıt alamayınca ben de bırakıp gittim...

Catherine, akşam yemeğini ağabeyiyle, yengesiyle yedi. Jo-seph'le ben de kavgalı şamatalı huzursuz bir yemek yedik. Onun pastasıyla peyniri ise periler gelip yesinler diye bütün gece masanın üzerinde durdu. Dokuza kadar işiyle oyalandı; sonra, hiç kimseye bir şey söylemeden, somurtarak odasına çekildi.

Cathy, gece kaç vakitlere kadar oturdu. Yeni arkadaşlarına vereceği şölen için bir yığın hazırlık yapması gerekmişti. Bir kez de eski arkadaşıyla birkaç kelime konuşmak için mutfığa uğradı ama, o gitmişti. Kız da yalnızca arkadaşının nesi olduğunu sorup geri döndü.

Ertesi sabah, oğlan erkenden kalktı. Tatil olduğu için, dertli başını alıp kırlara çıktı. Ev halkı kiliseye gidinceye kadar da ortalıkta görünmedi. Oruç tutmak, düşünmek ona iyi gelmişti. Bir süre etrafında dolaştıktan sonra cesaretini toplayıp ansızın şöyle dedi:

«Bana çekidüzen ver, Nelly. Artık düzelmek istiyorum.»

«Geç bile kaldın, Heathcliff,» dedim. «Catherine'! de üzdün. Bana sorarsan, kız eve döndüğüne de pişman oldu. Sanırım, onunla senden daha fazla ilgilendikleri için de onu kıskandın.»

Catherine'! kıskanmak onun anlayamadığı bir duyguydu ama, onu üzme sorununa pekâlâ akli yatmıştı. Epey ciddi bir tavırla: «Üzüldüğünü mü söyledi?» diye sordu, i «Bu sabah senin tekrar gittiğini söylediğim zaman ağladı.» ,, «E, dün gece de ben ağladım,» diye yanıt verdi. «Hem benim ağlamam için de onunkinden çok neden vardı.»

«Evet, onurlu bir kalple, bomboş mideyle yatağa yatmanın nedeni vardı. Onurlu insanlar kendi başlarına bela açarlar. Ama, alınganlığından utandınsa, o gelince hemen özür dilemelisin. Yukarı çıkıp onu öpmelisin, demelisin ki... Ne demen gerektiğini sen daha iyi bilirsin. Fakat bunları içtenlikle söylemelisin. Şık giysilerin onu yabancı biri gibi yaptığını gördüğün için böyle ya-

58

59

pyıormuş gibi davranmamalısın. Şimdi de yemeği hazırlamam gerektiği halde, ne yapıp edip seni giyindirmeye çalışacağım, öyle bir hale geleceksin ki senin yanında Edgar Linton yapma bir bebek gibi kalacak: Zaten öyle ya... Ondan daha küçüksün ama, bence sen ondan daha uzun boylusun, omuzların da iki misli daha geniş; bir çırpıda onu yere devirebilirsin. Bunu yapabileceğine senin de aklın yatmıyor mu?»

Heathcliff'in yüzü bir anlığına aydınlandı; sonra tekrar karardı, iç çekti:

«İyi ama, Nelly, ben onu yirmi kez de yere sersem onun yakışıklılığına zarar gelmez, ben de daha fazla yakışıklı olamam. Keşke saçlarımmın rengi açık, tenim beyaz olsaydı, onun kadar şık giyinip nazik davranabilseydim, onun gibi benim de günün birinde varsıl olma ihtimalim bulunsaydı.»

«Bir de her fırsatta 'Anneciğim, anneciğim!' diye ağlayabil-seydin,» dedim. «Bir köylü çocuk sana yumruğunu gösterir göstermez korkudan tir tir titremeye başlasaydın, birazcık yağmur yağdı diye bütün

gün eve kapanmayı alışkanlık edinseydin, değil mi? Aman, Heathcliff, çok karamsar görünüyorsun. Aynanın önüne gel de sana neler istemen gerektiğini göstereyim. Gözlerinin arasındaki iki çizginin, yay gibi kıvrık olarak yerde, üstlerinden basılı gibi dümdüz duran gür kaşlarının, şeytanın casusları gibi içperlere gömülüp pencerelerini bir kez bile açmadan altına saklanan bir çift kara cinin farkında mısın? Şu acılı kırışıkları düzeltmeyi, kaşlarını içtenlikle kaldırmayı, cinleri de güven dolu, hiçbir şeyden kuşkulanan, kaygılanmayan, her yerde arkadaşlar gören birer melek haline getirmeyi istemeli, öğrenmelisin. Yediği her tekme nimet sayar gibi görüldüğü halde tekme atandan da, bütün dünyadan da nefret edip sövgüler yağdıran adi bir köpeğe benzememelisin.»

«Yani Edgar Linton'm büyük mavi gözlerine, geniş alınına sahip olmayı mı istemeliyiz?» diye sordu. «Bunu istemesine istiyorum ama, istemek bana onları sağlamıyor ki.»

«Kapkara bir insan bile olsan, temiz yürek güzel bir yüz kazanmanı sağlar, çocuğum. Kötü bir yürek ise en güzel yüzü bile

60

çirkinden daha beter yapar. Şimdi, yıkanmayı, taranmayı, homurdanmayı bitirdiğimize göre, söyle bakalım, kendini daha göz alıcı bulmuyor musun? Bence öylesin. Tanınmamak için kılık değiştirmiş bir prenze benziyorsun. Hem, kim bilir, belki de baban Çin imparatoru, annen de bir Hintli prenesti, her birinin bir haftalık geliri Uğultulu Tepelerle Thrushcross Grange'ı satın almalarına yeterdi. Seni de o kötü denizciler kaçırıp İngiltere'ye getirmiş olamazlar mı sanki? Ben senin yerinde olsam, soylu biri olarak doğduğuma inanır, bu inançla da küçük bir çiftlik sahibinin heveslerine boyun eğme cesaretini bulurdum.»

Böylece konuşmayı sürdürdüm. Zamanla, Heathcliff'in de yüzündeki acı kayboldu, çok sevimli bir hal almaya başladı. Derken, yokuşu çıkıp avluya giren bir arabanın sesi konuşmamızı böldü.

Tam vaktinde o pencereye, ben de kapıya koştuk, Linton'la-rın pelerinler, kürkler içinde aile arabalarından, Earnshaw'ların da atlarından inişlerini izledik. Earnshaw'lar kışın kiliseye çoğu vakit atla giderlerdi. Catherine çocukların ikisini de ellerinden tuttu, eve aldı, doğruca ateşin başına götürdü. Çocukların beyaz yüzleri hemen renklenmişti.

Ben de yanımdakine, hemen gidip onlara cana yakın davranmasını söyledim, o da hevesle bu emri yerine getirdi ama, terslik bu ya, o bir yandan mutfağın kapısını açmaya çalışırken Hindley diğer yandan kapıyı açtı, yüz yüze geldiler. Bey onu böyle temiz, neşeli görünce titizlendi, belki de Bayan Linton'a verdiği sözü tutmuş olmak için, beklenmedik bir hareketle çocuğu geriye itti, öfkeli öfkeli Joseph'e, «Bu çocuğu odaya yaklaştırmayın, yemeğin bitimine kadar tavan arasında kalsın. Yoksa bir dakika onlarla yalnız kalırsa pastaları avuçlayıp meyveleri aşırırmaya kalkışır!» diye söylendi.

Ben de: «Hayır, efendim, aldanıyorsunuz,» diye yanıt vermeden edemedim. «O hiçbir şeye dokunmaz... Böyle bir şey yapmaz. Hem, bana kalırsa, dünya güzelliklerinden payını almak bizler kadar onun da hakkı.»

Hindley bağırdı:

61

«Karanlık çökmeden önce onu bir kez daha aşağıda yakalarsam, elimin payını alacak! Defol, kopuk! Vay, şimdi de sıra züppeliğe mi geldi? Dur bak, ben o havalı bukleleri bir yakalayayım da gör, nasıl çeke çeke uzatacağım!»

Küçük Linton, kapıdan süzülerek: «Zaten bukleler yeterince uzun,» diye söze karıştı. «Acaba başını ağrıtmıyorlar mı? Tay püskülü gibi gözlerinin üstüne düşmüşler.»

Çocuk bu sözleri diğerine hakaret niyetine söylememiştir ama, Heathcliff'in sert kişiliği daha o zaman kendine hasım gördüğü için nefret ettiği birinin küstahlığına katlanmasına imkân vermiyordu. Elinin altına ilk gelen şeyi, sıcak elma ezmesi dolu bir kâseyi, tuttuğu gibi çocuğun yüzüne fırlattı. O da öyle bir feryat kopardı ki Catherine'le Isabella telaşla oraya koştular.

Hindley Earnshaw suçluyu hemen yakalayıp odasına götürdü, orada da öfkesini bastırmak için epey çabalamış olmalı ki yüzü kıpkırmızı, soluğu kesilmiş halde geri döndü. Ben de, bulaşık bezini aldım, söze karıştığı için bu cezayı hak etmiş olduğunu düşündüğüm Edgar'ın yüzünü, gözünü temizlemeye başladım. Kız kardeşi evlerine gitmek için ağlamaya başladı, Cathy de hepimiz adına epey utanmış, üzülmüştü.

Edgar Linton'a: «Onunla konuşmamalıydın,» diye çıkıştı. «Öfkeliydi, şimdi sen ziyaretin tadını kaçırdın, onu da kırbaçlayacaklar. Ben ise onun kırbaçlanmasını asla istemem. Yemek de yiyemeyeceğim. Onunla neden konuştuğun, Edgar?»

Çocuk, elimden kurtulup yüzünü mendiliyle temizlemeye devam ederek: «Ben konuşmadım,» diye hiçkırkı. «Onunla tek kelime bile konuşmayacağıma anneme söz vermiştim, konuşmadım da.»

Catherine de öfkeyle: «Öyleyse ağlama,» dedi. «Ölmedin ya... Hadi, bir daha fenalık etme. Ağabeyim de geliyor. Kapa çeneni. Sen de sus, Isabella... Sana bir fenalık yapan oldu mu?»

Hindley, telaşla içeri girerek: «Hadi bakayım, çocuklar, yerlerinize dönün!» diye bağırdı. «Bu canavar çocuk benim içimi iyice ısıttı. Bir dahaki sefere de kendi yumruklarıyla işini halledersin, Edgar... Üstelik iştahın da açılır...»

62

Küçükler, görkemli ziyafet karşısında tekrar eski havalarını buldular. Araba yolculuğu onları acıktırmıştı, büyük bir zarara da uğramadıkları için hemen avundular.

Hindley Earnshaw güzel yemekleri tabaklara tepeleme dol-duruyordu, evin hanımı da neşeli konuşmalarıyla masayı şenlendiriyordu. Ben hanımın sandalyesinin arkasında ayakta beklerken, Catherine'in kupkuru gözlerle, hiçbir şeyi umursamadan önündeki kazın kanadını kesmeye çalışmasını acıyla seyrettim.

Kendi kendime: «Düşüncesiz, ruhsuz bir çocuk,» diyordum. «Eski oyun arkadaşının acılarını nasıl da akıldan çıkarabiliyor! Ben onun bu kadar bencil olduğunu hiç sanmazdım.»

Catherine bir lokmayı dudaklarına götürdü, sonra tekrar tabağa bıraktı. Yanakları kızarmış, gözyaşları yüzünden aşağıya süzülmeğe başlamıştı. Duygularını saklamak için özellikle çatalını yere düşürdü, hemen masa örtüsünün altına eğildi. Böylece, ona duygusuz demem uzun sürmedi, çünkü gün boyu cehennem azabı çektiğini, tek başına kalıp evin beyi tarafından odasına kilitlenen Heathcliff'i görebilmek için fırsatlar araştırdığını anlamıştım. Heathcliff'in hapsedildiğini de ona kendi elimle hazırladığım yemekleri vermek isteyince öğrendim.

Akşama dans vardı. Cathy, isabella'nın kavalyesi olmadığından, Heathcliff'in dans saatinde serbest bırakılması için yalvardı ama, emekleri boşa çıktı, bu arzusu yerine getirilmedi, kavalye eksliğini de benim tamamlamam kararlaştırıldı.

Dansın heyecanı içinde bütün acılarımızı unuttuk. Hele Gim-merton bandosunun da gelişiyle neşemiz iyice katlandı. On beş kişilik bandoda şarkıcılardan başka bir trompet, klarnetler, bom-bardolar, borular, bir de bas viyola vardı. Bunlar her Noel yortusunda, ünlü ailelerin evlerini dolaşıp bahşış toplarlardı; onları dinlemek de bizler için başlıca eğlenceydi. Her zamanki ilahiler söylendikten sonra şarkılara, çoksesli havalara geçildi. Bayan Earnshaw müziği severdi; onun için, bandocular da doyasıya çaldılar.

Catherine de müziği severdi fakat merdivenin en üst basamağından daha iyi dinlediğini ileri sürerek, karanlıkta yukarı çık-

63

ti; ben de ardı sıra gittim. Aşağıda evin kapısını kapatmışlardı, bu kalabalıkta da bizim yokluğumuzu fark etmeleri imkânsızdı. Catherine merdivenlerin üst basamağında durmadı, daha yukarı gitti, Heathcliff'in hapsedildiği tavan arasına çıkıp ona seslendi. Heathcliff, bir süre yanıt vermemekte üsteledi ama, sonunda Küçükhamm onu tahtaların arasından konuşmaya zorladı. Şarkıların kesilip şarkıcıların bir şeyler yiyip içmek için büfeye gidecekleri âna kadar, biçare yavrucaklar rahat rahat konuşsunlar diye sessizce bekledim. Sonra küçükhanımı uyarmak için merdiveni tırmandım.

Onu dışarıda bulacağımı sanırken içeriden geldiğini duydum. Küçük maymun kiremitlikteki kapancaların birinden diğerine geçerek içeriye girmişti, onu dışarı çıkarmam da epey güç oldu. Heathcliff'i de yanında getirmişti. Küçükhamm onu mutlaka mutfığa götürmemi istedi. Kapı yoldaşım da «şeytan ilahileri» dediği şarkılarımızı duymamak için komşuya gitmişti. Onlara entrikalarına hiçbir zaman alet olmayacağımı söyledim ama, küçük yaratık, bir önceki öğle yemeğinden beri ağzına tek lokma koymadığı için bir kerelik onun Hindley'i aldatmasına ses çıkarmayacağımı bildirdim.

Oğlan, aşağıya indi. Ocakbaşına bir iskemle çekip onu oturttum, çeşitli yiyecekler verdim; fakat, çocukcağız hastaydı, çok az yemek yiyebildi. Cnu eğlendirmek için harcadığım gayretler de boşa gitti. Dirseklerini dizlerine dayamış, çenesini avuçları içine almış, derin düşüncelere dalmıştı.

Ne düşündüğünü sorduğum zaman da ciddi ciddi şu yanıtı verdi:

«Hindley'den intikamımı nasıl alacağımı kararlaştırmaya çalışıyorum. Ne kadar beklemem gerekirse gereksin, sonunda hıncımı alabileceksam sabırla beklerim. Umarım ben hıncımı almadan ölmez.»

«Ayıp, Heathcliff, ayıp!» dedim. «Kötüleri cezalandırmak Tanrı'nın işidir; biz yalnızca bağışlamayı öğrenmeliyiz.»

Oğlan karşı çıktı:

64

«Hayır, Tanrı onu cezalandırmaktan benim alacağım zevki alamaz. Ah, bir de bu iş için en iyi yolu seçebilsem! Beni yalnız bırak da plan yapayım: Bunu düşünürken acılarımı unutuyorum.»

Ah, Bay Lockwood, bu hikâyelerin sizi oyalayamayacağımı unuttum. Böyle sürekli gevezelik ettiğim için de bağışlayın. Lapanız soğumuş, uyukluyorsunuz. Heathcliff'in hikâyesini, daha doğrusu sizi ilgilendirecek bölümlerini yarım düzine kelimeyle de anlatabilirdim.

Böylece, konuşmasına ara veren kâhya kadın ayağa kalktı, dikişini kaldırdı. Ben ocağın başından ayrılabilir halde değildim, hem uyukladığım da yoktu.

«Oturun, Bayan Dean!» diye bağırdım. «Yarım saat daha oturun. Hikâyeyi uzun uzun anlatmakla da çok iyi ettiniz. Benim beğendiğim biçimi de budur. Hikâyeyi aynı biçimde tamamlamalısınız. Sözü nü ettiğiniz herkese karşı da biraz olsun ilgi duyuyorum.»

«Saat neredeyse on bir olacak, efendim.»

«Önemli değil... erken yatmaya zaten alışık değilim. Sabah ona kadar yataktan kalkmayan biri için gece birde, ikide yatmak geç sayılmaz.»

«Sabahlan da ona kadar yatmamalısınız. Sabahın en güzel zamanı o saate kadar çoktan geçmiş olur. Saat ona kadar günlük işinin yarısını bitirmiş olan biri çoğunlukla diğer yarıyı da ertesi güne bırakmak zorunda kalır.»

«Her neyse, siz sandalyenize oturun, Bayan Dean; çünkü yarın, geceyi öğleden sonraya kadar uzatmak istiyorum. Kendimde kronik bir üşütmenin belirtilerini teşhis ettim.»

«Umarım yanılmışsmızdır, efendim. Neyse, şimdi izin vererseniz üç yıllık bir süreyi atlayacağım. Bu süre içinde de Bayan Earnshaw...»

«Hayır hayır, böyle bir şeye asla izin veremem. Siz hiç kendi başınıza oturup, bir kedinin yavrusunu yalayarak temizlediğini izlerken, nasıl bir ruh hali içinde bulunduğunuzu bilir misiniz? Bu

Uğultulu Tepeler / F: 5

65

görüntüyü o kadar büyük bir dikkatle izlersiniz ki, kedi tesadüfen bir kulağı temizlemeden bırakırsa, sinirleriniz bozulur.»

«Bence bu dediğiniz ruh hali epey tembellere yakışan bir şey.»

«Tam aksine, hayli yorucu denebilecek kadar hareketli bir ruh halidir bu. Ben şimdi bu haldeyim; onun için hikâyeyi dakikası dakikasına anlatmayı sürdürün. Bence buralarda yaşayan insanlar, şehirde yaşayanlardan, tıpkı zindandaki örümceğin orada yatan biri için taşıdığı önemin, kulübedeki örümceğin kulübede yaşayan biri için taşıdığı önemden üstün oluşu gibi, daha büyük bir değer taşımaktadır. Fakat gittikçe çoğalan ilgi dışarıdan bakanın durumundan doğmamaktadır. Buradakiler, daha gerçek, daha kendilerince, daha içtenlikle yaşıyorlar, yalın katlıktan, göz alıcı değişikliklerden uzaklar. Burada aşkın hayat boyunca sürebileceğine de inanırım; eskiden ise bir aşk serüveninin ancak bir yıl sürebileceğini düşünürdüm. Buradaki durum tıpkı aç bir adamın önüne bir tabak yemek konup karnını bununla doyurmasının istenmesine, bir başkasının da Fransız aşçının hazırladığı yemeklerle süslü bir masanın başına geçirilmesine benziyor. Masadaki yemeklerin tümünden tadarak sofranın zevkini çıkarmış olur ama, her tabağın bu zevkteki payı epey küçük kalır.»

Bayan Dean benim konuşmama biraz şaşırmış gibiydi.

«Bizi daha iyi tanıyınca başka yerlerdeki insanlarla aynı olduğumuzu göreceksiniz,» dedi.

«Bağışlayın ama,» dedim, «siz bu düşünceyi yalanlamak için gerekli kanıtların en güçlüsüsünüz. Sıradan, taşralılara özgü birkaç özelliğiniz bir yana, sınıfınızın insanlarında bulunduğu inandığım özelliklerin hiçbiri sizde yok. Hizmetçilerin büyük bir çoğunluğunda karşılaşılmayacak kadar düşünmüş, aklınızı işletmişsiniz. Bu da anlamsız şeylerle ömür tüketme olanağı bulamadığınızdan, düşünmekten başka bir eğlenceye sahip olamadığınızdan kaynaklanıyor.»

Kadın güldü:

«Evet,» dedi, «ben de kendimi akıllı biri olarak görüyorum el-

bette. Hayatım boyunca dağlar arasında yaşayıp belirli insanlarla belirli hareketleri gördüğüm için de değil bu. Ben aklıma başıma almamı öğreten sıkı bir düzen altında büyüdüm; sizin tahmin edebileceğinizden fazla kitap okudum, Bay Lockwood. Bu kitaplıkta, benim elimden geçmemiş tek kitap bulamazsınız. Sadece Grekçe, Latince, Fransızca kitaplardan faydalanamadım... Ama, en azından bunların hangi dillerde yazıldıklarını bulabilirim. Yoksul bir adamın kızıdan da bundan başka bir şey beklenmez.

«Her neyse, hikâyemi gerçek bir dedikoducu biçimiyle anlatmamı istiyorsanız, devam edeyim o halde. Üç yıllık zamanı atlayacak yerde, bir yaz sonrasına, 1778 yılının yazının sonuna geçmeyi tercih ederim. Bu da yaklaşık yirmi üç yıl öncesine geliyor.»

8

Güzel bir haziran sabahı, benim ilk sütbebeğim, asırlık Earns-haw'larm da sonuncu çocuğu doğdu. O gün, uzaktaki tarlalardan birinde hasatla uğraşıyorduk; her zaman kahvaltımızı getiren kız, olağan geliş vaktinden bir saat kadar önce, çalılıklar arasından, patikaya saparak koşa koşa bize doğru geldi, bir yandan da bana sesleniyordu.

Soluk soluğa: «Ah, o kadar güzel bir çocuk ki!» dedi. «Şimdiye kadar doğan çocukların en güzeli. Ama, doktor dedi ki, 'hanım gidiciymiş; zaten, bu son aylarda veremmiş'. Doktor Bay Hindley'e böyle derken duydum. Şimdi onu hayatta tutabilecek bir şey kalmamış artık, kışa varmadan ölüp gidecekmiş. Sen hemen eve döneceksin. Bebeğe sen bakacakmışın, Nelly... Sütle, şekerle besleyecekmişsin, gece, gündüz de onunla olacaksın. Keşke senin yerinde ben olsaydım! Hanım göçüp gidince bebek tamamen senin olacak.»

Elimdeki tırmığı atıp başlığımı bağlarken: «Peki ama, Hanım çok mu hasta?» diye sordum.

66

67

«Öyle ama, cesaretini yitirmemiş gibi. Çocuğun büyüyip adam olduğunu görünceye kadar da yaşayacakmış gibi konuşuyor. Mutluluk aklıma başından almış sanırım. Ah, bebek de o kadar güzel ki! Onun yerinde ben olsaydım, hiç ölmezdim. Kenneth istediğini söylesin, ben daha bebeği görür görmez canlanırdım. Doğrusu ona da epey kızdım. Ebe Archer, bebeği evde bekleyen Bey'e getirmişti, adamcağzın yüzü tam gülmeye başlamıştı ki ihtiyar bunak yanına geldi, dedi ki: 'Earnshaw, karının sana bir erkek çocuğu kazandırması Tanrı'nın bir bağışı. Buraya geldiği zaman onun fazla yaşamayacağını anlamıştım. Önümüzdeki kış soğuklar belki de onun işini bitirecektir. Üzülüp kendini perişan etme, çünkü yapacak bir şey yok. Hem, doğrusu, böyle bir kızı kendine eş seçmen hataydı! »

«Peki, Bey bu sözlerle ne dedi?» diye sordum.

«Sanırım sövdü... Ben onunla ilgilenmedim, bebeği görmek için kıvranıyordum.»

Kız tekrar bebeği anlatmaya başladı. Ben de en az onun kadar heyecanla eve koştum. Hindley'e de üzül müştüm. Onun gönlünde yalnızca iki puta yer vardı: Biri karısı, diğeri de kendisi, ikisini de severdi fakat birine tapardı, onun kaybına nasıl dayanabileceğini düşünemiyordum.

Uğultulu Tepeler'e vardığım zaman, Hindley dış kapıdaydı, içeri girerken, bebeğin nasıl olduğunu sordum.

«Neredeyse koşmaya başlayacak, Nelly!» dedi. sevinçle, gü-lümsemeye çalışıyordu.

«Peki Hanım?» diye sordum. «Doktor diyormuş ki, şeymiş...»

Yüzü kızarmıştı, sözümü kesti.

«Doktora lanet olsun! Frances'in bir şeyi yok. Haftaya bu vakitler tamamen iyileşmiş olacaktır. Sen yukarı mı çıkıyorsun? Konuşmayacağına söz verirse yukarı geleceğimi söyler misin? Çenesini tutmadığı için yanında kalmadım. Çenesini tutması gerek... Ona söyle, Doktor Kenneth konuşmamasını tembihledi.»

Bu haberi Bayan Earnshaw'a ilettim. Çok keyifli görünüyordu. Gülümseyerek anlattı:

63

I

«Ben daha bir kelime eder etmez o iki kat bağırıp dışarı çıktı, Ellen. Her neyse, konuşmamaya söz verdiğimi söyle sen ona; ama, bu onun haline gülmeyeceğime de söz veriyorum demek anlamına gelmez ha!»

Zavalılık! Ölümünden bir hafta öncesine kadar sevinci hiç azalmadı. Bu arada, kocası da onun sağlığının giderek iyileştiğini üsteleyerek tekrarlamaktan, hayır, ateş püskürerek tekrarlamaktan geri durmadı. Kenneth hastalığın bu devresinde onun vereceği ilaçların bir yarar getirmeyeceğini, hastaya bakacağım diye Hindley'i yok yere masrafa sokmak istemediğini de söyleyince, bey öfkeyle şöyle dedi:

«Senin gelmene ihtiyaç olmadığını ben de biliyorum... karım iyi... senin bakımına artık ihtiyacı yok. Hiçbir zaman vereme yakalanmış değildi. Ateşli bir hastalıktı; şimdi de, geçti. Nabızı benimki gibi ağır, yanakları da benimkiler kadar serin.»

Karısına da aynı şeyleri anlattı, o da kocasına inanmış görünüyordu. Derken, bir gece, ertesi sabah kalkabileceğini söylemek üzere başını kocasının omzuna dayadığı sırada, bir öksürük krizine tutuldu... hafif bir krizdi bu. Bey karısını kollan arasına alıp kaldırdı; o da, kocasının boynuna sarıldı. Derken, yüzü değişti, sonra da oluverdi.

Kızın önceden söylediği gibi, bebek, yani Hareton, tamamen bana kalmıştı. Bay Earnshaw bebek sağlıklı görünüp ağlamadığı sürece ondan yana memnundu ama, başka bakımlardan anlatılamayacak kadar üzgündü. Onun üzüntüsü de başka türlüydü: Ağlamıyordu da, dua da etmiyordu... ama sövüyor, meydan okuyor, Tanrı'ya da, insanlara da lanetler ediyordu. Kendini acımasız bir öfkeye bırakmıştı.

Hizmetçiler, uşaklar onun acımasız davranışlarına, huysuzluklarına fazla dayanamadılar. Sadece Joseph'le ben kalmıştık, işimi bırakıp gitmeye gönlüm razı olmuyordu. Hem, ben onun sütkardeşiydim, huysuzluklarına da bir yabancından daha rahat katlanabiliyor, onu kimi zaman haklı bulabiliyordum. Joseph de kiracılarla işçilere emretmek için kalmıştı; üstelik, fenalık neredeyse onun da orada bulunması en büyük göreviydi.

69

Bey'in kötü davranışları, kötü ahbapları Catherine'le Heathcliff'e de, doğrusu, çok güzel bir örnek olmuştu! Hele Heathcliff'e karşı davranışları meleği şeytan yapmaya yeterdi. Sahiden de, o günlerde

çocuğun hınzırlığı üstündeydi, Hindley'in her geçen gün düzelmeyecek bir şekilde kötüye gitmesine seviniyor gibiydi. Her geçen gün de daha dikkati çekecek biçimde yabani, somurtkan, yırtıcı biri oluyordu.

Evin nasıl bir cehenneme döndüğünü anlatamam. Papaz da artık gelmez olmuştu. Akli başında hiç kimse yanımıza yaklaşmıyordu; ama Edgar Linton bizim Cathy'yi görmeye geliyordu, hepsi bu. Catherine, on beşinde, çevrenin sultanı olmuş çıkmıştı; bir benzeri daha yoktu. Bu nedenle de, burnundan kıl aldırmayan, aklına koyduğunu yapmaktan hoşlanan inatçı bir yaratık olmuştu. Çocukluk yaşını geride bıraktıktan sonra, onu sevmemeye başlamıştım. Kibirlilikten vazgeçirmek için elimden geleni yapıyor, rahat vermiyordum; buna karşın, o benden hiçbir zaman nefret etmemiştir. Zaten, eski dostlarına inanılmayacak kadar bağlıydı; hatta, Heathcliff bile onun kendisine olan düşkünlüğünden mahrum kalmamıştı. Edgar Linton da, bütün üstün özelliklerine karşın, genç kızın üzerinde aynı derecede bir etki bırakmakta zorlanmıştı.

•Edgar Linton benim ölen efendimdir; ocağın üzerinde asılı duran resim onun resmidir. Bir zamanlar bu resim bir yanda, ka-rısınmıki diğer yanda asılı dururdu ama, sonradan hanımınki kaldırıldı; kaldırılmasaydı onun resmine bakıp hakkında biraz olsun fikir edinebilirdiniz. Bunu görebiliyor musunuz bari?

Ellen Dean mumu yukarı kaldırınca, yumuşak çizgili, Uğultulu Tepeler'deki genç kıza benzeyen, ama ondan daha dalgın, daha şirin bir ifade taşıyan bir yüz gördüm. Çok hoş bir resimdi. Açık renk uzun saçlar şakaklarda biraz kıvrılıyordu; gözler iriydi, ciddi bakışlıydı; yüz biraz nazikti. Catherine Earnshaw'm ilk arkadaşını böyle biri için unutmamasına şaşmadım; düşünceleri dış görünüşüne epey uyan birinin benim tanıdığım Catherine Earnshaw'i etkileyebilmesine şaşıtm.

70

Kâhya kadına: «Çok hoş bir portre,» dedim. «Sahiden ona benziyor mu?»

Ellen Dean: «Evet,» dedi. «Ama neşelendiği zamanlar daha hoş görünürdü. Bu onun her günkü görünüşü; genellikle ruhsuz davranan bir insandı, dedikten sonra tekrar anlatmaya başladı:»

Catherine, Lintonlar'ın yanında beş hafta geçirdikten sonra, onlarla olan yakınlığını sürdürmüştü. Onların yanındayken doğasının sert yönünü göstermeye hiç de niyetli olmadığı, her zaman nezaket gördüğü yerde kabalık etmeye de utandığı için, yaşlı bayla yaşlı bayan üzerinde ayrımında olmadan iyi bir etki bırakmıştı, isabel-la'nın hayranlığını, erkek kardeşinin de kalbini, ruhunu kazanmıştı. Bunlar daha başlangıçta onun gururunu okşamıştı, çünkü tutkularla dolu bir kızdı o. Bu da, kimseyi kandırmaya heveslenmediği halde, onu iki ayrı kişiliğe sahip olmaya sürüklemişti.

Heathcliff'ten söz edilirken «adi bir serseri», «hayduttan da beter» sözlerinin kullanıldığı yerlerde onun gibi davranmamaya özeniyordu fakat evde, yalnızca alaya alınmasını sağlayacağını, kendisine saygınlık da, beğeni de kazandırmasına imkân olmadığını bildiği için, nezaket denemelerine girişmek zahmetine katlanmaya fazla niyetlenmiyordu.

Edgar Linton Uğultulu Tepeler'e açıkça gelmeye nadiren cesaret edebiliyordu. Hindley Earnshaw'm kötü ünü onda korku uyandırıyor; onunla karşılaşmaktan korkuyordu. Fakat yine de biz onun elimizden geldiğince kibar bir şekilde ağırlamaya çabalıyorduk. Bey de, onun için geldiğini bildiğinden, canını sıkmaktan kaçınırdı, ona karşı nazik davranamayacak haldeyse karşısına çıkmamaya bakardı. Catharine onun ziyaretlerini biraz sevinçsiz buluyordu sanırım. Açık göz bir kız değildi, asla naz yapmazdı, iki arkadaşının karşılaşmasına da sanırım razı değildi. Çünkü Heathcliff, Edgar'ın yüzüne karşı ondan hoşlanmadığını söylese, kız, Edgar'ın yokluğunda yaptığı gibi bu düşünceye yarım ağızla olsun katılamazdı; Edgar da Heathcliff'ten nefret ettiğini, iğrendiğini belli etse, arkadaşının kötülenmesi ona do-kunmuyormuş

gibi davranmak kızcağzın yapacağı iş değildi.

71

Catherine'in benim alaya almamdan çekindiği için gizlemeye çalıştığı dertlerine çoğu kez gülmüşümdür. Bu belki de kötü bir davranış havası bırakıyordu ama, kız o kadar gururluydu ki, o biraz daha kibirsiz olmayı öğrenmedikçe ona acımak mümkün değildi. En sonunda, her şeyi itiraf edip benimle sırdaş olmak zorunda kaldı. Ona öğüt verebilecek başka kimse yoktu ki.

Bir gün öğleden sonra, Hindley evden gitmişti; Heathcliff de bunu fırsat bilip işini paydos etmişti. O sıralarda on altı yaşma basmıştı herhalde. Akıldan mahrum olmaması, yüzünde kötü bir ifade bulunmaması yardımıyla, gerek içten, gerekse dıştan sevimsiz görünmeyi başarmıştı, bugün bunlardan eser bile kalmamıştır.

Bir kez, küçükken öğrendiklerini artık unutmuştu. Sabahın erken vakitlerinden başlayıp geç vakitlere kadar süregiden ağır iş bir zamanlar edindiği öğrenme hevesini, kitap sevgisini, bilgi ihtiyacını söndürmüştü. Çocukluğunda, yaşlı Bay Earnshaw'm ettiği iyilikler sayesinde edindiği üstünlük duygusu da silinip gitmişti. Uzun bir süre Catherine'in çalışmalarını izleyip ondan geri kalmamaya çabalamıştı ama, sonra sessizce, büyük bir acıyla bundan vazgeçmişti; hem de tam anlamıyla vazgeçmişti. Hele bulunduğu düzeyden aşağıya inmek zorunda olduğunu anladıktan sonra ona, yükselmesi için bir adım attırmak olanaksız hale gelmişti.

Derken, dış görünüşü de ruhundaki bozukluklara uygun bir hal alıverdi: Yürüyüşü ahmaklaştı, bakışları bönleşti, doğuştan içine kapanıklığı giderek çoğaldı; suratsız, insanlarla bağdaşamayana bir aptal oldu çıktı. Üç, beş tanıdığında da hoşnutluk yerine hoşnutsuzluk uyandırmaktan özel bir zevk duyduğu anlaşıyordu.

Catherine'le olan arkadaşlığını çalışmadığı zamanlarda hâlâ sürdürüyordu ama, oğlan, kıza olan düşkünlüğünü sözleriyle hiç ele vermeyip onun genç kızlara özgü sevgi gösterilerinden de hırçın bir kuşkuculukla şüphelenir olmuştu. Bu hareketiyle bu yakınlıkların kendisinde en küçük bir minnet duygusu uyandırmayacağını belirtmek istiyor gibiydi. Dediğim o gün de, hiçbir iş

72

yapmayacağını söylemek için eve gelmişti. Ben Cathy'nin giyinmesine yardım ediyordum. Kızcağz oğlanın aklına esip işini yarıda bırakacağını hiç düşünmemiş, gün boyu evde yalnız olacağını düşünerek Edgar'a da ağabeyinin evde bulunmadığını bildirmenin yolunu bulmuştu. O sırada konuşunu karşılamaya hazırlanıyordu.

Heathcliff: «Cathy, bugün öğleden sonra işin var mı?» diye sordu. «Bir yere çıkacak mısın?»

«Hayır, yağmur yağıyor.»

«Öyleyse bu kötü elbiseyi niye giydin? Umarım gelecek kimse yoktur...»

Küçükhanım kekeleyerek: «Bildiğim kadarıyla yok.» dedi. «Ama, sen bu saatte tarlada olmalıydın, Heathcliff. Yemek molasını bir saat geçti; senin gittiğini sanıyordum.»

Oğlan buna: «Hindley uğursuzu bizi lanetli varlığından nadiren uzak bırakabiliyor,» diye karşılık verdi. «Bugün başka iş yapmayacağım, senin yanında kalacağım.»

«iyi ama, Joseph ona haber verir. Gitsen daha iyi olur.»

«Joseph şimdi Pennistow Crag'in diğer yanında kireç yüklüyor, işi karanlığa kadar bitmez; onun için, hiçbir şeyden haberi olmaz.»

Heathcliff, bunları söyleyerek, ocakbaşına geçti oturdu. Catherine kaş çatıp bir ân düşündü. Davetsiz konuk için de bir açık kapı bırakmak gerektiğini anlamıştı.

Biraz sessizlikten sonra: «Isabella ile Edgar Linton bugün öğleden sonra buraya geleceklerini söylemişlerdi,» dedi. «Bu yağmurda gelebileceklerini sanmıyorum ama, her şeye karşın gelebilirler de. Gelirlerse senin de yok yere azarlanman mümkün.»

Heathcliff üsteledi:

«Ellen'e emir ver, onlara işinin olduğunu söyleyiversin. O acıacak ahmak arkadaşların yüzünden bana yüz çevirme, Cathy. Bazen öyle oluyorum ki katlanamayıp onların... Hayır, söylemeyeceğim.»

Catherine, kaygılı bir tavırla gözlerini oğlana çevirip sordu:

«Onlara ne olmuş ki?» Sonra başını hızla yana çevirdi, elle-

73

rimden uzaklaştırdı. «Ay! Nelly, saçımı dümdüz ettin, bukle namına bir şey kalmadı! 8u kadar yeter, beni rahat bırak. Senin da-yanamadığın şey nedir, Heathcliff, söylesene.»

«Hiç... Sadece, şu tavkime bakıver.» Heathcliff bunu söylerken, pencerenin yanındaki duvarda asılı duran kâğıt parçasını gösterdi. «Çapraz işaretliler Linton'larla geçirdiğin, noktalılar ise benimle geçirdiğin geceleri gösteriyor. Görüyor musun, her günü işaretledim.»

Catherine hırçın hırçın mırıldandı:

«Evet ama, çok saçma bir şey. Sanki benim umurumda mı... Üstelik, bu ne demek oluyor?»

«Ne olacak-, benim her şeyi fark ettiğimi gösteriyor.»

Catherine, iyice sıkkın halde söylendi:

«Ben sürekli seninle mi oturacaktım? Bundan ben ne kazanacağım? Sen benimle ne konuşacaksın? Beni eğlendirmek için söylediğin sözlere, yaptığın hareketlere bakılırsa, senin bir dilsizden, ya da bir bebekten ayrımın yok.»

Heathcliff, derin bir şaşkınlıkla bağırdı:

«Ama, şimdiye dek benim az konuştuğumu, ya da yanında olmamdan hoşlanmadığımı hiç söylememiştin, Cathy!»

Kız: «insanlar bir şey bilmeyip bir şey konuşmayınca dostluk sayılmaz ki bu,» diye mırıldandı.

Oğlan ayağa kalktı, fakat duygularını daha fazla açıklamaya zaman bulamadı: Taşlıkta nal sesleri duyulmuştu. Derken, Edgar Linton, kapıyı usulca vurup, içeri girdi. Hiç ummadığı bir sırada çağrılmış

olmanın verdiği sevinçle yüzü ışıdı.

Biri içeri girip, diğeri çıkarken, Catherine'in de ikisi arasındaki farkı anlamış olduğuna şüphe yoktu. Bu fark, kuru, çorak bir kömür arazisi ile güzel, bitek bir vadi arasındaki ayrılık gibiydi. Yeni gelenin sesi de, selamlayışı da diğerininkiyle tam bir zıtlık oluştuyordu. Uysal, tatlı bir konuşması vardı, sözcükleri tıpkı sizin söylediğiniz gibi söylerdi; yani, bizim burada konuştuğumuzdan daha az kaba, daha düzgün.

Bana şöyle bir baktıktan sonra: «Çok erken gelmedim ya?» diye sordu.

74

Ben tabakları silmeye, beri yandaki çekmeceleri düzeltmeye koyulmuştum.

Catherine: «Hayır,» diye yanıtladı. «Sen orada ne yapıyorsun, Nelly?»

«İşimi yapıyorum, küçükhamm,» dedim.

Hindley bana, Edgar Linton tek başına geldiği zamanlar onları yalnız bırakmamamı tembihlemişti.

Kız arkama gelip, öfkeyle fısıldadı:

«Tozbezlerini al, hemen buradan git bakalım! Evde konuk varken, hizmetçiler onların bulundukları yerleri silip süpürmez-ler.»

Ben de yüksek sesle: «Bey'in evde olmaması benim için eşsiz bir fırsat,» dedim, «çünkü o buradayken benim böyle ortalıkta gezinmemi istemez. Bay Edgar'm beni hoşgöreceğine eminim.»

Küçükhamm, misafirinin bir şey söylemesine fırsat vermeden bir kraliçe ifadesi takınarak bağırdı: «Senin ortalıkta gezinmeni ben istemiyorum!» Heathcliff'le aralarında geçen tartışmanın et-kisindeydi daha.

Buna karşılık ben: «Çok özür dilerim, Bayan Catherine,» dedim,, eskisinden daha büyük bir çabayla işime devam ettim.

Küçükhamm, Edgar'm onu göremeyeceğini hesaplayarak, tozbezini elimden kaptı, kolumu çimdikledi.

Ben de, onu hiç sevmediğimi söyledim, araya kibrini kırmak için elimden geleni yaptığımı anlattım. Canımı da öyle çok yakmıştı ki, diz çöküp, avazım çıktığımcı bağırmaya başladım:

«Yo, Küçükhamm, bu kadarı da fazla! Beni çimdiklemeye hiç hakkın yok. Buna izin veremem doğrusu!»

Kulakları öfkeden kızarmıştı; parmaklarını yine çimdik atmaya hazırlanır gibi kıvrarak bağırdı:

«Sana dokunmadım bile, yalancı.»

Öfkesini gizlemeyi asla beceremezdi, kızınca yüzü hep alev alev yanardı. Onun yalanını ortaya çıkarmak için morarmış çimdik yerini gösterdim:

«Öyleyse, bu ne?»

75

Ayaklarını öfkeyle yere vurdu. Bir ân bocaladıktan sonra, içindeki kötü ruhun zoruyla, yanağına şiddetli bir tokat attı, acıdan gözlerim yaşarmıştı.

Edgar, tapındığı insanın yalancılığı, kaba davranışları karşısında afallamıştı.

«Catherine, sevgilim! Catherine!» diye araya girdi.

Küçükhanım baştan aşağıya titreyerek bağırdı:

«Odadan dışarı çık, Ellen!»

Nereye gitsem ardımdan gelen küçük Hareton da benim biraz berimde, yere oturmuştu. Gözlerimden yaşların aktığını görünce o da ağlamaya başladı. Bir yandan da: «Pis Cathy hala! Kaka Cathy Hala!» diye bağıırıyordu. Çocuğun bu sözleri kızın öfkesini onun üzerine yöneltmesine neden oldu. Yeğenini omuzlarından tutup zavallılığın ödünü patlatırcasına sarsmaya başladı. Edgar da, düşünmeden, kızın kötü bir şey yapmasını önlemek için, onun ellerini tutmuştu. Fakat bu işi yapmasıyla kızın elini kurtarması bir oldu. Cathy serbest kalan elini delikanlının kulaktozuna çarpıvermişti. Hem bu vuruşun şaka olması imkânsızdı. Delikanlı, korkuyla geriledi. Ben de Hareton'ı kucağıma alıp mutfığa gittim. Aralarındaki anlaşmazlığı nasıl çözeceklerini merak ettiğim için de kapıyı açık bırakmışım.

Aşağılanan konuk, şapkasını bıraktığı yere doğru yürüdü. Yüzü sararmış, dudakları titriyordu.

Kendi kendime: «Hah, şöyle!» dedim. «Bu sana ders olsun da çık git! Onun asıl kişiliğini görmene imkân vermek de senin için bir iyiliktir.»

Catherine kapıya doğru yürüyerek: «Nereye gidiyorsun?» diye sordu.

Edgar onun yanından dolanıp geçmek istedi.

Kız, öfkeyle: «Gitme!» diye bağırdı.

Delikanlı sesini fazla yükseltmeden: «Gitmem gerek, gideceğim!» dedi.

Kız, kapı tokmağını kavrayıp: «Hayır!» diye üsteledi. «Daha gitme, Edgar... Otur şöyle... Beni böyle bırakıp gidemezsin.

76

Yoksa, bütün geceyi acılarla geçiririm. Ben ise senin için üzölmek istemiyorum.»

«Beni tokatladıktan sonra durabilir miyim ki!»

Catherine susuyordu. Delikanlı sürdürdü:

«Beni hem korkuttun, hem de düş kırıklığına uğrattın. Bir daha buraya ayak basmam!»

Kızın gözleri yaşlarla parlamaya, kirpikleri titremeye başlamıştı.

Edgar: «Hem sen bile yalan söyledin,» diyordu. Küçükhanım kendini toparlayarak: «Hayır, söylemedim!» diye bağırdı. «Ben bile bir şey yapmadım... Ama madem istiyorsun, öyleyse git... Defol! Şimdi ben de, ağlayacağım, hastalanıncaya kadar ağlayacağım!»

Bir sandalyenin yanına diz çöküp epey ciddi bir şekilde hıçkırarak ağlamaya başladı.

Edgar'ın inadı, ancak avluya varıncaya dek sürebildi; oraya gelince duraladı. Ben de onu kışkırtmaya karar verdim.

«Küçükhanım çok inatçıdır, efedim,» diye seslendim. «Bütün şımarık çocuklar gibi kötü huyludur... En iyisi, siz atınıza binip evinize gidin, yoksa, sadece bizi üzmemek için hastalanacaktır.» İyi yürekli delikanlı, göz ucuyla pencereden içe'riye baktı; nasıl bir kedi ölmüş bir fareyi, ya da yarısı yenmiş bir kuşu bırakmazsa, onun da bu evden gidecek gücü yoktu.

içimden: «Ah, onun için kurtuluş yok!» diye düşündüm... «Gazaba uğramış bir kere. Yazgısına doğru uçuyor.»

Sahiden de öyle oldu: Ansızın döndü, telaşla tekrar eve girdi, kapıyı ardından kapadı.

Bir süre sonra Hindley Earnshaw'm dut gibi sarhoş döndüğünü gördüm. Evi tepemize yıkacak haldeydi; zaten, sarhoşken sürekli bu düşünceyi benimserdi. Haber vermek için içeri girince, kavganın yalnızca Catherine'le Edgar'ın arasındaki içtenliği çoğaltmaya yaradığını fark ettim: Gençlere özgü o ürkeklik, çekingenlik de gitmiş, arkadaşlık perdesi kalkmış, birbirlerine âşık olduklarını söylemişlerdi.

Hindley'in geliş haberi Edgar'ı hemen atma atlamaya, Cathe-

77

x«*

rine'i de odasına kaçmaya zorlamıştı. Ben de küçük Hareton'ı gizlemeye, sonra da Bey'in av tüfeğindeki fişekleri boşaltmaya gittim; çünkü, Bey, sarhoşken, delice bir heyecan duyarak tüfeğiyle oynamaya bayılır, böylece onun canını sıkarak, ya da gözüne sık sık ilişen kimselerin hayatı tehlikeye girerdi. Ben de işi tüfeği ateşlemeyi düşünecek ölçüde ilerletirse diye, olası bir fenalığı önlemek için, mermileri boşaltmayı kararlaştırmıştım.

Hindley daha duyunca bile insanı korkutan küfürler ederek içeri girmiş, beni de oğlunu mutfak dolabına gizlemek üzereyken yakalamıştı. Hareton'm babasının yabani bir hayvanın sevgisini andıran yırtıcı düşkünlüğünden de, delice öfkesinden de ödü kopardı. Birinci durumda, soluğu kesilinceye kadar öpülür, sıkıştırılırdı; ikincisindeyse, ocağa atılma, ya da duvara çarpılma tehlikesiyle yüz yüze gelirdi. Zavallı çocuk, bu yüzden benim gizlediğim yerde sessizce beklerdi.

Hindley, beni bir köpek yakalar gibi boynumdan tutup çekerken: «İşte sonunda her şeyi öğrendim!» diye bağırdı. «Yemin ederim, siz aranızda bu çocuğu öldürmek için sözbirliği etmişsiniz! Onun benden niye uzak durduğunu şimdi anladım. Ama, ben de şeytanın izniyle, sivri uçlu bıçağı sana yutturacağım, Nelly. Gülmene hiç gerek yok, çünkü demin Kenneth'i Blackhor-se bataklığına başaşağı gömdüm. Ha bir olmuş, ha iki. Hem ben ikinizden birini öldürmek istiyorum; bunu yapmadıkça rahat edemeyeceğim.»

«Ama, ben sivri uçlu bıçağı istemem, Bay Hindley,» dedim. «Onunla hep balık ayıkladık... sizce bir sorun yoksa ben tüfekle vurulmayı isterim.»

«Tanrı belanı versin! Verecektir de. İngiltere'de bir adamın kendi evini hale yola sokmasını hiçbir yasa önleyemez; benim ev ise korkunç... Aç ağzını.»

Bıçak elindeydi. Ucunu dişlerimin arasına soktu. Ben, kendi

78

adıma, onun deliliklerinden fazla korkmazdım. Başımı geri çekip tukurdum, tadının epey kötü olduğunu, yutamayacağımı söyle-, dim.

Beni serbest bırakırken: «O!» dedi, «bu gizlenmeye çalışan küçük haydut Hareton değilmiş. Bağışla, Nell. O olsaydı, beni koşarak karşılamadığı, hem de ben bir gulyabaniymişim gibi çılgınlık attığı için derisinin yüzülmesin! hak etmişti. Gel buraya, aptal köpek yavrusu! Sana iyi yürekli, gönlü kırık babayı aldatmak nasıl olumuş, göstereyim. Oğlanın kulakları kesilse daha iyi olmaz mı? Köpekler kulakları kesilince daha vahşi olurlar. Ben de yırtıcı yaratıkları severim. Bana makas getir! Yırtıcı, aynı zamanda çekidüzeni! olur. Zaten kulaklarınıza değer vermek çok korkunç, şeytanca bir fikir... Kulaklarımız olmasa da yeterince eşeğiz. Sus, yavrum, sus bakayım! A! Bak meğer benim şirin oğlummuş... Şışt... kurula bakayım gözlerini! Hah işte böyle, gül biraz. Öp bakayım beni. Ne! Öpmeyecek misin? Öp diyorum, Hareton... Lanet olsun, sana! Öp işte! Hay Tanrım, böyle bir canavar yetiştirir miyim hiç? Yaşadığımdan emin olduğum kadar, şu yumurcağın da günün birinde kafasını koparacağımdan eminim.»

Zavallı Hareton babasının kucağında kıvranıyor, bütün gücüyle tekmeler atıyor, şamata çıkarıyordu. Babası onu yukarı götürüp trabzandan aşağı sarkıtınca yaygarayı bir kat daha artırdı. Ben de, çocuğu korkudan delirteceğini söyleyerek, onu kurtarmaya koştum.

Ben onların yanına vardığımda, Hindley de elinde tuttuğu şeyin ne olduğunu unutmuş bir halde, trabzandan eğilip aşağıdan gelen sesi dinlemeye başlamıştı.

«Kim o?» diye sordu.

Birinin yukarı çıktığını duymuştu. Ben de ileri doğru eğilmiştim. Ayak seslerinden, gelenin Heathcliff olduğunu anlamış, görünmemesi için ona işaret vermeye çalışıyordum. Bu nedenle gözümü Hareton'dan ayırdığım sırada, çocuk ansızın kıvrılarak babasının gevşek parmaklarının arasından sıyrıldığı gibi aşağıya düştü.

79

Korkuya kapılmanın heyecanını tatmaya zaman bulamadan küçük şeytanın kurtulduğunu gördük. Heathcliff tam o tehlike ânında merdivenin alt başına gelmişti; içgüdüleriyle, çocuğu, havada düşerken, yakalamış, ayaküstüne bıraktıktan sonra da başını yukarı kaldırıp kazaya neden olanı araştırmıştı.

Aldığı piyango biletini beş şiline sattıktan sonra ertesi gün bu bilete beş bin sterlin çıktığını öğrenen bir pinti bile, onun Hind-ley'i gördüğü ândaki kadar derin şaşkınlığa uğramamıştır. Bakışları kendi eliyle kendi isteğini boşa çıkarmaktan duyduğu kederi sözcüklere ihtiyaç duymadan epey güzel anlatıyordu. Ortalık karanlık olsaydı, çocuğun başını basamaklara vura vura hatasını düzeltmeye bakardı; fakat, biz çocuğun kurtulduğunu görmüştük. Ben de, hemen aşağıya inip, değerli emaneti bağrıma basmışım.

Hindley de ağır ağır indi. Ayılmıştı, yaptıklarından utanıyordu.

«Suç senin, Ellen,» dedi. «Çocuğu bana göstermeyecektin. Bir yerinde yara filan var mı?»

Hışım la bağırdım:

«Yara mı? Ölmese bile, aptal kalacak. Ah, annesi sizin yaptıklarınızı görüp de nasıl mezarından fırlamıyor,

şaşıyorum! Siz dinsizlerden de betersiniz! Kendi etinizden, kanınızdan olan bu yaratığa böyle yapmanız bunu gösteriyor.»

Çocuk, benim yanımda olduğunu anlayınca korkusunu hicırkılarıyla bastırmıştı. Hindley çocuğa dokunmak istedi. Babası daha bir parmağını üzerine değdirir değdirmez çocuk eskisinden daha büyük bir çığlık kopardı; bir yandan da, sar'a nöbeti tutmuş gibi kıvranmaya başladı.

«Siz onunla ilgilenmeyin,» dedim. «Sizden nefret ediyor... Sizden herkes nefret ediyor ya... işte gerçek bu. Doğrusu, mutlu bir aileniz var... Hele son günlerde haliniz epey güzel oldu...»

Zıvanadan çıkmış olan bu adam, acımasızlığını gizlemeye çalışarak: «Daha da güzel olacak, Nelly,» diye bir kahkaha attı. Sonra yine eski sert tavrını takındı. «Sen şimdi çocuğu al, gözü-

80

mün önünden uzaklaş. Bana bak, Heathcliff, sen de sakın gözüme görüneyim deme; sesini de işitmeyeyim... seni bu gece öldürmeyeceğim ama, evi kundaklamayacak olursam. Hoş, bunu da keyfim bilir ya...»

Bunları söylerken dolaptan bir şişe konyak çıkardı, büyük bir kadehe doldurdu.

«Ne olursunuz, yapmayın, Bay Hindley!» diye yalvardım. «Biraz söz dinleyin. Kendinize acımıyorsanız, şu biçare talihsiz yavrucağıza acıyın.»

Buna: «Benim yerimde kim olsa, onun için daha iyidir,» diye yanıt verdi.

Elindeki kadehi almaya çalışarak: «O halde, kendi canınıza acıyın,» dedim.

Günahkâr: «Ben mi acıyacağım? Kesinlikle!» diye bağırdı, «bu canı cehenneme yollayıp Tanrıyı cezalandırmış olmaktan büyük keyif duyacağım! işte, bu da onun içtenlikle lanetlenmesi şerefine!»

İçkisini içti. Sonra, sabırsızca, bize, gitmemizi emretti. Bu emrini de ağza alınamayacak, anımsanmayacak kadar ağır küfürlerle tamamladı.

Heathcliff, kapı kapandıktan sonra, biraz önce duyduğu küfürlere aynen karşılık verdi.

«Ne yazık ki içkiyle kendini öldüremiyor,» dedi. «Kendisi buna olabildiğince gayret ediyor ama, yapısı sağlam. Bay Kenneth onun Gimmerton'ın bu yanında bulunan erkeklerin hepsinden uzun yaşayacağına, mezarına ak saçlı bir günahkâr olarak yerleşeceğine kırsığı üzerine iddiaya girmeye razı. Olağanüstü mutlu bir rastlantı onu alıp götürmezse kuşkusuz.»

Mutfağa girdim, küçük kuzumu ninniler söyleyerek uyutmak için oturdum. Heathcliff'in ahıra doğru gittiğini sanıyordum. O ancak diğer yandaki kanepeye dek gidebilmiş, kendini kanepenin üzerine atıp sessizce yatmış. Bunu da sonradan öğrendim.

Hareton'ı dizime yatırmış, hem sallıyor, hem de şöyle bir ninni söylüyordum:

Uğultulu Tepeler/ F: 6

81

Gecenin içinde, bebekler ağlıyordu, Mezarlarında yatan anneler duyuyordu bunu.

Cathy az önceki sesleri odasından duymuştu, başını uzatıp fısıldadı:

«Yalnız mısın, Nelly?»

«Evet, Küçükhanım,» dedim.

içeri girdi, ocağa yaklaştı. Ben de onun bir şey söyleyeceğini sanarak başımı kaldırdım. Yüzündeki ifade onun hem üzgün, hem de endişeli olduğunu ele veriyordu. Dudakları sanki bir şey söyleyecekmiş gibi usulca aralanmıştı; derin bir de soluk aldı ama, ağzından söz yerine bir iç çekme çıktı.

Ben onun deminki davranışını hâlâ unutmadığım için ninnime devam ettim.

«Heathcliff nerede?» diye sorarak şarkımı kesti.

«Ahırda işinin başındadır herhalde,» dedim.

Oğlan beni yalancı çıkarmadı: Belki de uyuyakalmıştı.

Uzun bir sessizlik daha oldu. Bu arada, Catherine'in yanaklarından akan birkaç damla yaşın yere, zemine damladığını gördüm.

Kendi kendime: «Acaba yaptığı kötü hareketlerden dolayı utanmaya mı başladı?» diye sordum. «Bu büyük bir yenilik olurdu; fakat yine de sözü onun açmasını bekleyeceğim, hiçbir biçimde yardım etmeyeceğim.»

Ne yazık ki o kendi çıkarlarının dışında hiçbir şeye fazla üzülmeydi.

En sonunda: «Ah, ben ne kadar mutsuzum!» diye yakındı.

«Ya, vah vah!» dedim. «Seni sevindirmek de çok zor... Bunca dostun, bunca az derdin varken nasıl rahata kavuşamıyorsun anlamıyorum!»

Yanıma diz çöktü, o güzel gözlerini, insana öfkelenmeye ne kadar hak kazanmış olursa olsun olanca kinini unutturan masum bakışlarla bana dikti.

«Sana bir sır versem, saklar mısın, Nelly?» dedi.

Öfkem azalmıştı.

82

«Saklamaya değer mi?» diye sordum.

«Evet, üstelik beni de epeyce kaygılandırıyor, açıklamalıyım. Ne yapacağımı bilmek istiyorum... Bugün, Edgar Linton bana evlenme teklif etti, ben de ona yanıt verdim... Teklifine evet mi, yoksa hayır mı dediğimi sana açıklamadan önce, sen söyle: Hangisi daha doğru olurdu?»

«Doğrusu, ben ne bileyim, Bayan Catherine!» dedim. «Bugün öğleden sonra onun önündeki marifetlerini düşünersek, onu reddetmenin yerinde bir tavır olacağımı söyleyebilirim. Ama, delikanlı teklifi bütün o olup

bitenlerden sonra yaptığına göre, ya ahmağın biri, ya da macera düşkünü bir sersem.»

Yüzünü ekşiterek ayağa kalktı:

«Böyle konuşursan, daha fazlasını anlatmam,» dedi. «Ed-gar'm teklifini kabul ettim, Nelly. Hadi hemen söyle iyi mi yaptım, kötü mü?»

«Demek kabul ettin? Öyleyse, bunun üzerinde konuşmak neye yarar? Bir kere söz vermişsin, geri dönemezsin ki.»

Sıkkın halde bağırdı:

«Neyse, böyle mi yapmam gerekirdi, sen onu söyle!» Ellerini sabırsızca oğuşturuyordu, alnı da kıışmıştı.

«Bu soruya doğru bir yanıt verebilmek için birçok şeyin dikkate alınması gerekiyor,» dedim. «Birincisi, en önemlisi, şu: Ed-gar'ı seviyor musun?»

«Onu sevmemek kimin elinde ki! Elbette seviyorum.»

Sonra onu şöylece sorguladım... yirmi iki yaşında bir kız için bu sorular hiç de yersiz, saçma değildi:

«Onu niye seviyorsun, küçükhanım?»

«Saçma! Seviyorum işte! Niye'si var mı ya?»

«Tabii ki var. Bunu söylemelisin.»

«Peki öyleyse. Yakışıklı olduğu için, onun yanında bulunmaktan hoşlandığım için seviyorum.»

«Fena!» dedim.

«Bir de, genç, neşeli olduğu için...»

«Bu da fena!»

«Bir de, beni sevdiği için.»

83

«Bu da bir işe yaramaz.»

«Zengin de olacak. Sonra, ben bu bölgenin en büyük hanımı olmaktan da hoşlanacağım, böyle bir kocam olduğu için kurumlanacağım.»

«Bu, hepsinden kötü! Şimdi de bana onu nasıl sevdiğini söyle.»

«Herkes nasıl severse... Sen aptalın birisin, Nelly.»

«Hiç de değil. Yanıt ver.»

«Onun ayağının altındaki toprağı, başının üstündeki havayı, dokunduğı her şeyi, söylediğı her sözcüğü

seviyorum... Her bakışını, her hareketini, onu bütünüyle, tümüyle seviyorum, işte bu kadar! Başka bir sözün var mı?»

«Peki ama niye?»

«E, artık sen de fazla oluyorsun ama! Bunun şaka edilecek yanı da kalmadı.»

Küçükhanım, böyle diyerek, yüzünü ocağa döndürdü.

«Ben şaka etmiyorum, küçükhanım,» dedim. «Sen Bay Ed-gar'ı göz alıcı, genç, neşeli, varlıklı olduğu için, bir de seni seviyor diye seviyorsun. Bu sonuncusunun o kadar önemi yok... o seni sevmese de, sevse de sen onu sevebilirsin; fakat o ilk dört özelliği olmasaydı, sen onu sevemezdin.»

«Doğru, çok doğru... Ona yalnızca acırdım... çirkin, aptal biri olsaydı belki de iğrenirdim.»

«Ama, dünyada daha pek çok göz alıcı, varlıklı genç var; üstelik, belki de ondan çok daha göz alıcı, daha varlıklı olanları var... Acaba bunlardan birini sevmekten seni ne alıkoyabilirdi?»

«Böyle birileri varsa bile benim karşıma çıkmadı... Edgar gibisine hiç rastlamadım.»

«İleride görebilirsin; hem o da hayatının sonuna kadar göz alıcı, genç kalmayacak; hem sürekli varlıklı da kalmayabilir.»

«Şimdi varlıklı ya, ben sadece şimdiki zamanla ilgilenirim. Senden daha akılcı sözler beklerdim.»

«Öyleyse, sorun yok... Sen sadece bugünle ilgileniyorsan, evlen Bay Edgar Linton'la.»

«Bunun için senden izin alacak değilim... onunla evlenece-

84

ğim; fakat sen bana hâlâ doğru yapıp yapmadığımı söylemedin.»

«Doğruluğuna söz yok... insanlar sadece bugünü düşünerek evlenmekle yerinde bir iş yapmış sayılırlarsa, demek istiyorum... E, şimdi de niye mutlu olmadığını söyle bakalım. Ağabeyin sevinecek... ihtiyar hanımla beyin de karşı çıkmayacakları kesin. Sonra, kötü düzenli, huzursuz, rahatsız bir evden kurtulup varlıklı, saygın bir eve gelin gidiyorsun. Edgar'ı seviyorsun, o da seni seviyor. Eh, bu durumda her şey yolunda sayılır. Sorun nerede, söylesene?»

Catherine, bir elini alınına, diğerini de göğsüne götürerek: «Burada, bir de burada,» dedi. «Ruh nerede yaşıyorsa... ruhumda da, gönlümde de hatalı bir iş yaptığım inancı var.»

«Bu epey tuhaf! Ben bir şey anlamadım.» . «Benim sırrım da bu işte! Benimle alay etmezsen sana her şeyi açıklayacağım. Bunu tam yapamam... ama, en azından, neler hissettiğimi birazcık sana da duyurmaya çalışacağım.»

Tekrar yanına oturdu. Yüzü daha acılı, daha dalgın bir hal almıştı.

Birbirine kenetlenmiş elleri titriyordu. Birkaç dakika düşündükten sonra ansızın sordu:

«Nelly, senin hiç tuhaf rüyalar gördüğün oluyor mu?»

«Evet, arada bir görüyorum.»

«Ben de... Öyle rüyalar gördüm ki, bunlar, hiç aklımdan çıkmadıkları gibi, düşüncelerimi de değiştirmeme neden oldu. Suya karışan şarap gibi rüyalar de benliğime işleyip düşüncelerimin rengini değiştirdi... Simdi sana anlatacağım rüya da böyle bir rüya; ama, sakın herhangi bir yerinde güleyim deme...»

«Arnan, sakın anlatma, Küçükhanım!» diye bağırdım. «Hortlaklar, hayaletler olmadan da yeterince kederliyiz, üzüntülüüz. Hadi, bırak bunları da biraz neşelen, kendine gel. Bak küçük Ha-reton'a... O hiç korkunç rüyalar görmüyor. Uykusunda da ne güzel gülümsüyor!»

«Evet, babası da yalnız kaldığı zamanlar ne güzel sövüyor! Ama, sen onun şu tombul yaratık gibi küçük, günahsız olduğu

35

günleri de hatırlıyorsundur sanırım. Her neyse, Nelly, beni dinleyeceksin... Uzun değil. Bu gece zaten benim keyiflenecek halim yok.»

«Dinlemeyeceğim... Dinlemeyeceğim!» diye telaşla kararımı tekrarlardım.

O zamanlar, rüyalara inanırdım, şimdi de öyleyim ya; üstelik, Catherine'in de de o kadar kederli bir hali vardı ki, gelecek bir yıkımı önceden sezmiş olmaktan korkuyordum. Çok öfkeliydi ama, hemen devam etmedi. Görünüşte başka bir konuya geçti.

«Ben Cennet'e gidersem, epey sıkılırim herhalde, Nelly,» diye başladı.

«Sen zaten oraya gitmeyi hak etmiş değilsin de ondan,» dedim. «Bütün günahkârlar Cennetle sıkılırlar.»

«Ama, bunun için değil. Bir kez rüyamda kendimi orada gördüm.»

«Rüyalarımı dinlemeyeceğimi söyledim ya, Catherine! Ben yatacağım.»

Güldü; ben iskemlemden kalkmaya davranınca da beni tuttu.

«Daha bu bir şey değil!» diye bağırdı. «Cennet'in bana evim gibi görünmediğini söyleyecektim. Dünyaya dönmek için o kadar ağladım, o kadar ağladım ki, melekler bana kızdılar, tuttukları gibi Uğultulu Tepelerin yukarısındaki çalılığın ortasına fırlatıp attılar. Orada sevinçten hıçkırırken uyandım, işte bu da benim sırrımı diğeri kadar açıklayabilir. Cennette benim nasıl işim yoksa, Edgar Linton'la evlenmem de o kadar saçma. Şu içerdeki kötü adam Heathcliff'i bu kadar alçaltmasaydı, bunu hiç düşünmezdim sanıyorum. Fakat şimdi Heathcliff'le evlenmek beni de alçaltın Onun için, Heathcliff kendisini ne kadar çok sevdiğimi asla bilmeyecek. Onu yakışıklı olduğu için değil, kendimden çok, bana benzediği için seviyorum, Nelly. Ruhlarımızın neyle yoğrulduğunu bilmiyorum ama, onunkiyle benimki aynı hamurdan, Ed-gar'ınki ise benimkinden ay ışıyla şimşek pırıltısı, ateşle kırağı kadar farklı.»

Bu sözler daha bitmeden Heathcliff'in orada olduğunu hissetmiştim. Hafif bir hareket duyunca, başımı çevirdim, onun tahta

86

kanepeden usulca kalkıp dışarı süzıldüğünü gördüm. Catherine onunla evlenmesinin kendisini

alçaltacağım söyleyinceye dek, Heathcliff konuşulanları dinlemiş, sonra fazla duymamak için oradan kalkmıştı.

Catherine yerde oturduğu için, divanın arkılığı Heathcliff'in gelişini de, gidişini de görmesini engellemişti; fakat ben irkildim, susmasını söyledim.

Sinirli sinirli çevresine bakınarak: «Neden?» diye sordu.

O sırada yoldan gelen tekerlek seslerini fırsat bilerek: «Joseph burada,» dedim. «Heathcliff de onunla birlikte içeri girebilir. Şu anda kapının önünde olmadığından bile emin değilim.»

«Kapıdan benim söylediklerimi duyamazdı,» dedi. «Hareton'ı bana ver, sen yemeğini hazırlarken ben ona bakarım; yemek hazırlanınca da beni de çağır. Rahatsız olan vicdanımı kandırmak, Heathcliff'in böylesi şeylerden anlamadığını görmek istiyorum. Anlamıyor, değil mi? Âşık olmak ne demektir bilmiyor, değil mi?»

«Senin bildiğin kadarını bilmemesi için bir neden göremiyorum,» dedim. «Hele sevmek için seni seçmişse, dünyanın en bedbaht yarattığı olacağına eminim. Sen Bayan Linton olur olmaz o da hem arkadaşını, hem sevgilisini, her şeyini yitirmiş olacak. Sen kendin bu ayrılığa nasıl katlanacağını, dünyada tek başına kalmaya onun nasıl dayanacağını hiç düşündün mü? Çünkü, Catherine...»

Öfkeyle: «O bir başına mı kalacak? Biz ayrılacak mıyız?» diye sordu. «Tanrı aşkına, kim ayıracak bizi? Bizi ayıracak olanlar, Milo'nun sonuna uğrarlarO. Hayır, Ellen, ben yaşadıkça, ölümlü herhangi bir yaratık uğruna onu bırakamam. Dünyadaki Lin-ton'ların hepsinin yok olup gitmeleri pahasına bile Heathcliff'i vazgeçmem. Ah, benim niyetim bu değil ki... Ben bunu demek istemedim. Bayan Linton olabilmem için benden böyle bir şey isterlerse ben de kararımın cayarım. O benim için şimdiye kadar

(*) Milo ünlü bir Grek atletidir. Bir gün ormanda bir meşe kütüğünü yarıp iki parçayı birbirinden ayırmak isterken, elleri kütüğün arasına sıkışıp kalmıştı. Bu durumdayken kurtlar gelip onu parçalamıştı.

87

ne idiyse, bundan sonra da aynı kalacak. Edgar ona beslediği soğuk duygulardan vazgeçmek, en azından onu hoş tutmak zorundadır. Zaten benim Heathcliff'e olan gerçek duygularımı öğrenince bunu yapacaktır. Nelly, biliyorum şimdi beni kötü, egoist bir insan olarak görüyorsun, ama Heathcliff'e evlenirsem sürüneceğimizi hiç düşünmedin mi? Edgar Linton'la evlenirsem, Heathcliff'in yükselmesine yardım edebilir, onu ağabeyimin elinden kurtarabilirim.»

«Kocanın parasıyla mı, Catherine?» diye sordum. «Ama bu işte onu umduğun kadar uysal bulmayacaksın. Yargılamak bana düşmez ama, bence bu, Edgar Linton'ın karısı olmak için öne sürdüğü nedenlerin en kötüsü.»

«Hiç de değil!» diye yanıtladı. «Aksine, en iyisi. Diğerleri isteklerimi yerine getirmek, biraz da Edgar'ı tatmin etmiş olmak içindi. Bu ise, hem Edgar'a, hem de kendime beslediğim duyguların tümünü kendinde toplayan biri için. Bunu açıkça ifade edemiyorum; ama, sanırım sen de, başkaları da insanın benliğinden öte bir varlığı olduğunu ya da olması gerektiğini düşünüyorsunuzdur. Ben yalnızca şunun içindekinden ibaret kalsaydım, yaratılmamın ne yararı olurdu? Benim bu dünyadaki en büyük acılarım Heathcliff'in acıları olmuştur; hepsini de başlangıçta görmüş, duymuşumdur. Hayatta en büyük kaygım o olmuştur. Her şey yok olup sadece o kalsa, ben yine varolurdum; her şey yerinde kalıp da o ortadan kaybolda, evren bana tamamen yabancı olurdu. Ben onun bir parçası olamazdım. Benim Edgar'a duyduğum sevgi ormandaki otlar gibidir: Kış nasıl ağaçları değiştiriyorsa zaman da bu sevgiyi değiştirecektir, bunu

biliyorum. Heathcliff'e beslediğim sevgi ise alttaki ölümsüz kayalara benzer. Görünüşte çok az keyif verir ama, gerçekten gereklidir. Ben He-athcliff'im, Nelly... O her zaman benim benliğimde... Nasıl ben kendim için bir keyif kaynağı değilsem o da keyif olarak değil, gerçek varlığım olarak benliğimdedir... Onun için, ayrılmaktan söz etme bir daha. Olacak iş değil bu; hem de...»

Sustu, yüzünü giysimin kıvrımları arasına sakladı. Ben eteği-

mi zorla çekip sıyırdım. Onun çılgınlığına katlanacak sabrım kalmamıştı.

«Aptalca sözlerinden anladığım kadarıyla, evlenince üstlenmen gereken görevlerden haberin yok, Küçükhanım. Varsa, o zaman da sen kötü ruhlu, yol yordam bilmeyen bir kızsın demektir. Hem artık bana başka sırlarını da açmaya kalkma. Onları saklayacağıma söz veremem.»

«Fakat bunu saklayacaksın, değil mi?» diye ilgiyle sordu.

«Hayır, söz veremeyeceğim,» dedim.

Tekrar üstelemeye hazırlanırken Joseph'in içeri girmesiyle konuşmamız bitti. Catherine sandalyesini kenara çekti, ben yemeği hazırlarken o da Hareton'la ilgilendi.

Yemek piştikten sonra da, Hindley'in yemeğini kim götürecektir diye kapı yoldaşım ile tartışmaya giriştim. Yemek iyice soğuyun-caya kadar da sorunu çözemedik. Sonra, bey yemek isteyince-ye kadar beklemeye karar verdik. Uzun bir süre yalnız kaldığı için onun önüne çıkmaktan ikimiz de korkuyorduk.

İhtiyar adam, çevresine bakıp Heathcliff'i araştırırken: «Nasıl oluyor da hâlâ tarladan dönmemiş anlamadım!» dedi. «Kim bilir, yine ne haltlar karıştırıyorduk Avare avare dolaşıyor mu nedir?»

«Ben gidip haber vereyim,» dedim. «Ahırda olmalı.»

Gittim, seslendim fakat yanıt alamadım. Geri dönünce de Catherine'e konuşmalarımızın epey bir bölümünü Heathcliff'in duyduğundan emin olduğumu söyledim. Tam Küçükhanım ağabeyinin Heathcliff'e karşı takındığı tavırlardan söz ederken, delikanlıyı mutfaktan çıkarken gördüğümü söyledim.

Korkuyla yerinden sıçradı... Hareton'ı kanepeye attı, arkadaşını bir de kendisi aramak için koştu gitti. Neden telaşlandığını, sözlerinin arkadaşında ne tür etkiler bırakacağını söylemek için bile durmadı; zaman yitirmek istemiyordu.

Gideli öyle çok olmuştu ki, Joseph daha fazla beklememeyi önerdi. Alaycı bir tavırla da, gençlerin onun sofrabaşı duasını dinlememek için ortaya çıkmadıklarını söyledi.

«İkisi de fenalık yapmaya gelmişler,» diyordu.

89

Et yemeğinden önce okuduğu on beş dakikalık duaya onlar için bir yenisini daha ekledi; hem, belki bir dua daha okuyacaktı fakat küçükhanım telaşla içeri girdi, Joseph'e, neredeyse, He-athcliff'i derhal bulup getirmesini emretti.

«Onunla konuşmak istiyorum,» diyordu. «Yukarı çıkmadan önce onunla kesinlikle konuşmalıyım. Bahçe kapısı açık, uzaklara gitmiş olmalı; ben o kadar bağırdığım halde sesimi duyuramadım.»

Joseph önce emre karşı çıktı; ama, kız itiraz dinleyecek gibi değildi. Sonunda, Joseph şapkasını başına geçirdi, homurdanarak gitti. Catherine ise ortada dolanıp duruyor, şöyle diyordu:

«Nerede acaba? Nerede olabilir? Ben ne demiştim, Nelly, unuttum. Acaba benim bugünkü öfkeli halime mi sıkılmıştı? Hayatım... onu üzecek ne söyledim anlatsana... Ah, Tanrım, umarım gelir! Gelmesini çok istiyorum.»

Ben de kaygı içindeydim ama: «Bu kuru gürültü nedir böyle?» diye bağırdım. «Böyle ufacık bir şeyden korkulur mu? He-athcliff ay ışığında kırlarda geziyorsa, ya da bizimle konuşmamak için saman yığınları üzerine uzanmışsa bundan ne çıkar? iddiaya girerim ki, oraya gizlenmiştir. Bak, gör, onu bulup nasıl dışarı çıkaracağım.»

Tekrar araştırmak için kızın yanından ayrıldım. Bunun sonucu düş kırıklığı oldu; Joseph'in araması da aynı biçimde sonuçsuz çıktı.

Yaşlı adam içeri geldikten sonra: «Bu oğlan günden güne kö-tülüyor,» dedi. «Kapıyı ardına kadar açık bırakıp gitmiş. Küçük-hanımın da midillisi bunu fırsat bilip iki dizi mısırı çiğneyip kırlara kaçmış. Sabaha bey kim bilir nasıl öfkelenecek! Böyle umursamaz herife de dayanmak çok güç. Ama her zaman böyle olmaz, ha... Göreceğiz, hepiniz göreceksiniz. Zaten, onu dinden, imandan edenler de sizsiniz!»

Catherine araya girdi:

«Heathcliffi bulabildin mi, sen onu söyle, ahmak herif! Onu emrettiğim gibi aradın mı?»

Joseph: «Atı arasam daha iyi olurdu,» dedi. «Bence bu daha

90

zekice bir iş olurdu. Fakat böyle baca kurumu gibi simsiyah bir gecede ne at bulunur, ne de oğlan. Hem, Heathcliff de benim ıslığına gelecek adamlardan değildir.»

Sahiden yazın fazla rastlanmayacak kadar karanlık bir geceydi: Bulutlar görünmüştü, şimşek çakacak gibiydi. Hepimiz için yapılacak en doğru işin oturmak olduğunu söyledim. Yaklaşan yağmur onu daha fazla sorun çıkarmadan eve dönmeye zorlayacaktı ne de olsa. Ama, ne çare ki Catherine bir türlü yatışmıyordu. Bahçe kapısıyla mutfak kapısı arasında gidip geliyor, sıkıntıdan yerinde duramaz halde geziniyordu. Nihayet duvarın yola bakan tarafına dayanıp durdu. Benim çıkışmalarına, gökgürültüsüne, düşmeye başlayan kocaman yağmur damlalarına aldırmadan, durmuş, zaman zaman sesleniyor, duruyor, biraz ortalığı dinledikten sonra tekrar sesleniyordu. Sonra da hüngür hüngür ağlıyordu. Ağlamakta Hareton'ı, ya da başka herhangi bir çocuğu geçmişti.

Gece yarısına doğru, hepimiz daha otururken, fırtına olanca şiddetiyle Uğultulu Tepelerin üstüne yüklendi. Gökgürültüsüyle birlikte çok şiddetli bir rüzgâr da vardı. Derken, ya şimşek, ya da rüzgâr, evin bir köşesindeki ağacı ikiye böldü. Kocaman bir dal kiremitliğin üstüne devrildi, bacanın doğruya bakan kısmını yıktı. Mutfaktaki ocağın içine taşlar, tuğlalar dökülmeye başlamıştı.

Biz ortamıza yıldırım düştü sanmıştık. Joseph hemen dizlerinin üstüne çökmüş, Tanrı'ya, Nuh ve Lut Peygamberleri anımsatıp, eskiden olduğu gibi şimdi de doğruları koruyup dinsizlerini cezalandırması için yalvarmaya başladı.

Bunun bizlere de bir ders olduğuna beni inandıran duygular uyanmıştı içimde. Benim zihnimdeki Yunus Peygamber, aslında Hindley Earnshaw idi. Onun hâlâ sağ olup olmadığını anlamak için inziva odasının

tokmağını sarstım. Duyulabilecek ölçüde yüksek sesle öyle bir yanıt verdi ki kapı yoldaşım eskisinden daha coşkulu bir dua okumaya koyuldu, Tanrı'dan kendisi gibi ermişlerle efendisi gibi günahkârlar arasında büyük bir ayırma yapmasını istedi. Neyse ki fırtınanın şiddeti yirmi dakikada geçti, dam altına sığınmamakta ısrar edip sırtı başı açık halde yağ-

91

mur altında kalarak sırsıklam ıslanan Cathy bir yana, hiçbirimize bir zarar gelmemiştir.

Küçükhanım içeri girdi, üstü başı sırsıklam, yatağa uzandı. Yüzünü divanın arkasına çevirmiş, elleriyle de örtmüştü.

Omuzuna dokunarak: «Küçükhanım, kendini ölüme sürüklemek istemiyorsundur, sanırım, değil mi?» dedim. «Saatin kaç olduğunu biliyor musun? Yarım. Hadi, hadi git yatağına; o aptal çocuğu daha fazla beklemenin yararı yok... Gimmerton'a gitmiştir, orada kalacaktır kesin. Gecenin bu saatine kadar onun yoluna uyanık kalmayacağımızı tahmin etmiştir, ama Bay Hindley'in uyanık olabileceğini düşünmüştür; kapıyı efendisinin açmasını da istemez tabii.»

Joseph: «Hayır, hayır!» diye araya karıştı. «O Gimmerton'a filan gitmemiştir. Bir balığın dibini boylamıştır kesin. Bu da sana bir ders olsun, Küçükhanım. Bu gidişle sıra sana da gelecek. Tanrı'ya şükür. Her şey seçilmişlerin iyiliğine oluyor, kötüler de aradan ayıklanıyor. Kitapta ne yazıyor biliyor musunuz?»

Joseph, bundan sonra Kutsal Kitap'tan sayfa, bölüm, ayet numaralarıyla beraber örnekler vermeye başladı.

Ben ise inatçı kızı yerinden kalkıp ıslak elbiselerini değiştirmeye razı edemeyince onu titremeleriyle, Joseph'! de dualarıyla yalnız bırakıp küçük Hareton'la birlikte, yatmaya çıktım. Küçük oğlan sanki çevresindekilerin hepsi uykudaymış gibi mişıl mişıl uyuyordu.

Joseph'in bir süre daha dua okuduğunu duydum. Sonra, tahta merdivenden onun ağır ayak seslerini işittim; derken, ben de dalmışım.

Her zamankinden biraz daha geç aşağıya indiğimde, panjurların arasından sızan gün ışığının yardımıyla, Catherine'in hâlâ ocağın yanı başında oturduğunu gördüm. Kapı de hâlâ ardına dek açıktı; örtülmemiş pencerelerden giren ışıqla içerisi aydınlıktı. Hindley Earnshaw, odasından çıkmış, yorgunluktan, uykusuzluktan bitkin bir halde, mutfak ocağının önünden duruyordu,

Ben içeri girdiğim sırada: «Sorunun nedir, Cathy?» diye so-

92

ruyordu. «Suda boğulmuş bir köpek yavrusu gibi kederli görünüyorsun... Niye böyle bitkinsin, solgunsun, çocuğum?»

Kız, isteksizce: «İslandım işte,» diye yanıt verdi. «Biraz da üşüyorum, hepsi bu.» \

Bey'in epeyce ayılmış olduğunu fark edince: «Bu kız çok yaramaz!» diye bağırdım. «Dün geceki yağmurda böyle ıslandı, bütün gece de öyle oturdu, onu yerinden oynatamadım.»

Hindley Earnshaw bize şaşkınca baktı.

«Bütün gece mi?» diye sordu. «Peki, böyle yapmasının sebebi neymiş? Gökğürültüsünden korkmamıştır ya, değil mi? Fırtına geceli saatler oluyor.»

ikimiz de, zorda kalmadıkça, Heathcliff'in kayboluşundan söz etmek istemiyorduk; onun için, kızın sabahlamayı nasıl aklına koyduğunu bilemediğimi anlattım, küçükhanım da hiçbir şey demedi.

O sabah hava duru, serindi; panjurları itip açınca odanın içi bahçeden gelen hoş kokularla doldu. Yalnız, Catherine, titizlenerek bağırdı:

«Ellen, kapat şu pencereyi! Açlıktan ölüyorum.»

Sönmek üzere olan ateşe biraz daha yaklaşıırken dişleri birbirine çarpıyordu.

Hindley, Küçükhanım'ın bileğini tutarak: «Bu kız hasta,» dedi. «Yatağına da bunun için yatmadı anlaşılan. Hay Tanrı kahretsin! Ben bu evde daha fazla hastalıkla uğraşmak istemiyorum. Peki, yağmura niye çıktın?»

Joseph, bizim duraklamamızdan yararlanıp zehirli dilini çıkarıverdi:

«Ah, her zamanki gibi oğlanların ardından koşmak için elbette. Dinleyin, beyim, ben senin yerinde olsam nazik, köylü demez, hepsinin yüzüne kapıyı çarpardım. Sen evden çıkıp gider gitmez o Linton adlı kedi bozması sessizce buraya geliyor. Şu Bayan Nelly de hani çok iyi kız, hani mutfakta oturup senin gelişini bekliyor; sonra da sen bir kapıdan girerken Linton da diğerinden çıkıp gidiyor. Ondan sonra da bizim hanımefendi de başka işler karıştırmak için dışarı çıkıyor. Gece yarısından sonra o

93

açıkgöz Çingene Heathcliff'le kırlarda geziniyor. Onlar beni kör sanıyorlar ama hayır, ben hiç de kör değilim. O genç Linton'ın gelişini de, gidişini de gördüm.» Joseph burada bana doğru döndü. «Seni de gördüm, seni de!» diye bağırdı. «Bir işe yaramaz cadı karı sen de! Bey'in atının sesini duyar duymaz, yerinden fırlayıp eve dalmadın mı?»

Catherine: «Kapa çeneni casus kılıklı!» diye bağırdı. «Karşımda küstahlık etme! Edgar Linton dün rastlantı sonucu buraya geldi, Hindley. Ona gitmesini söyleyen de bendim, çünkü senin o halinle Edgar'la karşılaşmak istemeyeceğini biliyordum.»

Ağabeyi: «Kesinlikle yalan söylüyorsun, Cathy,» dedi. «Hem de utanmaz, aptalın birisin. Ama, sen şimdi Edgar'ı bırak da söyle bakayım: Dün gece Heathcliff'le birlikte değil miydin? Doğruyu söyle. Ona bir zarar vermekten de korkma... Ondan eskiden olduğu gibi yine nefret ediyorum ama, kısa bir süre önce bana öyle bir iyilik etti ki kafasını kırarsam vicdanım sızlar. Bunu da önlemek için onu hemen, bu sabahtan tezi yok, buradan kovacağım. O gittikten sonra da aklını başına toplamana bak, çünkü ondan sonra sadece sizlerle uğraşmaktan keyif alacağım.»

Catherine acıyla hıçkırmaya başlayarak: «Ben dün gece Heathcliff'i hiç görmedim,» dedi. «Onu kovarsan, ben de onunla giderim. Ama, belki de buna gerek kalmayacak... o belki de çoktan gitmiştir.»

Sözlerinin burasında kendini hiç tutamaz hale geldi, söyledikleri anlaşılmıyordu.

Hindley kardeşine ağzına geleni söyledi, sonra da hemen odasına gitmesini, ya da yok yere ağlamamasını emretti. Ben Küçükhanım'ı bu emre boyun eğmeye zorladım; onu odasına götürdüğüm zaman yaptıklarını

ise asla unutamayacağım.

Beni korkutmuştu... Delirmek üzere olduğunu sanarak Jo-seph'e hemen doktor çağırması için yalvardım.

Sahiden de delilik başlangıcı olduğu anlaşıldı. Bay Kenneth onu görür görmez, tehlikeli biçimde hastalanmış olduğunu söyledi; ateşi varmış. Doktor, kızıdan kan aldı, sadece kesilmiş sütle sade un çorbası vermemi, kendini merdivenlerden, pencere-

94

den aşağı atmaması için sürekli tetikte bulunmamı söyledi. Sonra da çıktı gitti; bu çevrede dolaşacak bir yığın yeri vardı; üstelik bizim buralarda evler birbirinden an az üçer, dörder kilometre uzaklıktadır.

Gerçi ben sevecen bir hastabakıcı değildim, Joseph'le Bey'in de benden kalır yerleri yoktu; hastamız da bir hasta ne kadar inatçı, geçimsiz olabilirse o kadar inatçı, geçimsizdi ama, yine de bunu atlattı.

..

Bu arada Bayan Linton bize birkaç kez uğradı, işleri yoluna koydu, hepimize çıkışıp emirler yağdırdı. Catherine biraz düzelince de onu alıp Thurshocross Grange'e götürmek için üsteledi. Bu davranışından dolayı hepimiz ona minnettar olmuştuk. Ama, biçare hanımcık iyilik yaptığına pişman olmakta haklıydı; çünkü kendisi de, kocası da Catherine'den hastalık kaptılar, ikisi de birkaç gün arayla öldüler.

Bizim küçük hanımefendi de öncekinden daha küstah, daha titiz, daha burnubüyük bir insan olarak aramıza döndü. O fırtına gecesinden beri Heathcliff'ten bir haber alınmamıştı. Bir gün, beni kızdırıp damarına basınca, oğlanın kaybolmasına onun neden olduğunu söyleyiverdim. Bunun böyle olduğunu o da biliyordu.

O günden sonra da sıradan bir hizmetçiye söylenmesi gereken sözlerin dışında, benimle tek kelime konuşmadı. Joseph de aforoz edilmişti ama, o yine de, sanki Catherine küçük bir kızmış gibi, öğütler veriyor, aklına geleni uluorta söylüyordu; Catherine ise kendini kocaman bir kadın, hepimizin hanımı olarak görmekteydi, geçirdiği hastalığın da ona el üstünde tutulmak hakkını verdiği fikrindeydi. Sonra, doktor, Küçükhanım'ın fazla azarlanmaya gelemeyeceğini, biraz kendi haline bırakılması gerektiğini söylemişti; onun için de Küçükhanım birinin ona karşı gelmesini de cinayet gibi bir suç sayıyordu.

Catherine, Hindley Earnshaw'dan da, onun arkadaşlarından da uzak duruyordu. Ağabeyi gerek Bay Kenneth'in öğütleri, gerekse her öfkelenmenin sonunda kriz gelmesi olasılığı yüzünden, onun her arzusunu yerine getiriyor, onu öfkelenlendirmekten

95

çekiniyordu. Hatta, kızın şımarıklıklarına boyun eğmekte biraz da fazla ileri gidiyordu. Bunu da, kardeşine olan sevgisinden değil, kendi adı lekelenmesin diye yapıyordu. Kızın Linton'larla yakınlık kurarak ailesine saygınlık kazandırmasını istiyordu. Catherine ona karışmasın da isterse bizleri köleler gibi ezsin, Hind-ley'in bunu umursadığı yoktu.

Edgar Linton'a gelince, kendisinden önce birçoklarının uğradığı, ondan sonra da daha birçoklarının uğrayacağı sevdaya uğramış, aklı başından gitmişti. Babasının ölümünden üç yıl sonra, kızı, koluna takıp, Gimmerton kilisesine götürdüğü zaman da dünyadaki erkeklerin en bahtıyarı olduğuna inandı.

Hiç istemediğim halde, beni de Uğultulu Tepeler'den ayrılıp onunla birlikte gelmeye razı ettiler. Küçük Hareton beş yaşına girmek üzereydi, ona abece'yi öğretmeye de henüz başlamıştım. Ayrılığımız epey

acıklı oldu, fakat Catherine'in gözyaşları bizimkilerden daha güçlüydü. Ben gitmeyi reddedince, onun yalvarmalarının beni etkilemediğini anlayınca kocasıyla ağabeyine ağlaya ağlaya yakındı. Kocas, bana daha fazla para vermeyi önerdi; ağabeyi eşyaları toplamamı emretti, evde hanım bulunmayacağına göre bundan sonra kadın filan istemediğini söyledi. Hareton'a gelince, papaz onunla ilgilenecek, elinden geleni yapacaktı. Bu durumda, bana da verilen emre uymaktan başka iş kalmıyordu. Bey'e kendini biraz daha hızlı mahvetmek için aklı başında olan kimseleri kovduğunu söyledim. Hareton'la öpüşüp vedalaştım.

O günden beri de oğlan bana yabancı oldu. Gerçi insana epey tuhaf geliyor ama, onun Ellen Dean'i de, bir zamanlar birbirimiz için dünyalara değışmez değer taşıdığımızı da unuttuğuna eminim.

Kâhya kadın hikâyesinin burasında ocak rafındaki saate göz attı. Saatin bir buçuk olduğunu görünce şaşırdı, bir saniye daha fazla kalamayacağını söyledi. Doğrusu ben de hikâyenin sonunun daha sonraya bırakılmasını istiyordum. O dinlenmeye çekil-

96

diğine, ben de birkaç saat düşüncelere dalarak oyalandığıma göre, basımdaki, bedenimdeki ağırlığa karşı, yerimden kalkmaya cesaret edebileceğim.

10

Bir kenarda, herkesten uzak, keşış hayatı sürmek için ne hoş bir başlangıç! Dört hafta süren azap, çırpını, hastalık... Of! O sıcak rüzgârlar, o acı renkli kuzey göğü, aşılmaz yollar, o uyuşuk köy hekimleri... Ah! insan yüzüne hasret kalmak, hepsinden daha kötüsü, Dr. Kenneth'in bahardan önce evden dışarı çıkmayı aklıma getirmememi söylemesi...

Bay Heathcliff, az önce, ziyaretiyle bana onur verdi. Yedi gün kadar önce bana av mevsiminin son ürünü bir çift keklik yollamıştı. Alçak! Benim hastalanmamda onun da kabahati yok değil; bunu ona kesinlikle söylemeye de kararlıyım. Ama, ne yazık ki, tam bir saat baş ucumda oturup haplar, şuruplar, yakılar, sülükler dışında konuşmak yüceliğinde bulunan birini nasıl incitebilirim?

Şimdi toparlanma devresindeyim. Henüz kitap okumaya gücüm yok ama, ilginç bir şeyler dinlemekten hoşlanacağımı hissediyorum. Acaba hikâyesini tamamlasın diye Bayan Dean'i çağırısam nasıl olur? Anlattığı kadarının önemli olayları aklımda. Evet, hikâyesinin erkek kahramanı kaçıp gitmiş, üç yıl ondan bir haber alınmamıştı; hikâyenin kadın kahramanı ise evlenmişti. Çingrağı çalacağım; benim neşeli neşeli konuşabilecek durumda olduğumu görünce de epey sevinecektir sanırım.

Ellen Dean geldi.

«İlaç içmenize daha yirmi dakika var, efendim,» dedi.

«Boş ver şimdi onu, boş ver,» dedim. «Ben şey istiyorum...»

«Doktor artık tozu bırakmanızı söyledi.»

«Hay hay... Sözümlü kesme. Gel, otur şuraya. Şu zehir gibi acı ilaçlara da dokunayım deme. Cebinden örgünü çıkar... hah, şöyle... Şimdi de Heatchliffin hikâyesini kaldığın yerden alıp bu-

Uğultulu Tepeler/ F; 7

97

güne kadar anlatmaya başla bakalım. Öğrenimini dışarıda tamamlayıp bir beyefendi olarak mı döndü? Yoksa, kolejde parasız yatılı mı okudu? Ya da Amerika'ya kaçıp eski vatanının kanını akıta akıta şen şeref mi kazandı, yoksa İngiltere'nin patikalarında en hızlısından servet mi yaptı?»

«Bu işlerin her birine biraz olsun girip çıkmış olabilir, Bay Lockwood; ancak ben bu konuda kesin bir şey söyleyemem. Onun parayı nasıl, nereden kazandığını bilmediğimi daha önce de söylemiştim; içine gömülmüş olduğu o yabani cehaletten de nasıl kurtulduğunu öğrenemedim, izin verirseniz, sizin canınızı sıkmayıp, aksine, eğlendireceğini düşünüyorsanız, ben hikâyeme kendi bildiğim gibi devam etmek istiyorum. Bugün kendinizi daha iyi mi hissediyorsunuz?»

«Üstelik çok iyi!»

«İşte iyi haber bu.»

Catherine ile birlikte Thrushcross Grange'a geldim; hiç ummadığım halde orada davranışları epey değişti, düzeldi. Bay Edgar Linton'a da fazla düşkün görünüyordu; üstelik görünçesine de bol bol sevgi gösterilerinde bulunuyordu. İkisi de onu rahat ettirmek için elinden geleni yapıyorlardı, doğrusu. Bu, dikenlerin hanımeline uzanması değil de, hammellerinin dikene sarılma-sıydı. Aralarında karşılıklı anlaşma olmamıştı; biri dimdik durmuş, berikiler de boyun eğmişlerdi. Eh, karşı taraftan itiraz, ilgisizlik görmedikçe kim huysuzluk, geçimsizlik edebilir?

Ben Edgar'ın onu öfkeliendirmekten, kökü derinlerde olan bir korkuyla çekindiğini fark etmiştim. Bunu hanımından gizliyordu; fakat benim ona katı bir karşılık verdiğimi, ya da hanımın bir emrine karşı hizmetçilerden birinin surat astığını ne zaman görse, hemen kaşları çatılıyordu; aynı şey kendisine yapılırsa zerrece umursamazdı. Bana da kaç kez küstahça davranışlarımı sert bir dille hatırlatmış, hanımını üzülmüş görmenin ona bedenine saplanacak bir hançerin vereceği acıdan daha fazlasını vereceğini söylemişti.

iyi yürekli beyi üzmemek için daha az kırılgan olmayı öğren-

dim. Böylece, barut, onu patlatacak ateş olmadığı için, altı ay kadar kum gibi kendi halinde durdu. Catherine'in arada bir üzgün, sessiz durduğu zamanlar da oluyordu. Daha önceleri onun neşesiz durduğu hiç görülmediği için kocası bunu geçirdiği hastalık sonucu oluşan değişikliğe bağlıyor, ona karşı saygılı bir anlayış gösteriyordu. Güneşin tekrar ışıklarını serpmesine o da ışıklarını serperek yanıt veriyordu. Onların mutlu olduklarını, günden güne de mutluluklarının çoğaldığını rahatça söyleyebilirim.

Bu da bitti. Eh, insan en sonunda kendini düşünmek zorundadır. Uysal, bonkör insanlar bencil olmaya zorba yaradılışlılardan daha fazla hak kazanırlar. Birinin durumunun diğerini fazla düşündürmediğini anladıkları gün onların da mutlulukları bitti.

Güzel bir eylül akşamı, topladığım elmalarla dolu bir sepeti yüklenmiş, bahçeden dönüyordum. Alacakaranlık çökmüştü, avlunun yüksek duvarının üstünden görünen ay, binanın sayısız kıvrımları arasına belirsiz gölgeler düşürüyordu. Yükümü mutfak kapısının önündeki basamağa bıra'kıp, hem biraz temiz hava almak, hem de dinlenmek istedim. Gözlerim aya çevriliydi, sırtım da ön kapıya. Derken arkamdan bir ses duydum:

«Sen misin, Nelly?»

Derinden gelen bir sestir bu; tonu da yabancıydı ama, adımın söylenişinden bu sesin de hiç de yabancı olmadığı belliydi. Konuşanın kim olduğunu anlamak için döndüm. Kapılar kapalı olduğu, merdivene yaklaşan herhangi birini de görmediğim için korkmuştum.

Verandanın orada bir şey devindi. Biraz yaklaşınca karalar giymiş, esmer, siyah saçlı, uzun boylu bir erkeği seçti gözlerim. Duvara yan yaslanmış, kapıyı açıp içeri girecekmiş gibi, eli de kapının mandalındaydı.

«Bu kim olabilir?» diye düşündüm. «Hindley Earnshaw mı? Yo, hayır! Bu ses onun sesine hiç benzemiyor.»

Ben onu incelemeye devam ederken: «Burada bir saattir bekliyorum,» dedi. «Benim beklediğim sürece de her yer bir ölüm sessizliği içindeydi, içeri girmeye cesaret edemedim. Beni tanımadın mı? Bak, yabancı değilim ben.»

98

99

Yüzüne bir ışık huzmesi vurdu. Yanakları çöküktü, hemen yarısı sakalla örtülmüştü. Kaşlar inikti, gözler iyice çukura gömülmüştü, bakışları da kararlıydı. Gözleri anımsadım.

Onun bu dünyanın yaratıklarından biri olduğuna hâlâ inanamıyor gibi şaşkınlıkla ellerimi yukarı kaldırdım.

«Ne? Demek, geldin, döndün ha! Sahiden sen misin? Öyle mi?» diye bağırdım.

Heathcliff: «Evet, benim,» dedi. Gözlerini benden ayırıp yukarı, ay ışığını yansıtan, içeriden hiç ışık sızdırmayan pencerelere kaldırdı. «Evdeler mi?» diye sordu. «O nerede, Nelly? Sevinmedin sanırım, Nelly. Bu kadar kaygılanmana da gerek yok. O burada mı? Konuşsana! Onunla, yani hanımınla birkaç kelime konuşmak istiyorum. Git, Gimmerton'dan gelen birinin kendisini görmek istediğini söyleyiver.»

«Bunu nasıl karşılayacak?» diye bağırdım. «Bakalım ne yapacak? Ben şaşkına döndüm... Onun da aklı başından gider kesinlikle... Demek, sen Heatchliffsin ha? Ama biraz değişmişsin. Akıl alır iş değil. Askerde miydin yoksa?»

Sabırsızca sözümü keserek: «Haydi, sen git, dediğimi yap,» dedi. «Sen haber verene kadar ben de cehennem azabı çekeceğim.»

Mandalı kaldırdı, ben de içeri girdim. Fakat, Bay Linton'la Bayan Linton'un bulunduğu salona gelince kendimi epey zorladığım halde içeri giremedim.

En sonunda, şamdanları yakayım mı diye sormak bahanesiyle içeriye girmeye karar verdim, kapıyı açtım.

Panjurları ardına dek açılmış bir pencerenin önünde yan yana oturuyorlardı. Pencereden bahçedeki ağaçlarla yabani yeşil koruluğun berisinde Gimmerton vadisi uzanıyordu. Vadiyi koyu bir sis kaplamıştı. Kiliseyi geçer geçmez, bataklıktan doğru gelen küçük dere vadinin yanından akan bir nehirle birleşir, bu yüzden de oradan sis hiç eksik olmaz. Uğultulu Tepeler, bu gümüş buharın üstünde yükseliyordu ama, bizim eski evimiz görünmüyordu... Ev tepenin diğer yamacında kalır.

Salon da, salonda oturanlar da, izledikleri manzara da insa-

100

na huzur veriyordu, istemeyerek, görevimi yapmaktan vazgeçtim. Şamdanlarla ilgili sorumu sorduktan

sonra da hiçbir şey söylemeden çıkıp gidecektim. Ama bunun saçmalık olacağı düşüncesiyle geri döndüm.

«Gimmerton'dan gelen biri var, sizi görmek istiyor, Hanımefendi,» diye mırıldandım.

Catherine: «Ne istiyormuş?» diye sordu.

«Sormadım,» dedim.

«Pekâlâ, sen perdeleri kapat, Nelly,» dedi. «Sonra da çayı getir. Ben hemen gelirim.»

Salondan çıktı. Edgar, laf olsun diye, gelenin kim olduğunu sordu.

«Hanımın hiç beklemediği biri,» dedim. «Şu Heatchliff. Anımsayacaksınız, efendim, eskiden Bay Earnshaw'm yanındaydı.»

«Ne! O Çingene mi? O çiftlik yanaşması ha?» diye bağırdı. «Kim olduğunu Catherine'e neden söylemedin?»

«Aman, susun! Sakın onu bu nitelemelerle anlamayın, Beyefendi,» dedim. «Hanım duyarsa epey üzülür. O kaçıp gittiği zaman, Hanım az daha çıldıracaktı. O dönüp geldi diye sanırım bayram eder.»

Edgar Linton, odanın diğer tarafında, avluya bakan pencerenin önüne gitti. Panjuru açıp aşağıya doğru sarktı. Anlaşılan onlar da avludaydılar ki Bey hemen bağırdı:

«Orada durma, sevgilim, istersen konuğunu içeri al.»

Çok geçmeden kapı mandalının şıkırtısını duydum, Cathe-arene de uçarcasına hızla yukarı çıktı. Heyecandan nefesi kesilmişti, sevincini gösteremeyecek kadar şaşkındı, hatta onu gören olsa korkunç bir felakete uğradığını bile düşünebilirdi.

Kollarını kocasının boynuna atarak, soluk soluğa: «Ah, Edgar, Edgar!» diye haykırdı. «Ah, Edgar, sevgilim! Heathcliff geldi... sahiden geldi!»

Sonra kocasına daha da sıkıca sarıldı.

Edgar, incinmiş bir sesle: «Pekâlâ, pekâlâ,» dedi. «Fakat o geldi diye beni boğmayasın. Onun böyle değerli bir hazine olduğunu hiç düşünmemiştim. Taşkınlığa da gerek yok.»

101

Hanım sevinç taşkınlığını biraz dengeleyerek: «Onu sevmediğini biliyorum,» dedi. «Ama benim hatırıma, artık onunla arkadaş olacaksın. Şimdi, yukarı gelmesini söyleyeyim mi?»

«Buraya mı? Salona mı gelecek?»

«Başka nereye gelebilir?»

Bey'in canı sıkılmış gibiydi. Heathcliff için mutfakın daha elverişli bir yer olabileceğini söyledi.

Catherine, alaycı bir tavırla, kocasını süzdü. Onun titizliğine biraz kızmış, biraz da gülmüştü.

Biraz sonra: «Hayır,» dedi, «ben mutfakta oturamam. Buraya iki sofra hazırla, Ellen. Biri Bey'le Bayan Isabella için, kibarlara layık olsun; diğeri de Heathcliff'le benim için, alt tabakaya göre olsun. Nasıl, bu hoşuna gitti mi, sevgilim? Yoksa, başka bir odanın ocağını mı yaktrayım? Öyle olmasını istiyorsan, hemen emir ver. Ben aşağı koşup konuğumu emniyete almalyım. Sevincim inanılmayacak kadar büyük!»

Tekrar yerinden fırlamaya hazırlanırken Edgar onu yakaladı. Bana: «Git, yukarı gelmesini söyle,» dedi, sonra karısına döndü: «Catherine, sen de sevincinin seni komik düşürmemesine dikkat et,» dedi. «Bir kaçak yanaşmayı kardeşinmiş gibi karşılamamı evdekilerin görmesine hiç gerek yok.»

Aşağıya inip Heathcliff'i buldum. Verandada, içeri davet edileceğinden emin, bekliyordu. Bir şey söylememe kalmadan, ardından geldi, ben de onu Bey'le Hanım'ın yanına götürdüm.

ikisinin de yüzlerindeki kırmızılıktan hararetle biçimde tartışmış oldukları belliydi. Arkadaşı kapının önünde görünür görünmez, Hanım'ın yüzü başka bir duyguyla ışıdı. Yerinden fırlayıp ona doğru koştu, iki elini birden kavradı, Edgar Linton'a doğru çekti. Sonra da onun zorla uzattığı elini yakalayıp Heathcliff'in avcuna sıkıştırdı.

Ocağın ateşiyle, mumların ışığıyla oda epey aydınlandığı için, Heathcliff'teki değişikliği daha iyi görmüş, eni konu şaşırmıştım. Uzun boylu, atletik yapılı, sağlam görünüşlü bir erkek olup çıkmıştı. Onun yanında bizim Bey çiroz gibi kalıyordu. Dimdik duruşu onun asker olduğu ifadesini veriyordu. Yüz çizgileri,

102

..

Edgar'mkilerden çok daha keskindi. Eski günlerin çaresizliğinden en önemsiz bir iz bile kalmamış bilgç bir hali vardı. Aşağı eğik kaşlarda, kara alevle dolu gözlerde yarı medeni bir yırtıcılık saklanmış gibiydi ama, bunun geçiririldiği de belliydi. Davranışlarında bir ağırbaşlılık bile seziliyordu. Nazik sayılamayacak kadar ciddiydi ama, eski kabalığından da eser yoktu.

Bizim Bey de benim kadar, hatta daha fazla şaşırmıştı. Çiftlik yanaşması dediği bu adama nasıl hitap edeceğini bilemediği için, bir dakika kadar şaşkınca bakındı. Heathcliff de onun narin elini bıraktıktan sonra o konuşuncaya kadar sakince yüzüne baktı.

Bey, en sonunda: «Oturun, efendim,» diyebilirdi. «Hanım, eski günleri anarak sizi dostça karşılamamı istedi. Herhangi bir şey onun hoşuna gidince ben de seviniyorum.»

Heathcliff: «Benim için de öyledir,» dedi. «Hele o şeyde benim de bir payım varsa daha fazla sevinirim. Burada seve isteye birkaç saat kalabilirim.»

Catherine'in karşısına geçti. Hanım, gözlerini ona dikmiş, bakışlarını ondan ayırdığı ân ortadan kayboluvermesinden korku-yormuş gibi, kımlıtsız duruyordu. Heathcliff ise ona nadiren şöyle bir bakıyordu. Fakat her bakışında daha güvenli bir şekilde kadının gözlerinden gizli zevkler içiyordu. İkisi de utanmayı düşünemeyecek ölçüde sevinçliydi. Ama, Edgar'm kaygıdan rengi atmıştı. Hele hanımı odanın diğer tarafına geçip tekrar Heathcliff'in ellerini tutarak onunla birlikte gülmeye başlayınca Bey'in kaygısı da son haddine varmıştı.

Catherine: «Yarın bütün bunların bir rüya olduğunu düşüneceğim,» diye bağırdı. «Seni tekrar gördüğüme, tekrar konuştuğuma, sana bir kez daha dokunabildiğime inanamayacağım. Ah! seni gidi acımasız Heatchliff seni!.. Böyle karşılanmayı hiç de hak etmedin ya... Üç yıl ne göründün, ne sesini duyurdun, ne de beni düşündün...»

Heathcliff: «Senin düşündüğünden birazcık daha fazla düşündüm ben seni,» diye mırıldandı. «Evlendiğini de daha yeni duydum, Cathy. Aşağıda, avluda beklerken de kendi kendime

103

şöyle bir plan hazırladım: Senin yüzünü bir ân görecektim, şaşkınca bakışını, belki de yapmacıklı sevincini bir ân izleyecektim, sonra Hindley ile hesaplaşacaktım, ondan sonra da adaletin eline düşmemek için ne gerekiyorsa onu yapacaktım. Senin beni sevinçle karşılayan bu düşünceleri zihnimden siliverdi fakat bir dahaki sefere benim karşıma başka türlü çıkmaya asla niyetlenme. Hayır, beni yine uzaklaştırmayacaksın... Benim için sahiden üzülüyordun değil mi? Eh, üzülmede haklıydın. Senin sesini son duyduğum andan beri güç, acı bir hayat sürdürdüm. Beni bağışlayan gerek, çünkü olanca çabalarımı yalnızca senin içindi.»

Edgar, her zamanki ses tonuyla, nazik haliyle araya girdi:

«Catherine, çayı soğutmak istemiyorsak, lütfen masaya gelir misin? Bay Heathcliff geceyi nerede geçirecek olursa olsun, epeyce yürümek zorunda kalacak; ben de susadım.»

Hanım demliğin karşısındaki yerini aldı. Çıngırakla çağrılan Isabella da geldi. Ben hepsinin sandalyelerini altlarına sürdükten sonra odadan ayrıldım.

Yemek güç bela on dakika sürdü. Catherine'in fincanı boştu. Ne yiyecek, ne de içecek hali vardı. Edgar, fincanın tabağına çay dökmüştü, o da bir lokmayı zorla yuttu.

Konuk, o geceki ziyaretini bir saatten fazla uzatmadı. Ayrılırken ona Gimmerton'a mı gideceğini sordum.

«Hayır, Uğultulu Tepeler'e gideceğim,» dedi. «Bu sabah uğradığımda, Bay Earnshaw beni oraya davet etti.»

Hindley Earnshaw onu davet etmiş! Heathcliff, ona uğramış! O gittikten sonra kederle bunları düşündüm. Riyakâr bir adam oldu da buralara pelerini altında fenalık etmeye mi geldi acaba, diye aklımdan geçirdim. Kalbimin derinliklerinde bir sezgi bana onun buradan uzakta kalmasının daha doğru olacağını söylüyordu.

Gece yarısına doğru, Catherine'in usulca odama süzülüp baş ucuma oturarak beni kaldırmak için saçımı çekmesiyle uykumdan uyandım.

Af dilemek ister gibi: «Gözümde bir türlü uyku girmede, Ellen,» dedi. «Mutluluğumu paylaşacak birine ihtiyacım var. Kendisini

104

hiç ilgilendirmeyen bir şey beni sevindirdi diye Edgar surat asıp duruyor. Ancak, öfkeli, saçma sapan sözler söylemek için ağzını açıyor. O kadar hasta, uykusuz olduğu bir sırada onunla konuşmak istediğim için de benim acımasız, bencil bir insan olduğumu söylüyor. Zaten en küçük bir güçlükle karşılaştı mı hemen hastalanır. Heathcliff'i öven birkaç söz söyler söylemez, ya başı ağrıdığı için, ya da kıskançlığından ağlamaya başladı. Ben de onu öylece bırakıp buraya geldim.»

«Heathcliff'i ona övmenin ne gereği var?» dedim. «Çocukken birbirlerinden hoşlanmazlardı. Heathcliff'e de Edgar'ı övmeye kalkışsaydın o da öfkelenirdi mutlaka... insanın doğası böyle, ikisinin atışmalarını istemiyorsan Bay Linton'a ondan hiç söz etme.»

Küçükhanım: «Fakat bu da büyük bir güçsüzlüğün işareti sayılmaz mı?» diye sordu. «Ben hiç kıskanç değilimdir, isabel-la'nın sarı saçlarının pırıltılarına, teninin aklığına, eşsiz inceliğine, bütün ev halkının onun üstüne titremesine hiç üzülüyor muyum? Hatta, sen bile, ne zaman isabella ile aramızda bir sorun çıksa ondan yana çıkarsın, Nelly. Ben de aptal bir anne gibi boyun eğer, ona 'yavrum, kuzum' der, sinirleri yatışsın diye yaltaklanırım. Bizim senlibenli olmamız ağabeyinin de hoşuna gidiyor. Ben de bunu istiyorum. Fakat ikisi birbirinin tıpatıp eşi: ikisi de şımartılmış; dünyanın onlar için varedildiğini sanıyorlar. Ben de gerçi onlara uymaya çalışıyorum fakat şöyle iyi bir cezanın ikisini de adam edeceğini de düşünmüyor değilim.»

«Aldanıyorsunuz, Bayan Linton,» dedim. «Asıl onlar size uymaya çalışıyorlar... Öyle yapmasalar neler olacağını çok iyi biliyorum, işleri güçleri senin isteklerini önceden fark etmek olduğu sürece sen de onların gelgeç heveslerine göz yumabilirsin. Fakat, iki taraf için de aynı derecede önem taşıyan bir durumla karşılaşınca sen kavga çıkarırsın. O zaman da senin 'zayıf, güçsüz' buldukların senin kadar inatçı olmayı başaracaklar.»

«O zaman da birbirimizi öldürünceye dek kavga edeceğiz, değil mi, Nelly?» Küçükhanım, bunları gülerek söylemişti. «Hayır, bak sana anlatayım, Nelly, ben Edgar'ın sevgisine o kadar

105

güveniyorum ki onu öldürsem bile bana yanıt vermek istemeyecektir.»

Bu sevgisinden dolayı kocasına daha fazla değer vermesini önerdim.

«Veriyorum,» dedi, «ama, o da sıradan şeyler için mızızlan-mamalı. Çocukça bir şey bu. Heathcliff'in artık herkesin saygısına yakışan bir insan olduğunu, kendisinin de onunla arkadaşlık etmekten hoşlanacağını söylediğimde de, gözyaşı dökeceğine, bana hak vermeli, buna sevinmeliydi. Heathcliff'e alışmak, dahası onu sevmek zorundadır. Heathcliff'in ise ondan hoşlanmaması için ne tür nedenler bulunduğunu düşünürsek bugünkü davranışının olağanüstü olduğunu kabullenmemiz gerekir.»

«Onun Uğultulu Tepeler'e gitmesine ne dersin?» diye sordum. «Her açıdan değişip düzelmiş görünüyor. Tam da bir dindar olmuş. Bütün düşmanlarına dostluk elini uzatıyor.»

Catherine: «Bunu bana açıkladı,» dedi. «Ben de senin kadar merak ediyordum. Senin hâlâ orada oturduğunu sandığı için oraya gidip senden beni sormak istemiş. Joseph de gidip Hind-ley'e anlatmış, o da odasından çıkıp Heathcliff'e neler yaptığını, nasıl yaşadığını sormuş. Sonunda da içeriye davet etmiş. İçeride iskambil oynanıyormuş. Heathcliff de aralarına katılmış. Ağabeyim oyunda ona para kaptırmış ama, Heathcliff'te epey para bulunduğunu anlayınca akşama tekrar uğramasını söylemiş, o da kabul etmiş. Hindley, arkadaşlarını dikkatle seçmeyi başaramayacak ölçüde düşüncesiz bir insandır. Alçakça kırdığı kimselere güvenmemesi gerektiğini de düşünme yorgunluğuna katlanmaz. Fakat Heathcliff, eski düşmanı ile ilişki kurmasının neden-^ lerini açıklarken, Grange'a yürüyerek gidip gelebilmek imkânı-^ dan, vaktiyle beraber yaşadığımız eve duyduğu bağlılıktan söz etti. Ayrıca, Gimmerton yerine orada oturursa benim de kendisini daha sık görebileceğimi düşünmüş. Uğultulu Tepeler'de oturmasına izin verilirse bunun karşılığını fazlasıyla ödeyeceğini de söylüyor. Ağabeyimin gözü doymazlığı bu öneriyi hemen kabul etmesini sağlayacaktır. Gerçi ağabeyim bir eliyle topladığını diğer eliyle ortalığa savurur ama, eskiden beri de açgözlüdür.»

106

«Orası tam da genç bir adamın yerleşebileceği türden bir yer,» dedim. «Bu işin getireceği sonuçtan

kaygılanmıyor musun?»

«Arkadaşım yönünden kaygılanmıyorum. Sağlam kafası onu beladan koruyacaktır. Hindley için biraz kaygılıyım ama, manevi bakımdan bugünkü halinden daha kötü olamaz. Bedenine gelebilecek bir zararı ise ben araya girip önlüyorum. Bu akşamki olay da beni Tann'yla da, insanlarla da barıştırdı. Daha önce Yazgı'ya karşı öfkeyle isyan etmişim. Ah, neler çektim ben, Nelly! O yaratık benim ne acılar çektiğimi bilseydi, bunların bitişini ahmakça bir huysuzlukla gölgelemekten utanırdı. Oysa benim dertlerime tek başıma katlanmam bile onun için bir iyilik sayılırdı. Çektiğim acıyı ifade edebilseydim o da bunların biteceği günü benim gibi sabırsızca beklemeyi öğrenirdi. Fakat bunlar geçti artık. Onun ahmaklığının da intikamını almaya kalkacak değilim. Bundan sonra her şeye göğüs gerebilirim. Dünyanın en alçak yarattığı yanağıma bir tokat atacak olsa, yalnızca öbür yanağıma da uzatmakla kalmaz, onu kızdırdığım için de ayrıca özür dilerim. Bunu kanıtlamak için de hemen gidip Ed-gar'la barışacağım. Tanrı rahatlık versin. Ben sahiden bir meleğim.»

Bu kendinden hoşnut halle odadan çıktı. Verdiği kararın başarısı da ertesi sabah belirgince görüldü: Edgar Linton, yalnızca huysuzluktan vazgeçmekle kalmamış, Catherine'in coşkulu canlılığını gördükçe sevinci gölgelenir gibi olduğu halde, karısının öğleden sonra Uğultulu Tepeler'e giderken İsabella'yı götürmesine de izin vermişti. Catherine ise kocasını o kadar sıcak, o kadar tatlı bir sevgiyle ödüllendirdi ki ev birkaç günlüğüne cennete döndü, bundan da hem Bay, hem de hizmetçiler yararlandı.

Heathcliff (daha sonra ona Bay Heathcliff demek gerekecek.) önceleri Thrushcross Grange'a sık sık uğramaktan çekiniyordu. Ev sahibinin bu ziyaretlere ne zamana kadar katlanabileceğini! öğrenmeye çalışıyor gibiydi. Catherine de onu görmekten duyduğu sevinci anlatırken seçtiği sözcüklere özeniyor, abartmama-

107

ya çalışıyordu. Böylece, Heathcliff sürekli beklenen bir konuk olma hakkı kazandı.

Çocukluğundaki o içine kapanıklığı hâlâ sürdürüyordu. Bu da içindeki coşkulu duyguları denetlemesini sağlıyordu. Bey'in huzursuzluğu biraz geçmişti, sonra da bu huzursuzluğu bir süreliğine başka bir yere yöneldi.

Onun yeni kederi de İsabella Linton'ın konuğa karşı, ansızın, önlenmesi imkânsız biçimde yakınlık duymasından doğmuştu. O zamanlar İsabella on sekizinde, çekici bir kızdı; işlek zekâsı, ince, canlı duyguları, kızdırılınca sertliğe varan bir doğası vardı ama, öyleyken, yine de davranışları çocuksuydu. Onu çok seven ağabeyi bu inanılmaz tutkuyu öğrenince şaşırılmıştı. Ne idü-gü belirsiz bir erkekle hayatını birleştirmesinin getireceği alçalma, bir erkek varis yetiştiremediğine göre, malının mülkünün böyle birinin eline geçme olasılığı bir yana, Heathcliff'in durumunu aşağı yukarı tahmin ettiği için ayrıca üzülmüyordu. Çünkü adamın dış görünüşü ne ölçüde değişmiş olursa olsun, düşünceleri değişmezdi, zaten değişmemişti de. Bu yaradılış Edgar'ı korkutuyor, isyan ettiriyordu, isabella'yı ona emanet etme fikrini aklından bile geçirmek istemiyordu.

Kardeşinin duygularının tekyanlı olduğunu, kendiliğinden doğduğunu bilse daha da fazla üzülmüştü kesinlikle. Fakat o durumun farkına varır varmaz, suçu Heathcliff'e atmış, kardeşinin onun kurduğu tuzağa düştüğüne inanmıştı.

Hepimiz İsabella'nın bir şeyler için üzüldüğünü, kendi kendini yediğini fark etmiştik. Geçimsiz, çekilmez bir hal almıştı. Sürekli Catherine'e çatıyor, onunla alay ediyor, onun zaten fazla olmayan sabrını taşımaktan da çekinmiyordu. Biz ise sağlığı giderek bozulduğu için hastalandığından dolayı böyle yapıyor diye düşünüyorduk, gözlerimizin önünde günden güne eriyip tükeniyordu çünkü.

Bir gün, her zamankinden daha düşünceli bir halde, kahvaltısını hizmetçiler onun istediği gibi hazırlamamışlar diye geri çevirince durum değişti. Evin hanımının ona değer vermediğini, Edgar'ın ona vakit ayırmadığını, kapılar açık bırakıldığı için

108

üşüttüğünü, bizim salt onu öfkendirmek için ocağı söndürdüğümüzü söylüyordu. Bunlar gibi sayısı yüze varan yakınmayı art arda sıralayınca Catherine onu hemen yatağına yatmaya zorladı, iyice payladıktan sonra da, yatağına yatmazsa doktor çağıracağını bildirdi.

Kenneth'in adını duyunca kız hemen hasta filan olmadığını, yalnızca Catherine'in hırçınlığı yüzünden keyfinin kaçtığını söyledi.

Hanım, bu aptalca iddiaya şaşırılmış görünerek: «Bana nasıl hırçın diyebiliyorsun, şımarık kız!» diye bağırdı. «Delirmek üzeresin anlaşılan. Söyle bakalım, ben sana ne zaman hırçınlık ettim?»

Isabella: «Dün,» diye hıçkırdı. «Şimdi de.»

Yengesi: «Dün ha?» dedi. «Acaba, ne zaman oldu bu?»

«Kırlarda gezinirken, sen Heathcliff'le gezinirken, bana da canımın istediği yere gidebileceğimi söyledin.»

Catherine güldü:

«Hırçınlık dediğin bu ha? Bu sözlerle yanımızda fazla olduğunu anlatmak istemedim ki; yanımızda olup olmamanın da bizim için önemi yoktu. Ben yalnızca Heathcliff'in konuşmalarının seni sıkacağını düşünmüştüm, o kadar.»

Genç kız: «A, hayır!» diye ağladı. «Benim orada olmaktan hoşlandığımı bildiğin için yanınızdan uzaklaştırmak istiyordun.»

Catherine bana dönerek: «Bu çocuğun aklı başında mı?» diye sordu. «Konuştuklarımızı şimdi harfiyen tekrarlayacağım, Isabella, sen de neresinden hoşlandığımı bana açıklayıver.»

Isabella: «Konuşulandan bana ne!» dedi. «Benim istediğim yalnızca...»

Catherine onun sözünü tamamlamaktan çekindiğini fark edince: «Evet, istediğin neydi?» diye sordu.

«Onun yanında olmak istiyordum. Her zaman da ondan uzaklaştıramayacaksınız beni. Senin bir çoban köpeğinden farkın yok, Cathy. Kendinden başkasının sevilmesini istemiyorsun.»

Catherine şaşkıncı:

109

«Sen de utanmaz bir küçük maymunsun!» diye bağırdı. «Ama, ben ahmaklığın bu kadarına inanmam. Heathcliff'in beğenisini kazanmak istemene, onu cazip biri olarak görmene imkân yok. Umarım, sözlerini yanlış anlamışsındır, Isabella.»

Deliye dönmüş olan kız: «Hayır, yanlış anlamadın,» dedi. «Ben onu senin Edgar'ı sevdiğinden daha fazla

seviyorum. Sen bırakırsan o da beni aynı biçimde sevebilir.»

Catherine, sözcükleri vurgulayarak: «Bana bir ülke bağışla-salar, senin yerinde olmak istemem,» dedi. içten konuşuyor gibiydi. «Şu kıza çılgınlık ettiğini anlatmama yardım et, Nelly,» dedi. «Ona Heathcliff'in nasıl bir insan olduğunu anlatıver... onun kaba saba, kültürsüz bir vahşi olduğunu, katırtınaklarıyla, dededenleriyle kaplı kupkuru bir kıra benzediğini anlat. Bana kalsa, senin ona gönül vermeni önermekle bir kanaryayı karakışta parka bırakmak arasında fark yok.

«Bu hayallerin kafanı kaplamasına onun kişiliği hakkında hiçbir bilgiye sahip olmamandan başka neden göremiyorum, yavru-cağızım. Aman, yalvarırım, sakın sert görünüşünün altında yüce bir iyilik, sevgi gizlenebileceğin! düşünüyem demeye. O işlenmemiş bir elmas, incisi olan bir istiridye değildir. Yırtıcı, vahşi kurt gibi bir adamdır. Ben ona asla 'şu, ya da bu düşmanı rahat bırak, ona zarar vermek alçaklık, acımasızlık olur' demem. Yalnızca 'onları rahat bırak, çünkü zarar vermeni istemiyorum' derim. Hem, senin yüzünden başının belaya gireceğini de sezerse, seni bir serçe yumurtası gibi eziverir, Isabella. Ben onun Linton soyadını taşıyan birini sevemeyeceğini biliyorum; fakat paran için hiç düşünmeden seninle evlenebilir. Hırs onun içinde giderek büyüyen bir günah olmuş. İşte benim düşüncelerim bunlar... Üstelik, onun da arkadaşım... öyle ki, gerçekten seni ele geçirmeyi düşünüyorsa, benim de çenemi tutup onun tuzağına düşmene göz yummam bile gerekebilir.»

Isabella gelinine hışım ile baktı.

«Utan, utan!» diye bağırdı. «Sen yirmi düşmandan beter, zehirli bir arkadaşım!»

110

«Ya, demek bana inanmıyorsun, öyle mi? Benim alçakçası-na, bencillikten böyle konuştuğumu düşünüyorsun, değil mi?»

Isabella: «Öyle olduğuna eminim,» diye yanıt verdi.

Diğeri: «Çok iyi!» diye bağırdı. «Aklına koyduysan dene bakalım. Ben üstüme düşeni yaptım, gerisini senin o ylışık, küstah davranışlarına bırakıyorum.»

Catherine odadan çıkıp giderken, genç kız da: «Onun bencilliğinin cezasını ben çekeceğim,» diye hıçkırdı. «Herkes, her şey bana karşı! Benim tek tesellimi de mahvetti. Ama, bir yığın da palavra attı, değil mi? Bay Heathcliff bir canavar değil; onurlu, namuslu bir insan. Öyle olmasa onu anımsar mıydı?»

«Bu adamı aklından çıkar, Küçükhanım,» dedim. «O tekinsiz bir kuştur. Senin dengin olamaz. Bayan Linton biraz katı konuştu ama, yalan söylediğini de iddia edemem. Hanım onun içyüzünü benden de, başkalarından da daha iyi bilir. Onu olduğundan daha kötü tanıtmayı da kesinlikle istemez. Namuslu insanlar yaptıklarını saklamazlar. Bugüne kadar nasıl yaşadı? Nasıl varıl oldu? Uğultulu Tepeler'de, nefret ettiği birinin evinde neden oturuyor? O geldiğinden beri Bay Hindley Earnshaw'm daha da kötüleştiğini söylüyorlar. Bütün gece birlikte oturuyorlarmış: Hindley ondan arazisinin karşılığında para alıyormuş. Kumar oynayıp içki içmekten başka iş yapmıyormuş. Bunları daha bir hafta önce öğrendim. Hepsini Joseph anlattı... onunla Gimmer-ton'da karşılaşmıştım. Bana: 'Bizim evin halini hiç sorma, Nelly' dedi. 'Ev sahibi de, konuğu da evi altüst ediyor. Bizim Bey'i görme. Ne kıyametten korkuyor, ne de başka bir şeyden. Ne Pa-ulos'tan, ne Petros'tan, ne Yohannes'ten, ne de Matta'dan... dahası onlarla yüz yüze gelmek istiyor gibi. Ya o senin karı kılıklı Heathcliff'ine ne dersin? Her şeye gülüyor. Aha, hem de nasıl!.. Şeytanın ta kendisi. Grange'a geldikçe bizim buradaki kral hayatını hiç anlatmıyor mu? Bak, durum böyle: Gün batımında uyanıyorlar, zar, içki... panjurlar kapalı, ta ertesi gün öğlene kadar sürüyor. Sonra da söverek odasına gidiyor. Ama ne küfürler, bir duysan! Yiyip için kumar oynadıktan sonra da komşu

çiftliğe, sahibinin karısıyla sohbet etmeye gidiyor. Herifçioğlunun epey pa-

111

rası var sanırım. Tanrı biliyor ya, bizim Bayan Catherine'e onun babasının paracıklarını nasıl kendi cebine akıttığını, ağabeyinin de onun açtığı yoldan aşağı uçuruma nasıl attığını söylüyordur.' işte böyle, Küçükhanım. Joseph densiz ahmağın biridir ama, yalan söylemez. Heathcliff hakkında anlattıkları doğruysa, böyle bir koca istemeyi aklından bile geçirmezsin değil mi?»

Isabella: «Sen de diğerleri gibisin, Ellen,» diye yanıt verdi. «Senin karaçalmalarını dinlemeyeceğim. Dünyada mutluluk diye bir şey olmadığına beni inandırmak istemen için senin çok fena bir insan olman gerekir.»

Kendi haline bırakılsaydı bu istekten vazgeçer miydi, yoksa arzusunu içinde saklayıp zamanla gerçekleştirmeye mi bakardı, bilemiyorum; zaten, düşünmeye de fazla vakti olmadı. Ertesi gün komşu kasabada bir yargıç toplantısı varmış, bizim Bey buna katılmak zorundaydı. Heathcliff de onun yokluğunu fark etmiş olacak ki her zamankinden daha erken geldi.

Catherine'le Isabella, araları açık olmasına karşın, kütüphanede sessizce oturuyorlardı. Isabella, son yaptığı akılsızlıktan, öfkeye kapılıp sırlarını açıkladığından dolayı, kaygılıydı. Diğerleri ise daha olgun bir hava içinde, genç kıza sahiden darıldığını düşünüyor, onun sertliğiyle yine alay ederse bunun komik bir şey olmadığını genç kıza nasıl anlatacağını bulmaya çalışıyordu.

Heathcliff'in pencerenin önünden geçtiğini görünce de güldü. Ben ocakbaşını süpürüyordum, dudaklarımdaki sinsice gülümseyişi fark ettim. Isabella ya düşüncelere ya da kitabına dalmıştı, kapı açılıncaya kadar bir şey yapmadı, o zaman da kaçamayacak kadar geç kalmıştı. Fırsat bulsaydı kaçacaktı da.

Hanım neşeyle, ocağa bir iskemle çekerek: «Gel, gel,» dedi. «Aman, ne iyi ettin! Biz de burada iki kişi oturmuş, aramızdaki soğukluğu giderecek bir üçüncü kişiyi kaygıyla bekliyorduk. Üstelik, ikimizin de seçeceği tek insan sensin. Sana benden daha düşkün birini tanıtmak bana onur veriyor, Heathcliff. Bu senin de gururunu okşar sanırım. Hayır, Nelly değil. Ona öyle bakma. Benim biçare küçük görünmeciğim, senin gerek beden, gerek ruh güzelliğin uğruna yanıp tutuşuyor. Edgar'ın eniştesi olman da ta-

112

mamen sana bağlı. Hayır, hayır, Isabella, kaçamazsın!» Hanım, hışım la yerinden kalkan kızcağızı sahte bir neşeyle yakaladı. «Senin için kediler gibi hırlaşıyorduk, Heathcliff. Fakat, hayranlık konularında ben epeyce altililmiş sayılırım. Ayrıca, ben bir kenara çekilmek nezaketini gösterseymişim, hasmım senin kalbine bir ok fırlatıp seni hayatının sonuna kadar kendine bağlaya-bilirmiş, beni de sonsuza kadar unutturmuş!»

Isabella, bileğini sıkıca kavrayan elden kurtulmaya çalışırken, ağırbaşlılığını da koruyarak: «Catherine!» diye bağırdı. «Yalnızca gerçekleri anlatıp, şaka niyetine de olsa, benim aleyhimde bulunmasaydım, sana içtenlikle teşekkür ederdim. Bay Heathcliff, bir zahmet, şu sizin arkadaşınız olacak kadına söyleyin de beni rahat bıraksın... sizinle aramızda samimi dostluk olmadığını da unutuyor; üstelik onu epey eğlendiren bu hal bana anlatamayacağım kadar acı veriyor.»

Konuk bu sözlerle hiçbir karşılık vermeyip yerine oturduktan sonra da kızla ilgilenmeyince, o da tekrar Catherine'e dönerek rahat bırakılması için kısık sesle yalvarmaya başladı.

Catherine: «Hayır, kesinlikle!» diye bağırdı. «Bir daha çoban-köpeğine benzetilmeye niyetim yok. Burada kalacaksın, bitti! Heathcliff, verdiğim haberin seni sevindirdiğini niye söylemiyorsun? Isabella, kendisinin sana duyduğu sevginin yanında Edgar'ın bana duyduğu sevginin hiç kalacağına yemin ediyor. Aldanmıyorsam, böylesi bir şey söylemişti değil mi, Ellen? Geçen gün ben hoş karşılanmaz diye onu senin yanından uzaklaştırdığım için de üzüntüden, öfkeden oruç tutuyor.»

Heathcliff, sandalyesini onlara doğru çevirerek: «Bence, sen kıza iftira ediyorsun,» dedi. «En azından, şimdi benim yanından kaçmak istiyor.»

Söz konusu ettikleri kıza tuhaf, iğrenç bir hayvanmış gibi bakıyordu. Sanki Hint adalarından gelme bir kırkayaktı da tiksindirici manzarasına karşın, merak nedeniyle seyretiliyordu.

Zavalıcık buna dayanamadı. Yüzü bir anda bembeyaz kesilmiş, sonra kızarmıştı. Gözlerinden yaşlar boşanırken son bir çabayla bileğini Catherine'in güçlü parmaklarından kurtarmaya ça-

Uğultulu Tepeler / F: 8

113

lıştı. Ama açtığı her parmağın yerini başka parmak alıyordu. Hepsini birden de kaldıramayınca bu kez tırnaklarını kullanmak istedi. Çok geçmeden de sivri tırnaklar Catherine'in elinde kırmızı çizgiler çizdi.

Catherine, kızı rahat bıraktıktan sonra, acı içinde elini sallayarak: «Vay dişi kaplan!» diye bağırdı. «Tanrı rızası için çekil git, o tilki suratını görmeyeyim! Pençelerini ona göstermekle hata ettin. Onun bunlardan ne tür sonuçlar çıkaracağını tahmin ede- J miyor musun? Bak, Heathcliff, bunlar işkence aletleridir... Gözlerini onlardan sakınmalısın.»

Kızın arkasından kapı kapandıktan sonra Heathcliff kaba kaba söylendi:

«Bana bir fenalık yapmaya kalkarlarsa o tırnakları diplerin- J den sökerim. İyi ama, Cathy, o kızla böyle alay etmekteki amacın neydi? Doğruyu söylemiyordun, değil mi?»

«Emin ol, doğrudu. Haftalardan beri senin için ölüp bitiyor. Bu sabah da onun hayranlığını azaltmak için senin fenalıklarını I sayıp döktüm diye bana demediğini bırakmadı. Neyse, boş ver.,J Ben sadece onun küstahlığının cezasını vermek istedim, o kadar. Aslında ben görümcemi senin onu tek lokmada kapıp yutu-vermene izin vermeyecek kadar çok severim, Heathcliff.»

Heathcliff buna karşılık: «Ben de onu böyle bir şeyi düşün-; meyecek kadar az sevdim,» dedi. «O tiksiniç balmumu suratlı l yaratıkla bir ömür boyu yalnız yaşasaydım çok tuhaf şeyler his-f sederdim. Bunların arasında en adisi de o bembeyaz çehreyi gökkuşağı renklerine, mavi gözlerini de iki günde bir siyaha boyamam olurdu. Çünkü gözleri iğrendirecek kadar Linton'ınkilere benziyor.»

Catherine düzeltti:

«Hayır, hoş bir benzeyiş bu. Bunlar güvercin gözleri... melek gözleri.»

Kısa bir sessizliğin ardından Heathcliff: «Kız, ağabeyinin de varisi, değil mi?» diye sordu.

«Bunu düşünmek bile beni üzer. Tanrı'm yardımıyla yarım | düzine yeğen onu bu unvandan mahrum edecek. Sen şimdi

114

bunları düşünme. Komşunun mallarına göz dikmekte fazla erken davrandın. Unutma, bu komşunun malları benimdir.»

«Benim de olsa dert değil. Ama ne var ki, Isabella Linton ahmağın biri olsa bile deli değil... Her neyse, dediğin gibi, biz bu konuyu bırakalım daha iyi.»

Bunları konuşmaktan vazgeçtiler, dahası Catherine belki bunu aklından da çıkardı. Fakat diğerinin o gün akşama kadar bunu sık sık anımsadığına eminim. Kimi zaman kendi kendine gü-lümsediğini, daha doğrusu sırtıttığını, Catherine salondan çıktıkça da derin derin düşüncelere daldığını gördüm.

Hareketlerini izlemeye karar verdim. Kalbim Catherine'den çok, Bey'in tarafını tutuyordu. Böyle düşünmekte de haksız değildim, çünkü Bey iyi yürekli, güvenilir, gururlu bir insandı. Ha-nım'a gelince, Bey'in tam tersi olduğu söylenemezdi ama, o kadar bağımsız, o kadar keyfi davranıyordu ki ben onun tutumuna bir türlü güvenemiyor, hele duygularını zerrece beğenemiyor-dum. Uğultulu Tepelerle Grange! Heathcliff'ten kurtarıp hayatımızı onun geldiğinden önceki haline tekrar kavuşturacak bir şeylerin olmasını istiyordum. Onun gelişi her zaman benim için birer karabasan oluyordu. Efendimin de aynı biçimde düşündüğünü sanıyorum. Onun Uğultulu Tepeler'de olması ise ayrı bir belaydı. Bana öyle geliyordu ki Tanrı sürüden ayrı düşen koyunu kendi yazgısına bırakmış, bu arada kötü bir canavar da onunla ağıl arasında durmuş, üstüne saldırıp parçalamak için fırsat bekliyordu.

11

Kimi zaman tek başıma oturup bunları düşünürken ansızın dehşete kapılıp yerimden fırlıyor, başıma şapkamı geçirdikten sonra, çiftlikte durum nasıl diye, bakmaya gidiyordum. Hindley'in tavırları hakkında herkesin neler söylediklerini kendisine bildirmenin bir ödev olduğuna kendimi inandırmıştım. Derken, onun düzelmesine imkân olmayan kötü huylarını hatırladım. Ona bir

115

yararımın dokunacağını da ummadığım için, o sıkıntı verici eve de bir daha ayak basmaya çekindim.

Bir keresinde Gimmerton'a giderken yolumu değiştirip, eski bahçe kapısının önünden geçtim. Hikâyenin anlattığım kısımlarının geçtiği sıralardaydı. Soğuk bir öğle üzeriydi, her yer çıplak, yollar takır takırdı.

Şoseden sola, kırlara doğru giden yolun sapağındaki taşın yanına varmıştım. Bu taş, kabaca yontulmuştu, kuzey kısmında U.T. harfleri, doğuya bakan kısmında G., güneybatıya bakan kısmında ise T.G. harfleri vardı. Bu taş, sırasıyla, Uğultulu Tepe-ler'e, kasabaya, Trushcross'a gitmek isteyenler için bir rehber işlevi görüyordu.

Taşın gri tepesinde güneş sarı sarı parlıyor, bana yazı hatırlatıyordu. Niyedir bilemem ama, ansızın yüreğim çocukluk duygularıyla doluverdi. Burası yirmi yıl önce Hindley ile benim en sevdiğimiz yerd.

Yıllanmış taşa uzun zaman baktım, yere eğilince de dibindeki oyuğu gördüm. Orası hâlâ sümüksüklük kabuklarıyla, çakıl-taşlarıyla doluydu. Eskiden oraya elimize geçen şeyleri gizlemekten epey hoşlanırdık. Oyun arkadaşımı, esmer, kocaman kafası öne eğilmiş, küçücük elinde sivri bir taşla toprağı kazarken görür gibi oldum.

Elimde olmadan, yüksek sesle: «Zavallı Hindley!» dedim.

Şaşırdım... çünkü gözlerim biran beni aldattı, çocuğun başını kaldırıp bana baktığını görür gibi oldum. Bu hayal hemen kaybolmuştu ama, o anda da içimde Uğultulu Tepeler'e gitme hevesi uyanmıştı. Bu isteğe karşı duramayacaktım, içimde tuhaf bir duygu beni oraya gitmeye zorluyordu. «Ya zavalılık öldüyse?» diye düşündüm. «Ya da ölmek üzereyse? Gördüğüm hayal ölümün habercisiyse?»

Eve yaklaştıkça kaygım da çoğalıyordu. Evi karşıdan görür görmez, iliklerime dek ürperdim. Hayalet benden önce oraya varmış, bahçe kapısında durmuş, bakıyordu. Bu, benim ilk kez gördüğüm kıvrık saçlı çocuğun tıpkısıydı... Yıllarca önceki gi-

116

bi, parmaklıklara yüzünü dayamış, bakmıyordu. Biraz düşününce: «Bu Hareton olmalı,» dedim. «Benim sevgili Hareton'ım on ay önce bıraktığımdan beri fazla değişmemiş.»

Bir anda o aptalca korkularımı silkip atarak: «Aman, maşallah, maşallah!» diye bağırdım. «Hareton, ben Nelly'yim,» dedim, «dadın Nelly.»

Kolumun uzanamayacağı kadar geriledi, koca bir taş aldı.

Onun bu davranışından, Nelly'yi unutmamış olsa bile, beni ona benzetemediğini anlayarak: «Babanı ziyarete geldim, Hare-ton,» diye seslendim.

Elindeki taşı fırlatmak üzere kaldırdı. Ben, onu yumuşatayım diye, bir şeyler söyledim ama, elinin hareketini engelleyemedim. Taş, şapkama çarptı, onun hemen ardından da küçük oğlanın kekeleyen dudaklarından bir yığın küfür savruldu. Bunların anlamını bilse de, bilmesede ustaca söylüyor, bu arada o bebek yüzü de korkunç bir kötülük ifadesiyle çirkinleşiyordu.

Bunun beni kızdırmaktan çok, üzmüş olduğuna inanm. Ağlamaklı bir halde, cebimden bir portakal çıkarıp, sussun diye, oğlana uzattım.

Bir duraladı, sonra onu aldatıp portakalı geri çekmemden korkuyormuş gibi, tek hamlede meyveyi aldı.

Bir tane daha çıkardım ama, bu kez ondan uzak tuttum.

«Bu güzel sözleri sana kim öğretti bakayım?» diye sordum. «Papaz mı?»

«Papazın da, senin de Tanrı belsını versin! Ver onu bana!»

«Kimden ders aldığını anlat, o zaman veririm portakalı. Hocan kim, söyle. Babandan neler öğreniyorsun?» diye sordum.

Portakalı kapmak üzere sıçradı, ben elimi biraz daha havaya kaldırdım.

«Baban sana neler öğretiyor?»

«Hiç!» dedi. «Ondan uzak durmamdan başka bir şey öğrettiği yok. Babam beni görmek istemiyor, çünkü ona da sövüyorum.»

«Babana sövmeyi de sana şeytan mı öğretiyor?»

117

«Hayır, hayır!» diye homurdandı.

«Peki kim öğretiyor?»

«Heathcliff öğretiyor.»

Ona Heathcliffi sevip sevmediğini sordum.

«Hıı,» dedi.

Onu niye sevdiğini öğrenmek istiyordum ama, bana yalnızca şunları söyledi:

«Bilmem... babamın bana ettiklerinin aynısını o da babama ediyor. Babam bana sövünce o da babama sövüyor... Bana da istediğimi yapmamı söylüyor.»

«Öyleyse, papaz sana okuma-yazma öğretmiyor ha?» diye sordum.

«Hayır... Bana dediler ki, papaz kapıdan içeri adımını atarsa dişleri gırtlığından aşağı gidecekmiş... Heathcliff bunu yapacağına söz verdi.»

Portakalı eline tutuşturdum, babasına Nelly Dean adında bir kadının onunla konuşmak istediğini, bahçe kapısında beklediğini söylemesini tembihledim.

Yürüyüp eve girdi. Ama kapının önünde Hindley yerine Heathcliff görünmüştü. Ben de onu görür görmez, geri dönüp bütün hızımla yoldan aşağı koşmaya başladım, taş sütunun yanına varıncaya kadar da durmadım. Bir hortlak görmüş kadar korkmuştum.

Bu olayın isabella'nın işiyle o kadar ilgisi yok. Ama gözlerim açılmıştı. Heathcliff'in yarattığı olumsuz etkileri Grange'de de uygulamasını önlemek için harekete geçmeyi planlamama yardımcı oldu. Catherine'in canını sıkıp evde geçimsizlik çıkarmak pahasına da olsa, kararımdan dönmeyecektim.

Heathcliff'in ondan sonraki gelişinde, bizim Küçükhanım avludaki güvercinleri yemliyordu. Üç günden beri geliniyle tek kelime konuşmamıştı ama, o geçimsizce yakınmalarından da vazgeçtiği için hepimiz rahat bir soluk almıştık.

Heathcliff, zorda kalmadıkça, Küçükhanım'a karşı en küçük bir nezaket gösterisinde bulunmazdı, bunu biliyordum. Bu kez ise kızı görür görmez, ilk yaptığı şey eve doğru bir göz atmak ol-

118

du. Ben mutfak penceresinin önündeydim, hemen içeri çekildim. Bunun üzerine, Heathcliff de kıza yaklaşıp bir şeyler konuştu, isabella epey şaşımış gibiydi; oradan uzaklaşmak istiyordu. Diğeri de buna engel olmak için kızın koluna yapıştı. Kız yüzünü kenara çevirdi. Anlaşılan, Heathcliff onun yamtlamaya hiç de niyetli olmadığı bir şey sormuştu. Eve doğru tekrar baktı. Alçak herif, onu gören kimsenin bulunmadığını sanmış olacak ki, hemen kıza küstahça sarılıverdi.

«Yuda! Hain!» diye bağırdım. «Seni riyakâr seni! Alçak, yalancı!»

Catherine yanı başımdan sordu:

«Alçak olan kim, Nelly?»

Ben dışarıdaki çifti izlemeye kendimi iyice kaptırdığım için onun mutfağa girdiğini fark etmemiştim.

Öfkeyle: «Kim olacak, senin arkadaşın!» dedim, «işte o alçak zampara! Hah, işte bizi gördü, buraya geliyor! Sana Küçükha-nım'dan nefret ettiğini söylediği halde ona sırtışmasına anlaşılır bir gerekçe gösterebilecek mi bakalım!»

Catherine, İsabella'nın kendini zorla kurtarıp bahçeye koştuğunu görmüştü. Bir dakika sonra da Heathcliff kapıyı açtı.

içimdeki iğrenmeyi açıklamadan duramazdım ama, Catherine öfkeli bir halde beni susmaya zorladı, yoksa mutfaktan kovacağını söyleyerek tehdit etti.

«Seni bir duyan olsa evin hanımı sensin sanacak!» diye bağırdı. «Sana sürekli haddini bildirmemizi mi istiyorsun? Heathcliff, nedir bu yaptıkların? isabella'yı rahat bırak dememiş miydin sana? Buraya gelmekten usandysan, Linton'ın da kapıyı yüzüne karşı kapatmasını istiyorsan dediğimi yapmazsın.»

O kara haydut: «Linton'ı böyle bir işe bulaştırmaktan Tanrı korusun!» dedi. İşte o anda ondan tiksindim. «Tanrı onu akli başında, sabırlı bir insan yapsın. Her gün canımı cehenneme göndermedikçe iyice deliriyorum.»

Catherine iç kapıyı kapatarak: «Sus!» dedi. «Beni öfkelenendirme. Sözümü neden dinlemedin? Yoksa, kız özellikle mi karşına çıktı?»

119

«Bundan sana ne?» diye homurdandı. «Kendisi isterse onu öpmek hakkım değil mi? Buna karışamazsın. Ben senin kocan değilim, onun için, kıskanmana da gerek yok.»

Hanım: «Ben seni kıskanmıyorum,» diye yanıt verdi. «Senin adına böyle davranıyorum. Hadi, somurtma, bana da bağra-mazsın. isabella'dan hoşlanıyorsan onunla evlenirsin. Fakat ondan hoşlanıyor musun? Doğruyu söyle, Heathcliff. Bak, işte yanıt vermiyorsun. Hoşlanmadığına eminim.»

Bey: «Hem, bakalım, Bay Linton kız kardeşinin bu adamla evlenmesini kabul edecek mi?» diye sordum.

Hanım kesip attı:

«Bay Linton'ın kabul etmesi gerekir.»

Heathcliff: «Boşuna yorulmasın,» dedi. «Onun rızası olmadan da ben istediğim gibi davranırım. Sana gelince, Catherine, hazır söz açılmışken, birkaç kelime etmek istiyorum. Bana karşı cehennem zebanileri gibi, iştiriyor musun, cehennem zebanileri gibi davrandığını biliyorum. Bunu anlamadığımı sanarak kendini oyalıyorsan, çok aptalsın demektir. Tatlı sözlerle avunacağımı sanıyorsan da çok aptalsın demektir. İntikamımı almadan acımı kalbime atacağımı düşünüyorsan, bu inancımı kısa sürede boşa çıkaracağımı da bilmiş ol. Bu arada, görümcenin sırrını bana açtığın için teşekkür ederim... Bundan en iyi biçimde faydalanacağıma yemin edebilirim. Sen yalnızca kenara çekil.»

Catherine şaşkınca: «Bu yeni huylar da nereden çıktı acaba?» diye sordu. «Sana cehennem azabı çekirtmişim, şimdi de sen bunun intikamını alacakmışsın! Bunu nasıl yapacaksın, nankör canavar? Sana cehennem azabını nasıl çekirdim?»

Heathcliff daha sakın bir sesle: «Ben senden intikam alacak değilim,» dedi. «Planladığım bu değil. Acımasızlar kölelerine dış gıcırdatır, onlar da efendilerine karşılık vermeyip kendilerinden aşağıda bulunanları ezerler. Sen, buyur, eğlence için öldürünce-ye dek bana işkence çektir... ama benim de aynı biçimde birazcık eğlenmeye fırsat tanı. Bir de, elinden geldiğince bana hakaret etmekten kaçın. Sarayımı yıkıp yıktıktan sonra yerine bir kulübe dikip bana onu ev niyetine verdiğin için de kurumlanma. Be-

120

nim Isabella ile evlenmemi sahiden istediğine inansaydım, gırtlığımı kendi elimle keserdim.»

Catherine: «A, bütün suç benim kıskanmamda, öyle mi?» diye bağırdı. «Öyleyse, seni evlendirme teklifini tekrarlamayacağım. Bu, güçten düşmüş bir ruhu Şeytan'a bırakmak kadar kötü olur. Senin mutluluğun da o şeytanınki gibi sadece başkalarına acı çektirmeye bağlı. Böyle olduğunu kanıtlıyorsun. Edgar senin geldiğin zaman çıkardığı huysuzluklardan vazgeçti. Ben de, güven içinde, sakın bir hayata başlayacağımı umuyorum. Ama sen bizim huzur içinde olduğumuzu görünce telaşlanıp şamata çıkarmak istiyorsun, ister Edgar'la atış, ister kız kardeşini kandır, her iki durumda da benden intikam almış olacaksın.»

Konuşma kesildi. Catherine, öfkeden kızarmış, kederli bir yüzle, ocağın başına oturdu. İçindeki duygular giderek gizlenemeyecek hale geliyor, onlardan vazgeçemediği gibi yatıştırılamı-yordu da. Heathcliff ise, kollarını birleştirip ocağın başında durmuş, haince düşünüyordu. Ben onları böylece bırakıp Bey'i aramaya çıktım. O da Catherine'in aşağı katta neden bu kadar uzun kaldığını merak ediyormuş.

Ben içeri girince: «Hanımını gördün mü, Ellen?» dedi.

«Evet, efendim, mutfakta,» dedim. «Bay Heathcliff'in yaptıklarına epey üzüldü. Sahiden de Heathcliff'in ziyaretlerini bir düzene koymanın vakti geldi, efendim. Fazla uysal davranmaktan zarar gelir. Gerçekten, sonunda da böyle oldu,» diyerek avluda olup bitenleri anlatmaya başladım. Catherine sonradan konuşunun tarafını tutmaya kalkmadığı takdirde bu sözlerimin ona bir fenalığının dokunacağını sanmıyordum.

Edgar Linton hikâyemin sonunu zor bela bekleyebildi. Söylediği ilk sözlerden karısını suçsuz bulmadığı belliydi.

«Bu kadarı da fazla!» diye bağırdı. «Karımın onu arkadaş edinip beni de buna zorlaması kepezelik! Bana avludan iki. adam çağır, Ellen. Catherine'in o alçakla tartışmak için daha fazla oyalanmasına da gerek yok... Ben ona karşı yeterince anlayış gösterdim.»

Aşağıya indi, hizmetçilere koridorda beklemelerini emretti-

121

ten sonra mutfığa gitti, ben de onun ardı sıra gittim. Mutfaktaki-ler de öfkeli tartışmalarına yine başlamışlardı. Daha doğrusu, Catherine öncekinden daha büyük bir hararetle azarlıyordu. He-athcliff, pencerenin önüne geçmiş, anlaşılan, evsahibesinin sözlerinden yılmış bir halde, başını eğmiş, duruyordu.

Bey'i önce o fark etti, Hanım'a, susması için, telaşla bir işaret verdi. O da bu işaretin nedenini fark ettiği için hemen sustu.

Edgar Linton karısına: «Şunu bana açıklasana,» dedi. «Sen nasıl oluyor da bu alçağın söylediği sözlerden sonra hâlâ burada oturabiliyorsun? Anlaşılan onun her zaman böyle konuştuğunu bildiğin için

önemsemedin... Onun alçaklığına, adiliğine kendin alıştığın gibi beni de alıştırmak istiyorsun, ha, öyle mi?»

Hanım kocasının bu öfkelenmesine hem kızmış, hem de önemsemez gibi görünerek: «Kapıdan bizi mi dinliyordun, Edgar?» diye sordu, halinden onu kışkırtmak istediği de belliydi.

İlk konuşma sırasında bakışlarını kaldırmış olan Heathcliff, bu sonuncuyu duyunca alaylı alaylı güldü. Böylece, Edgar Lin-ton'ın dikkatini kendi üzerine çekmek istiyordu. Bunu başardı da. Ama ne yazık ki, Edgar öfke gösterileriyle onu eğlendirmeye niyetli görünmüyordu.

Sakince: «Size şimdiye kadar dayandım,» dedi, «ama, aşağılık ve zavallı bir yaratılışa olduğunuzu bilmediğimden değil. Bu halinizden yalnızca sizin sorumlu tutulmamanız gerektiğine inandığım için dayandım. Üstelik, Catherine de sizinle arkadaşlığını sürdürmek istiyordu. Ben de, aptal gibi, bu isteğe boyun eğdim. Sizin varlığınız en dürüst insanı bile karalayabilecek güçte etkili bir zehirdir, işte bu yüzden de, daha kötü sonuçları şimdiden önleyebilmek için, bundan sonra sizin bu eve gelmemenizi, şimdi de derhal çıkıp gitmenizi istiyorum. Üç dakikalık bir gecikme, bu işin zorla, üstelik yakışık almayacak biçimde çözülmesine yol açacaktır.»

Heathcliff karşısındakini baştan aşağı alaylı bakışlarla süzdü.

«Cathy, bu senin kuzu insanı bir boğa gibi tehdit ediyor,» dedi. «Kafatasını benim yumruklarımın parçalaması tehlikesi var.

122

Tanrı tanağım olsun, Bay Linton, yere serilmeye bile değmeyecek bir insan olmanıza ben sahiden çok üzuldüm.»

Efendim, koridora doğru baktıktan sonra, adamları çağırmanı işaret etti... Teke tek dövüşmeye hiç de niyeti yoktu.

Verilen işarete uydum. Catherine bir şeylerin döndüğünden kuşkulandığı için, ardımdan geldi, tam ben adamları çağırmaya hazırlanırken tutup beni geri çekti, kapıyı hızla kapatıp kilitledi.

Kocasının öfkeli, afallayan bakışlarına da: «Yağma yok!» diye yanıt verdi. «Ona saldırmaya cesaretin yoksa, ya özür dile, ya da ondan dayağı yemeye katlan. Bu da seni olduğundan daha kabadayı görünme alışkanlığından vazgeçirir. Hayır, anahtarı sana vermektense onu yutmaya razıyım, ikinize de iyi davranmamın ödülünü ne güzel alıyorum! Bir haftadır, birinin güçsüz, diğerinin kötü yaratılışına boyun eğdiğim için teşekkür yerine -ahmaklık ölçüsünde saçma iki nankörlük örneğiyle karşılaştım. Edgar, ben seni de, kardeşini de koruyordum. Benim hakkımda kötü şeyler düşündüğün için Heathcliff'in seni öldüresiyle kırbaçlamasını isterdim.»

Bey'in üzerinde bu etkiyi bırakmak için kırbaçlanmasına da gerek kalmadı. Catherine'in elinden anahtarı zorla almaya çalıştı; o da tutup anahtarı ateşin ortasına atıverdi. Bunun üzerine, Bey'in yüzü bembeyaz oldu, öfkeden bütün bedeni titremeye başladı. Bu aşırı heyecanını göstermemek için ölmeye bile razıydı fakat elinde değildi. Üzüntü bir yandan, onurunun kırılması bir yandan, onun aklını başından almıştı. Bir sandalyenin arkasına dayandı, yüzünü elleriyle kapattı.

Catherine: «Aman Tanrım!» dedi. «Eski günlerde olsak bu sana şövalyelik kazandırırdı. Biz kepaze olduk, kepaze! Kral bir fare sürüsüne karşı nasıl ordu yollamazsa, Heathcliff de sana parmağını bile değdirmez. Hadi, neşelen, kimse canını yakmayacak. Senin gibisine kuzu demezler, emzikte bir tavşan yavrusu derler.»

Arkadaşı Cathy'ye: «Sana bu ağzı süt kokan korkakla mutluluklar dilerim,» dedi. «Zevkinden dolayı da seni kutlarım, işte bana tercih ettiğin köle ruhlu sarsak yaratık! Ona yumruk atmak

123

değil, ayağımla tepelemek isterdim, bu da bana epey zevk verirdi. Ağlıyor mu, yoksa korkudan bayılmak üzere mi?»

Adam yaklaşmış Edgar'ın dayandığı sandalyeyi itti. Uzakta dursaydı daha iyi ederdi, çünkü bizim bey ansızın doğrulup onun boğazına öyle bir vuruş vurdu ki ince yapılı biri bu darbeyle yere serilebilirdi.

Bu yumruk bir an kadar onun soluğunu kesti. O boğulurken Edgar arka kapıdan avluya çıktı, oradan da ön kapıya gitti

Catherine: «işte, gördün mü yaptığını?» diye bağırdı. «Bir daha buraya gelemezsin. Şimdi hemen uzaklaş. Bir çift tabancayla, yarım düzine adamla gelecektir. Hele bizim konuştuklarımızı duyduysa seni hiç bağışlamayacaktır. Benim iyiliklerime kötülükle karşılık verdin, Heathcliff. Neyse, şimdi git... Çabuk ol! Edgar'la senin yerine benim karşılaşmamı tercih ederim.»

Beriki gürlledi:

«Gırtlığımdaki bu acıyla gideceğimi mi sanıyorsun? Cehennem hakkı için, hayır! Herifin kaburgalarını çürük fındık kabuğu gibi ufalamadan şu kapıdan dışarı adımımı atmam! Onu şimdi yere deviremesem bile bir gün kesinlikle öldüreceğim! Onun için, sen yaşamasını istiyorsan, bırak da dersini vereyim.»

Ben araya girip yalan attım:

«Kendisi gelmiyor. Arabacıyla iki bahçıvan geliyor. Onların sizi kapı dışarı etmelerini beklemezsiniz, değil mi? Her birinin elinde kocaman birer sopa var. Bey de buyruğunun yerine getirilişini salonun penceresinden izleyecek anlaşılan.»

Bahçıvanlarla arabacı oradaydılar fakat Bey de yanlarındaydı. Avluya girmişlerdi bile. Heathcliff, bir süre düşündükten sonra, kendinden aşağı düzeyde üç kişiyle dövüşmenin doğru olmayacağına karar verdi. Ocak demirini kaptı, iç kapının kilidini kırdı. Diğerleri içeri girerken o da sıvışıp gitti.

Catherine epey heyecanlanmıştı, kendisiyle birlikte yukarı kata çıkmamı istedi. Bu karmaşada benim de payımın bulunduğunu bilmiyordu, ben de bunu öğrenmesini asla istemiyordum elbette.

Hanım'ın kendini kanepenin üstüne atarak: «Neredeyse deli-

124

receğim, Nelly!» diye bağırdı. «Kafamın içine sanki binlerce tokmak vuruluyor, isabella'ya söyle, gözüme görünmesin! Bütün bu şamata onun yüzünden çıktı. O da, başka herhangi biri de beni şu sırada kızdırmaya kalkışacak olursa kudururum. Bu gece Ed-gar'ı da görürsen benim epey ağır bir hastalığa tutulma tehlikesi içinde bulunduğumu söyle... Umarım bu doğru çıkar. Beni çok üzdü, telaşlandırdı. Ben de onu korkutmak istiyorum. Hem, buraya gelip bir yığın hakaret, yakmış yağdırabilir. Ben de ona yanıt veririm elbette. Ondan sonra da artık işin nereye varacağını Tanrı bilir.

«Söylediğimi yapacak mısın, benim iyi kalpli Nelly'ciğim? Bu işte benim hiçbir suçum olmadığını

biliyorsun. Kapağı dinlemeyi de nereden akletti acaba? Sen yanımdan ayrıldıktan sonra Heathcliff epey pervasızca konuştu ama, ben onun aklını Isabel-la'dan başka bir yere çekebilirdim. Gerisinin de hiç önemi yoktu. Şimdi ise o ahmağın kendi aleyhinde söylenenleri dinlemeye çalışması yüzünden her şey mahvoldu. Zaten bazı kimseler haklarında konuşulanları dinlemeye çok meraklı olurlar. Edgar konuşmamızı duymamış olsaydı, böyle zıvanadan çıkmazdı.

«Heathcliff'i sesim kısılana dek azarladıktan sonra bana karşı haksız yere katı tavırlar almasına, çatmasına aldırmadım. Bu mesele kapandıktan sonra kim bilir ne kadar uzun bir süre kendi kabuğumuza çekilip kalacağımızı düşündüğüm için, birbirlerine ne yaparlarsa yapsınlar benim sorunum değildi. Ama, bundan sonra Heathcliff'le ahbaplık edemezsem, Edgar huysuzluk, kıskançlık çıkarırsa, ben de hastalanıp yataklara düşerek onlardan intikam alacağım. Beni zorlarsa, bu işi böylece noktalayacağım. Ama, bu hiçbir umut kalmadığı zaman başvurulacak çare olacak. Bunun Edgar için umulmadık bir şey olmasını da istemem. Bugüne kadar beni öfkeliendirmekten çekinmek akıllılığını gösterdi. Bu politikasından vazgeçmesinin yaratacağı tehlikeleri, benim damarına basarsa her şeyi göze alabileceğimi ona anlatmalısın. Şu duygusuz halinden sıyrılıp benim için üzüyor-muş gibi görünmeyi becerersen çok iyi olacak.»

Bu sözleri içten söylediği için benim onları dinlerken göster-

125

diğim umursamazlık sahiden can sıkıcıydı. Ama isteklerini gerçekleştirebilmek için sinir krizi geçirmeyi önceden planlayabilen birinin, istem gücüyle, kriz sırasında bile kendini tutabileceğine inanıyordum. Üstelik, onun bencilliğine hizmet etmek için kocasını da, onun deyimiyle 'korkutmak', acısını çoğaltmak istemi-yordum.

Bu nedenle de, salona doğru gelirken Beyle karşılaşınca, hiçbir şey söylemedim; ama kavgalarına devam edip etmeyeceklerini anlamak için geri döndüm. Konuşmaya önce Bey başladı.

Öfkelenmeden, ama acılı bir sesle: «Yerinden kıpırdama, Catherine,» dedi. «Ben kalmayacağım. Buraya ne tartışmaya, ne de barışmaya geldim. Fakat bu akşamki olaylardan sonra da onunla arkadaşlığa hâlâ devam etmek niyetinde misin, bunu bilmek istiyorum.»

Hanım, ayağını yere vurarak, onun sözünü kesti:

«Tanrı aşkına, artık bu konuyu açma! Senin buz kesilmiş kanın ateşlenmez... Damarların buzlu suyla dolu... Benimkiler ise kaynıyor. Üstelik bir soğukluk karşısında fıkır fıkır kaynıyor.»

Edgar Linton üsteledi:

«Beni başından savmak istersen sorumu yanıtlamak zorundasın. Şu ünlü öfkene gelince, o beni korkutmuyor, istediğin zaman herhangi biri kadar sabırlı olabileceğini öğrendim. Şimdi Heathcliff'ten mi, yoksa benden mi vazgeçeceksin, onu söyle. Hem de benim dostum olman imkânsız. Hangimizi seçeceğini de kesinlikle bilmek istiyorum.»

Catherine, öfkeyle: «Beni rahat bırak!» diye bağırdı. «Yalnız kalmak istiyorum. Ayakta güçlkle durduğumu görmüyor musun? Edgar, sen, sen git buradan...»

Çanı, ipi kopup gümbürtüyle yere düşene kadar, çaldı. Ben de usulca içeri girdim. Bu kadar haksız, bu kadar alçakçasına öfke ermişlerin bile sabrını taşırmaya yeterdi. Oraya uzanmış, başını kanepenin koluna çarpıyor, dişlerini un gibi ufalamak istemişçesine gıcırdatıyordu. Bey de, ansızın beliren bir pişmanlık,

korku içinde, durmuş, onu izliyordu.

Bana biraz su getirmemi söyledi. Hanım'ın konuşacak gücü

126

yoktu. Bir bardağı doldurup getirdim. Hanım içmek istemeyince ben de suyu yüzüne serptim. Birkaç saniye sonra kaskatı uzanarak gözlerini yukarı devirdi, bu arada yanakları bembeyaz kesilmiş, ölü gibi olmuştu.

Edgar korku içindeydi.

«Hiçbir şeyi yok!» diye fışkırdım.

Aslında ben de korkmuştum fakat Bey'in yenilmesini istemiyordum.

Bey, titreyerek: «Dudaklarında kan var!» dedi.

Ben, sertçe: «Dert etmeyin,» dedim; sonra da, o içeri gelmeden önce Hanım'ın bir sinir krizi gösterisi yapmayı nasıl planladığını anlattım.

Fakat, basiretim bağlanmış, yüksek sesle konuşmuştum. Söylediklerimi Hanım da duyuyordu tabii. Bunun üzerine, hemen doğruldu. Saçları omuzlarına dökülmüş, gözlerinde şimşekler çakıyor, boynunun, kollarının kasları seyriliyordu. En azından kemiklerimi kırar diye düşündüm ama, o yalnızca, etrafına öfkeyle baktıktan sonra, koşarak odadan çıktı.

Bey onun ardından gitmemi söyledi, ben de odasının kapısına kadar gittim. Catherine, kapıyı yüzüme kapatıp içeriden kilitleyerek, daha fazla ilerlememi önledi.

Ertesi sabah da kahvaltıya inmeye niyetlenmediği için, gidip, odasına bir şeyler istiyor mu diye sordum.

Kesin olarak: «Hayır,» dedi.

Aynı soru öğle yemeğinde, akşam çayında, ertesi sabah da yinelendi, aynı karşılık alındı.

Edgar Linton, zamanını sürekli kütüphanede geçiriyor, karısının ne yaptığını sormuyordu. Isabella ile de bir saat kadar konuşmuş, onun ağzından Heathcliff'in tavrılarından öğrendiğine dair birkaç söz kapmak istemişti ama, kızın verdiği kaçamak yanıtlardan da bir şey anlayamadığı için, bu sınavı başarılı olama-dan bitirmek zorunda kalmıştı. Ama bu arada kız bu önemsiz talibini cesaretlendirmek deliliğini gösterecek olursa kendisiyle arasındaki bütün akrabalık bağlarını koparacağını da söylemeyi unutmadı.

127

12

Küçükhanım, koruda, bahçede sürekli sessiz, gözleri yaşlı halde dolaşırken, ağabeyi de hiç açmadığı kitaplar arasına gömülüydü. Bana kalırsa, Catherine'in yaptıklarından pişman olup kendisinden özür dilemeye geleceğini, onunla barışmak isteyeceğini düşünüyordu. Hanım ise Edgar'ın her yemekte yalnızlıktan bunaldığını, koşup karısının dizlerine kapanmasına da yalnızca gururunun engel olduğunu düşünerek, orucunu sürdürüyordu. Ben, Grange'in duvarları arasındaki aklı başında tek insan olduğumu düşünerek, ev işlerini yapıyordum.

Küçükhanım'ı yok yere avutmaya kalkışmadığım gibi, Ha-nım'a da öğüt vermeyi düşünmedim. Karısının sesini duyamadığı için en azından adını duymaya can atan Bey'in de yakınıklarını umursamıyordum.

Canları istediği zaman bana gelmelerini beklemeye kararlıyım, insanı bıktırarak kadar ağır biçimde ilerleyen gelişme sonunda bu dediğim de oldu.

Catherine üçüncü gün kapısının kilidini açtı. Sürahisiyle leğeninde su bittiği için onları tekrar doldurmamı, öleceğine inandığı için de bir tas lapa getirmemi söyledi. Bunları kocası duysun diye söylediğini anlamıştım. Ben böyle bir şeyin olacağına inanmıyordum; onun için, Hanım'a biraz kızarmış ekmekle çay getirdim.

iştahla yiyip içti, sonra yine başını yastığa koydu, ellerini birleştirip incelemeye başladı.

«Ah, kimse benimle ilgilenmediği için ölüyorum!» diyordu. «Keşke şunu da yemeseydim!»

Aradan hayli zaman geçtikten sonra şöyle mırıldandığını duydum:

«Hayır, ölmeyeceğim... O buna sevinir... Beni hiç sevmiyor... Ölsem de beni asla özlemeyecektir.»

Yüzü ölü gibi, hareketleri epey abartılıydı ama, ben, hiç orali olmadan: «Bir şey mi istediniz, Hanımefendi?» diye sordum.

iri buklelerini yorgun yüzünden çektikten sonra: «O biçare

128

yaratık ne yapıyor?» diye sordu. «Uyku hastalığına mı tutuldu, yoksa öldü mü?»

«Bay Linton'ı soruyorsanız, hiçbiri değil...» dedim. «Gerçi çalışmaları gerektiğinden fazla vaktini alıyor ama, kendisi epey iyi. Başka eğlencesi yok, onun için sürekli kitaplarının arasına gömülüyor.»

Hanımının asıl durumunu bilseydim böyle konuşmazdım fakat perişen görünüşünün daha çok, fiyaka olduğu inancından kendimi bir türlü kurtaramamıştım.

Acıdan kahrolmuş halde: «Kitaplarının arama mı gömülüyor?» diye bağırdı. «Ben de burada ölüyorum. Mezara girmeme çok az kalmışken... Ah, Tanrım, acaba benim ne duruma geldiğimi biliyor mu?» diye söylenirken bir yandan da karşı duvardaki aynaya bakıyordu. «Catherine Linton mı bu! O benim nazlandığımı, ya da özellikle yaptığımı sanıyor. Ona durumun korkulacak kadar ciddi olduğunu söyleyemez misin? Nelly, iş işten geç-mediyse, onun duygularını öğrenir öğrenmez, ben de şu iki yoldan birini seçeceğim: Ya hemen aklıktan öleceğim, ki o kalpsizin biriyse bu ona bir ceza olmayacaktır, ya da iyileşip buralardan gideceğim. Şimdi onun hakkında söylediklerin doğru mu? Dikkat et. Sahiden benim hayatıma bunca ilgisiz mi kalıyor?»

«Aman, Hanım'cığım,» dedim, «beyefendi sizin tehlikeli biçimde hastalandığınızı bile bilmiyor. Eh, kendinizi aklıktan öldüreceğinizden de korkusu yoktur kuşkusuz.»

«Sen böyle mi düşünüyorsun? Ona aklıktan öleceğimi söyleyemez misin? Zorla ona -kendi fikrini söyle-benim öleceğimden emin olduğunu anlat.»

«Fakat bu akşam iştahla yemek yediğinizi unutuyorsunuz,» dedim. «Yarın da bu yediklerinizin yararını göreceksiniz.» Catherine sözümü kesti:

«Onu öldüreceğini bilseydim, hemen canıma kıyardım. Şu üç gecedir gözlerimi bir saniye bile kırpmadım. Ah, Tanrım! Ne azaptı o! Beni cinler, periler bastı, Nelly... Fakat ne fayda, artık sevmediğini düşünmeye başladım. Ne tuhaf! Herkes birbirinden nefret edip birbirini küçük düşürdüğü halde beni sevmeden du-

Uğululu Tepeler / F: 9

129

ramazlar diye düşünürdüm. Hepsi de birkaç saat içinde düşman oluverdi. Buradakilerin hepsi, buna eminim. Onların soğuk yüz-leriyle çevrilirken ölüme gitmek ne acı! Isabella korku, nefret duyguları içinde odaya girmeye korkar, çünkü Catherine'in ölümünü izlemek korkunç bir şey olacaktır. Edgar da, durmuş, sakince bu işin sonunu bekliyor. Sonra da evini tekrar huzura kavuşturduğu için Tanrı'ya şükredip yine kitaplarına dönecektir. Duygusu olan bütün yaratıklar aşkına, ben burada ölürken onun kitaplarla ne işi var söyler misin?»

Kocasının bu bilgince geri çekilmesi hakkında onun aklına yerleştirmek istediğim düşüncelere bir türlü katlanamıyordu. Başını oradan oraya vurarak o ateşli şaşkınlığını çılgınlığa vardırdı, yastığı dişleriyle parçaladı. Sonra, her yanı alev alev yanarak doğruldu, pencereyi açmamı istedi. Kış ortasındaydık, kuzeydoğudan şiddetli bir rüzgâr esiyordu; onun için, ses çıkarmadım.

Yüzünün aldığı biçimler, davranışlarındaki değişiklikler beni epeyce telaşlandırmaya başlamıştı. Bundan önceki hastalığını, doktorun onu öfkelenmememeye dikkat etmemiz gerektiği hakkındaki sözlerini hatırladım.

Bir dakika önce deli gibiydi; şimdi ise, bir dirseğine dayanmış, emrini dinlemediğimin ayrımında bile olmadan, yastığın yırtıklarından çıkardığı tüyleri ayırmaya çalışıyordu. Zihni farklı düşüncelere dalmıştı.

*

Kendi kendine: «Şu hindi tüyü, şu yabanördeğinin tüyü,» diye mırıldandı, «bu da güvercin tüyü. A! Demek yastıklara güvercin tüyü de koyuyorlarmış! Boşuna değil, bir türlü ölemiyorum. Bir daha sefere yatarken güvercin tüylerini yere serpiştirmeyi unutmayayım. A! Bu da keklik tüyümü. Peki şu?.. Bunu bin tüy arasında da görsem de tanırım: bir yağmurkuşunun tüyü. Güzel kuş... Kırklarda sürekli başımızın üstünde dönerdi. Yuvasına dönmek istiyordu, çünkü; bulutlar tepelere inmiş, yağmur yağacağa benziyordu. Bu tüy fundalıktan alınmıştı. Kuş da vurulmamıştı. Yuvasını kışın görmüştük, minicik iskeletlerle doluydu. Heathcliff yuvanın üstüne bir tuzak kurduğu için kuşların yaşlıları yuvaya yaklaşmaya çekinmişlerdi. O günden sonra da He-

130

athcliff'e bir daha yağmurkuşu vurmayaacağına söz verdirdim. Vurmadı da... Evet, işte birkaç tane daha... O benim yağmur-kuşlarımı vurdu mu, Nelly? içlerinde kırmızısı var mı? Dur bakayım.»

«Şu bebek oyunundan artık vazgeç,» diye sözünü kestim. Yastığı da çekip yırtık yüzü yatağa gelecek biçimde çevirdim, çünkü içindekileri avuçlayarak boşaltıyordu. «Uzan da gözlerini kapat,» dedim. «Sayıklıyorsun. Ortalık allak bullak oldu, Tüyler kar taneleri gibi savruluyor.»

Sağa sola dönüp tüyleri toplamaya başladım. O ise düşlere dalmış, «Seni yaşlı bir kadın gibi görüyorum, Nelly,» diyordu. «Gümüş saçların var, omuzların çökmüş. Bu yatak da Penisto-ne Kayalarının altındaki mağara. Sen, buzağılarımızı yaralamak için cüce okları atıyorsun, ben yanında olduğum için de bunlar yalnızca yapağıymış gibi davranıyorsun, işte elli yıl sonra sen böyle olacaksın. Biliyorum, şimdi böyle

değilsin. Ben sayıklamıyorum da, yanlışın var; yoksa, senin sahiden o kara kuru cadı olduğuna, kendimin de gerçekten Penistone Kayalığında bulunduğuma inanırdım. Şimdi gece olduğunu biliyorum, masada yanan iki mumun kara acıyı zifir gibi parlattığını biliyorum.»

«Kara acı mı? O da nerede?» diye sordum. «Sen uykunda konuşuyorsun.»

«Her zaman olduğu gibi duvara dayalı duruyor,» dedi. «Biraz tuhaf olacak ama, acının içinde bir de surat görüyorum.»

«Odada hiçbir şey yok, asla da olmadı!» diye söylendim, yine eski yerime oturdum, onun yüzünü iyice seçebilmek için de perdeyi kaldırdım.

Hanım, inatla aynaya bakarak: «Sen o suratı görmüyor musun?» diye sordu.

Ne dediysem, bunun kendi yüzü olduğuna onu inandırama-dım. En sonunda, kalkıp aynayı bir şalla kapattım.

«Surat hâlâ örtünün arkasında,» diye üsteledi. «Hem de kımlıdadı. Kim o? Umarım sen gittikten sonra oradan çıkmaz. Ah, Nelly, bu odada hayalet var! Yalnız kalmaya korkuyorum.»

131

Elini tutarak sakinleşmesini söyledim. Bütün bedeni titriyordu. Yorgun bakışlarını da aynanın bulunduğu yerden alamıyordu.

«Orada kimseler yok,» diye ısrarla söylendim. «O senin kendi hayalindi, Catherine. Bunu demin sen de biliyordun.»

«Ben ha?» diye inledi, «işte, saat de on ikiyi vuruyor. Öyleyse doğru. Çok korkunç!»

Parmakları örtüyü kavrayıp gözlerinin üstüne çekti. Kocasını çağırmak üzere yavaşça kapıdan çıkmak istedim, kulakları parçalayan bir çığlıkla geri döndüm. Çerçeveyi örten şal düşmüştü.

«Ne oldu? Ne var?» diye bağırdım. «Asıl korkak kimmiş gördün mü? Toparlan. O ayna, Catherine, ayna. Bakınca kendini görüyorsun. Ben de burada senin yanıdayım.»

Şaşkınca, titreyerek, bana sıkıca sarıldı. Yüzündeki korku ifadesi giderek silindi, yüzünün solukluğu geçti, yüzü utançla pembeleşti.

«Hey Tanrım! Kendimi evde sandım,» diye iç çekti. «Uğultulu Tepeler'deki odamda yatıyormuşum gibi geldi. Zayıf olduğum için aklım karıştı, elimde olmadan çığlık attım. Sakın bir şey söyleme fakat yanımda kal. Uyumaktan korkuyorum. Gördüğüm rüyalar beni korkutuyor.»

«Şöyle sıkı bir uyku sana çok iyi gelir, hanımcığım,» dedim. «Umarım şu çektiklerin de bir daha açlık denemelerine girişmeni engeller.»

Hanım, ellerini oğuşturarak, acıyla söylendi:

«Ah, keşke eski evde, kendi evimde olsaydım! O pencere önündeki köknarlar arasında uğultuyla esen rüzgâr... Ne olur, bırak da onu yüzümde hissedeyim! Doğruca kırlardan geliyor... Ne olur, bırak da ondan bir soluk alayım!»

içi rahatlasın diye pencereyi birkaç saniye açık tuttum, içeriye soğuk bir rüzgâr doldu, hemen pencereyi kapatıp yerime döndüm.

132

Artık sakince yatıyordu, yüzü gözyaşlarıyla ıslanmıştı. Bedenindeki bitkinlik ruhunu da yatıştırmıştı. Bizim o ateşli, öfkeli Cat-herine'imiz yaramaz bir çocuktan farksızdı artık.

Ansızın canlanarak: «Ben buraya kendimi hapsedeli ne kadar oldu?» diye sordu.

«Pazartesi akşamı kapandım,» dedim. «Şimdi ise perşembe gecesindeyiz, daha doğrusu, cuma sabahındayız.»

«Ne! Aynı hafta içinde miyiz? Demek bunca kısa sürdü ha?»

«Sade suyla, geçimsizlikle yaşamak için yeterince uzun bir süre,» dedim.

Kuşkuyla: «Doğrusu, bana epey uzun geldi,» diye mırıldandı. «Daha fazla olmalı... Onlar kavga ettikten sonra salonda olduğumu anımsıyorum. Edgar'ın bana acımasızca çatışını, benim de çaresizce buraya kaçıp kapanışımı anımsıyorum. Kapıyı sürgüler sürgülemez de karanlığa gömülerek yere yıkıldım. Ed-gar'ı da, beni alaya almakta üstelerse çileden çıkacağıma, ya da delireceğime bir türlü ikna edemedim. Dilime de, beynime de egemen değildim, o da benim çektiğim acının sanırım ayrımında olmadı. Ancak, ondan, sesinden kaçmayı akıl edebilecek haldeyim. Çevremdekileri görüp işitebilecek duruma gelinceye kadar da şafak sökmüş.

«Bak, Nelly, sana neler düşündüğümü, beni bilincimi yitirmekten korkutuncaya kadar yinelenen olayları anlatacağım. Şu masa ayağına başımı dayamış, gözlerimi gri rengiyle alan pencereyi belli belirsiz görerek yatarken, kendimi evdeki meşe kaplamalı yatakta yatıyor sandım. Yüreğim yeni uyandığım için nedenini anımsayamadığım tuhaf bir acıyla sızlıyordu. Bunun ne olabileceğini bulmak için kendimi yiyip bitirdim. Ama, ne tuhaf! Hayatımın son yedi yılı tam bir boşluk içindeydi; üstelik bu yedi yılı yaşadığımı bile anımsamıyordum. Ben çocuktum. Babamı henüz gömmüşlerdi. Üzüntüm de Hindley'in Heathcliff'e beni ayırmak için verdiği buyruklardan, ilk kez yalnız yatırılmışım. Gece boyunca ağladıktan sonra daldığım hüznü uykudan

133

î

uyanıyordum. Panjurları açmak için elimi kaldırınca masaya çarptım. Elimi halının üstünde gezdirdim, işte o zaman hemen aklım başıma geldi. Son üzüntüm de bir çaresizlik kriziyle kaybolmuştu. Kendimi neden bu kadar berbat bulduğumu bilemiyorum. Geçici bir cinnet olmalı, çünkü başka bir neden de hemen hemen yok gibi. Ama, bir de şöyle olduğumu varsay: Ben on iki yaşındayım, Uğultulu Tepeler'den, eski arkadaşlarımdan, hele o günlerde benim her şeyim olan Heathcliff'ten ayrı düştüm. Bir anda Thrushcross Grange'in hanımı, bir yabancınnın karısı olarak Bayan Linton adını aldım. Bundan sonra benim ona dünyadan uzakta yaşayan bir sürgün, aforoz edilmiş bir zavallıyım... İşte, o zaman benim içine yuvarlandığım cehennem hakkında bir düşünce edinebilirsin. Sen istediğin kadar kafanı salla, Nelly, benim huzurumun kaçmasında senin de katkın var. Edgar'la konuşup beni rahat bırakmasını söylemeliydin. Evet, bunu sahiden yapmalıydın. Of, yanıyorum! Ah! Bir dışarı çıkabilsem... Yine eskisi gibi yarı vahşi, kendi başına buyruk bir kız olabil-sem... Paylamalar karşısında da çılgına dönecek yerde, gülüp geçebilsem... ben neden bu kadar değiştim? Niye birkaç sözcükle kanım kaynayıp çileden çıkıyorum? Ah! O

tecelerdeki çalılıklarda olsam, yine eski halime kavuşacağımın eminim... Pencereyi yine aç, ardına kadar aç. Çabuk ol, neden kılmıyorsun?»

«Senin üşütüp ölmeni istemiyorum da ondan,» dedim.

«Daha doğrusu, bana yaşama olanağı vermek istemiyorsun,» diye acıyla söylendi. «Neyse ki şimdilik elim ayağım sağlam, pencereyi kendim açabilirim.»

Benim ona engel olmama vakit bırakmadan yataktan kaydı. Sendeleyle tökezleyle pencerenin önüne gitti, kanatlarını ardına dek açtı, omuzlarını bıçak gibi kesen dondurucu soğuğa aldırmadan dışarı sarktı.

Önce yalvardım, sonra da onu zorla geri çektim. Ama ondaki deli gücünün benimkinden epey üstün olduğunu anlamakta

134

gecikmedim. Biraz sonraki saçma sapan sözleri, delice hareketleri de sahiden cinnet geçirmekte olduğunu gösterdi.

Ay yoktu, her yer sisli bir karanlık içindeydi; yakın, uzak hiçbir evden bir tek ışık sızılmıyordu. Her tarafta ışıklar çoktan söndürülmüştü... Hele Uğultulu Tepeler'deki ışıklar zaten hiç görünmezdi... Catherine orada ışıklar gördüğünü ısrarla söylüyordu.

«Bak!» diye heyecanla bağırdı. «Şu içinde mum yanan, önünde ağaçlar sallanan yer benim odam... Diğer ışık da Jo-seph'in tavan arası hücrelerinde yanıyor... Joseph geceleri geç vakitlere kadar oturur, değil mi? Ben eve geleyim de kapıyı kilitlesin diye bekler. Eh, bir süre daha beklemesi gerekecek. Güç, acı verici bir yolculuk bu; hem, bu yoldan giderken Gimmerton kilisesinin de önünden geçmemiz gerekiyor. Biz birçok kez oradaki hayaletlere kafa tuttuk, mezarlar arasında durup hayaletlere 'hadi gelin!' diye seslenmek cüretini gösterdik... Fakat bakalım şimdi de ben seni bu işe yapmaya kışkırtırsam bu serüveni göze alabilecek misin, Heathcliff? Alırsan, seni bırakmam. Orada bir başıma yatmayacağım; isterlerse beni dört metre derine gömsünler, hatta kiliseyi de üstüme yıksınlar, yine de sen benim yanıma gelmedikçe rahat etmeyeceğim... Asla etmeyeceğim.» Sustu, sonra yüzünde tuhaf bir gülümsemeyle yine başladı: «Düşünüyor. Benim ona gelmemi tercih edecek, anlaşılacak... Öyleyse, bir çare bul. O kilise avlusundan geçmeyen bir yol olsun... Çok yavaşsın... Ama, içini ferah tut, çünkü sen sürekli benim ardından gelmişsindir.»

Onun bu deliliğine karşı bir şey söylemenin anlamsız olacağını anlamıştım. Onu pencerenin başında yalnız bırakmadan üstüne örtecek bir şal almanın çarelerini araştırırken, kapı tokmağının kımıldadığını korkuyla fark ettim, derken, Bay Linton içeri girdi. Kütüphaneden daha yeni çıkmış, geliyordu. Koridordan geçerken konuşmalarımızı duymuş, biraz ilgiyle, ya da korkuyla gecenin bu geç vaktinde böyle konuşmamızın nedenini anlamak istemiş.

135

Bey, odanın kasvetli havası içinde gördüğü manzara karşısında, şaşkınlıktan bir çığlık atmak üzereydi, ben: «Ah, beyefendi!» diye bağırarak onun bir şey demesine zaman bırakmadım, «zavallı hanımcığım epey hasta; üstelik, bana da hükmediyor, bir türlü onun hakkından gelemiyorum. Yalvarırım, gelin de onu yatağına yatmaya ikna edin. Öfkenizi de unutun, çünkü ona kendi aklının hükmettiğinin dışında bir şey yaptırmak çok güçtür.»

Bey, telaşla bize doğru gelerek: «Catherine hasta mı?» diye sordu. «Pencereyi kapat, Ellen. Catherine...

Neden?»

Susmuştu. Karısının durumunu görünce nutku tutulmuş gibiydi. Korkulu dolu gözlerle bir ona, bir bana bakmaktan başka bir şey yapamıyordu.

«Buraya kapanmıştı,» diye anlatmayı sürdürdüm. «Hemen hiçbir şey yemiyor, halinden de hiç yakınmıyordu. Bu akşama kadar da hiçbirimizi içeri almadığı için onun halinden sizi de haberdar edemedik. Çünkü biz de bir şey bilmiyorduk; fakat önemli bir şey de olmasa gerek.»

Açıklamamın hayli acemice, baştan savma olduğunu fark etmiştim, çünkü Bey'in kaşları çatılmıştı:

«Önemli bir şey değil, öyle mi, Ellen Dean?» diye aksi bir sesle sordu. «Bu durumu benden saklamış olmanın hesabını daha sonra açık açık vereceksin.»

Karısını kucakladı, acı yüklü bakışlarla ona baktı. Hanım önce onu tanır gibi bakmadı, dahası dalgın bakışları onu fark etmemişti bile. Neyse ki cinnet hali iyice aklına yerleşmemişti. Dışarıdaki karanlığı inceledikten sonra yavaş yavaş bakışlarını ona çevirdi, kendisini kucağında tutanın kim olduğunu anladı.

«Ya, demek geldin ha, Edgar Linton?» diye hışımla söylendi. «Sen istenmediği zaman bulunan, istendiği zaman ise hiç bulunamayan yaratıklardansın. Şimdi de bir yığın yakınma, yalvarma dinleyeceğiz kesin. Görüyorum ki öyle olacak. Fakat bunların hiçbirini beni o ilerdeki dar yuvama -ilkbahar bitmeden yerle-

136

şeceğim dinlenme yerime- gitmekten alıkoyamayacak. Dinlenme yerim işte orada... ama, kilisenin çatısı altında, Linton'ların arasında değil ha, açık havada. Bir de mezartaşı olacak. Sana gelince, ister onlara gidersin, ister bana gelirsin.»

Bey: «Catherine, sen ne yaptın?» diye sordu. «Artık senin nazarında ben bir hiç miyim? O alçağı mı seviyorsun, şu Heath...»

Catherine: «Kapa çeneni!» diye bağırdı. «Hemen kapa çeneni! O adı ağzına alırsan kendimi pencereden aşağı atarak bu işi hemen bitirivereceğim. Şu anda dokunduğuna sahip olabilirsin fakat bir daha bana elini değdirmene fırsat kalmadan ruhum o tepeye ulaşmış olacak. Seni istemiyorum, Edgar! Artık seni istediğim günler geçti gitti... Kitaplarına dön... Avunacak bir şeyinin olmasına seviniyorum, çünkü bende sana ait bir şey kalmadı.»

«Akli başında değil, efendim,» diye söze karıştım. «Akşamdan beri saçma sapan konuşuyor. Onu rahat bırakıp da iyi bakarsak kendini toplayabilir. Bundan sonra da öflendirmemeye dikkat etmeliyiz.»

Edgar Linton: «Senden daha fazla öğüt istemiyorum!» dedi. «Hanımının doğasını bildiğin halde onu öfkeliendireyim diye beni kışkırttın. Üstelik, şu üç gündür de ne durumda olduğuna ilişkin bana tek kelime bile söylemedin. Acımasızca bu! Aylardır süren bir hastalık bile insanı bu kadar değiştiremez.»

Başkasının inatçılığı yüzünden suçlanmanın çok kötü bir şey olduğunu düşünerek savunmaya geçtim.

«Bayan Linton'ın inatçı, acımasız kişilikli olduğunu biliyordum,» diye bağırdım. «Onun hırçınlığını çoğaltmasını isteyeceğinizi bilmiyordum. Hanımı keyiflendirmek için Bay Heathcliffe göz yummam gerektiğinden de haberim yoktu. Ben olanları size anlatmakla efendisine bağlı bir hizmetkâra düşeni yaptım, şimdi de sadık bir hizmetkâr olmamın ödülünü aldım... Bu da bana bir dahaki sefere dikkatli olmayı öğretti. Bundan sonra bilgileri kendiniz toparlarsınız.»

137

•ifl^^^^

Bey: «Bana bir daha palavralar anlatmaya kalkarsan, işinden atılacaksın, Ellen Dean,» diye yanıt verdi.

«Öyleyse bu konuda hiçbir şey öğrenmek istemiyorsunuz, Bay Linton,» dedim. «Heathcliff'in buraya gelip Küçükhanım'a kur yapmasına izin var. Sizin evden her uzaklaşışınızda onun buraya gelip karınızı size karşı kıskırtmasına da izin var, öyle mi?»

Catherine'in aklı karmakarışıkta ama, bizim konuşmamıza katılacak ölçüde de uyanıktı.

Öfkeyle: «Ah, Nelly bize ihanet etti!» diye söylendi. «Nelly benim gizli düşmanım... Cadı karı!.. Sen bizi yaralamak için cüce okları atarsın ha.. Beni bırak da şunu pişman edeyim. İnlete inlete sözlerini geri aldracağım ona!»

Kaşlarının altında çılgınca bir öfke parlıyordu; kendini Lin-ton'ın kollarından kurtarmak için bütün gücüyle çırpındı. Ben de olayı daha fazla uzatmaya niyetli değildim. Doktor aramayı kendime iş edinip odadan çıktım.

Sokağa çıkmak için bahçeden geçerken duvarda at bağlamaya yarayan halkanın bulunduğu yerden beyaz bir cismin ağır hareketlerle sallandığını fark ettim. Ne olduğu belli olmayan bu cismi rüzgârdan başka bir gücün salladığı da belliydi. Acelem olduğu halde, sonradan hayalet gördüğümü sanıp korkmayayım diye, bunun ne olduğunu anlamak için durdum. Görmekten çok, dokunarak, İsabella'nın köpeği Fino'nun bir mendille boynundan asılmış, son soluğunu vermek üzere olduğunu fark edince afalladım.

Hemen hayvancağızı kurtarıp bahçeye bıraktım. Köpeğin daha önce hanımı yatmaya giderken onun ardından yukarı çıktığını görmüştüm. Sonradan buraya nasıl geldiğini, hangi kötü insanın onu bu duruma soktuğunu merak ettim.

Halkadan ilmiği çözerken biraz ilerden nal sesleri duymuştum ama, aklımı oyalayan o kadar çok sorun vardı ki, gecenin ikisinde buralarda nal seslerinin duyulması âdet olmadığı halde, sorunun üstünde durmadım.

138

Neyse ki, ben evine vardığım sırada Bay Kenneth de, evinden çıkmış, kasabada bir hastasını ziyarete gidiyordu. Catherine Linton'ın hastalığı hakkında anlattıklarım ise onu derhal benimle dönmeye zorladı.

Kaba saba, sıradan bir adamdı. Hanımın bundan sonra onun tembihlerini daha dikkatli dinlemezse bu ikinci krizden kurtulma şansının epey zayıf olduğunu da açıkça anlatmaktan çekinmedi.

«Nelly Dean,» dedi, «Bunun çok daha başka bir nedeni olduğunu düşünmekten kendimi alamıyorum. Grange'de neler olup bitti? Burada kulağımıza tuhaf haberler geldi. Catherine gibi canlı, güçlü bir kimse öyle rastgele şeylerle hastalanmaz. Onun gibileri de zaten hastalanmamalıdır. Onları humma ve benzeri hastalıklardan kurtarmak epey güçtür. Hastalık nasıl başladı?»

«Bey size anlatacak,» dedim. «Siz zaten Earnshaw'larm nasıl öfkeli insanlar olduklarını bilirsiniz. Bayan Linton da ailenin bütün alışkanlıklarını kendinde toplamış. Size şu kadarını söyleyebilirim: olay bir kavgayla

başladı. Hanım bir öfke fırtınası içinde sinir krizi gibi bir şeye yakalandı. Daha doğrusu, kendisi böyle olduğunu söylüyor, öfkesinin en şiddetli ânında odasına kaçıp kapısını kilitledi. Sonra hiç yemek yemedi. Şimdi de kimi zaman ya saçma sapan söyleniyor, ya da yarı rüyadaymış gibi duruyor. Etrafindakiler! tanıyor ama, aklı binbir çeşit tuhaf düşünceyle, hayalle dolup taşıyor.»

Kenneth: «Bay Linton sanırım üzülecektir?» diye sorar gibi konuştu.

«Üzülecek de söz mü! Bir şey olursa kalbine iner mutlaka,» dedim. «Onu sakın gereksiz yere telaşlandırmayın.»

Yol arkadaşım: «E, ama,» dedi, «ben ona dikkatli olmasını söylemiştim. Şimdi de benim uyarılarıma önem vermemenin cezasını çekecek. Son günlerde Heathcliff'le de arası iyiydi, değil mi?»

139

«Heathcliff sık sık Grange'e geliyor,» dedim. «Ama Bey ondan hoşlandığı için değil de, Hanım onu çocukluğundan beri tanıdığı için. Şimdi ise ziyaret yorgunluğuna katlanmaktan affedildi. Nedeni de Bey'in kız kardeşine beslediği küstahça düşünceler, bunları da açıklamış olması. Ben onun bir daha eve alınacağını sanmıyorum.»

Doktorun bundan sonraki sorusu da: «Evin Küçükhanımı da ondan yüz çevirdi mi?» oldu.

Bu konuyu tartışmayı sürdürmek istemediğim için: «Ben onun sırdaşı değilim,» dedim.

Başını sallayarak: «Öyle,» dedi. «Sinsinin biridir o. Sırlarını kendine saklamaktan hoşlanır. Aslında küçük bir aptal olduğuna da şüphe yok. Sözüne inanılır birinden duyduğuma göre dün gece de kız sizin evin arkasındaki bostanda iki saatten fazla gezinmiş... ne de hoş bir geceydi ya! Adam, kıza bir daha eve dönmeyip hemen atına atlayarak onunla kaçmasını önermiş. Bana bunları anlatan kimse kızın ancak bir dahaki karşılaşmalarında hazır olacağına söz verdikten sonra adamdan kurtulabildiğini söyledi. Bu buluşmanın ne vakit olacağını öğrenememiş, ama sen Bay Linton'a uyanık olmasını söyle.»

Bu haber yüreğimi yeni korkularla doldurmuştu. Kenneth'i arkada bırakıp koşmaya başladım. Küçük köpek hâlâ bahçede havlıyordu. Kapıyı arayıp içeri girmesi için biraz bekledim; o, içeri girecek yerde, otların üzerinde dolanıp durarak ortalığı koklamaya başlamıştı. Onu yakalayıp zorla içeri sokmasaydım yola çıkıp gidecekti.

İsabella'nın odasına vardığımda, korktuğumun başıma geldiğini gördüm. Oda boştu. Birkaç saat önce davranabilseydim, Catherine'in hastalığı kızın böyle bir şey yapmasını engelleyebilirdi. Şimdi ne yapabilirdi ki? Hemen yola çıkılırsa onları ya da evdekiler! ayaklandırıp her yeri birbirine katmaktan da çekiniyor-dum. Zaten başı belada olan Bey'e sorunu açıp adamcağızı ikinci bir acıyla üzmeyi de içim almıyordu. Dilimi tutup işi oluruna bı-

140

rakmaktan başka yol göremiyordum. Kenneth gelince de, altüst olmuş bir yüzle gidip haber verdim.

Catherine, tedirgin bir uykudaydı. Kocasının aşırı taşkınlıklarını yatıştırmayı başarmış, şimdi de baş ucunda eğilerek yüzündeki acıklı ifadede görülen her değişikliği ilgiyle izliyordu.

Doktor, hastayı muayene ettikten sonra, onun etrafında tam, kesintisiz bir huzur sağlanırsa sonucun iyi olabileceğini söyledi. Bana öyle geldi ki doktor, Hanım'ı tehdit eden tehlikenin, ölümünden çok, aklından

zoru olduğunu belirtmek istiyordu.

O gece gözlerimi kapatmadım. Bay Linton da öyle; dahası, yataklarımıza bile yatmadık. Hizmetçiler de her günkü saatlerinden çok daha erken kalkıp evin içinde koşuşturmaya, iş arasında birbirleriyle fısıldaşmaya başlamışlardı, isabella'dan başka herkes ortalıktaydı, bir şeyler yapıyordu. Derken, onun uykusunun ne kadar derin olduğunu konuşmaya başladılar. Ağabeyi bile kardeşinin kalkıp kalkmadığını sordu. Onun görünmesi için sabırsızlanmaya başlamıştı. İsabella'nın gelinine karşı bu kadar az ilgi göstermesine de gücenmiş gibiydi.

Bey, beni onu çağırmaya yollar diye ödüm kopuyordu. Neyse, onun kaçtığını ilk haber veren insan olmaktan kurtuldum. Erkenden bir iş için Gimmerton'a gönderilmiş olan düşüncesiz, ahmak bir hizmetçi kız, ağzı bir karış açık, soluk soluğa yukarı çıkıp yatak odasına doğru koşarken şöyle bağıırıyordu:

«Of Tanrım! Of Tanrım! Başımıza daha neler gelecek! Beyefendi, Beyefendi, bizim Küçükhanım...»

Onun ortalığı yaygaraya vermesine kızarak: «Kapa çeneni!» diye bağırdım.

Bay Linton da: «Daha yavaş konuş, Mary,» dedi. «Hayrola? Küçükhanım'ın nesi varmış?»

Kız bir solukta: «Gitti, gitti!» dedi. «Hani o Heathcliff var ya, o da Küçükhanım'la beraber kaçmış!»

Edgar Linton hışımla kalktı: «Yalan!» dedi. «Böyle bir şey olamaz! Bu düşünce de nereden aklına saplandı! Ellen Dean, git ara şu kıızı... Olur şey değil bu, olamaz.»

141

Konuşurken, hizmetçiye de kapıya kadar götürdü; orada kıza duyduklarının doğru olduğuna nereden hükmettiğini yine sordu.

Kız kekeleyerek: «Yolda, buradan süt götüren oğlanla karşılaştım. Bana Grange'de başımızın belada olup olmadığını sordu. Ben Hanım'ın hastalığını diyor sandım. 'Evet' dedim. Bunun üzerine o da 'Birileri arkalarından gitmiştir herhalde' deyince aptal aptal oğlana bakakaldım. Benim bir şey bilmediğimi anladı. Bunun üzerine, gece yarısından hemen sonra bir kadınla erkeğin Gimmerton'un az berisindeki nalbanta uğrayıp atın nallarından birini çaktırdıklarını anlattı. Nalbantın kıızı da kalkıp, gelenlerin kim olduklarını anlamak için, kapıdan bakmış, hemen de tanımış. Heathclif olduğundan asla şüphe etmediği erkek -zaten onu kim görse tanır-, kızın babasının avucuna bir altın sıkıştırmış. Küçükhanım'ın yüzü pelerinde örtülüymüş ama, birkaç yudum su içmek isterken pelerin düşmüş, nalbantın kıızı onu da iyice görmüş. Yola koydukları zaman iki atın dizgini de Heathcliff'in elindeymiş. Yüzleri kasabanın aksi yönüne dönükmüş. Bozuk yolların imkân verdiği kadar hızlı gidiyorlarmış. Kız babasına bir şey söylememiş fakat bu sabah, olup bitenleri bütün Gimmerton'a yaymış.»

Âdet yerini bulsun diye, bir koşu gidip İsabella'nın odasına baktıktan sonra da geldim, hizmetçi kızın doğru söylediğini bildirdim. Edgar Linton yatağın yanındaki iskemlesine oturmuştu. Ben içeri girince bakışlarını kaldırdı, yüzümdeki şaşkınlığın neden kaynaklandığını anlayınca, hiçbir emir vermeden, bir tek kelime etmeden başını tekrar öne eğdi.

«Kızı yakalayıp geri getirmek için bir şeyler yapacak mıyız?» diye sordum. «Ne yapsak acaba?»

«O kendi arzusuyla gitti,» dedi. «Canı istiyorsa gitmek hakkıydı. Bundan sonra onun sözünü edip benim canımı sıkma. Artık o yalnızca ismen benim kardeşim. Ben onu reddettiğim için değil, o beni reddettiği için.»

142

Bey'in bu konuda söylediği sözler bu kadardı. Ne daha fazla sorup soruşturdu, ne de adını andı. Yalnızca, bana İsabella'nın yeni evinin yerini öğrenir öğrenmez, buradaki eşyasını kendisine yollamamı söyledi.

13

Kaçaklar iki ay ortaya çıkmadılar. Bu süre içinde de Catherine, beyin humması olarak tanı konulan hastalığın en şiddetli dönemini geçirdi. Hiçbir anne tek çocuğuna Edgar'ın ona baktığından daha büyük bir özenle bakamazdı. Gece-gündüz karısının başından ayrılmadı, bozulmuş sinirlerin, sarsılmış bir aklın neden olabileceği çeşitli sıkıntılara da sabırla göğüs gerdi, hatta Kenneth ona mezardan döndürdüğü insanın sürekli bir kaygı kaynağı olacağını, bir insan yıkıntısını kurtarmak uğruna kendi sağlığını yitireceğini söylediği halde, Catherine'in hayatının tehlikeden kurtulduğunu öğrenince duyduğu sevincin, minnet duygularının sınırı yoktu. Saatler boyunca karısının yanında oturup onun ağır ağır beden sağlığına kavuşmasını izliyor, zamanla akılcı da eski dengesini bulup yakında olağan haline geleceğini umuyordu.

Kadıncağz odasından ilk defa ertesi martın başında çıkabil-di. O sabah Edgar Linton yastığının üzerine sarı çiğdemler serp-tirmişti. Catherine uyanır uyanmaz, uzun süredir neşeli pırıltılara yabancı olan gözleri bunlara takılmıştı. Hepsini koklayıp buket yaparken de gözleri sevinçle parladı.

«Uğultulu Tepeler'de ilk açan çiçek bunlardır,» diye haykırdı. «Bana usul rüzgârları, ılık güneşi, erimeye başlayan karı hatırlatıyor. Edgar, güney rüzgârları esmeye başladı, değil mi, kar da nerdeyse iyice eriyecek değil mi?»

Kocası: «Buralarda kar kalmadı ki, sevgilim,» dedi. «Kırlar boyunca yalnızca iki yerde beyazlık görüyorum. Gökyüzü mas-

143

mavi, tarlakuşları ötüyor, dereler, çaylar da iyice kabarmış. Catherine, geçen baharın bugünlerinde seni bu çatının altına alma özlemi içindeydin. Şimdi ise birkaç kilometre tepelerde olmanı istiyorum. Rüzgâr öyle tatlı esiyor ki, bana kalırsa bu rüzgâr seni iyileştirecektir.»

Hasta kadın: «Ben oraya yalnızca bir kez daha gidebileceğim,» dedi. «O zaman da sen beni orada bırakacaksın, ben de,; artık sürekli orada kalacağım. Gelecek bahar da sen beni bu çatının altında bulundurma özlemiyle kıvranacak, geçmişî düşününce, bugün ne kadar mutlu olduğunu anımsayacaksın.»

Edgar Linton karısını sevgiyle okşamaya başladı, onu en güzel sözlerle keyiflendirmeye çalıştı ama, nafile; o, dalgınca, çiçeklere bakarken gözyaşları kirpiklerinde birikip yanaklarından aşağı inmeye başlamıştı.

Catherine'in, sahiden, daha iyi olduğunu biliyorduk; onun için, bu içlenmenin uzun zaman kapalı kalmasından kaynaklandığına, yeri değiştirilirse bu durumun da biraz olsun düzeleceğine inandık.

Bey, haftalardır boş duran salonun ocağını yakmamı, güneş alan bir pencerenin önüne de bir koltuk koymamı söyledi. Sonra, karısını aşağıya indirdi. Hanım, tahmin ettiğimiz gibi, canlandırıcı sıcaklıktan hoşlanarak, uzun süre orada oturdu, etrafında gördüğü her şeyle de ilgilenip oyalandı. Bunlar onun görmediği şeyler değildi fakat en azından nefret ettiği hasta odasını dolduran o sıkıntı verici eşyalarla ilgileri yoktu, ikindiye doğru çok yorgun düşmüştü ama, ne dediysek, onu odasına çıkmaya ikna edemedik. Bunun üzerine, ben başka bir oda hazırlanmaya kadar yatsın diye salondaki kanepeyi yatak haline

getirdim. Merdiven inip çıkma zahmeti ortadan kalksın diye de salonla aynı ta, şimdi yattığınız şu odayı ona hazırladık. Kısa süre sonra EdJ gar'ın koluna yaslanarak odadan odaya geçebilecek kadar tc parlandı.

Ben de, bu kadar iyi bakıldığına göre kesinlikle iyileşir, diy|

144

düşünüyordum. Bunu istememin bir nedeni daha vardı. Bir başkasının hayatı da hanımının hayatına bağlıydı. Kısa bir süre sonra bir varisin doğmuyla Edgar ünton'ın gönlünün sevinçle dolacağını, arazilerinin de bir yabancınn eline geçmesinin önleneceğini umuyorduk.

Isabella evden kaçtıktan yaklaşık altı hafta kadar sonra ağabeyine kısa bir mektup göndererek Heathcliff'le evlendiğini haber verdiğini de söylemem gerek. Mektup epey kuru, soğuk görünüyordu ama, altına kurşunkalemle yazılmış bir notla üstü kapalı bir şekilde af diliyor, kendisini unutmamasını, yaptıklarına kızdıysa bağışlamasını rica ediyor, bu işi o zaman elinde olmadan yaptığını, şimdi ise, bir kez olan olduğu için, bunu düzeltmeye gücünün yetmeyeceğini söylüyordu.

Edgar Linton bu mektuba yanıt vermedi sanırım. On beş gün kadar sonra da balayım yeni tamamlamış bir gelinin kaleminden çıktığı düşünülünce epey tuhaf gelen bir mektup aldım. Hâlâ sakladığım için bu mektubu size okuyacağım. Yaşadıkları zaman değer verilmiş ölülerin bıraktıkları her anı değerlidir. İşte mektup:

Sevgili Ellen:

Dün akşam Uğultulu Tepeler'e geldim, Catherine'in epey hastalandığını, hâlâ da hasta olduğunu yeni duydum. Sanırım ona yazmam doğru olmaz. Ağabeyim de yollayacağım mektuba yanıt vermeyecek kadar öfkeli, ya da üzgün olmalı. Benim ise kesinlikle birisine mektup yazmam gerekiyor. O birisi de sadece sen olabilirsin.

Edgar'a söyle, onun yüzünü bir kez görebilmek için dünyaları feda etmeye razıyım. Ayrıldıktan yirmi dört saat sonra yüreğim Thushcross Grence'e geri döndü, şimdi de yüreğim onun için de, Catherine için de sevgi dolu. Artık onun sesine üyamam.

Bu sözcüklerin altları çizilmişti. Benim oraya geleceğimi dü-

Uğultulu Tepeler / F: 10

-145

şünme/erine gerek yok; bundan da istedikleri sonucu çıkarabilirler. Ama hiçbir şeyi benim irademin zayıflığına, ya da sevgi eksikliğine bağlamasınlar.

Mektubumun bundan sonraki kısmı yalnızca senin için. Sana iki sorum var. İlki şu: Burada oturduğun günlerde, insanlara olan sevgini nasıl sürdürebildin? Çevremde bulunanların benimle paylaştıkları bir tek duygu düşünemiyorum. Benim için epey önemi olan ikinci sorum şu: Bay Heathcliff bir insan mı? İnsansa, deli mi? Değilse, şeytanın ta kendisi mi? Bunu sormamın sebeplerini söylemeyeceğim. Fakat, mümkünse, bana ne ile evlenmiş olduğumu anlatmanı rica ediyorum... yani, beni ziyarete geldiğin zaman. Yakında beni ziyarete gelmelisin, Ellen. Mektup yazma ama, kesinlikle gel, Edgar'dan da bir şey getir.

Şimdi yeni evim olacağına inandırıldığım Uğultulu Tepeler'de nasıl karşılandığımı öğreneceksin. Salt kendimi oyalamak için dış görünüşteki huzursuzluklar/n üstünde duruyorum. Huzuru özlediğim ânların dışında bunları düşünmüyorum bile. Acılarının hepsinin bunlardan ibaret olduğuna, gerisinin ise olağanüstü

bir düş gibi kaldığına inanabilseydim, sevinçten güler, oynardım.

Kır yoluna saptığımız zaman güneş Grange'in arkasında batmak üzereydi, bundan da saatin altı olduğunu tahmin ettim. Yol arkadaşım koruluğu, bahçeleri, dahası belki de evi gözden geçirmek için yarım saat oyalandı. Onun için, çiftlik evinin taşlığında atlarımızdan indiğimizde karanlık çökmüştü. Senin o eski kapı yoldaşın Joseph elinde bir meşaleyle bizi karşılamaya çıktı. Bu işi de tam ondan beklenecek biçimde, nazikçe yaptı, i/k işi meşaleyi yüzüme tutup alt dudağını sarkıtarak kötü kötü bakmak oldu. Sonra diğer yana döndü. İki atı alıp ahıra götürdü, sanki eski bir şatodaymışız gibi dış kapıyı sürgülemek için geri döndü.

Heathcliff, onunla konuşmak için kaldı. Ben de mutfığa girdim. Altüst, izbe gibi bir yer. Senin yönetiminde olduğu günler:-

i

den beri o kadar değişmiş ki, görsen tanıyamazsın diyebilirim. Ocağın başında haydut kılıklı bir çocuk duruyordu. İri kemikli, üstü başı kir pas içinde, gözleri, ağzı Catherine'e benzeyen bir çocuktu bu.

Catherine'in yeğeni olmalı, diye düşündüm. Öyleyse benim de yeğenim sayılır. Onunla tokalaşma/iyim... evet... onu öpmem de gerekir. Başlangıçta iyi bir ilişki kurmak doğru olur.

Yaklaştım, tombul yumruğunu tutmaya çalışarak: «Nasılsın, şekerim?» dedim. Hiç anlamadığım bir şeyler homurdandı. Konuşmak için ikinci girişimimde: «Seninle arkadaş olacak mıyız, Hareton ?» diye sordum. İyi niyetimin armağanı da bir küfürle, 'çekip gitmezsem' Boğazlayan'ı üstüme saldırtacağı tehdidi oldu.

Küçük yezit: «Hey, Boğazlayan, yavrum!» diye fısıldayınca, bulldog kırması bir köpek köşedeki kulübesinden çıktı. Oğlan, tepeden bakan bir tavırla bana: «Şimdi çekip gidecek misin?» diye sordu.

Yaşamayı sevmem beni bu emre uymaya zorluyordu. Diğerleri gelinceye kadar beklemek için eşikten dışarı adımımı attım. Bay Heathcliff ortalıkta yoktu. Ardındah ahıra kadar gidip yardımını rica ettiğim Joseph de beni şöyle bir süzüp kendi kendine mırıldandıktan sonra burun kıvrıp: «Kah, kah, kah!» diye alay etti. «Hiçbir Hristiyan ın böyle konuştuğu duyulmuş şey midir? Mırın kırın edip durma. Ben senin ne söylediğini nasıl anlaya-yım?»

Adamın sağır olduğuna emin olduğum halde bir yandan da kabalığına kızarak: «Benimle beraber eve girmeni istiyorum» diye bağırdım.

«Sen bana bakma. Benim bir sürü işim var» diyerek işine devam etti. Arada bir de durup tepeden bakarcasına giysilerimi, yüzümü gözden geçiriyordu. Giysilerim epey süslüydü ama, yüzüm onun istediği kadar hüznülsa gerekti.

Avluyu döndüm, ara kapılardan geçtikten sonra başka birkaç-

146

147

p/ya geldim, daha nazik bir hizmetçiyle karşılaşacağımı umarak kapının tokmağını vurdum. Kısa bir bekleyişten sonra, uzun boylu, asık suratlı, boyunbağsız bir adam kapıyı açtı. Omuzlarına dökülen karmakarışık saçlarıyla yüzü kapanmıştı. Gözleri de, o/anca güzelliğini yitirmiş, Catherine'in hortlağının gözlerine benziyordu.

«Burada ne işiniz var?» diye aksilendi. «Siz kimsiniz?»

«Adım Isabella Linton idi» dedim. «Siz beni daha önce de görmüştünüz, efendim. Geçenlerde Bay Heathcliff'le evlendik. O da beni sanırım sizin izninizle buraya getirdi.»

Keşif, aç bir kurt gibi bakarak: «O da geri döndü öyleyse,» dedi.

«Evet... az önce geldik,» dedim. «Beni mutfak kapısının önünde bıraktı. Ben de içeri girecektim ama, sizin küçük oğlan oranın bekçiliğini yapıyordu, köpeğinin de yardımıyla beni korkuttu. »

ileride evsahibim olacak adam, karanlıkta Heathcliff'i görebilmek için gözleriyle ortalığı taradı, «O cehennem kaçkını haydudun sözünü tutması iyi oldu,» diye homurdandı, sonra da «o alçak» onu aldatsaydı neler yapacak olduğunu bir yığın küfür sıralayarak anlattı.

Bu ikinci giriş denemesine kalkıştığıma pişman olmuşum. Hatta o küfürlerini bitirmeden de usulcacık oradan sıvışmak ni-yetindeydim ama, ben bu arzumu yerine getiremeden o içeri girmemi buyurdu, kapıyı kapatıp tekrar sürgüledi.

Ocakta büyük bir ateş yanıyordu; zemini külrengi olan salonu aydınlatan tek ışık da buydu. Genç kızken, sürekli bakışlarımı çeken o pır/1 pırl çay takımları da tozdan, pastan tanınmaz haldeydi.

Hizmetçiyi çağırıp beni yatak odasına götürmesini söylememin mümkün olup olmadığını sordum. Hindley Earnshaw, buna yanıt vermek yüceliğinde bulunmadı. Elleri ceplerinde, odada dolanıp duruyordu. Benim varlığımı da unutmuş gibiydi. Öylesi-

148

ne dalgın, öylesine insanlardan uzak bir hali vardı ki onu yeniden rahatsız etmeye çekindim.

O yabancı ocakbaşında oturup, dünyada en çok sevdiğim insanların bulunduğu o şirin yuvamın beş-altı kilometre ötede olduğunu düşünürken yalnızlıktan da kötü duygu/ar içinde olduğuma şaşmayacaksınız, Ellen. Yuvamla aramda beş-altı kilometre yerine kocaman bir okyanus da bulunabilirdi, çünkü bu mesafeyi hiçbir zaman aşamayacaktım.

Kendi kendime avunmak için nereye başvurabileceğimi sordum. Aman, aklında olsun, sakın Edgar'a, ya da Catherine'e bunları anlatayım deme. Bütün üzüntülerim bir yana, Heathcliff'e karşı benim tarafımı, tutabilecek bir kimsenin bulunmayışı beni her şeyden fazla üzmüştü.

Uğultulu Tepeler'e neredeyse sevinerek sığınmışım, çünkü böylece onunla yalnız yaşamaktan kurtulmuş oluyordum. Ama o da aralarına gireceğimiz insanları iyi tanıyor, onlara katılmaktan çekinmiyordu.

Oturup uzun uzun düşündüm. Saat sekizi vurdu, dokuzu vurdu. Oda arkadaş/m, hâlâ başı göğsüne düşmüş, gezinip duruyor, kimi zaman çıkardığı homurtular, acı inlemeler dışında, hiç konuşmuyordu. Evin içinde bir kadın sesi duyabilmek için kulak kesildim. Bu arada müthiş pişmanlık duygularım, karamsar düşünce/erim de iç çekişleriyle, ağlamayla dillenmişti.

Hindley Earnshaw, odayı arşınlamayı bırakıp karşıma geçerek şaşkına bana bakmaya başlayınca kadar da acımı açığa vurduğumun farkında değildim. Benimle tekrar ilgilenmesini fırsat bilerek bağardım:

«Yolculuk beni yordu, yatmak istiyorum. Hizmetçi nerede? Kendisi buraya gelmediğine göre siz beni

onun yanma götürün. »

«Bizim kadın hizmetçimiz yoktur,» dedi. «Kendi işini kendin yapacaksın.»

«Peki, ben nerede yatacağım?» diye hıçkırdım, Yorgunluktan, bitkinlikten onurumu düşünecek halde değildim.

L

149

«Joseph sana Heathcliff'in odasını gösterir,» dedi. «Aç şu kapıyı... Joseph oradadır.»

Söylediğini yapmak üzereyken ani bir hareket/e beni yakaladı, çok garip bir sesle: «Ne olursun, kapıyı kilitle, sürgülemeyi de unutma! Sakın bunu unutayım deme!» diye bağırdı.

«Peki ama, neden, Bay Earnshaw?» diye sordum. Kendimi Heathcliff ile bir odaya kilitlemek fikri o kadar hoşuma gitmemişti.

Yeleğinin cebinden garip şekilli bir tabanca çıkararak: «Şuna bak!» diye bağırdı. Tabancanın nam/usuna çift ağızlı sustalı bir çakı eklenmişti. «Çaresiz bir insan için büyük bir kışkırtıcıdır bu, değil mi? Her gece bunu elime alıp onun kapısını açmak isteğime karşı duramıyorum. Kapıyı bir kez açık bulursam, onun işi tamam demektir. Bir dakika önce böyle bir iş yapmamı engelleyecek yüzlerce sebep bulabildiğim halde bunu düşünmekten vazgeçemiyorum... Onu öldürerek düzenimi bozmaya sanki beni şeytan kışkırtıyor. İnsan elinden geldiği kadar aşk uğruna şeytana karşı çıkabilir ama, vakti gelince, gökteki meleklerin hepsi yan yana gelse bile onu kurtaramaz.»

Tabancayı ilgiyle inceledim. Zihnimde korkunç bir düşünce belirdi. Elimde böyle bir silahla kim bilir ne kadar güçlü olurum! Silahı elinden aldım, bıçağına dokundum. Bir ân için yüzümde beliren ifadeye şaşımış gibiydi. Korku değildi, açgözlülük ifadesiydi bu. Kıskanç bir tavrıla tabancayı çekti aldı, çakıyı kapadı, tekrar eski yerine koydu.

«Ona söylesen de umurumda değil,» dedi. «Kendini kollamasını söyle, sen de dikkatli ol. Aramızdaki durumu öğrendin. Ama bakıyorum, onun tehlikede olması seni şaşırtmadı.»

«Heathcliff size ne yaptı?» diye sordum. «Sizin bu şaşkınlık verici nefret duygularınızı kazanmak için size ne fenalığı dokundu? Ona-bu evden çıkıp gitmesini söylemek daha akıllıca bir şey olmaz mı?»

Hindley Earnshaw: «Hayır!» diye bağırdı. «Beni bırakıp git-

150

me teklifinde bulunursa ölmüş demektir. Sen de onu kışkırttığın için katil olacaksın. Bir daha ele geçirme umudu kalmadan her şeyi kayıp mı edeyim? Hareton dilenci olup sokaklara mı düşecek? Ah, lanet olsun! Onu geri alacağım, onun altınlarını da alacağım. Sonra da sıra onun kanına gelecek. Ruhu da cehenneme gidecek. Cehennem onun gelişiyile her zamankinden on kat daha karanlık olacak.»

Bana eski Beyinin alışkanlıklarını anlatmıştın, Ellen. Evet, delirme sınırına geldiği açıkça görülüyor... en azından, dün gece öyleydi. Onun yanında bulunmaktan korkuyordum. Hizmetçisinin suratsız kabalığı efend/sininkiyle karşılaştırılınca solda sıfır kalır diye düşünüyorum.

Yine sinirli sinirli gezinmeye başlamıştı, ben de mandalı kaldırıp mutfağa kaçtım. Joseph, ocağa doğru eğilmiş, üzerinde sallanan büyük bakraca bakıyordu. Yanındaki tezgâhta içi yulaf lapası dolu koca bir tahta kâse vardı. Bakracın içindekiler kaynamaya başlayınca elini kâseye daldırmak üzere döndü. Bunun akşam yemeğine hazırlık olduğunu anlamıştım, karnım da epey acıktığı için hazırlanan yemeğin yenebilecek türden bir şey olmasını istiyordum. Bundan dolayı: «Bırak da ben pişireyim,» diye bağırdım. Kâseyi onun elinin altından uzaklaştırdıktan sonra şapkamı, binici ceketimi çıkarmaya giriştim. «Bay Eranshaw her işimi kendimi yapmam gerektiğini söyledi,» dedim. «Ben de öyle yapacağım. Açlıktan ölmekten korktuğum için burada hanımlık taslamamam gerekiyor.»

Joseph: «Ey Yüce Tanrım!» diye mırıldanarak oturdu, ajurlu çoraplarını dizlerinden bileklerine kadar indirdi. «Bakın şu işe! Daha kimlerden emir alacağız! Ben tam iki Bey'e kendimi alıştırıyım derken başımı bir de bu karı çıktı! Buralarda durulmaz artık. Çekip gitmeli. Günün birinde bu evi terk edip gideceğim hiç aklıma gelmemişti ama, ne eyleyelim, o günün yaklaştığı besbelli.»

Bu yakınmalar benden hiç ilgi görmedi. Hemen işe giriştim.

151

Yemek pişirmenin benim için büyük eğlence olduğu günleri anımsayarak göğüs geçirdiğim de oluyordu. Fakat şimdi bu anıları geldikleri gibi hemen zihnimden uzaklaştırmak zorundaydım. Geçmiş mutluluklar bana azap veriyordu. Bunlar hayalimde canlandıkça kepçeyi daha hızlı çeviriyor, avuç avuç yulaf ezmesini daha kısa ara/arla bakraca atıyordum.

Joseph de benim yemek pişirme tarzımı gittikçe artan bir hissimle izliyordu. «Hin!» diye homurdandı. «Bu akşam sen yulaf çorbanı yiyemeyeceksin, Hareton. Çünkü benim yumruğum gibi top top olacaklar, işte yine öyle... senin yerinde ben olsam bir tekmede bakraç-makraç bırakmam ha. Güm, güm! Onun bakraca yulaf atmasıyla bakracın dibinin Gelinmemesi şaşıllacak şey...»

Yemeği kâselere boşaltınca ben de gördüm: Çok uyduruk bir yemek olmuştu. Dört kâse vardı, bir de mandıradan doldurulup yeni getirilmiş süt kabı duruyordu. Hareton kabı iki eliyle kavrayıp kalın dudaklarından döke saça içmeye koyuldu. Ben hemen karşı çıktım, sütünü bir tasa koyup içmesi gerektiğini, benim böyle kirletilmiş süttten bir yudum bile içmeyeceğimi söyledim, ihtiyar huysuz bu titizliğimden epey alındı, «çocukcağızın» en aşağı benim kadar temiz, sağlam olduğunu defalarca söyledi durdu. Kendimi beğenmişliğime de şaşığımı bildirdi. Bu arada küçük haydut da kötü kötü bana bakarak sütünü höpürdetiyor-du.

«Ben yemeğimi başka bir odada yiyeceğim,» dedim. «Yemek salonu dediğiniz bir yer var mı?»

Joseph alayla: «Salon ha?» dedi. «Salon! Hayır, bizim salonumuz filan yok. Bizimle oturmaktan hoşlanmıyorsan Bey var... Beyimizden hoşlanmıyorsan biz varız.»

«Öyleyse ben de yukarı çıkarım. Bana bir oda gösterin,» dedim.

Kâsemi bir tepsiye koydum, kendime süt getirmeye gittim. Ben yukarı çıkmaya hazırlanırken adam homurdana homurdana

152

önüm sıra seyirtti. Tavan arasına çıktık. O kimi zaman durup durup, önünden geçtiğimiz odalara bakmak için kapılarını açıyordu.

En sonunda menteşeleri gıcırdayan çarpık bir kapıyı açarak: «Aha işte sana oda,» dedi. «Birkaç lokma yemek için fazla bile. Köşede bir çuval mısır var, çuval temizdir ama, sen o süslü ipek urbaların kirlenecek diye korkarsan üzerine bir mendil atıver.»

Onun oda dediği yer odunluk gibi bir yerdi, içerisi ekşi ekşi tahıl kokuyordu. Tahıl dolu çuvallar duvar boyunca yığılmış, ortada geniş bir boşluk kalmıştı. Öfkeyle yanımdakine dönerek: «Be adam!» diye bağırdım. «Burası uyunacak bir yer değil ki. Ben yatak odamı görmek istiyorum.»

Adam alaycı bir sesle: «Yatak odası ha?» dedi. «Pekâlâ, sana bütün yatak odalarını göstereyim. Aha, işte şu da benimkisi.» Tavan arasındaki ikinci hücreyi gösterdi. Onun birincisinden farkı duvarlarının daha çıplak olması, bir köşesinde de üstü çivit mavisini yorganla örtülü geniş, alçak, perdesiz bir yatağın bulun-masıydı.

«Senin odanı ne yapayım!» diye bağırdım. «Bay Heathcliff de evin en üst katında yatmıyordur ya, öyle değil mi?»

Sanki yeni bir şey keşfetmiş gibi: «Aha, demek Bay Heathcliff'i istiyorsun, öyle mi?» dedi. «Bunu baştan söyleseydin ya! O zaman ben de sana her şeyi anlatıverirdim, sen de bir tek o odayı göremeyeceğini öğrenirdin. O yatak odasını sürekli kil/t/i tutar, ondan başka hiç kimse oraya giremez.»

«Güzel bir eviniz var, Joseph,» demekten kendimi alamadım. «İçindeki/er pek hoş insan/ar doğrusu. Yazgımı onlarınkiyle birleştirdiğim gün dünyada ne kadar çılgınlık varsa hepsi benim beynimde toplanmış olmalı. Neyse, şimdi bunun sırası değil... Başka odalar da var. Tanrı aşkına, biraz çabuk ol da beni bir tanesine yerleştiriver.»

Bu yalvarışma karşılık vermedi; ama bildiğinden şaşmaz bir halde, tahta basamaklardan aşağı indi, bir odanın önünde dur-

153

du. Onun duruşundan, eşyanın yüksek türden oluşundan burasının evin en iyi odası olduğuna inandım. Yerde bir halı vardı; iyi bir halıydı, fakat üzerindeki çiçekler tozdan görünmez olmuştu. Üstünden yırtık kâğıtlar sarkan bir ocak, kırmızı renk/i, pahalı kumaştan son moda perde/erle çevri/i güzel bir meşe yatak göze çarpıyordu. Bunların pek kötü kullanıldıkları da belliydi. Kıvrım-lanarak aşağı sarkan üst perdeler halkalarından çıkmıştı. Perdeleri tutan demir korniş de eğilmiş, perdenin bir kenarı yere sarkmıştı. Sandalyeler de kırık döküktü, bir kısmı kullanılmayacak gibiydi. Duvarların tahta kaplamaları da derin yarıklarla bozulmuştu.

Ben içeri girip yerleşmek için cesaretimi toplamaya çalışırken ahmak kılavuzum: «Aha işte bura beyin odası,» dedi. Artık yemeğim soğumuş, iştahım kaçmış, sabrım da tükenmişti. Bana hemen bir yer, dinlenebileceğim bir oda göstermesini söyledim.

ihitiyar sersem: «Hangi cehennemi istersin?» dedi. «Tanrı hepimizi bağışlasın. Hangi cehhenemin dibinde zıbaracaksın, a baş belası evli karı! Burada Hareton'ın odasından başka görmediğin yer kalmadı. Bu evde başka bir delik bile yok.»

Öyle öfkelenmişim ki elimdeki tepsiyi üstündeki/erle birlikte yere atıverdim. Sonra da merdivenin başına oturup ellerimle yüzümü kapattım, ağlamaya başladım. Joseph: «Eh, eh, bunu iyi ettin, Bayan Cathy, iyi ettin, Bayan Cathy,» diye söylendi. «Gel-ge/elim şu kırılan tabak çanak Bey'in ayağına takılınca kim bilir neler diyecek! Seni işe yaramaz deli karı seni! Tanrı'n ı n nimet/erini ayaklar altına attığın için Noel'e kadar orucu hak ettin. Ama bu hallerine fazla devam edeceğini de hiç sanmıyorum. Heathcliff senin bu güzel

hallerine katlanır mı sanıyorsun? Ah seni bu halde bulmasını isterdim! Hiçbir şeyi değil, sadece bunu isterdim.»

Böyle söylene söylene aşağıdaki hücre sine indi, mumu da götürmüştü. Ben de karanlıkta kaldım. Bu ahmakça hareketimden sonra düşünmeye koyulduğum zaman gururumu yenip öf-

154

kemi yatıştırarak, yerleri temizlemek zorunda olduğumu anladım. Ansızın, hiç beklemediğim bir yardımcı belirdi; bu bizim ihtiyar köpeğin oğlu olduğunu tahmin ettiğim Boğazlayan'di. Enik/iğini G range'de geçirmiş, sonra da babam onu Hindley'e vermişti. Sanırım, o da beni tanıdı... selamlamak için burnunu burnuma sürttü, sonra yere dökülmüş olan yulaf çorbasını şapırtılarla yemeye başladı. Ben de merdivenin basamaklarından çanak parçalarını toplamaya, tirabzana sıvışan sütleri mendilimle silmeye giriştim.

işimizi yeni bitirmiştik ki geçitten Hind/ey Eranshaw'm ayak ses/erini duydum. Yardımcım kuyruğunu kısararak duvar dibine sindi. Ben de en yakın kapı aralığına saklandım. Aşağı doğru bir yuvarlanışla uzun bir uluma duyunca, köpeğin saklanmayı iyi beceremediğini anladım. Ben daha şanslı çıktım. Yanımdan geçti, odasına girdi, kapıyı kapattı.

Onun hemen ardında da Joseph, Hareton'ı yatırmaya geldi. Ben de meğer Hareton'ın odasına sığınmışım, ihtiyar beni görünce: «Bu evde hem sana, hem de kibrine yer bulundu desem yeri var,» diye söylendi. «Oda zaten boş, buraya yerleşebilirsiniz. Diğerine gelince; o da böyle kötü meclislerde hep üçüncü adam olur.»

Buna sevinerek odaya girdim. Ocağın başındaki koltuklardan birine kendimi atar atmaz da başım önüme düştü, uyuyakaldım. Uykum hem derin, hem de pek tatlıydı fakat, çok da çabuk bitti. Bay Heathcliff beni uyandırdı; yeni gelmişti, o sevgi dolu tavırla bana burada ne yaptığımı sordu. Geç vakte kadar uyanık kalmamın sebebini, odamızın anahtarının onun cebinde kaldığını anlattım. Odamız sözü ona büyük bir hakaret oldu. Küfürler ederek odanın benim olmadığını söyledi, şey edeceğini... onun sözlerini tekrarlamayacağım gibi, her zamanki davranışını da anlatmayacağım. Nefretimi uyandırmakta o kadar kararlı, o kadar usta ki, korkumu bile unutacak kadar şaşıyorum bazen. Bir vahşi kaplan, bir ağulu yılan bile bende onun uyandırdığı korkuyu

155

uyandıramaz. Bana Catherine'in hastalığını anlattı, ağabeyimi buna neden olmakla suçladı. Edgar'a cezasını verme olanağını ele geçirenceye kadar da bunun acısını benden alacağını söyledi.

Ondan nefret ediyorum. Ben mahvoldum... aptallık ettim. Sakın ha, Grange'de hiç kimseye bunların bir tek sözcüğünü bile tekrarlayayım deme. Seni her gün bekleyeceğim... Beni düş kırıklığına uğratma.

Isabella

14

Bu mektubu okur okumaz, Bey'e gittim. Kız kardeşinin Uğultulu Tepeier'e geldiğini, bana Bayan Linton'ın hastalanmasından duyduğu üzüntüyü anlatan bir mektup yolladığını, ağabeyini epey özlediğini, ayrıca kendisinin bağışlandığını gösteren bir şeyin hemen ona yollanmasını istediğini anlattım.

Edgar Linton: «Bağışlamak mı?» dedi. «Ortada bağışlanacak bir şey yok ki. istersen bugün öğleden sonra, Uğultulu Tepeier'e gidip, benim öfkeli olmadığımı, yalnızca onun kaybettiğim için üzüldüğümü

söyleyebilirsin, Ellen. Hele hiçbir zaman mutlu olacağına inanmadığım için daha da üzgünüm. Benim onu ziyarete gitmem söz konusu olamaz elbette. Artık sonsuza kadar ayrıldık. Beni sahiden sevindirmek istiyorsa, evlendiği o alçak ; herifi bu ülkeden uzaklaşmaya ikna etsin.»

1

Yalvarırcasına: «Peki ama, ona kısacık bir mektup yazmaya ->: çak mısınız, efendim?» diye sordum.

ji

«Hayır,» dedi. «Buna gerek yok. Heathcliff'in ailesiyle aram- | daki haberleşme onun Linton ailesiyle arasındaki haberleşme ölçüsünde seyrek olacak; yani hiç haberleşmeyeceğiz.»

İsabella'yı avutmak birkaç satır yazmayı bile reddedişini hoş gösterebilmek için neler yapmam gerektiğini düşündüm.

156

İsabella'nın beni sabahtan beri beklediğini rahatça söyleyebilirim. Bahçe yolunda yürürken pencereden baktığımı gördüm. Ben başımı sallayarak selam verdim ama, o sanki görülmekten korkar gibi hemen geri çekildi.

Kapıyı çalmadan içeri girdim. O eski neşeli evin öyle korkunç, sıkıntı verici bir hali vardı ki bu görünüm kadar müthiş bir şey olamaz. Doğrusu, genç hanımın yerinde olsaydım hiç olmazsa ocakbaşını süpürür, masaların tozunu silerdim, bunu itiraf etmeliyim. Ama, o daha şimdiden etrafındaki ilgisizlik, ihmal havasına kendini uydurmuştu. Güzel yüzü solgun, usanmıştı. Saçları kıvrılmamıştı. Buklelerin birazı dümdüz aşağıya doğru iniyordu, bazıları ise başının etrafına rastgele tutturulmuştu. Giysilerine de gecedan beri elini sürmemişti anlaşılan.

Hindley yoktu. Heathcliff, bir masanın başında, cep defterini karıştırıyordu. Ben içeri girince kalktı, içtenlikle hatırlamı sordu, oturmam için iskemle gösterdi.

Zaten orada düzenli görünen bir o vardı. Adamın her zamankinden daha iyi olduğunu düşündüm. Olaylar ikisini de o kadar değiştirmişti ki, yabancı biri, Heathcliff'in doğma-büyüme soylu bir bey, karısının ise tam bir pasaklı olduğunu sanırdı.

Genç hanım beni karşılamak için coşkuyla öne atıldı, bir elini de beklediği mektubu almak için uzatmıştı. Ben başımı salladım. İşaretimi anlamadığı için şapkamı bırakmak amacıyla yan masalardan birine doğru giderken ardımdan geldi, getirdiğim şeyi hemen ona vermemi fısıldadı.

Heathcliff onun ne demek istediğini anladığı için: «İsabella'ya bir şey getirdinse -ki kesin getirmişsindir- onu hemen ver, Nelly. Boşuna saklamaya kalkma, bizim zaten gizlimiz kapaklımız yok,» dedi.

En iyi hareketin hemen doğruyu söylemek olacağını düşünerek: «A! Bende öyle bir şey yok,» dedim. «Efendim kız kardeşinin kendisinden ne mektup, ne de ziyaret beklemesini söyledi. Size sevgilerini, mutluluk dileklerini yolladı, Hanımcığım. Neden

157

olduğunuz üzüntüleri de bağışladığını söyledi. Fakat bundan sonra bu aileyle kendi ailesi arasında haberleşme olmayacağını, çünkü bundan bir sonuç elde edilemeyeceğini söyledi.»

İsabella Heathcliff'in dudağı usulca titredi. Sonra pencerenin önündeki sandalyesine gidip oturdu. Kocası da ocakbaşında, bana yakın bir yerde, ayakta durup Catherine'! sormaya başladı.

Catherine'in hastalığı hakkında söylenmesi doğru olacak şeyleri söyledim ama, o ahret sorularıyla, hastalığın nedenlerinin çoğunu benden öğrenmeyi başardı. Bütün suçun hanımda olduğunu, çünkü bunu kendisinin hak ettiğini söyledim; sonunda da, Heathcliff'in de Bay Linton'dan örnek alarak, onun ali-seyle, iyi kötü her türlü ilişkiden uzak duracağını umduğumu bildirdim.

«Bayan Linton iyileşme dönemine yeni girdi,» dedim. «Hiçbir zaman eskisi gibi olamayacak ama, en azından hayatı kurtuldu. Onun iyiliğini sahiden istiyorsanız, bir daha karşısına çıkmazsınız; üstelik, buralardan da çıkıp gidersiniz. Hem, buna hiç de pişman olmazsınız. Size şu kadarını söyleyeyim, şu genç hanım benden ne kadar farklıysa, Catherine Linton da sizin eski arkadaşınız Catherine Earnshaw'dan o kadar farklıdır. Dış görünüşü hayli değişti, kişiliği daha da fazla değişti. Öyle ki, onunla arkadaşlık etmeye mecbur kalan bir kimse, ona duyduğu sevgiyi ancak onun geçmişteki halini anımsayarak, insanlık adına, sorumluluk duygusuyla sürdürebilir.»

Heathcliff, sakın görünmeye çalışarak: «Bu çok mümkün, çok mümkün,» dedi. «Senin bey'inin insanlıkla sorumluluk duygusundan başka dayanağı olmayabilir. Ama Catherine! onun insanlığına, sorumluluk duygusuna bırakacağıma aklın yatıyor mu? Üstelik, benim Catherine'e beslediğim duyguları onunkilerle ölçebilir misin? Sen buradan gitmeden önce beni onunla konuşturacağına ilişkin söz vermeni istiyorum, istesen de, isteme-sen de ben onu kesinlikle göreceğim. Ne diyorsun?»

158

«Ben diyorum ki, Bay Heathcliff, onu görmelisiniz. Zaten hiçbir zaman da benim aracılığımla bunu yapamayacaksınız. Bey'le aranızda geçecek ikinci bir tartışma Hanım'ı iyice ölüme yakınlaştıracaktır.»

Heathcliff: «Senin yardımınla böyle bir karşılaşma önlenebilir,» dedi. «Üstelik, böyle bir durumla karşılaşma tehlikesi olursa o Catherine'in hayatına bir tek acı daha eklerse eh, ben de işi son sınıra vardırmağa hak kazanırım. Keşke Catherine'in kocasını yitirirse fazla üzülp üzülmeyeceğini bana söyleyecek kadar içten olsaydın. Onun üzülməsi korkusu beni bir şeyler yapmaktan alıkoymuyor, işte, kocasıyla aramızdaki duygu farkını da görüyorsun. O benim yerimde, ben de onun yerinde olsaydım, kendisinden hayatımı zehir edecek kadar iğrendiğim halde, ona asla elimi kaldırmazdım. Sen istersen inanma. Catherine onun yanında bulunmasını istediği sürece ben de onu uzaklaştırmaya kalkmazdım. Ama kadının ilgisi söndüğü ân da yüreğini deşer, kanını içerdim. O zamana kadar da -bana inanmıyorsan beni tanıımıyorsun demektir- evet, o zamana kadar da onun bir tel saçına dokunmaktansa azar azar ölmeyi seçerdim.»

«Böyle söylüyorsunuz fakat tam sizi unutmaya başladığı sırada karşısına çıkıp onu tekrar huzursuz ederek, çeşitli karışıklıklara yol açarak onun iyileşme ümitlerini tamamen de yıkmaktan çekinmiyorsunuz,» dedim.

«Sen onun beni unutmak üzere olduğunu mu sanıyorsun?» dedi. «Ah, Nelly, onun beni unutamayacağını biliyorsun. Edgar'ı bir kez düşünüyor, beni bin kez düşünüyor, bunu benim kadar sen de biliyorsun. Hayatımın en kötü döneminde ben de böyle bir düşünceye saplanmışım; geçen yaz buralara döndüğümde de bu düşünce beni egemenliğine aldı, fakat bundan sonra bu fikre sadece kendisi söylerse tekrar inanacağım. Ondan sonra Edgar da, Hindley de, kurduğum hayallerin tümü de yok olacak. Geleceğimi iki sözcük belirleyecek: ölüm, cehennem. Catherine! yitirdikten sonra hayatım bana cehennem olacak.

159

«Edgar Linton'm sadakatine benimkinden fazla önem verdiğini bir ân için düşünmekle ahmaklık ettim. Edgar, o sıkı benliğinin olanca gücüyle seksen yıl sevse, benim bir günde sevdiğim ölçüde sevemez.

Catherine'in yüreği de benimki kadar derin. Denizin şu at yalağına sığması onun olanca sevgisinin o adamın tekeline girmesinden daha kolaydır. Hem, Edgar onun gözünde köpeğinden, ya da atından ancak bir yere kadar daha üstün değer taşıyabilir. Bir kere, benim gibi sevilecek yaratılışa değil; yaratılışında olmayanı kadın ona nasıl verebilir?»

Isabella: «iki insan birbirine ne kadar düşkün olabilirse, Catherine ile Edgar da birbirlerine kadar düşkünler,» diye parladı. «Hiç kimsenin böyle konuşmaya hakkı yok! Ağabeyime hakaret edilmesini de istemiyorum!»

Heathcliff, çıkışır gibi: «Ağabeyin de sana epey düşkün, öyle mi? Seni nasıl da hemencecik bir başına bırakıverdi!» dedi.

«O benim çektiklerimin ayrımında değil. Bunu kendisine anlatmadım.»

«Öyleyse, ona başka şeyler anlatmış olacaksın... Mektup yazdın değil mi?»

«Evet, evlendiğimi söylemek için yazdım. Mektubu sen de gördün.»

«Ondan sonra başka bir şey yazmadın mı?»

«Hayır.»

«Küçükhanım'a durumundaki değişiklik hiç de iyi gelmemiş,» diye araya girdim. «Bir sevgiye ihtiyacı var, besbelli... Hangi sevgiye olduğunu da tahmin edebilirim fakat söylemesem daha iyi.»

Heathcliff: «Bana sorarsan kendisine karşı sevgi duyması gerek,» dedi. «Her gün giderek daha pasaklı oluyor. Beni memnun etmeye çalışmaktan da görülmedik ölçüde çabuk bıktı. Çok zor inanacaksın ama, daha evlendiğimizin ertesi günü evine dönmek için ağlamaya başladı. Neyse ki, fazla ince olmaması onun bu eve daha iyi uyum sağlamasına yarayacak.

160

Onun dışarılarda dolaşıp beni utandırmamasını da sağlayacağım.»

«iyi ama, efendim,» diye yanıt verdim, «Bayan Heathcliff'in bakılmaya, hizmet edilmeye alışkın olduğunu, herkesin onu her dediğini yapmaya hazır bulunduğu bir evin tek kızı olarak yetiştiğini de dikkate alırsınız sanırım. Sağı solu toplayacak bir hizmetçi bulmasına izin vermeli, ona daha sevecen davranmalısınız. Bay Edgar istediğinizi düşünün, Küçükhamm'ın birine kopmaz bağlarla bağlanabileceğinden kuşkulanamazsınız; yoksa, eski evinin görkemini, rahatlığını, eski arkadaşlarını seve isteye bırakıp sizinle bu vahşi yere yerleşmeye cesaret edemezdi.»

«Onları bir hayal uğruna terk etti. Benim bir aşk kahramanı olduğumu sanmıştı, şövalyece sadakatimden de engin bir hoşgörü bekliyordu. Hayalinde beni o kadar farklı bir insan olarak canlandırmış, bunlara da o kadar inanmıştı ki, ben onu aklı başında bir insan olarak kabul edemiyordum. Fakat en sonunda beni tanımaya başladığını sanırım, ilk günlerde beni öfkeliendiren o sersemce gülmeleri, yapaylıkları artık görmüyorum. Hem kendisi, hem de çılgınca sevgisine dair sözlerimin doğru olduğunu söylediğim zaman bana bir türlü inanmamakla gösterdiği ahmaklık da neyse ki bitti.

«Onu sevmediğimi keşfetmesi için de aklını şaşılacak kadar fazla çalıştırması gerekti. Bir ara, hiçbir ders ona bunu anlatamayacak sandım. Yine de tam anlamıyla öğrenmiş sayılmaz, çünkü daha bu sabah, korkunç bir zekâ eseri olarak, onu kendimden nefret ettirmeyi başardığımı söyledi, inan bana, Her-kül'ce

bir çabanın sonudur bu. Sahiden bunu başardıysa, teşekkür etmem gerekir. Sözlerinin doğruluğuna inanabilir miyim, Isabella? Benden nefret ettiğine emin misin? Seni yarım gün tek başına bırakırsam, iç çekerek, yaltaklanarak bana sokulmayacak mısın? Senin önünde ona karşı epey sevecen davranmamı isterdi, Nelly, buna eminim. Gerçeğin ortaya çıkarılması

Uğultulu Tepeler/ F: 11

161

gururunu incitiyor. Ama, sevginin tekyanlı olduğunu, ona hiçbir zaman bu konuda yalan söylemediğini kim duyarsa duysun, umurunda değil. O de beni birazcık aldatıcı bir uysallık göstermiş olmakla suçlayamaz. Yaptığımı gördüğü ilk şey de Gran-ge'den ayrılırken küçük köpeğini asmak oldu. 'Yapma!' diye yalvarması üzerine de ağızından çıkan ilk sözler, biri hariç, kendisiyle ilgili bütün yaratıkları asılmış görmek istediğini bildiren sözler oldu. Belki de hariç tutulanın kendisi olduğunu sanmıştır. Ama hiçbir canavarlık onu iğrendirmez. Öyle sanıyorum ki, kendi tatlı canı incinmek tehlikesinden uzak oldukça acımasızlığa karşı içtenlikli bir hayranlık bile beslemektedir. Şimdi bu zavallı, köle ruhlu, kötü niyetli köpeğin benim onu sevebileceğimi düşünmesi aptallığın, budalalığın daniskası değil de nedir? Bey'ine söyle, Nelly, ben hayatımda bunun kadar değersiz bir şey görmedim. Linton soyadını bile lekeliyor. Bazen onun nelere göğüs gerebileceğin! anlamak için giriştiğim denemeler sırasında salt yeni bir işkence icat edemediğim için yavaşladığım olmuştur, işte o zaman yine de yüzü kızarmadan bana yaltak-lanmıştı. Ona şunu da söyle ki ağabeylik, hakseverlik gönlü rahat etsin, yasanın sınırları içinde kalmaya dikkat ediyorum. Bugüne kadar, onun herhangi bir boşanma isteğini haklı gösterebilecek bir harekette bulunmaktan kaçındım. Hem, arada bizi ayırabilecek bir kimse de yok. Gitmek isterse, gidebilir, çünkü varlığının verdiği sıkıntı ona işkence etmenin zevkinden ağır basıyor.»

«Bay Heathcliff,» dedim, «bu sözleriniz birer deli zırvası. Karınız da deli olduğunuza inanmış olmalı ki bugüne dek size katlanmış. Ama, mademki siz şimdi gidebileceğini söylüyorsunuz, onun da bu izinden faydalanacağına şüphe yok. Kendi isteğiyle onun yanında kalmaya razı olacak kadar büyülenmedin ya, hanımcığım?»

Isabella: «Dikkat et, Ellen,» dedi. Gözlerindeki öfkeli pırıltılardan, kocasının onda uyandırmak istediği nefreti iyi uyandırabil-

162

diği belliydi. «Onun sözlerinin tek kelimesine bile inanma. Yalancının, uğursuzun biri o; bir canavar, insan değil! Daha önce de kendisini terk edip gidebileceğini söyledi; ben de gitmeyi denedim, ama bunu bir daha tekrarlamaya kalkışamam. Ama Ellen, onun bu aşağılık konuşmasının bir sözcüğünü bile Edgar'a da, Catherine'e de anlatmayacağına söz ver. Ne yapar görünürse görünsün, onun asıl niyeti Edgar'ı çaresizlikten çıldırtmak. Benimle de Edgar'ın üzerinde nüfuz kazanmak için evlendiğini söylüyor. Ama, bunu yapamayacak. Ben ölümü göze aldım. Tek ümidim, tek arzum bu şeytani düşüncelerini unutup beni öldür-mesidir. Düşünü kurabildiğim tek zevk ölmek, ya da onun öldüğünü görmek.»

Heathcliff: «Tamam!» dedi. «Şimdilik bu kadarı yeter. Günün birinde mahkemeye çağrılacak olursan, onun bu sözlerini anımsarsın, Nelly. Şunun yüzüne de iyice bak, tam istediğim kıvama gelmiş. Hayır, Isabella, sen şimdi kendi başına buyruk değilsin. Yasa önünde senin koruyucun olduğuma göre, bu sorumluluk ne kadar sevimsiz görünürse görünsün, seni velayetim altında tutmak zorundayım. Yukarı çık. Ellen Dean'le baş başa konuşacaklarım var. Hayır, oradan değil... Yukarı çık dedim, sana. Bak, yukarı katın yolu burası, yavrum.»

Onu kolundan tutup dışarı fırlattıktan sonra homurdanarak dönüp geldi.

«Merhamet nedir bilmem ben. Solucanlar ne kadar kıvrılır-sa onları ezip parçalamayı o kadar isterim. Manevi bir zevk bu, verdiğim acı çoğaldıkça ben de dişlerimi daha büyük bir güçle gıcırdatırım.»

«Merhametin ne demek olduğunu anlar mısınız ki!» diye söylendim, bir yandan da aceleyle şapkamı bağlıyordum. «Hayatınızda bir kez olsun bu duyguyu tattınız mı acaba!»

Benim gitmeye niyetlendiğimi anlayınca: «Çıkar onu!» dedi. «Henüz gitmiyorsun... Gel buraya şimdi, Nelly. Catherine'! görmek kararımı gerçekleştirmeme yardımcı olman için seni ya

163

kındırmaya, ya da zorlamaya mecburum... hem de hiç vakit yitirmeden. Hiçbir fenalık düşünmediğime yemin edebilirim; Ed-gar'ın canını sıkmak, onu küçük düşürmek, hakaret etmek de istemiyorum; yalnızca, Catherine'in nasıl hastalandığını, neden dolayı hastalandığını onun kendisinden dinlemek istiyorum. Bir de, kendisi için benim yapabileceğim bir şey var mı, yok mu, onu bilmek istiyorum. Dün gece altı saat Grange'in bahçesinde kaldım, bu gece de oraya gideceğim; içeri girmek için bir olanak buluncaya kadar geceleri de, gündüzleri de orada olacağım. Edgar Linton karşıma çıkarsa hiç bocalamadan yere serip ben oradayken sesini çıkarmamasını sağlayacağım. Hizmetçileri bana karşı koyarlarsa onları bu silahla korkutacağım... Fakat en iyisi benim onlarla, ya da Bey'le karşılaşmamı önlemek olmaz mı? Hem, sen bunu o kadar rahat yapabilirsin ki. Ne zaman geleceğimi sana söylerim, sen de Catherine yalnız kalır kalmaz beni usulca içeri alırsın, ben gidinceye kadar da ortalığı gözlersin. Kötü bir olayı önlemiş olduğun için de vicdanın rahatlar.»

Efendimin evinde böyle alçakça bir oyun oynamayı reddettim; bundan başka, kendi keyfi için Catherine'in huzurunu bozmasının da acımasızca, bencilce bir davranış olacağını söyledim.

«En sıradan olay bile onu epeyce tedirgin etmeye yetiyor,» dedim. «Baştan aşağı öfke kumkuması oldu; üstelik, böyle bir olaydan duyacağı heyecana dayanamaz, buna eminim. Üstelemeyin, efendim. Yoksa, hazırladığınız planı efendime anlatmak zorunda kalacağım. O da eviyle evindekileri bu türlü istenmeyen ziyaretlere karşı korumak için harekete geçektir.»

Heathcliff: «Öyleyse, ben de seni emniyete alırım, karı!» diye bağırdı. «Yarın sabaha kadar Uğultulu Tepeler'den çıkmayacaksın. Catherine'in beni görmeye katlanamayacağı hikâyesi sersemce bir bahane. Onun karşısına ansızın çıkmaya gelince, böyle bir şey istemiyorum ben. Bunu senin hazırlaman ge-

164

rekiyor: Gelip gelemeyeceğimi kendisine soruver. Onun benden hiç söz etmediğini, yanında da beni kimsenin anmadığını söylüyorsun. Ben evde yasak bir konuysam, benden kime söz edebilir ki? Hepinizin kocasına ispiyonculuk ettiğinizi sanıyor-dur. Ah, sizin aranızda cehennem hayatı yaşadığna eminim! Onun konuşamamaktan neler çektiğini tahmin edebiliyorum. Çoğunlukla huzursuz, kaygılı olduğunu söylüyorsun. Bu onun huzur içinde olduğuna bir kanıt sayılabilir mi? Aklının yerinde olmadığını söylüyorsun. Öylesine korkunç bir yalnızlık içinde başka türlü olmasına imkân var mı? Bir de, o hayırsız yaratık sorumluluk duyuyor, insanlık adına ona bakıyormuş. Acımdan, hayırseverlikten yapıyormuş bunu, Onun sade bakımının toprağıyla Catherine'e eski canlılığını kazandıracağını ummak bir saksıya dikilen meşe fidanının yeşermesini beklemek kadar gülünçtür. Şu sorunu hemen çözelim istersen. Sen burada kalıp benim Catherine'e erişmek için Edgar'la seyislerinin engelini aşmamı mı istersin, yoksa eskiden olduğu gibi benimle iyi geçinip dediklerimi yapmak mı? Kararını ver... Çünkü, ısrarından vazgeçmezsen benim buralarda bir an bile oyalanmama gerek yok!»

işte böyle, Bay Lockwood, onunla tartıştım, yakındım, tam elli kere kesin olarak teklifine hayır dedim. Sonunda yine de beni bir anlaşma yapmaya zorladı: Onun yazacağı bir mektubu hanıma götürecektim. Hanım kabul ederse, Edgar Linton evden uzaklaşır uzaklaşmaz Heathcliff'e durumu haber verecek, ne zaman gelebileceğini bildirecektim. Eve girme işi ona kalıyordu. Ben de, diğer hizmetçiler de ortalıkta bulunmayacaktık.

Bu doğru muydu, yanlış mı? Korkarım ki göze uygun görünse bile doğru değildi. Bunu kabul etmekle yeni bir patlamayı önlediğimi düşünüyordum. Ayrıca, böyle bir heyecanın Catherine'in akıl hastalığına da iyi gelebileceğini aklımdan geçiriyordum. Sonra, birinden duyduğumu başkalarına anlattığım için Bay Edgar'dan yediğim paparayı hatırladım, içimdeki tedirginli-

165

ğî gidermek için, kendi kendime, tekrar tekrar: «Bu güveni kötüye kullanma -buna güven denilebilirse- son kez olacak,» dedim.

Ama eve dönüş yolculuğu, gidişten daha acıklı oldu. Pusulayı Catherine'in eline tutuşturmadan önce de epeyce bocaladım,

A, işte Kenneth geldi... Aşağıya inip ona çok daha iyi olduğunuzu söyleyeceğim. Benim hikâyem, bizim deyişimizle, biraz buruk ama, bir sabahı daha geçirebilir..

iyi yürekli kadın, doktoru karşılamak için aşağıya inerken, «Buruk ve acıklı» diye düşündüm. Bana kalsa kendimi oyalamak için, böyle bir hikâyeyi seçmezdim fakat önemli değil... Bayan Dean'ın acı otlarından çok yararlı ilaçlar çıkarabilirim, ilk iş olarak, Catherine Heathcliff'in parlayan gözlerindeki albeniden sakınmalıyım. Bu genç insana gönlümü kaptırırsam, kızı da anasının ikinci kopyası gibiyse çok zor bir duruma düşerim...

15

Bir hafta daha geçti... Ben de bahara, sağlığa bir o kadar daha yaklaştım. Kâhya kadının daha önemli işlerinden olanak buldukça gelip yanımda oturması sonucunda komşumun hikâyesini tamamen öğrendim. Hikâyenin kalanını yine onun ağzından, fakat biraz kısaltarak aktaracağım. Genel olarak, kadının çok hoş bir anlatışı var, ben de onun anlatış tarzını daha düzgün bir biçime sokabileceğimi sanmıyorum...

O akşam, yani Uğultulu Tepeler'e gittiğim günün akşamı, Ba Heathcliff'in evin yakınında bulunduğunu onu gözlerimle görmü gibi biliyordum. Mektubu da hâlâ cebimde olduğu, ayrıca tehdii

166

edilmek.veya alaya alınmak istemediğim için dışarı çıkmaya çe-kiniyordum.

Bey bir yerlere gitmeden mektubu vermemeyi kararlaştırmıştım, çünkü bu mektubun Catherine üzerindeki etkisinin ne olacağını bilemiyordum. Bundan dolayı da mektup Catherine'in eline ancak üç gün sonra geçti. Dördüncü gün pazardı, evdekiler kiliseye gittikten sonra mektubu Catherine'in odasına götürdüm.

Evi yönetmek için benimle birlikte bir de uşak bırakmışlardı. Ayın saatlerinde bütün kapıları kilitlemeyi huy edinmiştik. Fakat o gün hava o kadar güzel, o kadar ılıktı ki hepsini ardına dek açık bıraktım. Kimin geleceğini de bildiğim için, sözümü tutayım diye, kapı yoldaşıma Hanım'ın portakal istediğini, hemen kasabaya koşup parası ertesi gün ödenmek üzere birkaç portakal almasını söyledim. O gitti, ben yukarı çıktım.

Catherine, her zamanki gibi yine bol beyaz bir entari giymiş, omuzlarına ince bir şal atmış, açık pencerenin çıkması içinde oturuyordu. Uzun gür saçları hastalığının başlangıcında biraz kesilmişti, şimdi de olağan halinde, dümdüz taranmış, dalga dalga şakaklarından aşağı, boynuna doğru düşüyordu. Heathc-liffe de söylediğim gibi dış görünümü değişmişti, sakın olduğu zamanlar bu değişiklikte derin bir güzellik olduğu da görülüyordu.

Gözlerindeki şimşekli pırıltıların yerini hülyalı, dalgın bir uysallık almıştı: Bu gözler artık çevredeki şeylere bakmıyor sanırdınız; ötelere, hayli ötelere, dahası bu dünyadan uzaklara dikilmiş gibiydiler. Sonra, yüzündeki solgunluk-biraz etlenince bitkin görünüşü kalmamıştı- bu yüzün aklî halinden kaynaklanan acayip ifadesi, çok acıklı biçimde sebepleri açıklamakla beraber, ona duyulan dokunaklı ilgiyi çoğaltıyordu. Bende olduğu kadar onu gören herkeste de bu ifadenin iyileşme belirtilerini gölgeleyip ölüm damgasını vurduğu yargısı uyanmıştı.

Önündeki pervazda açık bir kitap duruyor, usulca esen bir

167

rüzgâr kitabın sayfalarını arada bir kımıldatıyordu. Kitabı oraya Edgar Linton bırakmış olmalıydı, çünkü Hanım oyalanmak için artık ne kitap okuyor, ne de başka bir iş yapıyordu. Kocasının eskiden hoşlandığı konulara ilgisini çekmek için saatler boyu uğraşıyordu. Hanım kocasının böyle davranmaktaki amacını biliyordu. Daha iyi olduğu zamanlar onu sessizce dinler, bunun bir yarar sağlayamayacağını da yorgun iç çekişlerle, gülümseyişlerin en acıklılarıyla, öpücüklerle anlatmaya uğraşırdı. Başka zamanlarda ise, aksice öbür yana döner, yüzünü elleriyle kapatır, dahası öfkeyle kocasını da iterdi. Edgar da, bu durumda ısrar etmekten bir yarar sağlayamayacağını anladığı için, onu kendi kendine bırakırdı.

Gimmerton kilisesinin çanları hâlâ çalıyor, vadideki kabarmış derenin sesi kulakları okşuyordu. Bu ses, yaz boyunca, yapraklanmış ağaçların Grange'! saran tatlı hisşırıtlarının yerini alıyordu. Uğultulu Tepeler'de de bu ses buzların erimesinden, ya da ara vermeden yağın yağmurlardan sonra duyulurdu. Şimdi Catherine de bu sesi dinlerken Uğultulu Tepeler'i düşünüyor olmalıydı... düşünüp duyabiliyorsa... Fakat daha önce de belirttiğim gibi, yüzünde, kulakla, gözle fark edilen somut şeyleri hiç tanıma-yormuş gibi dalgın, kayıtsız bir ifade vardı.

«Size bir mektup var, Hanım'cığım,» deyip, dizinin üstünde duran eline kâğıdı tutuşturdu. «Yanıt vermeniz gerektiği için hemen okumalısınız. Mührünü sökeyim mi?»

Gözlerini baktığı yerden çevirmeden: «Evet,» dedi.

Mektubu açtım... Epey kısaydı.

«Hadi,» dedim. «Okuyun bakalım.»

Elini çekti, kâğıt yere düştü. Ben yine kucağına bıraktım, canının aşağıya bakmayı istemesini beklemeye başladım. Bu hareket öyle gecikti ki en sonunda dayanamayıp, «Acaba ben mi okusam, Hanım'cığım?» dedim. «Mektup Bay Heathc-liff'ten.»

Yüzünde bir telaş, anımsamanın getirdiği sıkıntılı bir pırıltı,

168

düşüncelerini düzenleme çabasını belli eden bir ifade belirdi. Mektubu kaldırdı, inceler gibi yaptı, imzaya

geldiği zaman da iç çekti. Ne yazık ki bu mektubun önemini yine de anlamadığını fark ettim, çünkü ben ondan yanıt beklediğimi söyleyince bana yalnızca imzayı gösterdi, acılı, sorulu bakışlarla yüzüme baktı.

Mektubun içindekileri açıklamamı istediğini tahmin ederek: «O sizi görmek istiyor,» dedim. «Şu anda bahçede, sabırsızlıkla benim getireceğim yanıtı bekliyor olmalı.»

Bunları söylerken, aşağıda güneşli çimenler üstüne uzanmış ırice bir köpeğin sanki havlamaya hazırlanır gibi kulaklarını diktiğini, sonra tekrar düzelttiğini, yabancı saymadığı birinin geldiğini belli etmek için de kuyruğunu salladığını gördüm.

Catherine de ileri eğildi, soluğunu tutarak dinledi. Bir dakika sonra taşlıktan bir ayak sesi duyuldu. Açık ev Heathcliff'in aklını çelmiş, içeri girmekten kendini alıkoyamamıştı; benim sözümünden vazgeçtiğimi sanıp kendi başının çaresine bakmayı da düşünmüş olması mümkündür.

Catherine, koyu bir merakla, gözlerini yatak odasının kapısına dikmişti. Adam odayı hemen bulamadı. Catherine bana onu alıp getirmemi işaretle anlattı ama, ben daha kapıya gelmeden Heathcliff odayı bulmuştu. Birkaç adımda Catherine'in yanına vardı, onu kollarına aldı.

Beş dakika ne konuştu, ne de kollarını gevşetti. Bu süre içinde de Hanım'ı hayatı boyunca öptüğünden daha fazla öptü herhalde. Fakat önce Hanım onu öpmüştü. Onun yüzüne bakmanın getireceği acıya Heathcliff'in zor dayanacağı da belliydi. Catherine'i daha kolları arasına aldığı ân o da benim düşündüklerimi, yani onun hiçbir zaman tam anlamıyla iyileşemeyeceğini, ölmesinin yazgı olduğunu düşünmeye başlamıştı.

«Ah, Cathy, ah, hayatım! Ben buna nasıl dayanabilirim!» sözleri de ağzından çıkan ilk sözler oldu.

Bunları acısını saklamaya çalışmadan söylemişti. Şimdi ise

169

gözlerini öyle büyük bir merakla ona dikmişti ki bu bakışların gözlerini yaşartacağını sanmıştım; hayır, gözlen kederle yandı ama, yaşarmadı.

Catherine arkasına yaslandı, Heathcliff'in bakışlarını kaşlarını aniden çatarak karşıladı.

«Şimdi ne olacak?» diye sordu. Zaten neşesi de sürekli değişen kaprislerine bağlıydı. «Edgar'la sen kalbimi kırdınız. İkiniz de gelip sanki asılacak olanlar sizlermişsiniz gibi bana dert ya-nıyorsunuz. Sana acımayacağım; hayır, acımayacağım! Sen beni öldürdün... üstelik de bu işten kârlı çıktın sanırım. Nasıl da güçlüsün! Ben gittikten sonra kaç yıl daha yaşamak istiyorsun?»

Heathcliff, ona sarılmak için bir dizinin üstüne yere çökmüştü. Kalkmaya davrandı fakat Catherine onu saçlarından kavrayıp doğrulmasına engel oldu.

Acı bir ifadeyle: «İkimiz de ölünceye kadar seni yanımda tutmak isterdim,» dedi. «Senin çektiklerine umursamamalıyım. Zaten, senin çektiklerin derdim değil. Hem, neden acı çekmeye-cekmişsin? Ben çekiyorum ya... Beni unutacak mısın? Ben toprağa girince sen mutlu olacak mısın? Bundan yirmi yıl sonra: İşte, bu Catherine Earnshaw'm mezarıdır. Bir zamanlar onu çok sevmiş, onu yitirince perişan olmuşum, ama artık geçti. Ondan sonra daha birçoklarını sevdim. Çocuklarım benim için ondan daha değerli. Ölüirken de onun yanına kavuşacağım için sevinmeyeceğim, çocuklarımdan ayrılacağım için üzüleceğim" mi diyeceksin? Böyle mi diyeceksin, Heathcliff?»

Adam, başını güçlükle kurtarıp dişlerini gıcırdatarak: «Beni de kendin gibi delirtinceye kadar işkence çekirme!» dedi.

Sakin bir izleyici için ikisi pek tuhaf, korkunç bir görüntü ol st ruyordu. Fani bedeniyle birlikte, fani karakterinden de kurtulmazsa, cennet Catherine için bir sürgün yeri olacaktı. Ş  anda, bembeyaz yanakları, kansız dudakları, alev alev bakan gözleriyle çok vahş  bir hali vardı. Sıkıca kapalı parmaklarının arasında

170

ise biraz önce kavradığı saçlardan bir tutam duruyordu. Heathc-liff'e gelince, bir eliyle tutunarak ayağı kalkmaya çalışırken, diğeriyle de Catherine'in kolunu tutmuşt  fakat berikinin gereksindiğı özene göre yeterince yumuşak bir hareket değildi bu. Bıraktığı zaman da kolun renksiz teni üzerinde dört tane mosmor leke gördüm.

Heathcliff, yabanıl bir sesle: «Şeytanın denetimi altına mı girdin?» diye bağırdı. « l m n eşiiindeyken benimle böyle konuşulur mu? Bütün bu sözlerin belleğimde yer edeceğini, sen gittikten sonra sonsuza kadar beni kemireceğini düşünmüyor musun? 'Beni sen öldürdün!' derken yalan söylediğini elbette biliyorsun. Sonra, seni unutmak, kendimi unutmak demek olacak, Catherine, bunu da biliyorsun. Hem, senin o engin benciliğ n için de, sen huzura kavuştuktan sonra benim cehennem azapları içinde kıvranmam yetmez mi?»

Catherine: «Ben huzur içinde olmayacağım ki!» diye inledi.

Bu taşkın heyecan yüzünden yüreğinin şiddetli, düzensiz vuruşlarıyla bedeni de bitkin d ş m şt . Krizi geçinceye kadar bir şey söylemedi, sonra daha uysal bir tavırla konuştu:

«Senin benden fazla acı çekmeni istemiyorum, Heathcliff. Ben sadece birbirimizden hiç ayrılmanızı istiyorum. Benim ağızımdan çıkan bir söz gelecekte seni üzecek olursa, bil ki ben de toprağın altında aynı üzüntüyü duyacağım. Hatırım için beni bağışla. Gel buraya, yine diz çok. Hayatında beni bir kez bile incitmedin. Yo, bu k sl ğ  devam ettirirsen, ileride bunu anımsamak benim sert sözlerimi anımsamaktan daha fazla  zecektir seni... Yanıma gelmek istemiyor musun? Ne olur, gel!»

Heathcliff, onun oturduğu koltuğ n arkasına geçerek, ileri doğru eğildi, ama bunu heyecandan sararmış yüzünü ona göstermeyecek biçimde yapmıştı. Catherine ona bakmak için başını çevirdi. Heathcliff buna fırsat vermedi, ansızın geriye dönerek ocakbaşına doğru yürüdü. Orada arkası bize dönük olarak sessizce durdu.

171

Catherine'in gözleri şüpheyle ona çevriliydi. Her hareket onda yeni bir duygu uyandırıyordu. Bir duraklamadan, uzun uzun | baktıktan sonra bana dönerek, büyük bir d ş kırıklığı içinde, konuşmayı sürdürdü:

«Ah, i te görüyorsun ya, Nelly, beni mezardan kurtarmak için bir an bile yumuşam yor. i te, benim sevilmem de böyle. Neyse, önemli değ l. Bu zaten benim Heathcliff'im değ l. Ben benimkini yine eskisi gibi seveceğim, onu da yanımda götüreceğim... O benim ruhumda zaten.» Sonra, dalgınca: « stelik, aslında beni en çok usandıran de ş  yıkık zindan. Bıktım, buraya kapatılmak- ;| tan bıktım artık. Ben o görkemli dünyaya kavuşmak için can atıyorum, sürekli orada kalmak istiyorum. Yalnızca gözyaşları arasından belli belirsiz görmek, sızlayan bir kalbin içine gömülü bir istekle  zlemeni çekmek değ l; sahiden, onunla beraber, onun içinde olmak istiyorum. Nelly, sen ş imdi kendini benden daha iyi, daha şanslı

sayıyorsundur, çünkü senin sağlığın, gücün kuvvetin yerinde. Bana da acıyorsundur kuşkusuz. Fakat pek yakında bu değişecek. Ben sana acıyacağım. Çünkü sizlerden ölçülemeyecek kadar uzakta, yüksekte olacağım. Benim yanımda olmamasına da şaşıyorum,» dedikten sonra kendi kendine söylendi: «Ben ise onun bunu istediğini sanıyordum. Heathcliff, sevgilim! Şimdi somurtmamalısın. Gel yanıma, Heathcliff, yalvarırım, gel!»

Bu heyecanla kalktı, koltuğun kenarına yaslandı. Heathcliff de bu ateşli çağrış karşısında tam bir çaresizlikle ona doğru döndü. Kocaman açılmış nemli gözlerini ona dikti. Göğsü can çekişiyormuş gibi hızlı hızla inip kalkıyordu. Bir ân bu halde kaldılar. Sonra, nasıl kucaklaştıklarını iyi göremedim fakat, sanırım Catherine öne doğru atıldı, Heathcliff de onu tuttu, birbirlerine öyle bir kenetlendiler ki, bu kucaklaşmadan hanımının asla sağ J çıkmayacağını düşündüm. Zaten bana iyice delirmiş gibi göründü. Heathcliff en yakın koltuğa oturdu, Catherine'in bayılıp bayıl-madığını anlamak için, telaşla yanlarına yaklaştığını görünce

172

de bana dişlerini gıcırdattı. Ağzı kudurmuş bir köpek gibi köpükler içindeydi. Catherine! kıskançlık içinde bağrına bastı. Benim türümden bir yaratıkla birlikte olduğumu düşünemiyordum. Ona bir şey söylesem de anlamayacaktı; onun için, derin bir şaşkınlıkla, uzak durup, sesimi çıkarmadım.

Catherine'in kımıldanması içimi biraz rahatlatmıştı. Heathcliff'in boynuna sarılmak için elini kaldırdı, o kendisini kucağında tutarken de yanağını yanağına yasladı. Heathcliff de, onu delice sevip okşayarak çılgınca haykırdı:

«Bana ne kadar acımasızca davrandığını şimdi söylüyorsun işte... Acımasızca ve yapay davrandım. Beni niye horgördün? Kendi yüreğine neden ihanet ettin, Cathy? Avutmak için söyleyecek bir tek sözüm yok... sen bunu hak ettin... kendi kendini öldürdün sen! Evet, beni öpüp ağlayabilirsin, benden de öpücük, gözyaşı koparabilirsin. Bunlar canımı yakacaktır. Seni lanetleyecektir. Beni seviyordun. Peki bırakıp gitmeye ne hakkın vardı? Bana yanıt ver: Edgar'a duyduğun o gelgeç heves yüzünden beni terk edip gitmeye ne hakkın vardı? Bizi birbirimizden yoksulluk, düşkünlük, hatta ölüm, Tanrı'nın, ya da Şeytan'ın üzerimize yağdıracağı hiçbir şey ayıramayacakken, sen bunu kendi arzunla yaptın. Senin yüreğini ben yaralamadım... kendin yaraladın! Bunu yaparken, benimkini de yaraladın. Güçlü kuvvetli olduğum için bu bana daha da kötü geldi. Ben yaşamak istiyor muyum? Bu acaba benim için nasıl bir hayat olur? Senin yokluğun... Ah, Tanrım!.. Sen, ruhun toprağa gömülü halde yaşamak ister miydin?»

Catherine: «Bırak beni, bırak beni!» diye hıçkırdı. «Bir hata yaptımsa, onun için ölüyorum işte. Bu da yeter. Sen de beni bırakıp gittin; ama, ben bunun için sana çıkışmayacağım. Ben seni bağışlıyorum. Sen de beni bağışla.»

Heathcliff buna karşılık: «Bağışlamak, şu gözlere bakmak, şu kanı çekilmiş ellere dokunmak çok zor!» dedi. «Beni bir kez daha öp, gözlerini görmeme olanak verme. Bana yaptıklarının hep-

173

sini bağışlıyorum. Katilimi seviyorum ben... Ama, ya senin katilini? Onu nasıl sevebilirim?»

Susmuşlardı. Yüzleri birbirine dayanmıştı, ikisinin gözyaşları birbirine karışıyordu. Daha doğrusu, ben ikisinin de ağladığını sanıyorum, böyle önemli bir durumda Heathcliff de ağlayabilecek gibiydi çünkü.

Zaman hızla aktığı için ben de bu arada telaşlanmaya başlamıştım. Üstelik, evden uzaklaştırdığım adam da dönmüştü. Derken, vadinin yukarısında batıya doğru kaymakta olan güneşin ışığında Gimmerton

kilisesinin önünde giderek artan bir kalabalık fark ettim.

«Ayin bitti,» diye haber verdim. «Yarım saat içinde Bey burada olur.»

Heathcliff homurdanarak sövdü, sonra Catherine'e daha sıkıca sarıldı. O ise hiç kıılmıdamadı.

Arası çok geçmeden bir hizmetçi topluluğunun yoldan mutfağa doğru ilerlediğini gördüm. Edgar Linton da fazla geride değildi. Bahçe kapısını kendisi açtı, o ağır ağır yürüyüşünü bozmadı... belki de bir yaz havası kadar yumuşak, güzel havadan yararlanmak istiyordu.

«İşte geldi!» diye bağırdım. «Tanrı rızası için hemen aşağı inin! Ön merdivende kimseyle karşılaşmazsınız. Ne olur çabuk olun! O içeri girinceye kadar da ağaçların arasına saklanın.»

Heathcliff, arkadaşının kolları arasından sıyrılmaya çalışarak: «Gitmem gerekiyor, Cath,» dedi. «Ama, sağ kalırsam, sen uyumadan önce tekrar gelip seni görecekim. Pencerenin altından beş metre bile öteye gitmeyeceğim.»

Catherine, gücünün yettiğince, Heathcliff'e sarıldı:

«Gitmemelisin,» dedi. «Hayır, gitmeyeceksin, ben emrediyorum!»

Heathcliff, yalvardı:

«Sadece bir saatliğine gideceğim.»

«Bir anlığına bile olmaz.»

174

Telaşlanan davetsiz misafir: «Gitmem gerek,» diye üsteledi. «Edgar birazdan gelir.»

Ayağa kalkarak, Catherine'in parmaklarından kendini kurtaracaktı ama, beriki sıkıca sarılmış bırakmıyordu. Soluk soluğaydı, yüzünde delice bir inat ifadesi vardı.

«Hayır!» diye çığlık attı. «Ay! Ne olur, gitme, gitme! Bu artık sonuncu. Edgar bize bir şey yapmaz. Heathcliff, ben öleceğim... Öleceğim!»

Heathcliff, yeniden koltuğa çöktü:

«Tanrı kahretsin o budalay!» diye bağırdı, «işte geldi! Sus, sevgilim, sus, Catherine... kalacağım. Beni vurursa, dudaklarımda şükranla son soluğumu vereceğim.»

Yine sıkıca birbirlerine sarılmışlardı. Efendimin merdivenleri çıktığını duydum. Alnımdan aşağı soğuk terler boşandı. Korku içindeydim.

«Onun delice sözlerini dinleyecek misiniz?» diye öfkeyle sordum. «O ne dediğini bilmiyor. Akli kendisini korumaya elvermiyor diye siz de onu mahvedeceksiniz, böyle yaparsanız. Kalkın. Hemen kurtulabilirsiniz. Bu, sizin bugüne kadar yaptıklarınızın en korkuncu... Bey, Hanım, hizmetçi hepimiz mahvolduk!»

Ellerimi oğuşturup bağıırıyordum. Edgar Linton da şamatayı duyunca adımlarını hızlandırdı. Bu telaşım arasında, Catherine'in kollarının gevşeyip kenara sarktığını, başının öne düştüğünü görünce de sahiden

sevindim. «Ya bayıldı, ya da öldü,» diye düşündüm. «Böylesi daha iyi. Hele etrafındakilere yük olup eziyet çektirmektense, ölmesi çok daha iyi.»

Edgar, şaşkınlıktan, öfkeden yüzü bembeyaz kesilmiş halde, davetsiz konuğa doğru atıldı. Ne yapmak istiyordu, bilmiyorum. Diğer, cansız gibi duran bedeni onun kolları arasında bırakarak, her türlü gösteriyi önledi.

«Buraya bak!» dedi. «Alçağın biri değilsen, önce şuna bak. Yardım et, benimle sonra konuşursun.»

Salona geçti, oturdu. Edgar Linton beni çağırdı, büyük zor-

175

lukla, binbir yola başvurduktan sonra Hanım'ı ayıltabildik. Çok bitkin bir haldeydi, iç çekiyor, inliyor, hiç kimseyi de tanııyordu. Edgar, kaygıdan karısının arkadaşını, nefret ettiği o adamı unutmuştu. Ben unutmam, ilk olanakta yanma gidip hemen uzaklaşması için yalvardım. Catherine'in daha iyi olduğunu, geceyi nasıl geçirdiğini de ertesi sabah benden öğrenebileceğini söyledim.

«Buna hayır demeyeceğim» dedi. «Ama bahçede kalacağım. Sen de, yarın, verdiğin sözü yerine getirmeyi unutayım deme, Nelly. Ben şu karaçamların altında olacağım. Sakın unutma, yoksa Edgar evde olmuş, olmamış dinlemem, yine gelirim.»

Yatak odasının yarıya kadar aralanmış kapısından içeri baktı, söylediklerimin doğru olduğuna inandıktan sonra evi lanetli varlığından kurtardı.

16

Sizin Uğultulu Tepeler'de gördüğünüz Catherine o gece on ikiye doğru doğdu. Sıkacık, yedi aylık bir bebektir...

iki saat sonra da annesi, Heathcliff'in yokluğunu fark edecek, ya da Edgar'ı tanıyacak kadar olsun toparlanmadan, öldü.

Edgar'ın, uğradığı kayıp karşısında duyduğu keder anlatılamayacak kadar acıklı bir konudur. Sonradan bıraktığı etkiler, üzüntüsünün ne kadar derin olduğunu ortaya çıkardı. Bana kalırsa bu üzüntüye eklenen daha büyük bir üzüntü de onun va-rissiz kalmasıydı. Ben de, o sıkı, öksüz yavruya baktıkça, bunu düşünerek yazıklanıyor, malikânesini oğlunun kızına bırakacak yerde kendi kızma bırakmış olduğu için, Edgar'ın babasına kızıyordum. Aslında, onun bu hareketi olağan bir kayırmaydı.

Zavallıcık hiç de iyi karşılanmayan, istenmeyen bir çocuktur. Dünyaya geldiği saatlerde ağlamaktan çatlayıp ölseydi kimse

176

oralı olmayacaktı. Daha sonra bunu giderdik, ama, bir kere hayatı arkadaşsız başlamıştı, öyle de bitecek gibi.

Ertesi sabah, dışarının parlak, neşeli ışıkları sessiz odanın panjurlarından içeri sızarak kanepeyle üzerinde yatanı hafif, şefkatli bir ışıkla sardı. Edgar Linton, başını yastığa koymuş, gözlerini kapatmıştı. Güzel, genç yüzü, yanındaki bedenin yüzü kadar ölü, hemen onunki kadar devinimsizdi. Fakat onunki kederden bitkin düşmenin, diğerininki ise tam bir huzura kavuşmanın sonucuydu.

Catherine'in alnı dümdüz, gözkapakları kapalıydı, dudaklarında bir gülümseme var gibiydi. Ahretteki meleklerin hiçbiri onun kadar güzel olamazdı. Onun bu sonsuz dinginliğine ben de kapıldım, ilahi huzurun bu sakin hayalini seyrederken, içimde o güne kadar bilmediğim bir kutsallık doldu. Elimde olmadan onun daha birkaç saat önce söylediği sözleri düşündüm: «Bizlerden ölçülemeyecek kadar uzaklarda, hepimizin üstünde... Hâlâ dünyada olsa da, ahrete kavuşmuş olsa da, onun ruhu Tanrı'nın ya- nında huzur bulacaktır,» dedim.

Bilmiyorum, bu yalnızca bana has bir tuhaflık mı; ama, ölü odasında beklerken, yanımda yas tutup ağlayan biri yoksa, içimde mutluluk duymamam pek nadir mümkün olur. O odada ne dünyanın, ne de cehennemin bozabileceği bir huzur bulur, sonsuz, gölgesiz ahretin, ölülerin girdiği sonsuzluğun güvenliğini duyarım. Burada hayat sonsuz, aşk bitimsiz, hoşnutluk kusursuzdur. O gün de, Catherine'in hayırlı kurtuluşuna o kadar üzülen Edgar Linton'ın aşkında bile epey bencillik bulunduğunu fark ettim.

İnsan bir de Catherine'in, sürdüğü kendi başına buyruk, sabırsız hayattan sonra, nihayet huzura kavuşmayı hak edip etmediğini de düşünebilir kuşkusuz. Evet, insan sakince düşünürse bundan kuşkulandır fakat onun ölüsü karşısında dururken değil. Bir kez, ölü, görünüşüyle, huzura erdiğini, bir zamanlar içinde taşıdığı ruhun da aynı huzura kavuştuğunu belli ediyordu.

Uğultulu Tepeler/F: 12

177

«Siz böylesi kimselerin öbür dünyada mutluluğa kavuştuklarına inanır mısınız, efendim? Doğrusu, bunu öğrenebilmek için çok şey verirdim.»

Ellen Dean'in bana dine ters gibi görünen bu sorusuna yanıt vermedim. O sürdürdü:

«Catherine Linton'ın hayatını incelersek, korkarım ki onun mutluluğa kavuştuğunu düşünmeye hakkımız olmayacak. Neyse, biz onu Tanrıya bırakacağız.»

Bey uyuyor gibiydi; ben de, güneş doğduktan hemen sonra, odadan dışarıya, temiz havaya çıktım. Hizmetçiler, benim, uzun süren nöbetçiliğimin yarattığı miskinliği gidermek için, dışarı çıktığımı sanmışlardı. Oysa asıl niyetim Bay Heathcliff'i görmektir. Bütün gece karaçamların altında kalmışsa, Grange'deki şamatayı fark etmemiş demektir fakat Gimmerton'a yollanan ulağın atının nal seslerini işitmiş olabilirdi. Evin yakınına gelmişse, ışıkların yanıp sönmesinden, dış kapıların sürekli açılıp kapanmasından içeride işlerin yolunda gitmediğini de anlamış olabilirdi.

Onu bulmayı hem istiyor, hem de korkuyordum. O korkunç haberin verilmesi gerektiğini biliyor, bu işi hemen yapıp kurtulmak istiyordum ama, nasıl yapacağımı da bilemiyordum.

Oradaydı... koruluğun birkaç metre içinde, kocamış bir dış-, budak ağacına dayanmış, duruyordu. Başı açıktı, tomurcuklul dallardan damlayan çiylele saçları sırsıklam olmuş, başından? aşağı sular süzülüyordu. Uzun bir süre bu halde kalmış olduğunu anladım, çünkü bir çift ardıçkuşu, onun varlığını hiç önemse-jy meden, sağa sola gidip geliyor, yuva yapmaya çalışıyordu, He-' athcliff'i de bir ağaç kütüğümüş gibi dert etmiyorlardı. Ben yaklaşıncaya kuşlar havalanıp kaçtı. Heathcliff de bakışlarını yerden kaldırıp konuştu:

«Öldü,» dedi. «Bunu öğrenmek için senin gelmeni beklemedim. Çek mendilini, karşımda burnunu çekip durma. Tanrı

hepinizi kahretsin!.. Hiçbirinizin gözyaşlarına onun ihtiyacı yok...»

Ben Hanım için olduğu kadar, onun için de ağlıyordum. Kimi zaman başkalarına karşı da, kendilerine karşı da duygusuz olan kimselere de acırız. Daha yüzüne bakar bakmaz, meseleyi anlamış olduğunu fark etmiştim. Gözlerini yere dikip dudaklarını kıpırdattığı için de, aptalca bir düşünceye kapılarak, onun yüreğinin yumuşadığını, dua ettiğini sanmışım.

Hiçkırıklarımı bastırıp yanaklarımı kurularken: «Evet, öldü.» dedim. «Cennete gitmiştir, umarım. Bizlerde, belki akıllanıp kötü yollarımızdan ayrılır, doğru yola gireriz de ona cennette kavuşuruz.»

Heathcliff, omuz silker gibi yaptı:

«O daha önceden aklını başına almıştı, öyle mi? Bir kutsal varlık gibi mi öldü? Hadi, gel bana olayın asıl hikâyesini anlat. Nasıl?...»

Catherine'in adını söyleyecekti ama, buna dili dönmedi; dudaklarını sıktı, içindeki acıyı sessizce yatıştırmaya çalışıyor, bu arada derdine ortak olmak isteyişimi meydan okuyan, vahşi ba-• kışlarıyla önlüyordu.

«Nasıl öldü?» diye sözlerini bitirdi.

Çok dayanıklı bir adam olmasına karşın, sırtını dayayabileceği bir ağacın bulunmasına sevinmişti. Geçirdiği didişmelerden sonra da, kendini tutmak istemesine rağmen, bütün bedeni parmaklarının uçlarına kadar titriyordu. «Biçare adam!» diye düşündüm. «Senin de insan kardeşlerin gibi yüreğin, sinirlerin var... Bunları ne diye saklamaya çalışıyorsun? Senin gururun Tanrı'nın gözlerini kör edemez ya. Ne diye Tanrı'yı sana aman dedirtmeye zorlayacak kadar kızdırıp kışkırtıyorsun?»

«Bir kuzu gibi sessizce öldü.» dedim. «Bir çocuğun uykusundan uyanıp tekrar dalması gibi içini çekti, sonra gerindi. Beş dakika sonra yüreğinde bir küçük atış daha duydum, hepsi bu kadar.»

179

«Peki, benim adımı hiç anmadı mı?»

Bunu bocalayarak, sanki bu sorunun duymaya dayanamayacağı kimi gerçeklen ortaya çıkarmasından korkuyormuş gibi sor-; du.

«Bir daha kendine gelemedi... Siz yanından ayrıldıktan sonra hiç kimseyi tanıyamaz olmuştu.» dedim. «Yüzünde hoş bir gülümseyişle yatıyor. En son düşünceleri de eski güzel günler! hakkındaydı. Hayatı tatlı bir düşünle bitti. Dilerim öbür dünyada da, 'öyle güzel güzel uyanır.»

;

Heathcliff, insana korku veren bir heyecan kriziyle, ayağını yere vurdu:

«Umarım azap içinde uyanır!» diye korkunç bir öfkeyle bağırdı. «Sonuna kadar yalan söyledi. Nerede o? Orada, yani cennette değil. Yok olmuş da değil... Nerede öyleyse? Benim çektiklerimi hiç dert etmediğini söylemiştin. Benim de bir tek duam var. Dilim ağzımda dönemez hale gelinceye dek bunu tekrarlayacağım: Catherine Earnshaw, ben yaşadıkça sen de rahata erme! Seni ben öldürmüşüm, öyle söyledin. Sen de arkamı bırakma. Öldürülenler öldürenlerinin arkasını bırakmazlar. Ben hayaletlerin dünyada dolaştıklarını biliyorum. Her zaman benim yanımda ol. istediğin kılığa gir, delirt beni... Yalnız, seni bir türlü bulamadığım dehlizde beni bırakma. Ah Tanrım, anlatılamayacak bir şey bu... Ben hayatım

olmadan yaşayamam. Ruhum olmadan yaşayamam...»

Başını ağacın budaklı gövdesine vurdu. Sonra gözlerini havaya kaldırarak, bir insan gibi değil de, bıçaklarla, oklarla yaralanıp can çekişen vahşi bir hayvan gibi uludu. Ağacın sağında solunda birçok kan lekesi gözüme ilişti. Elleri de, alnı da kanlan-mıştı. Benim gördüğüm bu manzara o gece daha önce olanların bir tekrarımdan başka bir şey değildi. Doğrusu, bu bende fazla acıma duygusu uyandırmadı; aksine, korkuttu. Ama yine de onu böyle bırakmaya gönlüm razı olmadı fakat o kendisini izlediğimi fark edecek kadar aklımı başına alınca, gökgürültüsüne benze-

180

yen bir sesle, bana gitmemi emretti, ben de söylediğini yaptım. Benim yatıştırma, ya da teselli gücümün dışında kalacak kadar berbat bir haldeydi.

Catherine'in cenazesinin cuma günü kaldırılması kararlaştırılmıştı. O güne kadar da açık tabutu, çiçeklerle, kokulu yapraklarla süslenmiş halde, büyük salonda duracaktı. Edgar, günlerini de, gecelerini de orada geçiriyordu. Uyumadan bekçilik ediyordu. Benden başka kimsenin bilmediği bir şey varsa o da Heathcliff'in de gecelerini asla dinlenmeden evin etrafında geçirdiğiydi.

Onunla görüşmemiştim ama, olanak bulur bulmaz içeri girmeyi planladığımı biliyordum. Derken, salı günü, karanlık çöktükten hemen sonra, Bey yorgunluktan birkaç saat odasında dinlenmek durumunda kalınca, gidip pencerelerden birini açtım. Gösterdiği sadakate dayanamadığımdan, taptığı kadının solgun hayaline son bir kez veda etmesi için ona bir fırsat tanıyacaktım.

O da bu fırsatı kaçırmadı. Çok dikkatli hareket edip, içeride kısa süre kalarak, bundan faydalandı. Kendisini yakalatacak en küçük bir ses bile çıkarmamıştı. Ölünün yüzünü kapatan tül oynamamış olsa, yerde gümüş tele sarılmış bir tutam sarı saç bul-masam, ben bile onun odaya girip çıktığını anlayamazdım. Sarı saç demetini inceleyince bunun Catherine'in boynundaki madalyondan çıkarılmış olduğunu anladım. Heathcliff, madalyonu açmış, içindekini atıp kendi siyah saçından bir tutam alarak oraya yerleştirmişti. Ben iki saçı da birbirine sararak, tekrar madalyonun içine koydum.

Hindley Earnshaw da kız kardeşinin cenaze törenine çağrılmıştı elbette ama, bir özür dileme göndermediği gibi, törene .de katılmadı. Bu yüzden cenazede sadece Edgar bulundu, geri kalanı ise hizmetçilerle kiracıları. Isabella çağrılmamıştı.

Catherine'in mezarı ne Linton'ların kilise içindeki oymalı anıt-lı mezarıydı, ne de dışarıda, kendi akrabalarının mezarlarının

181

yanında. Onu mezarlığın bir kenarında, yeşil bir bayıra gömdüler. Burada duvar o kadar alçaktı ki diğer yanda bulunan çalılıklarla böğürtlenler duvarı aşp mezarı neredeyse tamamen kapa-tıverdiler. Şimdi kocası da aynı yerde yatıyor. Mezarları kaybolmasın diye her ikisinin de başuçlarında birer taş, ayak uçlarında da rastgele birer gri kaya parçası var.

17

O cuma, bir aydan beri iyi giden havaların son günü oldu. Akşam üzeri, hava aniden bozdu. Rüzgâr, güneyden kuzeye döndü, önce yağmur, sonra sulusepken, en sonunda lapa lapa kar yağmaya başladı. Ertesi sabah, havayı gören biri, üç haftadır günlerin yaz gibi gittiğine güçlkle inanırdı. Hatmi çiçekleriyle sarı çiğdemler kış rüzgârlarıyla sürüklenen karlar altında kalmışlardı. Tarlakuşları susmuşlardı. Erken

yeşeren ağaçların filizlerini soğuk karartmıştı.

O sabah hüznü, kasvetli bir gün başladı. Bey odasından çıkmadı. Ben de bomboş kalan salonu çocuk odasına dönüştürerek oraya yerleşmişim. İşte orada sürekli ağlayan taşbebek gibi bir çocuğu dizlerimde sallayarak oturuyor, bir yandan da hâlâ uçuşan karların perdesiz pencerelerin kıyılarına yığılmasını izliyordum. Derken, kapı açıldı, içeri biri girdi. Hem soluk soluğaydı, hem de gülüyordu.

Bir anlığına öfkem şaşkınlığıma baskın çıktı. Gelenin hizmetçilerden biri olduğunu düşünerek bağırdım:

«Sus bakayım! Burada böyle bir saçmalığa nasıl kalkışabiliyorsun? Bay Edgar Linton duysa ne der?»

Tanıdık bir ses: «Bağışlayın,» dedi. «Ama Edgar'ın yattığını biliyorum; üstelik, kendimi de tutamadım.»

Bunları söyleyen kadın ocağa yaklaştı, bir eliyle böğrünü tutarak soluyordu. Biraz durduktan sonra: «Uğultulu Tepeler'den

182

buraya kadar koşarak geldim,» diye, anlatmaya başladı. «Uçtuğum zamanlar da ayrı... Kaç kez düştüğümü de Tanrı bilir. Of, her yanım sızlıyor! Hemen telaşlanma. Hele biraz soluklanayım, her şeyi anlatacağım. Ama sen bana bir iyilik etmek istiyorsan, kalk, beni Gimmerton'a götürmeleri için arabayı hazırlamalarını emret. Hizmetçilerden birine de gardrobumdan birkaç giysi getirmesini söyleyiver.»

Bu gelen, Isabella Heathcliff'ti. Doğrusu, hiç de gülecek durumda değildi. Omuzlarına dökülen saçları yağmurdan, kardan sırlıklam olmuştu. Üzerinde halinden çok, yaşına uyan, sürekli giydiği gündelik genç kız giysilerinden biri vardı: Yakası açık, kısa kollu bir elbise. Başında da, boynunda da hiçbir şey yoktu, elbise ince ipeklidendi, ıslanınca bedenine iyice yapışmıştı. Ayaklarında da ince terlikler vardı. Bütün bunlara bir de oluk oluk kanamasını ancak soğuğun önlediği kulak altındaki derin yara, her tarafı çizikler, sıyrıklar içinde kalmış bembeyaz bir yüz, yorgunluktan ayakta duramayacak ölçüde bitkin bir beden ekleyin, o zaman kendisini ilgiyle gözden geçirme fırsatını bulduğum ân duyduğum korkunun derecesinin yersiz olmadığını anlayabilirsiniz.

«Aman, Küçükhanım'cığım!» diye bağırdım. «Siz üzerinizde ne varsa hepsini çıkarıp kuru bir şeyler giymedikçe ben bir yere kııldamam. Bu gece Gimmerton'a da gidemeyeceğinize göre araba hazırlatmama gerek yok.»

«Kesinlikle gideceğim!» dedi. «Yürüyerek de olsa, arabayla da olsa gideceğim. Ama üzerime doğru dürüst bir şeyler giymeye bir sözüüm yok. Ay! Bak boynumdan aşağı kan nasıl da akmaya başladı! Ateş yaptı bunu.»

Verdiği buyruklar yerine getirilmedikçe kendine el sürdürmedi. Ancak araba hazırlandıktan, hizmetçi kız gerekli birkaç giyecek eşyasını bohçalamaya gittikten sonra yarasını sarmama, üstündeki giyecekleri değiştirmeme izin verdi.

Benim işim bittikten, kendisi de ocağın başındaki koltuklardan birine oturup eline bir fincan çay aldıktan sonra: «Bak, El-

183

len,» dedi, «şimdi otur karşıma; zavallı Catherine'ciğimin bebeğini de bir kenara bırak, onu görmek istemiyorum. Buraya geldiğim zaman çılgınca davranışına bakıp da zavallı Catherine'e acımadığımı düşünme. Ben de epeyce ağladım. Evet, benim ağlamam için herkesinkinden fazla neden vardı. Hatırlarsan, onunla küs ayrıldık, bundan dolayı da kendimi asla bağışlamayacağım. Ama, ne olursa olsun, diğerinin de acısını paylaşmayacağım. Ah! O hain canavar!.. Çabuk uzat bana şu ocak demirini. Bende ona ait olan son şey de şu.» Parmağından yüzüğünü çıkarıp yere attı, çocuksu bir öfkeyle vurdu. «Onu parçalayacağım! Sonra da yakacağım.» Eğri büğrü olan yüzüğü aldı, korların arasına alıverdi, «işte!» dedi. «Beni bir daha eline geçire-bilirse yüzüğün yenisini alır. Edgar'ı rahatsız etmek için beni aramak bahanesiyle buraya gelebilir. O alçak kafasına bu fikir saplanır da gelir diye burada kalmaya çekiniyorum. Hem, Edgar da bana iyi davranmadı, öyle değil mi? Ben de buraya gelip ondan yardım isteyerek başını daha fazla belaya koyacak değilim. Ben buraya darda kaldığım için sığındım; fakat yine de Edgar'ın ayak altında olmadığını öğrenmeseydim, mutfığa gider, orada biraz elimi, yüzümü yıkayıp ısır, senden istediklerimi aldıktan sonra da o benim lanetli çift zebaninin beni bulamayacağı bir yere giderdim. Ah! Görseydin, ne öfkeliydi! Beni bir yakalasaydı... Ne yazık ki Hindley Earnshaw onunla boy ölçüşebilecek güçte değil. Hindley onu paralayabilecek güçte olsaydı, öldüğünü görmeden bir yere ayrılmazdım.»

«Aman, bu kadar hızlı konuşma, Küçükhanım!» diye araya girdim. «Yüzüne sardığım mendili yerinden kaydımsan yara tekrar kanamaya başlar. Çayını iç, rahat bir soluk al, bir de şu gülmeyi kes. Bu evde gülmeye yer yok... hele senin durumundaki biri için...»

«Kaçınılmaz bir gerçek bu,» dedi. «Şu çocuğu bir dinlesene. Sürekli viyaklıyor. En azından şunu bir saatliğine benden uzaklaştır, sesini duymayayım. Daha fazla da kalacak değilim.»

184

Çanı şingirdatıp, bebeği gelen hizmetçi kıza verdim. Sonra da ona dönerek, Uğultulu Tepeler'den neden böyle telaşla kaçtığını sordum. Bizimle kalmayı istemediğine göre nereye gitmek niyetinde olduğunu öğrenmek istedim.

«Burada kalmam gerekirdi, kalmak da isterim,» dedi. «Böylece hem Edgar'ı teselli eder, hem de bebeğe bakardım. Sonra, Grange benim asıl evim sayılır. Ama sana söyledim ya, o beni burada rahat bırakmaz. Benim toplanıp keyiflendiğimi görmeye katlanır mı sanıyorsun? Bizim burada sakince yaşadığımızı düşünüp de huzurumuzu kaçırmadan durabilir mi hiç? Artık benim sesimi duymaya, yüzümü görmeye bile dayanamayacak kadar benden nefret ettiğini bildiğim için rahatım. Ben yanına gittiğim zamanlar, yüzü kırışıyor, bir nefret ifadesi belirliyor. Bu biraz benim de kendisine karşı aynı duyguyu beslediğimi bilmesinden, biraz da başlangıçtan beri taşıdığı kinden kaynaklanıyor. Bu nefret o kadar güçlü ki, kaçabilirsem, benim için İngiltere'nin altını üstüne getirmeye kalkmaz sanırım. Bundan dolayı, epey uzağa gitmem gerekiyor. İlk zamanlarda beni öldürmesini istedim, bundan vazgeçtim. Kendini öldürürse daha uygun olur. Ona beslediğim sevgiyi zamanla öldürdü, ben de rahata kavuştum. Fakat yine de onu nasıl sevdiğimi anımsayabiliyorum; hem, günün birinde tekrar onu sevebileceğimi bile biraz olsun düşünebiliyorum... Yo, hayır, hayır! Benim için deli divane bile olsaydı o çift ruhu yine bir yerden kesinlikle kendini gösterirdi.

«Catherine de, Heathcliff'i o kadar iyi tanıdığı halde onu o kadar sevebildiğine göre, doğrusu, pek geniş mezhepliymiş. Canavar!.. Acaba onun hem bu dünyadan, hem de benim belleğimden çıkıp gittiğini görebilecek miyim?»

«Sus, sus! O da insan,» dedim. «Biraz daha merhametli ol. Dünyada ondan kötüler de var.»

«O insan değil,» diye üsteledi. «Benden acıma beklemeye de hakkı yok. Ben de ona yüreğimi verdim, aldı parça parça edip

185

öldürdü, sonra da gerisingeri fırlattı, insanlar kalpleriyle hissederler, Ellen. O benim kalbimi mahvettiğine göre, onun hakkında bir duygu beslemem olanaksız. Ölünceye kadar inlese, Catherine için kanlı gözyaşları da akıtsa ona acımam. Hayır, asla acımam, asla!»

Sözlerinin burasında Isabella ağlamaya başladı; sonra kirpik-lerindeki yaşları silip sürdürdü:

«Beni en sonunda kaçmaya zorlayan şeyin ne olduğunu sormuştun. Kaçmak zorunda kaldım, çünkü onun azap verme zevkini unutturacak kadar öfkeliendirmeyi başarmıştım. Bir insanın sinirlerini kızgın bir maşayla tel tel çekmek, onu başından vurup yere devirmekten çok daha fazla soğukkanlılık ister. Öyle bir duruma gelmişti ki o çok böbürlendiği çift önlemliliğini unutmuş, öldürücü işler yapmaya başlamıştı. Onu zıvanadan çıkarabilmek bana keyif vermişti. Bu keyif de bende kendimi korumam gerektiği duygusunu uyandırmıştı; onun için, ben de kaçtım. Tekrar eline düşersem, benden intikam almak isteyecektir.

«Biliyorsun, Hindley Earnshaw dün cenaze törenine katıl-' mak zorundaydı. Bu yüzden, ayık kalmıştı, hem de epey ayık; yani, sabahın altısında dut gibi sarhoş olup öğleyin on ikide sarhoşluğu üstünde kalkmış değildi. Bunun için, çok sıkıntılı kalktı. Kiliseye değil, baloya bile gidecek halde değildi. Bunların yerine, ateşin başına geçip oturdu, kadeh kadeh, cin, konyak içti.

«Heathcliff -adını söylerken bile titriyorum!- geçen pazardan beri evde bir yabancı gibi olmuştu. Onu gökteki melekler mi, yoksa cehennem dibindeki akrabaları mı doyurdu, bilmiyorum; bir haftaya yakın bir süredir bizimle yemek yememişti. Sabaha karşı eve geliyor, doğruca yukarıya, odasına çıkıp kapısını kilitliyordu, herkes onunla konuşmak için can atıyormuş sanki... orada bir Metodist gibi sürekli dua ediyordu; fakat yalvarıp yakardığı put, duygusuz tozlarla küllerdi. Tanrı'yı ise kara

186

suratlı özbabasıyla karıştırması hayret edilecek bir şeydi. Boğazı kuruyup sesi kısılana kadar bu tantanalı yakarışlar sürüyor, sonra hemen çıkıyor, doğruca Grange'e gidiyordu. Ed-gar'ın bir jandarma çağırıp onu içeri atırmamasına da şaşıtım. Bana gelince, Catherine'e epey üzölmekle beraber, o insanı al-çaltıcı baskıdan kurtulduğum bu bir haftayı bayram saymamak elimde değildi.

«Joseph'in arkası gelmez nutuklarını da ağlamadan dinleyebilecek kadar da kendimi toparlamıştım. Evin içinde de artık tabansız bir hırsız gibi dolaşmıyordum. Joseph'in sözlerine ağlayacağıma belki ihtimal vermezsin ama, o da, Hareton da çekilir gibi değildiler. 'Küçükbeyle onun o şaşmaz yordakçısı o uğursuz morukla birlikte olmaktansa Hindley'le oturup onun ağza alınmaz sözlerini dinlemek bana daha kolay geliyordu.

«Heathcliff evde olduğu zamanlar, çoğunlukla, ya mutfığa sığınıp onlarla beraber olmak, ya da boş odalarda aç karnına oturmak zorundaydım. O evde bulunmadığı zamanlar (bu hafta hep öyle'oldu), ocağın başına bir masayla iskemle çekip oturuyor, Hindley Earnshaw kendi başına ne yaparsa yapsın ilgilenmiyordum. O da benim işlerime karışmıyordu. Hem, kimse kızdırma-dıkça, şimdi eskisinden daha sakin, daha somurtkan, daha kederli ama, daha az öfkeli. Joseph onun sahiden değiştiğine emin olduğunu, Tann'nm onun kalbine şöyle bir dokunduğunu, onun da 'sanki ateşe dokunmuş gibi' kurtulduğunu söylüyor. Ben bu iyi değişikliğin işaretlerini göremiyorum fakat neme gerek, bu beni ilgilendirmiyor ki.

«Dün akşam köşeme oturup gece yarısına kadar, eski kitapları okudum. Dışarıda tipi devam ederken, aklım sürekli mezarlıkta yeni açılmış mezara takılırken yukarı çıkmak içimden gelmiyordu. Önümdeki sayfadan gözlerimi kaldırırdı kaldırmaz, hayalimde o hüznönlü manzara canlanıveriyordu.

«Hindley, başını eline dayamış, karşımda oturuyordu, belki o da aynı şeyleri düşünüyordu. Kendini kaybetme aşamasına gel-

187

i

meden içmeyi bırakmıştı, iki, üç saatten beri de ne yerinden kıpırdamış, ne de ağzını açmıştı. Evin içinde de kimi zaman pencereleri sarsan rüzgârın uğultusundan, kömürlerin çıtırtısından, ara sıra mumun fitilini keserken makasın çıkardığı sestten başka ses yoktu. Hareton ile Joseph herhalde yataklarında deliksiz bir uykuya dalmışlardı. Çok, çok hüzünlüydü... Okurken içimi çektim, sanki dünyada zevk namına bir şey kalmamıştı, bir daha olacağı da yoktu. Bu hazin sessizlik mutfak mandalının oynama-sıyla bozuldu. Heathcliff gece nöbetinden her zamankinden erken dönmüştü, ansızın patlayan fırtına neden olmuştu buna besbelli.

«Dış kapı sürgülenmişti; onun diğer kapıdan girmek için evin çevresini dolandığını duyduk. Ayağa kalktım, o ândaki duygularımın dudaklarımdan dökülmesine de engel olamadım. Kapıya bakmakta olan Hindley de beni duyunca döndü, yüzüme baktı.

«Onu beş dakika dışarıda bekleteceğim!» diye bağırdı. «Sen karşı çıkmazsan.»

«Çıkmam. Bana sorarsanız, bütün gece de dışarıda kalmasının sakıncası yok,» dedim. «Evet, anahtarı kilide sokun, sürgüleri de sürün.»

Konuğu gelmeden Hindley bu işi tamamladı; sonra geldi, iskemlesini masamın diğer yanına çekti, üzerinden eğilerek gözlerimde kendi gözlerinden fışkıran kine benzer bir duygu aradı. Görünüşü de, duyguları da bir katili andırdığı için, bende pek o kadarını bulamadı. Ama ona konuşma cesaretini verecek kadar bir şeyler bulmuştu.

«Senin de, benim de şu dışarıdaki adamla görülecek bir hesabımız var» dedi. «İkimiz de tabansız olmasaydık, bu hesabı temizlemek için birleşebiiirdik. Sen de ağabeyin kadar ödleğ misin? Hiçbir karşılık vermeden sonuna kadar boyun mu eğeceksin?»

«Daha şimdiden dayanacak gücüm kalmadı,» dedim. «Bana

188

zarar vermeden yaptıklarının intikamını almak isterim. Ama ihanet ile şiddet iki ucu da sivri bıçaklar gibidir... Onları kullananları düşmanlarından beter yaralarlar.»

Hindley: «İhanet ve şiddet, yalnızca ihanetle şiddetin bedeli olacak!» diye bağırdı. «Bayan Heathcliff, oturduğun yerden kı-mıldamayıp sesini çıkarmamandan başka bir şey istemiyorum senden. Şimdi, söyle bana, bunu yapabilir misin? O alçağın son nefesini verdiğini görmek bana olduğu kadar sana da büyük keyif verecektir, buna eminim. Sen ondan önce davranmazsan, o senin ölümün olacak, benim de yıkımım... Lanet olsun o baş belası hayduda!.. Daha şimdiden evin efendisiymiş gibi kapıyı vuruyor. Dilini tutacağına söz verirsen, saat çalmadan -şimdi bire üç var- sen de özgür bir kadın olacaksın.»

«Sana mektubumda anlattığım silahı koynundan çıkardı, mumu da söndürecekti ama, ben hemen mumu aldım, onu da kolundan yakaladım.

«Dilimi tutmayacağım» dedim. «Ona dokunmamalıyız... Kapıyı açmayın, sesinizi de çıkarmayın.»

Çılgın yaratık: «Hayır, ben kararımı verdim, Tanrı'nın yardımıyla da bunu uygulayacağım!» diye bağırdı. «Sen istemesen de sana bir iyilik yapacağım. Hareton'ın da hakkını koruyacağım. Önüme perde olmak için de kendini yorma. Catherine gitti. Şu anda gırtlığımı kessem ardımdan bana acıyacak, ya da yaptıklarından utanacak kimsem kalmadı.»

«Onun yerine bir ayı olsa savaşıbilirdim, bir deli olsa söz dinletmeye çalışabilirdim... Benim için yapılacak tek şey kalmıştı; o da, pencerelerden birinin önüne gidip onun kurbanına kendisini bekleyen sonu haber vermektir. Biraz da utkulu bir tavırla bağırdım:

«Bu gece gidip kendine sığınacak başka bir yer arayan iyi edersin! içeri girmekte üsteleyecek olursan Bay Earnshaw seni vurmayı kararlı.»

«Sen şu kapıyı açarsan iyi edersin. Sen...» diye yanıt verdi,

189

sözlerini tekrarlamak istemeyeceğim kadar kibar bir sözle bitil! di.

«Ben bu işe karışmam, istersen gel içeri de vurul. Ben üstüme düşeni yaptım,» dedim.

«Sonra pencereyi kapattım, ocakbaşındaki yerime döndüm, çünkü onu tehdit eden tehlikeden kaygı duyuyormuşum gibi görünecek kadar ikiyüzlü değildim.

«Hindley Earnshaw o haydudu hâlâ sevdiğime yeminler ederek bana ağız dolusu sövdü. Ben ise Heathcliff onu acıdan kur-tarsa ne iyi olur! diye düşünüyordum, bu düşüncelerim de vicdanımı asla sızlatmıyordu. Hayır, o Heathcliff'i hak ettiği yere gönderirse benim için çok iyi olacaktı. Ben bu düşüncelere dalmış otururken, Heathcliff arkamdaki pencerenin camını tek yumrukta yere indirdi. Açılan yerden de ateş püsküren kara suratı göründü. Pencerenin parmaklıkları onun omuzları geçecek kadar büyük olmadığı için kendimi güvende hissederek, alaylı alaylı gülümsedim. Üstü, başı, saçları kardan bembeyaz olmuştu. Soğuktan, öfkeden gerilmiş dudaklarının açıkta bıraktıkları yamyam dişleri karanlıkta parlıyordu. Joseph'in deyişiyle 'köpek gibi' hırıldadı.

«Isabella, beni içeri al, yoksa sonra pişman ederim!»

«Ben cinayet işleyemem,» diye yanıt verdim. «Hindley, elinde bıçakla, dolu bir silahla bekliyor.»

«Beni mutfak kapısından içeri al,» dedi.

«Benden önce Hindley oraya varır,» dedim. «Seninkisi de bir kar fırtınasına dayanamayacak kadar zayıf bir aşkmiş yani! Yaz gecelerinde ay olduğu sürece yataklarımızda rahat rahat yattık, ama kışın ilk fırtınası başlar başlamaz sen de sığınacak bir yer aramaya başladın. Heathcliff, ben senin yerinde olsam, gider onun mezarı üzerine boylu boyunca yatar, orada sadık bir köpek gibi geberirdim... Artık dünya yaşanmaya değmez bir yer oldu, değil mi? Bende kesin olarak uyandırdığın düşünceye göre Catherine senin hayatının tek neşesiydi. Onu yitirdikten sonra yaşamayı nasıl düşünebildiğine şaşıyorum.»

190

Hindley pencereye doğru koşarak: «Orada, değil mi?» diye bağırdı. «Kolumu dışarı çıkarabilirsem onu vurabilirim.»

«Korkarım ki benim sahiden kötü bir insan olduğumu düşüneceksin, Ellen. Fakat henüz hikâyenin tamamını öğrenmedin; onun için, hüküm verme. Ben, onunki de olsa, herhangi birinin hayatına kıyılmasına yardım edemem. Onun ölmesini dilemek, bu başka. Açıkça söyleyeceğim: Heathcliff, kendini Hindley'in silahına doğru atıp da elinden silahı kapınca, kullandığım alaycı sözlerin sonucundan korkmaya başladım.

«Tabanca ateş almış, bıçak da geriye doğru fırlayarak sahibinin bileğine saplanmıştı. Heathcliff, bileği sıyrarak bıçağı çektikten sonra, ucundan kan damlaya damlaya, aldı cebine attı. Sonra da bir taş aldı, iki pencere arasındaki bölmei kırdı, içeri daldı. Düşmanı ise katlanılmaz bir acıyla, büyük damarlardan birinden fışkıran kanla yerde baygın yatıyordu. Haydut herif onu tekmeledi, üstüne çullanarak başını tutup zemine vurdu bu arada, bir eliyle de beni yakalamış, Joseph'i çağırma engel oluyordu. İşini sonuna erdirmek için doğaüstü bir çaba harcaması gerekiyordu. En sonunda, soluğu kesilince kendini tuttu, cansız gibi uzanan bedeni sürükleyerek kanepenin üstüne bıraktı.

«Burada Hindley'in ceketinin kolunu kesti, yarayı hayvanca bir kabalıkla sardı. Bu arada, tekmelerken göstermiş olduğu gayreti, şimdi de tükürmekte, sövmekte göstermişti. Ben ise, serbest kaldığım için, hızla koşup ihtiyar kâhyayı buldum. Telaşla anlattığım hikâyeyi güç bela kavradıktan sonra merdiven basamaklarını ikişer ikişer çıkarak, soluk soluğa aşağıya indi. «Aman! Şimdi ne yapacağız? Ne yapacağız?» diye soludu.

Heathcliff gürlledi: «Yapılacak iş şu: senin bey delirdi. Bir ay daha yaşarsa onu tımarhaneye yerleştiririm. Ya sen beni nasıl dışarıda bıraktın, dişsiz köpek? Orada homurdanıp durma, gel buraya, ona ben bakacak değilim. Şu kanları temizle: dikkat et, mumunu da fazla yaklaştırmı, çünkü herifin kanının yaradan fazlası konyaktır...»

191

Joseph, korkuyla, kollarını havaya kaldırdı, gözlerini açtı: «Demek sen onu öldürecektin ha? Ben hayatımda böyle şey görmedim, aha, gerçekten görmedim. Tanrı'dan dilerim ki...»

Heathcliff, tek itişte onu kanların ortasına çöktürttikten sonra, önüne bir havlu fırlattı. Diğeri, kanlan silecek yerde, ellerini çenesinin altına birleştirip beni güldüren tuhaf bir duaya başladı. Zaten hiçbir şeye şaşamayacak haldeydim. Daha doğrusu, darağacında bile suçluluklarını yitirmeyen suçlular gibi rahattım.

Acımasız herif: «A! Seni unuttum!» dedi. «Bu işi sen yapacaksın. Diz çok şuraya... Onunla birlik olup bana komplo kurarsın, ha? Seni çıyan, seni! Al bakalım, tam sana göre iş bu.»

Dişlerim birbirine çarpıp takırdayınca kadar beni sarstıktan sonra Joseph'in yanına savurdu. O da oralı olmadan duasını bitirdi, sonra doğruca Grange'e gideceğine yemin ederek ayağa kalktı. «Ne de olsa Bay Linton hâkimdir. Bir değil, elli karısı ölse yine de bu işle ilgilenir,» diyordu.

«Oraya gitmekte o kadar direniyordu ki Heathcliff olup bitenleri bir de benim ayrıntılıca anlatmamı uygun buldu. Başıma dikilip kötü kötü bakmaya başlayınca ben de, istemeye istemeye, sorduklarına yanıt vererek, olayları anlatmaya başladım. İlk saldıranın Heathcliff olmadığına ihtiyar inandırmak epey güçlü. Hele benim gönülsüz karşılık verişim bunu daha da güçleştirdi. Neyse ki, çok geçmeden, Hindley sağ olduğuna onu inandırabil-di. Bunun üzerine, Joseph biraz naneruhu getirmek için koştu, ilacın yardımıyla da efendisi, çok geçmeden, kendine geldi.

Heathcliff, baygınken ona yapılanları Hindley'in bilmediğine emin olduğu için, onun içkiden deliye döndüğünü, kendisine karşı giriştiği o çirkin hareketin üzerinde daha fazla durmayacağını söyledi, hemen

yatmasını önerdi. Bu değerli öneriden sonra da çıkıp gitmesine ben çok sevindim. Hindley, ocakbaşma boylu boyunca uzandı. Ben ise bu işi nasıl bu kadar kolay atlattığıma şaşarak odama çıktım.

192

Bu sabah, öğleden yarım saat kadar önce, aşağıya indiğim zaman Hindley, ölüm derecesinde hasta bir halde, ocakbaşında oturuyordu. O zebanisi de neredeyse onun kadar bitkin, rengi atmış bir halde, ocağa yaslanmış duruyordu, ikisinin de yemek yemeye niyetleri yok gibiydi. Masanın üstündeki yemeklerin hepsi soğuyuncaya kadar bekledikten sonra kendi başıma yemeye başladım. Hiçbir şey beni iştahla yemekten alıkoyamadı; kimi zaman sessiz duran oda arkadaşlarıma gözüm değdikçe, içimde bir hoşnutlukla belirli bir üstünlük duyuyor, vicdanımın rahat olduğunu bilmek bana ayrıca zevk veriyordu. Yemeğimi bitirdikten sonra, o güne kadar cesaret edemediğim bir rahatlıkla ocağın başına yaklaştım, Hindley'in koltuğunu dolanıp yanında bir köşeye diz çöktüm.

Heathcliff benden yana hiç bakmıyordu. Ben, sanki adım donakalmış da onu izliyor gibi, hiç çekinmeden yüzünü incelemeye başladım. Bir zamanlar tam bir erkek olduğuna inandığım, şimdi ise çok iblis bulduğum alını kara kara bulutlarla gölgelen-mişti. Çıyan bakışlı gözlerinin ferisi uykusuzluktan sönmüştü, belki de ağlamaktan, çünkü kirpikleri hâlâ ıslaktı. Dudakları o her zamanki alaycı kıvrılışlarını bırakmış, tanımsız bir kederle birbirine yapışmıştı. Karşımdaki başka biri olsaydı, onun bu üzüntüsünü görünce, yüzümü ellerimle örterdim; ama, Heathcliff'in bu halde olmasına sevinmiştim. Düşmüş bir düşmanı aşağılamak belki alçaklıktır ama, elime geçen bu taşı gediğine koyma fırsatını kaçıramazdım. Yaptıklarının bedeleni ödemem ancak onun böyle zayıf zamanında mümkün olabilirdi.»

Burada Küçükhanımı susturdum:

«Yazık, yazık... Seni duyan da hayatında bir kere bile İncil'in kapağını açmadın sanacak,» dedim. «Tanrı düşmanlarını ceza-landırırsa bu kadarı sana yetmeli. Onun çektiği azaba bir de seninkini eklemen hem alçaklık, hem de küstahlık olur.»

Isabella: «Genellikle, bu kadarı bana da yeterdi, Ellen,» dedi. «Ama, kendi emeğim geçmedikçe Heathcliff'in uğrayacağı

Uğultulu Tepeler/ F: 13

193

hangi yıkım beni yeterince memnun edebilir? Benim yüzümden acı çeksin, kendisi de benim yüzümden acı çektiğini bilsin de, acısı daha az olsun, önemli değil. Ah, bana o kadar çok azap çekti ki! Onu sadece bir koşulla bağışlayabilirim; bu da, göze göz, dişe diş, yaptıklarının intikamını almak, bana çektiği her acıyı aynen ona da çekirmek, onu benim düzeyime indirmekle mümkün olabilir. Acı çekirmeye ilkin o başladığına göre, yine önce onun özür dilemesi gerekir. İşte ancak ondan sonra biraz merhametli davranabilirim, Ellen. Yalnız, benim intikamımı alabilmem imkânsız. Bu yüzden, onu bağışlayamam.

Hindley su istedi, kalkıp bir bardak su verdim, nasıl olduğunu sordum, «istediğim kadar hasta değilim,» dedi. «Ama, kolumun acısı bir yana, sanki bir cüceler ordusuyla savaşmışım gibi her yanımda sızlıyor.»

«Buna ne şüphe!» dedim. «Boşuna değil, Catherine kendisi sağ oldukça size bir zarar gelemeyeceğini söyleyerek övünmez-di. Bazı kimselerin onu incitmemek için size fenalık yapmaktan çekineceklerini ima etmişti. Neyse ki ölümler mezarlarından çıkamıyorlar; yoksa, dün gece Catherine çok çirkin bir manzara izlemiş olacaktı. Yaranız bereniz yok değil mi? Göğsünüz, omuzlarınız yara içinde değil mi?»

«Bilmem ki,» dedi. Sonra: «Ama, sen ne demek istiyorsun? Baygınken beni dövmek cüretinde mi bulundu yoksa?» diye sordu.

«Üstünüze çullandı, tekmeledi, sonra da sizi yere çarptı,» diye fısıldadım. «Sizi dişleriyle didik didik etmek için ağzı sulanmıştı. Zaten, onun yarısı insan; o da, pek iyi türden değil...»

Hindley Earnshaw da, benim gibi, ortak düşmanımızın yüzüne baktı. O ise, kendi kaygılarına gömülmüş, etrafında olup bitenlerden habersizdi. Orada durdukça, düşüncelerinin karalığını yüzündeki çizgiler daha çok ortaya çıkarıyorlardı.

Sabırsız Hindley, kalkmak için kıvranarak: «Ah Tanrım!» diye inledi, «son nefesimde onu boğazlayacak kadar güce sahip ola-

194

bilsem, cehenneme bile sevinerek giderdim...» Didişecek kadar gücü olmadığını anlayınca tekrar çöktü. Ben yüksek sesle: «Birinizin ölmesi yeter!» diye bağırdım. «Bay Heathcliff olmasaydı, kız kardeşiniz hâlâ yaşayacaktı, bunu Grange'deki herkes biliyor. Hem, onun kinini kazanmak sevgisini kazanmaktan iyidir. Ne kadar mutlu olduğumuzu hatırlıyorum. O gelmeden Catherine'in ne kadar mutlu olduğunu hatırladığım için de o güne lanet edesim geliyor.»

Heathcliff, sözleri söyleyen kimsenin ruh halinden çok, söylenenlerin doğruluğunu fark etmiş olmalı ki, dikkati uyanmıştı, çünkü gözlerinden sürekli akan yaşlar ocağın küllerine damlıyor, bo-ğulurcasına göğüs geçiriyordu.

Ona ilgiyle baktım, küçümsercesine güldüm. Cehennemin bulutlu pencereleri bir ân bana doğru şimşekler yağdırdı. Fakat bu pencerelerden her zaman bakan, çift, gözyaşlarının içinde o kadar boğulmuş, silikleşmişti ki, tekrar gülmekten çekinmedim.

«Kalk şuradan, defol! Gözüm görmesin!» diye bağırdı.

Daha doğrusu sesi güçlkle duyulabildiği için bu sözleri söylediğini tahinin ettim.

«Affedersin ama,» dedim, «Catherine! ben de severdim. Ağabeyinin de bakıma ihtiyacı var; Catherine'in hatırına ben ona bakacağım. O öldükten sonra ben Hindley'de sürekli kız kardeşini görüyorum. Hindley'in gözleri de onunkilerin aynı; ama sen onları oyup çıkarmaya çalışmasaydın, böylesine karartıp kızartıp şişirmeseydin, bir de...»

«Seni ayaklarımın altında ezmeden defol, ahmak!» diye bağırdı, yerinden kalkmak için davrandı, ben de davrandım.

«Birde...» diye, hemen sıvışmaya hazır bir durumda, sürdürdüm, «zavallı Catherine'cik sana güvenip de o iğrenç, komik 'Heathcliff' adını taşımayı kabul etseydi çok geçmeden o da aynı hale düşerdi. Çünkü, o senin tiksindirici hallerin karşısında sessiz kalamayacaktı, nefretini, tiksintisini kesinlikle açığa vuracaktı.»

195

î! 1

İkimizin arasında Hindley'le kanepenin arkılığı vardı. Onun için, beni yakalamaya kalkışacak yerde; masadan bir ekmek bıçağı kapıp başıma attı. Bıçak kulağımın arkasına isabet edince sözlerim de yarım

kaldı. Bıçağı çektikten sonra kapıya koştum; ama çıkmadan öyle bir bir söz söyledim ki bu sözler onda bıçağının bende açtığı yaradan daha derin bir yara açmıştı. Son gördüğüm manzara, bana doğru deli gibi saldıırken, evsahibinin onu yakalayıp, ikisinin birbirlerine kenetli halde, ocağa düşmeleri oldu.

Mutfaktan kaçarken Joseph'e hemen efendisinin yanına koşmasını söyledim. Bir sandalyenin arkasına yeni doğmuş köpek yavrularını asmaya çalışan Hareton'a çarpıp yere devirdim. Sonra da, cehennemden kurtulmuş bir ruhun mutluluğu içinde, yokuş aşağıya, sendeleye sıçraya, uçar gibi koştum, virajlı yolu bırakıp doğruca kırlara yöneldim, bayırları aşip bataklıkları geçerek Grange'in yol gösteren ışığına doğru geldim. Uğultulu Te-peler'de bir tek gece katlanmaktansa, sonsuza kadar cehennemde yaşamaya razıyım.»

Isabella sustu. Çayından bir yudum içti; sonra, kalktı, şapkasını giydirmemi, getirdiğim şalı örtmemi söyledi. Bir saat daha kalması için yalvarmalarımı umursamadan, bir sandalyenin üstüne çıktı, Edgar ile Catherine'i portrelerini öptü, bana da aynı biçimde veda ettikten sonra hanıma yeniden kavuştuğu için sevinçten sürekli havlayan Fanny ile birlikte arabaya bindi. Buralara bir daha dönmek üzere gitmişti. Fakat işler biraz daha düzeldikten sonra efendimle sık sık mektuplaşmaya başladı.

Aldanmıyorsam, yeni evi Londra yakınlarında, güneydeydi; kaçtıktan birkaç hafta sonra bir oğlan çocuk doğmuştu. Çocuk, Linton adıyla vaftiz edildi, isabella'nın yazdığına göre, doğuştan hastalıklı, sıkı bir çocuktur.

Bir gün köyde Bay Heathcliff benimle karşılaşınca hanımın nerede oturduğunu sordu. Söylemedim.

196

«Nerede olursa olsun önemi yok,» dedi. Ama ağabeyinin yanına gelmeye kalkışmamasını, isabella'yı kendisi beslemek zorunda kalsa bile ağabeyinin yanında kalmasına razı olmayacağına söyledi.

Gerçi, ben ona hanımı hakkında hiç bilgi vermemiştim fakat o, diğer hizmetçilerden Isabella'nın oturduğu yeri de, çocuğu olduğunu da öğrenmişti. Fakat, yine de gidip onu rahatsız etmedi. Isabella kocasının bu davranışı için onun kendisine beslediği nefrete şükretmeliydi.

Heathcliff beni hemen her görüşünde çocuğu soruyordu. Adını öğrenince de acıyla gülümseyerek: «Çocuktan da nefret etmemi istiyorlar, değil mi?» diye sordu.

«Çocuktan haberinizin olmasını bile istediklerini sanmıyorum,» dedim.

«Fakat istediğim zaman çocuğu alacağım. Bunu iyi bilsinler,» dedi.

Neyse ki Isabella, çocuğunun elinden alındığı günü görmeden, yani Catherine'nin toprağa verildiğinden yaklaşık on üç yıl kadar sonra, Linton on iki yaşlarında kadarken öldü.

Isabella'nın o umulmadık ziyaretinin ertesi günü efendimle konuşmaya fırsat bulamadım; kimseyle konuşmak istemiyordu, bir şey görüşecek halde de değildi. Onu söyleyeceklerimi dinlemeye razı edince de kız kardeşinin kocasını terk edip gitmiş olmasına sevindiğini gördüm. O yumuşak kişiliğinden umulmayan bir şiddetle Heathcliff'ten nefret ediyordu; hem de o kadar derin, o kadar alıngan bir şekilde ki, onunla karşılaşabileceği, dahası adını duyabileceği yerlere bile gitmekten çekiniyordu. Buna bir de acısı eklenince bir keşişten farkı kalmamıştı. Yargıçlık görevini bıraktı, kiliseye bile uğramaz oldu, köye hiçbir zaman gitmiyor, bütün ömrünü bahçesiyle çiftliğinin sınırları arasında geçiriyordu. Ama ara sıra kırlara çıkarak, ya akşamları, ya da sabahları erkenden, ortalıkta başkaları gezinmeye başlamadan, karısının mezarını ziyarete gidiyordu.

197

Fakat uzun bir süre bu kadar mutsuz yaşayamayacak ölçüde iyi kalpliydi. Catherine'in ruhunun onu egemenliği altına alması için dua edemezdi: Zaman ona boyun eğme, herkesin bildiği neşeden daha tatlı bir acı vermişti. Karısının anısını ateşli, müşfik bir sevgiyle anyor, onun girdiğine hiç şüphe etmediği o mutlu dünyaya kavuşmayı umuyordu. Üstelik, dünya ile ilgili teselli kaynakları da vardı. İlk günlerde, gidenin kendi yerine bıraktığı o sıkı yaratığa karşı hiç ilgi gösteremediğini söylemiştim. Bu soğukluk nisan ayında karların erimesi gibi hemen eriyip kayboldu, minik yaratık birkaç kelime söylemesini, bir-iki adım atmasını öğrenmeden babasının yüreğine bir despot gibi yerleşiverdi.

Çocuğun adı Catherine'di fakat o nasıl başlangıçta Catherine'in adının kısaltılmışını kullanmamışsa, çocuğunun da adını tam olarak kullanmadı. Belki de Heathcliff, Catherine'in adını kısaltarak söylemeyi huy edindiği için o karısının adını tam olarak kullanmıştı. Şimdi de küçük kız hep «Cathy» idi; böylece, babası onun annesinden hem ayırıyor, hem de ona bağlıyordu. Çocuğuna bağlılığı da onun kendisinin bir parçası olmasından değil de Catherine'in bir parçası olmasından geliyordu.

Bay Edgar Linton ile Hindley Earnshaw arasında karşılaştırma yapar, birbirine benzer olaylar karşısında ikisinin de davranışlarının bu kadar ayrı oluşuna tatmin edici nedenler bulmaya çalışırdım, ikisi de karılarına düşkün kocalardı, ikisi de çocukla! rına bağlıydılar, iyi, ya da kötü yönde aynı yolu tutmamaların^ asla akıl erdiremiyordum. Ama içimden de şöyle düşünüyordum^ Karşıdan daha güçlü görünen Hindley ne yazık ki daha kötü, da- j ha zayıf çıktı. Gemisi karaya oturunca kaptan görevini bıraktı;! tayfa da, gemiyi kurtarmaya çalışacağına, baş kaldırıp birbirleri) ne girdiler, böylece, bahtsız gemileri için de bir kurtuluş ümic kalmadı. Edgar Linton ise, aksine, sadık, inanç dolu bir ruha sal hip olduğunu kanıtladı: Tanrı'ya güveni vardı, Tanrı onu rahata! kavuşturdu. Biri ümitle beklemesini bilmiş, diğeri ümitsizliğe ka-|

198

pılmıştı; ikisi de yazgılarını seçtiler, ikisi de buna göğüs germek zorunda kaldı.

Fakat benim olup bitenlerden çıkardığım ahlak dersini dinlemek istemezsiniz sanırım, Bay Lockwood, çünkü siz de bu olaylar hakkında benim vardığım gibi bir hükme varabilirsiniz. En azından bunu yapabileceğinizi düşünürsünüz, ki bu da aynı yere çıkar.

Hindley Earnshaw'm sonu tahmin edildiği gibi oldu: Kız kardeşinin hemen ardından gitti. Aralarında altı ay, ancak vardır. Biz, Grange'dekiler onun ölümünden önceki günleri nasıl geçirdiğini, ne halde olduğunu hiçbir zaman öğrenemedik. Benim bildiklerim de cenazenin hazırlanmasına yardım etmek için gittiğim zaman öğrendiklerimle sınırlı.

Olayı Bey'e haber vermek için Bay Kenneth uğradı. Bir sabah, erkende; • kötü haber alacağımı sezip heyecanlanmama imkân olmayan bir vakitte, atıyla avluya girdi.

«E, Nelly,» dedi, «şimdi matem tutma sırası ikimizde. Bu kez bizi bırakan kim, düşünebiliyor musun?»

Heyecanla: «Kim?» diye sordum.

Atından inip dizgini kapı yanındaki halkaya bağladıktan sonra: «Bil bakalım,» dedi. «Hem de, önlüğünün ucunu gözüne doğru kaldır, çünkü ona ihtiyacın olacağına eminim.»

«Sakın Bay Heathcliff olmasın?» diye bağırdım.

Doktor: «Ne? Onun için de gözyaşı döker miydin?» diye sordu. «Hayır, Heathcliff dayanıklı bir delikanlı; hele bugün daha da gençleşmiş görünüyor. Onu demin gördüm. Dünyada sevdiği tek kimseyi yitirdiğinden beri epey semirmiş.»

Sabırsızlanarak: «Öyleyse, ölen kim, Bay Kenneth?» diye sordum.

«Hindley Earnshaw,» dedi. «Senin eski dostun Hindley Earnshaw. Benim de günahkâr dedikoducum. Uzun zamandır işi bana göre epey azıtmıştı. işte... ben sana gözlerinin sulanacağını söylememiş miydim? Fakat üzülme... tam kendine yakı-

199

sır şekilde, yani lordlar gibi, dut gibi sarhoş öldü... zavallı çocukcağız! Ben de üzgünüm. İnsan eski bir dostunu yitirince üzülmekten duramıyor. Oysa, akla hayale sığmaz her türlü fenalık vardı onda, kendisine yaptıklarına karşı da epey kötülük etmiştir. Daha yirmi yedi yaşına da yeni girmişti sanırım; yani tam senin yaşındaydı; ikinizin aynı yılda doğduğuna kim inanabilir?»

Bu haber beni, Catherine Linton'm ölümünden daha fazla sarsmıştı, bunu itiraf etmeliyim: Eski anılar gönlümde dolanmaya başlamıştı çünkü. Kenneth'e kendisini Bey'in yanına götürecek başka bir hizmetçi bulmasını söyledikten sonra, kapı önüne oturdum, bir yakınım ölmüş gibi ağlamaya başladım.

«Acaba eceliyle mi öldü?» diye de düşünmekten kendimi alamıyordum. Ne yaptımsa, bu düşüncenin verdiği sıkıntı geçmedi. Bu, öylesine can sıkıcı, üsteleyen bir düşünceydi ki, ondan kur-1 tulumak için Uğultulu Tepeler'e gidip ölene karşı yapılacak son iş- f lerde bulunmak istedim. Edgar Linton izin vermek istemiyordu f ama, ben ölünün yanında bir tek arkadaşının bile bulunmadığını- l dan söz ederek acı acı yalvardım. Üstelik, eski Bey'imın aynı za- l manda sütkardeşim olması dolayısıyla benden hizmet beklemeye en az onun kadar hak kazandığını söyledim. Bir de, Hare-ton'm, şu yavrucuğun Bey'in hanımının yeğeni olduğunu, daha | yakın bir akraba bulunmadığına göre de kendisinin ona veli olması gerektiğini anlattım. Kalan malların durumunu öğrenmek, ^ kaynının işleriyle ilgilenmek de ona düşüyordu.

O günlerde Edgar Linton böyle işlerle uğraşacak durumda değildi. Onun için, bana da avukatıyla konuşmamı söyledi; er sonunda gitmeme de izin verdi. Onun avukatı aynı zamanda Hindley Earnshaw'm da avukatıydı. Köye gidip avukata benimle"" gelmesini söyledim. Adam başını salladı, Heathcliff'i kendi haline bırakmanın doğru olacağını, işin aslı ortaya çıkarılınca, Ha-reton'm bir dilenciden ayrımının kalmayacağını belirtti.

«Onun babası borç batağında öldü,» dedi. «Malların hepsi

200

ipotekli. Varisin yapabileceği en iyi iş alacaklının yüreğinde kendisine karşı bir ilgi uyandırmaya bakmaktır. Alacaklı ancak bundan sonra ona acımayı düşünebilir.»

Uğultulu Tepeler'e varınca, her şeyin gerektiği gibi yapılmasını sağlamak için geldiğimi söyledim. Yeterince sıkışık halde olan Joseph de benim geldiğimi görünce sevindi. Bay Heathcliff ise benim istendiğimi pek sanmadığını, ama istersem kalıp cenaze işleriyle ilgilenebileceğimi söyledi.

«Doğrusunu istersen, bu ahmağın cesedini törensiz mören-siz yol kavşağına gömüvermeli,» diyordu. «Dün akşam üstü yanından on dakika ayrılmıştım, bu süre içinde evin iki kapısını da içeriden sürgüleyivermiş, gece de kendini öldürmek amacıyla sabaha kadar içmiş olacak. Onun bu sabah beygir gibi horladığını duyunca kapıyı kırıp içeri girdik. Kanepenin üzerine boylu boyunca devrilmiş yatıyordu.

Derisini yüzsen uyanamazdı. Ben de Kenneth'i çağırttım, geldi ama, o zamana kadar da bu adam leş olmuştu. Ölmüş, soğumuş, taş kesilmişti; onun için de, ortalığı velveleye vermeye gerek olmadığını sen de kabul edersin.»

Yaşlı kâhya da onun bu sözlerini doğruladı fakat şöyle de mırıldandı:

«Ah, keşke doktoru çağırmaya kendisi gitseydi. Ben Bey'e ondan çok daha iyi bakardım. Ben gittiğimde Bey daha ne ölmüştü, ne de bir şey...»

Ben cenaze töreninin gerektiği şekilde ağırbaşlı bir tören olmasında üsteledim. Bay Heathcliff, töreni nasıl istersem öyle düzenleyebileceğim!, ama bu iş için harcanacak bütün paranın kendi cebinden çıkacağını unutmamamı söylemişti.

Duygusuz, umursamaz bir tavır takınmıştı, ne üzgündü, ne de sevinçli; ama zor bir işin başarı ile sona erdirilmesine sevinmiş gibiydi. Bir kere gözlerinde sevince benzer bir şeyin parıldadığını fark ettim. Bu da tabutu götürenler kapıdan çıkarlarken olmuştu. Yaşlı bir adammış gibi görünmek riyakârlığını de esirgemedi, Hareton'la birlikte tabutun arkasından yürümeden ön-

201

ce çocuğu masanın üstüne çıkardı, tuhaf bir tavırla şöyle mırıldandı:

«Sen artık benim oldun, güzel çocuk. Bakalım aynı rüzgârın karşısında yeni bir ağaç da diğeri gibi yamuk yumuk mu olur, göreceğiz.»

Hiçbir şeyden haberi olmayan çocuk bu konuşmadan çok hoşlanmıştı; Heathcliff'in sakallarıyla oynayıp yanağını okşadı. Ben sözlerin anlamını kavradığım için sertçe şöyle dedim:

«Bu çocuk benimle beraber Thrushcross Grange'e gidecek, efendim. Dünyada sizin olmayan biri varsa o da bu çocuktur.»

«Edgar Linton da böyle mi diyor?» diye sordu.

«Elbette. Bana çocuğu alıp dönmemi buyurdu,» dedim.

Alçak herif: «Pekâlâ, şimdi bunu tartışmayalım,» dedi. «Fakat ben de bir çocuk yetiştirmekte talihimi denemek istiyorum. Efendine söyle, bu çocuğu almaya kalkarsa ben de onun yerine kendi çocuğumu getirmek zorunda kalırım. Hareton'ı kolay kolay vereceğimi söylemek istemiyorum fakat diğeri mutlaka getiririm. Bunu ona söylemeyi sakın unutma!»

Bu sözler ellerimizi bağlamaya yetmişti. Eve dönünce bunları özetleyerek anlattım. Zaten başından beri bu iş fazla ilgi göstermemiş olan Edgar Linton işe karışmaktan bir daha söz etmedi, isteseydi de elinden bir şey gelir miydi, bilmiyorum.

Uğultulu Tepeler'deki konuk şimdi cranın sahibi olmuştu; hem de, resmen sahibi. İşi sıkı tutmuş, Bay Earnshaw'm kumara olan düşkünlüğü uğruna harcamak için para bulmak üzere her şeyini kendisine ipotek ettiğine avukatı inandırmış, avukat da Bay Linton'a bunu kanıtlamıştı.

Böylece, buraların Bey'i Hareton olacakken, babasının can düşmanının eline bakacak hale düşmüştü. Şimdi kendi evinde bir hizmetçi gibi yaşamakta, hem de hizmetçilerin aldıkları ücretten de mahrum olarak... ne bir dostu var, ne de uğradığı haksızlıktan haberi; bunun için de, kaybettiğini geri alması

olanaksız.

202

18

Ellen Dean: «O sıkıntılı günlerden sonra gelen on iki yıl hayatımın en mutlu dönemleridir,» diye sürdürdü. «Bu süre içinde en büyük acılarım küçük Cathy'nin zengin-yoksul bütün çocukların yakalandıkları türden hastalıklar oldu. Bunların dışında, ilk altı ayından sonra bebek bir çam fidanı gibi gelişip serpildi. Catherine Linton'm tozları üzerindeki fundalar ikinci kez tomurcuklanmadan, yürümeye, kendince de konuşmaya başladı.

Kasvetli bir eve güneş getiren pek hoş, şirin bir yaratıktı. Yüzü sahiden çok güzeldi. Earnshaw'ların güzel kara gözlerini, Lin-ton'ların da beyaz tenini, ince hatlarını, sarı kıvrıkcık saçlarını almıştı. Canlı, ateşli bir yaradalıstaydı fakat kaba değildi. Çok duygulu, sevmeye hazır yüreği ilgi duyduklarına karşı alabildiğine şefkat göstermesine neden oluyordu. Onun bu kadar çok sevip bağlanması bana annesini hatırlatıyordu ama, yine de annesine benzemiyordu; çünkü, istediği zaman bir güvercin gibi uysal olabiliyordu. Çok tatlı sesi, düşünceli sözleri vardı. Öfkesi hiçbir zaman çileden çıkacak ölçüye varmazdı, sevgisi de hiçbir zaman delice değil, derin, müşfik bir sevgiydi.

Ama şunu da belirtmek gerekir: Bu güzel huylarını gölgeleyen kusurları da vardı. Şımarıklığa eğilimi olması bunlardan biriydi. Sonra, uysal olsun, hırçın olsun, üzerlerine düşülen bütün çocuklarda görülen dikbaşlılık onda da vardı. Hizmetçilerden biri kazayla canını sıkacak olsa, hemen: «Babama söylerim!» derdi. Babası biraz çıkışacak olsa, daha doğrusu, biraz sert bakacak olsa, kızın kalbini parçalayacak bir şey oldu sanırdınız; fakat ben babasının ona bir tek katı söz söylediğini sanmıyorum. Onun eğitimini tamamen üzerine almış, bunu kendine eğlence edinmişti. Neyse, kız da meraklı, zeki; hem hızla, hem de hevesle öğreniyor, babasının emeklerini boşa çıkarmıyordu.

203

On üç yaşma basıncaya kadar, kendi başına bahçe duvarının diğer yanına geçmemişti. Çok ender, Edgar Linton onu alıp birkaç kilometre öteye gezmeye götürürdü ama, başka kimseye emanet edemezdi. Gimmerton kız için adı olup kendisi olmayan hayali bir yerd. Evinden başka yanma yaklaştığı, ya da içine girdiği tek bina kiliseydi. Onun Uğultulu Tepelerin de, Bay Heathc-liff'in de varlığından haberi yoktu. Tam anlamıyla dört duvar arasında yaşıyordu fakat yinede tam anlamıyla mutluydu. Ama bazen odasının penceresinden etrafı izlerken şöyle sorardı:

«Ellen, ben şu tepelere ne zaman çıkabileceğim? Acaba tepelerin diğer tarafında ne var, merak ediyorum. Deniz mi?»

«Hayır, Cathy,» derdim. «Yine tepeler var, tıpkı bunlar gibi.»

«Peki, altlarında durup bakınca bu altın kayalar nasıl görünüyor?»

Penistone Kayalıklarının dimdik göğe yükselişleri onun ilgisini çekmişti. Hele bütün kırlar gölgelerle kaplıken, bu kayalarla tepe sırtlarında güneşin parlaması onun tuhafına gitmişti. Kıza, onların yalnızca üst üste yığılmış taşlar olduklarını, aralarında bodur ağaçlara bile yetecek kadar toprak olmadığını anlattım.

«Buralarda karanlık çöktüğü halde, onlar niye hâlâ ılık içinde görünüyor?» diye sordu.

«Onlar bizden daha yüksekteler de ondan,» dedim. «Sen oralara tırmanamazsın, çok yüksek, diktirler.

Kışın, don buradan önce orada başlar. Kuzeydoğudaki o kara kovuk var ya, işte orada yaz ortasında bile kara rastlamışımıdır.»

Sevinçle: «Ya, demek sen oralara tırmanabildin!» diye haykırdı. «Öyleyse, ben de büyüyüp kadın olunca oraya giderim. Babam hiç gitti mi, Ellen?»

Telaşla: «Bunu baban da söyleyecektir ya, Küçükhanım,» dedim. «Oraya gitme yorgunluğuna katlanmaya değmez. Onunla beraber dolaştığınız kırlar çok daha güzeldir, hele Thrushc-ross koruluğu, dünyanın en güzel yeridir.»

204

«Fakat ben o koruluğu gezdim, biliyorum, kayaları bilmiyorum,» diye kendi kendine söylendi. «Şu en yüksek noktadan etrafı izlemek de çok hoş olur. Bir gün benim küçük midillim Minny beni oraya götürür.»

Hizmetçi kızlardan birinin perili mağaradan söz etmesi onun aklını bu tasarını gerçekleştirme hevesiyle doldurdu. Kız da babasını bu konuda sıkıştırdı. O da Küçükhanım'a daha büyüyünce bu geziyi çıkabileceğini söyledi. Fakat Cathy yaşını aylarla ölçüyordu, «Penistone Kayalıklarına gidecek kadar büyüdüm mü?» Sözleri dilinden hiç düşmüyordu. Oranın yolu Uğultulu Te-peler'in yakınından geçer. Edgar'ın ise oralardan geçmeye hiç niyeti yoktu. Bundan dolayı, kız sürekli şu yanıtı alıyordu:

«Hayır, yavrum, hayır, daha o kadar büyümedin.»

Isabella Heathclif'in kocasını bırakıp gittikten sonra on iki yıldan fazla yaşadığını söylemiştim. Zaten onun ailesinden olanların hepsi narin insanlardı. Isabella da, Edgar da bura halkında çoğunlukla fark edilen gürbüzlükten yoksundular, isabella'nın son hastalığının ne olduğunu kesinlikle bilemiyorum ama, hepsi aynı hastalıktan öldüler galiba: Bu bir tür hummaydı. Başlangıçta sinsice ilerleyen, tedavisi olmayan, sonuna doğru ömrü hemen bitiriveren bir humma.

Ağabeyine dört aydan beri kendisini pek iyi hissetmeyişinin sonunun ne olabileceğini yazmış, mümkünse kendisini ziyarete gelmesini, oğlu Linton'ı kendi eliyle ona teslim etmek istediğini, düzenlenecek bir yığın işinin bulunduğunu, ağabeyiyle vedalaşmak arzusunda olduğunu bildirmişti. Ayrıca, Linton nasıl kendisinin yanında kalmışsa, bundan sonra da dayısının yanında kalabileceğini umuyordu. Babasının çocuğu okutup büyütme zahmetine katlanmayacağına emindi.

Efendim kardeşinin bu arzusunu yerine getirmek konusunda bir ân bile bocalamadı. Başka zamanlarda evinden çıkmayı bile istemediği halde, bu mektup üzerine uçar gibi gitti. Giderken de Catherine'! benim uyanıklığıma emanet etti, o yokken kızın be-

205

nimle bile bahçeden dışarı çıkmamasını tembihledi. Kızın tek başına gidebileceği aklına bile gelmemişti.

Bey üç hafta evden uzak kaldı: Emanetim ilk iki, üç günü kütüphanenin bir köşesine çekilip oturdu. Üzüntüden ne okuyacak, ne de oynayacak hali vardı. Böyle uslu uslu otururken bana hemen hiç yük olmamıştı; ama bu dönemin arkasından sabırsızlık, usanç, yorgunluk belirtileri başladı. Ben onu eğlendirmek için sağa sola koşacak yaşta olmadığım gibi, epey de işlerim vardı. Bu yüzden, kızın kendi kendini oyalayabilmesi için bir yol buldum. Onu bazen yaya, bazen de midilliyle Grange'in sınırları içinde dolaşmaya çıkarıyor, döndüğü zaman da kimi gerçek, kimi hayal ürünü olan maceralarını sabırla dinliyordum.

Yaz başında havalar çok güzeldi; o da bu gezintilerden öyle1] hoşlanıyordu ki çoğu kez sabah kahvaltısından ikindi çayına ka--dar dışarıda kalmaya bakıyordu. Akşamları da o inanılmaz hikâyelerini anlatarak oyalanıyordu. Onun sınırlardan dışarı çıkması ihtimalinden korkmuyordum, çünkü bahçe kapılarının hepsi genellikle kilitli oluyordu, zaten kapılar artlarına kadar açık da dur-salar kendi başına dışarı çıkmayı pek düşünebileceğine ihtimal vermiyordum.

Ne yazık ki bu düşüncem boşa çıktı. Bir sabah saat sekizde Catherine bana geldi, o gün kendisinin kervanıyla çölü geçmeye hazırlanan bir Arap tüccarı olduğunu söyledi, bir atla hayvanlarına yetecek kadar da bol yolluk hazırlamamı istedi. Hayvanları bir atla üç deveymiş. Onun «üç deve» dediği, iri bir taziyle iki küçük köpekti.

Çeşitli yiyecekler hazırlayıp bir sepete koydum, sepeti de eyerin bir kenarına astım. Başında onu temmuz güneşinden koruyacak geniş kenarlı, tüllü şapkasıyla, bir peri kızı sevinci içinde atına atladı. Dörtmala gitmemesini, eve erken dönmesi için verdiğim öğütleri de alaycı kahkahalarla keserek atını sürdü gitti.

206

f

Yaramaz çocuk, ikindi çayında ortalıkta görünmedi. Yolculardan sadece birisi, yaşlı koca köpek, hem yaşlı, hem de rahatına düşkün olduğu için geri dönmüştü. Cathy de, atı da, diğer iki köpek de hiç görünürlerde yoktu. Her tarafa adamlar yolladım, sonra da dayanamayıp kendim aramaya çıktım. Grange'in sınırındaki fidanlıkta çalışan bir ırgat vardı. Ona bizim Küçükhanım'ı görüp görmediğini sordum.

«Onu sabahtan gördüm,» dedi. «Bana bir kestane dalı kestirdi, sonra da atını çitin şu alçak yerinden atlattığı gibi dörtmala uzaklaştı.»

Bunu duyunca neye döndüğümü tahmin edersiniz. Aklıma ilk gelen şey, onun Penistone Kayalarına gittiği oldu. Adamın onarmaya çalıştığı aralıktan yola çıktım, içimden de, «Bari başına bir şey gelmemiş olsa,» diyordum. Kira toplamaya çıkmış tahsildar gibi kilometrelerce yürüdüm. Derken, dönemeçten Uğultulu Tepeler göründü ama, uzak-yakın, hiçbir yanda Catherine'in izi yoktu.

Kayalar Bay Heathcliff'in evinden iki buçuk kilometre kadar beridedir, yani Grange'den beş kilometre uzakta. Bundan dolayı, Căthy'yi bulamadan karanlık çökerse diye korkmaya başladım. «Ya kayalara tırmanırken ayağı kayıp düştüyse,» diye meraklanıyordum. «Ya öldüyse, ya kemiklerini kırmışsa ben ne yaparım?»

Kuşkum bana sahiden üzüntü veriyordu. Onun için, çiftlik evine telaşla yürürken, köpeklerden Charlie'nin kulağından kanlar akarak, başı şişmiş, pencerelerden birinin altında yattığını görünce epey sevindim. Bahçe kapısının açıp evin kapısına koştum, açmaları için bütün gücümle vurmaya başladım. Eskiden Gimmerton'da oturan tanıdığım bir kadın açtı. Bay Earnshaw'm ölümünden beri burada hizmetçilik ediyordu.

«A!» dedi, «anlaşılan Küçükhanım'ını aramaya çıkmışsın. Korkma... O burada güvende. Gelenin Bey olmadığına sevindim.»

207

Ben, hızlı yürümekten, korkudan soluk soluğaydım.

«Demek Bey evde yok, öyle mi?» dedim.

«Yok. O da, Joseph de burada değil. Birkaç saatten önce de ; dönmezler. Buyur, içeri gir de biraz dinlen.»

içeri girdim. Bir de ne göreyim! Benim zavallı kuzucuğum anj nesinin çocukken oturduğu sandalyeye kurulmuş, öne arkaya sallanıp durmuyor mu? Şapkasını duvara asmış, sanki evindeymiş gibi gülüyor, Hareton'la gevezelik ediyordu. On sekizinde güçlü kuvvetli bir delikanlı olan Hareton onu merakla, biraz de şaşkınlıkla izliyordu. Kızın sürekli söylediği sözlerden, sorduğu sorulardan da pek bir şey anlamadığı belliydi.

Sevincimi yapmacık bir öfkeyle saklamaya çalışarak: «Afel rin, Küçükhanım,» dedim. «Baban gelinceye kadar sana bir daj ha gezinti filan yok. Seni gidi afacan kız, seni! Bir daha kapını eşığinden dışarı adımını attırmayacağım.»

Yerinden fırlayarak koştu, sevinçle yanıma geldi:

«A! Ellen!» diye bağırdı. «Bu akşama sana anlatacak öyle! güzel bir hikâyem var ki! işte beni buldun ya... Sen hiç daha ön-1 ce buraya gelmiş miydin?»

«Hemen şapkanı giy, doğru eve gidiyoruz,» dedim. «Doğru-1 su, beni epey üzdün, Cathy. Çok fena bir iş yaptın, üstelik. So-J murtmanın, ağlamanın hiç yararı yok. Çektiğim üzüntüyü, seni l bulmak için her bir yanı aramamı bunlar bana unutturamaz, he-J le Bay Linton'ın seni evde tutmamı tembihleyişini hatırladıkça...; senin böyle başını alıp gitmen çok fena oldu. Bu da senin küçük J bir kurnaz tilki olduğunu gösteriyor, bundan sonra sana kimse | inanmaz.»

«Ben ne yaptım ki?» diye hıçkırdı. Sonra hemen kendini top- i layarak: «Babam bana hiçbir şey tembihlemedi,» dedi. O beni; azarlamaz. Zaten babam senin gibi öfkeli değildir.»

«Hadi, hadi, bakalım!» diye söylendim. «Şu kurdeleyi bağlayalım. Hayır, aksilik istemem! Aman, ne ayıp! On üç yaşındasın ama, hâlâ küçük bir bebek gibisin.»

208

Bu sözleri kızın şapkasını başından atıp benden uzağa, ocağın başına kaçmasından sonra söylemiştim.

Hizmetçi kadın da: «Yo,» diye mırıldandı. «Bu güzel kıızı böyle azarlama, Bayan Dean. Onu biz alıkoyduk; yoksa, sen merak edersin diye hemen dönüp gidecekti. Hareton onu götürmek istedi, ben de bunu doğru buldum. Çünkü bu tepelerde yollar epey ıssız.»

Hareton bu konuşmalar boyunca elleri cebinde durmuştu. Benim ortaya çıkıp işleri karıştırmamdan pek hoşlanmadığı belliydi ama, becerememekten korktuğu için bir şey diyemiyordu.

Kadının araya girmesini hiç umursamadan: «Daha ne kadar bekleyeceğim?» diye sordum. «On dakikaya varmadan karanlık çökecek. Atın nerede, Küçükhanım? Köpeğin nerede? Elini çabuk tutmazsan seni bırakıp gideceğim, gerisini sen bilirsin artık.»

«Atım avluda,» dedi. «Köpek de şurada kapalı duruyor. Onu da, Charlie'yi de ısırdılar. Sana bunların hepsini anlatacaktım ama, öfken üstünde, onun için, dinlemeyi hak etmedin.»

Şapkasını aldım, tekrar başına geçirmek için ona yaklaştım. Kız, evdekilerin kendisinden yana olduğunu

sezdiği için, odanın içinde koşmaya başladı. Ben de ardından seyirtince, fare gibi oradan oraya sıçrayarak, kanepelerden geçmeye, koltuk arkalarına saklanmaya başladı, beni epey zor duruma düşürdü.

Hareton ile kadın gülüyordu. Cathy de evsahipleriyle beraber gülmeye başladı, daha ileri bile gitti, öyle ki ben dayanamayıp sonunda bağırdım:

«Ama, Cathy, bu evin kime ait olduğunu bilsen hemen kaçıp gitmeye bakardın.»

Cathy, Hareton'a dönerek: «Bu ev senin babanın değil mi?» diye sordu.

Delikanlı utanıp kızarak yere baktı:

İL

Uğultulu Tepeler/ F: 14

209

«Hayır,» dedi.

Kızın ona üstelerek bakmasına dayanamıyordu, oysa onun gözleri Hareton'ınkilerin aynısıydı.

Cathy: «Öyleyse ev kimin? Efendinin mi?» diye sordu.

Delikanlı bu kez utançtan değil de, başka duygularla daha da kızardı, bir küfür edip yüzünü beri yana çevirdi. Yaramaz kız bu kez bana döndü:

«Onun efendisi kim, söylesene?» dedi. «Benimle bizim ev, bizimkiler diye konuştu. Ben de onu evsahibinin oğlu sandım. Bana hiç 'Bayan' demedi. Burada hizmetçilik ediyorsa böyle konuşması gerekirdi, öyle değil mi?»

Hareton onun bu çocukça konuşmalarını duyunca bir fırtına bulutu gibi simsiyah kesildi. Ben de kızı sessizce sarstıktan sonra şapkasını giydirip yola çıkacak duruma getirdim.

Cathy tanımadığı akrabasına sanki Grange'deki yavaşma çocuklardan biriymiş gibi buyurdu:

«Hadi bakalım, atımı getir, istersen benimle de gelebilirsin. Bataklıkta o hayalet avcı ortaya çıktığı zaman onu görmek istiyorum. Sonra, senin dediğin o Hurilerin ne iş yaptıklarını da bana anlattırın. Fakat çabuk ol! Ne oldu yine? Atımı getir diyorum sana!»

Çocuk: -«Seni cehenneme yollar, yine uşağın olmam!» diye homurdandı.

Catherine şaşkınca sordu:

«Beni nereye yolluyorsun?»

«Cehennemin dibine, şımarık cadı!»

Ben araya girdim:

«İşte ne tür insanlarla arkadaşlık etmeye çalıştığını gördün | mü, Cathy?» dedim. «Doğrusu, bunlar tam genç bir hanımın yanında söylenecek sözler ya! Tanrı aşkına, onunla lafebeliğine girişme. Hadi yürü, biz Minny'yi kendimiz bulalım da buradan çıkıp gidelim.»

Kız, şaşkınlıktan gözleri kocaman açılmış: «Peki ama, Ellen,, o benimle böyle konuşmaya nasıl cesaret edebiliyor?» dedi.

210

«Benim söylediklerimi yapması gerekmez mi? Ah seni haydut, seni! Söylediklerini babama anlatacağım. Bak o zaman göreceksin...»

Hareton bu gözdağımdan korkmuşa benzemiyordu. Onun için de kızın öfkeden gözlerine yaşlar saldırdı. Hizmetçi kadına dönerek: «Midilliyi sen getir,» dedi. «Köpeğimi de hemen serbest bırak.»

Kadın: «Daha yumuşak olun, küçükhanım,» dedi. «Görgülü davranmakla bir şey kaybetmezsiniz. Gerçi Bay Hareton Bey'in oğlu değil ama, sizin akrabamzdır. Üstelik, ben de size saygı göstermek için tutulmadım.»

Cathy, karşısındakini küçümsercesine güldü:

«O mu benim akrabam?»

«Elbette ya!»

Cathy, derin bir üzüntüyle: «Aman, Ellen, ne olursun, bunlara böyle şeyler söyletme,» dedi. «Babam halamın oğlunu getirmek için Londra'ya gitti. Benim akrabam nazik bir beyin oğludur. Bu nasıl benim...»

Sustu, hıçkırarak ağlamaya başladı. Böyle bir soytarıyla akraba çıkma düşüncesi bile onu allak bullak etmişti.

«Sus bakayım, sus,» diye fısıldadım, «insanların birçok, hem de ailesinin çeşitli kollarından, akrabası olabilir, Cathy. Hiç akrabın olmaması daha fena ya. Ama, akrabalar hoşla gitmeyecek, kötü insanlarsa onlarla konuşmak şart değildir.»

«Fakat bu değil... Bu benim akrabam değil.»

Bu konunun üzerinde düşündükçe üzüntüsü çoğalıyordu. Bu düşünceden kurtulmak için kendini kucağına attı.

Gizli kalması gereken kimi gerçekleri ortaklaşa açıkladıkları için Küçükhanım'a da, hizmetçi kadına da epey kızmıştım. Kız, babasının yakında döneceğini de söylemişti. Bunu da elbette Heathcliff'e duyuracaklardı. Babası gelir gelmez de Cathy'nin ilk işi bu kaba saba akrabası hakkında ondan bilgi edinmek olacaktı.

211

Hareton'ın çiftlik yaşaması yerine konmaktan duyduğu öfke geçmiş, kızın üzgün halinin etkisinde kalıp ona acımişti. Atı kapının önüne getirdikten sonra, köpek kulübesinden de paytak bir köpek yavrusu getirip onu kızın eline tutuşturdu, sonra da kötü bir şey amaçlamadığını söyleyerek susmasını rica etti. Cathy yakınmayı bırakıp dehşet, korku içinde Hareton'ı süzdü, sonra tekrar ağlamaya başladı.

Bu zavallı çocuktan hoşlanmayışma gülümsemekten kendimi alamadım. Hareton, güçlü kuvvetli, sağlam bir gençti ama, çiftlikteki günlük işlerine uygun bir şekilde, kırlarda tavşanların,! çeşitli av hayvanlarının ardında koşanlardan farksız giyinmişti.) Ben yine de onun babasından çok daha yüksek, daha üstün bir insan olduğuna inanmıştım. Güzel şeyler kimi zaman çalılar arasında kaybolur. Bunlar orada uygun koşullar altında iyi ürün verebilecek değerli toprağın bulunduğu işaretidir. Heathcliff ona maddi anlamda eziyet etmiyordu anlaşılan, çünkü oğlan cesur görünüşüyle insanda böyle bir izlenim uyandırmıyordu. He-athcliff'in ölçülerine göre çocuğun bu türden eziyet etme isteğini uyandıracak kadar korkak, ürkek bir hali yoktu. Heathcliff kötü lüğünü oğlanı kaba saba bir hayvan gibi yetiştirerek gösteriyor olmalıydı. Ona okuma-yazma öğretmemişlerdi. Heathcliff'e rar vermeyen yolsuzluklarına kimse karşı çıkmamıştı. Doğru yo-la doğru bir tek adım atması sağlanmamış, fenalıklarının önüne hiçbir yasak konmamıştı.

Duyduğuma göre de çocuğun bu hale gelmesinde Joseph'in darkafalılığıyla adam kayırcılığının katkısı büyüktü. Onu eski ailenin başkam saydığı için şımartıyordu. Eskiden Catherine Earnshaw ile Heathcliff'in yaramazlıklarıyla Bey'in sabrını taşıyıp 4 içkiye alışmasına sebep olduklarını nasıl iddia ettiyse şimdi de Hareton'ın kötülüklerinin bütün yükünü mallarına konan kimseye "J yüklemeye çalışıyordu.

Çocuk sövse de, çok kötü davranırsa da onu düzeltmiyordu. Besbelli Joseph de onun giderek kötüye gidişinden keyif alıyor-"I

212

du. Çocuğun mahvolmasına, ruhunun gelişmeden ihmale uğramasına göz yumuyor, bütün bu suçların hesabını da Heathcliff'in vermesi gerektiğini düşünüyordu. Onun ellerine Hareton'ın kanı bulaşacaktı, işte bu düşünce ona derin bir huzur veriyordu. Joseph, çocuğa adıyla, ailesiyle övünmesini öğretmişti. Cesaret edebilse onunla Uğultulu Tepeler'in şimdiki sahibinin arasına nifak sokabilirdi ama, buranın sahibinden batıl inançlardan korktuğu kadar korkmuyordu. Bu yüzden de, Heathcliff'e beslediği gerçek duyguları ancak mırıltı halinde, içten söylenmeler halinde açığa vurabiliyordu.

Bunları anlatmakla, Uğultulu Tepeler'de bulunanların o günlerdeki hayatını yakından bildiğimi göstermeye çalıştığımı sanmayın. Ben çok az şey görebildiğim için bildiklerim yalnız kulağıma gelen söylentilere dayanıyor. Köylüler Bay Heathcliff'in kiracılarına karşı epey pinti, acımasız, sert davrandığını söylüyorlardı. Fakat evin içi, bir kadının yönetimine girdikten sonra, tekrar o eski günlerdeki rahat görünüşüne kavuşmuştu. Hindley'in zamanındaki o tantanalı içki âlemleri de artık yoktu. Bey, iyi, ya da kötü herhangi bir kimseyle dostluk kuramayacak kadar üzgün, içine kapanıktı. Bugün de hâlâ öyledir.

Ben şimdi bunları anlatırken asıl hikâyem olduğu yerde kaldı. Cathy, barışması için verilen köpek yavrusunu kabul etmeyip kendi köpekleri Charlie ile Phonix'i istedi. Hayvanlar, başları öne sarkmış, topallaya aksaya geldiler. Hepimiz kederli bir halde, evin yolunu tuttuk.

Küçükhanım'dan bütün günü nasıl geçirdiğini öğrenemedim. Ama o günkü gerçek niyetinin Penistone Kayalıklarına gitmek olduğunu anladım, ben de zaten böyle olduğunu tahmin etmişim. Çiftlik evinin bahçe kapısına kadar herhangi bir olağanüstülükle karşılaşmadan gelmişlerdi. Bu sırada Hareton da, ardından birkaç köpek, evden dışarıya çıkıyormuş. Oğlanın köpekleri Cathy'nin kfilesine saldırmış. Hayvanlar sahipleri ayırın-caya kadar, iyice dalaşmışlar. Bu olay da sahiplerin tanışmaları-

213

nı sağlamış. Catherine, Hareton'a kim olduğunu, nereye gitmeyi düşündüğünü anlatmış, delikanlıdan kendisine yol göstermesini rica etmiş, onu zorla kandırmış.

Hareton ona periler mağarasının sırlarını, böylesi daha yirmiye yakın yerin sırrını açıklamış. Gelgelelim, Cathy'nin gördüğü ilgi çekici şeyleri bana anlatmak zahmetine kimse katlanmamıştı. Ama benim anladığım kadarıyla, Catherine kılavuzundan epey hoşlanmış, bu duyguları da ona uşak gibi davrandığı için delikanlının kalbinin kırılmasına, Heathcliff'in hizmetçisinin ona akraba sözünü etmesine kadar sürdü.

Ayrıca, delikanlının sözlerinden de iyice etkilenmişti. Gran-ge'de her zaman «şekerim», «sevgilim», «kraliçem», «meleğim» gibi sözleri duymaya alışkın olan,,birinin böyle bir yabancınn hakaretine uğraması olur şey değildi. Kızcağz, bunun nedenini de anlayamıyordu. Bu üzüntüsünden babasına söz etmeyeceğine dair ondan söz alıncaya kadar canım çıktı.

Ona babasının Uğultulu Tepeler'de oturanların yaşayışlarını nasıl kınadığını, kızının oraya gittiğini öğrenirse ne kadar üzüleceğini anlatmaya çalıştım. Fakat asıl emirlerini yerine getirmediğimi öğrenince bana epey kızıp beni evden uzaklaştırmayı düşünmesinin mümkün olduğunu da söyledim, işte Cathy buna dayanamadı; söz verdi, benim hatırıma da sözünü tuttu. Zaten o çok sevimli bir küçük kızdı.

19

Etrafı siyah çizgili bir mektup Bey'in geleceği günü bildirmişti. Isabella ölmüştü, onun için Bey kızına yas elbiseleri hazırlamamı, küçük yeğenine bir odayla giyecek sağlamamı istiyordu. Catherine babasını karşılama sevinciyle deliye dönmüştü. Daha hiç görmediği halaoğlunun hünerlerini sayıp döküyordu.

214

Onların dönecekleri gün gelip dayandı. Kız sabahın erken saatlerinden beri ufak tefek işleri için emirler vermekle ilgileniyordu. Şimdi ise yeni siyah elbisesini giymişti. Zavallı çocuk... Halasının ölümüne fazla üzülmemişti. Ama gelenleri uzaktan karşılamak için başımın etini yemiş, sonunda beni de kendisiyle beraber yola çıkmaya ikna etmişti. Ağaçların gölgelediği yosunlu, tümsekli yollarda yürürken sürekli çene çalıyordu:

«Linton benden altı ay küçükmüş. Bana oyun arkası olacak, ne iyi! Isabella Halan babama oğlunun saçlarından bir tutam yollamıştı. Rengi benimkinden daha açık, daha sarıydı. Benim saçlarımdan yumuşak, onlar kadar güzeldi. Bu birazcık saçı küçük bir cam kavanozda saklıyorum. Bu saçların sahibini görebilmenin ne hoş bir şey olacağını da kaç kez düşünmüşümdür. Oh, çok mutluyum! Babacığım, sevgili babacığım! Hadi, Ellen, koşalım, gel koşalım!»

Ben ağır ağır bahçe kapısına varıncaya dek kız birçok kez önden koşup gitti, geri geldi. Sonra patikanın kıyısındaki çimen-li bayıra oturarak sabırla beklemeye çalıştı ama, nafile! Bir an bile yerinde duramıyordu.

«Ne kadar da geciktiler!» diye bağırdı. «Hah, işte yoldan tozların kalktığını görüyorum. Geliyorlar!.. Hayır, değilmiş. Peki ama, ne zaman gelecekler? Biraz daha öteye gidemez miyiz? Yalnızca yarım kilometre... Yarım kilometrecik, diyorum, Ellen. Ne olursun, 'evet' de. Şu kayn ağaçlarının bulunduğu viraja kadar gidelim.»

Kararlı bir ifadeyle teklifi reddettim. En sonunda posta arabasının görünmesiyle kaygılı bekleyişi noktalandı. Pencereden bakan babasının yüzünü görür görmez, bir çığlık atıp kollarını açtı. Bey de kızı kadar heyecanlı bir halde, arabadan indi. Orada kendilerinden başkalarının da bulunduğunu anımsayıncaya kadar aradan uzun zaman geçti.

Onlar birbirlerine sarılırken, ben de Linton'ı görmek için arabadan içeri baktım. Sanki karakıştaymışız gibi kürklü bir patloya

sarınmış, arabanın bir köşesinde uyuyordu. Solgun, ince yapılı, kız gibi bir çocuktur. Bey'le de birbirlerine o kadar benziyorlardı. ki onları gören çocuğu Bey'in kardeşi sanabilirdi. Ama çocukta hastalıklı, hırçın bir hal vardı ki bu hale Edgar Linton'da hiç rastlanmamıştı.

Bey, benim içeri baktığımı fark etti. El sıkıştıktan sonra, kapıyı kapatıp onu rahat bırakmamı söyledi, çünkü yolculuk çocuğu epey yormuştu. Cathy de bir kez görmek için can atıyordu ama babası kendisiyle gelmesini söyledi. Ben hizmetçileri hazırlamak için önden koşarken onlar da bahçe yolundan yan yana, ağır adımlarla yürüdüler.

Evin önündeki merdivenlerin ilk basamağına gelince durdular, Bay Linton kızına: «Bak yavrum,» dedi, «halanın oğlu senin kadar sağlam, neşeli bir çocuk değil. Unutma ki annesini de henüz yitirdi. Onun için, hemen seninle beraber koşup oynamasını bekleme. Bir de onu fazla konuşturup yorma... en azından bu akşam onu kendi haline bırak, olur mu?»

Catherine: «Peki, peki, baba,» dedi. «Ama onu görmek istiyorum. Geldiğinden beri bir kez bile başımı uzatıp dışarı bakmadı.»

Araba durdu. Uyuyan çocuğu dayısı kucağına alıp dışarı çıkardı.

«İşte, halanın oğlu Linton'ı sana tanıstrayım, Cathy,» diyerek, iki çocuğun minik ellerini birleştirdi. «Dayının kızı daha şimdiden seni çok seviyor, Linton. Sakın bu gece ağlayıp onu da üz-meyesin. Şimdi keyiflenmeye çalış. Yolculuk bitti, şimdi de dinlenip istediğin gibi eğlenmekten başka yapacak işin yok.»

Çocuk, Catherine'in selamından hoşlanmış gibi: «Öyleyse izin verin gidip yatayım,» dedi.

Gözlerinden boşanan yaşları silmek için ellerini gözlerine götürdü.

Ben onu içeri sokarak: «Hadi bakayım, ağlama. Senin gibi ' akıllı bir çocuğa yakışmıyor,» dedim. «Hem dayının kızını da ağ-

latacağın sonra. Senin için ne çok üzüldüğünü görmüyor musun?»

Halasının oğluna mı üzülmüştü, iyi bilemiyorum ama, kız da oğlan kadar kederli bir durumda babasının yanına geldi. Üçü beraber eve girdiler, doğruca çay masasının hazırlandığı kütüphaneye geçtiler.

Ben Linton'ın şapkasıyla pelerinini aldıktan sonra onu masanın başındaki sandalyelerden birine oturttum. Çocuk daha oturur oturmaz tekrar ağlamaya başladı. Bey neden ağladığını sorunca da: «Ben sandalyede oturamam,» dedi.

Dayısı: «Öyleyse, kanepeye git. Ellen sana çay getirir,» diye sabırla söylendi.

Bey'in yol boyunca bu gergin, hastalıklı emanetten epey çektiğine emindim. Linton ayaklarını sürüye sürüye usulca kanepeye gidip uzandı. Cathy de çayını eline alıp kanepenin yanına bir sandalye çekti. Önce hiç konuşmadı ama, bu fazla uzun süremezdi, çünkü o küçük oğlanla içtenlikli olmayı bir kez aklına takmıştı. Onun buklelerini okşayıp yanaklarını öpmeye, sanki be-bekmiş gibi çayını fincan tabağına boşaltıp içirmeye çalıştı. Çocuğun zaten bebekten ayrımı olmadığı için, bu epey hoşuna gitti. Gözlerini kuruladı, biraz gülümsedi.

Bey, onları birkaç dakika izledikten sonra: «Düzelecek, burada çok daha iyi olacak,» dedi. «Fakat onu yanımızda tutabilirsek elbette. Yaştı olan bir çocukla arkadaşlık etmek çok geçmeden onu canlandırarak, güçlü olmayı isteye isteye de sahiden güçlenecek.»

Ben de içimden: «Yanımızda tutabilirsek,» diye düşündüm. Kalbime bir sıkıntı düştü. Çocuğu yanımızda tutabilme umudu epey zayıftı. Sonra da bu zayıf çocuğun Uğultulu Tepeler'de babasıyla Hareton arasında nasıl yaşayabileceğini merak ettim. Ona oyun arkadaşlığı etmeyi, öğretmenlik etmeyi nasıl başaracaklardı?

Kuşkularımızın yersiz olmadığı tahminimizden de hızla orta-

217

^

ya çıktı. Çay bittikten sonra çocukları yukarı çıkarmış, Linton'ı uyutmuştum. Linton uyumadan beni bırakmamıştı. Aşağıya inip taşlıktaki masada Bay Edgar Linton'm yatak odası için şamdan hazırlarken mutfaktan bir hizmetçi kız geldi, Bay Heathcliff'in uşağı Joseph'in kapıda durduğunu, Bey'le görüşmek istediğini söyledi.

Ben içimde giderek çoğalan bir korkuyla: «Ne istiyorsa önce bana söylesin,» dedim. «Bu saatte insan rahatsız edilir mi, hele uzun bir yolculuktan sonra? Bey'in onu kabul edeceğini sanmıyorum.»

Ben bunları söylerken, Joseph de mutfaktan içeri girmiş, taşlığa çıkmıştı. Pazar giysilerini giymiş, en bağınaz, en ekşi suratını takınmıştı. Bir elinde şapkasını, diğerinde de bastonunu tutuyordu. Ayaklarını paspasa silmek için yürüdü.

Soğuk bir sesle: «iyi akşamlar, Joseph,» dedim. «Bu gece seni hangi rüzgâr attı buraya?»

Beni hiç umarsamazcasına kenara iterek: «Bay Linton'la ko-J nuşacaklarım var,» dedi.

«Bay Linton uyumak üzere. Söyleyeceğin şey çok önemli de-;| ğilse, seni şimdi kabul edebileceğini de hiç sanmıyorum, iyisi mi, sen şimdi şuraya otur da meseleyi bana anlat.»

«Hangi oda onun?» diye sordu, gözlerini de kapalı kapılarda gezdiriyordu.

Benim aracılığımı kabul etmeyeceğini anlayınca gönülsüzce kütüphaneye çıktım, bu vakitsiz ziyaretçiden Bey'i haberdar et-tim. Ertesi günden önce onunla konuşulmaması gerektiğini de anımsattım. Fakat Bay Linton'm bana misafiri oyalama yetkisini vermesine fırsat kalmadı, çünkü Joseph de hemen ardım sıraj gelmiş, masanın bir kenarına dikilmişti. Ellerini bastonunun to-î puzunda birleştirip, sözlerinin kabul edilmeyeceğini önceden bi*; liyor gibi, yüksek sesle konuşmaya başlamıştı:

«Heathcliff çocuğunu almam için beni gönderdi. Ben onu madan gidemem.»

218

Edgar Linton bir an kadar sesini çıkarmadı. Yüzünü alabildiğine büyük bir hüznü kaplamıştı. Hiç şüphesiz çocuk için de üzülyordu fakat isabella'nın oğlu için beslediği umutlan, duyduğu kaygıları, sonra onun kendisine emanet ettiğini anımsayınca üzüntüsü daha da artmış, çocuğun gitmesine nasıl engel olabil-ceğini araştırmaya koyulmuştu. Hiçbir çare yoktu. Onu elden çıkarmak istemediğini açığa vurursa karşısındakini daha fazla kıskırtmış olacaktı. Boyun eğmekten başka çare yoktu. Ama çocuğu uykusundan da

kaldırmayacaktı.

Soğukkanlılığını korumaya çalışarak: «Bay Heathcliff'e söyle, oğlu yarın Uğutlulu Tepeler'e gelecek,» dedi. «Şimdi uyuyor, üstelik, onca yola gidemeyecek kadar da yorgun. Ona şunu da söyle: Çocuğun annesi oğlunun benim yanımda kalmasını istemişti. Şimdilik sağlığı da çok iyi değil.»

Joseph, sopasını hızla yere vurduktan sonra kararlı bir sesle: «Yo, yo! Ben onu bunu bilmem,» dedi. «Heathcliff ne anasını, ne de seni dinler, anlıyor musun? O çocuğu istiyor, ben de onu götüreceğim, işte, hepsi bu kadar!»

Edgar Linton kesin olarak: «Onu bu gece götüremezsin,» dedi. «Hemen aşağıya git, ne söyledimse efendine anlat. Haydi bakalım, yallah! Ellen, sen ona yolu göster.»

Bey, bunları diyerek öfkeli ihtiyarı kolundan kavradı, odadan dışarı çıkarıp kapıyı kapattı.

Joseph, usulca uzaklaştırırken: «Pekâlâ, öyle olsun!» diye bağırdı. «Yarın sabah kendisi gelince onu dışarı at da görelim... gücün yeterse!»

20

Edgar Linton, savrulan tehdidin gerçekleştirilmesini önlemek için, bana çocuğu erkenden alıp Catherine'in atıyla götürmemi söyledi.

219

«Bundan sonra çocuğun yazgısı üzerinde iyi, ya da kötü bir etkimiz olamayacağına göre onun nereye gittiğini kızıma söylemeyeceksin,» dedi. «Catherine bundan sonra onunla arkadaşlık kuramaz. Onun için de halasının oğlunun yakın bir yerde bulunduğunu bilmemesi daha iyi. Bakarsın üzülür, Uğultulu Tepeler'e gitmek ister. Ona yalnızca babasının oğlanı aniden çağırttığını, Linton'ın da bizim yanımızdan ayrılmak zorunda kaldığını söyle-yiver.»

Linton sabahın beşinde yataktan kalkmayı asla istemiyordu, hele yeniden yola çıkacağını duyunca da eni konu şaşırdı. Ben kendisinin bir süre kalmak üzere babası Heathcliff'in yanına gideceğini, babasının onu epey özlediği için yol yorgunluğunun geçmesini beklemeye dayanamadığını söyleyerek işi biraz yumuşattım.

Çocuk tuhaf bir şaşkınlıkla: «Babam mı?» diye bağırdı. «Annem benim de bir babamın olduğunu hiç söylememişti. Nerede yaşıyor? Ben dayımın yanında kalsam daha iyi.»

«Babam Grange'den biraz beride oturuyor,» dedim. «Hemen şu tepelerin ötesinde... öyle, uzakta değil... iyileşince oradan buraya yürüterek gelebilirsin. Evine gidip babanı görebileceğin için de mutlu olman gerekir. Babanı da anneni sevdiğin gibi sevmelisin. O zaman baban da seni sever.»

Linton: «iyi ama, onun adını daha önce neden hiç duymadım?» diye sordu. «Neden annemle babam başkaları gibi bera-; ber oturmadılar?»

«Babanın kuzeyde işleri vardı,» diye anlattım. «Annenin sağlığı ise onu güneyde oturmaya zorluyordu.»

Çocuk: «O halde annem neden bana babamdan hiç söz etmedi?» diye üsteledi. «Dayımdan sık sık söz ederdi. Ben onu sevmesini çok daha önceden öğrendim. Ben babamı nasıl seveceğim? Onu hiç tanımıyorum ki...»

«Bütün çocuklar annelerini, babalarını severler,» dedim. «Anne, belki de sana sık sık babandan söz ederse, onun yanı-

220

na gitmek istersin diye korkusundan böyle davranmıştır. Hadi biz elimizi çabuk tutalım. Böyle güzel günde erkenden ata binmek bir saat fazla uyumaktan çok daha iyidir.»

«O kız da bizimle gelecek mi?» diye sordu. «Hani dün gördüğüm o küçük kız?»

«Şimdi gelmeyecek.» ' «Peki dayım?»

: «Hayır. Yol arkadaşın ben olacağım.» 1 'Linton, başını yastığa bırakarak, derin düşüncelere daldı. Biraz sonra da: «Ben dayım olmadan gitmem. Beni nereye götüreceksin ben ne bileyim!» diye söylendi.

Babasıyla tanışmak istememesinin fena bir şey olduğunu ona anlatmaya çalıştım fakat o yine de giyinmemekte ısteleyince Bey'i yatağından kaldırıp yardım istemek zorunda kaldım.

Zavallı çocuuk, ayrılığının uzun sürmeyeceği defalarca tekrarlandıktan sonra yatağından kalktı. Yol boyunca da Bay Edgar ile Cathy'nin de onu ziyarete geleceğini söyleyerek, böylesi birçok yalanla çocuğu oyaladım.

Funda kokulu duru kır havası, parlak güneş ışınları, Minny'nin usulca yol alış çok geçmeden çocuğa acısını unutturdu. Yeni evine, içinde oturanlara ilişkin çeşitli sorular sormaya başladı.

«Uğultulu Tepeler de Thrushcross Grange kadar güzel bir yer midir?» diye sordu. Sonra dönüp son bir kez daha vadiye baktı. Hafif bir sis yükselmiş, mavi göğün eteklerinde ince bir bulut olmuştu.

«Orası buradaki gibi ağaçlar arasına gömülmemiştir. Burası kadar da büyük değildir, fakat orada çevrenin olanca güzelliğini izleyebilirsin,» dedim. «Havası da sana daha iyi gelir. Burada-kindenden daha temiz, daha kurudur. Önceleri belki de bina sana eski, biraz da karanlık görünecektir fakat düzenli bir evdir, buranın en iyi evinden sonra o gelir. Sonra, kırlarda da ne güzel gezeceksin! Hareton Earnshaw, yani Cathy'nin dayısının oğlu -se-

221

nin de yakın akrabaları sayılır-, sana buraların en güzel yerlerini gezdirecektir. İyi havalarda, yanına güzel bir kitap alıp, yemyeşili bir çukuru kendine çalışma alanı yapabilirsin. Arada bir, dayım da senin yürüyüşlerine katılabilir. Çünkü o sık sık bu tepelere çı- kıp gezinmeyi sever.»

«Peki, babam nasıl? Dayım gibi genç, yakışıklı mı?»

«Onun kadar genç ama,» dedim, «onun saçları, gözleri kara da dayımdan daha katı görünür. Sonra, ondan daha uzun boylu, daha iriyarıdır. Önceleri sana pek uysal, kibarca davranmaya-caktır ama, ne yaparsın, böyle davranmak onun huyu değildir. Fakat sen ona karşı açık kalpli, içten davranmaya çalış. Seni de herhangi bir dayımın sevebileceğinden daha fazla sevecektir elbette, çünkü ne de olsa sen onun özöğlusun.»*

Linton, kendi kendine: «Kara saç, kara göz,» diye mırıldandı. «Onu gözlerimin önünde canlandıramıyorum. Öyleyse, ben ona benzemiyorum demektir.»

«Hayır, o kadar benzemiyorsun,» dedim. Yol arkadaşımın beyaz tenini, ince yapısını inceleyerek: «Hiçbir yeri benzemiyor,» diye düşündüm. İri yorgun bakışlı gözler, tıpkı annesinin gözleriydi. Ama bunlarda, hastalıklı bir öfkeyle tutuştukları ânların dışında annesinin bakışlarındaki ışıltılı canlılığın izi yoktu.

Linton: «Babamın beni de, annemi de ziyarete hiç gelmemesi ne tuhaf!» diye mırıldandı. «O beni hiç görmüş mü? Görmüşse bile ben bebekken görmüştür. Ben onun hakkında hiçbir şey hatırlamıyorum.»

«Ama, Linton,» diye atıldım, «üç yüz kilometre az bir yol mu! On yıllık bir süre ise sana epey uzun gelir ama, büyükler hiç de öyle düşünmezler. Her yıl yazın Bay Heathcliff'in size gelmek isteyip de çeşitli terslikler yüzünden bunu yapamamış olması da mümkün. Şimdi ise artık çok geç... Onu bu konudaki sorularla sıkma, yok yere onu üzersin.»

Yolun geri kalan bölümü boyunca, çiftlik evinin bahçe kapısı önüne gelinceye dek çocuk kendi düşüncelerine daldı. Kapıyı

222

önüne varınca yüzünden duygularını okumaya çalıştım. Evin oymalı cephesini, dar pencerelerini, karmakarışık asmaları, yamuk yumuk köknarları derin bir ilgiyle gözden geçirdi, sonra başını salladı: Yeni yuvasının dış görünüşünden hiç hoşlanmadığı anlaşıyordu. Ama yakınma işini biraz daha erteleyecek kadar da akıllıydı. Belki evin içi dışını unutturur diye düşünmüştü.

O atından inmeden ben gidip kapıyı açtım. Saat altı buçuktu. Ev halkı kahvaltıdan henüz kalkmıştı. Hizmetçi masanın üstünü toplamakla uğraşıyordu. Joseph, efendisinin yanında durmuş, topal bir atla ilgili bir hikâyeyi anlatıyordu. Hareton da tarlaya gitmeye hazırlanıyordu.

Bay Heathcliff beni görünce: «Merhaba, Nelly!» diye bağırdı. «Ben de malımı almak için oraya kendim gitmem gerekecek diye korkuyordum. Onu getirdin, değil mi? Hele bir görelim bakalım ne işe yarar?»

Kalkıp geniş adımlarla kapıya kadar gitti: Hareton'la Joseph de ilgiyle onun arkasından gittiler. Zavallı Linton'cık bu üç surata korkuyla baktı.

Joseph, çocuğu ilgiyle inceledikten sonra: «Bey'im, bu herifçioğlu seni aldatıyor sanırım,» dedi. «Çocukcağızları değiştirmiş. Size kızını göndermiş.»

Heathcliff, oğlunu şaşkınlıktan ne yapacağını bilemez duruma getiren bakışlarla gözden geçirdikten sonra, hakaret dolu bir kahkaha attı:

«Aman Tanrım! Bu ne güzellik böyle!.. Ne sevimli, cana yakın bir yaratık! Bunu salyangozla, ekşimiş sütle beslemişler sanırım, öyle değil mi, Nelly? Tanrım beni kahretsin ki bu çocuk umduğumdan daha da beter çıktı. Tanrı biliyor ya, olmayacak düşlere de kapılmamıştım...»

Titreyen şaşkın çocuğa attan inip içeri girmesini söyledim. Babasının sözlerini iyice anlayamamıştı. O sözlerin kendisine söylendiğine, dahası bu korkunç alaycı adamın kendi babası olduğuna bile emin değildi. Giderek artan bir titremeye bana sıkı-

223

ca sarıldı, Bay Heathcliff'in yerine oturup da, «Buraya gel!» demesi üzerine, yüzünü omzuma saklayıp ağlamaya başladı.

Heathcliff kolunu uzatıp çocuğu tuttu, sert bir hareketle kendine çekti, dizlerinin arasına sıkıştırdı, çenesinden tutup başını kaldırdı.

«Bu saçmalıkları kes artık!» dedi. «Sana canını yakacak bir şey yapacak değiliz, Linton... Adm bu değil mi? Sen tam ananın oğlusun... sende benim payım hiç yok mu, şamatacı piliç?»

Çocuğun şapkasını çıkarıp sarı buklelerini arkaya itti, zayıf kollarını, ufacık parmaklarını yokladı. Bu sırada Linton da ağlamayı bırakmış, büyük mavi gözlerini kendisini süzen adama çevirmişti.

Heathcliff, çocuğun bacaklarının da aynı ölçüde sıska olduğunu anladıktan sonra: «Sen beni tanıyor musun?» diye sordu.

Linton korkulu gözlerle bakarak: «Hayır,» dedi.

«Fakat adımı duymuşsundur?»

Çocuk yine: «Hayır,» dedi.

«Hayır mı? Annenin sende bana karşı bir saygı uyandırmaması ne ayıp! O halde, ben sana söyleyeyim, sen benim oğlum-sun. Annen de babanın nasıl bir insan olduğunu anlatmamakla alçaklık etmiş. Şimdi yüzünü buruşturup, kızarıp bozarmayı bırak. Hoş, böylece bütün kanının beyaz olmadığı anlaşılıyor ama, yine de kızarman gerekmez... Haydi bakayım, uslu bir çocuk ol da seninle bozuşmayalım. Nelly, yorgunsan oturabilirsin; yok, değilsen hemen evine dön. Burada duyduklarını, gördüklerini de Grange'deki o alçak herife anlatmadan edemezsin. Sen buralar-1 da dolandıkça bu iş çözülmecek.»

«Eh,» dedim, «çocuğu hoş tutarsınız sanırım, Bay Heathcliff^ yoksa fazla yaşamaz. Sonra, unutmayın ki şu koca dünyada görüp görebileceğiniz tek yakınınız bu çocuk.»

Heathcliff gülererek: «Ona çok iyi davranacağım,» dedi, «sen hiç kaygılanma. Ama ona benden başka kimse iyilik etmemeli. Çünkü onun yalnızca beni sevmesini istiyorum. Onun sevgisini

224

başkalarıyla bölüşmek istemem, işte iyiliğimin başlangıcı olarak, Joseph, oğlana biraz kahvaltı getir... Hareton, cehennem zebanisi, sen de işinin başına dön.» Diğerleri dışarı çıktıktan sonra Heathcliff bana döndü. «Evet, Nelly, yasal olarak sizin oranın sahibidir. Oğlumun varisi olacağıma iyice kanaat getirmeden onun ölmesini istemem. Zaten çocuk benim. Onların bütün mallarına tam anlamıyla sahip olmasını, onların çocuklarını kendi babalarının topraklarında parayla çalıştırdığını görmek istiyorum. İşte salt- bu düşünceyle şu köpek yavrusuna katlanacağım. Yoksa, , ondan iğreniyorum, bende uyandırdığı anılar yüzünden nefret ediyorum. Ama bu kadar ilgi de yeter: Benim yanımda emin ellerde olacak, tıpkı senin beyinin kendi çocuğuna baktığı gibi, burada da ona iyi bakılacak. Yukarı katta kendisine güzel bir oda hazırlattım. Ayrıca bir de öğretmen buldum, haftada üç kez çocuğa öğrenmek istediklerinin hepsini öğretmek için yirmi beş kilometrelik yoldan gelecek. Hareton'a da ona boyun eğmesini tembihledim: özetle, onu çevresindekilerden üstün, hepsinin efendisi olarak yetiştirmek için gereken her şeyi yaptım. Ama onun pek sıska olması, bu kadar yorgunluğa katlanmaya degecek halde bulunmaması da beni düş kırıklığına uğrattı. Dünyada bir tek dileğim, oğlumun koltuklarını kabartacak biri olmasıydı. Bu, sürekli mızıldanan süt benizli biçare yaratık ise düşündüklerimin tam aksi.»

Heathcliff bunları söylerken, Joseph de bir kâse sütlü yulaf lapası getirip Linton'ın önüne koymuştu. Çocuk bu çirkin bulamaca bir göz attıktan sonra onu yiyemeyeceğini söyledi. İhtiyar uşağın da oğlan

hakkında efendisi gibi düşündüğünü sezdim. Fakat Heathcliff, adamlarından da oğluna saygı göstermelerini istediği için, düşüncelerini gizlemek zorundaydı.

«Yiyemeyeceksin, öyle mi?» diye Linton'ın yüzüne bakıp söylediklerinin duyulmaması için sesini kısarak sordu. «Ama, Bay Hareton bundan başka hiçbir şey yemezdi. Ona iyi gelen yiyecek sana da iyi gelir. Bana sorarsan, bu böyle derim.»

Uğultulu Tepeler/ F: 15

225

Linton öfkelenerek: «Yemeyeceğim işte!» dedi. «Kaldırım şunu!»

Joseph, kâseyi öfkeyle çocuğun önünden çekip aldı, bize getirdi.

«Tanrı aşkına söyleyin, şu yemekte ne kötülük var ki..» diye-] rek kâseyi Heathcliff'e uzatıverdi.

Heathcliff: «Yemeğe ne olmuş?» diye sordu.

Joseph: «Aha şu çocukcağız var ya, hani şu çıtkırıldım nane molla, işte o yiyemezmiş bunu. Ama, ona hak vermeli. Anası rı da onun gibiydi. Yiyeceği ekmeğin bile mısırını bize ektirmez di, sözde pis olurmuş..»

Efendisi hışımla: «Benim yanımda annesinin adını anma!» dedi. «Sen ona yiyebileceği bir şey getir, yeter. Bu her zaman ne yer, Nelly?»

Kaynamış süt, ya da çay vermelerini önerdim. Kâhya kadına.) bunları hazırlaması için emir verildi. Babanın bencilliği yüzünder oğlanın rahat edebileceğini düşünüyordum. Adam oğlunun sisi ka olduğunu, hoş tutulması gerektiğini anlamıştı. Ondaki bu del işikliği Bay Edgar'a anlatırsam içi rahat ederdi kesinlikle.

Oralarda daha fazla oyalanmam gerekmediği için, Linton on; yaklaşan bir çoban köpeğiyle oyalanırken, görünmeden d işaret çıktım. Meğer o tetikteymiş, daha ben kapıyı kapar kapamaz bi şamata koparıp haykırmaya başladı:

«Beni bırakma! Ben burada kalmayacağım... Burada kaime yacağım!»

Derken, kapının mandalı kalktı ama, yine indi. Onun dışaj çıkmasına fırsat vermemişlerdi. Ata bindim, trısa kaldırdır böylece, kısa süren koruyuculuğum da bitti.

21

O gün küçük Cathy de bizi hayli üzdü. Yataktan büyük bir] mutlulukla kalkıp Linton'ın yanına gitmek istedi. Onun evden git-

226

liğini duyunca da o kadar ağlamaya, yas tutmaya başladı ki Edgar da çocuğu yanına alıp oğlanın yakında döneceğini söyleyerek onu susturmaya çalışmak zorunda kaldı. Bey sözlerine: «Onu geri alabilirsem» koşulunu da ekledi fakat buna imkân yoktu elbette.

Babasının bu sözleri kızı fazla yatıştıramadıysa da, zamanla etkisini gösterdi. Gerçi arada bir aklına

geldikçe, babasına Linton'ın ne zaman döneceğini soruyordu fakat belleğinde çocuğun hayali o kadar zayıflamıştı ki, tekrar görse belki de tanıyamazdı.

iş için Gimmerton'a gittikçe Uğultulu Tepelerin kâhya kadınıyla karşılaşılıyor, ona Küçükbey'in durumunu soruyordum, çünkü çocukcağız bizim Catherine gibi herkesten uzak yaşıyor, hiçbir yerde görünmüyordu. Kadının sözlerinden anladığım kadarıyla, çocuğun sağlığı iyice kötüye gidiyormuş, duygularını gizlemeye çalışıyormuş fakat çocuktan eskisinden fazla nefrel ediyormuş. Sesini duymak bile islemiyor, onunla aynı odada kalmaktan bile kaçınıyormuş. ikisi pek ender konuşuyormuş. Linton derslerine çalışıp akşamları da «salon» dedikleri küçük bölmede oyalanıyormuş. Durmadan bedeni ağrıdığı, öksürdüğü, üşütmekten da yakındığı için çoğu kez de bütün günü yatakta geçiriyormuş.

Kâhya kadın: «Ben bu kadar tabansız bir yaratık görmedim,» diye ekledi. «Kendi canına da o kadar düşkün ki! Hele akşamları pencereleri biraz daha geç saate kadar açık bıraksam, kıyametleri koparr. Bir nefesçik gece havası onu öldürür mü sanki! Yaz ortasında bile ateşin yakılmasını istiyor. Joseph'in tülünü zehirmiş. Sürekli şeker, tatlı, lokum ister. Süt istemesi hiç bilmiyor. Hep süt, süt, süt! Kışın biz ölsek de onun umurunda olmaz. Kürklü pelerinine sarınıp ocağın başındaki koltuğuna kurulur, kızarmış ekmekle bir tas su, ya da yudumlamak için başka tür bir içecek alır. Hareton salt acıdığı için onu eğlendirmeye kalksa, çok sürmez biri ağlar, diğeri söver, böylece ayrılırlar. Hareton kaba sabadır fakat kötü yaratılışlı bir çocuk değildir aslında. Bana

227

sorarsan, Linton kendi oğlu olmasa, Bey onu Hareton'm bayıltın-caya dek pataklamasından hoşlanırdı bile. Bir de çocuğun canına bu kadar düşkün olduğunu bilse onu kesinlikle kolundan tutup kapı dışarı eder. Adamın bundan haberi yok, çünkü oturma odasına girmek hiç huyu değildir. Hem de öfkenin karşılığının heba olacağını bildiğinden, bu tehlikeyi göze alamadığı için odaya uğramıyor. Linton onun yanına gidip mızırızlanmaya başlarsa, çocuğu doğruca yukarıya gönderiyor.»

Bu anlatılanlardan ben şunu öğrenmiştim ki, küçük Heathcliff, doğuştan huysuz, doğuştan bencil değilse bile salt kendisine ilgi gösteren biri bulunmadığı için bu alışkanlıkları edinmişti. Bu nedenle ona acımamak elimden gelmiyor, «Keşke yanımızda kalsaydı!» diye de düşünüyordum ama, doğrusu çocuğa duyduğum ilgi de giderek kaybolmuştu. Yalnız, Bay Edgar beni çocuk hakkında bilgi edinmeye yöneltiyordu. Öyle sanıyorum ki, çocuğu unutamıyor, onu görebilmek için kimi tehlikelere katlanmayı da göze alıyordu. Bir keresinde kâhya kadına çocuğun arada bir kasabaya inip inmediğini sormamı istedi. Kadın, çocuğun iki kez atla, o da babasıyla birlikte kasabaya geldiğini, her defasında da eve döndükten sonra üç-dört gün hasta yattığını söyledi. Aldanmıyorsam bu kadın, oğlan geldikten iki yıl sonra oradan ayrıldı, yerine de benim tanımadığım birini aldılar; bu kadın hâlâ da orada çalışıyor.

Cathy on altı yaşına gelinceye kadar Grange'de günler eskisi gibi güzel geçti. Küçükhanım'ın doğumgünlerinde eğlence düzenlemiyorduk, çünkü o gün aynı zamanda hanımın da ölüm günüyüdü. Babası her yıl o günü bir başına kütüphanede geçirir, karanlık çökerken Gimmerton mezarlığına kadar yürür, çoğu zaman da ancak gece yarısından sonra dönerdi. Bu yüzden, Catherine kendi olanaklarıyla eğlenmek durumunda kalırdı.

O yıl martın yirmisi güzel bir bahar günüyüdü. Babası kütüphaneye çekilince Küçükhanım'ım, dışarı çıkmak üzere giyinmiş, aşağı indi. Benimle birlikte kırlarda gezmek için izin istediğini,

228

babasının da çok uzaklara gitmemek, bir saat içinde dönmek koşuluyla izin verdiğini söyledi.

«Onun için, elini çabuk tut, Ellen,» diye bağırdı. «Ben nereye gitmek istediğimi biliyorum. Doğruca, av kuşlarının sürüler halinde geldikleri yere gideceğiz. Bakalım yuvalarını yapmışlar mı, yapmamışlar mı, bunu görmek istiyorum.»

«Epey uzak olmalı,» dedim. «Çünkü bu kuşlar ovanın kıyılarına yuva yapmazlar.»

«Yo, uzak değil. Babamla iyice yakınlarına gittim.» Şapkamı giydim, bu sorun üzerinde daha fazla düşünmeden çıktım. Küçükhanım önümden yürüyor, kimi zaman yanıma dönüyor, sonra tekrar önden gidiyordu. Tıpkı bir tazi yavrusu gibiydi. Baştan, çevremizde ötüşen tarlakuşlarını dinlemek, güneşin tatlı sıcaklığını duymak, o şirin yavruyu, bebeğimi, altın sarısı bukleleri rüzgârda uçuşa uçuşa, yabangülü yaprağı gibi tertemiz yanakları parıldayarak, gözlerinde bulutsuz bir sevinçle koşarken izlemek epey hoşuma gitiymişti. O günlerde Küçükhanım çok mutlu küçük bir yaratık olmuştu, bir melekti sanki. Ne yazık ki, hayatından hoşnut olamadı.

«E, senin av kuşların nerede kaldı, Cathy?» dedim. «Grange sınırmı geceli çok oldu. Artık kuşların bulunduğu yere varmamız gerekirdi.»

Benim bunu her soruşumda Cathy: «Biraz daha ötede, biraz daha ötede, Ellen,» diyordu. «Şu bayırı tırman, şu kıyıyı geç, sen diğer yana varmadan ben kuşları havalandırmış olurum.»

O kadar çok yamaç, o kadar çok kıyı vardı ki, en sonunda yorulmaya başladım, dönmemiz gerektiğini söyledim.

Benden önde gittiği için sesimi duyurayım diye, bağırarak zorunda kaldım; o, ya beni duymadı, ya da duymamazlıktan geldi, sıraya sıraya yürümeye devam etti. Ben de onun ardından gitmek zorunda kaldım. Derken bir çukurlukta gözden kayboldu. Onu tekrar görebildiğim zaman ise Uğultulu Tepeler'e kendi evinden üç kilometre daha yakındaydı. Önüne çıkan iki kişinin

229

onu durdurduğunu fark ettim. Bunlardan birinin Bay Heathcliff ol-| duğuna emindim.

Cathy, keklik yuvalarını dağıtırken, ya da en azından ararken l yakalanmıştı. Tepeler, Heathcliff'in malıydı, onun için kaçamak! avcıya çıkışıyordu. Ben zorlukla onların yanına vardığım zaman f Cathy, ellerini sözlerinin doğruluğunu kanıtlamak için öne uzatarak: «Ne bir tanesini aldım, ne de gördüm,» diyordu. «Ben zaten alacak değildim. Babam burada onların sürüyle bulunduğunu] söylemişti de yumurtalarını görmek istedim.»

Heathcliff, kötü niyetli bir gülümseyişle bana bakıp karşısındakini tanıdığını, ona karşı da iyi düşünceler beslemediğini belirttikten sonra «baba»nm kim olduğunu sordu.

Cathy de: «Thrushcross Grange çiftliğinin sahibi Bay Lin-ton,» dedi. «Beni tanımadınız sanırım; yoksa, benimle böyle konuşmazdınız.»

Heathcliff alaylı alaylı: «Babanın çok değer verilen, çok saygı gören biri olduğunu sanıyorsun, öyle mi?» diye sordu.

Catherine de bu sözleri söyleyen adama ilgiyle bakarak: «Peki, siz kimsiniz? Şu adamı da daha önce görmüştüm. Sizin oğlunuz mu?» dedi.

Kızın gösterdiği diğer adam, Hareton'dı. Aradan geçen iki yıl onu daha irileştirmiş, daha güçlendirmişti.

Eskisi gibi pısrık, kaba görünmüyordu.

«Cathy,» diye araya girdim, «evden çıkalı bir saat değil, neredeyse üç saat olacak. Hemen geri dönmeliyiz.»

Heathcliff beni kenara iterek: «Hayır, o adam benim oğlum değil!» dedi. «Ama benim bir oğlum var, hem sen onu daha önce gördün. Gerçi dadın acele ediyor fakat ikiniz de biraz dinlen-seniz iyi olur. Şu funda yağınını dönüp evime gelmez misin? Dinlendikten sonra eve dönmek daha kolay olur. Hem orada çok iyi karşılanacaksınız.»

Catherine'e her ne pahasına olursa olsun o eve gitmemesi gerektiğini fısıldadım. Olacak iş değildi bu.

230

Catherine yüksek sesle: «Neden?» diye sordu. «Ben koşmaktan yoruldum. Yerler ıslak. Buraya oturamam. Hadi, gidelim, Ellen. Hem oğlunu da önceden gördüğümü söylüyor. Bence al-danıyor ama, sanırım nerede oturduğunu biliyorum. Penistone Kayalarından dönüşte girdiğim çiftlik evinde olacak. Öyle değil mi?»

«Evet, orada oturuyorum. Hadi, Nelly, sen de dilini tut. Bizleri görmek kız için bir yenilik olacak. Hareton, sen Küçükhanım'la önden yürü. Sen de benimle geleceksin, Nelly.»

Heathcliff'in kavradığı kolumu kurtarmaya çalışarak: «Hayır, o böyle bir yere gidemez!» diye bağırdım ama, Catherine, son hızla koşarak uzaklaşmış, neredeyse evin önüne varmıştı. Ona arkadaşlık etmekle görevlendirilen delikanlı ise bunu yapmak istemediği için yoldan ayrılıp gözden kaybolmuştu.

«Bay Heathcliff,» dedim, «Bunu iyi niyetle yapmadığınızı siz de biliyorsunuz. Kız, orada Linton'ı görecektir. Eve döner dönmez de her şey anlatılacak, bütün suç da benim üzerime atılacak.»

Heathcliff: «Onun Linton'ı görmesini istiyorum,» dedi. «Şu son günlerde biraz daha iyileşti. Her zaman da böyle görülecek durumda olmaz, ha! Kızı da bu ziyareti sır olarak saklamaya kolayca razı ederiz. Bu işin neresinde fenalık var?»

«Fena yanı şu: Babası kızının sizin eve girmesine benim neden olduğumu öğrenirse bana kızar. Sonra, kız böyle davranmaya kıskırtmanızda da kesinlikle kötü bir niyet olduğunu sanıyorum.»

«Niyetim epey dürüst. Bunu sana hiç çekinmeden en ince ayrıntılarına varıncaya kadar açıklayacağım. İki kardeş çocuğunun birbirine âşık olup evlenmeleri olasılığını düşünüyorum. Senin Bey'ine karşı da bonkörce davranıyorum yani. Onun yumurcağının ileride eline bir şey geçme olasılığı yok; ama, kız benim söylediklerimi yaparsa, Linton'la beraber mirasa ortak olacak.»

«Linton ölürse (zaten onun hayatı güven altında değil), o zaman tek varis Catherine olacak.»

231

«Hayır, olamaz!» dedi. «Vasiyetnamede böyle bir madde yok. Linton'ın malı bana kalacak ama, ben gelecekte çıkabilecek anlaşmazlıkları önlemek için bu birleşmeyi istiyorum, isteğimi de gerçekleştirmeye kararlıyım.»

«Ben de Catherine'in bir daha benimle beraber evinize yaklaşmamasını sağlamaya kararlıyım,» dedim.

Bahçe kapısına yaklaşmıştık; Catherine bizi orada bekliyordu. Bay Heathcliff bana susmamı söyledi, sonra bahçe yolunda önümüze düşerek, evin kapısını açmak üzere, hızlı adımlarla yürüdü. Bizim Küçükhanım da, sanki onun ne tür insan olduğunu anlamak istiyormuş gibi, sürekli yüzüne bakıyordu. Diğer ise kızla göz göze geldikçe gülümsüyor, onunla konuşurken sesini yumuşatıyordu. Ben de, aptal gibi, «Annesinin hatırası adamın kıza bir fenalık yapmak istemesine engel olur,» diye düşünüyordum.

Linton, ocakbaşında ayakta duruyordu. Kızlardan yeni dönmüş olmalıydı, çünkü kasketi henüz başındaydı, kendisine kuru ayakkabı getirsin diye Joseph'i çağırmişti. On altısına basmasına daha bir kaç ay vardı ama, boyu yaşına göre epey uzundu. Yüz hatları hâlâ güzeldi. Gözleri de, teni de benim aklımda kaldığından çok daha parlaktı. Ama bu, daha çok, temiz kır havasının, hayat veren güneşin yarattığı geçici bir zindelikti.

Heathcliff, Cathy'ye dönerek: «Şimdi, bil bakalım, kim bu oğlan?» dedi. «Onu tanıyabildin mi?»

Kız kuşkuyla önce birine, sonra diğerine bakarak: «Oğlunuz mu?» diye sordu.

«Evet, evet ama, iyice bak, onu ilk defa mı görüyorsun? Düşün. Vah vah, belleğin de zayıf! Linton, sen dayının kızını, hani gidip görmek için sürekli bizi sıkıştırdığın kıızı anımsadın mı?»

Cathy bu adı duyar duymaz sevinçle haykırdı: «Ne! Linton mı? O küçük Linton mı bu? Benden daha uzun. Sen gerçekten Linton mısın?»

Delikanlı yaklaşp kendini tanıttı. Kız onu coşkuyla öptü, za-

232

manın ikisini de ne kadar çok değiştirdiğine şaşarak birbirlerine baktılar. Catherine, tam boyunu bulmuştu. Bedeni hem dolgun, hem de düzgündü. Yay gibi kıvraktı, her yanından sağlık, neşe fışkırıyordu. Linton'ın ise hareketleri epey ağırdı, bedeni da epey çelimsizdi ama, onun da davranışlarında öyle bir incelik vardı ki bütün bu kusurlarını örtüp, sevimsiz olmasını önlüyordu.

İkisi birbirine bir yığın iltifat ettikten sonra, kız Bay Heathcliff'in yanına gitti. Heathcliff, kapının önünde durmuş, dikkatini hem içeriye, hem de dışarıya vermeye çalışıyormuş gibi görünüyordu fakat aslında niyeti dışarıya bakmak değil, içeridekileri gözden geçirmektir.

Cathy, Heathcliff'i selamlamak için ayaklarının ucunda yükselerek: «Demek siz benim eniştem oluyorsunuz ha?» dedi. «Baştan bana çıktığınız halde sizden hoşlanmıştım. Neden Linton'la birlikte Grange'e gelmiyorsunuz? Bunca yıl yakın komşu olduğumuz halde bizi hiç görmeyisiniz doğrusu epey garip. Peki, niye gelmediniz?»

Heathcliff: «Sen doğmadan önce birkaç kez oraya geldim,» dedi. «Dur, hay Tanrı layığını versin! Fazla öpücüğün varsa, onları Linton'a sakla. Bana vermekle onları yok yere harcamış olursun.»

Kız bu kez de bana koştu, boynuma sarıldı, şapur şapur beni öpmeye başladı:

«Ah, yaramaz Ellen!.. Acımasız Ellen!» diye söylendi. «Birde beni içeri girmekten alıkoymaya çalışıyordun ha? ileride her sabah buraya kadar yürüyeceğim. Buraya gelebilir miyim, enişte? Kimi zaman babamı da getirebilir miyim? Bizi görmek sizi sevindirmez mi?»

Enişte bu iki olası ziyaretçiyi istemediği anlaşılmasın diye so-murtmamaya çalışarak: «Elbette,» dedi. «Fakat dur bak...» diyerek Küçükhanım'dan yana döndü. «Aklıma gelmişken söylemem daha doğru

olacak. Bay Linton bana kinli; vaktiyle aramızda Hıristiyanlara yakışmayacak ölçüde şiddetli bir kavga çıktı. Bun-

233

dan dolayı, sen ona buraya geldiğini söylersen, bir daha gelmeni kesinlikle yasaklar. Halanın oğlunu görmek istemiyorsan buraya geldiğini ağzından kaçırabilirsin. Yok, istiyorsan buraya geldiğini kimseye söylememelisin.»

Catherine'in neşesi iyice kaçmıştı.

«Neden kavga ettiniz?» diye sordu.

Heathcliff: «Beni çok yoksul bulduğu için, kız kardeşiyle evlenmemi istemiyordu,» dedi. «Onunla evlenince de çok üzüldü. Gururu da incinmişti. Bunu hiçbir zaman unutamaz elbette.»

Küçükhanım: «Ama, bu yanlış!» dedi. «Bir gün bunu kendisine de söyleyeceğim. Linton'la benim sizin kavganızla ilgimiz yok. Öyleyse, ben buraya gelmem, o Grange'e gelsin.»

Linton: «Orası benim için epey uzak,» diye mırıldandı. «Altı kilometre yürümek beni öldürür. Hayır, sen buraya gel, Bayan Catherine. Her sabah değil, zaman zaman, yani haftada birkaç kez gelsen olur.»

Babası, yüzünde kederli bir küçümseyişle, oğlundan yana baktı.

«Korkarım ki bütün emeklerim ziyan olacak, Nelly,» dedi. «Bu hanımevladının deyimiyle 'Bayan Catherine' onun asıl değerini anlayacak, bir tekme vuracak. Hareton olsaydı... Biliyor musun, bütün o adiliğine karşın, bazen günde yirmi kez Hare-ton'a imreniyorum. Bu çocuk başkası olsaydı severdim. Hareton için de kızın onu sevmesi riski yok bence. Ama, benim uyuşuk kendini toparlayıp harekete geçmezse ben onun yerine Hare-ton'ı ileri sürerim. Bizim hesabımıza göre oğlan on sekizini zor bulacak. Aman, gebersin şu alçak herif! Ayaklarını kurulamaya o kadar dalmış ki, kıza bakmıyor bile. Linton.»

Çocuk: «Efendim, baba?» diye karşılık verdi.

«Buralarda dayının kızma göstermek isteyeceğin bir şeyler yok mu? Bir tavşan, ya da bir sansar yuvası filan? Pabuçlarını değiştirmeden onu bahçeye çıkar, ahıra götür de atını göster.»

Linton, yine oralı olmak istemediğini belirtecek biçimde,

234

Cathy'ye: «Burada kalmayı tercih etmez miydiniz?» diye sordu.

Cathy ise yerinden kalkmaya pek istekli bir halde merakla kapıya bakarak: «Bilmem ki...» dedi.

Linton yerinden kalkmadı, biraz daha büzülerek ocağa yaklaştı. Heathcliff kalktı, mutfığa gitti, oradan da avluya çıktı, Ha-reton'a seslendi. Hareton yanıt verdi. Biraz sonra ikisi beraber içeri girdiler. Saçlarının ıslaklığından, yanaklarının parıldama-sından oğlanın yıkanmakta olduğu anlaşılıyordu.

Cathy, hizmetçi kadının sözlerini anımsayarak: «Bari size sorayım, enişte,» dedi. «Bu benim akrabam olmuyor, değil mi?» «Akraban. Annenin yeğeni. Ondan hoşlanmadın mı?» Catherine tuhaflaşmıştı.

Saygısız küçük yaratık, parmaklarının üstünde yükselmiş, Heathcliff'in kulağına bir şey fısıldamıştı. Heathcliff güldü. Hare-ton'ın ise yüzü asıldı. Küçümsenmeye karşı epey alıngan olduğu belliydi, aşağılık halinin de farkında olduğu kesindi. Ama efendisi, ya da velisi, bağırarak ona her şeyi unutturdu:

«Sen gözdemiz olacaksın, Hareton. Kız senin için diyor ki... neydi o? Neyse, çok hoşuna gidecek bir şeydi. Haydi bakalım, al kızı da çiftliği gezdir. Nazik bir efendi gibi davranmayı da asla unutma. Kötü kelimeler kullanma. Küçükhanım sana bakmayınca gözlerini ona çevirme. O sana bakarken de yüzünü saklamaya kalkışma. Konuşurken sözcükleri tane tane söyle, ellerini de ceplerine sokma. Haydi, yallah! Kızı olabildiğince iyi eğlendir.»

Gençler pencerenin önünden geçerlerken onları izledi. Hareton Earnshaw başını kızdan öteye çevirmişti. Bir yabancı, daha doğrusu bir ressam ilgisiyle çevresini süzüyor gibi bir hali vardı. Catherine ise, ona sinsice, pek hayranlık anlatmayan bir tavırla baktı. Sonra çevresindeki şeylerden kendisine eğlence çıkarmaya başladı. Neşeli neşeli giderken aradaki sessizliği bozmak için de bir şarkı mırıldanıyordu.

235

Heathcliff: «Ben oğlanın dilini bağladım,» dedi. «Gezinti boyunca ağzından tek laf bile çıkmaz. Nelly, sen bu yaştayken benim nasıl olduğumu hatırlarsın. Hayır, ondan biraz daha küçüklük halimi hatırlarsın... Ben hiç bu kadar ahmak mıydım? Jo-seph'in dediği gibi 'dilimi yutmuş' muydum?»

«Daha da beterdiniz!» dedim. «Çünkü bir de somurtkanlığınız vardı.»

Heathcliff, düşüncelerini yüksek sesle söyledi:

«Ondan memnunum,» dedi. «Beklediklerimin hepsi oldu. Doğuştan ahmak olsaydı, bunun yarısı kadar sevinemezdim. Ama, o hiç de ahmak değil. Onun duygularını da çok iyi anlıyorum, çünkü bir zamanlar ben de aynı şeyleri yaşamıştım. Örneğin, şu anda onun neler hissettiğini çok iyi biliyorum. Fakat bunlar ileride çekeceklerinin daha başlangıcı. Kabalık, bilisizlik çamurundan hiçbir zaman kurtulamayacak. Ben onu babası olacak o alçağın beni düşürdüğü halin çok daha kötüsüne, daha aşağısına düşüreceğim, çünkü o, hayvan gibi oluşundan da onur duyuyor. Ona hayvanlık dışında kalan her şeyi ahmaklık, zayıflık diye küçümsemeyi öğrettim. Oğlunu bu haliyle görseydi, Hindley'in koltukları kabarmaz mıydı? Tıpkı kendi oğluma baktıkça benim koltuklarımın kabarması gibi... Ama, arada bir fark var. Biri kaldırımtaşı yerine konulan altın külçesi, diğeri ise gümüş yerine geçsin diye cilalanıp parlatılmış teneke. Benimkinin değerli bir tarafı yok ama, ben o biçareyi olabildiğince hale yola koyacağım. Onun oğlunda ise en üstün erdemler vardı, şimdi hepsi yok oldu, üstelik daha da beter hale getirildi. Benim üzülecek bir şeyim yok; fakat o olsa herkesten çok üzülürdü. İşin en güzel tarafı da Hareton'ın bana inanılmayacak kadar düşkün olması. Bu konuda Hindley'i altettiğimi kabul edersin. Gebermiş olan o alçak mezarından kalkıp oğluna ettiğim fenalıklar için bana çatmaya kalksa, adı geçen çocuğun, dünyadaki tek gerçek dostuna dil uzattı diye babasını tekrar mezara sokmaya çalışmasını izleme zevkini tadardım.»

236

Heathcliff bu düşünce üzerine hayince güldü. Onun benden yanıt beklemediğini anladığım için ağzımı açmadım.

Bu sırada neler konuştuğumuzu duyamayacak kadar bizden uzakta oturan genç dostumuz da huzursuz olduğunu anlatan belirtiler göstermeye başlamıştı. Kim bilir, belki de birazcık yorulmak kaygısı uğruna Catherine'in yanında bulunmak zevkinden mahrum kaldığına pişmandı. Babası da onun kaygıyla pencereye baktığını, sonra da elini kararsızca kasketine götürdüğünü fark etmişti.

Sahte bir coşkuyla: «Hadi fırla, koca tembel!» dedi. «Koş onların arkasından. Tam köşede, arı kovanlarının yanındalar.»

Linton olanca gücünü toparlayıp ocağın başından ayrıldı. Pencere açıktı. O dışarı çıkarken, ben Cathy'nin vahşi arkadaşına kapı üstündeki yazının ne olduğunu sorduğunu duydum.

Hareton başını yukarı kaldırıp şaşkınca baktı, sonra tam bir soytarı gibi başını kaşıdı.

«Ne bileyim, Tanrı'nın belası bir yazı işte! Ben okuyamıyorum.»

«Okuyamıyor musun? Fakat ben okurum... ingilizce yazılmış. Ben asıl bu yazının neden yazıldığını öğrenmek istiyorum.»

Linton, kıkırdayarak güldü. Bu, belki de ömründe duyduğu ilk neşe belirtisiydi. Dayısının kızına dönerek:

«Onun okuma-yazması da yoktur,» dedi. «Dünyada böyle bir aptalın bulunabileceği hiç aklına gelir miydi?»

Cathy ciddi ciddi: «Acaba olabileceği kadar olmuş mu, yoksa biraz ahmak mı?» diye sordu. «Yani, kafadan kontak mı? Ona iki soru sordum, ikisinde de öyle aptalca yüzüme baktı, sanırım ne dediğimi bile anlamadı. Ben de onu anlamıyorum ya.»

Linton yine güldü, o sırada pek de anlayışı kıtmış gibi görünmeyen Hareton'a alayla baktı.

«Ortada miskinlikten başka bir hata yok, öyle değil mi, Hareton Earnshaw?» dedi. «Dayımın kızı seni ahmak sanıyor... İşte bu da senin deyiminle 'kitap okuma'yı küçük görmenin sonucu... Onun kaba Yorkshire şivesini fark ettin mi, Catherine?»

237

Hareton, her günkü arkadaşına hemen yanıt vermeye pek istekli görünerek homurdandı:

«Okumak dediğin ne halta yarar ki?»

Tartışmayı daha da uzatacaktı fakat iki küçük kahkahalarla gülmeye başladılar. Bizim uçarı Küçükhanım onun garip konuş-J malarını bir eğlence haline getirebileceğini keşfedince çok keyif-f lenmişti.

Linton yine kıkırdayarak güldü:

«Senin kullandığın 'halt' kelimesi neye yarar? Babam sane kötü sözcükleri ağzına almamanı söylemişti, sen ise onlarsız ağ-8 zını açamıyorsun. Şimdi nazik bir bey gibi davranmaya çalış, bakalım. Hadi!»

Öfkeden içi kaynayan kabaoğlan: «Oğlandan çok kıza ben-; zemeseydin seni şimdi yere devirirdim, ulan, canlı cenaze!» diye söylendi.

Yüzü hem öfkeden, hem de utançtan kıpkırmızı kesilmiş halde, çıkıp gitti. Aşağılandığını da biliyordu ama, buna nasıl yanıt vereceğini kestiremiyordu.

Benim gibi Heathcliff de konuşmaları duymuştu. Hareton'ın gittiğini görünce gülümsedi ama, hemen arkasından kapı önünde gevezelik etmekte olan düşüncesiz çifte de öfkeyle baktı. Hareton'ın kusurlarından, aptallıklarından söz ederken canlanıve-ren oğlan olup bitenleri anlatmaya başlamıştı. Kız

da, bu şekilde konuşmanın kötü bir şey olduğunu düşünmeden, şımarıkça, onun haksız sözlerini keyifle dinliyordu. Linton'a acıyacak yerde, ondan soğumaya başlamıştım, babasına da onu adam yerine koymadığı için hak veriyordum.

Cathy'yi daha önce oradan ayıramadığım için ikindiye dek kaldık. Neyse ki Bey odasından ,hiç çıkmamış, bizim uzayan yokluğumuzun ayrımında olmamıştı.

Eve gelirken kıza, arkada bıraktığımız insanların kişilikleri hakkında bilgi vermek için epey uğraştım ama, o bir kez benim bu insanlara kinli olduğumu aklına takmıştı.

238

«Ah, sen de babamdan taraf çıkıyorsun, Ellen!» diye bağırdı. «Taraf çıktığını biliyorum... Öyle olmasa, bunca yıl Linton'ın epey uzaklarda yaşadığını söyleyip beni aldatmaya çalışmazdın. Sahiden epey içerledim ama, o kadar da memnunum ki kızgınlığımı gösteremiyorum. Ama enişteme dil uzatmayacaksın... Unutma, o benim eniştem, onunla kavga ettiği için de babama çıkışacağım.»

Ben ona hatasını anlatmaya çalışmaktan yoruluncaya kadar ara vermeden bu dille konuştu.

Uğultulu Tepeler'e gittiğini o gece anlatamadı, çünkü babasını göremedi. Ertesi gün ise her şey ortaya çıktı. Bu benim için hayli kötü olmuştu ama, yine de üzgün değildim, çünkü kızı çekip çevirmeyi, tehlikeleri duyurmayı babasının benden daha iyi yapabileceğini düşünüyordum. Gelgelelim, Bay Linton kızma Uğultulu Tepeler'e gitmemesi, oradakilerle arkadaşlık kurmaması için çok sıradan sebepler öne sürmüş, çok ürkek davranmıştı. Catherine ise, kendisine konulan yasaklar için sürekli sağlam nedenler öne sürülmesini isterdi.

Sabah selamlaşmasından sonra Catherine: «Baba!» diye bağırdı. «Dün sabah kırlarda dolaşırken kime rastladım, bil bakalım! Ah, baba! Buna sen neden oldun!.. Yaptığın işin doğru olmadığını biliyorsun, değil mi? Ben şeyi gördüm... Fakat dinle, ben sizin sırrınızı, Ellenin yalanını nasıl öğrendiğimi anlatayım. Ellen de sizden yanaydı, ben sürekli uğradığım umut kırıklıklarına karşın, yine de Linton'ın geleceğini umarken o bana sözde acır gibi davranırdı.»

Çıktığı gezintiyle sonra olanları açıkça anlattı. Bey de, kimi zaman bana öfkeyle bakmakla birlikte, o hikâyesini bitirinceye kadar ağzını açmadı. Sonra kızını yanına çekti. Linton'ın yakında oturduğunu ondan neden sakladığını öğrenip öğrenmediğini sordu. Kız bunu kendisinin zararsız bir zevkten alıkonması olarak mı görüyordu acaba?

Catherine: «Sen Bay Heathcliff'ten nefret ettiğin için yaptın bunu,» dedi.

239

«Öyleyse, kendi duygularıma seninkilerden fazla önem verdiğime inanıyorsun, öyle mi, Cathy? Hayır, Bay Heathcliff'ten nefret ettiğim için değil, o benden nefret ettiği için seni oraya göndermek istemiyorum. O öyle iblis ruhlu bir adamdır ki nefret ettiği kimselere fenalık etmekten, en küçük bir fırsat yakalayınca onları mahvetmekten keyif alır. Onunla karşılaşmadan Linton'la arkadaşlık kuramayacağımı biliyordum. Benim yüzümden He-athcliff'in senden de nefret edeceği belliydi, işte, başka bir şey için değil, salt senin iyiliğin için Linton'ı bir daha görmeyesin diye önlem aldım. Bunları sen büyüdüğün zaman bir bir anlatacaktım. Şimdi de bunu yapmakta geciktiğim için üzgünüm.»

Catherine, babasının sözlerine aklı yatmamış gibi: «Ama Bay Heathcliff çok nazık davrandı, baba,» dedi. «Birbirimizi görmemize de ses çıkarmadı. Evine istediğim zaman gidebileceğimi, ama ikiniz kavgalı

olduğunuz için bundan size söz etmemem gerektiğini söyledi. Kendisinin Isabella Hala'mla evlenmesini bir türlü bağışlamamışsın. Bağışlamayacaksın da anlaşılın. Bence suçlu olan sensin. O en azından bizim, yani Linton'la benim arkadaş olmamızı istiyor... Sen istemiyorsun.»

Bey, kızının eniştesi hakkında söylenenlere fazla inanmadığını fark edince, onun Isabella'ya yaptıklarını, Uğultulu Tepeler'i nasıl elde ettiğini özetleyerek anlattı. Bu konu üzerinde uzun uzadıya konuşmaya da dayanası yoktu. Bundan nadiren söz ettiği halde eski düşmanına karşı duyduğu nefret, iğrenme, karısının öldüğü günden beri hiç azalmamıştı. «O olmasaydı karım belki daha yaşayacaktı» fikri aklından çıkmıyordu. Onun gözünde Heathcliff bir caniydi.

Cathy'ye gelince, kimi zaman düşüncesizlik, ya da öfke yüzünden işlediği küçük suçlar, söz dinlememeler, acılar, insafsızlıklar dışında, fenalık nedir bilmezdi. Bu nedenle de, yıllar yılı kin besleyebilen, vicdanında sızı duymadan çizdiği intikam planını adım adım izleyebilen bir ruhun korkunçluğu karşısında şaşırması kalmıştı. İnsan yaradılışının o güne dek hiç bilmediği, aklına

240

getirmedığı bu yeni yönü onu o kadar etkisi altında bırakmış, öylesine şaşırtmıştı ki Bay Edgar bu konu üzerinde daha uzun durmanın doğru olamayacağına inanmıştı, yalnızca şu sözleri ekledi:

«işte, yavrum, onun evinden, ailesinden uzak durmanı neden istediğimi artık biliyorsun. Şimdi eski işlerine, eğlencelerine dön, onları da bir daha hatırlama.»

Catherine, babasını öptükten sonra, her zamanki gibi birkaç saat sakince derslerine çalıştı, daha sonra da babasıyla çiftliği dolaştı. Böylece, o gün de eski günler gibi geçti. Fakat akşam kız odasına çekilip de ben de onun soyunmasına yardım etmek için yanına gittiğim zaman, onu yatağın yanına diz çökmüş, ağlar halde buldum.

«A, şu ahmağa bak!» diye bağırdım. «Sahiden kederlenmenin ne olduğunu buseydin küçük bir karşı çıkış yüzünden bu kadar gözyaşı dökmeye utanırdın. Sen kederin ne olduğunu bilmiyorsun, Catherine. Bir ân için babanın, benim de öldüğümü, dünyada bir başına kaldığını düşün... O zaman ne yapacaksın? Şimdiki durumla o yıkımı karşılaştır, yenilerini arayacak yerde eskiden beri sahip olduğun arkadaşların için Tanrı'ya şükret.»

«Ben kendim için ağlamıyorum ki, Ellen. Ona üzüliyorum. Yarın beni göreceğini sanıyor... Beni bekleyecek, bekleyecek ben de gidemeyeceğim.»

«Aptallaşma,» dedim. «Senin onu düşündüğün kadar onun da seni düşündüğünü mü sanıyorsun? Hem Hareton'la arkadaşlık edemez mi? Hayatında iki kez -o da, birkaç saat- gördüğü bir akrabasından uzak kaldığına üzülen biri yüz kişi arasından ancak bir-iki kişidir. Linton durumu anlayacak, seni daha fazla düşünmek yorgunluğuna kapanmayacaktır.»

Catherine ayağa kalkarak: «Ona bir mektup yazıp neden gidemediğimi söyleyemez miyim?» diye sordu. «Kendisine söz verdiğim şu kitapları da yollayamaz mıyım? Onun kitapları benimkiler kadar güzel değil. Hem, ona benim okuduklarımın ne

Uğultulu Tepeler/F: 16

241

kadar güzel, ilginç olduklarını anlatınca bu kitapları okumaya da epey heveslenmişti. Yollayamaz mıyım, Ellen?»

Ben kararlı bir sesle: «Hayır, olmaz, olmaz!» dedim. «Sonra o da sana yazar, böylece işin arkası bir türlü gelmez. Hayır, Catherine, arkadaşlığınız büsbütün kesilmeli... baban öyle istiyor, ben de bu isteğin yerine gelmesini çalışacağım.»

Yalvaran bir sesle: «Fakat önemsiz bir mektuptan ne olur?» diye söylendi.

«Sus!» diye sözünü kestim. «Yine önmesiz mektuplardan başlamayalım... Hadi, gir yatağına!»

Bana aksice baktı, hem o kadar aksice baktı ki ben de önce onu «iyi geceler» dilemek için öpmedim. Canım sıkılmış bir halde, üstünü örttüm, kapısını kapatıp dışarı çıktım. Sonra, yarı yolda pişman olup usulca geri döndüm. Bir de ne göreyim! Küçük-hanım, masanın başına oturmuş, önünde boş bir kâğıt, elinde bir kalem. Beni görünce hemen kalemi saklamaya davrandı.

«Mektubu yazsan bile yollayacak kimse bulamazsın,» dedim, «işte lambayı da söndürüyorum.»

Alevin üzenine lambanın şişesini geçirerek ışığı söndürmeye çalışırken elime bir tokat attı, «Aksi kadın!» diye de paylandım. Onu yine yalnız bıraktım, o da her zamankinden daha öfkeli bir tavırla kapısını sürgüledi.

Mektup tamamlanmış, kasabadan gelen bir sütçünün eliyle gideceği yere ulaştırılmıştı fakat ben bunu aradan epey zaman geçtikten sonra öğrenebildim. Haftalar geçmiş, Cathy de eski haline dönmüştü. Fakat tek başına bir köşeye çekilmekten şaşılacak ölçüde hoşlanmaya başlamıştı. Kitap okurken yanına gidersem hemen irkiliyor, kitabın üstüne iyice eğiliyor, besbelli ne okuduğunu bana göstermek istemiyordu. Ben kitabın sayfaları arasından ucu görünen kâğıtları fark etmiştim.

Kız ayrıca sabahları da erkenden aşağıya inip mutfakta sanki bir şeyin gelmesini bekliyormuş gibi dolaşmayı da huy edinmişti. Kütüphanedeki çekmeceli dolabın bir gözü de onundu. Bu

242

çekmecenin önünde saatler boyu kalıyor, anahtarını da üstünden almaya dikkat ediyordu.

Bir gün çekmecesini karıştırırken gözüme ilişti: Eskiden orada duran oyuncakların, incik-boncukların yerini katlanmış kâğıtlar almıştı. Hem meraklanmış, hem de kuşkulanmışım. Onun için, bir akşam baba-kız yukarı çıktıktan sonra Catheri-ne'in gizli gömülerine bir bakmayı kararlaştırdım. Anahtarlarımın arasından çekmecenin kilidine uyanını arayıp buldum. Çekmeceyi açtıktan sonra içindekilerin hepsini önlüğüme boşalttım, boş vakitlerimde rahatça okuyabilmek için kendi odama götürdüm.

Gerçi eskiden beri işkilleniyordum ama, bunların bir sürü mektup olduklarını görünce şaşırdım. Kızın neredeyse her gün yazdığı mektuplara Linton Heathcliff'in yolladığı karşılıklardı, ilk mek-'tuplar ürkek bir ifadeyle yazılmıştı, kısacıktı ama, giderek uzun aşk mektupları haline geliyordu. Yazarının yaşma göre aptalca, toyca yazılmış şeylerdi; ama mektupların kimi yerlerinde öyle sözler vardı ki bunların böyle işlerde daha deneyimli başka bir kaynaktan alındığı belliydi. Mektuplardan kimilerinin bir ateşlilik, yavanlık karışımı halinde oluşu özellikle ilgimi çekti. Güçlü bir duyguyla başlıyor, bir okul çocuğunun hayalinde yeşerttiği sevgiliye yazabileceği bir yığın yapmacık sözlerle bitiyordu. Bu mektuplar Cathy'yi tatmin ediyor muydu bilmiyorum fakat bence beş kuruş etmezlerdi. Gerekli gördüğüm kadarını inceledikten sonra, hepsini bir mendile bağlayıp bir kenara kaldırdım, boş çekmeceyi de kapatıp kilitledim.

Bizim Küçükhanım, huyu olduğu üzere, sabahleyin erkenden aşağı indi, mutfaka gitti. Onun kapıya gittiğini, sonra küçük bir çocuğun geldiğini gördüm. Bizim sütışlerine bakan kız bu çocuğun güğümünü doldururken, Catherine oğlanın cebine bir şey sokuşturdu, oradan bir şey çıkardı.

Bahçeden dolaşıp küçük ulağı beklemeye başladım. Çocuk, emaneti korumak için yiğitçe direndi, ikimiz boğuşurken sütleri

243

döküldü fakat ben aşk mektubunu ele geçirmeyi başardım, oğlana da hemen eve gitmezse sonunun kötü olacağı tehdidini savurduktan sonra, duvarın altında durup Cathy'nin ateşli satırlarını okumaya başladım. Onun mektubu halasının oğlununkinden daha yalın, daha güzeldi; çok sevimli, aynı zamanda çok aptalca bir mektuptu.

Başımı sallayarak, dalgınca eve döndüm. Hava yağışlı olduğu için Cathy bahçede avare avare dolaşarak oyalanamayacak-tı. Onun için, sabah derslerini bitirir bitirmez çekmecesiyile oyalanmak istedi. Babası masasında kitap okuyordu. Ben de özellikle perdelerden birinin püsküllerini diker gibi yapıyordum fakat bir gözümde kızdaydı.

Yuvasını cıvıltılı yavrularla dolu bırakıp da bomboş bulan bir anakuşun acı inlemeleri bu kızın bir «A!» deyişi kadar çaresizlik anlatamazdı. Son günlerdeki mutlu görünüşü de hemen kaybo-luvermişti. Bay Linton başını kaldırdı:

«Ne oldu, yavrum? Bir yerini mi acıttın?» diye sordu.

Babasının sesiyle duruşundan, gömüyü bulanın o olmadığını Cathy hemen anlamıştı.

«Hayır, baba!» diye uğultulu bir sesle mırıldandı. «Ellen, Ellen! Yukarı gelsene! Kendimi iyi hissetmiyorum.»

Davetine uyarak onun ardından dışarı çıktım. Odasında yalnız kalınca Cathy yere diz çöktü:

«Ah, Ellen! Onları sen aldın!» diye söze başladı. «Yalvarırım, ver onları bana! Babama da asla söyleme! Ona söylemedin değil mi? Evet, epey yaramazlık ettim ama, bir daha yapmam!»

Çok ciddi bir sesle, ayağa kalkmasını söyledim.

«Bravo, Catherine!» diye bağırdım. «Sen işi hayli ilerletmişsin. Bari birazcık yüzün kızarsa... boş zamanlarında bu bir yığın süprüntüyle uğraşıyorsun demek? Her biri basılmaya değecek ölçüde güzel, doğrusu! Peki, ben bunları önüne serdiğim zaman baban ne diyecek, tahmin edebiliyor musun? Henüz ona göstermedim fakat senin komik sırlarını saklayacağımı düşünmen de

244

boş. Aman, ne ayıp!.. Böyle saçma şeyleri yazmaya da sen baş-lamışsındır, çünkü onun mektup yazmayı bile düşünemeyeceğine eminim.»

Cathy, içini parçalarcasına hıçkırarak: «Ben başlamadım! Ben başlamadım!» diye bağırdı. «Onu sevebileceğimi bir kez bile düşünmemiştim. Ta ki...»

Sözcükleri mümkün olduğunca tiksindiğimi belli edercesine söyleyerek: «Âşık mı oldun?» dedim. «Böyle bir şey hiç duyulmuş, görülmuş müdür? Yılda bir kez buğdayımızı almaya gelen değirmenciye vuruldum desen daha iyi. Pek güzel bir aşk bu, doğrusu!.. Linton'ı da hayatında ancak iki kez gördün; yani, ikişerden dörder saat. İşte, bebekçe zırvaların burada. Ben onları alıp doğru kütüphaneye gidiyorum.

Bakalım babam bu aşka ne diyecek?»

Değerli belgelerini kapmak için yerinden fırladı fakat ben elimi yukarı kaldırdım. O zaman da mektupları babasına göster-meyeyim de ne istersem yapayım, dahası yakayım diye yalvarmaya başladı. Ben de aslında bu işin gelgeç bir genç kızlık hevesi olduğunu bildiğim için azarlamak kadar gülmek de istiyordum. En sonunda biraz yumuşayarak sordum:

«Bunları yakmayı kabul edersem, bir daha mektuplaşmaya-cağına, kitap, saç buklesi, yüzük, oyuncak gibi şeyler yollama-yacağına, gelenleri de kabul etmeyeceğine söz veriyorsun?»

Catherine'in gururu utancından üstün gelmişti:

«Biz birbirimize oyuncak yollamayız,» dedi.

«Öyleyse, başka şeyler de yollamak yok, Küçükhanım! Söz vermezsen ben gidiyorum.»

Kız, beni eteğimden kavradı:

«Söz veriyorum, Ellen!» diye bağırdı. «At onları ateşe, hadi, at, at!...»

Ben ocağın demiriyle ateşte yer açmaya başlayınca bunca büyük özveriye katlanamayacağını anladı. En azından birkaçını bırakmam için acı acı yalvardı.

245

«Birkaç tanecik, Ellen! Linton'dan anı olarak saklamak için...»

Mendilin düğümünü çözdüm, mektupları bir köşesinden ateşe dökmeye başladım. Alevler kıvrıla büküle bacaya doğru yükseliyordu. Kız, parmaklarının yanması pahasına elini ateşe daldırıp yarısı yanmış birkaç mektubu aldı:

«En azından birini alacağım, acımasız, alçak!» diye bağırdı.

Ben geri kalanları mendile sardım.

«Pekâlâ, öyle olsun... Ben de birkaçını babana göstermek için saklayacağım,» dedim, kapıya doğru yürüdüm.

Kararmış kâğıt parçalarını ateşe attı, bana da işi bitirmem için işaret verdi. Külleri karıştırdım, üstüne de bir kova kömür boşalttım. O da hiç sesini çıkarmadan, çok incinmiş bir halde, odasına çekildi. Ben de Bey'e Küçükhanım'ın bulantısının hemen hemen geçtiğini, ama biraz yatıp dinlenmesini önerdiğini söylemek için aşağı indim.

Küçükhanım yemek yemedi fakat ikinci çayında meydana çıktı. Yüzü solmuştu, gözleri kıpkırmızıydı; ama şaşılacak ölçüde sakin görünüyordu.

Ertesi sabah gelen mektuba ben şu yanıtı gönderdim:

Bay Heathdiff'in bundan sonra Bayan Linton'a mektup yolla-maması rica olunur, çünkü kendisi artık hiçbir mektubu kabul etmeyecektir.

O günden sonra da küçük çocuk cepleri boş gelmeye başladı.

22

Yaz bitmiş, güzün ilk günlerine gelmiştik. Michael Yortusu da geçmişti fakat o yıl hasat biraz gecikmişti. Tarlalarımızın bir bölümü hâlâ biçilmemişti. Bay Linton'la kızı sık sık orakçıların ara-

246

sında dolaşmaya gidiyorlardı. Son ekin demetlerinin taşındığı gün ise, alaca karanlığa dek dışarıda kaldılar. Akşam üstü hava hem rutubetli, hem de soğuk olduğu için Bey epey üşütmüştü. Derken, soğukalgınlığı ciğerlerine indi. Bu nedenle de bütün kış evden dışarıya hiç çıkamadı.

Küçük aşk serüveninden korku sonucu vazgeçmek zorunda kalan zavallı Cathy'cik de o günden beri giderek kederli, sessiz olmaya başlamıştı. Babası onun daha az okuyup daha çok hareket etmesi gerektiğinde üsteliyordu. Artık kız babasının arkadaşlığından mahrumdu; ben de onun bıraktığı boşluğu olabildiğince doldurmayı kendime görev bildim. Doğrusu bu işi iyi başa-ramıyordum, çünkü bir yığın ev işi arasında zaman bulup da onun ardı sıra dolaşmaya ancak birkaç saat ayırabiliyordum. Üstelik, benim arkadaşlığım da babasınınki kadar istenen, aranan bir arkadaşlık sayılmazdı.

Ekim ayında, ya da kasımın başlarında serin, yağışlı bir öğle üstüydü. Çimenliklerle patikalarda ıslak sonbahar yaprakları uçuşuyordu, soğuk mavi gökyüzünün bir kısmını batıdan hızla gelen yağmur yüklü kara bulutlar dolduruyordu. Küçükhanım'ıma gezintiden vazgeçmesini, çünkü neredeyse yağmurun bastracağını söyledim. Dinlemedi. Ben de, gönülsüzce sırtıma bir pelerin geçirdim, şemsiye de alarak bahçenin diğer ucuna kadar ar-kadşlık etmek üzere onunla çıktım. Keyifsiz zamanlarında çıktığı ciddi gezintilerden biriydi. Babasının rahatsızlığı giderek arttığı için de neşeli olması olanaksızdı. Bey, kendini her günküden kötü hissettiğini söylememişti ama, gittikçe çoğalan sessizliğinden, yüzündeki acılı ifadeden ikimiz de durumu kavramıştık.

Kız, kederli adımlarla yürüyordu. Ne koşuyor, ne de sığıyordu. Oysa, soğuk rüzgâr onu hızla koşmaya zorlayabilirdi. Elini sık sık yanağına atıp bir şeyler sildiğini de göz ucuyla görüyordum.

Etrafıma bakıp onun ilgisini çekip oyalayacak bir şeyler

247

aradım. Yolun bir yanı dik bir yamaç halinde yükseliyordu. Üzerindeki fındık ağaçlarıyla bodur meşeler yarı yarıya açıkta olan kökleriyle yere güçlkle tutunuyor, az daha devrilecek gibi görünüyorlardı. Toprak meşe ağaçları için elverişli olamayacak kadar yumuşaktı, kimisi pek şiddetli rüzgâra dayanamayıp yana yatmıştı. Yazın, Catherine bu ağaçlara tırmanıp yerden beş-altı metre yükseklikte sallanmaya bayılırdı. Ben de onun bu cesaretinden, çocuksu neşesinden epey hoşlanırdım fakat onu her böyle görüşümde de âdet yerini bulsun diye çıkışırdım. Bunu yere inmesini gerektirecek kadar da ileriye götürmemeye bakardım. Öğle yemeğinden ikindiye kadar, rüzgârla sallanan beşiğinde yatar, eski şarkıları (çoğu benden dinlediği ninnileri) söyleyerek, ya da yakın komşusu sayılan kuşların yavrularını besleyiş-lerini, onlara uçmayı öğretilişlerini yarı açık gözlerle izleyerek, düşünceye dalıp hayal kurarak, kelimelerle tarif edilemeyecek ölçüde büyük bir mutluluk içinde, öylece dururdu.

Yamuk yumuk bir ağacın kökleri arasındaki kuytu kovuğu göstererek: «Şuraya bak, Küçükhanım,» dedim. «Kış henüz buraya gelmemiş. Ötede küçük bir çiçek var. Temmuzda bu çayırları leylak rengi bir

sisle kapatan çan çiçeklerinden kalan son gonca olmalı. Babana göstermek için oraya çıkıp da çiçeği koparmak istemez misin?»

Cathy, topraklı yuvasında titreyen yalnız kalmış goncaya uzun süre baktıktan sonra, «Hayır, ona dokunmayacağım,» dedi. «Ama çok hüznü bir hali var, değil mi, Ellen?»

«Evet,» dedim, «senin kadar aç, güçsüz... Yanaklarında kan kalmamış. Hadi el ele verelim de koşalım. Öylesine güçsüzsün ki senden arkada kalmayacağımı söyleyebilirim.»

Kız, yine: «Hayır,» dedikten sonra yavaşça yürümeye başladı. Kimi zaman duruyor, bir parça yosun, bir tutam sarı ot, ya da kuru yapraklar arasında dimdik duran bir turuncu mantar önünde hayale daldıyordu. Kimi zaman da başını diğer yana çevirip elini yüzüne götürüyordu.

1

Ona yaklaşıp, kolumu omzuna attım:

«Catherine, yavrum, neden ağlıyorsun?» diye sordum. «Baban üşüttü diye ağlaman gereksiz. Hastalığının daha fena bir şey olmamasına şükretmelisin.»

Gözyaşlarını artık bastıramadı. Hıçkırıklarla kesik kopuk soluk alıyordu.

«Ah, daha da kötüsü olacak!» dedi. «Babam da, sen de beni tek başına bırakıp gidince ben ne yapacağım? Senin sözlerin kulaklarımdan hiç gitmiyor, Ellen. Babamla sen ölünce hayat ne 'kadar değişecek, dünya ne kötü bir yer olacak!»

«Senin bizden önce ölmeyeceğini ne biliyorsun?» dedim. «Durup dururken böyle kötü şeyler düşünmek hiç doğru değil. Dilerim hepimiz daha yıllarca yaşarız. Bey daha genç, ben sağlıklıyım, daha kırkıdayım. Annem seksenine kadar yaşadı, son günlerine kadar da zinde bir kadındı. Babanın da altmışına kadar bize bağışlandığını düşün. Bu da onun önünde senin yaşadığından daha uzun yıllar bulunduğunu gösterir, Küçükhanım. Hem, yirmi yıl sonraki bir bela için şimdiden yas tutmak da çılgınlık değil mi?»

Daha ikna edici bir teselli umarak bana baktı.

«Fakat Isabella Hala babamdan küçüktü,» dedi.

«Isabella Hala'na bakacak ne sen vardın, ne de ben. O, Bey kadar mutlu değildi. Onun kendisini yaşama bağlayacak fazla bir şeyi de yoktu. Senin şimdi yapacağın şey, babana iyi bakmak, mutlu görünerek onu da keyiflendirmektir. Asıl önemlisi, onu hiçbir konuda üzmemektir, bunu unutma, Cathy. Seni üzmem fakat babanın mezara girmesine sevinecek bir adamın oğluyla ahmakça bir sevgi bağı ilişkisi kalkacak kadar asi, düşüncesiz olursan, babanın istediği bir ayrılık nedeniyle üzüntü çektiğini belli edersen onun zamansız ölmesine yol açabilirsin.»

«Beni dünyada babamın hastalığından başka üzen bir şey yok,» dedi. «Babam kadar hiçbir şeyi sevmiyorum. Aklım başım-

248

249

da olduğu sürece de onu üzecek ne bir söz söyleyeceğim, ne de böyle bir harekette bulunacağım. Onu

kendimden fazla seviyorum, Ellen. Bunu da şundan anlıyorum: Her gece Tanrı'ya beni ondan sonraya bırakması için yalvarıyorum. Çünkü benim ardından o üzüleceğine, onun ardından benim üzülmem daha doğru. Bu da benim onu kendimden fazla sevdiğimi gösterir.»

«Bunlar hoş sözler,» dedim. «Fakat sözlerini davranışlarınla da pekiştirmelisin. Baban iyileştikten sonra da korku ânında verilen kararları unutmamalısın.»

Konuşurken, yola açılan bir kapıya gelmiştik. Cathy tekrar canlanmıştı, duvarın üstüne çıkıp oturdu. Yoldan tarafa sarkıp gölge yapan yabani ağaçların üst dallarında kırmızı birkaç meyve kalmıştı. Aşağı dallardaki meyveler kaybolmuştu ama, üsttekilere sadece kuşlar dokunabilirdi. Bir de şimdi Cathy'nin bulunduğu yerden onlara dokunmak mümkündü.

Kız, meyveleri koparmak için uzanırken şapkası düştü. Kapı da kilitli olduğu için, «Duvardan aşağıya kayarak diğer yana inip alayım mı?» diye sordu. Düşmemek için epey dikkatli davranmasını söyledim, o da hemen gözden kayboldu.

Ama geri tırmanmak öyle kolay değildi. Taşlar yumuşacıktı, araları da çimento sıvalıydı. Gül dallarıyla böğürtlenler de tır-: manmak için tutunulacak dallar değildi. Ben aptal gibi bunları! düşünmemiştim.

H

«Ellen, gidip anahtarı almak zorundasın!» diye bağırdı. «Yoksa, benim kapıcı kulübesine kadar koşmam gerekiyor, çünkü duvarı bu taraftan geçmem imkânsız.»

«Sen olduğu yerde kal,» dedim. «Anahtarlarım cebimde. Belki kapıyı açabilirim. Açamazsam, gider getiririm.»

Ben anahtarların büyücek olanlarını art arda denerken, Cathy de kapının önünde hopyaya, zıplaya oyalanıyordu. Son anahtarı da kilide sokmuş, hiçbirinin kapıyı açmayacağını anlamıştım. Oradan bir yere ayrılmasını tekrar söyledikten sonra hemen eve gitmek üzereydim ki yaklaşan bir gürültü beni dur-

250

durdu. Bu, bir atın nal sesleriydi. Cathy'nin hopyayıp zıplamaları da durmuştu. Bir dakika sonra at da durdu.

«Kim o?» diye fısıldadım.

Kız da, endişeyle: «Ellen, şu kapıyı açabilseydin çok iyi olurdu,» dedi.

Derinden gelen bir ses (atlının sesi): «O! Cathy!» diye bağırdı. «Seni gördüğüme doğrusu sevindim. Hemen içeri girmeye kalkışma, çünkü senden sorup öğreneceklerim var.»

Catherine: «Ben sizinle konuşamam, Bay Heatchliff,» diye •yanıt verdi. «Babam kötü bir insan olduğunuzu söylüyor, siz de hem ondan, hem benden nefret ediyormuşsunuz. Ellen de aynı sözleri söylüyor.»

Heathcliff: «Bunun soracaklarımla ilgisi yok,» dedi. Sahiden, Heathcliff'ti gelen. «Oğlumdan da nefret etmiyorum ya. Benim soracaklarım da onunla ilgili. Evet, yüzün ne kadar kızarsa yeri var. Bundan iki-üç ay önce, Linton'a mektup yazmıyor muydun? Aşk oyunları ha!., ikiniz de kırbaçlanmayı hak ettiniz. Hele sen daha büyük olduğun, ondan daha duygusuz görüldüğün için kırbaçlanmayı daha çok hak ettin. Mektuplarının hepsi bende, şimdi bana aksilik edecek olursan hepsini babana yollarım. Anlaşılan, sen

eğlenceden usandığın için bu işi bıraktın, değil mi? Evet, bıraktın fakat Linton'ı da bir acı uçurumuna atıverdin. Duyguları içtendi. Sahiden âşıkı. Benim yaşadığım ne kadar doğruysa, onun da senin için öldüğü o kadar doğru. Dönekliğin yüzünden kalbi paramparça oldu. Bunu rastgele söylemedim, gerçekten durum öyle. Altı hafta Hareton onu alaylarıyla delirttiği halde, benim de korkutarak onu bu ahmaklığından vazgeçirmeye uğraşmama karşın, her geçen gün durumu biraz daha kötüleşti. Sen onu kurtaramazsan yaz gelmeden mezara girecek.»

Ben içeriden seslendim:

«Bu biçare yavrucağa nasıl böyle yalan söyleyebiliyorsunuz! Tanrı aşkına, gidin burdan! Böyle adice sahtekârlığı bile bile na-

251

sil yapıyorsunuz? Cathy, ben kapının kilidini taşla kıracağım. Sen bu haince uydurmalara sakın kanma. Bir insanın yabancı birinin aşkı uğruna ölmesinin imkânsız olduğunu sen de bilirsin.»

Oyunu ortaya çıkan haydut: «Kapı ardından dinleyenlerin bulunduğunu bilmiyordum,» dedi. «Sayın Bayan Dean, seni severim fakat bu ikiyüzlülüğünden hoşlanmıyorum. Asıl sen şu 'zavallı yavrucak'tan benim nefret ettiğimi nasıl utanmadan uydura-biliyorsun? Onu korkutup kapımın eşiğine bile yaklaştırmamak için o korkunç palavraları nereden uyduruyorsun? Catherine Linton -yalnızca adın bile içimi ısıtıyor- benim güzel kızım, ben bu hafta hiç evde olmayacağım, dilersen oraya git, doğru mu söylüyorum, kendin gör. Sen iyi bir kızsın, gidersin. Babanı benim yerime, kendini de Linton'ın yerine koy bakalım. Sonra, babanın o sevgiliye gidip seni teselli etmek için yalvardığını, sevgilinin ise yerinden bile oynamadığını düşün, salt ahmaklık uğruna aynı hatayı yapma. Bütün kutsal bildiklerim üzerine yemin ederim ki Linton mezarına yaklaşıyor, onu senden başka da hiç kimse kurtamaz.»

Kilit kırıldı, ben de dışarı çıktım.

Heathcliff bana ilgiyle bakarak: «Yemin ederim ki Linton ölüyor,» dedi. «Üzüntü, düş kırıklığı da ölümünü hızlandırıyor. Nelly, onun gitmesine izin vermezsen kendin git de gör. Ben gelecek hafta bugüne kadar eve dönmeyeceğim. Ben yokken senin Bey'in de kızının gidip halasının oğlunu ziyaret etmesine ses çıkarmaz sanırım.»

Cathy'yi kolundan tutup biraz da zorlayarak içeri çektim.

«Gir içeri!» dedim.

Kız, orada durmuş, adamın içindeki fesatlığı açığa vurmayacak kadar katı ifadeli yüzüne acıyla bakıyordu.

Heathcliff de atını sürüp yaklaştı, eğilerek: «Catherine,» dedi, «doğrusunu istersen ben de Linton'a karşı sabırlı olamıyorum, Hareton'la Joseph'in benim kadar da sabırları yok. Cocu-

252

ğün hoyrat ellerde bulunduğunu itiraf etmek zorundayım. Sevgiye olduğu kadar şefkate de ihtiyacı var. Senin bir tek güzel sözün ona en iyileştirici ilaçtan daha iyi gelecektir. Bayan Dean'in acımasız sözlerine aldırma, iyi yürekli davran, onu görmeye çalış. Gece-gündüz senin hayalini kuruyor, senin ondan nefret etmediğine kendisini bir türlü inandıramıyoruz, çünkü ne mektup yazıyorsun, ne de arayıp soruyorsun.»

Kapıyı kapattım, kilidin yerini tutsun diye de arkasına bir taş koydum. Şemsiyeyi açıp kızı da altına çektim, çünkü yağmur hışırdayan dallardan aşağıya inmeye başlamıştı. Sanki fazla oyalanmamanızı söylüyor gibiydi.

Eve giderken, telaştan, Heatchliff'le deminki karşılaşmamız hakkında hiç konuşmadık. Ama ben Catherine'in yüreğinin şimdi bulutlanıp iki kat karardığını fark etmiştim. Yüzü o kadar kederliydi ki, sanki bu yüz onun değilmiş gibi bir duygu uyandırıyor, işittiklerinin her hecesine inandığı belliydi.

Biz eve girmeden önce Bey de dinlenmeye çekilmişti. Cathy, babasına nasıl olduğunu sormak için usulca odasının kapısını açtı fakat Bey uyuyormuş, dönüp geldi, kendisiyle kütüphanede oturmamı istedi. Çaylarımızı içtik, sonra halının üstüne uzandı. Bana da hiç konuşmamamı, çünkü epey bitkin olduğunu söyledi.

Ben de, bir kitap aldım, okur gibi yaptım. Benim kitaba daldığımı fark eder etmez, yine sessizce ağlamaya başladı. Sanki tek oyalanma aracı ağlamaktı. Ben de onu bir süre eğlencesiyle yalnız bıraktım. Sonra, sanki kızın da benimle hemfikir olduğundan eminmişim gibi, Bay Heathcliff'in oğluna dair söylediği sözlerle alay etmeye başladım. Ne yazık ki ben onun anlattıklarının yarattığı etkiyi ortadan kaldıracabilecek kadar bu işte usta değildim.

«Sen haklı olabilirsin, Ellen,» dedi. «Fakat gerçeği öğreninceye kadar ben rahat edemeyeceğim. Mektup yazmamakta benim suçumun olmadığını da Linton'a söylemeliyim. Benim hiçbir zaman değişmeyeceğime de onu ikna etmem gerekiyor.»

253

Onun bu ahmakça saflığı karşısında öfkenin, karşı çıkmanın ne değeri olabilirdi? O gece birbirimizden küsülü ayrıldık. Ama ertesi gün, inatçı Küçükhanım'ın atının yanında, Uğultulu Tepe-ler'in yolunu tuttum. Onun acısına, solup sararmış yüzüne, ağlamaktan kızarmış gözlerine dayanamamıştım. Üstelik, belki de Linton bizi karşılayışıyla hikâyenin gerçekle ne kadar az ilgisi olduğunu gösterir diye zayıf bir beklentiye de kapılmıştım.

23

Yağmurlu gece yerini sisli bir sabaha bırakmıştı. Yarı çiyli, yarı çisentili bir sabahtı. Bayırlardan şırıldayarak inen sular, kü- çük derecikler halinde yolumuzun üzerinden akıyordu. Ayakla-rım iyice ıslanmıştı. Hem kızgın, hem de üzüntülüydüm. Tam bu : can sıkıcı işlere uygun bir ruh halindeydim.

Bay Heathcliff'in sahiden orada olup olmadığını anlamak için, çiftlik evine mutfak kapısından girdik, çünkü ben onun sözlerine] asla inanmam. Joseph, uğultuyla yanan ateşin karşısında cen-netteymiş gibi bir başına oturuyordu. Yanındaki masada, bir litre birayla kocaman yulaf çörekleri vardı. Kara, küçük piposu da du-dağmdaydı.

Catherine ısınmak için ateşin başına koştu. Ben de Bey'in evde olup olmadığını sordum.

Bu soru onca uzun bir süre yanıtsız kaldı ki ihtiyar adamın sağır olduğunu sanıp daha yüksek sesle tekrar sordum.

«Yoktu-u-u-ur-r-r...» diye hırladı; daha doğrusu, gırtlaktan bağırdı. «Yok dedik ya! Hiç zaman yitirmeden hemen geldiğiniz yere dönün.»

Ben: «Joseph!» derken içeriden de hırçm bir ses duyuldu:

«Joseph! Seni kaç kez çağıracağım! Ocakta birkaç kordan başka bir şey kalmadı. Joseph, hemen şimdi buraya gel, hemen!»

254

Piponun hararetle puflatılması, gözlerin ocağın ızgarasına çakılıp kalması uşağın bu seslenişi umursamayacağını gösteriyordu. Kâhya kadınla Hareton ortalıkta yoktu. Biri iş için dışarı gönderilmiş, diğeri ise belki de kendi işine dalmıştı. Linton'ın sesini tanıyınca içeri girdik.

Çocuk bizi tembel uşağı sanarak: «Umarım bir izbede açlıktan geberirsin!» diye söylendi.

Hatasını anlayınca da hemen sustu. Cathy ona doğru koştu.

Linton, yığılıp oturduğu koltuktan başını uzatarak: «Siz misiniz, Bayan Catherine?» dedi. «Hayır, beni öpmeyin, soluk alamıyorum.» Kızın kollarında kurtulunca da, «Babam geleceğinizi söylemişti,» diye sürdürdü. Genç kız da suçlu suçlu duruyordu. «Lütfen kapıyı kapar mısın? Sen açık bırakmışsın, bu iğrenç yaratıklar da ocağa kömür getirmiyorlar. Çok da soğuk.»

Külleri karıştırdım, gidip bir kova dolusu kömür getirdim. Hasta çocuk küller içinde kalmış olmaktan yakındı. Sürekli öksürüyordu. Ateşi vardı kesinlikle, hastaydı. Onun için, karşılık verip huysuzluğunu yüzüne vurmادم.

Oğlanın çatık kaşları düzelince Catherine: «E, Linton,» diye mırıldandı, «nasıl, beni gördüğüne sevindin mi? Sana bir iyiliğim dokunabilir mi?»

«Neden daha önceden gelmedin? Mektup yazacağına gelmeliydin. O uzun mektupları yazmak beni epey yoruyordu. Seninle konuşmak çok daha iyi olurdu. Şimdi ise ne konuşmaya, ne de başka şeye dayanabiliyorum. Acaba şu Zillah da nerede?» Bana baktı. «Mutfığa gidip bakar mısın?»

Diğer hizmetime karşılık bir teşekkür bile almamıştım. Onun uğruna sağa sola koşturmaya da niyetim olmadığı için: «Orada Joseph'ten başka kimse yok,» dedim.

Başını diğer yana çevirerek hışımla bağırdı:

«Ben su istiyorum. Babam gittiğinden beri Zillah da habire Gimmerton'a iniyor. Çekilecek şey değil bu! Her gün de buraya

255

inmek zorundayım. Ben yukarıdayken sesimi hiç duymamaya karar vermişler.»

Catherine'in bu şirin sözlerini dizginlemek gerektiğini düşünerek Linton'a: «Babanız sizinle ilgileniyor mu, Bay Heathcliff?» diye sordum.

«İlgilenmek mi? Neyse, en azından onları bana iyi bakmaya zorluyor. Lanet olasıcalar!.. Bu kaba saba Hareton bile benimle eğleniyor, biliyor musun, Bayan Catherine? Ondan nefret ediyorum... Aslında, hepsinden nefret ediyorum. Hepsi de tiksindirici yaratıklar!»

Cathy su aramaya girişti. Camlı dolapta bir sürahi buldu, bir bardağı doldurup getirdi. Oğlan, masanın üzerinde duran şaraptan da bir kaşık alıp suya katmasını istedi. Birkaç yudum içtikten sonra biraz yatıştı,

kıza çok iyi bir insan olduğunu söyledi. Diğeri de, oğlanın yüzünde hafif bir gülümseme belirmediğini görünce sevinerek sordu:

«Beni gördüğüne de memnun musun?»

«Evet, memnunum. Senin sesin gibi bir sesi duymak benim için bir değişiklik oluyor. Fakat gelmediğin için de epey içerlemiş-tim. Babam ise kabahatin bende olduğuna yemin ediyordu. Uyuşuğun, değersiz bir olduğumu yüzüme vuruyor. Onun söylediğine bakılırsa, beni de adam saymıyormuşsun. Kendisi benim yerimde olsaymış, şimdiye kadar Grange'in sahibi olurmuşum. Fakat sen beni küçük görmüyorsun değil mi, Bayan...»

Küçükhanım'ım onun sözünü kesti:

«Bana Catherine, ya da yalnızca Cathy dersen daha çok sevinirim. Seni küçük görmek mi? Hayır. Babamdan, Ellen'den sonra bu dünyada en çok seni seviyorum. Ama Bay Heathcliff'ten hoşlanmıyorum. O döndükten sonra da buraya gelmeye cesaret edemem. Gittiği yerde fazla kalacak mı?»

Linton: «Fazla kalmayacak,» dedi. «Yalnızca av mevsimi geldiği için, sık sık kırlara çıkıyor. O yokken sen de gelip benimle birkaç saat geçirebilirsin. Geliver... Ne olur, geleceğini söyle. Sa-

256

na huysuzluk etmem. Beni öfkelen-dirmiyorsun. Her zaman da bana yardıma hazır olursun, değil mi?»

Catherine onun uzun yumuşak saçlarını okşayarak: «Evet,» dedi. «Babamdan izin alabilsem, hayatımın yarısını senin yanında geçirirdim. Güzel Linton... Keşke benim kardeşim olsaydın.»

Çocuk biraz daha keyiflenerek: «O zaman beni de baban kadar çok severdin, değil mi?» dedi. «Ama, babam diyor ki, sen benim karım olursan beni ondan da fazla severmişsin... Onun için, karım ol, daha iyi.»

Kız ciddi ciddi: «Hayır,» dedi, «hiç kimseyi babam kadar sevemem. Hem, kimi zaman erkekler karılarından nefret ederler fakat kız kardeşlerinden, erkek kardeşlerinden etmezler. Sen benim erkek kardeşim olsaydın, babam da beni sevdiği kadar seni severdi.»

Linton erkeklerin karılarından nefret ettiklerini kabul etmiyordu. Cathy bunun böyle olduğunda üsteledi, iddiasını da kanıtlamak için oğlanın babasının kendi halasına olan duygularını öne sürdü. Ben onun ahmakça konuşmalarına son vermeye çalıştım ama, bütün bildiklerini söylemeden de onu susturamadım. Bay Heathcliff epey öfkelenmişti, Cathy'nin bütün anlattıklarının uydurma olduğunu söyledi.

Kız aksice: «Bana bunları babam söyledi,» dedi. «Babam yalan söylemez.»

Linton: «Benim babam seninkini adam yerine koymuyor,» dedi. «Tabansız sersemin biri olduğunu söylüyor.»

Catherine de: «Senin baban da kötü bir adam,» dedi. «Onun sözlerini yinelemekle muzırlık ediyorsun. Isabella Hala'mı onu bırakıp kaçmak zorunda bıraktığına göre çok fena bir adam olmalı.»

Çocuk: «Annem onu bırakıp kaçmış değil ki!» dedi. «Bana ters gitme!»

Benim Küçükhanım: «Evet, halam babanı bırakıp gitmiş!» diye bağırdı.

Uğultulu Tepeler/F: 17

257

Linton: «Pekâlâ, ben de sana bir şey söyleyeyim o halde,» dedi. «Senin annen de babandan nefret ederdi. Al bakalım şimdi!»

Catherine konuşamayacak kadar öfkelenmişti. Sadece, «A!»

diye bağırabildi.

Linton: «Annen, benim babamı severmiş,» dedi.

Kız, soluk soluğa: «Seni küçük yalancı, seni!» diye söylendi. «Şimdi senden nefret ediyorum!»

Linton koltuğa gömüldü:

«Seviyordu işte, seviyordu işte!» diye bağırdı, arkasında duran kızın telaşını fark edip zevklenmek için de başını arkaya itti.

«Sus Linton Heathcliff!» dedim. «Bu da babanın uydurduğu masallardan biri olmalı.»

Linton: «Hiç de değil! Hem sen kapa çenenini!» diye yanıt verdi. «Seviyordu, seviyordu, Catherine, seviyordu işte!»

Cathy, çileden çıkınca, koltuğu hızla itip oğlanın bir kolunun üzerine düşmesine neden oldu. Hemen ardından da oğlanda boğucu bir öksürük başladı, kazandığı yengiyi hemen sona erdirdi. Öksürük öyle uzun sürdü ki, ben bile korktum. Cathy'ye gelince, o da işlediği kabahatten şaşırılmış, tek kelime etmeden hüngür hüngür ağlıyordu.

Öksürüğü geçinceye kadar oğlanı tuttum. Sonra o beni itti, başını öne eğerek bir süre sessiz kaldı. Catherine de ağlamayı bırakıp karşı koltuğa oturdu. Dalgınca ateşe bakmaya başladı.

Ben on dakika bekledikten sonra: «Şimdi nasılsın, Bay Heathcliff?» dedim.

Linton Heathcliff: «Benim çektiğimi şu kızın da çekmesini isterdim,» diye karşılık verdi. «Hırçm, acımasız yaratık! Hareton bana hiç dokunmaz, hayatında bir kez bile bana vurmadı. Bugün daha da iyiydim. Şimdi ise...»

Sesi hıçkırıklar arasında kayboldu.

Cathy, tekrar ağlamamak için dudağını ısırarak: «Ben sana vurmadım ki!» diye kekeledi.

258

Oğlan, sanki derin bir acı içindeymiş gibi, on beş dakika inleyip içini çekti. Bunu salt Cathy'yi üzmemek için yaptığı da belliydi, çünkü kızın hıçkırıklarını bastırmaya çalıştığını gördükçe inlemeleri artırıyordu.

Cathy, artık katlanamaz hale gelerek: «Canımı acıttığım için bağışla,» dedi. «Fakat kendim bu kadarcık bir itmeyle incinmeyeceğim için sen de incinmezsin sandım. Canın fazla acımadı değil mi, Linton? Sana zararımın dokunduğunu düşünme düşünme yollama beni. Yanıt ver... Konuş benimle.»

Oğlan: «Seninle konuşamam,» diye mırıldandı. «Benim canımı o kadar acıttın ki bütün gece boğula boğula öksürüp uyuya-mayacağım. Ben keder içindeyken sen rahat rahat uyuyacaksın. Benim yanımda ise kimse bulunmayacak... Böyle korkunç geceleri acaba sen olsan nasıl geçirirdin, merak ediyorum.»

Oğlan bu kez de kendi acıklı durumuna üzülerek hıçkırıklarla ağlamaya başladı.

«Kötü geceler geçirmeye alışık-olduğuna göre, Küçükhanım senin rahatını bozacak bir şey yapmamış demektir,» dedim. «O hiç gelmeseydi sen yine aynı halde olacaktın. Zaten bundan sonra da seni tekrar rahatsız edecek değil. Hem, belki biz hemen gidersek sen de biraz yatırsın.»

Catherine derin bir üzüntüyle ona doğru eğilerek: «Gideyim mi?» diye sordu. «Sen gitmemi istiyor musun, Linton?»

Oğlan, geçimsizce geri çekilerek: «Yaptıklarımı artık değiştiremezsin,» dedi. «Ancak beni daha fazla üzüp ateşimi yükseltir, şimdikinden daha kötü hale getirebilirsin.»

Kız: «Yani gideyim mi demek istiyorsun?» diye sordu. Oğlan: «En azından beni rahat bırak,» dedi. «Senin konuşmana katlanamıyorum.»

Kız oralarda oyalandı, benim çıkıp gitmemiz için üstelemele-rime de uzunca bir süre karşı koydu. Oğlanın ona ne baktığını, ne de konuştuğunu görünce, en sonunda kapıya doğru yöneldi, ben de ardından gittim.

259

Bir çığlık duyup geri döndük. Linton koltuğundan kayıp ocak-' taşına düşmüş, çevresindekilere acı vermeye kararlı bir şımarık çocuk utanmazlığıyla kıvranyor, bağırıyordu.

Ben onun niyetini halinden hemen anlayıvermiştim. Ona uymak ahmaklık olurdu. Ama Cathy benim gibi düşünmeyip, korkuyla geri döndü, yere diz çöktü, oğlanı yatıştırıncaya kadar ağladı, yalvardı, teselli edici sözler söyledi. O da en sonunda yatıştı ama, kızı üzmemek için değil, bağırmaktan nefesi kesildiği için.

«Divana yatırayım da istediği gibi kıvransın,» dedim. «Onun başında beklemek için yolumuzdan geri kalamayız. Umarım, onu iyileştirecek insanın sen olmadığını anlamışsındır, Cathy... Sağlık durumunun da seninle bir ilgisi olmadığını görüyorsundur sanırım. İşte, oldu, yerleşti... Hadi yürü... Saçmalıklarıyla ilgilenecek birinin bulunmadığını anlar anlamaz çenesini kapatıp yatıştır.»

Kız, Linton'm başının altına bir yastık koydu, ona biraz da su vermek istedi ama, oğlan suyu geri çevirdi. Başını yastığın üzerinde sanki bir taşın, ya da kütüğün üstündeymiş gibi sıkıntıyla iki yana döndürüyordu. Cathy, yastığı daha iyi yerleştirmeye çalıştı.

Linton: «Onunla rahat edemiyorum,» dedi. «Benim için yeterince yüksek değil.»

Catherine, bir yastık daha getirip diğerinin üzerine koydu.

Can sıkıcı yaratık: «Bu da fazla yüksek oldu,» diye mırıldandı.

Kız, üzgün bir sesle: «Öyleyse nasıl yerleştireyim?» diye sordu.

Diğeri, divanın yanında diz çökmüş olan kıza tutunarak doğrulduktan sonra omzuna dayandı.

Ben, «Yo, bu olmaz!» dedim. «Yastıkla yetinmek zorundasın, Bay Heathcliff Hazretleri. Küçükhanım zaten seninle yok yere epey zaman harcadı. Beş dakika daha kalamayız.»

260

Cathy: «Kalırız, kalırız,» diye karşılık verdi. «"Şimdi yatıştı, sakinleşti. Ben geldim diye daha kötüleştğini düşünürsem bu gece kendisinden çok üzüleceğimi anlamaya başladı sanırım. Öyleyse bir daha gelmeye cesaret edemeyeceğimi de biliyordur. Şimdi, doğruyu söyle, Linton. Çünkü seni üzüp kırmışsam bir daha buraya uğramamalıyım.»

«Beni iyileştirmek için gelmelisin. Gelmek zorundasın, çünkü beni üzdün. Üstelik çok üzdün, biliyorsun. Sen geldiğin zaman şimdiki gibi hasta değildim... Öyle değil mi?»

«Ama sen ağlayıp huysuzlaşarak kendini hasta ettin,» dedim.

Cathy de: «Hepsine ben sebep olmadım,» dedi. «Neyse, bundan sonra arkadaş olacağız. Beni istiyorsun... Arada sırada görmek istiyorsun, öyle değil mi?»

• Oğlan sabırsızlanarak: «istediğimi söyledim ya,» dedi. «Divana otur da dizine yaslanayım. Annem öğleden sonraları sürekli böyle yapardı. Hiç kılmıdamadan otur, hiç de konuşma. Şarkı söylemeyi biliyorsan bir şarkı söyleyebilirsin. Hani bana öğretmeye söz verdiğin şarkılardan birini söyle, ya da bir masal anlat. Bence uzun bir acıklı türkü daha iyi. Şimdi başla.»

Catherine anımsayabildiği en uzun türküyü okudu. Bu işten ikisi de epey hoşlanmışlardı. Linton art arda türkü istiyor, benim şiddetli karşı çıkmalarım aldırımıyordu. Böylece, türkü faslı saat on ikiye dek sürdü. Derken, avluda Hareton'ın ayak seslerini duyduk. Öğle yemeği için gelmişti.

Catherine gönülsüzce ayağa kalkarken, küçük Heathcliff onun eteğine sarıldı:

«Yarın gelecek misin, Catherine?» diye sordu. Ben: «Hayır, öbür gün de gelemez,» dedim. Kız eğilip onun kulağına fısıldarken başka türlü konuşmuş olmalı ki oğlanın yüzü güldü.

Evden çıkınca: «Unutma, yarın gelemezsin, Küçükhanım,» dedim. «Aklından bunu geçirmiyorsun ya?»

261

Kız gülümsedi.

«Ben işi sıkı tutacağım,» dedim. Öncelikle, o kilidi hemen onartacağım. Başka yerden de kaçamazsın zaten.»

Cathy gülerek: «Duvardan geçerim,» dedi. «Grange cezaevi değil ki, Ellen, sen de benim gardiyanım değilsin. Hem neredeyse on yedi yaşına basacağım. Ben kocaman bir kadıyım. Sonra, Linton'a ben baksam, hemen iyileşir, buna eminim. Biliyorsun, ben ondan daha büyüğüm, daha akıllıyım, daha az çocuksuyum, öyle değil mi? Ona biraz iltifat edersem benim sözümünden dışarı çıkmaz. Geçimsiz olmadığı zamanlar şirin bir küçük yavru... Onu öyle sever, öyle nazlı büyüttürdüm ki! Birbirimize alıştıktan sonra da hiç tartışmayız. Sen ondan hoşlanmıyor musun, Ellen?»

«Hoşlanmak mı!» diye bağırdım. «Bence, bu yaşa basmış çocukların en huysuzu, en hastalıklısı. Neyse ki, Bay Heathcliff'in de söylediği gibi, yirmi yaşını bulamayacak. Ben onun baharı bile bulacağından emin değilim ya. Devrilip gitmesi de ailesi için büyük bir kayıp olmayacak. Şansımız varmış ki babası onu

yanına aldı. Ne kadar özenilirse o kadar bencil, katlanılmaz bir insan olur. Onu kendine koca olarak seçmene imkân olmamışına da seviniyorum, Cathy...»

Kız, bu sözlerim üzerine, somurttu. Böyle uluorta Linton'ın ölümünden söz edişime incinmişti.

Bir süre susup düşündükten sonra: «O benden daha küçük,» dedi. «Benden daha fazla yaşaması gerekir elbette. Yaşayacak da. En azından, benim kadar yaşmalı. Sağlık durumu da kuzeye ilk geldiği zamankinden farksız, buna eminim. Babam gibi onun da soğukalgınlığımdan başka bir şeyciği yok. Babamın iyi-leşceğini söylüyorsun, o niye iyileşmesin?»

«Pekâlâ, pekâlâ,» diye bağırdım. «Zaten üzüldüğümüze değmez. Çünkü, bak, Küçükhanım, şunu iyice aklına koy ki, bir daha benimle, ya da bensiz Uğultulu Tepeler'e gitmeye kalkışırsan o söylediğimi yaparım, yani, babana durumu söylerim. O izin vermedikçe, halanın oğluyla tekrar arkadaş olamazsın.»

262

Cathy, somurarak: «Ama, olduk bile,» dedi.

«Öyleyse, uzun sürmeyecek,» dedim.

«Görürüz bakalım!» diye yanıt verdikten sonra atını dörtlüyle sürdü, beni arkada bırakıp kayboldu.

ikimiz de yemek vaktinden önce eve vardık. Bey, bizim bahçede gezindiğimizi sandığı için, bir şey sormadı. Ben içeri girer girmez ıslak çoraplarımla ayakkabılarımı değiştirdim ama, Uğultulu Tepeler'de o kadar uzun zaman bu halde oturmam bana yapacağını yapmıştı. Ertesi sabah yataktan çıkamadığım gibi, üç haftada kendimi toparlayıp işlerimi yapamadım. O zamana kadar hiç böyle bir şey olmamıştı. Neyse ki, bunu da atlattım.

Küçükhanım'ım bir melek gibi davrandı, sık sık odama geldi, bana yalnızlığımı duyurmayıp eğlendirmek için de elinden geleni yaptı. Çalışmaya alışmış bir insan için bir odada kapalı kalmak, sahiden çok zordur. Bu durum benim de moralimi bozmuştu. Fakat doğrusu yakınmaya da hakkım yoktu. Catherine babasının odasından çıkar çıkmaz, benim baş ucuma geliyordu. Vaktini ikimize bölüyordu. Bir dakikacık olsun başka şeyle oyalanmıyordu: Yemeklerini, derslerini, oyununu ihmal ediyordu. Hastabakıcıların hastasına en düşkün olanı kesinlikle oydu. Babasını öyle çok sevdiği halde bana da vakit ayırdığına göre, çok iyi kalpli bir kız olsa gerekti. Bütün gününü babasıyla benim aramda bölüyordu dedim ama, aslına bakılırsa, Bey erkenden yatıyordu. Benim de çoğunlukla saat altıdan sonra hiçbir şeye ihtiyacım olmuyordu. Böylece, akşamlar kıza kalıyordu.

Zavallı çocuk, ikinci çayından sonra bir başına ne yapıyor diye hiç düşünemedim. Gerçi, yatmadan önce bana «iyi geceler» dilemek için uğradığı zamanlar yanaklarının al al, o ince uzun parmaklarının da pembe pembe oldukları gözümden kaçmamıştı fakat ben bunların kırların soğuşunda at koşturmaktan kaynaklandığını düşüneneceğime, kütüphanede gümbür gümbür yanan ateşten sanyordum.

263

24

Üç hafta sonra odamdan çıkıp evde dolaşmaya başlayabildim. Ayakta kaldığım ilk gece de, gözlerim iyi görmediği için, Catherine'den bana kitap okumasını istedim. Bey yatmış, biz kütüphanede yalnız kalmıştık. Kız kitap okumaya biraz hevesiz görünüyordu. Benim hoşlanacağım kitaplardan onun zevk almadığını düşünerek bu davranışını yadırgamadım, istediği kitabı seçmekte serbest olduğunu söyledim.

Sevdiği kitaplardan birini seçti, bir saat kadar, aralıksız okudu. Ondan sonra ise sorular art arda gelmeye başladı.

«Ellen, sen yorulmadın mı? Artık gidip yatsan daha iyi olmaz mı? Böyle geç vakitlere kadar oturursan hastalanırsın.»

Ben de: «Hayır hayır, şekerim, yorgun değilim,» deyip duruyordum.

Benim yerimden kıpırdamayacağımı anlayınca, yaptığı işten usandığını belirtmek için daha başka bir çareye başvurdu. Esneyip gerinmeye başladı. En sonunda: «Ellen, ben yoruldum,» dedi.

«Öyleyse kitabı bırak, konuşalım,» dedim.

Bu daha da beterdi. Canı sıkıldı, iç çekti, saat sekize kadar da saatine baktı. Oğuşturua oğuşturula şişmiş gözlerinden anlıyordum ki üzerine çöken ağırlıktan, uykusuzluktan bitkin bir hale gelmişti.

Ertesi akşam bana daha da sabırsızlanmış göründü. Üçüncü akşam ise benden kurtulmak için başının ağrıdığını bahane edip odasına çekildi. Davranışlarını tuhaf bulmuştum. Böyle uzun süre bir başıma oturduktan sonra gidip daha iyi olup olmadığını sormaya, yukarıda karanlıkta yatacağına gelip kanepeye uzanmasını söylemeye karar verdim.

Yukarıda da, aşağıda da Catherine'den eser yoktu. Hizmetçiler onu görmediklerini söylediler. Bay Edgar'ın kapısını dinledim, içeriden ses gelmiyordu. Kızın odasına döndüm, elimdeki mumu söndürüp pencerenin önüne oturdum.

264

Gökte ay pırl pırlıydı. Yerler ince bir karla kaplıydı. Bir ara onun hava almak için başını alıp bahçeye çıkmış olabileceğini düşündüm. Bahçe içindeki çit boyunca ilerleyen bir gölge gözüme çarptı ama, bu benim Küçükhanım'ım değildi. Işığa çıkınca, gölgenin seyislerden biri olduğunu fark ettim.

Adam orada epeyce durup araba yolunu gözetledi, sonra sanki bir şey görmüş gibi adımlarını hızlandırdı. Çok geçmeden de Küçükhanım'ın atını yedeğine alarak geri döndü, işte kız da oradaydı. Atından yeni inmiş, seyisin yanında yürüyordu.

Adam, hayvanı çimenlikten geçirerek gizlice ahıra soktu. Cathy de salonun penceresinden içeri girdi, benim onu beklediğim odaya usulca süzüldü. Kapıyı sessizce açtı, karlı ayakkabılarını çıkardı, şapkasını çözdü, orada kendisini gözetlediğimden habersiz, pelerini çıkardı. O anda ben de ayağa kalkıp ortaya çıktım. Bu hiç ummadığı şey bir ân için onu korkutmuştu. Ağzından anlaşılmas bir söz çıktı, sonra olduğu yerde donakaldı. Son zamanlarda bana uysal davrandığı için, kızı paylamak istemedim, sakince konuştum:

-«Küçükhanım'cığım, bu saatte nereden geliyordun? Hem, neden bir masal uydurup beni aldatmaya kalktın? Neredeydin? Hadi, söyle...»

«Bahçenin diğer ucunda,» diye kekeledi. «Hem, ben masal da uydurmadım.»

«Peki, başka yere gitmedin mi?»

«Hayır,» diye mırıldandı.

Üzüntüyle: «Ah, Catherine!» dedim. «Doğru olmayan bir şey yaptığını sen de biliyorsun, yoksa bana yalan söylemek ihtiyacını duymazdın. İşte, beni üzen de bu. Bana bile bile yalan söylediğini görmektense üç ay daha hasta yatmaya razıyım.»

Öne atıldı, gözlerinden yaşlar boşanarak kollarını boynuma sardı.

«Ah, Ellen! Sen kızacaksın diye o kadar korkuyordum ki! Kız-

265

mayacağına söz ver, gerçeği sana anlatacağım. Zaten gizlemek de istemiyorum.»

Pencere önündeki kanepeye yan yana oturduk. Sırrı ne olursa olsun onu azarlamayacağıma söz verdim. Sırrımı yaklaşık olarak tahmin etmiştim de.

«Ben Uğultulu Tepeler'e gittim, Ellen. Sen hastalandığından beri de bir gün gitmemelik etmedim. Ama sen odandan çıkma-'dan önce üç kez, çıktıktan sonra da iki kez aksadı bu iş. Her akşam atımı hazırlasın diye seyis Michael'e de kitaplar, resimler veriyordum. Fakat unutma, onu da azarlamak yok! Saat altı buçukta Uğultulu Tepeler'de oluyordum; çoğunlukla da sekiz buçuğa kadar orada kalıyor, sonra dörtlüye eve dönüyordum.

«Kendimi eğlendirmeye gitmedim. Çoğunlukla orada kaldığım sürece sıkıntıdan perişan oluyordum. Kimi zaman, belki de haftada bir kez mutluluk duyuyordum. Başlangıçta, Linton'a verdiğim sözü tutmak için senden nasıl izin alacağımı bilemiyordum. Ertesi gün gidip onu ziyaret etmeye bir kez söz vermiştim. O sabah sen odandan çıkmayınca ben de senden izin koparma sıkıntısından kurtuldum. O gün öğleden sonra Michael bahçe kapısının kilidini yenilerken anahtarı elime geçirdim, ona halamın oğlunun ağır hasta olduğu için Grange'e gelemediğini, beni kendi evine çağırdığını, ama babamın oraya gitmeme izin vermediğini anlattım. Sonra da onunla at meselesi üzerinde anlaşmaya vardık. Michael kitap okumayı seviyor; sonra, yakında da evlenip buradan gidecekmiş. Onun için, kendisine kütüphaneden kitap getirirsem işlerine karışmayacağını söyledi. Ben ona kendi kitaplarımı verince daha da sevindi.

«İkinci gidişimde Linton daha sağlıklı görünüyordu. Zillah (kâhya kadın) bize odayı temizleyip ocağı iyice yaktıktan sonra Joseph'in bir dua toplantısında olduğunu, Hareton Earnshaw'm da köpekleriyle çekip gittiğini, onun için istediğimiz gibi eğlenebileceğimizi söyledi. Hareton'm kırlarda sülün hırsızlığına gitmiş olduğunu sonradan öğrendim.

266

«Kâhya kadın bana sıcak şarapla çörek verdi, çok da iyi davrandı. Linton koltuğa oturmuştu, ben de ocakbaşındaki büyük salıncaklı iskemledeydim. Neşeye gülüyor, konuşuyorduk. Birbirimize anlatacak öyle çok şey vardı ki! Yazın nereye gideceğimizi, neler yapacağımızı kararlaştırdık. Bunları anlatmama gerek yok, çünkü sen nasıl olsa hepsini çok saçma bulacaksın...

«Ama bir kezinde az kalsın tartışıyorduk. Ona göre sıcak bir temmuz gününü en iyi biçimde geçirmek demek, kırların ortasında, fundalık bir yamaçta sabahtan akşama kadar sırtüstü uzanıp çiçekler arasında vızıldayan arıları, cıvı cıvı öten tarlakuşlarını dinlemek, duru gökyüzünü, pırıl pırıl yanan güneşi izlemekmiş. Ona göre bu, cennette karşılaşılan mutluluğun ta kendisiydi. Bana göre ise batı rüzgârı esip gökte beyaz bulut kümeleri uçuşurken hışırdayan yeşil bir ağacın dalları arasında sallanmaktı. • Sonra, sadece tarlakuşları değil, ardıkuşları, karataavuklar, gu-gukkuşları her bir yanda ötüşmeliydiler. Kırların ıssız yerleri de görülmeli, daha berilerde ise korular, şırıltılı dereler, rüzgârda dalgalanan dizboyu çayırılar bulunmalı, bütün dünya canlı, devinim halinde delice bir neşe içinde olmalıydı. O, huzurun heyecanı her

şeyin hareketsiz kalmasını istiyordu. Ben ise her şey sonsuz bir sevinç içinde parlasın, oynasın istiyordum.

«Ben ona cennetinin ancak yarı canlı bir cennet olabileceğini söyledim. O da benimkinin sarhoş cenneti olacağını söyledi. Ben onun cennetinde uyuyakalacağımı anlattım. O da benimkinde soluk alamayacağını söyledi. Sinirlenmeye de başlamıştı. Neyse sonunda havalar iyileşir iyileşmez, ikisini de denemeye karar verdik. Sonra da öpüşüp barıştık. Bir saat kadar kımıltısız oturduktan sonra o koca odanın halisiz döşemesine baktım. Masayı kaldırırsak burada ne güzel oyunlar oynayabilirdik! Linton'a bize yardım etmesi için Zillah'yı çağırmasını söyledim. Odada körebe oynayacaktık. Zillah ebe olabilirdi. Biliyorsun, önceleri sen de yapardın bunu. Linton istemedi, bu oyunda keyifli bir yan bulmadığını söylüyordu. Top oynamaya nasılsa razı oldu. Do-

267

lapta, eski oyuncaklar arasında iki top bulduk. Burada fırladıklar, topaçlar, küçük raketler vardı. Toplardan birinin üzerinde C, di-ğerindeyse H harfi yazılıydı. Ben üzerinde C bulunanı almak istedim, çünkü bu harfin Catherine kelimesinin başharfi olduğunu biliyordum. H de Heathcliff olmalıydı. Ama bu topun içindeki kepek bir delikten dökülmeye başlayınca Linton onu beğenmedi.

«Onu sürekli yeni-yordum. Bu yüzden de yine sinirlenip öksürmeye başlamıştı. Gidip yerine oturdu. Neyse, o gece eski neşeli haline hemen dönebildi. Benim söylediğim birkaç güzel şarkı -bunlar senin şarkıların-, Ellen çocuğun hoşuna gitmişti. Ayrılık vakti gelince ertesi akşam tekrar gelmem için yalvardı, ben de söz verdim. Atım da, ben de hava gibi hafif, uçarcasına eve döndük. Sabaha kadar da Uğultulu Tepelerle o tatlı sevgili halaoğlunu düşündüm.

«Ertesi sabah üzüntülü-ydüm; çünkü öncelikle, sen iyi değildin; ikincisi, isterdim ki babam durumu öğrenince benim yaptıklarımı beğensin. O akşam, çaydan sonra ay gökyüzünü aydınlattı. At üstünde giderken de üzüntüm dağıldı. İçimden: 'Mutlu bir gece daha geçireceğim' diyordum. 'Küçük şirin Linton'ımın ne kadar çok sevineceğini düşündükçe de daha büyük bir sevinç duyuyorum.'

«Bahçelerini tırıs-la geçtim, tam arkaya döndüğüm sırada o Hareton Earnshaw adlı adam karşıma çıktı, atın dizginini tuttu, ön kapıdan girmemi söyledi. Atın boynunu okşadı, 'Pek hoş bir hayvan' dedi. Kendisiyle konuşmamı istiyormuş gibiydi. Ona yalnızca atımı rahat bırakmasını, yoksa hayvanın ona çifte atacağını söyledim.

«O kaba konuşmasıyla: 'Onun çiftesinden ne olur!' dedi, 'Acıtmaz bile.'

«Neredeyse atı çevirip bir denemeye niyetleniyordum fakat o kapıyı açmaya gitti, sürgüyü kaldırırken de kapının üstündeki yazılara baktı, aptallıkla beceriksizlik arası bir ifadeyle: 'Bayan Catherine... Artık, yukardaki yazıyı okuyabiliyorum' dedi.

268

«Aman, ne olağanüstü!» diye bağırdım. «Oku da duyayım bari. Bakıyorum akıllanmaya başlamışsın.»

«Heceleyle heceleyle Hareton Earnshaw adını okuyabildi. Onun ansızın durakladığını görünce: 'Ya rakamlar?' diye bağırdım. 'Onları henüz sökemedim' dedi. Onun bu başarısızlığına kahkahalarla gülerek: 'Odun kafalı sen de!' dedim. Aptal oğlan ağzını yayararak sırttı, gözlerinde öfke belirtmeye başlamıştı. Benim gülüşüme katılıp katılmamak konusunda kararsız olduğu belliydi. Ben ciddiyetimi takınarak, kuş-kularına son verdim. Çekip gitmesini, çünkü onu değil, Linton'ı ziyarete geldiğimi söyledim.

«Ay ışığında, kızardığını fark ettim. Elini kapının mandalından çekti, onuru kırılmış bir insan tavrıyla

sendeleyerek uzaklaştı. Adını okumayı başarmakta Linton kadar bilgili, görgülü oldu-• ğunu sanmıştı herhalde. Onun fikrine katılmayışıma ise epey bozulmuştu.»

«Çok rica ederim, yeter artık, Catherine'ciğim,» diye kızın sözünü kestim. «Sana çıkışmak istemem fakat oradaki davranışlarından hoşlanmadım. Linton Heathcliff gibi Hareton Earnshaw ile de kardeş çocukları olduğunuzu hatırlasaydın bu davranışının uygunsuz olduğunu anlardın. Öncelikle, onun Linton'a benzemek istemesi de övülmeye değer bir davranış. Hem, belki de okuyup-yazma öğrenmeye kalkması hiç de fiyaka yapmak için değildir. Belli ki sen daha önce onu bilisizliğinden dolayı utandırmışsın. Bunu düzeltip seni sevindirmek istemiş de olabilir. Onun bu yarım kalan denemesiyle eğlenmek terbiyesizliktir. Sen de onun gibi yetiştirilseydin onun gibi kaba saba olmayacak mıydın sanki? Çocukken o da senin kadar zeki, anlayışlıydı. O alçak Heathcliff'in haksızlık edip çocuğu bu hale getirmesine de aslında çok üzülüyorum.»

Cathy benim böyle konuşmama şaşırmıştı:

«Peki, Ellen,» dedi, «şimdi bunun için de ağlamaya kalkışmazsın umarım... Hem dur, okumayı beni sevindirmek için öğre-

269

nip öğrenmediğini, bu kaba adama karşı nazik davranmaya değer mi değmez mi, onu da şimdi öğreneceksin. Ben içeri girdim. Linton divanda yatıyordu, beni görünce 'Hoş geldin' demek için birazcık doğruldu.

«'Catherine, bu akşam hastayım, sevgilim' dedi. 'Sen konuş, ben dinleyeyim. Gel, yanıma otur. Sözünden dönmeyeceğini biliyordum, gitmeden önce de yine senden söz alacağım.'

«Hasta olduğu için canımı sıkmamak gerektiğini biliyordum. Tatlı tatlı konuşmaya başladım. Hiçbir soru sormadım, onu herhangi bir biçimde huzursuz etmekten çekindim. Ona en güzel kitaplarımdan birkaçını götürmüştüm, içlerinden birini biraz okumamı istedi. Tam başlamak üzereydim ki, Hareton Earnshaw ansızın kapıyı açıp içeri girdi. Düşüne düşüne içini hırs бүrtümüş olsa gerekti. Doğruca üzerimize geldi. Linton'ı kolundan kavradığı gibi divandan aşağıya fırlattı. Öfkeyle: 'kendi odana git!' dedi. Kızgınlıktan yüzü şişmiş gibiydi. 'Bu kız da seni ziyarete geldiyse onu da odana götür. Beni buradan çıkaramazsınız. Hadi, ikiniz de defolun!' diye bağırdı.

«Bize sövdü. Linton'ı, yanıt vermesine fırsat bırakmadan, sürükleyerek mutfığa götürdü. Ben onun ardı sıra giderken yumruklarını sıkmış bakıyordu. Beni de tek yumrukta yere sermek istiyor olmalıydı. Bir ân korktum, elimdeki kitabı düşürdüm. Kitabı arkamdan tekmeledikten sonra kapıyı kapattı. Ocağın yanında kulağıma alçakça ve çatlak sesli bir kahkaha geldi. Dönüp bakınca Joseph'in kemikli ellerini oğuştura oğuştura güldüğünü gördüm.

«'Ben onun sizi kapı dışarı edeceğini biliyordum' dedi. 'Yakında buranın beyi olacağını benim kadar o da biliyor. Heh-heh-heh! İkinizi de ne güzel kovdu!..'

«Moruğun alaycı sözlerini umursamayıp Linton'a: 'Şimdi nereye gideceğiz?' diye sordum.

«Linton bembeyaz kesilmiş, titriyordu. O zaman bana hiç de güze! görünmedi, Ellen.. A! Hayır, korkunç olmuştu... kansız yü-

270

zü, kocaman gözleri çılgın, güçsüz bir öfkeyle doluydu. Kapının tokmağını tuttu, iki yana salladı. Kapı

içeriden kilitlenmişti.

«'Beni içeri almazsam öldürürüm seni! Beni içeri almazsan, öldürürüm seni!' diye çığlık gibi bir sesle bağırdı. 'Şeytan, şeytan! Seni öldürecekim, öldürecekim!'

«Joseph yine o çatlak sesiyle güldü: 'Aha, işte şimdi tıpkı babası!' diyordu. 'Hah, işte babası! Zaten hepimiz babalarımızdan, analarımızdan bir şeyler öğreniriz. Sen hiç korkma, Hareton, hiç korkma.. O sana bir şeycik yapamaz.'

«Linton'ı elinden tutup oradan uzaklaştırmak istedim. O kadar müthiş bir çığlık attı ki, şaşırdım, bir şey yapamadım. En sonunda ağlaması şiddetli bir öksürük krizine dönmüştü. Ağzından kan boşandı, oğlan yere serildi.

«Ben, korkudan deliye dönmüş halde, avluya koştum, avazım çıktığına bağırarak Zillah'yı çağırdım. Kadın sesimi hemen duydu. Ahırın arkasındaki sundurmada inek sağıyormuş, işini bırakıp koşarak geldi, ne oluyor, diye sordu. Ona olanı biteni anlatacak gücüm kalmamıştı. Soluğum kesilmişti. Tutup içeri çektim, gözlerimle Linton'ı aradım. Meğer Hareton Earnshaw, neden-olduğu kötülükleri incelemek için, çıkıp gelmiş; o sırada zavalılığı yukarı taşıyordu. Zillah ile ben de onun ardından yukarı çıktık. Hareton beni merdivenlerin son basamağında durdurdu, içeri girmemem gerektiğini, hemen eve dönmemin daha doğru olacağını söyledi. Ben de ona Linton'ı öldürdüğünü, içeri kesinlikle gireceğimi bağırarak söyledim.

«Joseph, kapıyı kilitledi, 'asla böyle bir şey yapamayacağın' söyledi. 'Yoksa sen de işte onun gibi aklını bozmak mı istiyorsun?' diye sordu. Kâhya kadın tekrar görününceye kadar ağladım. O bana Linton'ın hemen iyileşeceğini, ama şimdilik bu ağlamalara katlanamayacağını söyledi, beni yarı taşıyarak aşağı indirdi.

«O sırada saçımı başımı yolacak gibiydim, Ellen. O kadar ağladım ki gözlerim neredeyse kör olacaktı. Senin o çok sevdi-

271

ğın haydut da karşımda durmuş, sık sık: 'Şşş, şşş!' diyerek susmamı buyuruyor, suçun kendisinde olmadığını söylüyordu. Babama her şeyi anlatıp onu içeri attırdıktan sonra da astracığımı söyledim, bunun üzerine o da ağlamaya başladı, ödleğe telaşını saklamak için oradan uzaklaştı. Fakat elinden hâlâ kurtulmuş sayılmazdım. Sonunda, oradan ayrılmaya zorlanıp da evden iki-üç yüz adım uzaklaşmıştım ki yol kıyısındaki karanlıkta ansızın karşıma çıkıverdi. Atı durdurup beni yakaladı.

«'Bayan Catherine, doğrusu epey üzıldüm' diye başladı. «'Ama, sen... şey edersen, çok fena olur...'

«Belki de beni öldürür diye düşünerek kamçımı yüzüne indirdim. O korkunç sövgülerinden birini savurarak beni rahat bıraktı. Ben de, aklım başımdan gitmiş halde, dörtnele eve geldim.

«O gece sana iyi geceler dilemedim. Ertesi sabah da Uğultulu Tepeler'e gitmedim. Oysa gitmeyi öyle istiyordum ki! Ama, içimde tuhaf bir heyecan vardı. Bazen Linton'ın ölüm haberini almaktan korkuyor, bazen de Hareton'la karşılaşmak düşüncesiyle titriyordum.

«Üçüncü gün cesaretimi topladım. Artık beklemeye katlana-mayacaktım, bir kez daha yola koyuldum. Saat beşte yürüyerek yola çıkmıştım, böylece kimseye görünmeden eve girip doğruca Linton'ın odasına çıkabileceğimi düşünüyordum. Fakat köpekler benim yaklaştığımı fark edip havlamaya başladılar. Zillah beni karşılar, 'çocuğun giderek düzeldiğini' söyledi, beni küçük, düzenli, halı serili bir odaya götürdü. Çok şükür orada Linton'ı, bir divana uzanmış, benim kitaplarımdan birini okur buldum. Ama tam bir saat

benimle ne konuştu, ne de yüzüme baktı, Ellen. Öyle kötü bir alışkanlığı var ki! Sonra, beni asıl üzen şey de ağzını açar açmaz o şamataya benim neden olduğumu, Hare-ton'ın bu işte bir kabahatinin bulunmadığını söyleyerek yalancılık etmesiydi.

«Ağzımı açarsam çok fena bir karşılık vereceğimi düşünerek yerimden kalktım, odadan dışarı çıktım. Arkamdan usulca, 'Cat-

272

herine!' diye çağırdı. Benden böyle bir tepki beklemiyordu. Geri de dönmedim. Ertesi gün de ikinci kez evde kaldığım gün oldu. O gün Linton'ı bir daha hiç görmemeye neredeyse kesinlikle karar vermiş gibiydim.

«Ama ondan hiçbir haber almadan yatıp kalkmak o kadar üzücü bir şeydi ki, kararım, tam olarak gerçekleştirmeye olanak bulamadan, bozuluverdi. Önceden oraya bir kez bile gitmek doğru olmamıştı, şimdi ise gitmemek bana suçmuş gibi görünüyordu. Michael, atımı hazırlasın mı diye sormaya gelmişti. Hemen 'Evet' dedim. At beni tepelerin üstünden götürürken bir görevi yerine getirdiğimi düşünüyordum.

«Avluya girmek için pencerelerin önünden geçmek zorundaydım; geldiğimi gizlemeye çalışmanın da artık bir yararı yoktu. Zillah benim salona doğru yürüdüğümü görünce: 'Küçükbey içeride' dedi. Ben de oraya gittim. Hareton Earnshaw da oradaydı ama, hemen çıkıp gitti. Linton, büyük koltuğa oturmuş, uyukluyordu. Ocağın önüne doğru yürüdükten sonra, söylediklerime kendim de biraz inanmış halde, ciddi ciddi konuşmaya başladım:

«'Sen benden hoşlanmıyorsun, buraya salt seni üzme için geldiğimi sanıyorsun, bunu da davranışlarınla ele veriyorsun. Onun için, bu bizim son görüşmemiz olacak. Hadi, vedalaşalım. Bay Heathcliffe de beni görmek istemediğini açıkça söyle de o da bu konuda daha fazla yalanlar bulmaya kalkmasın.'

«O bunlara: 'Şapkanı çıkar da otur, Catherine' diye karşılık verdi. 'Sen benden o kadar mutlusun ki, kuşkusuz benden daha iyi bir insan olman gerekir. Zaten babam kusurlarımı yeterince yüzüme vuruyor, her fırsatta bana değer vermediğini gösteriyor. Doğrusunu istersen, ben de onun dediği kadar değersiz olmadığımı pek emin değilim. İşte, bu nedenle de sık sık öfkelenip hır-çınlaşıyorum, herkesten nefret ediyorum. Evet, ben değersizim, her zaman geçimsiz, kötü yaradılışlı bir insanım, istiyorsan, benimle vedalaşabilirsin. Bu şekilde sıkıntıyı başından atmış olursun. Ama bana bir iyilik yapmamı istiyorum, Catherine. O da şu:

Uğultulu Tepeler / F: 18

273

senin kadar tatlı, sevimli, iyi bir insan olabilseydim, senin kadar sağlıklı, mutlu olurdu. İyiliğinden dolayı sana engin bir sevgi duyuyorum. O kadar ki, senin sevgine uygun bir insan olsaydım da seni bu kadar derin bir aşkla sevemezdim. Yaradılışımı senden saklayamadım, saklayamam da. Bundan dolayı da üzülüyorum, pişmanım, ölünceye değin de pişmanlık duyup üzüleceğim.'

«Onun gerçeği söylediğini hissetmiştim. Biraz sonra yine tartışma çıkaracağını bildiğim halde, onu başılamam gerektiğini düşünüyordum. Barıştık ama, ben orada kaldığım sürece ikimiz de habire ağladık. Elbette hep üzüntüden ağlamadık ama, Lin-ton'ın bu kötü yaradılışına üzülüyordum. Dostlarına hiçbir zaman gün yüzü göstermeyeceği gibi kendisi de rahata kavuşamayacak.

«O akşamdan sonra hep onun küçük odasına gitti. Çünkü bir gün sonra babası da dönmüştü. Ancak üç defa o ilk geceki gibi iyi vakit geçirdik, gelecek için hayaller kurduk. Geri kalan akşamlar ise konukluğum hep sıkıntılı, kederli geçti. Ya bir bencillik yapıyor, ya da hastalanıyordu. Fakat ben onun geçimsizliklerine

de, hastalıklarına da boş vermeyi öğrenmiştim.

«Bay Heathcliff benimle karşılaşmaktan kaçınıyordu. Onu neredeyse hiç görmedim. Ama geçen pazar oraya her zamankinden biraz daha erken gittiğim için, Bay Heathcliff'i n bir gece önceki davranışlarından dolayı oğluna acı acı çıkıştığını duydum. Kapıları dinlemedikçe olanları nasıl öğrendiğini aklım almadı. Linton sahiden o akşam kötü davranmıştı ama, benden başka kimseyi ilgilendirmezdi bu. Ben odaya girip fikrimi söyleyerek Bay Heathcliff'in söylevini yarıda kestim. Buna kahkahalarla güldü, ben istedikten sonra ona göre fark etmeyeceğini söyledi, çıkıp gitti. Ben de Linton'a bundan böyle acı sözler söylerken sesini kısmamasını tembihledim.

«İşte, Ellen, artık her şeyi öğrendin. Bundan sonra iki insana acı vermek istemezseniz benim Uğultulu Tepeler'e gitmemi önlemezsiniz. Fakat babama bir şey söylemezsen, hiç kimsenin

274

rahatı kaçmaz. Babama söylemeyeceksin, değil mi? Söylersen çok acımasız davranmış olursun.»

«Bu iş hakkında yarın karar vereceğim, Catherine,» dedim. «Üzerinde biraz düşünmek gerekiyor. Onun için, seni şimdi dinlenmeye bırakıp gideceğim.»

Bu işi sadece düşünmekle kalmadım, Bey'le de konuştum. Kızın odasından doğruca babasının odasına gittim, Cathy'nin Linton'la konuştuklarının dışında, bütün öyküyü anlattım; ama Hareton'dan da hiç söz etmedim.

Bay Edgar Linton bu işe bana belli ettiğinden daha fazla üzölmüş, telaşlanmıştı. Ertesi sabah Catherine benim onu ele verdiğimi, o gizli görüşmelerinin de artık bittiğini öğrendi. Bu yasağın kaldırılması için yok yere ağladı,, yakındı, Linton'a acıması için babasına yalvardı. Bütün bunlardan sağladığı tek şey ise babasının, Linton'a bir mektup yazarak, istediğı zaman Grange'e gelebileceğini söylemesi oldu. Ancak, Linton'ın Catherine'! bir daha Uğultulu Tepeler'e beklemesinin gereksiz olduğunu da belirtmişti. Fakat yeğeninin kişiliğini, sağlık durumunu bilseydi belki bu kadarcık bir iyilikte bulunmaya bile rıza göstermezdi.

25

Ellen Dean: «Bütün bunlar geçen kış oldu, efendim,» diye anlatıyordu. «Yani, aradan ancak bir yıl geçti. Geçen kış, aradan ancak bir ay geçtikten sonra, aileye yabancı olan birini eğlendirmek için bunları anlatacağım aklıma bile gelmezdi. Fakat sizin de bu aileye ne kadar süre boyunca yabancı kalacağınızı kim bilebilir? Tek başınıza yaşamaktan hoşnut olamayacak ölçüde gençsiniz. Hem, Catherine Linton'ı görüp de onu sevmeyecek birinin bulunabileceğine de olanak veremiyorum. Gülümsüyor-sunuz. Peki ama, neden ben ondan söz edince böyle canlanıp kulak kabartıyorsunuz? Sonra, neden onun resmini ocağın üstüne asmamı istediniz? Üstelik, neden...»

275

«Dur, benim iyi yürekli dostum,» diye bağırdım. «Benim ona âşık olmam elbette mümkün ama, bakalım o beni sevebilecek mi? Ben buna hiç ihtimal vermediğim için kendimi boş hayallere kaptırıp huzurumu bozmak istemiyorum. Hem buraları benim yerim de değil. Ben hareketli bir dünyaya aitim, onun kucağına dönmek zorundayım. Hadi, devam et. Catherine babasının emirlerine boyun eğiyor muydu?»

Kâhya kadın: «Eğiyordu,» diye, tekrar anlatmaya koyuldu:

O günlerde babası hâlâ en çok sevdiği insandı. Sonra, Bey de sakince konuştu. Canı kadar sevdiği

gömüsünü türlü tehlikeler, düşmanlar arasına bırakıp gitmek üzere olan bir kimsenin derin sevgisiyle konuştu. Kızının sonradan anımsayacağı bu sözler, ona rehberlik etme konusunda tek yardımcı olacaktı. Bey, iki, üç gün sonra, bana şöyle dedi:

«Yeğenimin mektup yazmasını, ya da buraya gelmesini isterdim, Ellen. Bana doğrusunu söyle, onun hakkındaki fikrin nedir? İyiliğe yüz tuttu mu, büyüdüğü iyi bir insan olma şansı var mı?»

«Oğlan çok ince yapılı, efendim,» dedim. «Erkeklik çağına erişebileceği de fazla benzemiyor. Ama şu kadarını söyleyebilirim: Babasına hiç benzemiyor. Bayan Catherine onunla evlenmek şanssızlığına uğrarsa, Linton bizim Küçükhanım'ın sözünden dışarı çıkmayacaktır ama, kız ona ahmakça düşkünlük gösterirse, durum değişir kuşkusuz. Neyse, onunla tanışıp kızınıza uygun olup olmadığına karar vermek için önünüzde epey vakit var. Erginlik çağına gelmesine daha dört yıl var.»

Edgar Linton iç çekti. Sonra pencerenin önüne gidip Gimmer-ton kilisesine doğru baktı. Sisli bir gündü ama, cılız bir şubat güneşi ortalığı birazcık aydınlatmıştı. Avludaki iki köknar ağacını, rastgele dizilmiş mezartaşlarını fark edebiliyorduk.

Kendi kendine konuşur gibi: «Yaklaşmakta olan şeyin hemen gelmesi için dua ettiğim çok olmuştur,» dedi. «Şimdi ise bundan çekinmeye, korkmaya başladım. Şu vadiden aşağı bir damat olarak indiğim günün anısı, birkaç ay, hatta belki de birkaç hafta sonra aynı vadiden yukarı çıkarılıp o ıssızlığa bırakılma umudu-

276

nün yanında epey sönük kalır diye düşünüyordum. Cathy'ciğim-le alabildiğine mutluydum, Ellen. Kış gecelen, yaz günleri boyunca yanımda canlı bir umuttu. Fakat şu eski kilisenin gölgesinde, şu taşların arasında, annesinin otlarla kaplanmış mezarının yanına uzanıp benim de oraya girebilmek için sabırsızlandığım zamanlarda da o kadar mutluydum. Cathy için ne yapabilirim? Onu nasıl öylece bırakabilirim? Linton'ın Heathcliff'in oğlu olması umurumda bile değil. Kızıma benim yokluğumu unutturabile-ceğini bilsem, onu elimden almasına, Heathcliff'in arzusuna erişmiş olmasına, Tanrı'nın bana verdiği son teselliği de çalıp beni yenmiş olmasına da aldırmam. Fakat ya Linton buna uygun değilse?.. Babasının elinde dayanıksız bir araçsa? İşte o zaman kızımı ona teslim edemem. Yavrumun o cıvıltılı neşesini söndürmek çok feci bir şey fakat ben yaşadığım sürece ona kederli günler geçirtmek, ölürlen de onu kendi başına bırakmak zorundayım. Ah, yavrucuğum!.. Onu Tanrı'ya teslim edip kendimden önce toprağa vermeyi isterim.»

«Onu Tanrı'ya şimdiden emanet edin, efendim,» dedim. «Tanrı geçinden versin fakat kızınız sizi de kaybederse, ben, ölünceye kadar onun arkadaşı, rehberi olur, kendisini yalnız bırakmam. Catherine iyi bir kız. Onun isteye isteye kötü yola sapacağını sanmıyorum. Görevlerine sadık insanlar bir gün mutlaka ödülleri alırlar.»

İlkbahar ilerliyordu. Bizim Bey kıızıyla beraber kır gezmelerine çıkmaya başlamışsa da bir türlü tam olarak güçlenememişti. Kızın acemi aklınca, bu gezintiler babasının artık tamamen iyileştiğini gösteriyordu; hele yanaklarının al al olduğunu, gözlerinin parladığını gördükçe iyileştiğine iyice inanıyordu.

Catherine'in on yedinci yaşgününde babası mezarlığa gitmedi, çünkü hava yağmurluydu.

«Sanırım bu akşam dışarı çıkmazsınız değil mi, efendim?» diye sordum.

«Hayır, bu yıl o işi biraz daha sonraya bırakacağım,» dedi. Linton'a yine bir mektup yazıp onu görmeyi çok istediğini

277

söyledi. O hastalıklı yaratık insan içine çıkacak halde olsaydı, babası da buna izin verirdi fakat bu durumda babasından aldığı buyruğa uyarak mektuba yanıt gönderdi. Grange'e gelmesine babasının izin vermediğini, dayısının kendisini anımsama kibarlığını göstermesine epey sevindiğini bildiriyor, gezintileri sırasında bir gün babasıyla karşılaşp dayı ile yeğenin uzun süre böyle birbirlerinden ayrı kalmalarını önlemek için bir ricada bulunmasını da istiyordu.

Mektubun bu bölümü sıradan bir ifadeyle yazılmıştı. Bu onun kendi ifadesiydi anlaşılan, çünkü Heathcliff oğlunun Catherine'le tekrar buluşabilmek için etkili cümleler yazabileceğine emindi. Linton mektubunda: «Onu buraya göndermenizi rica etmiyorum» diyordu. «Fakat babam size gelmemi yasakladı diye, siz de onun benim evime gelmesine izin vermediniz diye ben dayımın kızını hiç göremeyecek miyim? Ne olur, arada bir gezintilerinizi Uğultulu Tepelerin yakınlarına kadar uzatın da, sizin yanınızda onunla birkaç kelime konuşmama izin verin. Bizi böyle ayırmanızı haklı gösterecek bir şey de yapmadık. Sonra, bana öfkelenmiş değilsinizdir. Benden nefret etmeniz için bir neden yok. Sevgili dayıcığım, ne olur, yarın bana iki satırcık tatlı bir mektup yollayın, Thrushcross Grange'den başka istediğiniz herhangi bir yerde sizinle buluşmamı kabul ettiğinizi söyleyin. Bir kez görüşürsek, babama benzemediğimi anlayacağınıza eminim. Zaten babam da onun oğlu olmaktan çok, sizin yeğeniniz olduğumu söylüyor. Evet, ben Catherine'e uygun olamayacak kadar kusurlu bir insanım fakat o bunları hoşgörüyor, siz de onun hatrına aynı şeyi yapmalısınız. Sağlığımı soruyorsunuz. Daha iyiceyim. Ama her türlü umuttan mahrum, yalnızlığa mahkûm edilmiş olursam, ya da beni hiçbir zaman sevemeyen, sevmeyecek olan insanlar arasında yaşamak zorunda kalırsam nasıl neşelenip iyileşebilirim?»

Edgar çocuğa acıdıysa da, kızıyla beraber dışarı çıkamayacağı için, onun bu arzusunu yerine getiremedi. Mektup yazıp 1

278

İana belki yazın buluşabileceklerini, bu arada, olanak buldukça kendisine mektup yollamaya devam etmesini bildirdi. Çocuğun o aile içinde çok güç durumda olduğunu bildiği için olabildiğince ona öğüt vermeye, onu teselli etmeye çalıştı.

Linton da ona yanıt yazdı. Kendi haline bırakılsa, mektuplarını yakınmalarla, sızlanmalarla doldurup her şeyi mahvederdi fakat babası onu sıkı bir gözetim altında tutuyordu, bizim Bey'in yazdığı her satırı da okumakta üstelediği de belliydi. Bu yüzden de çocuk kendi acılarından, sıkıntılarından söz edecek yerde, sür-ekli onu arkadaşından, sevgilisinden acımasızca ayırmaları üzerinde duruyordu. Ayrıca, epey ölçülü bir ifadeyle Bay Lin-ton'ın yakın bir gelecekte konuşmalarına izin vermesi gerektiğini, yoksa dayısının onu anlamsız sözlerle bile bile aldattığına inanacağını da eklemişti.

Cathy de evde onun en coşkulu savunucusuydu. Böylece, ikisi kendi aralarında Bey'in haftada bir benim gözümün önünde, Grange'in yakınlarındaki çayırarda buluşmalarına, atla, ya da yürüyerek gezmelerine izin vermesini sağladılar. Haziran ayı geldiği halde, Bey hâlâ günden güne eriyordu. Üstelik, kendisi her ne kadar yıllık gelirinin birazını Küçükhanım için bir kenara ayırıyorsa da kızın atalarından kalan evi kısa zamanda geri almasını, en azından o eve yerleşmesini de elbette istiyordu. Bu arzusunun gerçekleşmesi için de tek çare kızını kendi varisiyle, yani Linton'la evlendirmektir. Ama, yeğenin de kendisi gibi hızla eridiğinden haberi yoktu. Daha doğrusu, bunu kimse bilmiyordu, sanırım. Uğultulu Tepeler'e doktor uğramıyordu. Linton'ı da gören yoktu ki gelip durumundan bizi haberdar etsin. Ben bile oğlanın kırlarda atla dolaşmaktan, yürüyüş yapmaktan söz ettiğini duydukça sahidten iyileşmeye başladığına, kötümser tahminlerimde aldandığıma az daha inanmaya başlayacaktım.

Bir babanın ölmekte olan çocuğuna karşı Heathcliff'in yaptığını sonradan öğrendiğim kadar acımasızca, haince davranabileceğini elbette aklımdan bile geçirmezdim. Çocuğu gezmeye

279

çıkmağa da meğer o zorlarmış. Oğlanın hızla ölüme gittiğini görünce o açgözlü, zalimce tasarılarını gerçekleştirememek korkusuyla telaşlanıp, isteğine erişme çabasını bir kat daha artırmış.

26

Edgar, onların üstelemeleri karşısında istemeye istemeye buluşmalarına izin verdiği zaman, yazın da ilk günleri çoktan geçmişti. Catherine ile ben, halasının oğluyla ilk kez buluşmak üzere atla yola çıkmıştık. Kapalı, sıkıntılı bir gündü. Güneş yoktu fakat gökyüzü parçalı bulutlu olduğundan, yağmur yağacağa da pek benzemiyordu. Buluşma yeri olarak, sapaktaki taş direk kararlaştırılmıştı. Fakat oraya varınca, Linton'ın ulak olarak gönderdiği bir sığırtmaç çocuk bizi karşıladı.

«Küçükbey, Uğultulu Tepelerin şu tarafında, biraz öteye giderseniz çok sevinecekmiş...» dedi.

«Demek, Küçükbey dayısının ilk koşulunu unutmuş,» dedim. «Bey bize Grange'in sınırlarından dışarı çıkmamamızı söylemişti, biz ise daha ilk adımda bu kuralı çiğniyoruz.»

Yol arkadaşım: «Eh, biz de onunla buluşur buluşmaz, atlarımızın başlarını bu tarafa çeviririz, gezinti de bizim eve doğru yapılır,» dedi fakat biz oğlanı kendi evinden ancak yarım kilometre ötede bulunca, onun atının olmadığını gördük, kendi atlarımızı da otlamaya bırakmak durumunda kaldık.

Linton, çimenlere yatmış, yanma yaklaşmamızı bekliyordu. Biz onun birkaç adım yakınına ginceye kadar da yerinden oynamadı. Sonra da o kadar bitkince yürüdü ki, yüzü de o kadar solmuş, sararmıştı ki ben hemen bağırdım:

«Doğrusu, bu sabah sizde hiç de gezinti yapacak hal yok, Bay Linton Heathcliff,» dedim. «Ne kadar da solgun görünüyorsunuz!»

Catherine de onu üzüntü, hayret içinde izliyordu. Dudakları-

280

na kadar gelen sevinç çığlığı donakalmış, yerini bir korku çığlığı almıştı. Uzun süren bir ayrılıktan sonra tekrar buluşmalarından dolayı duyduğu sevinci anlatacak yerde, sağlığının daha bozulup bozulmadığını sormak zorunda kalmıştı.

Diğeri, soluk soluğa titreyerek: «Hayır, daha iyiyim, daha iyiyim,» dedi.

Tutunmadan ayakta duramayacakmış gibi kızın eline sıkıca sarılmıştı, büyük mavi gözleriyle de ürkekçe ona bakıyordu. Gözlerinin çevresindeki çukurluk, yorgun bakışlarına korkulu, vahşi bir ifade veriyordu.

Catherine üstelleyerek: «Ama, sanırım epey hastalanmış olacaksın,» dedi. «Seni son gördüğümünden beri kötülemişsin. İyice zayıflamışsın...»

Oğlan telaşla kızın sözünü kesti:

«Yorulдум,» dedi. «Hava da yürünecek gibi değil ki, çok sıcak! Hadi, burada biraz dinlenelim. Sabahları

da çoğunlukla hasta oluyorum. Babam epey hızlı büyüdüğüm için hastalandığımı söylüyor.»

Cathy bu sözlere pek inanmamıştı, oturdu, Linton da onun yanına çöktü. Kız, sevinçli görünmeye çalışarak: «Burası senin cennetine benziyor,» dedi. «Hatırlıyor musun, bir senin, bir de benim çok beğendiğimiz yerde en güzel haliyle iki gün geçirmeyi kararlaştırmıştık. Burası senin yerin sayılabilir. Ama gökte bulutlar var. Fakat bunlar o kadar yumuşak, o kadar hoş ki güneş ışığından çok daha güzel... Gelebilirsen, gelecek hafta da Grange korusuna gider, benim cennetime bir bakarız.»

Linton, kızın anlattığı şeyi anımsamamış gibiydi. Zaten hangi konuda olursa olsun, konuşmayı sürdürmekte zorlanıyordu. Kızın ortaya attığı konulara ilgisiz kaldığı, arkadaşını oyalamakta gösterdiği yetersizlik öylesine belirgince görünüyordu ki kız da düş kırıklığına uğradığını saklayamadı.

Linton'ın karakteri de, tavırları da baştan aşağı değişmişti. Okşamalarla sevgiye çevrilebilen geçimsizliğin yerini kayıtsız,

281

duygusuz bir usanç almıştı. Salt ilgiyi kendi üzerine çekip okşanmak, sevmek isteğiyle haşarılık yapan çocuk tavrı kaybolmuş, hastalığı yüzünden kendi kabuğuna çekilen, her türlü teselliye arka çeviren, başkalarının iyi niyetli neşelerini kendisine hakaret sayan çekilmez bir insan olmuştu.

Oğlanın bizim yanımızda bulunmayı bir sevinç değil, bir ceza saydığını benim kadar Catherine de fark etmiş olmalı ki, daha fazla düşünmeden, hemen eve dönmemizi önerdi.

Bu öneri hiç umulmadık bir şekilde Linton'ı uyandırmış, tuhaf bir kaygıya kapılmasına neden olmuştu. Korkulu gözlerle Uğultulu Tepeler'e bakarak, en azından yarım saatçik daha kalması için yalvarmaya başladı.

Cathy: «iyi ama,» dedi, «evinde buradakinden daha rahat olursun. Hem, bugün ben seni masallarım, türkülerimle, konuşmalarımle eğlendiremiyorum. Şu altı ay içinde benden daha zeki olmuşsun. Beni oyalayan şeylerden de çok zevk almıyorsun. Yoksa, seni keyiflendirmek için seve seve kalırdım.»

«Öyleyse biraz daha dinlenmek için kal sonra, benim iyi olmadığımı da düşünme, kimseye de böyle bir şey söyleme, Catherine. Beni bu duruma havanın ağır, sıcak oluşu getirdi. Sonra, siz gelmeden önce de epeyce yürüdüm, benim için aşırı sayılacak ölçüde dolaştım. Dayıma benim epey iyileşmiş olduğumu sb'yle, olur mu?»

Küçükhanım sahiden tam bir çelişki yaratan bu durum üzerinde oğlanın üstelemesine şaşmıştı.

«Senin böyle söylediğini ona anlatırım, Linton,» dedi. «Fakat senin gerçekten öyle olduğunu söyleyemem.»

Diğeri, kızın şaşkın bakışlarından gözlerini kaçırıp: «Gelecek perşembe yine burada ol,» diye tembihledi. «Dayıma da seni bıraktığı için teşekkür ettiğimi söylersin... hem de, içten teşekkürlerimi... Sonra bir de... Evet, bir de, babamla karşılaşacak olursan, benim sessiz sessiz oturup ahmakça davrandığımı hissettirme. Sonra, şimdi olduğun gibi kederli, sıkıntılı da durma, yoksa epey kızar.»

282

Cathy bu öfkenin kendisine karşı olacağını sanarak: «Onun kızması umurumda değil!» diye bağırıldı.

Halasının oğlu ise korkuyla titreyip: «Benim için öyle değil ama,» dedi. «Sakın onu bana karşı kışkırtmayasın, çünkü babam çok aksi davranıyor.»

«Sana çok mu aksi davranıyor, Küçükbey?» diye sordum. «Demek, hoşgöründen usandı, gizli nefretini duyurmaya başladı ha?»

Linton bana baktı ama, soruma yanıt vermedi. Kız on dakika daha onun yanında oturup oğlanın başı öne düşerek uyuklayışı-nı izledi, yorgunluktan, ya da acıdan kaynaklanan inlemeleri dinledi; sonra, böğürtlen toplayarak oyalanmak istedi. Topladıklarını benimle paylaşıyordu ama, oğlana hiç vermiyordu, çünkü kendisiyle fazla ilgilenmenin onu yormaktan, üzmetten başka işe yaramayacağını biliyordu.

En sonunda kulağıma: «Yarım saat oldu mu, Ellen?» diye fısıldadı. «Ben daha fazla kalmamızın neye yarayacağını kestiremiyorum. Bu uyuyor, babam da geri dönmemizi ister.»

«Fakat onu böyle uyurken bırakmamalıyız,» dedim. «Sabırlı -ol, uyanıncaya dek bekleyelim. Yola çıkmak için sabırsızlanıyordun fakat zavallı Linton'cığa olan özlemin hemen kayboluverdi.»

Catherine: «Beni ne diye görmek istedi sanki?» diye sordu. «Eski günlerdeki en geçimsiz halleri bile şimdiki tuhaf halinden daha hoşuma gidiyordu. Bu görüşme sanki yapmak zorunda bırakıldığı bir görev gibi. Babasının çıkışacağından korkuyor gibiydi. Fakat Bay Heathcliff'in Linton'ı bu işi yapmaya zorlamasında-ki niyeti ne olursa olsun, onu bu zevkten mahrum edeceğim. Lin-ton'ın daha iyice olmasına seviniyorum ancak bana karşı eskisinden daha az ilgi gösterdiği, daha kötü davrandığı için de üzgünüm.»

«Demek sence sağlığı daha iyi, öyle mi?» diye sordum.

«Evet,» dedi. «Çünkü, biliyorsun, o eskiden beri kendini olduğundan daha hasta göstermeye meraklıdır. Babama söylememi

283

istediği kadar iyi değildi belki fakat eskisine göre daha iyi olduğu da kesin.»

«İşte burada benden ayrılıyorsun, Cathy,» dedim. «Bana sorarsan eskisinden çok daha kötü halde.»

Tam bu sırada Linton, korkuyla siikinerek, uyandı, onu çağıran olup olmadığını sordu.

Catherine: «Hayır,» dedi. «Ama rüyanda seni çağırılmışlarsa ona bir sözüm yok. Sabahleyin kırdı nasıl böyle uyuyabiliyorsun şaşıyorum doğrusu.»

Oğlan üstümüzdeki dik bayıra şöyle bir bakarak: «Babamın sesini duyar gibi oldum. Kimsenin konuşmadığına emin misiniz?» diye fısıldadı.

Dayısının kızı: «Elbette eminiz,» dedi. «Ama Bilenle ben senin sağlığını konuşuyorduk. Sahiden, kısmki görüşmemizden beri kendini daha güçlenmiş hissediyor musun, Linton? Benim bildiğim kadarıyla, güçlenmemiş bir şey var ortada: O da senin bana duyduğun ilgi. Söyle, sahiden, daha iyi misin?»

Linton buna yanıt verirken gözlerinden de yaşlar aktı:

«Evet, evet, daha iyiyim.»

Duyduğunu sandığı sesin etkisinden hâlâ sıyrılamamış halde bakışları sağda solda gezinip sesin sahibini

aradı. Cathy, ayağa kalktı.

«Bugünlük yeter, artık gitmemiz gerekiyor,» dedi. «Fakat şunu da açıkça söyleyeyim: Bugünkü buluşmamız beni düş kırıklığına uğrattı. Bunu senden başkasına söyleyecek değilim ama, Bay Heathcliff'ten korktuğum için değil ha.»

Linton: «Sus, Tanrı aşkına, sus!» diye mırıldandı. «Babam geliyor.»

Catherine'in gitmesini engellemek için koluma yapıştı. Kız bu haberi alır almaz telaşla kendini kurtardı, ıslıkla atını çağırdı, hayvan küçük bir köpek gibi koşup geldi.

Cathy, atına binerken: «Gelecek perşembe burada olacağım,» dedi. «Hoşça kal. Hadi, çabuk ol, Ellen.»

284

Böylece Linton'ı orada bıraktık. Babasının yaklaşmakta olduğu inancına kendini o kadar kaptırmıştı ki bizim gittiğimizi fark etmedi bile.

Daha eve gelmeden Catherine'in hoşnutsuzluğu azalmış, yerini acımayla, pişmanlıkla karışık tuhaf bir duygu almıştı. Buna, Linton'ın hem sağlığı, hem de evindeki gerçek hali hakkında bazı belirsiz kaygılar da ekleniyordu. Aynı kaygıları ben de yaşıyordum ama, kıza, fazla bir şey söylememesini, ikinci buluşmadan sonra kesin karara varabileceğimizi söyledim.

Bey buluşmamızda olup bitenleri öğrenmek istedi. Yeğenin kendisine teşekkür ettiğini söyledik. Geri kalanını da Cathy özetleyerek anlattı. Ben de onun sorularına yalın karşılıklar verdim, çünkü neyi gizlemek, neyi söylemek gerektiğini henüz yeterince bilemiyordum.

27

Yedi gün böylece geçti. Her geçen gün Edgar Linton'ın artık giderek ilerleyen hastalığında da derin bir iz bırakmıştı. Daha önce ancak ayların oluşturabildiği viraneyi şimdi saatler yapabiliyordu.

Catherine! oyalamaya çalışıyorduk fakat onun ince sezgisi bunu fırsat bırakmıyordu. Korkunç olasılığın yakında gerçekleşeceğini görüyor, gizli gizli sürekli bunu düşünüyordu.

Perşembe günü at gezintisinin sözünü etmeye gönlü razı olmadı. Bunu onun yerine ben yaptım, onu evden çıkarma iznini aldım. Çünkü son günlerde bütün dünyası babasının ancak epey kısa süreler oturabildiği kütüphane ile yatak odası olmuştu. Babasının baş ucundan, ya da yanından uzakta geçirmek zorunda kaldığı her anı lanetle anıyordu. Kaygıdan, üzüntüden yüzü sararmıştı. Bey, onun gidip biraz hava almasından, değişik yerler, değişik yüzler görmesinden, o öldükten sonra tama-

285

men yalnız kalmayacağını bilmekten dolayı hoşnut olacağım.) söyledi.

Kimi zaman ağzından kaçırıldığı sözlerden anladığım kadarı la, Bey'in şöyle bir değişmez düşüncesi vardı: Yeğeni dış görü: nüşüyle kendisine benzediğine göre alışkanlıkları da benziyor olmalıydı. Bunun aksini düşünemezdi, çünkü Linton'ın mektupları onun kusurlu doğası hakkında en ufak bir ipucu vermiyordu. Ben de, hoşgörülebilecek bir iyi yüreklilikle, bu hatayı düzeltmekten kaçmıyordum. Adamcağız gerçeği öğrense bile gerekli önlemleri almaya gücü yetmeyeceği gibi, bunu yapmaya zaman da bulamayacağına göre, son günlerinde onu huzursuz etmekten ne çıkar, diye düşünüyordum.

Gezintimizi öğleden sonraya bıraktık. Ağustosun altın sarısı günlerinden biriydi. Tepelerdeki havanın her nefesi o kadar hayat doluydu ki bunu içine çeken biri, ölüm döşeğinde bile olsa, tekrar canlanırdı mutlaka.

Catherine'in yüzü de etrafındaki manzara gibiydi. Peş peşe aralarla bir güneşleniyor, bir gölgelerle kapanıyordu. Ama gölgeler daha uzun kalıyor, gün ışığı ise hemen geçiyordu. Kaygılarını böyle geçici bir süreliğine unutması bile kızın minicik kalbini sızlatıyordu.

Linton'ı, bir hafta önceki yerde, bizi bekler bulduk. Küçükha-nım sevinmişti, bana da orada çok az kalacağımıza göre kendisini at üstünde beklememin daha doğru olacağını söyledi. Ama ben attan indim. Bana bırakılan emaneti bir an bile gözümün önünden uzaklaştırmak niyetinde olmadığım için, bu öneriyi kabul etmemiştim. Çalılıklarla kaplı yamacı beraber tırmandık.

Bu kez küçük Heathcliff bizi daha canlı biçimde karşıladı. Ama bu canlılık mutluluktan kaynaklanmıyordu, sevinçten de değildi; daha çok, korkudan kaynaklanıyor gibiydi.

Güçlkle, kesik kopuk konuşarak: «Geç oldu,» dedi. «Baban epey hasta değil mi? Ben gelmezsiniz sanmıştım.»

Catherine, selamı sabahı boş verip: «Neden daha açık ko-

286

1

nuşmuyorsun?» diye bağırdı. «Neden hemen beni istemediğini söyleyivermiyorsun? Doğrusu, bu epey tuhaf, Linton, ikidir beni buraya özellikle getiriyor, hem kendini, hem de beni üzüp kaygılandırmak istiyorsun. Üstelik, böyle yapman için de bir neden yok...»

Linton titredi, yarı yalvarır, yarı utanmış bir halde kıza kaçamak baktı. Kızda onun bu anlaşılmasız tavırlarına dayanmasını sağlayacak kadar sabır kalmamıştı.

«Babam epey hasta,» dedi. «Onun başından ne diye ayrıldım ki? Gelmemi istemediğin halde neden bir pusula yollayıp verdiğim sözü geri almamı bildirmedi? Haydi, açıkça söyle... Her şeyi anlatmanı istiyorum. Oynamak, oylanmak benim aklımdan tamamen çıktı artık. Hele senin nazını çekmeye hiç niyetim yok.»

«Benim nazım mı? Neymiş nazım bakalım? Tanrı aşkına böyle öfkeli durma, Catherine. Beni dilediğin horgörebilirsin. Ben değersiz, ödle, alçağın biriyim. Benden ne kadar iğrense-ler azdır. Fakat ben senin öfkene bile değmeyecek kadar adi bir yaratığım.»

Catherine öfkeyle: «Aptalca!» diye bağırdı. «Budala, ahmak çocuk! Bakın hele, sanki ona dokunacakmışım gibi nasıl da titriyor... Adam yerine konulmamaktan söz etmene hiç gerek yok, Linton. Yanında bulunan herkes seni horgörecektir zaten. Yıkıl karşımdan! Ben eve dönüyorum. Seni ateşin başından ayırıp buralara sürüklemek de delilikten, gösteriştense başka bir şey değil. Peki, ne gösteriyoruz biz? Eteğimi bırak. Böyle ağlıyorsun, korkudan ölecekmiş gibi duruyorsun diye sana acısam bile senin bu acımayı kinle karşılayan gerekir. Ellen, ona bu hareketlerinin ne kadar çirkin olduğunu anlativer. Kalk ayağa, kendini yerlerde sürünen, soyu bitmiş bir sürüngen seviyesinden kurtar. Yapma bunu!»

Linton, yaşlar boşanan keder dolu yüzüyle, bitkin bedenini yere bıraktı. Müthiş bir korkuyla felç olmuş gibiydi.

287

«Ah!» diye hıçkırdı. «Buna katlanamayacağımı. Catherine, Catherine! Ben hainin biriyim de; fakat bunu sana anlatacak cesarete değilim. Ama beni bırakırsan, ölmüş bil. Catherine'ciğim, hayatım senin elinde. Beni sevmediğini söylemiştin. Sevmiş olsaydım bundan bir zarar görmezdin. Onun için, gitmeyeceksin, değil mi? iyi kalpli, tatlı, uysal Catherine! Hem, belki razı da olursun. O da, seninle birlikteyken, ölmeme ses çıkarmaz.»

Küçükhammım, onun derin acılarla kıvrandığını fark ettiği için, oğlanı yerden kaldırmaya çabaladı. Yaradılıştaki o eski şefkatlilik öfkesini tamamen bastırmıştı. Şimdi epey telaşlı, kaygılıydı.

«Neye razı olurum?» diye sordu. «Sizde kalmaya mı? Bana bu tuhaf sözlerin ne anlama geldiğini söylersen kalırım. Sen kendi sözlerini yalanlayıp beni de şaşırtıyorsun. Sakin ol, açık konuş, içini ezen ağırlığın ne olduğunu açıklayıver. Bana fenalık etmezsin, değil mi, Linton? Herhangi bir düşmanın bana fenalık etmesine de olabildiğince engel olmaya çalışırsın, değil mi? Kendi hayatını ilgilendiren işlerde korkarsın, buna inanıyorum; fakat en iyi arkadaşına ihanet edecek ölçüde de ödlele sayılmazsın.»

Oğlan, ince parmaklarını birbirine kenetleyerek, boğulurcası-na konuştu:

«Ama babam beni tehdit etti. Ben de ondan korkuyorum... Ondan korkuyorum! Bunu anlatamam.»

Catherine, karşısındakini horgören bir tavırla: «Sırrın sende kalsın,» dedi. «Ben ödlele değilim. Sen kendini kurtarmaya bak... Ben korkmuyorum.»

Kızın bu yüce ruhluluğu oğlanın gözlerini yaşarttı. Kendisini tutan elleri coşkuyla öperken hıçkırarak ağlıyordu. Ama yine de içindekileri anlatacak cesareti bulamıyordu. Ben de bu sırrın ne olabileceğini düşünüyordum fakat oğlanın, ya da başkalarının uğruna Catherine'in acı çekmesine fırsat vermemeye de kararlıydım.

288

Derken, çalılardan arasından bir hışırtı duydum. Başımı kaldırıncaya Bay Heathcliff'in Uğultulu Tepeler'den bize doğru ilerlediğini gördüm. Linton'ın hıçkırıklarını duyacak kadar yakında olduğu halde onlardan tarafa bakmadı bile. Dünyada başka hiç kimseye yapmadığı bir şekilde, sade, içtenliğinden şüphelense de kendimi alamadığım bir dostluk havasıyla beni selamladı.

«Seni evimin bunca yakınında görmek benim için ne büyük onur, Nelly! Grange'de nasılsınız? Anlat bakalım,» dedi. Sonra sesini kısarak: «Dedikodulara göre Edgar Linton ölüm döşeğinden-deymiş. Belki de hastalığını biraz abartıyorlardı, öyle mi?» diye sordu.

«Hayır, ne yazık ki doğru,» dedim. «Bey sahiden ölmek üzere. Bu hepimiz için acı bir şey ama, kendisi için daha iyi olacak.»

«Peki, daha ne kadar sürer bu, sence?»

«Bilmiyorum,» dedim.

Bakışlarını iki gence çevirdi. Onlar bu bakışlarla oldukları yere çivilenmiş gibi kımlıtsız duruyorlardı. Linton hareket edemez, başını kaldıramaz haldeydi; Catherine de onun yüzünden kıml-dayamıyordu.

Heathcliff: «Bu oğlan beni yenmeye kararlı gibi görünüyor,» dedi. «Dayısı biraz acele ederde ondan önce giderse, sevinirim. Hey, bu köpek yavrusu uzun zamandır mı böyle? Ben ona sümüğünü çeke çeke ağlamanın ne demek olduğunu öğretmiştim... Catherine, Linton'ın yanındayken biraz canlanıyor mu bari?»

«Canlanmak mı? Hayır. Bir insan ancak bu kadar yorgun, gönülsüz görünebilir. Haline bakınca insan onun sevgilisiyle dağda bayırda dolaşacağına, yatağında yatıp doktor gözetimi altında bulunması gerektiğini düşünüyor.»

Heathcliff: «Birkaç gün sonra öyle olacak zaten,» diye homurdandı. «Yalnız, daha önce, kalk bakalım, Linton... Yerlerde öyle sürünüp durma. Derhal kalk diyorum sana!»

Linton, derin bir korkuyla, yine felçli gibi olduğu yere yıkılmış-

Uğultulu Tepeler/F: 19

289

ti. Babasının ona aksice bakması neden olmuştu buna anlaşılan, çünkü ortada başka hiçbir neden yoktu. Babasının buyruğunu yerine getirmek için bir iki kere davrandıysa da yarı yolda dermanı kesildi, inleyerek yere serildi.

Bay Heathcliff gitti onu doğrultup sırtını yosunlu bir tümseğe dayadı. Öfkesini de dizginlemeye çalışarak: «Öfkeleniyorum ha!» diye söylendi. «Şu uyuşuk bedenine söz geçiremezsen... Tanrı seni kahretsin! Hemen, kalk ayağa!..»

Oğlan soluk soluğa: «Kalkacağım, baba,» dedi. «Ama beni birazcık olsun kendi halime bırak, yoksa bayılacağım. Senin istediğin gibi davrandım, buna eminim. Catherine de sana söyleyecektir ya. Ben... Ben... neşelenmeye çabaladım. Ah, yanımdan ayrılma, Catherine! Bana elini uzat.»

Babası: «Benim elimi tut,» dedi. «Kalk ayağa. Hah, şöyle... Kız da sana kolunu versin... tamam... Şimdi ona bak. Onu bu kadar korkuttuğumu görünce sen de benim şeytanın ta kendisi olduğumu sanacaksın, Catherine Linton. Lütfen zahmet edip onunla eve kadar yürüyüver, olur mu? Ben ona dokunursam titremeler geçiriyor.»

Catherine: «Linton, şekerim,» diye fısıldadı. «Ben Uğultulu Tepeler'e dek gidemem. Babam bunu yasakladı.. Ondan sana bir zarar gelmez ki, neden bu kadar korkuyorsun anlamıyorum.»

Oğlan: «Ben bir daha asla o eve adım atmam,» dedi. «Sensiz o eve girmeyecekmişim.»

Babası: «Sus!» diye bağırdı. «Catherine'in itaatine saygı duyalım. Nelly, sen oğlanı içeri sok, ben de hiç vakit yitirmeden senin doktor çağırma konusundaki önerine uyacağım.»

«iyi edersiniz. Ama ben hanımımın yanında kalmalıyım. Oğlunuza bakmak benim görevim değil.»

Heathcliff: «Çok kötü yüreklisin!» dedi. «Bunu bilirim. Senin acımanı uyandırmak için bebeği çimdikleyip avazı çıktığıncaba-ğırttırmaya zorlayacaksın beni... Pekâlâ, hadi bakalım, yiğidim! Benimle eve dönmeye razı mısın?»

290

Bir kez daha oğluna yaklaştı, o sıska bedeni tutup götürmek istermiş gibi bir hareket yapınca, Linton

geriledi, dayısının kızına sarıldı, ona kendisiyle birlikte gelmesi için yalvarmaya başladı. Bu yalvarmaları dinlememek olanaksızdı.

Ben de, ne kadar, «Hayır!» dedimse de bunu önleyemedim. Zaten Cathy onu kendi arzusuyla nasıl bırakabilirdi ki? Oğlanı bu kadar korkutan şeyi öğrenmemiz imkânsızdı ama, öyle bir korku içindeydi ki biraz daha üstelenirse delirmesi işten bile değildi.

Kapının eşiğine vardık. Catherine içeri girdi. Ben de kızın hasta çocuğu bir iskemleye oturtup geri dönmesini bekledim.

Bay Heathcliff beni arkamdan iterek: «Evimde salgın hastalık yok, Nelly!» diye bağırdı. «Hem, bugün konuksever olmayı da aklıma koydum, izin ver de kapıyı kapatayım.» Kapıyı kapattı, kilitledi de. Telaşlanmışım. «Eve gitmeden burada çay içersiniz,» dedi. «Ben yalnızım. Hareton, birkaç öküzle, Lees'e gitti, Zillah ile Joseph de gezmeye çıktılar. Gerçi ben yalnız yaşamaya alışkın bir adamım ama, olanak bulunca, ilginç insanlara beraber olmaktan hoşlanırım. Catherine, sen oğlanın yanına otur. Sana elimde olanı veriyorum. Bu armağan kabul edilmeye layık bir şey değil ama, sana verecek başka bir şeyim yok. Yani, vereceğim şey Linton'dır, demek istiyorum. Kız nasıl da şaşkınca bakıyor! Ne tuhaf! Benden korkan her şeye karşı içimi yabanıl duygular dolduruyor... Yasaların bu kadar sıkı, zevklerin daha az ince olduğu bir yerde doğsaydım, şu ikisini alır, ağır ağır parçalayarak, kendime akşam eğlencesi çıkarırdım.» Derin bir soluk aldı, masaya bir yumruk indirdi, sonra kendi kendine sövdü. «Tanrı belamı versin ki, onlardan nefret ediyorum!» diye söylendi.

Cathy onun sözlerinin sonunu duymamıştı.

«Ben sizden korkmuyorum!» diye bağırdı. Heathcliff'e doğru bir adım yürüdü, kara gözleri tutkuyla, heyecanla parlıyordu. «Verin bana o anahtarı!» dedi. «Hemen verin! Açlıktan ölsem bile burada bir lokma yiyip bir yudum içmem!»

291

Anahtar, Heathcliff'in masa üzerinde duran elindeydi. Bakışlarını kaldırıp baktı. Onun bu korkusuz haline şaşırılmış gibiydi Belki de bu ses, bu bakış ona kızın benzediği insanı hatırlatmıştı.

Cathy ansızın anahtarı yakaladı. Adamın gevşek parmaklarının arasından tam çekip alıyordu ki, onun bu hareketi Heathcliff'i geçmişin hayalinden uzaklaştırdı, hemen kendini toparlayıverdi.

«Bana bak, Catherine Linton!» dedi. «Uzak dur, yoksa seni tek yumrukta yere deviririm. Bu da Bayan Dean'i delirtmeye yeter.»

Kız bu uyarıya aldırmadan, yeniden sıkılı yumruğa saldırdı, anahtarı almaya uğraştı.

«Biz gideceğiz,» diye üsteledi, adamın demir gibi kıvrılmış parmaklarını gevşetmeye çalıştı. Tırnaklarının bir işe yaramadığını görünce de keskin dişlerini kullanmaya başladı.

Heathcliff bana öyle bir baktı ki bir ân bile aralarına girmeye cesaret edemedim. Catherine de olanca dikkatini adamın parmaklarına vermişti, yüzünü görececek halde değildi. Derken, adam ansızın avucunu açıp anahtarı verdi ama, kız onu sıkıca tutmaya zaman bulamadan, boş kalan eliyle onu tuttuğu gibi dizlerinin üstüne çekti. Diğer eliyle de iki yanağına öyle şiddetli tokatlar attı ki her biri kızcağızı yere sermeye yeterdi. Bu acımasızca hareket karşısında ben de deli gibi üstüne atıldım.

«Seni alçak seni!» diye bağırmağa başladım ama, göğsüme bir dokunması beni susturdu. Şişman

olduğum için soluğum hemen kesilir. Bir yandan bu, bir yandan da öfke beni aptala çevirdi, sendeleyerek geri çekildim. Boğulacağım, ya da damarlarımdan biri çatlayacak sandım.

Bu sahne iki dakikada bitmişti. Catherine serbest kalmıca, iki elini şakaklarına götürmüştü, sanki kulaklarının yerlerinde durup durmadıklarına bakıyormuş gibi yapıyordu. Şaşkınca masaya dayanmış olan zavallı yavrucak korkudan da tir tir titriyordu.

Alçak herif, yere düşen anahtarı almak için eğilirken: «Görü-

292

yorsun ya, ben çocukları adam etmesini çok iyi bilirim!» dedi. «Hadi şimdi git, sana az önce de söylediğim gibi, Linton'ın yanına otur, rahat rahat ağla. Yarın senin baban olacağım. Birkaç güne kadar da benden başka baban kalmayacak. Alabildiğine dayak da yiyeceksin. Sıska olmadığın için buna dayanabilirsin. Gözlerinde o şeytan öfkesini bir daha görürsem her gün sana dayak tattırabilirim.»

Cathy, Linton'ın yanına gidecek yerde, bana koştu, diz çöküp alev alev yanan yanaklarını kucağıma dayayarak hıçkırarak ağlamaya başladı. Halasının oğlu ise, divanın bir köşesine fare gibi sinmişti, dayağı onun yerine başkası yedi diye için için seviniyor olmalıydı.

Heathcliff hepimizin bitkin olduğunu görünce, yerinden kalktı. Ustaca bir tavırla çayı kendi hazırladı. Fincanlarla tabaklar da zaten masadaydı. Çayı boşaltıp bana da bir fincan uzattı.

«İç de öfken geçsin,» dedi. «Şu senin yaramaz şımarığınla benimkine de ver. Ben hazırladım ama, zehirli değil. Ben sizin atları aramaya gidiyorum.»

O gider gitmez, ilk düşüncemiz bir çıkış yeri aramak oldu. Mutfak kapısını denedik, dışarıdan kilitlenmişti. Pencerelere baktık, Cathy'nin ince bedeninin bile geçemeyeceği kadar dardı, iyice hapsedilmiş olduğumuzu görünce: «Bay Linton!» diye bağırdım, «sen o alçak babanın ne yapmak istediğini biliyorsun-dur. Bunu hemen bize de anlat, yoksa o senin dayının kızına yaptığı gibi ben de senin kulaklarına tokatları indireceğim.»

Catherine de: «Evet, Linton, bunu söylemelisin,» dedi. «Ben senin iyiliğin için buraya geldim. Bu dediğimizi yapmazsan hayli nankörlük etmiş olursun.»

Linton: «Bana biraz çay verin, susadım,» dedi. «Ondan sonra anlatırım. Bayan Dean, sen yanımdan uzaklaş. Başımda dikilip durman hoşuma gitmiyor. Aman, Catherine, gözyaşlarını çayıma akıyor. Ben bunu içmem. Bana başka çay verin.» Catherine başka bir fincanı ona doğru itti, yüzünü sildi. Bu

293

küçük alçağın kendi canı tehlikede olmadığı için bu kadar rahat olması beni iğrendirmişti. Uğultulu Tepeler'e girer girmez kırdaki telaşlı, acılı hali geçmişti. Bundan da, bizi aldatıp getiremezse başına sayısız bela açılacağını ona söylenmiş olduğunu anladım. Eh, bunu da başardığına göre şimdilik kendisi adına korkulacak şeyi yoktu.

Çayından birkaç yudum içtikten sonra: «Babam bizim evlenmemizi istiyor,» dedi. «Senin babanın buna rıza göstermeyeceğini de biliyor... Bu arada, fazla beklersek benim ölüvermemden de korkuyor. Onun için, yarın sabah evleneceğiz. Siz geceyi burada geçireceksiniz. Onun dediğini yaparsanız, ertesi gün beni de alıp eve dönebileceksiniz.»

«Seni de onunla götüreceğim ha, zavallı insan taslağı!» diye bağırdım. «Sen mi evleneceksin? Bu adam kesinlikle delirmiş... ya da herkesi ahmak sanıyor. Böyle güzel bir genç kızın, böylesine sağlıklı, hayat dolu bir kızın senin gibi özürlü bir maymuna kendini bağlayabileceğini mi sanıyorsun? Değil Bayan Catherine Linton, seni kocalığa kabul edecek bir kadın çıkabilir mi hiç? O alçakça yalvarmalarla, hilelerinle bizi buraya gelmeye zorladığın için de seni iyice kırbaçlamalı. Öyle bön bön bakma! Şimdi seni o tiksindirici ihanetin, ahmakça böbürlenmelerin için tutup bütün gücümle yerlerde süründürsem iyi olur.»

Onu şöyle birazcık da hırpalamadım değil. Fakat hemen öksürük krizi geldi; onun arkasından da her zamanki inleme, ağlama fasılları başladı.

Catherine de bana çıkıştı. Sonra yavaşça çevresine göz atarak: «Bütün gece burada mı kalacağız!» diye söylendi. «Ellen, şu kapıyı ateşe verir yakarım da yine çıkar giderim.»

Dediğini de hemen yapacaktı ama, Linton yine kendi canını düşünerek telaşlandı. Gücsüz kollarıyla kıza sarılıp ağlamaya başladı.

«Benimle evlenip kurtarmak istemez misin? Grange'e gelmemi istemiyor musun? Ah sevgili Catherine'im, sen zaten beni

294

terk edip gitmemelisin. Babama boyun eğmelisin. Bunu yapmak zorundasın.»

Kız: «Ben kendi babama boyun eğmek zorundayım,» diye karşılık verdi. «Hem onu böyle kuşku içinde beklemekten de kurtarmam gerekir. Bütün gece ha... Peki, babam ne düşünür? Zaten daha şimdiden endişelenmeye başlamıştır bile. Evden dışarı çıkmak için bir şeyleri ya kırarım, ya da yakarım... Kes sesini! Senin için bir sorun yok. Fakat, bana engel olmaya kalkarsan, Linton... Şunu bil ki ben babamı seni sevdiğimden fazla severim.»

Bay Heathcliff'in korkusundan oğlanın dili açılmıştı. Catherine, neredeyse yumuşayacaktı ama, yine de eve gitmesinin gerektiğinde üsteledi. Oğlanın bencil acısını yatıştırmaya çalışıp onunla anlaşmak da istiyordu. Onlar bu haldeyken zindancımız da tekrar içeri girdi. •

«Sizin hayvanlar başlarını alıp gitmişler,» dedi. «Yine niye mızızlanıyorsunuz, Linton? Bu kız sana neler yaptı bakayım? Hadi, hadi, sus da doğruca yatağına git. Onun sana şimdi çektirdiklerini birkaç ay içinde güçlü yumruklarınla ödeteceksin, oğlum. Sen hep saf aşk yüzünden böyle mızıldanıyorsun, değil mi? Dünyada başka hiçbir şey seni ilgilendirmiyordun.. Korkma, kız senin olacak... Hadi, yatağa... Bu gece Zillah yok. Onun için, kendi kendine soyunacaksın. Kapa çeneni! Bir kez kendi odana gittin mi ben senin yanına yaklaşmam, korkma. Ha, şunu da söyleyeyim, bugün işini iyi yaptın sayılır. Geri kalanıyla ben igi-leneceğim.»

Bunları söylerken, kapıyı açmış, oğlu geçsin diye bekliyordu. Oğlan da kapıdan çıkarken sahibinin tekme atmasından korkan bir köpek gibi yan yan yürümüştü.

Kapı tekrar kilitlendi. Heathcliff, hanımımın benim sessizce önünde durduğumuz ocağa yaklaştı. Catherine, gözlerini kaldırıp ona baktı, sonra elini kaldırıp yanağına götürdü. Adamın yakınlığı onda acı bir heyecan uyandırmıştı. Onun yerinde kim ol-

295

sa bu çocukça davranışı önemsemezdi fakat Heathcliff somurtup homurdandı:

«Demek benden korkmuyorsun ha? Cesaretini de iyi gizliyorsun, doğrusu. Pekâlâ korkmuş gibisin oysa.»

Kız: «Şimdi korkuyorum,» dedi. «Çünkü burada kalırsam babam epey üzülecek. Onu üzme ben nasıl katlanabilirim! Hem de... hem de... Bay Heathcliff, bırak evime gideyim. Linton'la evleneceğime söz veriyorum. Babam da onunla evlenmemi ister. Zaten ben de onu seviyorum. Hem benim kendi arzumu yapmayı düşündüğüm bir şeyi siz niye zorla yaptırarsınız?»

«Hele bir zorla yaptırmaya kalkışın da görelim!» diye bağırdım. «Tanrı'ya şükür bu ülkenin yasaları var. Böyle insanların uğramadığı yerlerde bile yasa var. Özoğlum olsa, gider yine ihbar ederim. Çünkü bu öyle bir suçtur ki, din adamlarının bağışlamalarının dışında kalır.»

Haydut herif: «Sus!» dedi. «Çeneni iblis çarpsın... Senin konuşmanı istemiyorum. Bayan Catherine Linton, babanın üzüleceğini düşünmek bana büyük bir keyif verir. Hem daha da fazla keyiflenmek için bu gece uyumayacağım. Yirmi dört saat evimde kalmanı sağlamak için bundan daha iyi bir neden bulamazdım. Linton'la evlenmeye söz vermene gelince; bu sözünü tutman için ben gerekeni yapacağım, çünkü sözün yerine gelmeden buradan bir yere ayrılamayacaksın.»

Catherine acıyla ağlayarak: «Öyleyse Ellen'i eve gönderin, babama benim güvende olduğumu söyleyin,» dedi, «ya da beni hemen şimdi evlendirin. Zavallı babacığım! Ellen, bizim kaybolduğumuzu düşünecek. Ne yapacağız şimdi?»

Heathcliff: «Hayır, hiç de öyle sanmaz,» dedi. «Kendisine bakmaktan usanıp biraz eğlenmek için kaçtığını düşünür. Hem babanın emirlerini hiçe sayarak kendi arzunu evime girdiğini yadsıyabilir misin? Senin yaşında birinin eğlence araması da olağan. Hasta bir adama, hem de yalnızca baban olan bir hasta adama bakmaktan bıkmak da olağan. Catherine, senin doğdu-

ğün gün babanın da hayatının en mutlu dönemi bitmişti, bunu da unutma. Hatta doğdun diye sana lanetler de etmiştir. O etmediyse bile ben ettim. Şimdi de kendisi dünyayı bırakıp giderken sana lanet etsin, ne çıkar! Onunla beraber ben de ederim. Senden hoşlanmıyorum. Nasıl hoşlanabilirim ki! Ağla ağlayabildiğinçe. Anladığım kadarıyla, Linton uğradığın daha başka kayıpları sana unutturamazsa tek eğlencen ağlamak olacak. Fakat o ileri görüşlü baban Linton'm bunu yapabileceğini sanıyor. Doğrusu babanın öğütlerle, tesseliyle dolu mektupları beni epey eğlendirdi. Son mektubunda da benim elmasından kendisinin elmasına iyi bakmasını, ona sahip olduktan sonra sevecen davranmasını istiyordu, iyi bak, sevecen davranmak ha!.. Tam babaca bir öğüt doğrusu. Aslında, Linton yalnızca kendine iyi bakar, sevecen davranır. Fakat oğlum aynı zamanda küçük bir insafsızdır. Diş--leri, tırnakları sökülmüş olmak koşuluyla ona ne kadar kedi verirsene hepsine işkence yapmaya hazırdır. Evine döndüğün zaman dayısına oğlanın iyi kalpliliğine dair çok güzel hikâyeler anlatabileceğine emin olabilirsin.»

«İşte bunu çok iyi yaptınız!» dedim. «Oğlunuzun yaradılışını anlatın, size ne kadar benzediğini gösterin, işte o zaman Cathy o vahşiyle evlenmeden önce biraz düşünecektir.»

Heathcliff: «Artık oğlanın şirin yönlerini açıklamakta hiçbir sakınca görmüyorum,» dedi, «çünkü kız ya onu kocalığa kabul edecek, ya da burada seninle birlikte efendin ölünceye kadar hapis kalacak. Kimsenin haberi olmadan ikinizi de burada hapis tutabilirim. Buna şüphen varsa, onu sözünden geri dönmeye özendir de gör bakalım.»

Catherine: «Ben sözümünden dönmeyeceğim,» dedi. «Daha sonra Thrushcross Grange'e dönebileceksem hemen bir saat içinde onunla evlenebilirim. Bay Heathcliff, siz acımasız bir adamsınız fakat sanırım bir canavar değilsinizdir. Salt fenalık olsun diye de bütün mutluluğumu bir daha geri gelmeyecek biçimde mahvetmezsiniz. Babam kendisini isteye isteye bıraktığını

296

297

sanır da ben dönmeden önce ölürse, ondan sonra yaşamaya dayanabilir miyim sanıyorsunuz? Ağlamayı da bıraktım artık. Şimdi burada, diz çöküp dizlerinize kapanacağımı, siz bana ba-kıncaya kadar yerimden kalkmayacağım, gözlerimi de gözlerinizden ayırmayacağım. Hayır, diğer yana dönmeyin. Ne olur, bakın! Sizi kızdıracak bir şey görmeyeceksiniz. Sizden nefret etmiyorum. Beni dövdünüz diye size kızmadım da. Siz hayatınızda hiç kimseyi sevmediniz mi, enişte? Hiç mi? Ah, bir kez bana bakmalısınız. Öyle kötü haldeyim ki! Bana üzülmemek, acımamak elinizden gelmez.»

Heathcliff, onu kabaca iterek: «Çek o uğursuz parmaklarını, yoksa tekmelerim seni!» diye bağırdı. «Bana bir yılan sarılsa daha iyi. Bana yaltaklanmayı da nereden düşündün? Senden iğreniyorum!»

Omuzlarını silkti. Sanki bedeni nefretten ürperiyormuş gibi şöyle bir iç çekti. Sonra tekrar yerine oturdu. Ben de ayağa kalkmış, ağzıma geleni söylemeye hazırlanmışım ama, daha ilk sözlerimde ağzımdan bir tek hece daha çıkarsa bir odaya bir başına kapatılacağım tehdidi üzerine susmak zorunda kaldım.

Karanlık çöküyordu. Bahçe kapısından bazı sesler geldi kulağımıza. Evsahibi hemen telaşla dışarı fırladı. Onun aklı başındaydı ama, bizimki değildi. Birkaç dakikalık bir konuşma oldu. Sonra o yine tek başına yanımıza döndü.

Ben Catherine'e: «Geleni Hareton sanmıştım,» dedim. «Ah, onun gelmesini epey isterdim! Kim bilir, belki de bizden yana çıkardı.»

Heathcliff benim sözlerimi duymuştu.

«Grange'den sizi aramaya üç hizmetçi göndermişler,» dedi. «Pencereyi açıp imdat diye bağırmalıydınız. Fakat ben şu delişmen kızın bunu yapmadığına sevindiğine eminim. Burada kalmak zorunda bulunmak onun hoşuna gidiyor.»

Kaçırdığımız fırsatı öğrenince ikimiz de kendimizi tutamaya-rak ağlamaya başladık. O da saat dokuza kadar ağlamamıza

298

ses çıkarmadı. Sonra mutfaktan geçerek yukarı kata, Zillah'ın odasına gitmemizi söyledi. Kıza bu emre boyun eğmesini fısıldadım. Belki de orada pencereden bir kurtulma yolu bulabilirdik, ya da tavan arasındaki tahtaboştan çıkabilirdik.

Ne yazık ki aşağıdakiler gibi bu pencere de epey dardı. Daha önce olduğu gibi burada da dışarıdan kilitlendiğimiz için tahtaboşa da çıkamadık.

ikimiz de yatmadık. Catherine pencerenin önüne yerleşmiş, bir ân önce sabah olsun diye sabırsızca bekliyordu. Biraz dinlenmesi için yalvarıp yakarmalarım karşı da ancak iç çekti.

Ben de, sandalyelerden birine oturmuş, öne, arkaya sallanıyor, o güne kadar görevimdeki ihmallerim yüzünden kendime çıkışıyordum. Nedense birdenbire çalıştığım yerin sahibinin uğradığı şanssızlıkların hepsinin benim kabahatim olduğu aklıma ta-kılverdi. Gerçek böyle değildi, farkındaydım ama, o sıkıntılı gece bana öyle geldi, hatta Heathcliff'in bile benim kadar suçlu olmadığını düşünüyordum.

Saat yedide Heathcliff geldi, Catherine'in kalkıp kalkmadığını sordu. Kız hemen kapıya koşup seslendi:

«Evet, kalktım.»

Heathcliff bunun üzerine kapıyı açıp onu dışarı çekti:

«Öyleyse, hadi,» dedi.

Ben de arkalarından gitmek için ayağa kalktım ama, o yine kapıyı kilitledi. Beni serbest bırakmasını istedim.

«Sabırlı ol biraz,» diye karşılık verdi. «Birazdan kahvaltını göndereceğim.»

Öfkeyle kapıya vurdum, kilidi zorladım. Catherine benim neden hâlâ kapalı tutulduğumu sordu. Sonra, o da bu duruma bir saat daha dayanmaya çalışmam gerektiğini söyledi, ikisi birlikte uzaklaştılar.

Birkaç saat bu duruma katlandım. En sonunda bir ayak sesi duydum ama, Heathcliff'in ayak sesi değildi.

Bir ses: «Size yiyecek bir şeyler getirdim,» dedi. «Kapıyı açın.»

299

Hemen denileni yaptım. Hareton bana bir gün yetecek kadar yiyecek orada duruyordu. Tepsiyi elime tutuşturarak: «Alın bunu,» dedi.

«Biraz dursana,» dedim.

«Hayır!» diye bağırıp geriledi. Biraz kalması için yalvarmama da kulak asmadan çıkıp gitti.

Orada bütün gün, bütün gece, bir gün daha, bir gece daha... derken, beş gece, dört gün tek başıma kaldım. Sabahları bir kez uğrayan Hareton'dan da başka kimseyi göremedim. O da, hani örnek bir gardiyandı. Acıma, adalet duygularımı kamçılar için giriştiğim her şeye karşı sağır, dilsiz, somortuktı.

28

Beşinci günün sabahı, daha doğrusu öğle üstü, değişik bir ayak sesi yaklaştı... daha hafif, daha kısa adımlarla... Bu kez gelen odaya da girdi. Ziyaretçim, omuzlarına kıvılcık renkli bir şal atmış, başına da siyah ipekli başlığını takmıştı. Zillah idi bu. Kolunda söğüt dallarından örülü bir sepet vardı.

«Ah, sevgili Bayan Dean'ciğim!» diye bağırdı. «Gimmer-ton'da sizin hakkınızda bir dedikodu dolaşıyor. Hani ben bile, Bey sizi bulup buraya getirdiğini söylemeseydi, sizinle birlikte Küçükhanım'ın Blackhorse bataklığına saplandığınıza inanamayacaktım. Küçük bir ada üzerinde kaimışsınızdır, öyle değil mi? O delikte ne kadar kaldınız? Sizi bizim Bey mi kurtardı, Bayan Dean? Fakat pek de zayıflamamışsın. Çok sıkıntı çekmediniz ya?»

«Senin o Bey'in alçağın ta kendisi,» diye atıldım. «Fakat yaptıklarının hesabını verecek! Böyle bir palavra uydurmakla kendini kurtaramayacak. Her şey ortaya çıkacak!»

Zillah: «Ne demek istiyorsun yani?» diye sordu. «Kasabada anlatılan hikâye onun palavrası değil ki... Yani sizin bataklıkta

300

: yolunuzu yitirmeniz filan. Ben gelince Earnshaw'ı çağırdım; 'Ben gittikten sonra burada tuhaf şeyler olmuş, öyle mi, Küçükbey?' diye sordum. 'Vah vah, o canlı, neşeli kızla Nelly Dean'e hayli acıdım' dedim. Oğlan bana şaşkınca baktı. Ne demek istediğimi anlamadığını sanarak ona kasabada duyduklarımı anlattım. Bunları Bey de dinliyordu. Kendi kendine usulca gülümseyerek: 'Bataklığa saplanmış olsalar bile şimdi dışarıdalar, Zillah' dedi. 'Nelly Dean şu anda senin odanda. Yukarı çıkınca ona kaçıp gitmesini söyleyebilirsin, işte anahtar da burada. Bataklığın suyu biraz başına vurmuş da aklını oynatmış sanırım. Bıraksaydım, o haliyle soluğu evinde alacaktı. Biraz aklını başına toplayıncaya kadar onu burada tutmayı doğru buldum. Gidebilecek durum-

: daysa, kendisine söyle, doğruca Grange'e gitsin, oradakilere Küçükhanım'ın biraz sonra gelip babasının cenaze törenine yetişeceğini söylesin' dedi.»

Tıkanırcasına: «Bay Edgar öldü mü?» dedim. «Ah Zillah, Zillah!»

Kâhya kadın: «Yo, yo, otur şuraya, benim iyi kalpli kadınıym,» diye yanıtladı. «Daha hastalığın geçmemiş. Bey'in ölmedi. Doktor Kenneth onun bir gün daha yaşayabileceğini söyledi, ben ona yolda rastlayıp sordum.»

Artık kilitli olmadığım için oturacağıma, sokak kıyafetimi yakaladığım gibi aşağıya koştum. İçeri girince bana Catherine'den haber verebilecek birini araştırdım. İçerisi güneş içindeydi. Kapı ardına dek açıldı ama, görünürde kimsecikler yoktu. Hemen çıkıp gitsem mi, yoksa biraz daha kalıp hanımı arasam mı diye bocalarken ağır, bir öksürük dikkatimi ocakbaşına çekti. Linton, bir başına divanda yatıyordu. Elinde tuttuğu şekeri emiyor, bir yandan da kederli bakışlarla beni süzüyordu. «Catherine nerede?» diye aksice sordum. : Onu böyle bulunca korkutup doğruyu söyleteceğimi ummuş-;tum. O saf bir oğlan gibi şekerini emmeyi sürdürdü. «Kız gitti mi?» diye sordum.

301

«Hayır» dedi. «Yukarıda. Gitmeyecek... Biz onu bırakmayacağız.»

«Bırakmayacaksınız demek, küçük ahmak!» diye bağırdım. «Bana hemen onun odasının hangisi olduğunu söyle, yoksa ben seni kuş gibi öttürmesini bilirim.»

«Sen oraya gideyim dersen asıl babam seni öttürür,» dedi. «Catherine'e karşı uysal davranmayacakmışım, babam öyle söylüyor. O benim karımmış, beni bırakıp gitmek istemesi de çok ayıp olumuş. Babam onun benden nefret ettiğini söylüyor; benim ölmemi istiyormuş, böylece benim paramı alacağını umu-yormuş. Ama bunu yapamayacak, evine de gidemeyecek. Hiçbir zaman! istediği kadar ağlasın, hastalansın, gidemeyecek!»

Yine eski işine döndü. Sanki uyuyacakmış gibi de gözlerini kapatmıştı.

«Bay Linton Heathcliff,» dedim, «Catherine'in geçen kış, hani onu sevdiğini söylediğin zaman, sana etmiş olduğu iyilikleri unuttun mu? Sana kitaplar getirmiş, şarkılar söylemişti. Kış demeden, yağmur demeden seni görmek için birçok kez buraya gelmedi mi? Bir akşam, gelemediği için, bekleyip de düş kırıklığına uğrayacaksın diye az mı ağlayıp sızlanmıştı! Sen de o günlerde kızın senden yüz kez daha iyi bir insan olduğunu, kendini ona uygun görmediğini söylüyordun. Şimdiyse babanın ikinizden de nefret ettiğini bildiğin halde, sözlerini dinliyorsun, ona karşı babanla bir oluyorsun... Vefana diyecek yok; öyle değil mi?»

Linton'ın ağzının bir köşesi çarpıldı, dudaklarını arasındaki şekeri eline aldı.

«Uğultulu Tepeler'e de senden nefret ettiği için mi geldi sanıyorsun?» dedim. «Düşün bir... Parana gelince, senin paraya sahip olup olmayacağını bile bilmiyor. Hem, sen onun hasta olduğunu söylüyorsun da, böyle yabancı bir evde, bir başına bırakıyorsun ha? Sen ki, böyle ihmal edilmenin acısını çok iyi bilirsin. Bir zamanlar sen acı çekerken o da seninle beraber üzülmüyordu.

302

Sen ise şimdi onun acı çekmesine üzülmiyorsun. İşte görüyorsun, ben, ihtiyar bir kadın, yalnızca bir hizmetçi olduğum halde, acı acı ağlıyorum. Sen ise kıızı o kadar sever görünürken, ona tapman gerekirken bütün gözyaşlarını sürekli kendine saklıyor, orada rahat rahat yatıyorsun. Ah, sen ne yüreksiz, bencil oğlanın birisin!»

Linton Heathcliff, öfkeyle karşılık verdi:

«Ben onun yanında kalamam! Burada yalnız durmayı ister miydin? O kadar ağlıyor ki dayanamıyorum. Babamı çağırırım dediğim halde susmuyor. Bir keresinde çağırdım da. Babam, susmazsa onun boğazını sıkacağını söyledi. O odadan çıkar çıkmaz, kız yine ağlamaya başladı. Bütün gece ağladı, inledi. Uyuyamıyorum diye feryat ettiğim halde susmadı.»

Bu baş belası yaratık, dayısının kızının çektiği acıları anlayacak güçte değildi, bunu anladığım için: «Bay Heathcliff burada değil mi?» diye sordum.

«Avluda,» dedi. «Doktor Kenneth'le konuşuyor. Doktor, dayımın artık ölmek üzere olduğunu söyledi. Neyse, çok iyi! Buna sevindim, çünkü o öldükten sonra Grange'in sahibi ben olacağım. Catherine de oradan sürekli 'Benim evim' diye söz eder. Oysa, orası benim, onun değil. Babam ona ait olan her şeyin benim olduğunu söylüyor. Onun güzel kitaplarının hepsi benim. Onları bana vermeyi zaten önermişti. Anahtarı alıp da onu dışarı çıkarabilirsem o güzel kuşları da, atı da benim olacak. Ben kendisine bana verecek bir şeyi olmadığını, zaten hepsinin bana ait olduğunu söyledim. İşte o zaman ağlamaya başladı, boynundan küçük bir resim çıkardı. Bunu da almam gerektiğini söyledi. Bu, altın bir koruma içinde iki resimdi. Bir yanda annesinin, diğer yanda dayımın gençlik resimleri vardı. Bunlar dün oldu. Bu resimlerin de benim olduklarını söyledim, elinden almaya çalıştım. Cadı yaratık bırakmadı, beni itti, canımı yaktı. Ben de çılgıncı bastım, çünkü o sadece bundan korkuyor. Babamın geldiğini duyunca resimleri ikiye ayırdı, bana annesinin resmini verdi, di-

303

gerini de saklamaya çalıştı. Babam: 'Ne oluyor?' diye sorunca ben her şeyi anlattım. Babam bendeki resmi aldı. Ona da kendisindeki resmi vermesini emretti. Catherine vermedi. Babam da onu tek tokatta yere serdi, resimlerin konulduğu şeyi aldı, zincirini kopardı, ayağının altında ezdi.»

Linton'ı konuşturmak istediğim için: «Catherine'in dayak yemesine sevindin mi bari?» diye sordum.

«Gözlerimi kapattım,» dedi. «Babam bir köpeği, biralı döverken de gözlerimi kapatırım, çünkü çok kötü döver. Fakat başlangıçta onun dayak yemesine biraz da sevinmişim, çünkü Catherine beni itmekle bunu hak etmişti. Babam gittikten sonra Catherine beni pencerenin yanına çağırdı, yanağının içeriden yarılmış olduğunu gösterdi. Ağzının içi de kan doluydu. Ondan sonra, yerden resim parçalarını topladı, yüzü duvara çevrili halde oturdu. Ondan beri de benimle hiç konuşmuyor. Bazen onun acıdan konuşmadığını da düşünüyorum. Böyle olduğunu düşünmek de hoşuma gitmiyor. Fakat doğrusu, sürekli ağlamakla da iyi

etmiyor. Öyle solgun, öyle vahşi bir hali var ki korkuyorum.»

«İstersen anahtarı alabilir misin?» diye sordum.

«Evet, yukarıdaysa alabilirim ama, şimdi oraya çıkamam.»

«Hangi odada anahtar?» diye sordum.

«Hayır!» diye bağırdı, «onun nerede olduğunu sana söylemeyeceğim. Bu bizim sırrımız. Hiç kimse, Hareton da, Zillah da bilmeyecek, işte, görüyor musun, beni yordun... Git buradan, git buradan!»

Yüzünü koluna yasladı, gözlerini yumdu. Bay Heathcliff'le karşılaşmadan çıkıp gitmenin daha doğru olacağını düşündüm. Hanımı kurtarmak için Grange'den yardım getirecektim.

Eve vardığım zaman iş arkadaşlarımın beni görmekten duydukları sevinç de, şaşkınlık da çok büyük oldu. Hele Küçükhanım'ın sağ olduğunu öğrenince birkaçı koşup haberi Bay Ed-gar'a müjdelemek istediler fakat bu işi kendimin yapacağımı söyledim.

304

Onu şu birkaç günde o kadar değişmiş buldum ki! Uzanmış, ölümü bekleyen bir keder, bir teslimiyet simgesi gibiydi. Çok da genç görünüyordu. Gerçek yaşı otuz dokuzdu fakat en aşağı on yaş daha küçük gösteriyordu. Sürekli kızının adını mırıldandığına göre onu düşünüyor olmalıydı. Eline usulca dokunup; «Catherine gelecek, efendiciğim,» diye fısıldadım. «Kendisi sağ, sağlığı da iyi. Dilerim bu gece buraya gelir.»

Bu haberin yarattığı ilk tepki karşısında, elimde olmadan titredim. Yattığı yerden biraz doğruldu, ilgiyle baktı, sonra baygın bir halde yatağına düştü.

Bey biraz toparlanır toparlanmaz, nasıl zorla Uğultulu Tepe-ler'e götürüldüğümüzü, orada nasıl mahpus tutulduğumuzu anlattım. Heathcliff'in beni içeriye girmeye zorladığını söyledim fakat bu pek de doğru değildi. Olabildiğince Linton'ı kötülememeye uğraştım, babasının acımasızca davranışlarının da hepsini anlatmadım. Zaten dolup taşmakta olan kadehine yeni acılar eklemek istemiyordum.

Bay Edgar, düşmanın amaçlarından birinin de neyi var, neyi yoksa oğluna, daha doğrusu kendisine mal etmek olduğunu anlamıştı ama, bunu yapmak için ölümünü niye beklemediğine de bir türlü akıl erdirememişti, çünkü kendisiyle yeğeninin aşağı yukarı aynı zamanda öleceğinden habersizdi.

Neyse ki, bu durumda vasiyetnamesinin değişmesi gerektiğini akıl edebildi. Catherine'e ayırdığı serveti doğrudan doğruya ona bırakacağına, kızı yaşadıkça bir kurulun emrine bırakmaya karar verdi. Catherine bu kurulun yardımıyla servetinden yararlanabilecekti. Ondan sonra da, çocukları olursa mirastan onlar da aynı biçimde yararlanacaklardı. Bu şekilde, Linton ölse bile Bay Edgar'ın malına Heathcliff sahip olamayacaktı.

Emri üzerine noteri çağırtmak için bir adam yolladım. Ayrıca, silahlı dört adamı da Küçükhanım'ı gardiyanının elinden kurtarmaya yolladım. Her iki iş için de gidenlerin dönüşü epey gecikti. Önce notere giden uşak geldi. O gittiği zaman noter Bay Green

Uğultulu Tepeler / F: 20

305

evinde değilmiş, iki saat onu beklemek zorunda kalmış. Noter eve gelince de kasabada bitirmesi gereken birkaç işi olduğunu, ama gün doğmadan Thrushcross Grange'e geleceğini bildirmiş. Diğer dört adam da eve yalnız döndü. Catherine'in epey hasta, odasından dışarı çıkamayacak ölçüde hasta olduğunu, Heathcliff'in onlara kızı göstermediğini söylediler.

Aptal adamları bu yüzden iyice azarladım ama, Bey'e hiçbir şey söylemedim. Sabahleyin bir srt adamla Uğultulu Tepeler'e gidip, tutsağı sessizce teslim etmezlerse oraya saldırmak için planlar hazırladım. «Her ne pahasına olursa olsun babası kızını görecek!» diye sürekli kendi kendime yeminler ediyordum.

Neyse ki, oraya gitmeme, başımı belaya sokmama gerek kalmadı. Saat üçte, bir testi su almak için, aşağı inmiştim Testi elimde, taşlıktayken, sokak kapısı hızlı hızlı vurulunca heyecanlandım. Sonra toparlanarak: «Noterdir,» dedim. «Noter Green'den başkası olamaz.» Kapıyı başkasına atırmayı düşünürken kapı bir daha vuruldu; bu kez pek hızlı vurulmamıştı ama, ısrarlıydı. Testiyi merdiven başına bıraktım, adamı daha fazla bekletmemek için kapıya gittim.

Dışarı hasat mevsiminin mehtabıyla pırıl pırıldı. Gelen noter değildi. Benim o tatlı Küçükhanım'ım hikırarak boynuma atıldı.

«Ellen, Ellen, babam sağ mı?» diye sordu.

«Evet,» diye bağırdım. «Evet, meleğim, yaşıyor. Tanrı'ya şükürler olsun, sen de artık bizimlesin...»

Soluk soluğa yukarıya, babasının odasına koşmak istedi ama, ben onu biraz oturup dinlenmeye, birkaç yudum su içmeye zorladım, solgun yüzünü yıkatıp nlğmle ovarak kuruldım, yanakları biraz renklendi. Sonra da babasının odasına önce benim gidip haber vermemin daha doğru olacağını söyledim. Ayrıca, babasına Heathcliff'in oğluyla mutlu yaşayacağını söylemesini de tembihledim. şaşkınca baktı; sonra, neden yalan söylemesini istediğimi anlayınca yakınp sızlanmayacağına söz verdi.

306

Baba-kızın buluşmasını izlemeye dayanamazdım. Bir eyrek saat kadar kapının önünde bekledikten sonra, rke çekine içeri girdim ama, yatağa sokulamadım. Neyse, buluşma epey sakin geçti. Catherine'in üzüntüsü babasının sevinci ölçüsünde sessizdi. Kız, görünüşte sakince babasına sarılmış, onu tutuyor, babası da sevinçten, heyecandan büyümüş gözlerle na bakıyordu.

Bey mutluluk içinde öldü, Bay Lockwood, evet, öyle öldü. Kızının yanaklarını öperken: «Ben onun yanma gidiyorum, sen de bizim yanımıza geleceksin, sevgili çocuğum,» diye mırıldandı. Ondan sonra da bir daha ne kmildadı, ne konuştu; nabızı durup, ruhu uçuncaya kadar o neşeli, canlı bakışlarını kızından ayırmadı. Öyle sakin, öyle kıvranmadan öldü ki, hiç kimse öldüğü aņı bilemedi.

Catherine'in gözlerinde ya dökecek yaş kalmamıştı, ya da üzüntüsü gözlerinden yaşlar boşanmasına fırsat vermeyecek ölçüde büyüktü. Olduğu yerde kuru gözlerle gün ağarmcaya kadar, hatta öğlene dek oturdu. Ben onu yerinden kalkıp biraz dinlenmeye zorlamasaydım, ölünün baş ucunda kim bilir ne kadar oturacaktı! Onu iyi ki kaldırmışım, çünkü yemek zamanı noter, Uğultulu Tepeler'e uğrayıp talimat almış olarak, bize geldi. Bu adam kendini Bay Heathcliffe satmıştı, beyimin emirlerine uymayı geciktirmesi de bu yüzdendi. Neyse ki, kızı geldikten sonra Bey dünya işleriyle ilgisini kesmişti, bir huzursuzluk duyacak halde değildi.

Bay Green evde herkese her şey hakkında emirler vermeye girişti. Benden başka ne kadar hizmetçi, uşak varsa hepsinin kovulacağım söyledi; aldığı yetkiye de dayanarak, neredeyse Bay Linton'ın karısının

yanına değil de kilise avlusundaki aile mezarlığına gömülmesini isteyecek ölçüde işi aşırıya vardi racaktı. Tanrı'ya şükür ki ortada vasiyet vardı, ben de buna aykırı olan her harekete karşı bütün gücümle karşı koyuyordum.

Cenaze töreni hızla bitirildi. Catherine, yani şimdiki Bayan

307

Linton Heathcliff, babasının ölüsü evden çıkarılıncaya dek Gran-ge'de kalma izni almıştı.

Bana anlattığına göre, onun acılı hali karşısında Linton onu saliverme tehlikesini en sonunda göze almış. Daha önce Catherine benim yolladığım adamların Heathcliff'le tartışmalarını, He-athcliff'in onlara verdiği yanıtı da duymuş. Bu onu epey ümitsizliğe düşürmü ş. Ben ayrıldıktan hemen sonra yukarıdaki küçük odaya çıkan Linton'ı korkutarak, babası yukarı çıkmadan, anahtarı vermeye zorlamış. Oğlan kilidi açmış, sonra kapıyı kapatmadan tekrar kilitlemek kurnazlığını göstermiş. Yatma vakti gelince de Hareton'ın odasında yatmak için yalvarmaya başlamış. Bir kereye mahsus olmak üzere bu arzusu kabul edilmiş.

Catherine, gün ağarmadan kaçmış. Köpekler huylanır da havlar diye, kapılardan çıkmaya cesaret edememiş, boş odaları dolaşıp pencereleri gözden geçirmiş. Neyse, annesinin odasına girmiş, bu odanın penceresinden rahatça çıkarak yakındaki köknar ağacının yardımıyla aşağıya inmiş. Suçortağı ise, aldığı bütün korkakça önlemlere karşın, sonradan cezasını çekti.

29

Cenaze töreninden sonra, akşam üzeri, Küçükhamm'mla beraber kütüphanade oturmuş, üzgün üzgün, her ikimiz de epey ümitsiz bir halde, uğradığımız kaybı düşünüyor, bir yandan da karanlık geleceğimiz hakkında tahminler yürütmeye çalışıyorduk.

Biraz önce, ikimiz de düşünüp şuna karar vermiştik: Catherine için şimdilik en iyi çâre bir süre hiç olmazsa Linton yaşadığı kadar, Grange'de kalmasına izin alabilmektir. Linton'ın karısının yanına gelmesine izin verilecek, ben de onların yanında kâhya olarak kalacaktım. Bu, gerçekleşmesi umulamayacak ölçüde iyimser bir tasarıydı ama, ben yine de umutluydum, evime, işi-

308

me, hepsinden önemlisi, sevgili Küçükhanım'ma tekrar kavuşmanın sevinciyle neşelenmeye bile başlamıştım. Tam bu sırada, kovulup da henüz evden gitmemiş olan hizmetçilerden biri telaşla odaya girdi, «O şeytan suratlı Heathcliff'in avludan içeri girdiğini söyleyerek: «Kapıyı yüzüne kapatıp sürgüleyeyim mi?» diye sordu.

Böyle bir emri verecek kadar çılgın olsaydık bile bunu yapacak zaman yoktu. Heathcliff kapıyı vurmak, ya da geldiğini haber vermek zahmetine katlanmadı. Buranın sahibi olmanın verdiği yetkiye dayanarak, hiçbir şey söylemeden, doğruca içeri girdi. Bize durumu haber veren hizmetçinin sesini duyunca kütüphaneden tarafa yürüdü, içeri girdi. Hizmetçiye dışarı çıkmasını işaret ettikten sonra kapıyı kapattı.

On sekiz yıl önce bir konuk olarak alındığı odaydı bu. Pencereden aynı ayın aydınlığı içeri doluyor, dışarıda aynı güz manzarası görölüyordu. Henüz şamdanı yakmamıştık fakat odanın içi, duvardaki portrelere varıncaya dek, rahatça görülebiliyordu. Bayan Linton'ın kusursuz başı ile kocasının ince, soylu yüzü de belirgince görünüyordu.

Heathcliff ocağa doğru yürüdü. Zaman onun da dış görünüşünde çok az değişiklik yapmıştı. İşte o yine

aynı adamdı; esmer yüzü biraz daha soluk, biraz daha sakindi; bedeni da belki birkaç kilo daha ağırdı, başka da bir değişiklik yoktu.

Catherine onu görür görmez, ayağa kalkmış, dışarı fırlamak istemişti.

Heathcliff kızı kolundan tutarak: «Dur!» dedi. «Bundan sonra kaçmak yok. Zaten nereye gideceksin ki? Seni eve götürmeye geldim. Umarım sadık bir gelin olursun, oğlumu da isyana kış-kırtmazsın. Onun bu işteki payını öğrenince onu nasıl cezalandıracağımı bilemedim. Öyle bir böcek ki, dokunsan eziliverecek. Ama yüzüne bakınca ağzının payını aldığını göreceksin. Önceki gün akşam üstü onu aşağıya indirip bir koltuğa yerleştirdim, sonra da hiç dokunmadım. Hareton'ı da dışarı yolladım. Oda bi-

309

ze kalmıştı, iki saat sonra onu tekrar yukarı götürsün diye, Jo-seph'i çağırdım. O günden beri de beni görünce hayaletle karşılaşmış gibi oluyor. Sinirleri o kadar bozuk ki, beni görmese bile düşünde gördüğünü sanıyor. Hareton da onun geceleri uyanıp saatlerce bağırdığını söylüyor. Kendisini benden koruyasın diye seni yardıma çağırıyormuş. Değerli eşini sevsen de, sevmesen de gelmek zorundasın, çünkü o artık kendi malın. Ben onunla olan ilgilerimi sana devrediyorum.»

Ben: «Catherine'in burada kalmasına izin verseniz,» diye yalvardım. «Hem Linton da buraya gelse, ikisinden de nefret ettiğinize göre onları özleyecek haliniz yok sanırım. Orada bulunmaları yalnızca sizin o bir eşi daha bulunmayan canınızı sıkmaktan başka işe yaramayacaktır.»

Heathcliff: «Ben Grange'e kiracı arıyorum,» dedi. «Çocuklarımın da yanı başımda bulunmalarını isterim kuşkusuz. Hem, bu genç kadın da yediği ekmeği hak etmek için çalışmalıdır. Linton gittikten sonra ben onu lüks içinde, hiçbir işe el sürdürmeden besleyecek değilim. Hadi, elini çabuk tut da hazırlan, beni zor kullanmaya mecbur etme.»

Catherine: «Peki,» dedi. «Dünyada Linton'dan başka sevecek kimsem kalmadı. Onu benden, beni de ondan iğrendirmek için elinizden geleni yaptınız fakat hiçbir zaman bizi birbirimizden nefret ettirmeyi başaramayacaksınız. Ben, ömrüm boyunca ona bir zarar vermenizi engelleyeceğim, beni korkutmanıza da fırsat vermeyeceğim.»

Heathcliff buna: «Sen de yalancı bir kahramansın!» diye yanıt verdi. «Ama seni ona fenalık edecek kadar fazla sevmiyorum ki. İşkence devam ettiği sürece bundan payını alacaksın. Seni ondan nefret ettirecek olan da ben değilim. Bunu, oğlanın o tatlı alışkanlıkları sağlayacak. Senin kaçışın onun sana karşı korkunç bir kin beslemesini sağladı. Onun için, senin bu yiğitçe davranışına teşekkür bekleme. Benim kadar güçlü olsa sana neler yapacağını Zillah'ya anlatırken duydum. İstekli olmasına istekli.

310

Gücün yerine geçecek başka bir şey bulması için güçsüzlük onun zekâsını bileyebilir.»

Catherine: «Onun kötü huylu olduğunu biliyorum,» dedi. «Ne ; de olsa kendi oğlunuz. Ama çok şükür, ben de bağışlayacak kadar iyi huyluyum. Onun beni sevdiğini de biliyorum, işte bundan i .dolayı da onu seviyorum, Bay Heathcliff, sizi sevecek bir kimse-• niz yok. Bizi ne kadar üzerseniz üzün, acımasız olmanızın çek-, tiğiniz büyük üzüntüden kaynaklandığını biliyorum. Çok dertlisiniz, değil mi? Şeytan gibi yalnız, onun kadar intikamcısınız. Sizi hiç kimse sevmiyor. Öldüğünüz zaman da arkanızdan hiç kimse ağlamayacak. Sizin yerinizde olmak istemem doğrusu.» ; Catherine, acı bir yengi ifadesiyle konuşuyordu. Arasına karışacağı ailenin havasını benimsemeye karar vermiş, düşmanlarının acı çekmelerinden keyif alıyormuş gibi bir hali vardı.

Kaynatası: «Orada bir dakika daha durursan asıl kendi yerinde olmak istemeyeceksin,» dedi. «Defol, cadı, git bavulunu topla!»

Catherine somurtarak dışarı çıktı.

O yokken ben de Heathcliff'e Zillah'nın yerine beni alması, onu da buraya yollaması için yalvardım ama, hiçbir şekilde bunu kabul etmedi. Bana susmamı söyledi, sonra da geldiğinden beri ilk kez çevresine şöyle bir göz attı, tablolara baktı. Bayan Linton'ın portresini inceledikten sonra: «Bunu da eve götüreceğim,» dedi. «Ona ihtiyacım olduğundan değil...» Derken, ocağa doğru döndü, -gülümseyerek daha iyi bir sözcük bulamadığım için gülümseyerek diyorum- «Bak, dün ne yaptığımı sana anlatayım,» dedi. «Edgar Linton'ın mezarını kazmakta olan mezarcıya Cathy'nin tabutundaki toprağı kaldırttım, sonra da tabutun kapağını açtım. Onun yüzünü görünce de sürekli orada kalmak istediğimi düşündüm. Yüzü hâlâ bozulmamıştı... Mezarcı beni oradan uzaklaştırmak için epeyce uğraştı. Ölü hava alırsa yüzün değişeceğini söyledi, bunun üzerine ben de tabutun bir yanının çivilerini gevşettim, sonra toprakla örttüm. Tabutun Edgar Lin-

311

ton'ın mezarından yana olan tahtasını değil... Lanet olsun ona! Keşke onun tabutu kurşunla kaplı olsaydı. Sonra, mezarcıya para verip ben oraya gömülünce tabutun o gevşettiğim tarafını çıkarmasını, benim tabutumun da oraya bakan tarafını sökmesini tembihledim, adamdan bunu yapacağına söz aldım. Böylece, Edgar Linton'ın zerreleri bize ulaştığı zaman biz birbirimize iyice karışmış olacağız.»

«Çok büyük bir fenalık yapmışsınız, Bay Heathcliff!» diye bağırdım. «Ölüleri huzursuz etmeye utanmıyor musunuz?»

«Ben kimseyi huzursuz etmedim, Nelly,» dedi. «Ama benim içim biraz rahatladı. Hem, oraya gömüldüğümde de toprak altında kalacağımdan sizler daha emin olacaksınız. Catherine! huzursuz etmek mi? Hayır! Tam on sekiz yıl gece, gündüz o beni huzursuz etti. Hem de, amansızca, dün geceye kadar da hiç ara vermeden... Dün gece ise huzura kavuştum. Rüyamda kendimi sonsuz uykuya dalmış, yüreğim durmuş, yanağım onunkine dayalı, buz gibi olmuş gördüm.»

«Peki, ya o toprak haline gelseydi, ya da daha kötü bir şey olsaydı, o zaman rüyada ne görecektiniz?»

«Kuşkusuz, onunla birlikte çürüyüp gittiğimi, hem de daha büyük bir mutluluk duyarak,» dedi. «Ben böyle bir değişmeden korkar mıyım sanıyorsun? Ben tabutun kapağını açarken öyle bir değişikliklerle karşılaşacağımı sanıyordum fakat ben oraya gidinceye dek böyle bir şey olmayacağına da seviniyorum. Sonra, onun o bütün acılardan uzak sakin yüzünü iyice görmeseydim, içimdeki o tuhaf duygular da kaybolmayacaktı. Bu duygular bende epey tuhaf şekilde başlamıştı. Biliyorsun, o öldüğü zaman deli gibiydim, bana dönsün, ruhu bana dönsün diye sabah akşam dua ediyordum. Ben ruhlara epey inanırım. Onların aramızda yaşayabileceklerine, zaten aramızda dolaştıklarına da eminim.

«Onun gömüldüğü gün kar yağmaya başlamıştı. Akşam üzeri mezarlığa gittim. Kış günlerinde olduğu gibi dondurucu bir rüz-

312

gar vardı. Ortalıkta kimsecikler yoktu. O ahmak kocasının bu geç vakitte ininden çıkıp oralara gelebileceğini hiç düşünmüyordum. Ondan başka da kimsenin burada işi yoktu. Bir başına olduğumu, onunla aramızda yalnızca iki metre derinliğinde bir toprağın bulunduğunu düşünerek kendi kendime: 'Onu

bir daha kollarımın arasına alacağım. Bedeni soğuk gelirse, beni kuzey rüzgârının ürpertiğine, kılmıdamıyorsa uykuda olduğuna inanacağım' diyordum.

«Mezar gereçlerinin bulunduğu kulübeden bir kazma aldım, bütün gücümle mezarı kazmaya başladım. Derken, kazmanın ucu tabutun üstünü sıyırdı. Bu kez toprağı ellerimle kazmaya koyuldum. Tabutun tahta kapağını çektiğçe çivi yerlerinden gıcırdayıyordu. Derken, tam istediğimi elde etmek üzere olduğum anda, tepemde, mezarın başında bana doğru eğilmiş birinin iç çektiğini duydum. Kendi kendime: 'Ah, şunu bir acabilsem!' diye mırıldandım. 'Ah, ikimizin üstünü toprakla örtebilselerdi!' Kapağı daha büyük bir çabayla zoriyordum. Kulağımın dibinde bir iç çekiş daha duydum. Hatta sulusepkenle karışık esen rüzgârın soğuğu yerine ılık bir soluk bile hissettim gibime geldi. Yakınımda canlı bir yaratığın bulunmadığına emindim ama, insan karanlıkta yürürken görmediği bir şeye yaklaştığını nasıl hissederse, ben de Cathy'nin orada olduğunu, yani toprağın altında değil de üstünde olduğunu anlamıştım.

«O ânda içimi bir huzur kapladı. O acı veren işi bıraktım, hemen ferahlamıştım, tanımsız ölçüde rahatlamıştım. O benim yanımdaydı; ben mezarı kapatırken de yanımdaydı, eve kadar da benimle geldi. Sen istersen gül ama, ben Cathy'yi orada göreceğime emindim. Onun yanımda olduğunu biliyordum, onunla konuşmaktan kendimi alamıyordum.

«Uğultulu Tepeler'e varır varmaz kapıya koştum. Kapı sürgü-lüydü. O Kahrolası Hindley Earnshaw ile karım beni içeri almamak için yapmışlardı bunu. Sonra, o adamı gebertinceye kadar tekmelemek için durduğumu, daha sonra da yukarıya, önce be-

313

nim odaya, sonra Cathy'nin odasına koştüğümü anımsıyorum. Onun yanımda olduğunu hissediyordum. Sabırsızca çevreme bakındım. Onu az daha görecektim ama, işte göremiyordum nedense... Onun özleminden, ettiğim duanın ateşinden kan ter içinde kalmıştım ama, yine de göremedim. Hayattayken birçok kez yaptığı gibi bu kez de bana oyun etmişti, işte o gün bugündür, bu azabı bazen daha az, bazen daha fazla çekiyorum. Tam bir cehennem azabıydı bu. Sinirlerim öyle gerilmişti ki çok sağlam olmasalardı gevşerler, Linton'inkiler gibi işe yaramaz olurlardı.

«Evde Hareton'la otururken, dışarı çıkınca Catherine! görebileceğime inaniyordum. Kırdı dolaşırken ise eve girince onu bulacağımı umuyordum. Evden uzağa gittiğim zamanlar da onun Uğultulu Tepeler'de bir yerlere saklandığını düşünerek bir ân önce eve dönmeye bakıyordum. Onun odasında yatmak istesem -oradan da kovulmuştum ya- yatamazdım, çünkü gözlerimi kapar kapamaz, ya pencerenin dışında duruyor, ya odaya giriyor, ya da çocukken yaptığı gibi o güzel başını benim yastığıma koyuyordu. Onu görmek için gözlerimi açmam gerekiyordu. Böylece, bütün gece belki de yüz kez gözlerimi açıyor, sonra tekrar kapıyor, her defasında da düş kırıklığına uğruyordum. Bu bana dayanılmaz azaplar veriyordu. Çoğu zaman yüksek sesle inliyordum. Öyle ki, o bunak hilebaz Joseph de hiç kuşkusuz benim vicdan azabıyla kıvrandığını sanıyordu.

«Ama artık onu gördüğüm için huzura kavuştum, yani bir parça... Ne tuhaf bir öldürme biçimiydi bu! Tam on sekiz yıl, beni boş bir umuttan diğerine düşürerek aldatmakla, santim santim değil de milim milim doğramak benzeri bir şey!»

Bay Heatchliff sustu, alnını kuruladı. Saçları terden ıslanıp alnına yapışmıştı. Gözlerini ocaktaki kıız ateşe çevirmişti. Kaşları çatılmamış, yukarı kalkmıştı. Bu hal yüzündeki korkunç ifadeyi yumuşatmış, onun yerine tuhaf ve üzüntülü bir görünüm, bütün düşüncelerini bir tek nokta üzerinde odaklayan bir görünüm

314

vermişti. Pek benimle konuşur gibi olmadığı için susmayı tercih ettim. Zaten onun konuşmasından da hoşlanmıyordum.

Kısa bir süre sonra tekrar resme bakmaya başladı. Tabloyu duvardan aldı, daha iyi görebilmek için divana dayadı. O bununla ilgilenirken, Catherine içeri girip atı eyerlenir eyerlenmez gitmeye hazır olduğunu söyledi.

Heathcliff de bana: «Bunu yarın yollarsın,» dedi, sonra Cat-herine'e döndü: «Atsız da gidebilirsin. Hava güzel. Hem, Uğultulu Tepeler'de de senin ata ihtiyacın olmayacak. Gideceğin yere yürüyerek gideceksin. Haydi, yürü bakalım!»

Sevgili Küçükhamm'm: «Hoşça kal, Ellen,» diye fısıldadı. Beni öperken dudakları buz gibiydi. «Beni ziyarete gel, Ellen, unutma.»

Hanımın yeni babası da: «Sakin böyle bir şey yapayım demeyin, Bayan Dean,» diye söze karıştı. «Seninle konuşmak istersem ben buraya gelirim. Evimde senin gevezeliklerini istemiyorum.»

Catherine'e önden yürütmesini işaret etti. O da dönüp kalbimi paralayan bir bakışla baktıktan sonra emre uydu.

Bahçeden gidişlerini pencereden izledim. Kız razı olmadığı halde Heathcliff onu zorla koluna taktı, geniş adımlarla ilerledi. Biraz sonra yola girdiler. Ağaçlar onların görünmelerine engel oldu.

30

Ben bir kez, Uğultulu Tepeler'e gittim ama buradan ayrıldığından beri Cathy'yi hiç görmedim. Onu ziyarete gittiğim zaman Joseph, kapıyı bir parça aralamış, içeri girmeme izin vermemişti. Bayan Linton Heathcliff'in işi olduğunu, Bey'in evde olmadığını söyledi. Zillah bana onların durumlarını biraz anlatmamış olsaydı, ölü mü, diri olduklarını öğrenemeyecektim.

315

Konuşmasından anladığım kadarıyla, Zillah Catherine'! epey kibirli buluyor, ondan hoşlanmıyor. Küçük eve geldiği ilk günlerde ondan yardım istemiş ama Bay Heatcliff, kâhya kadına kendi işine bakmasını söylemiş, gelinin de kendi başının çaresine bakmasını söylemiş. Zillah da kalınkafalı, bencil bir kadın olduğu için, bu buyruğa uymuş. Catherine ise bu ihmale epeyce üzülmüş. Sanki Zillah ona büyük bir fenalık etmiş gibi onu da düşman görmeye başlamış.

Altı hafta kadar oluyor, yani siz gelmeden kısa süre önce, Zillah ile kırdan rastlaşmıştık, uzun uzun konuştuk. Bana şunları anlattı:

«Bayan Linton Heathcliff'in Uğultulu Tepeler'e gelir gelmez ilk yaptığı şey bana da, Joseph'e de iyi geceler dilemek için yukarı koşmak oldu. Linton'un odasına kapandı, sabaha dek de çıkmadı. Sonra Bey'le Hareton kahvaltı ederken aşağıya indi, zangırdayıp titreyerek doktoru çağırıp çağıramayacaklarını sordu. Linton epey hastaymış. Heathcliff: «Hasta olduğunu biz de biliyoruz,» dedi. «Fakat onun hayatının beş kuruş değeri yok; onun için, ben de ona metelik harcamam!»

Hanım: «iyi ama, ben ne yapılacağını bilmiyorum. Hiç kims< bana yardım etmezse ölüp gidecek!» dedi.

Bey de ona: «Çık dışarı!» diye bağırdı. «Bir daha da onun sözünü ettiğini duymayayım. Buradakilerden hiç kimse onun halin umursamıyor. Sen umursuyorsan hastabakıcılığı yaparsın yok, umursamıyorsan,

kapısını kilitle, onu kendi haline bırak, dedi.

«Bunun üzerine genç hanım beni taciz etmeye başladı. Bei de o baş belasından çekeceğim kadarını zaten çektiğimi söyle dim. İkimizin de görevleri ayrıydı. Onunkisi Linton'a bakmaktı Bay Heathcliff bu işi Küçükhanım'a devretmesini emretmişti.

«İkisinin nasıl geçindiklerini bilmiyorum. Oğlan epey geçim sizlik etmiş, gün boyu inleyip sızlanmış, kadıncağzın dinlenme sine de fazla fırsat vermemiş olsa gerekti. Bunu zavallının solul

316

L

yüzünden, külçe gibi ağırlaşmış gözkapaklarından anlamak mümkündü. Arada sırada mutfığa iniyor, şaşkınca bakmıyordu. Yardım istemem için kıvrandığı belliydi ama, en Bey'e itaatsizlik edemezdim. Zaten ben onun buyruklarına karşı çıkmaya hiçbir zaman cesaret edemem, Bayan Dean. Doktor Kenneth'in çağırılmasının da doğru olmadığını düşünüyordum ama, herhangi bir öneride bulunmak, ya da yakınmak bana düşmezdi. Ben zaten böyle işlere karışmayı her zaman reddetmişimdir.

Birkaç defa, hepimiz yataklarımıza çekildikten sonra, ben nasılsa odanın kapısını açmış, onu merdiven başında ağlar bulmuştum. O zaman, ne olur, ne olmaz, dayanamaz da karışmaya kalkarım diye kapıyı hızla kapatmışım, inanın, ona epey acıyordum ama, biliyorsunuz, işimden de atılmak istemem.

Nihayet, bir gece, küçükhanım her şeyi göze alarak odama geldi, sözleriyle beni aklımdan alacak ölçüde korkuttu: 'Bay Heathcliff'e söyle, oğlu ölüyor. Bu kez sahiden ölmek üzere olduğuna eminim. Hemen kalk, çabuk git söyle ona!' dedi. Bu sözleri söyler söylemez çıkıp gitti. Ben de bir çeyrek saat kadar, yattığım yerden kulak verdim. Tır tır titriyordum. Hiç ses yoktu. Ev sessizdi. Kendi kendime: 'Küçükhanım aldıyor' dedim. Nöbeti atlatmıştır. Kimseyi huzursuz etmeme gerek yok.' Uyuyakalmışım. Acı bir zil sesiyle uyandım. Evde bir tek zil bırakılmıştı, bunu da Linton kullanıyordu. Bey de odama gelip olanları anlamamı, onlara bir daha zili kullanmamalarını söylememi istedi.

Catherine'in sözlerini Bey'e yineledim kendine sövdü, birkaç dakika sonra da, elinde yanık bir şamdanla, onların odasına gitti. Ben de onun ardı sıra gittim. Bayan Linton Heathcliff, ellerini dizlerinin üzerinde kilitlemiş, yatağın yanı başında oturuyordu. Kaynatası yaklaştı, ışığını Linton'ın yüzüne tuttu, baktı, oğluna dokundu, sonra dönerek: «E, Catherine, şimdi kendini nasıl hissediyorsun bakalım?» diye sordu. Hanımın dili tutulmuştu. Heathcliff tekrarladi: «Söyle, Nasılsın bakalım?» Hanım: «O kurtuldu, ben de serbestim,» dedi. Gizlemeyi başaramadığı bir öfkey-

317

le: «Kendimi çok iyi hissetmem gerekir ama...» dedi. «Ölüme karşı savaşıırken beni o kadar uzun zaman yalnız başıma bıraktınız ki ben artık yalnızca ölüm hissediyor, ölüm görüyorum. Benim de ölüden farkım yok artık.»

Doğrusu, öyle olmuşa da benziyordu. Ona biraz şarap verdim. Zilin gürültüsüne, ayak seslerimize uyanan Hareton'la Joseph de konuşmalarımızı dışarıdan duyarak içeri girdiler. Bana kalırsa Joseph oğlanın aradan çıkmış olmasına sevinir gibiydi. Hareton ise biraz kederli görünüyordu ama, Linton'ı düşünmekten çok, Catherine! izlemeye dalmıştı. Bey ona hemen yatağına dönmelerini söyledi. Onun yardımına ihtiyacımız yoktu. Bey sonradan Joseph'e ölüyü kendi odasına taşıttı, bana da odama dönmemi buyurdu. Bayan Linton Heathcliff kendi başına kalmıştı.

Sabahleyin de bey beni gönderip kahvaltı için aşağıya inmesini istedi. Küçükhanım soyunmuştu, henüz uykuya dalmak üzereydi. Bana da hasta olduğunu söyledi. Ben de buna hiç şaşırmadım. Durumu Bay Heathcliff'e de söyledim.

«Cenaze töreninin bitimine kadar bırak uyusun,» dedi. «Arada uğrayıp bir şeye ihtiyacı var mı, yok mu sorarsın. Onun biraz düzeldiğini fark ettiğinde de bana haber ver.»

Zillah'ya bakılırsa, Catherine on beş gün aşağıya inmemiş. Kadın günde iki kez onu yokluyormuş. Onunla arkadaş olmaya da çalışmış ama, giderek artan bir uysallıkla giriştiği denemelerin hepsi de boşa çıkmış.

Heathcliff de oğlunun vasiyetini göstermek için, bir kez yukarı çıkmış. Linton kendi mallarını, karısından ona geçen mallarla beraber neyi var, neyi yoksa hepsini babasına bırakıyordu. Daha doğrusu, biçare oğlancık, dayısının ölümünde, Catherine'in evden uzak kaldığı hafta içinde, gözdağı yoluyla, ya da aldatılarak böyle bir vasiyet hazırlamıştı. Yaşı küçük olduğu için, arazilere zaten karışamazmış. Bay Heathcliff onların karısıyla kendisine düştüğünü öne sürüyordu. Dostsuz, parasız kalan Catherine, bu işi kurcalayıp onu rahatsız edemezdi.

318

Zillah: «Bu ziyaretin dışında hiç kimse onun kapısına yaklaşmadı, hiç kimse onu sormadı,» diyordu. «Aşağıya da ilk kez bir pazar günü öğleden sonra indi. Yemeğini odasına götürdüğüm zaman, 'Soğukta oturmaya artık dayanamayacağım!' diye bağırıyordu. Ben de ona Bey'in Thrushcross Grange'e gideceğini, aşağı inmek için Hareton ile benden çekinmesine gerek olmadığını söyledim. Heathcliff'in atının nal sesleri duyulmaz olduğunda, karalar giyinmiş, sarı buklelerini de bir Qua/cegi gibi dümdüz boynuna toplamış halde, aşağıya indi. Saçlarını tarayıp dağıtama-mıştı.

«Joseph'le ben pazar günleri çoğunlukla küçük kiliseye gideriz.» (Burada Bayan Dean: «Şimdi büyük kilise rahipsiz kaldığı için, Gimmerton'daki Metodist'lerin, ya da Batist'lerin kilisesine küçük kilise diyorlar» diye açıklama gereğini duydu.) «O pazar Joseph kiliseye gitmişti ama, ben evde kalmayı istedim. Gençlerin yanında onlara sahip çıkan bir büyüğün bulunması sürekli iyidir. Hareton da, utangaç görünüşüne karşın, pek de örnek biri sayılmaz. Kendisine halasının kızının aşağıya inme olasılığının bulunduğunu söyledim, genç hanımın kutsal pazar günü işe el sürülmesini istemediğini, o varken tüfek temizlemek gibi sıradan işlerini bir kenara bırakması gerektiğini bildirdim. Hareton bunu duyunca yüzü kızardı. Gözlerini kirli ellerinin, giysilerinin üzerinde gezdirdi. Yağ şişesiyle barut kutusu bir ân içinde gözden kay-boluverdi. Böylece onun Küçükhanım'la arkadaşlık etmeye niyetlendiğini anladım. Ona kendini beğendirmek de istiyordu anlaşılan. Bey'in yanında cesaret edemediğim biçimde gülererek, isterse ona yardım edebileceğimi söyledim, şaşkın haliyle biraz eğlendim. Bunun üzerine hemen suratı asıldı, sövmeye başladı.»

Zillah burada, davranışlarından hoşlanmadığını sezerek: «Her neyse, bayan Dean,» diye tekrar söze daldı, «sen belki genç hanımını Hareton'a göre epey üstün buluyorsundur, bunda da haklısındır fakat ben de onun azıcık daha kibirsiz olmasını is-

319

terdim. Sonra, bütün o bilgisinin, kibarlığının kendisine ne faydası var? O da senin, benim gibi yoksul, hatta belki daha bile yoksul sayılır, çünkü sen biraz para biriktirebiliyorsundur; eh, ben de kendimce bir şeyler yapabiliyorum.»

Hareton, Zillah'nın ona yardım etmesine izin vermiş, Zillah da onu şişirerek yüzünü güldürmüş. Kadının anlattığına göre böylece Hareton, Catherine'in ona vaktiyle ettiği hakaretleri unutarak, Küçükhanım'ı güler

yüzle karşılamaya çalışmış. Kadın bundan sonrasını şöyle anlattı:

«Küçükhanım içeri bir buz parçası gibi soğuk, bir prenses gibi burnu yukarıda girdi. Ben yerimdem kalkıp oturduğum koltuğu ona verdim. O benim nezaketime dudak büktü. Hareton da kalktı, şöyle ateşe yakın olmak için, divana oturmasını önerdi, soğuktan donmak üzere olduğundan da emin olduğunu söyledi.

Küçükhanım, sözcükleri vurgulayıp, olabildiğince de öfkeli görünmeye çalışarak: «Ben bir aydan beri, dahası belki daha uzun bir süreden beri soğuktan donuyorum,» dedi. Bir sandalye alıp ikimizden de uzak bir yere çekti, oturdu, iyice ısınmaya kadar oturduktan sonra etrafına bakınmaya başladı. Dolaptaki kitapları görünce hemen onları almak için ayağa kalktı, ama, kitaplar hayli yüksekteydi. Hareton, bir süre ona baktıktan sonra, cesaretini toplayıp, yardıma gitti. Küçükhanım eteğini açtı, diğeri de eline gelen kitapları alıp onun eteğine attı.

Bu, oğlan için büyük bir şeydi. Hanımefendi ona teşekkür etmedi, fakat o yine de, yardım etmesine izin verildiği için, minnet duygularıyla doluydu. Küçükhanım kitapları incelerken, o da arkasında ayakta durup izledi. Ara sıra da kitapta hoşuna giden resimleri göstermeye başladı. Diğeri, kitabı sertçe oğlanın elinden çekip aldığı halde o buna hiç alınmadı, hatta biraz daha da gerileyerek kitap yerine onu izlemekle de yetindi.

Küçükhanım kitap okumaya, ya da okunacak bir şeyler aranmaya devam etti. Derken, delikanlının dikkati giderek onun güz,

320

ipek gibi saçları üzerinde toplanmaya başladı. Kızın yüzünü göremediği gibi kız da onu göremiyordu. Oğlan, belki de ne yaptığının ayırımında bile olmadan, bir çocuğun bir mum alevine uzanışı gibi, elini uzatıp bir saça sanki küçük bir kuşa dokunuyormuş gibi, büyük bir özenle dokunuverdi. Küçükhanım öyle bir döndü ki onu gören oğlanın boynuna bir bıçak sapladığını sanırdı.

«Çekil arkamdan!» diye, iğrenme dolu bir sesle bağırdı. «Bana dokunmaya nasıl cüret edebiliyorsun? Sana katlanamıyorum! Bir daha yanıma yaklaşmaya kalkışırsan döner yukarı giderim.»

Hareton aptal aptal geri çekildi, hiç sesini çıkarmadan divana oturdu. Küçükhanım da yarım saat daha kitap karıştırdı. En sonunda, Hareton kalkıp yanıma geldi. «Bize kitap okumasını söy--leyebilir misin, Zillah?» diye fısıldadı. «Boş durmaktan sıkıldım. Hem, sesini duymak hoşuma gidiyor. Onun sesini duymak isterim. Ama, sakın benim istediğimi söyleme, kendin için iste.»

Ben hemen: «Bay Hareton bize kitap okumanızı istiyor,» dedim. «Bunu yaparsanız çok sevinecekmiş, minnettar kalacakmış.»

Küçükhanım'ın kaşları çatıldı, başını kitaptan kaldırıp: «Bay Hareton dahil, hepiniz bilmiş olun ki, bana gösterdiğiniz riyakâr nezaketi sizlere iade ediyorum!» dedi. «Hepinizden tiksiniyorum, hiçbirinizle de bir tek kelime konuşmak istemiyorum. Bir tatlı söz için, dahası birinin yüzünü görmek için hayatımı vermeye razı olduğum günlerde hepiniz benden uzak durdunuz. Fakat size sitem etmeyeceğim. Sizi eğlendirmek, ya da söyleşinizden zevk almak için değil, biraz ısınmak için geldim buraya.»

Hareton: «Ben ne yapabilirdim ki?» diye söze başladı. «Beni nasıl suçlayabilirsiniz?»

Küçükhanım: «Ha, sen bu sözlere dahil değilsin» dedi. «Zaten senden bir şey ummayı düşünmemiştim.»

Onun bu aksiliği karşısında canlanan delikanlı: «Fakat ben

Uğultulu Tepeler / F: 21

321

kaç kez bir şeyler yapmak istedim,» dedi. «Bay Heathcliff'e de: 'Kızın bir yardıma ihtiyacı varsa ben yapıvereyim' demiştim.»

Hanım: «Kapa çeneni! Senin bu kulak tırmalayıcı sesini duy-maktansa dışarıda, ya da nerede olursa, donmaya çoktan razıyım!» dedi.

Hareton da cehenneme bile gitse umurunda olmayacağına ilişkin birkaç sözcük mırıldandı. Sonra, tüfeğini askıdan alıp, pazar temizliğini daha fazla ihmal etmedi. Artık yeterince rahat konuşuyordu.

Küçükhanım tekrar odasına çekilmeyi düşündüyse de soğuk epeyce artmıştı; onun için, gururuna karşın, sık sık aşağıya, bizim yanımıza inmeye başlamıştı. Fakat ben de akıllanmışım, iyilik edeyim derken fenalık görmemeye dikkat ediyordum. O günden beri ben de onun kadar katı davranıyorum. Aramızda da onu seven, biraz hoşlanan bir kimse yok. Zaten böyle bir şeyi hak etmiyor ki. En önemsiz bir şey söylesen, saygı filan gözetmeden, yanıt veriyor. Bazen Bey'in bile sabrını taşıyor, onu kendisini kırbaçlamak zorunda bırakıyor. Canı acıdikça da giderek çekilmezleşiyor.»

Zillah'nın bu anlattıklarını duyunca, işimi bırakıp, bir kulübe tutmayı, ne yapıp edip Catherine'! yanıma almayı da düşündüm. Ama Bay Heathcliff için buna rıza göstermektense Hareton'ın ayrı bir evde oturmasını kabul etmek daha kolaydı. Bence bu durumda Küçükhanım için tekrar evlenmedikçe bir çare yok. Bu da, benim yapabileceğim bir iş değil kuşkusuz.

Ellen Dean'in hikâyesi burada bitti. Doktorun kehanetini umursamadan, hızla iyileşiyorum. Daha ocağın ikinci haftasına da henüz girdiğimiz halde, birkaç gün sonra ata atlayıp Uğultulu Tepeler'e gidebileceğimi sanıyorum. Malsahibime, bundan sora-ki altı ayı Londra'da geçireceğimi söyleyeceğim, İsterse ekimden sonrası için buraya başka bir kiracı bulsun. Burada bir kış daha geçirmeye asla gelemem.

322

31

Dün hava açık, sakın fakat soğuktu. Kararlaştırdığım gibi, Uğultulu Tepeler'e gittim. Kâhya kadın da yazdığı küçük bir pusulayı genç hanıma vermemi istemişti. Ben de onu kırmadım, çünkü bu iyi insan, önerisinde yadırganacak bir şey bulunduğunun farkında bile değildi.

Evin ön kapısı açıktı fakat bahçe kapısı son gelişimde olduğu gibi sıkıca kapalıydı. Kapıyı yumruklayarak, çiçeklikler arasında çalışmakta olan Hareton Earnshaw'i çağırdım. Kapının zincirini açtı, ben de içeri girdim. Hareton, sahiden görülmeye değecek ölçüde yakışıklı bir köy delikanlısıydı. Bu kez ona daha dikkatli baktım. Fakat o, nedense erdemlerini olabildiğince az göstermeye çalışıyordu.

«Bay Heathcliff evde mi?» diye sordum.

Evde olmadığını, öğle yemeğine geleceğini söyledi. Saat on birdi, içeri girip de onu bekleyebileceğimi söyleyince de elindeki çapayı hemen yere bırakıp benimle geldi. Bu, Bey'in yerini tutmak için değil, bir çoban köpeği gibi bekçilik yapmak içindi.

içeri girdik. Catherine oradaydı. Öğle yemeği için sebze ayıklayarak ev işlerine yardımcı oluyordu. Onu ilk gördüğüm günden daha somurtuk, daha neşesizdi. Başını kaldırıp bana bakmadı bile. En sıradan görgü kurallarına bile aldırmadan, elindeki işi yapmayı sürdürdü. Başımın verdiği selama, «Günaydın» deyişime bile yanıt vermedi.

Kendi kendime: «Ellen Dean'in beni inandırmak istediği kadar sıcakkanlı değil,» diyordum. «Evet, güzel olmasına güzel ama, kesinlikle bir melek değil.»

Hareton Earnshaw, öfkeyle, önündekileri alıp mutfığa götürmesini söyledi. O da işini bitirir bitirmez, önündekileri iterek: «Kendin götür!» dedi. Sonra pencerenin önündeki iskemleye oturarak, kucağındaki şalgam kabuklarından kuşlar, hayvan şekilleri kesmeye başladı.

323

Ben de, sanki bahçeyi izlemek istiyormuşum gibi yaparak, ona yaklaştım. Daha önceden kararlaştırdığım gibi Ellen De-an'in mektubunu, Hareton görmeden, kucağına atıverdim. O, yüksek sesle: «Bu da ne?» diye sorup kâğıdı eliyle itti.

Benim iyi niyetle yaptığımı ele vermesine içerlemiştim, mektubun benden olduğunu sanmasından da korkuyordum.

«Eski dostunuz, Grange'deki kâhya kadından bir mektup,» dedim.

Bu sözleri duyunca kâğıdı hemen alıp saklayacaktı ama, Hareton ondan daha çevik davrandı, mektubu tuttuğu gibi yelek cebine attı, bunu önce Bay Heathcliff'in okuması gerektiğini söyledi.

Bunun üzerine, Catherine de sessizce başını diğer yana çevirdi, sonra belli etmeden cebinden mendilini çıkarıp gözlerine götürdü. Dayısının oğlu da onun karşısında yumuşamamak için bir süre çabaladıysa da biraz sonra mektubu cebinden çıkardı, alabildiğine kaba bir tavırla genç kadına doğru fırlattı.

Catherine mektubu yakaladı, heyecanla okudu. Sonra bana insan, hayvan ayırt etmeden eski evinde oturanlara ilişkin sorular sordu. Daha sonra da tepelere doğru bakarak kendi kendine mırıldandı:

«Atımla şu yamaçtan aşağı inmek isterdim. Şu tepelere tırmanmak isterdim. Of, bıktım artık! Burada ahıra kapatılmış gibiyim, Hareton.»

Sonra güzel başını pencerenin pervazına yasladı, yarı esneyerek, yarı iç çekerek derin bir acıya gömüldü. Bizim kendisine baktığımızı fark etmediği gibi bunu umursanıyordu da.

Bir süre sessizce oturduktan sonra: «Bayan Heathcliff,» dedim, «sizi yakından tanıdığımın ayrımında değilsiniz sanırım. Sizi o kadar iyi tanıyorum ki, gelip benimle konuşmanız tuhafıma gidiyor. Kâhya kadın hiç bıkmadan sizi anlatır, sürekli över. Dönüşte mektubu alıp hiçbir şey söylemediğinizden başka size ait, ya da sizden bir haber götüremezsem epey üzülecektir.»

324

Bu sözlere şaşırılmış görünerek: «Ellen sizden hoşlanıyor mu?» diye sordu.

Hiç bocalamadan: «Evet, üstelik pek çok,» dedim.

«Öyleyse, söyleyin ona, mektubuna yanıt yazmak isterdim fakat burada ne kalemim var, ne kâğıdım; hem

boş bir sayfasını yırtıp kullanacak bir kitabım bile yok.»

«Hiç kitabınız yok mu?» diye bağırdım. «Burada kitapsız nasıl yaşadığınızı sorabilir miyim? Grange'de büyük kütüphaneden yararlanırken, yine de kimi zaman sıkıntıdan patlayacak hale geliyorum. Kitaplarım olmasa ben deliririm kesinlikle!»

Catherine de: «Kitaplarım varken ben de sürekli okuyordum,» dedi. «Fakat Bay Heathcliff okumayı hiç sevmeyi için kitaplarımı yok etmeyi aklına takmış. Haftalardan beri bir tek kitabın yüzüne göremedim. Ama birkaç kez Joseph'in din kitaplarını karıştırıyım dedim, çok öfkeleni. Bir kez de, Hareton, senin odanda saklı bir sürü kitap geçti elime. Latince, Yunanca eserler, hikâye, şiir kitaplarıydı, yani hep eski arkadaşlar... bunları buraya ben getirmiştim. Saksâğınlar nasıl salt aşınma zevkini tatmak için gümüş kaşıklar çalar giderse, sen de onları toplayıp götürdün. Onlar senin işine yaramazlar ki... kim bilir, belki de senin işine yaramadıklarına göre başkaları da yararlanmasınlar diye onları saklamışsındır. Belki de kıskançlık yüzünden Bay He-athcliff'i kıskırtıp beni gömümden mahrum bıraktın. Ama onların büyük bir bölümü beynime yazılmış, yüreğime işlenmiştir, bunları de söküp atamazsın ya!»

> Halasının kızı onun edebiyat gömüsünü nasıl elde ettiğini ; söyleyince Hareton Earnshaw'm yüzü utançla kızardı. Kızın suçlamalarını kekeleyerek yalanlamaya çalıştı.

Ben de onu zor durumdan kurtarmak için: «Bay Hareton bilgisini çoğaltmak istiyor,» dedim. «Bilgilerinize de kıskanmak değil, imreniyor olmalı. Birkaç yıla varmaz, tam bir bilgin kesilecektir...»

Catherine: «Bu arada benim de tam bir cahil düzeyine inme-

325

mi istiyor,» dedi. «Evet, kendi kendine hecelemeye çalıştığını da arada duyuyorum. Epey de yanlış yapıyor... Şu 'Av Yarış'nı dünkü gibi bir kez daha okumanı isterdim. Öyle komikti ki! Seni dinledim... zor sözcükler için sözlüğü karıştırdım, bunları okuyamadığım için de sövdüğünü duydum.»

Genç adam bilisizliğinden dolayı alaya alınmasına kesinlikle içlermişti; sonra, bunu kapatmak için kendisi de güldü. Ben de buna yardım etmek istedim. Oğlanın, içinde büyüdüğü karanlığı delip çıkmak için giriştiği ilk denemeler hakkında Ellen Dean'in anlattıklarını da hatırlamışım.

«İyi ama, Bayan Heathcliff,» dedim, «hepimiz bir başlanıç dönemi geçirmişizdir. Önce hepimiz bocalayıp sendelemişizdir. Öğretmenlerimiz de bize yardım etmeyip halimizle eğlenselerdi, hâlâ bocalıyor, sendeliyor olurduk.»

Genç kadın: «Hayır!» dedi, «ben onun ilerlemesini engelle-mak niyetinde değilim. Ama benim olanı kendine mal etmeye, onları ahmakça hatalarla, yalan yanlış okumalarla mahvetmeye de hakkı yok. Bu kitaplar, düzyazı olsun, şiir olsun, bazı hatıralar yüzünden benim için kutsal bir ifade taşımaktadırlar, onun ağzında soytarıya dönmelerine asla izin veremem. Üstelik, sanki salt fenalık olsun diye yapıyormuş gibi, benim en sevdiğim parçaları seçip diline doluyor...»

Hareton'm göğsü bir an kadar sessiz sessiz indi kalktı. Yatıştırması hiç de kolay olmayan bir öfke, eziklikle kıvranıyordu.

Ben ayağa kalktım, onu bu zor durumunda izliyor görünmemek için yerinde bir düşünceyle kapıya doğru gittim, dışarıyı izler gibi yaptım. O da ayağa kalktı, odadan çıktı ama, biraz sonra elinde yarım düzine kadar kitapla döndü. Bunları Catherine'in kucağına atarak bağırdı:

«Al bunları! Bunları dinlemek, okumak, dahası düşünmek bile istemiyorum artık!»

Catherine de: «Ben de artık bunları almam,» diye yanıt verdi. «Onları gördükçe seni hatırlayacak, hepsinden nefret edeceğim.»

326

İlk bakışta en çok okunduğu anlaşılan kitabı açtı, okumayı yeni öğrenen biri gibi heceleyle heceleyle okumaya başladı. Sonra, kahkahalarla gülererek kitabı fırlattı. Derken: «Bir de şunu dinleyin,» diye aynı biçimde eski bir türküyü söylemeye başladı.

Ama delikanlının daha fazla azap çekecek hali kalmamıştı. Esaslı bir tokatla genç kadının şımarık sesini kestiğini duydum. İçimden de delikanlıya hak vermeden edemedim. Küçük cadı dayısının oğlunun işlenmemiş hassas duygularını incitmek için her şeyi yapmıştı. Delikanlı ise kendisine haksızca davrananın - hesabını ancak yumrukla görebilirdi, başka bir şey bilmiyordu.

Daha sonra kitapları toplayıp tümünü ateşe alıverdi. Ama bir öfke uğruna bu kadar değerli şeyi mahvetmenin getirdiği acı da yüzünden okunuyordu. Kitaplar yanarken, bunların ona verdiği zevki, kendisinde her gün biraz daha çoğalan bir başarıya mutluluğu kazandırdıklarını anımsıyordu. Onu gizli gizli çalışmaya zorlayan şeyin de ne olduğunu tahmin ettim sanırım. Catherine karşısına çıkıncaya dek günlük işleriyle uğraşmaktan, kaba saba eğlencelerden hoşnuttu. Ama kızın kendisini küçümsemesinden duyduğu utançla, onun beğenisini kazanma umudu, delikanlıyı yükselmeye kıskırtan nedenler olmuştu. Ne yazık ki, yükselmek için harcadığı gayret onu küçümsemekten kurtarıp beğeni kazanmasını sağlayacağına, tam aksini yapmıştı.

Catherine, ezilen dudağını emip, öfkeli gözlerle alevleri izleyerek: «Evet, senin gibi bir canavar da onlardan ancak böyle yararlanabilir,» dedi.

Beriki de öfkeyle yanıt verdi:

«Sen kapa çeneni, şimdi!»

Öfkesi konuşmasına engel olduğu için hızla kapıya doğru yürüdü, ben de kenara çekilip ona yol verdim. Daha taş merdivenlerden inmeden yukarı çıkmakta olan Bay Heathcliff ile karşılaştı. Adam, elini delikanlının omzuna attıktan sonra sordu:

«Yine ne oldu, oğlum?»

Hareton, öfkesiyle, üzüntüsüyle baş başa kalabilmek için, «Hiç, hiç,» diyerek oradan telaşla uzaklaştı.

327

Heathcliff oğlanın arkasından bakıp iç çekti. Benim arkasında durduğumu bilmediği için: «Kendi planımı kendim bozarsam pek tuhaf olur,» diye mırıldandı. «Ama ne zaman yüzüne bakıp babasıyla benzerlik arasam onun yüzünde halasını buluyorum. Nasıl olur da bu kadar benzeyebilir, anlayamıyorum, yüzüne bakmaya bile dayanamıyorum.»

Bakışlarını yere eğip dalgınca içeri doğru yürüdü. Yüzünde o zamana kadar hiç fark etmediğim tedirgin, tasalı bir ifade vardı. Eskisine göre de bedensel açıdan daha zayıftı.

Gelini, pencereden onun geldiğini görünce, mutfığa kaçmıştı; onun için, ben tek başıma kaldım.

Benim selamıma karşılık olarak da: «Sizi tekrar dışarıda gördüğüme sevindim, Bay Lockwood,» dedi. «Bu sevincim biraz da bencil bir duygudan kaynaklanıyor. Çünkü bu تنها yerlerde sizin kaybınızı bana unutturacak birini bulmak güç. Sizi buralara hangi rüzgârların attığını da kaç kez düşünmüşümdür.»

«Korkarım ki gelgeç bir şey,» dedim. «Aynı biçimde bir başka heves de beni buradan uzaklaşmaya zorlayacak. Gelecek hafta Londra'ya dönmek üzere yola çıkacağım. Size de bir yıllığına kiraladığım Thrushcross Grange'! bu süre sonunda tekrar kiralamayacağımı bildirmeye geldim; dahası, artık orada oturabileceğimi de sanmıyorum.»

«Ya, demek öyle? Dünyadan silinip bir köşeye çekilmekten bıktınız ha? Ama oturmayacağınız ayların kirasını bağışlamamı rica etmeye geidiyseniz, boşuna yorgunluk. Ben kimsede alacağımı bırakmam.»

Epeyce öfkelenmiştim. «Ben böyle bir istekte bulunmaya gelmedim!» diye bağurdım. «Dilerseniz hesabı hemen görelim.»

Sonra, cebimden defterimi çıkardım. Heathcliff, sakince: «Yo, yo!» dedi. «Dönmeyecek olsanız bile, nasıl olsa, giderken borçlarınızı ödemeye yetecek kadar eşya bırakırsınız. Benim öyle fazla acelem yok... Oturun da yemeği beraber yiyelim. Ziyaretini sık sık tekrarlaması tehlikesi olmayan bir konuk çoğunlukla iyi karşılanır. Catherine, masayı hazırla... Nerdesin?»

328

Catherine üstünde çatallar, bıçaklar olan bir tepsiyle görüldü.

Heathcliff, ona ağzının köşesinden usulca: «Sen yemeğini Joseph'le yiyebilirsin,» dedi. «O gidinceye kadar da mutfakta otur.»

Genç kadın, kendisine verilen buyruklara hemen boyun eğiyordu. Belki de adama karşı çıkmaya niyetlenmiyordu bile. Böyle soytarı kılıklı, kaçık insanlarla birlikte yaşamaya alıştığı için daha yüksek tabakadan kimselerin değerini anlamaktan belki de acizdi.

Bir yanımda somurtkan, sıkıcı Heathcliff, diğer yanımda tek kelime etmeyen Hareton olduğu halde, sıkıcı bir yemek yedikten sonra, erkenden ayrılmak istedim. Catherine'! son bir kez görüp Joseph'in canını sıkamak için arka kapıdan çıkabilirdim fakat Ha-reton'a atımı ön kapıya getirmesi emredilmişti. Kendisi de kapıya kadar beni geçirdiği için ben bu isteğimi gerçekleştiremedim.

At üstünde bayıraşağı inerken: «Bu evde ne sıkıcı bir hayat sürüyorlar!» dedim. «Bayan Linton Heathcliff'le ikimiz, iyi kalpli dadısının dilediği gibi, birbirimize bağlanıp şehrin gürültülü havasına beraber göç edebilseydik, bu, onun için peri masallarının gerçekleşmesinden de daha şairane bir olay olurdu.»

32

Bu eylül, kuzeyde oturan bir arkadaşımın çayırımları biçmeye davetliydim. Yola çıkarken kendimi aniden Gimmerton'ın yirmi kilometre berisinde buldum. Yoldaki hanlardan birinde seyis, atlarıma kovayla su verirken, yeni biçilmiş yemyeşil yulaf taşıyan bir arabayı görünce söylendi:

«Nah, işte bunun Gimmerton'dan geldiği ortada. Bunlar hasadı herkesten üç hafta sonra bitirirler.»

«Gimmerton mı?» dedim. Orada geçirdiğim günlerin anıları

329

siikleşmiş, bulanık birer hayal olmuştu. «Ha, evet. Buradan ne kadar sürer?»

«Tepelerin üstünden yirmi kilometre kadar. Yol da elverişsiz.»

içimde, aniden, gidip Thrushcross Grange'i görmek arzusu uyandı. Daha öğlen yeni olmuştu, geceyi de bir handa geçireceğime kendi evimde geçiririm diye düşündüm. Dahası, orada bir gün kalıp malsahibiyle işlerimi yoluna koyar, oralara bir daha gelmek yorgunluğundan da kurtulabilirdim.

Bir süre dinlendikten sonra uşağıma köyün yolunu öğrenmesini söyledim. Hayvanlarımızı yorgunluktan bitkin bir hale getirerek üç saatte oraya ulaşabildik.

Uşağı orada bırakarak, vadiden aşağı kendi başıma inmeye başladım. Gri kilisenin rengi daha koyulaşmış, تنها mezarlık daha da boşalmış gibiydi. Bir koyunun mezarların üzerindeki otları yediğini gördüm. Tatlı, sıcak bir hava vardı. Yolculuk için belki çok sıcaktı ama, yerin, göğün hoş manzarasını izleyerek keyif almama engel olmadı. Ağustos daha yakın olsaydık, bu bomboş kırlarda bir ay geçirmek isterdim. Kışın oradan daha sıkıntılı bir yer bulunmaz fakat yazın da şu tepelerin arasına sıkışmış vadilerden, çalılıklarla kaplı dik yamaçlardan daha güzel bir şey bulmak imkânsızdır.

Gün batmadan Grange'e vardım, içeri girmek için kapıyı çaldım. Bacadan kıvrıla büküle yükselen hafif mavi dumandan içerdekilerin arka odalara çekilmiş olduklarını, beni duymadıklarını anladım.

Avluya gittim. Kapının sundurmasının altında dokuz, on yaşlarında bir kız çocuk, oturmuş, yün örüyordu, ihtiyar bir kadın da binektaşma dayanmış, dalgınca çubuğunu tüttürüyordu.

Kadına: «Bayan Dean içerde mi?» diye sordum.

«Bayan Dean mi dediniz? l-ih... O, burada oturmuyor artık. Tepeler'de...» .

«Şimdi buranın işlerine sen mi bakıyorsun?» diye sordum.

«Evet. Ne yapalım, eve biraz sahip çıkıveriyoruz işte...»

330

«Ya! Ben buranın efendisi Ba Lockhwood'um,» dedim. «Acaba beni barındıracak bir-iki odanız var mı? Geceyi burada geçirmek istiyorum da.»

«Bakın hele! Hiç kimsenin senin geleceğinden haberi yoktu ki. insan bir haber salmaz mı? Çocuklar, nedir bu başımıza gelenler!.. Evde hiç oturulacak yer de yok. Ne yapsak acaba?»

Çubuğunu yere atıp telaşla içeri girdi, kız da onun ardından gitti. Ben de içeri girdim, söylediklerinin doğru olduğunu gözlerimle gördüm. Üstelik, beklenmedik bir zamanda ortaya çıkmakla da kadının aklını başından almıştım.

Ona sakın olmasını söyledim. Ortaliğa şöyle bir göz atacaktım. Ben yokken o da oturma odasında yemek yiyebileceğim bir yer ile uyuyabileceğim bir yatak hazırlayabilirdi. Süpürmek, toz almak filan gerekmezdi, ama ocakları iyice yakıp, kuru çarşaf çıkarması yeterdi.

Gerçi ocağa, ocak demiri yerine süpürgeyi daldırmıştı, daha başka da bir yığın aleti hep yanlış

kullanıyordu fakat iyi niyetle, elinden geleni yapmaya çalıştığı da kesindi. Onun işbirliğine güvenip, dönüşte dinlenebileceğim bir yer bulacağıma inanarak yola çıktım.

Bu geziyi yapmaktan asıl amacım Uğultulu Tepeler'e gitmekti. Avludan çıktıktan sonra aklıma bir şey geldi, geri döndüm.

Kadına: «Uğultulu Tepeler'de işler iyi mi?» diye sordum.

Sıcak kül dolu bir tası elinde taşırken: «Elbette ya. Senin haberin yok mu?» dedi.

: Ona Bayan Dean'in Grange'den neden ayrıldığını da sormak isterdim fakat bu telaşı içinde onu durdurmak olanaksızdı. Bunun için, tekrar döndüm, dışarı çıktım. Arkamda batan güneşin ışıkları, önümde yükselen ayın yumuşak ışığı, biri gittikçe solarken, diğeri gittikçe parlarken, ağır ağır yürümeye başladım. Bahçeden çıkıp Bay Heathcliff'in evine doğru yola düştüm. > Daha ev görünmeden, biten gün batı ufukları boyunca donuk kehribar rengi bir aydınlıktan ibaret kalmıştı fakat o kusursuz

331

ayın aydınlığında yolundaki taşları, çimen yapraklarını tek tek görebiliyordum.

Bahçe kapısının üstünden atlamak şöyle dursun, kapıyı vurmama bile gerek kalmadan, şöyle bir iterek açıverdim.

«işte bu büyük bir ilerleme,» diye düşündüm. Derken burnumun yardımıyla bir başka değişikliği daha fark ettim: iri meyve ağaçları arasından inciçiçeği, şebboy kokulan yükseliyordu.

Kapılar da, panjurlar da açıktı ama, bütün kömür bölgelerinde olduğu gibi, ocakta verdiği göz zevki sıcaklığını unutturan kıpkırmızı bir ateş yanıyordu. Fakat Uğultulu Tepeler'in evi o kadar büyüktü ki, ateşin sığağından kaçmak isteyene gidecek epeyce yer vardı. Şimdi de öyle olmuş, evdekiler pencerelerden birinin önüne oturmuşlardı. Ben içeri girmeden onları görebildiğim gibi neler konuştuklarını da işitiyordum. Bulunduğum yerden onları her ân çoğalan bir merakla, imrenerek seyredip dinledim. Gümüş bir zilin şingirdayışı kadar hoş bir ses: «Aksine,» diyordu. «Bu üçüncü tekrarlayışım, kazkafalı! Bir daha da tekrarlamayacağım. Aklını başına al, yoksa kulağımı çekerim!» Buna kalın, uysal bir ses karşılık verdi: «Peki, öyleyse aksine... Şimdi düzgün okuduğum için bana bir öpücük ver.»

«Hayır, önce başından sonuna kadar hatasız oku bakalım.» Konuşan erkek okumaya başladı. Bu, iyi giyinmiş bir delikanlıydı. Bir masanın başına oturmuş, önüne de bir kitap açmıştı. Yakışıklı yüzü mutlulukla parlıyordu. Gözleri de sabırsız sabırsız önündeki kitaptan omzunu tutan beyaz ele kayıyordu. Elin sahibi ise onun böylece dikkatini dağıttığını fark edince şakacaktan yanağına tokadı yapıştırıyordu.

Elin sahibi, delikanlının arkasında duruyordu. Arada sırada oğlanın yanlış okumasını düzeltmek için ileri doğru eğildikçe altın sarısı bukleleri oğlanın kumral saçlarına karışıyordu. Yüzüne gelince; iyi ki delikanlı bu yüzü göremiyordu, yoksa aklına asla ders girmezdi. Ben görüyordum. Bir zamanlar bu muhteşem gü-

332

zelliğe bakmak yerine daha başka şeyler yapabilecekken olanağı kaçırmış olduğuma yanarak öfkeyle dudaklarımı ısırdım.

Ders bitmişti. Öğrenci sıradan hatalar yapmıştı ama armağanını istemekte üsteledi, en azından beş öpücük aldı. Kendisi de bunların karşılığını bol bol verdi. Sonra kapıya doğru geldiler. Konuşmalarından, dışarıya

çıkmaq üzere olduklarını, kırlarda yürüyüşe çıkacaklarını anladım. Bu sırada şanssız varlığını karşısına çıkarsam Hareton Earnshaw'm kalbinde lanetleneceğini, beni diliyle olmasa bile içinden cehennemin yedi kat dibine yollayacağını biliyordum. Bu yüzden, içim yanarak, süklüm püklüm, mutfığa sığınmak için arka tarafa sıvıştım.

Mutfak kapısı da sürgüsüzdü. Kapının önünde, eski dostum Nelly Dean oturmuş, hem dikiş dikeyor, hem de türkü söylüyordu. Türküsü sık sık içeriden gelen sert, bağınaz, üstelik uyumsuz, bir sesle kesiliyordu.

Nelly'nin işitemediğim bir sözüne karşı bu kalın ses: «Onların sabahtan akşama dek birbirlerine sayıp sövmelerini dinlemek, senin türkülerini dinlemekten daha iyi,» diyordu. «Ne zaman Kutsal Kitabı elime alıp okumaya girişsem hiç utanmadan . o şeytan işi ilâhilerine, adamın tepesini attıran cadılıklara başlıyorsun. A-a-ah ah! Sen yok musun, sen! Bir de diğeri... İkinizin arasında oğlancağız da mahvolacak. Zavalılık! Onu da büyüle-' diniz anlaşılan. Ey Yüce Tanrı, sen bunların cezasını ver! Çünkü bu dünyada ne hak var, ne de adalet.»

Şarkı söyleyen kadın: «Doğru, doğru,» dedi. «Yoksa bizler de çoktan alev alev yanan odunların üstüne oturtulurduk. Ama, bıktım be moruk herif! Otur da bir inanmış gibi incil'ini oku, benim işime de karışma. Bu türkü 'Peri Kızı Annie'nin Düğünü'dür. hoş bir türkü, oyuna da epey uyar.»

Bayan Dean türküyü tekrar başlamak üzereyken ben içeri girdim. Hemen tanıdı, ayağa kalkıp bağırdı:

«Aman Tanrım, Bay Lockwood! Hiç böyle habersiz gelinir mi? Thrushcross Grange'in her yanı kapatıldı. Bize önceden haber vermeliydiniz.»

333

«Orada kalacağım sürece rahat edebilmem için gerekeni yaptım,» dedim. «Yarın tekrar gideceğim. Fakat sen buraya nasıl yerleştin, Bayan Dean, onu anlatsana.»

«Zillâh ayrıldı. Bay Heathcliff de, siz Londra'ya döndükten kısa süre sonra, benim buraya gelmemi, siz dönünceye kadar da kalmamı istedi. Ama, Tanrı aşkına içeri girin. Bu akşam Gimmer-ton'dan buraya yürüyerek mi geldiniz?»

«Grange'den geliyorum,» dedim. «Onlar yatacağım yeri hazırlarlarken ben de Beyinle hesabı görmek istiyorum, çünkü bir daha iş arasında buna zaman ayırabileceğimi sanmıyorum.»

Nelly beni içeri sokarken: «Ne hesabı?» diye sordu. «Bey şimdi burada yok, yakında da dönmeyecek.»

«Kira hesabı.»

«O zaman, işinizi Bayan Heathcliff'le, ya da benimle çözebilirsiniz. Henüz Küçükhanım işlerini kendi başına yönetmeyi öğrenemedi, ben ona akıl veriyorum. Başka kimse yok.»

Ben şaşırmış göründüm.

«Ha, demek siz Heathcliff'in öldüğünü duymadınız?» dedi.

Şaşkınca: «Heatacliff öldü mü?» diye bağırdım. «Ne kadar oluyor öleli?»

«Üç ay kadar oluyor. Fakat önce oturun, şapkanızı alayım da ondan sonra hikâyeyi anlatırım size. Durun bakayım, sizin karnınız da açtır, öyle değil mi?»

«Bir şey istemem. Evde yemek hazırlamalarını söyledim. Sen de otur bakayım. Onun öleceği hiç aklıma gelmezdi. Anlat bu iş nasıl oldu? Onların hemen dönmeyeceklerini söylemiştin. Gençleri mi erekledin?»

«Evet... Her gece uzun uzun gezip geç kaldıkları için onlara çıkışıyorum ama, beni dinlemiyorlar bile. En azından eski biramızdan birkaç yudum için, iyi gelir. Yorgun görünüyorsunuz.»

Daha ben, «İstemem» demeye vakit bulamadan bira getirmek için koştu. Joseph'in de şöyle söylendiğini duydum: «Bu yaşta karının eve erkek alması kepezelik değil de nedir! Hem

334

onlara Bey'in mahzeninden içki de veriyor. O burada olup da görseydi kim bilir ne kadar utanırdı!»

Bayan Dean, yanıt vermek için oyalanmadan, bir dakikada geldi. Elinde yarım litrelik gümüş bir duble vardı, içindekileri keyifle içmeye başladım. Derken, kadın, bana Heathcliff'in hikâyesini anlattı. Onun dediğine göre bu serüvenin sona erişti biraz tuhaf olmuştu.

Siz gittikten on beş gün kadar sonra Uğultulu Tepeler'e çağırılmışım, Catherine'in hatırına seve isteye geldim.

Onunla ilk karşılaşmamız beni hem epey üzdü, hem de şaşırttı. Ayrıldığımızdan beri o kadar değişmişti ki!.. Bay Heathcliff beni buraya getirtmesinin nedenlerini açıklamadı. Yalnızca, Cat-herine'i karşısında görmekten usandığı için beni istediğini söyledi. Küçük salonu kendime oda yapacak, Catherine'! de yanımda " tutacaktım. Ctaherine'i günde birkaç kez görmek zorunda kalması bile onu yeterince sinirlendiriyormuş.

Bu yeni biçim Catherine'in de hoşuna gitmiş gibiydi. Ben de yavaş yavaş Grange'deyken onu oyalayan kitaplarla bir yığın şeyi çalıp getirdim. Bir arada, epey rahat günler geçirebileceğimizi düşünerek kendimi avutuyordum.

Bu hayal fazla sürmedi. Başlangıçta durumundan hoşnut olan Catherine'in yine huzuru kaçmış, sıkılmaya başlamıştı. Bir kez, bahçeden dışarı çıkması yasaktı; onun için, bahar yaklaştıkça, o daracık yerde kapalı olmak canını sıkıyordu. Sonra, evin işlerini yapabilmek için sık sık onu yalnız bırakmak durumunda kalıyordum. O da yalnızlıktan yakınıyordu. Bir başına rahat içinde oturmaktansa, mutfakta Joseph'le dalaşmayı tercih ediyordu. Ben de onların çekişmelerine aldırımıyordum. Fakat bazen Bey evde yalnız kalmak isteyince Hareton da mutfığa gelmek durumunda kalıyordu. Önceleri delikanlı mutfığa girdiği zaman Catherine ya uzaklaşır, ya da sessizce bana yardım ederdi. Delikanlıyı da görmemezlikten gelir, onunla tek kelime etmezdi. Hareton da, suratı bir karış, hiç sesini çıkarmadan otururdu. Bir sü-

335

re sonra Catherine'in halleri değişti, delikanlıyı tek başına bırakamaz oldu. Onunla konuşuyor, ahmaklığı, tembelliği hakkında sözler ediyor, akşamlarını böyle ocakbaşında ateşe baka baka uyuklayarak geçirisine şaştığını belirtiyordu.

Bir keresinde de: «Ellen, tıpkı bir köpek gibi, değil mi? Ya da bir araba beygiri,» diye söylendi, «işini yapıyor, yemeğini yiyor, bıkmadan usanmadan uyuyor. Aklının içi kim bilir ne boş, ne karanlıktır! Sen hiç rüya görür müsün, Hareton? Böyle bir alışkanlığın varsa neler görürsün? Fakat sen benimle konuşamazsın, değil mi?»

Böyle dedikten sonra delikanlının yüzüne baktı. O ne ağzını açıp bir şey söyledi, ne de Catherine'e baktı.

Catherine: «Belki de şu anda rüya görüyordur,» diye diretti. «Bizim köpek omzunu titretti, bak. Ona bir de sen sor, Ellen.»

«Uslu durmazsan Bay Hareton Bey'e seni yukarı yollamasını söyleyecektir,» dedim.

Delikanlı yalnızca omzunu kısmakla kalmamış, aynı zamanda gözdağı veren bir tavırla yumruklarını da sıkıyordu.

Catherine bir başka sefer de: «Ben mutfaktayken Hareton'ın neden hiç konuşmadığını biliyorum,» demişti. «Onunla eğlenirim diye korkuyor. Ellen, sen ne dersin buna? Bir zamanlar kendi kendine okuma öğrenmeye kalkmıştı. Ben güldüm diye kitaplarını yaktı, çalışmaktan caydı. Bu yaptığı sersemce değil mi yani?»

«Seninkisi de şımarıklık değil mi?» dedim. «Hadi, yanıt ver.»

Catherine: «Belki de şımarıklık ettim ama,» dedi, «ben onun ahmakça davranacağını nasıl bilebilirdim? Hareton, sana şimdi bir kitap versem alır mısın? Bir kez deneyeceğim.»

Okumakta olduğu kitabı oğlanın eline tutuşturdu. O da kitabı fırlatıp attıktan sonra bu yaptıklarından vazgeçmezse boynunu kıracağını homurdanarak söyledi.

Küçükhanım: «Neyse, ben kitabı şuraya bırakıyorum,» dedi. «Masanın gözüne koyuyorum. Ben yatmaya gideceğim.»

336

Oğlanın kitaba dokunup dokunmadığına dikkat etmemi kulağıma fısıldadı, odasına gitti. Delikanlı kitabın yanına bile yaklaşmamıştı. Sabahleyin bunu Küçükhanım'a söyleyince epey bozuldu. Delikanlının surat asıp susmasına üzüldüğünü biliyordum. Onun kendi kendini yetiştirmesini engellediği için vicdan azabı çekiyor olmalıydı. Bu yaptıklarını onarabilmek için de olanca zekâsını kullanıyordu. Ben giysi ütülerken, ya da oturma odasında yapamayacağım gündelik işlerle uğraşırken o da, eline güzel bir kitap alıp, yüksek sesle bana okurdu. Hareton da oradaysa en güzel yerinde okumayı bırakır, giderken kitabı da açık bırakmayı unutmazdı. Bunu kaç kez tekrarlamıştı; fakat oğlan da keçi gibi inatçıydı ya. Küçükhanım'ın hazırladığı yemi yakalayacak yerde, yağışlı havalarda Joseph'le ocakbaşında pipo içmeyi tercih ederdi. Ocağın bir yanında o, diğer yanında öteki, - birer robot gibi dururlardı. Yaşlısı kendi deyimiyle 'Rezilce saç-malıklar'ı duymayacak ölçüde sağırdı. Genci ise bunları umur-samıyormuş gibi görünmek için elinden geleni yapardı. Hava iyi olduğu akşamlar, delikanlı ava çıkardı, o zaman Catherine de esner, iç çeker, beni kendisiyle konuşmaya zorlar, ben konuş-• maya başlar başlamaz da ya avluya, ya da bahçeye kaçar. Hiçbirini yapmazsa, son çare olarak ağlamaya başlar, yaşamaktan usandığını söyler, hayatının boşluğundan yakınırdı.

Giderek insanlardan daha fazla uzaklaşan Bay Heathcliff de Hareton Earnshaw'i kendi odasından tamamen uzaklaştırmış haldeydi. Delikanlı, martın başlarında, geçirdiği bir kaza yüzünden bir süre mutfığa kapanmak zorunda kalmıştı.

Delikanlının orada bulunması Catherine'in de işine gelmişti; değilse bile, bu hal kızın yukarıdaki odasından her zamankinden daha fazla nefret etmesine yol açtı. Bu yüzden, beni de sürekli aşağıda iş yapmaya zorluyordu ki kendisi de benimle beraber oraya inebilsin.

Paskalya yortusundan sonraki pazartesi günü, Joseph birkaç hayvan alıp Gimmerton pazarına götürmüştü. Öğleden sonra

Uğultulu Tepeler / F: 22

337

ben mutfakta çamaşır yıkamakla uğraşıyordum, Hareton her zamanki gibi ocakbaşında somurtarak oturuyordu, benim Küçük-hanım'ın'da parmağıyla pencerenin camına şekiller çizerek oyalanmaya çalışıyor, arada türküler mırıldanıyordu. Bazen arlayıp pufluyor, sürekli tütün içip gözlerini ocaktan ayırmayan Hare-ton'a sıkıntılı, sabırsız bakışlar atıyordu.

Işğın önünden çekilmesini, bana gölge ettiğini söyleyince ocağın önüne gitti. Ne yaptığına fazla dikkat edemiyordum ama, şöyle dediğini duydum:

«Hareton, ben artık anladım ki, benim dayımın oğlu olmana seviniyorum... bana bu kadar sert ve kaba davranmazsan...»

Hareton yanıt vermedi.

Catherine: «Hareton, Hareton, Hareton, sana söylüyorum!» dedi. «Duyuyor musun?»

Delikanlı inatçı bir aksilikle: «Git işine be!» diye bağırdı.

Öbürü dikkatle elini uzatıp onun ağzından piposunu çekti.

«Ver şu pipoyu bana.»

Hareton, piposunu onun elinden almayı başaramadan pipo parçalanmış, ateşe atılmıştı. Delikanlı sövdükten sonra bir başka pipo aldı.

Catherine: «Dur, önce beni dinlemek zorundasın!» diye bağırdı. «Bu bulutlar yüzümü yalarken ben konuşamıyorum.»

Hareton kaba bir sesle: «Be kadın, cehennem ol!» dedi. «Beni de rahat bırak.»

Kız: «Hayır, bırakmayacağım!» diye üsteledi. «Seni benimle konuşturmak için ne yapmam gerektiğini bilemiyorum, sen de bunu anlamamaya kararlısın. Ben sana ahmak dediğim zaman kötü bir niyetle söylemedim ki. Seni küçümsemeyi de düşünmedim. Hadi gel, benimle biraz ilgilen. Hareton, sen benim dayımın oğlusun, benim de senin akraban olduğumu kabul ediver.»

«Benim seninle, o pis kibirinle, o lanet olası alaylarınla, oyunlarınla hiç ilgim yok. Bir daha sana yan gözle bakarsam bedenim de, ruhum da cehennemin dibine gitsin. Hadi, şimdiden tezi yok, çık git!»

338

Catherine, kaşlarını çatıp dudaklarını ısırarak pencerenin önündeki sedire gitti. Giderek artan ağlama isteğini gidermek için tuhaf bir melodi mırıldanmaya başladı.

Ben: «Halanızın kızı yaptıklarına pişman olduğuna göre,» diyerek araya girdim, «siz de onunla barışmalısınız, Bay Hareton. Onunla arkadaşlık sizin için de iyi olur. Onun dostluğu sizi farklı bir insan

yapabilir.»

Delikanlı: «Arkadaşlık ha!» diye bağırdı. «Benden nefret edip dururken, beni pabuçlarının tozunu silmeye bile uygun görmezken arkadaşlık kurmak ha!.. Hayır, beni kral yapacağımı bilsem, küçükhanımın gözüne gireceğim diye kendimi küçük düşürmeye dayanmam.»

Cathy, sıkıntısını artık saklamayarak ağlamaya başladı.

«Senden nefret eden ben değilim, asıl sen benden nefret - ediyorsun! Sen de benden Bay Heathcliff kadar, belki ondan da çok nefret ediyorsun!»

Hareton: «Sen lanet olası yalancının birisin!» diye başladı. «Madem öyleydi, ben neden belki yüz kez senin tarafını tutarak onu kızdırdım? Hem de benimle eğlendiğin, adam yerine koymadığın günlerde. Hadi, üstüme varmaya devam edersen, diğer tarafa gider, bana mutfakta rahat vermediğini söyleyiveririm.»

Catherine gözlerini kurularak: «Benim tarafımı tuttuğunu biliyordum,» dedi. «Üstelik, o zamanlar epey dertliydim, herkese kızıyordum; fakat şimdi de sana teşekkür ediyorum. Beni bağışlayan için yalvıyorum. Bundan başka ne yapabilirim?»

Küçükhanım, yine ocakbaşına gidip, içtenlikle elini uzattı. Diğer i ise bir kasırga bulutu gibi karardı, yumruklarını ısrarla sıktı, gözlerini de yerden ayırmadı.

Catherine, bu üsteleyen davranışın hoşlanmamaktan değil de, aksilikten kaynaklandığını içgüdüleriyle sezmişti besbelli, çünkü bir an kararsız durduktan sonra eğildi, dayısının oğlunun yanağına bir öpücük kondurdu.

Küçük haşarı kız, benim onu gördüğümü fark etmemiştir. Tek-

339

rar geri dönüp pencerenin önündeki yerine geçti, sakince oturdu.

Ben çıkışmak ister gibi başımı sallayınca yüzü kızararak: «Peki, başka ne yapabilirdim, Ellen?» diye fısıldadı. «Tokalaş-mıyordu, yüzüme bile bakmıyordu. Ondan hoşlandığımı, kendisiyle barışmak istediğimi göstermem gerekiyor.»

Bu öpücük Hareton'a yetti mi, bilmiyorum. Birkaç dakika yüzünü kimselere göstermemeye dikkat etti. Başını kaldırdığı zaman da nereye bakacağını bilemediği için epey şaşkıındı.

Catherine güzel bir kitabı beyaz bir kâğıda sarıyordu. Bir kurdeleyle de bağladıktan sonra üstüne «Bay Hareton Earnshaw» yazdı. Benden kendisinin aracısı olmamı, armağanı sahibine vermeme istedi.

«Ona şunu da söyle: Kabul ederse yanına gidip kitabı doğru okumasına yardım ederim,» dedi. «Fakat geri çevirirse ben de yukarı çıkacağım, bir daha da kendisini hiç sıkmayacağım.»

Hanımının meraklı bakışları önünde paketi götürdüm, söylediklerini yineledim. Hareton, elini açmak istememiştir, ben de kitabı dizinin üstüne bırakıverdim. Ama kitabı tutup atmadı. Ben yine kendi işime döndüm. Catherine de paketin hışırtısını du-yuncaya kadar başını, kollarını masaya dayayıp öylece kaldı. Sonra, yerinden kalktı, dayısının oğlunun yanına oturdu. Delikanlı titriyordu. Yüzü de sevinçle parlıyordu. O kabalığı, tersliği hemen kaybolmuştu. Başlangıçta Catherine'in sorulu bakışlarına, mırıltılı yalvarmalarına karşı bir tek heceyi bile söyleyecek gücü bulamadı.

Catherine: «Ne olur, beni bağışladığını söyle, Hareton. O minicik sözcüğü söylersen beni o kadar mutlu edeceksin ki!» diyordu.

Delikanlı anlaşılmaz bir şey mırıldandı.

Catherine: «Benimle arkadaş olacak mısın?» diye tekrar sordu.

Hareton: «Hayır, sen hayatın boyunca benden utanırsın son-

340

ra. Ben daha iyi tanıdıkça da utancım kabarıp. Ben de buna dayanamam işte,» dedi.

Catherine tatlı tatlı gülümseyerek onun yanına sokuldu: «Demek benimle arkadaş olmayacaksın, öyle mi?» Ondan sonrasını duyamadım; ama başımı çevirip bakınca, kabul edilmiş olan kitabın üzerine eğilmiş öylesine pırıl pırıl, hayat dolu iki yüz gördüm ki, anlaşmayı her iki tarafın da kabul ettiğine emin oldum. Düşmanlar, bundan böyle, arkadaş olmaya yemin etmişlerdi.

İnceledikleri eser, hoş resimlerle doluydu. Üstelik bu resimler, hem de ikisinin yan yana duruşları onları o kadar memnun etmişti ki Joseph eve gelinceye dek yerlerinden kıpırdamadılar. Biçare adamcağız, Catherine'in Hareton'la aynı kanepede oturup bir elini delikanlının omzuna atmış olmasına çok şaşırdı. Hele delikanlının kıza bu kadar yakın olmaya katlanması karşısında konuşamaz oldu.

Bu durum zavallıya o kadar dokunmuştu ki o gece bu konu hakkında tek kelime bile edemedi. Duygularını yalnızca derin iç çekişlerle açığa vurmakla yetindi. Sonra kocaman incil'ini epey ciddi bir tavırla masaya koydu. Cüzdanından o günkü alışverişinden gelen kirli paraları da kitabın üstüne yaydı. En sonunda Hareton'ı yerinden kaldırıp yanına çağırdı.

«Aha! Al bakayım şunları da efendine götür!» dedi. «Hem de sen orada kal. Ben artık kendi odama gideceğim. Burası erkeklerin oturacakları yer değil... Gidip kendimize bir yer arayalım bari.»

«Hadi, Catherine,» dedim, «biz de gidelim. Benim ütüüm bitti. Sen de hazır mısın?»

Catherine gönülsüzce kalkarak: «Daha saat sekiz bile olmadı,» dedi. «Hareton, ben bu kitabı ocak rafına bırakıyorum. Yarın başka kitaplar da getireceğim.»

Joseph araya girdi:

«Nah buraya bıraktığın kitapların tümünü götüreceğim, bil-

341

mis ol. Onları tekrar görebilersen, ben de buradayım! Gayrı ötesini gönlün bilir!»

Cathy, kendi kütüphanesinden alınan her kitabın Joseph'in-kindenden alacak bir kitaba bedel olacağı tehdidini savurdu. Ha-reton'm yanından geçerken de gülümseyerek yukarı çıktı. Lin-ton'ı görmeye ilk geldiği günler bir kenara, bu evde en sevinçli dakikalarını yaşıyordu diyebilirim.

Böylece, yakınlıkları, kimi duraklamalara uğramakla birlikte, giderek ilerledi. Hareton bir dilekle vahşilikten kurtulamazdı. Benim Küçükhanım'ım ise ne çevresindekileri hoşgörmesini bilen bu filozoftu, ne

de canlı bir sabır örneği... Fakat ikisinin de aklı aynı noktada birleşiyordu. Biri seviyor, beğenmek istiyor, diğeri de sevilme, beğenilmek arzusunu duyuyordu. Onun için sonunda bu işi başardılar.

Görüyorsunuz ya, Bay Lockwood, Catherine'in kalbini kazanmak epey kolaydı. Ancak bunu denemediğinize şimdi memnunum. Dünyada en büyük dileğim, bu ikisinin birleşmesidir. Onların düğününde hiç kimseye imrenmeme gerek kalmayacak, çünkü o gün İngiltere'de benden daha mutlu bir kadın bulunmayacak.

33

O pazartesisinin ertesi sabahı Hareton Earnshaw, henüz gündelik işlerini yapabilecek hale gelmediği için, evin içinde gezinip duruyordu. Ben de emanetimi eskisi gibi yanı başımda tutamayacağımı anladım.

Catherine benden önce aşağıya inmiş, doğruca bahçeye çıkmış, dayısının oğlunun orada kimi işlerle ilgilendiğini görerek yanına gitmişti. Ben onları kahvaltıya çağırmak için yanlarına gittiğimde, delikanlıyı kaldırıp böğürtlenlerle, yabaniotlarla kaplı geniş bir sahayı temizlemeyi kararlaştırdıklarını gördüm. İkisi baş

342

başa vermişler, buraya dikmek için Grange'den getirecekleri fidanları kararlaştırıyorlardı.

Yarım saat içinde bitirilmiş olan temizleme işi beni korkuttu. Kuşüzümü fideleri Joseph'in gözbebekleriydi, Catherine de bunların ortasına bir çiçeklik yapmayı kararlaştırmıştı.

«Eyvah!» diye bağırdım. «Bu iş keşfedilir edilmez Bey'e anlatılacaktır. Bahçeyi izinsizce bu hale sokmanıza ne tür bir gerekçe göstereceksiniz? Bu iş öyle bir şamataya yol açacak ki! Bakın, göreceksiniz... Bay Hareton, sizde de hiç akıl yok mu? Bunun sözüne uyulur da böyle bir işe kalkışılır mı hiç?»

Hareton Earnshaw şaşkınca: «Ben bunların Joseph'e ait olduklarını bilmiyordum,» dedi. «Ona bu işi benim yaptığımı söylerim.»

Yemeklerimizi sürekli Bay Heathcliffle yiyorduk. Çay yapmak, yemek dağıtmak gibi işlerde ev hanımlığı bana düşüyordu. Onun için sofrada bulunmak zorundaydım. Catherine de çoğunlukla yanımda otururdu fakat o gün Hareton'a sokulmuştu. Düşmanlığını göstermede olduğu gibi, dostluğunu göstermede de cesur davranmaktan hoşlandığını anlamıştım.

Odaya girerken kulağına: «Dayının oğluyla fazla konuşma, onunla o kadar ilgilenmemeye dikkat et,» diye fısıldadım. «Yoksa, Bay Heathcliff'in canını sıkıp ikinize de kızmasına neden olursun.»

«Olur,» dedi.

Ama bir an sonra delikanlının yanına kaymış, çorba tabağını çiçeklerle donatıyordu.

Hareton orada onunla konuşmaya cesaret edemedi; bakmaya bile cesareti yoktu. Catherine ise haşarılıklar yapmayı sürdürüyordu. Öyle ki delikanlı iki kez kahkahalarla gülmek için kendini zor tuttu. Ben kaşlarımı çattım, Catherine de aklı sofrada arkadaşlarından başka şeylerde olan Bey'e baktı. Bir an ciddileşir gibi oldu, Heathcliff'in yüzünü ilgiyle inceledi. Sonra döndü, tekrar saçmalıklarına başladı. En sonunda Hareton da dayanamadı, uğultulu bir kakhaha attı.

343

Bay Heathcliff ürperdi. Gözleriyle hemen yüzlerimizi araştırdı. Catherine'in o hoşlanmadığı biraz sinirli, ama sürekli kafa tutan bakışlarıyla karşılaştı.

Bay Heathcliff: «Dua et ki uzağı rodası n,» diye bağırdı. «O düşmanca bakışlarını yüzüme çevirmeye nasıl cüret edebiliyorsun? indir onları aşağıya! Bir daha da varlığını bana hissettirme-meye çalış. Seni gülme hastalığından kurtardım sanıyordum.»

Hareton: «Gülen bendim,» diye mırıldandı.

Bey: «Ne diyorsun sen?» diye sordu.

Hareton, tabağına baktı, itirafını tekrarlamadı.

Bay Heathcliff, onu biraz süzdükten sonra, sessizce kahvaltısına, bu arada yarım bıraktığı düşüncelere döndü.

Kahvaltıyı bitirmek üzereydi. Gençler de, akıllılık edip, birbirlerinden uzaklaşmışlardı. Onun için, «Kahvaltı sırasında umarım yeni bir terslik çıkmaz» diye düşünüyordum. Derken, Joseph kapıda beliriverdi. Titreyen dudaklarından, gözlerindeki öfkeli bakışlarından, değerli fidanlarının söküldüğünü öğrendiği anlaşıyordu. Cathy ile dayısının oğlunu orada görüp bunu onların yaptıklarını da anlamış olmalıydı. Çeneleri, geviş getiren ineklerinki gibi, habire oynuyor, sözlerini anlaşılmaz bir halde yayvanlaştırıyordu.

Joseph: «Artık benim hesabımı görüverin de ben çekip gideyim!» diyordu. «Altmış yıl açlıktan ölsem de burada hizmet etmeyi isterdim, fakat, işte! Ne kadar kitabım varsa tümünü tavan arasına taşıdım, yeter ki mutfak onların olsun, benim kafam salim olsun. Kendi ocağıma bırakmak da zor oldu elbette fakat, onsuz da ederim diye düşündüm. Ancak, işte şu var ya. işte bu! Beni bahçemden etti, Bey. Ben artık bu kadarına gelemem, Bey. Son onlarla baş edersin ama, ben edemem. Ben alışık da değilim. Benim gibi ihtiyar bir adam yeni yüklerin altına giremez, Bey. Elime çekiç alırsın, yollarda taş kırıp geçimimi sağlarm daha iyi.»

Heathcliff, onun sözünü kesti:

«Sus, sen de, aptal! Sorunun nedir? Nelly ile kavga ettiysen

344

ben araya girmem. Onun canı isterse seni kömürlüğe de kapatabilir, umurumda bile değil.»

Joseph: «Nelly'nin bu işle ilgisi yok,» dedi. «Ben onun için işte şu serçeparmağımı bile uzatmam. Çünkü ciğeri metelik etmez, kötü huylu cadının biridir o. Tanrı'ya şükür, hiç kimseleri de ayartmaz, çünkü güzel değildir, göz kırpmalarına kimse dikkat etmez. Asıl şu cehennemden ateşinde yanasıca kepaze karı var ya, o utanmaz yanlarıyla bizim oğlanın gözünü öyle bir boyadı ki, sorma! Yo, yo! Kalbim dayanmıyor bunca acıya... sen git bunca iyiliğin hepsini unut da kuşüzümlerini sök at.»

Joseph bunları söyledikten sonra hıçkırarak ağlamaya başladı. Uğradığı haksızlığın acısına, Hareton'ın vefasızlığına dayanamayıp çileden çıkmıştı.

Bay Heathcliff: «Bu aptal sarhoş mu nedir!» diye söylendi. «Hareton, bu adam senden mi yakınıyor?»

Hareton: «Birkaç fidan sokmuştum ama, yerlerine tekrar dikeceğim,» dedi.

Bey: «Peki onları niye sokmuştun?» diye sordu.

Catherine zekice davranarak söze karıştı:

«Oraya biraz çiçek ekmek niyetindeyiz,» dedi. «Bu işte tek kabahat benim, çünkü fidanları sökmesini ben söyledim.»

Kaynatası epey şaşırmıştı:

«Bahçede bir çöpe bile dokunma yetkisini kimden aldın?» diye bağırdı. Sonra Hareton'a döndü: «Ona boyun eğmeni kim söyledi sana?»

Delikanlı susuyordu. Onun yerine Catherine yanıt verdi:

«Benim bütün arazilerimi elimden aldıktan sonra, süslemek istediğim birkaç karış toprağı benden esirgememelisiniz.»

Heathcliff: «Senin arazilerin ha!» diye bağırdı. «Küstah sürtüğ! Senin hiçbir zaman arazin olmadı ki.»

Catherine onun öfkeli bakışlarına aynı biçimde karşılık verip, bu arada, kahvaltısından kalan son lokma ekmeğı de çiğnerken: «Bütün paralarımı da...» diyordu.

345

Bey: «Kapa çeneni!» diye haykırdı. «Defol diyorum sana, defol!»

Bizim cesur yaratık ise: «Hareton'ın paralarıyla arazilerini de...» diye sürdürdü. «Artık ben Hareton'la dost oldum. Sizin nasıl bir insan olduğunuzu anlatacağım ona.»

Bey bir ân şaşırır gibi oldu. Rengi solmuştu, öldürücü bir kinle dolu gözlerini Küçükhanım'dan bir an bile ayırmadan yerinden kalktı.

Catherine: «Beni dövmeye kalkarsanız Hareton da sizi döver,» dedi. «Onun için, olursanız iyi edersiniz.»

Heathcliff gürledi:

«Hareton seni şimdi odadan dışarı çıkarmazsa, ben onu tek yumrukta cehenneme yollarım! Lanet olası cadı! Onu benim aleyhime kışkırtmaya kalkışmayasın sakın... At şunu dışarı... Duymadın mı? Onu mutfağı at!.. Bana bak, Ellen Dean, şunu bir daha karşıma çıkaracak olursan öldürürüm onu!»

Hareton fısıldayarak Catherine'! odadan dışarı çıkmak için ikna etmeye çalıştı.

Heathcliff kudurmuş gibi: «Saçından sürüyüp at şunu dışarı!» diye bağırdı. «Hâlâ konuşuyor musun?»

Verdiği buyruğı kendisi yerine getirmek için ilerledi.

Catherine de: «O artık sana itaat etmeyecek, aşağılık adam!» dedi. «Hem de yakında senden benim kadar nefret edecek.»

Delikanlı: «Şşşt, sus, sus!» diye çıkıştı. «Ona böyle şeyler söylemeni istemem. Yeter artık...»

Catherine: «Fakat onun beni dövmesine engel olursun, değil mi?» diye bağırdı.

Hareton telaşla: «Yürü!» diye fısıldadı.

Çok gecikmişlerdi. Heathcliff kızı yakaladı. Hareton'a da: «Sen çekil,» dedi. «Lanet cadı! Bu kez hiç dayanamayacağım bir sırada benim tepemi attırdı. Fakat onu ölünceye kadar pişman ettireceğim.»

346

Catherine'in saçlarını eline dolamıştı. Hareton kızın buklelerini kurtarmaya çalıştı. Bu seferlik bağışlaması, canını yakmaması için yalvanyordu.

Heathcliff'in siyah gözlerinde şimşekler çakıyordu, Catheri-ne'i lime lime edecekti az daha. Ben tam cesaretimi toplamış, onu kurtarmak için harekete geçmeyi göze almıştım ki Bey'in parmakları ansızın gevşedi. Saçlarını bırakıp kolundan tuttu. Büyük bir ilgiyle kızın yüzüne baktı. Sonra, elleriyle gözlerini kapattı, kendini toplamak için olmalı, bir ân durakladı. Yapay bir soğukkanlılıkla Catherine'e döndü:

«Beni böyle öfkeliendirmekten kaçınmalısın,» dedi. «Yoksa, günün birinde seni geberteceğim. Şimdi Bayan De-an'le git, yanından ayrılma, o ukalaca sözlerini de onun kulakları duysun yalnızca. Hareton Earnshaw'a gelince; seni dinlediğini görürsem onu da ekmeğini başka yerlerde arasın diye kovarım. Senin sevgin onu yalnızca bir sürgün, bir dilenci yapabilir. Nelly, al şunu... hepiniz çıkın gidin, beni rahat bırakın.»

Küçükhanım'ımı dışarı çıkardım. Kurtulduğuna öyle sevinmişti ki karşı çıkmaya kalkışmadı. Diğeri de arkadan geldi. Bay Heathcliff yemek vaktine kadar odada yalnız kaldı.

Ben Catherine'e yemeğini yukarı getirtmesini önermiştim ama, Bay Heathcliff sofrada onun boş kalan yerini görür görmez, çağırmaya beni gönderdi. Sofrada, Bey hiçbirimizle konuşmadı, çok az yemek yedi, yemek biter bitmez de dışarı çıktı, akşama kadar dönmeyeceğini söyledi.

O yokken iki arkadaş aşağıda oturdular. Bu arada, Catherine kaynatasının Hareton'ın babasına yaptıklarını anlatmaya çalışırken delikanlının da onu susturmaya uğraştığını duydum. Hareton, Heathcliff'i kötüleyici bir tek kelime söyletmek istemiyordu. O şeytan bile olsa, Hareton Bey'in yanını tutacaktı. Hatta Catherine de Heathcliff'e dil uzatmasın da kendisine eskisi gibi sayıp sövsün, buna bile razıydı...

Catherine buna içerlemeye başlamıştı ama, delikanlı: «Ben

347

senin baban hakkında kötü sözler söylemeye kalkışsam hoşuna gider mi?» diyerek onu susturmasını bildi.

Catherine, Bey'in onurunu Hareton'ın kendi onuru saydığını, ona hiçbir mantığın koparamayacağı bağlarla bağlı olduğunu anlamıştı. Bunlar, alışkanlıklarla dövülmüş demirlerdi. Bunları gevşetmeye kalkışmak biraz acımasızlık da olurdu.

Bundan dolayı, Catherine o günden sonra iyimser davrandı, Heathcliff'ten ne yakındı, ne de ona olan nefretini açıklayıcı bir söz söyledi. Hem, bir gün bana Beyle Hareton'ın arasını açmak istediğinden dolayı pişman olduğunu da söyledi. Sahiden de bir daha onun Hareton'ın yanındayken belalı aleyhinde bir tek kelime söylediğini duymadım.

Bu küçük sorun da ortadan kalktıktan sonra yine arkadaş oldular. Biri öğretmen, diğeri öğrenci olarak, hummalı bir çalışma dönemine girdiler. Ben de işlerimi bitirdikten sonra gidip onların yanına oturuyordum. Onları izlemek bana öyle bir huzur veriyor, öyle hoşuma gidiyordu ki vaktin nasıl geçtiğini anlamıyor-dum...

Biliyorsunuz, bir bakıma ikisi de benim çocuklarım sayılır. Biriyle önceden beri iftihar etmekteydim. Şimdi diğerrinin de benim için yeni bir iftihar kaynağı olacağına emindim. Delikanlı, namuslu, çalışkan, zeki yaradılışı sayesinde, içinde büyüdüğü bilisizlik, adilik bulutlarından hemen sıyrıldı. Catherine'in de içtenlikli takdirleri onun çabasını ateşledi. Aydınlanan kafası yüzünü de ışıklandırıyor, bir canlılık, bir soyluluk veriyordu. Genç Hamm'ımı Penisten Kayalıkları serüveninden sonra Uğultulu Tepeler'de bulduğum gün rastladığım Hareton'la şimdiki gencin aynı insan olduğuna da inanamıyordum.

Ben böyle hayranlıkla onları izlerken, onlar da coşkuyla çalışırken alaca karanlık çökmüş, Bey eve dönmüştü. Hiç haberimiz olmadan ön kapıdan girmiş, biz başlarımızı kaldırıp onu görmeden o üçümüzü iyice izlemişti.

Ben kendi kendime: «Bundan daha hoş, daha zararsız bir

348

görünüm olamaz,» diye düşünüyordum. «Onlara çıkışmak da çok ayıp olur doğrusu.»

Ateşin kıızıl alevleri onların güzel başlarını aydınlatıyor, bir çocuk hevesiyle capcanlı duran yüzlerini ortaya çıkarıyordu. Evet, biri yirmi üç, diğeri de on sekiz yaşındaydı fakat duyacakları, öğrenecekleri öyle çok şey vardı ki, ikisi de olgunluk çağının heyecansız ağırbaşlı düşüncelerinden o kadar uzaktılar ki, hâlâ çocuk sayılırlardı.

İkisi de başlarını kaldırıp Heathcliff'i gördüler. Siz belki fark etmemişsinizdir fakat ikisinin gözleri tıpkı birbirine benzer; bu gözler tıpkı Catherine Earnshaw'm gözleridir. Zaten, bugün hayatta bulunan Catherine diğerr Catherine'e ancak gözleri, alınının genişliği, bir de burun deliklerinin yüzüne gururlu bir ifade kazandıran özel kıvrılışıyla benzer. Hareton'da ise benzeyiş daha fazladır. Bu her zaman için böyledir ama, o sırada en çok onun benzeyişi dikkat çekiyordu. Çünkü Heathcliff'in duyguları tetikteydi, zihni de o kadar alışmadığı sorunlarla uğraşmaktan epeyce uyanmıştı.

Bu benzeyiş, Bay Heathcliff'in süngüsünü düşürmüştü herhalde. Önce öfkeli öfkeli ocağa doğru yürüdüysen de, delikanlıya bakar bakmaz, yüzündeki öfke geçti. Daha doğrusu, biçim değiştirdi, çünkü hâlâ öfkenin izleri görülüyordu.

Oğlanın elinden kitabını aldı, açık duran sayfaya baktı, sonra hiçbir şey söylemeden geri verdi. Ama Catherine'e odadan dışarı çıkmasını işaret etti. Ben de arkasından kalkıp gitmek üzereydim ki, Heathcliff yerimden oynamamı söyledi.

Demin gördüğü manzara üzerinde bir süre derin derin düşündükten sonra: «Bu pek hüznü bir sonuç, değil mi?» dedi. «Benim korkunç planlarıma göre epey tuhaf bir sona eriş bu... Ben iki evi yıkmak için kazmayı, küreği alayım, kendimi bir Herkül gibi işler başaracak güçte yetiştireyim de tam işler düzeldiği, elimin altına düştüğü sırada, içimde iki çatıdan birer kiremit alma isteğini bile bulamayayım. Olacak iş mi bu? Eski düşmanlarım beni yenemediler. Onların temsilcilerinden intikam almanın tam

349

zamanı. Bunu yapabilirim de, hiç kimse de bana engel olamaz. Fakat bütün bunlar neye yarar? Vurmak içimden gelmiyor... Kolumu kaldırmak yorgunluğuna bile girmek istemiyorum. Duyan da benim bunca zaman sadece yüksek ruhluluk göstermek için çalıştığımı sanacak. Hiç de öyle değil. Ben artık onları yok etmekten keyif almıyorum. Üstelik, yok yere yakıp yıkmaya da üşeniyorum.

«Yakında tuhaf bir değişikliklerle karşılaşacağız, Nelly. Ben şimdiden onun gölgesindeyim. Günlük yaşama o kadar az ilgi duyuyorum ki yemek-içmek bile çoğu zaman aklıma gelmiyor. Odadan çıkıp giden şu iki insandan başka hiçbir yaratık benim için bir madde olarak var değil. Onların varlığı ise bana işkence çekmek kadar acı veriyor. Catherine hakkında konuşmayacağım. Onu düşünmek bile istemiyorum. Yalnız sahiden onun göze görünmez olmasını isterdim. Onun varlığı bende katlanılmaz duygular uyandırıyor. Hareton da bende daha farklı duygular uyandırıyor. Delirmiş görünmekten çekinmeseydim onun da yüzünü asla görmek istemezdim.» Heathcliff burada gülümsemeye çalıştı. «Onun bende uyandırdığı, ya da gözlerimin önünde canlanmasına neden olduğu binlerce anıyla düşüncüyü sana anlatmaya kalkışsam, delirdiğime hükmedersin belki. Fakat sana anlattıklarımın kimseye söz etmeyeceksin. Aklımdakiler, o kadar uzun bir süredir orada kapanıp kaldılar ki, artık içimi dökmeden duramayacağım.

«Beş dakika önce, Hareton bana bir insan gibi değil de gençliğimin hayaleti gibi göründü. Zaten onu öyle farklı kılıklarda görüyorum ki onu bir insan gibi karşıma alıp konuşmam imkânsız. Bir kez, Catherine'e şaşılacak ölçüde benzemesi onu korkutacak kadar diğerine bağlıyor. Sen belki benim aklımı en fazla kurcalayan şeyin bu benzerlik olduğunu da sanacaksın fakat hiç de öyle değil. Zaten benim için Catherine'le ilgili olmayan bir şey var mı? Hangi şey onu bana anımsatmıyor ki? Şu zemine bak-sam, taşların üzerinde onun yüzünü görüyorum. Her bulutta, her ağaçta o var... Geceleri havayı o dolduruyor, gündüzleri baktı-

350

ğım her şeyde onun düşünüyü görür gibi oluyorum. Sanki her tarafımı onun hayali çevirmiş. Rastgele erkek-kadın yüzleri, dahası kendi yüzüm bile bana onunkine benziyormuş gibi geliyor. Bütün dünya onun da bir zamanlar yaşadığını, benim onu yitirdiğimi gösteren korkunç anılarla dolu.

«İşte Hareton'ın görünüşü de ölümsüz aşkımın, hakkını almak için giriştiğim korkunç uğraşların, alcaultuşımın, gururumun, mutluluğumun, kederimin hayali gibiydi...

«Fakat bütün bunları şimdi sana tekrarlamak bir çılgınlık. Yalnız hep tek başıma kalmaktan hoşlanmadığım halde, onun yanımda bulunmasının bana bir yarar sağlamadığını, aksine, devamlı çektiğim azabı artırdığını, biraz da bu yüzden iki kardeş çocuğunun yaptıklarına izin verdiğimi açıklamak için bunları anlatıyorum. Bundan sonra artık onlarla ilgilenemem.»

«Peki ama, değişiklik derken ne demek istediniz, Bay Heathcliff?» diye sordum.

Aklımı kaçırmamasından, ya da ölmesinden korkmadığını halde durumu beni kaygılandırmıştı. Gördüğüm kadar, çok güçlü, sağlıklıydı. Zaten, çocukluğundan beri, aklına esince, karanlık işler üzerinde düşünmekten, tuhaf hayallerle oyalanmaktan keyif alırdı. Tapındığı ölmüş sevgilisi hakkında da belki bazı değişmez fikirlere saplanmış olabilirdi. Fakat bunların dışında aklı her bakımdan benimki kadar uyanıktı.

«Değişikliğin ne olduğunu sadece bu değişiklik vakti geldiğinde göreceğiz,» dedi. «Şimdilik yalnızca sezgi.»

«Kendinizi rahatsız filan hissetmiyorsunuz ya?» diye sordum.

«Hayır, Nelly, bir şeyim yok.»

«Öyleyse ölümden korkmuyorsunuz?» dedim.

«Korkmak mı?» diye yanıt verdi. «Ölümden korkmuyorum, yaklaştığını da hissetmiyorum, böyle bir beklentim de yok. Niye olsun? Bu sağlam bedenim, bu huzurlu yaşayışımla, hiçbir riski olmayan işlerimle, başımda bir tek siyah saç kalmayınca kadar yaşamam gerekir herhalde, yaşayacağım da... Ancak, ben

351

bu duruma katlanamayacağımı. Soluk almayı kendime her zaman anımsatmam gerekiyor. İçime atmasını hatırlatmak zorunda gibiyim. Düzleşmiş bir yayı tekrar bükmek gibi bir şey bu. En küçük bir hareketi bile, bir tek düşünce üzerine değil, kendimi zorlayarak yapmam gerekiyor. Bütün evreni kuşatan o düşünceyle ilgili olmadıkça, canlı-cansız herhangi bir şeye dikkatimi verebilmem için de kendimi epey zorlamam gerekiyor. Bir tek isteğim var; bütün benliğim, bütün güçlerim bu bir tek dileğin yerine gelmesi için çırpınıyor. Bu dileğe kavuşmayı da o kadar uzun bir süre, o kadar da üsteleyerek istedim ki sonunda buna kesinlikle kavuşacağım. Üstelik yakında olacak bu, çünkü bu arzu beni bunca zamandır yiyip bitirdi.

«İtirafırım beni huzura kavuşturmadı ama, bazı akıl almaz hareketlerimin anlaşılmasına yardımcı olacağını sanıyorum. Of, Tanrım, bu ne uzun bir didişme! Bitsin artık!»

Kendi kendine ağır küfürler ederek, odada gezinmeye başladı. Bu hali, vicdan azaplarını onu dünyadayken cehenneme soktuğuna Joseph gibi ben de inanmaya başlayınca kadar sürdü. Bunun nasıl biteceğini de epey merak ediyordum.

Daha önce içinden geçenleri nadiren anlattığı halde, ben onun görünüşünden şu halinin her zamanki hali olduğunu anlamıştım; bunu kendisi de açıklamıştı. Yoksa, onun dış görünüşünden hiç kimse gerçeği anlayamazdı. Onu gördüğünüz zaman, siz de anlayamadınız, Bay Lockwood. Benim şu anlattığım zamanlardaki hali de sizin gördüğünüz, zamanki halinden ayrımsızdı. Sadece, yalnızlığa belki daha düşkün, konuşmayı daha az seven biri olmuştu.

34

O akşamdan sonra Bay Heathcliff birkaç gün yemekte bizimle buluşmaktan kaçındı. Ama Hareton'la Cathy'ye de sofraya gelmemelerini resmen söyleyememişti. Duygularına bu kadar

352

boyun eğişi onun ağırına gidiyor, ortalıktan kaybolmayı tercih ediyordu. Zaten yirmi dört saatte bir öğün yemek de ona yetiyordu.

Bir gece, evdekiler yattıktan sonra onun aşağıya inip ön kapıdan çıktığını duydum. Geri döndüğünü duymadım, gerçekten, sabahleyin de hâlâ dönmemişti.

Nisandaydık. Havaalar iyi gidiyordu. Nisan yağmurlarıyla güneş çimenleri alabildiğine yeşertmişti. Güneye bakan duvarın dibindeki iki kısa elma ağacı da baştan aşağı çiçeklenmişti.

Kahvaltıdan sonra Catherine, bir iskemle aıp, evin arkasındaki köknar ağaçlarının altına oturarak işlerimi orada yapmam için üsteledi. Geçirdiği kazadan sonra epey iyileşmiş olan Hare-ton'ı da, Joseph'in yakınması üzerine yeri değiştirilip oraya aktarılmış olan küçük bahçeyle ilgilenmeye ikna etti.

Ben rahatça oturmuş, ortalığı dolduran bahar kokularının, başımın üstündeki masmavi göğün tadını

çıkarmaya çalışıyordum. Bu sırada, bahçe kapısının yanındaki çiçekliğin kıyılarına dizilmek üzere çuhaçiçeklerini kökleyip getiren genç hanımın işini yarıda bırakıp geri döndü, Bay Heathcliff'in geldiğini söyledi.

Şaşkın bir tavırla: «Hem benimle de konuştu,» diyordu.

Hareton: «Ne dedi sana?» diye sordu.

«Bütün hızımla defolmamı söyledi. Ama her zamanki halinden o kadar farklıydı ki, bir ân durup yüzüne bakmaktan kendimi alamadım.»

Hareton: «Nasıldı?» diye sordu.

«Ne bileyim! Neredeyse güler yüzlü, neşeliydi. Yo, hayır, öyle değil. Çok heyecanlıydı, deli gibiydi, çok da memnundu.»

Ben aldırılmaz bir tavır takınarak: «Gece yürüyüşlerinden hoşlanıyor belki de,» dedim.

Gerçekte ise en az Catherine kadar şaşırmıştım, kızın söylediklerinin doğru olup olmadığını anlamaya can atıyordum. Çünkü Bey'in hoşnut görünmesi sık rastlanan gündelik bir şey değildi. Eve girmek için bir bahane buldum.

Uğultulu Tepeler / F: 23

353

Heathcliff, açık kapının önündeydi. Benzi sararmıştı, bütün bedeni titriyordu. Fakat gözlerinde o kadar acayip sevinç pırıltıları vardı ki bunlar yüz ifadesini tamamen değiştiriyordu.

«Biraz kahvaltı eder misiniz?» dedim. «Bütün gece dolaştığınıza göre acıkmışsınızdır.»

Onun nerelere gittiğini öğrenmek istiyordum fakat bunu doğrudan doğruya sormak da işime gelmiyordu.

Başını beriye çevirdi, sanki neşesinin nedenini araştırdığını fark etmiş gibi gücenik bir sesle: «Hayır, aç değilim,» dedi.

Kararsızdım. Ona biraz arkadaşça öğüt vermenin doğru olup olmayacağını bilemiyordum.

«Yatakta olacak yerde dışarılarda dolaşmanız bence yanlış,» dedim. «Hele bu rutubetli mevsimde... Üşütmeniz, ateşli bir hastalığa yakalanmanız da pekâlâ mümkündür derim. Şimdi de çok iyi olmadığınız belli.»

«Göğüs geremeyeceğim bir şey değil bu,» diye karşılık verdi. «Hem de, seve seve göğüs gereceğim bir şey, yeter ki sen beni rahat bırak, içeri girip benim huzurumu kaçırma...»

Sözünü dinledim. Yanından geçerken dikkat ettim, kedi gibi sık sık soluk alıyordu.

Kendi kendime: «Evet,» diye düşündüm, «hastalanacağı kesin. Ama neler yaptığını da bir türlü anlayamadım.»

O gün öğleyin bizimle yemeğe oturdu, tepeleme doldurduğum tabağı sanki son günlerde tuttuğu orucun

acısını çıkarmak istiyormuş gibi elimden aldı.

Benim sabahki sözlerime yanıt olarak da: «Ne soğuk aldım, ne de ateşim var, Nelly,» dedi. «Hem, verdiğin yemeği de mideye indirmeye hazırım.»

Bıçağını, çatalını aldı, tam yemeğe başlayacaktı ki aniden olanca iştahı kaçmış gibi oldu. Çatalı, bıçağı masaya bıraktı, pencereye doğru heyecanla baktı, sonra kalkıp dışarı çıktı.

Biz yemeğimizi bitirirken onun da bahçede gezindiğini gördük. Hareton gidip neden yemek yemediğini sormak istediğini söyledi. Heathcliff'i incitecek bir şey yaptık sanıyordu.

354

Hareton sofraya döndüğü zaman Catherine: «E, geliyor mu bari?» diye sordu.

Diğeri, «Hayır,» dedi, «ama, bize de kızmamış. Hiç görülmemiş kadar mutlu bir hali var. Fakat ben iki kez seslenerek onun sabrını taşırdım. Hemen senin yanına dönmemi söyledi. Senden başkasını arayıp sormama da şaşıtığını belirtti.»

Ben, yemeği soğumasın diye tabağını ocağın kıyısına koydum. Birkaç saat sonra, oda boşalınca geldi fakat hiç de yatışmamıştı. Kara kaşlarının altında yine o anormal... evet, sahiden anormal bir sevinç ifadesi vardı. Yüzü yine sapsarıydı. Dişleri de arada sırada gülümsemeye çalışmasıyla ortaya çıkıyordu. Bedeni yine titriyordu ama, bu titreme soğuktan, ya da bitkinlikten gelen bir titreme değildi. Gergin bir telin titreşimi, titremekten çok, korkunç bir ürpermeydi bu.

Nesi var diye sormam gerektiğini düşündüm. Bunu ben sormazsam başka kim sorabilirdi? Yüksek sesle konuştum:

«Bir yerden iyi bir haber mi aldınız, Bay Heathcliff? Çok heyecanlı bir haliniz var da...»

«Bana iyi haber nereden gelebilir?» dedi. «Açlıktan heyecanlıyım. Ama yemek yememem gerektiği anlaşıyor.»

«Yemeğiniz burada,» dedim. «Neden yemiyorsunuz?» Heathcliff telaşla mırıldandı:

«Şimdi istemiyorum. Akşam yemeğine kadar sabrederim. Hem, Nelly, sana son bir kez daha rica ediyorum, şu Hareton'la diğerine söyle, benim karşıma çıkmasmlar. Beni kimsenin huzursuz etmesini istemiyorum. Buranın da salt bana kalmasını istiyorum.»

«Bu uzaklaştırma hareketinin yeni bir nedeni var mı?» diye sordum. «Söyleyin bana, Bay Heathcliff, neden böyle tuhaflaştınız? Dün gece neredeydiniz? Bunu yalnızca merak ettiğim için sormuyorum. Fakat...»

Bir kahkaha atarak sözümü kesti:

«Salt merakından soruyorsun,» dedi. «Ama, ben de yanıtı vereceğim. Dün gece cehennemin kapısındaaydım. Bugün ise

355

benim cennetimin tam karşısındayım. Gözlerimi ona çevirmişim, orayla aramızda bir metre var, yok...

Hadi, şimdi gitsen iyi edersin... Gizli gizli izlemeye kalkışmazsan, seni korkutacak bir şey görmene, ya da duymana imkân yok.»

Ocağın önünü süpürüp masayı temizledikten sonra, aklım daha beter karışmış bir halde, oradan ayrıldım.

O gün bir daha evden dışarı çıkmadı, içeri girip onu huzursuz eden de olmadı. Tam saat sekizde, çağırılmadığım halde, elimde bir şamdanla, akşam yemeğini götürdüm.

Açık bir pencerenin kıyısına dayanmıştı arna, dışarıya bakmıyordu. Yüzü içerinin karanlığına çevriliydi. Ateş sönmüş, kül-lenmişti. Odanın içi bulutlu akşamın nemli havasıyla dolmuştu. Ortalık da o kadar sessizdi ki, Gimmerton deresinin sadece uğultusu değil, çakıltaşları üzerinden, aşamadığı iri kayalar arasından akarken çıkardığı sesler bile duyuluyordu.

Sönmüş ocağı görünce canımın sıkıldığını belli edecek biçimde homurdandım, pencereleri art arda kapatmaya başladım. En sonunda onun önünde durduğu pencereye sıra geldi. Korku içinde, elimdeki mumu da duvara doğru eğmiştim, bu nedenle mum söndü, ben de koyu karanlıkta kaldım.

O her zaman duymaya alıştığımız sesiyle: «Evet, kapat,» dedi. «İşte gördün mü yaptığın aptallığı? Mumu neden dik tutmayıp eğik tuttun? Hadi, hemen, git başkasını getir.»

Korkudan sersemlemiş halde dışarı koştum, Joseph'e: «Bey kendisine ışık götürülmesini istiyor,» dedim. «Ocağı da yakacaksın.»

Ben o sırada tekrar Bey'in yanına gitmeye cesaret edemiyordum. Joseph, ocaktan bir kürek ateş alıp gitti fakat hemen, bir elinde kürek, diğerinde yemek tepsisiyle geri döndü. Bay He-athcliff'in yatmaya gittiğini, sabaha kadar da yiyecek bir şey istemediğini söyledi.

Bey'in merdivenleri çıktığını duyduk. Ama kendi odasına değil de, daha önce söz ettiğim, tahtayla çevrili yatağın bulunduğu odaya girdi. O odanın penceresi geniştir. Kendi kendime, Bey'in

356

bize sezdirmeden yine gece gezmesine çıkmaya niyetlendiğini düşündüm.

«Bu adam bir hayalet mi, yoksa vampir mi?» diye düşündüm. Böyle insan kılığına girmiş şeytanlara dair birçok kitap okumuştum. Sonra, ona küçükken nasıl baktığımı, gözlerimin önünde büyüüp koskoca bir adam olduğunu, hemen bütün hayatını bildiğimi anımsadım. Böyle korkuya kapılmak da ne ahmakça bir saçmalıktı!

Fakat uyuklamaya başladığım sırada, içimdeki şeytan: «Peki ama, iyi kalpli bir adamın koltuğu altına sığdırdığı o kara, kuru çocuk nereden çıkmıştı?» diyordu. Yarı uyur, yarı uyanık, kendimden geçmiş haldeyken ona uygun bir baba bulmaya çalışıyordum. Uyanıkken düşündüklerimi sırayla aklımdan geçiriyor, bütün hayatını tekrar tekrar hatırlıyor, her hatırlayışta korkunç bir şey buluyordum. En sonunda da, ölümüyle cenaze törenini hayalimde canlandırdım. Bundan da şu kadarı aklımda kaldı: Mezartaşını yazdırma işi bana düşüyordu. Ne yapacağımı bilmez halde, derin bir şaşkınlık içindeydim. Soyadı olmadığı gibi, doğum tarihi de bilinmiyordu. Mezarçıya da akıl danıştıktan sonra mezar taşına yalnızca «Heathcliff» yazdırmakla yetinmek zorunda kaldım. Bu rüya gerçek oldu. Mezarlığa giderseniz görürsünüz, mezartaşında yalnızca adı, bir de ölüm tarihi yazılıdır.

Şafak aklımı başıma getirdi. Kalktım, ortalık biraz ağarır ağarmaz, bahçeye çıktım. Penceresinin altında ayak izleri var mı diye bakacaktım. Hiçbir iz yoktu.

Kendi kendime: «Evde kalmış olmalı,» dedim. «Bugün eski haline döner kesinlikle.»

Her zamanki gibi evdekilerin kahvaltısını hazırladım, Hare-ton'la Catherine'e Bey aşağı inmeden kahvaltayı bitirmelerini söyledim. Çünkü Bey geç kalkıyordu. Gençler kahvaltılarını dışarıda, ağaçların altında etmek istediler, ben de onlara küçük bir masa çıkardım.

İçeri girdiğim zaman Bay Heathcliff'i aşağıya inmiş buldum.

357

Joseph'le kimi çiftlik işlerini konuşuyorlardı. Bey, bu konuşulan konuda inceden inceye, açık, kesin buyruklar verdi. Hızlı hızlı konuşuyor, devamlı olarak da başını iki yana çeviriyordu. Yüzünde yine o heyecanlı ifade vardı, üstelik biraz daha çoğalmış gibiydi.

Joseph odadan çıktıktan sonra sofrada her zaman oturduğu yere geçti. Ben de önüne bir fincan kahve bıraktım. Fincanı önüne çekti, sonra kollarını masaya koydu. Sürekli hareket eden gözlerini masanın belirli bir yeri üzerinde aşağı yukarı gezdiriyordu. Hem de o kadar içten bir ilgiyle bakıyordu ki, yarım dakika soluk almadığı bile oluyordu.

Eline bir dilim ekmek verip: «Hadi bakalım,» dedim, «yiye şunu; şunu da sıcakken içiverin. Yaklaşık bir saatten beri önünüzde duruyor.»

Beni fark etmedi ama, yine de gülümsedi. Böyle gülümseye-ceğine keşke diş gıcırdatseydi.

«Bay Heathcliff... Bey, Bey!» diye bağırdım. «Tanrı aşkına yapmayın!.. Böyle, hortlak görüyormuş gibi bakmayın.»

«Ne olur, öyle bağırma!» dedi. «Çevrene bak bakalım da söyle, yalnız mıyız?»

«Elbette yalnızız, elbette,» dedim ama, sanki bundan ben de emin değilmişim gibi istemeye istemeye onun emrine uydum, etrafıma bakındım.

Elini savurarak kahvaltılıkleri itip yer açtı, sonra daha rahat bakabilmek için ileri doğru eğildi. O zaman, duvara bakmadığını anladım. Gözlerini birkaç adım berideki bir şeye diktiği şimdi anlaşılıyordu. Bu şey de, her neyse, ona hem büyük bir zevk, hem de büyük bir acı veriyordu. Daha doğrusu, yüzündeki kederli, aynı zamanda memnun ifade bunu gösteriyordu. Gördüğünü sandığı şey bir yerde de durmuyordu. Gözleri bıkıp usanmadan onu izliyor, benimle konuşurken bile ondan ayrılmıyordu.

Kendisine uzun bir zamandan beri yemeksiz kaldığını yok yere anımsatmaya çalıştım... Yalvarıp yakarmam üzerine bir şeye elini sürmeye kalkışsa, bir dilim ekmek almaya çalışsa, par-

makları hedefine gitmeden bükülüyor, ne yapacaklarını unutmuş gibi masada kalıyordu. Ben de, bir sabırlılık simgesi halinde, oturmuş, onu bütün benliğiyle daldığı hayal dünyasından kurtarmaya çalışıyordum.

En sonunda, canı sıkıldı, ayağa kalkarak yemeklerini istediği zaman yemesine neden izin vermediğini sordu. Bundan sonra da yemesini beklememe gerek olmadığını, sofrayı kurduktan sonra çekip gidebileceğini söyledi. Bundan sonra da evden çıktı, bahçe yolundan kapıya doğru yavaşça ilerleyip gözden kayboldu.

Saatler kaygıyla geçti. Yine akşam oldu. Geç saatlere kadar odama çekilmedim. Odama çekildikten sonra da uyuyamadım. Bey, gece yarısından sonra eve döndü, yatağına yatacağına, alttaki odaya kapandı. Kulak verdim, yatağımda bir o yana, bir bu yana döndüm durdum. En sonunda, giyinip aşağıya indim. Aklımda yüzlerce kötü düşünce kaynaşırken uzanıp yatmak çok zordu.

Bay Heathcliff'in sürekli odayı arşınladığını duyuyordum. Sık sık da iniltiyi andırır bir iç çekişle sessizliği bozuyordu. Bazen da anlaşılmasına imkân olmayan sözcükler mırıldanıyordu. Bunlardan benim çıkarabildiğim tek kelime «Catherine» idi. Bu adı her tekrarlayışta ateşli bir aşk, ya da büyük bir acı belirten bir söz ekliyordu. Üstelik bunu bir kimsenin yanında bulunan birine söyleyebileceği gibi, yavaş, içten, ruhunun derinliklerinden gelen bir sesle söylüyordu.

Doğrudan doğruya odaya girmeye cesaretim yoktu fakat onu daldığı hayallerden de kurtarmak istiyordum. Bu yüzden, mutfaktaki ocağı gürültüyle karıştırmaya başladım. Bir yandan da, yanmış kömürleri kazıyordum. Bu hareketim onu sandığımdan daha hızlı mutfığa çekti. Hemen kapıyı açıp seslendi:

«Nelly, buraya gel. Sabah oldu mu? Işığı al da gel.»

«Saat dörde geliyor,» dedim. «Yukarı götürmek için mum yakmak istedinizse neden bir mum alıp şu ateşle yakmadınız?»

«Hayır, ben yukarı çıkmak istemiyorum. Sen içeri gel de ba-

358

359

na burada bir ateş yakiver. Odayı da düzene sokmak için ne gerekliyse yapiver.»

Bir iskemle ile körüğü alarak: «Oraya kömür götürmeden önce ateşi canlandırmam gerek,» dedim.

O da bu arada deli gibi bir aşağı yukarı dolaşmayı sürdürdü. Art arda o kadar derin, o kadar sık göğüs geçiriyordu ki yeterince soluk almasına zaman kalmıyordu.

«Gün ağarmca Green'i çağırma adam yollayacağım,» dedi. «Aklım henüz basımdayken, böylesi işleri henüz düşünebilirken çözmek istediğim bazı hukuki sorunlar var. Daha vasiyetimi de yazmadım. Mallarımı ne şekilde bırakacağıma da bir türlü karar veremiyorum. Mümkün olsa da hepsini dünyadan yok edebilsem...»

«Öyle demeyin, Bay Heathcliff. Vasiyetinizi de hemen yazmayın. Çünkü yaptığınız haksızlıklardan dolayı pişmanlık du-yuncaya kadar yaşayacaksınız. Ben sizin sinirlerinizin bozulacağını hiç sanmazdım ama, işte şu sıralarda şaşılacak ölçüde bozuldular. Hem de buna daha çok siz neden oldunuz. Şu son üç günkü yaşam biçiminiz bir devi bile yere serebilirdi. Biraz bir şeyler yiyin, biraz dinlenin, ne olur! ikisine de ne çok ihtiyacınız olduğunu anlamak için aynaya bir kez bakmanız yeter. Yanaklarınız çökmüş, gözleriniz kan çanağına dönmüş, açlıktan ölmek, uykusuzluktan kör olmak üzere bulunan biri gibisiniz.»

«Yemek yiyememek, uyuyamamak işinde benim bir suçum yok,» dedi. «İnan bana, gizli bir amaçla da yapmıyorum. Elimden gelince hem yiyeceğim, hem de uyuyacağım. Fakat denizde çırpınan bir kimseye kıyıya bir kulaç kala 'Biraz mola ver' demek kadar aptalca bir şey bu. Önce kıyıya varmalıyım, ondan sonra dinlenirim. Şimdi Green'i bir kenara bırakalım. Ettiğim haksızlıklardan pişman olmama gelince; ben hiç haksızlık yapmadım, hiç de pişmanlık duymuyorum. Hem çok mutluyum, hem de yeterince değilim.

Ruhumdaki mutluluk bedenimi öldürüyor, ama kendini tatmin edemiyor.»

«Mutlu musunuz, Beyefendi?» diye bağırdım. «Ne tuhaf bir

360

mutluluk bu! Söyleyeceklerimi kızmadan dinleyeceğinizi bilsem size daha da mutlu olabilmeniz için birkaç öğüt verebilirdim.»

«Neymiş onlar?» diye sordu. «Ver bakalım öğütlerini.»

«Siz de farkındasınız ya, Bay Heathcliff,» dedim, «yaklaşık on üç yaşından beri dindar bir kimseye yakışmayan bencil bir hayat sürmektesiniz. Bu süre boyunca belki elinize bir kez olsun incil'i almadınız. Kitabın içindekileri de unutmuş olmalısınız. Şimdi de tekrar öğrenmek için belki vaktiniz kalmamıştır. Acaba birini çağırsak-hangi mezhepten olursa olsun, dert değil- bir rahip çağırsak da Kutsal Kitabın ilkelerinden ne kadar uzaklaşmış olduğunuzu size gösterse, ölmenden önce de bu davranışlarınızı değiştirmezseniz, cennette gitmeye uygun bir insan olamayacağınızı anlatsa, ne dersiniz?»

«Sana kızacağıma minnettar kaldım, Nelly,» dedi. «Çünkü bana nasıl gömülmek istediğimi anımsattın. Ölünce, beni akşam üstü kilise avlusundaki mezarlığa götürsünler. Hareton'la sen de istersen gelebilirsiniz. Mezarının iki tabutla ilgili buyruklarımı yerine getirip getirmedigine dikkat edin. Hiçbir rahibin gelmesine gerek yok. Mezarımın başında da bir şey söylenmesine gerek yok. Sana söylüyorum, ben neredeyse cennetimi bulmak üzereyim. Başkalarının ise benim gözümde hiçbir değeri yok, hiçbirini de istemem.»

Onun bu umursamazlığı karşısında şaşkınca sordum:

«Peki, oruç tutmakta inat ettiniz de bu nedenle öldünüz diye sizi kilise avlusundaki mezarlığa gömmek istemediler, buna ne buyuracaksınız?»

«Bunu yapamazlar. Yaparlarsa sen benim tabutumu gizlice çıkarırsın. Bunu ihmal edersen, ölülerin tamamen yok olup gitmediklerini sen de göreceksin...» dedi.

Evdekilerin kalkıp gezinmeye başladığını duyunca kendi hücrelerine çekildi. Ben de rahat bir soluk aldım. Öğleden sonra, Joseph'le Hareton kendi işlerinin başına gittikleri zaman tekrar mutfığa geldi, yüzünde yabanıl bir ifadeyle, içeri gelip oturmamı söyledi. Yanında birinin bulunmasını istiyordu.

361

O tuhaf konuşmalarıyla davranışlarının beni korkuttuğunu belirterek bu öneriyi reddettim. Kendisiyle yalnız kalmaya ne cesaretim, ne de arzum olduğunu da söyledim.

Kayıtsızca gülerek: «Beni bir canavar sanıyorsun herhalde,» dedi. «Namuslu bir evde bir arada bulunulamayacak kadar korkunç bir yaratık olmalıyım.»

Sonra da orada bulunup onun geldiğini görünce arkama saklanan Catherine'e döndü, alaycı bir sesle şöyle dedi:

«Sen gelmek ister misin, yavru kuşum? Canımı yakmam. Hayır... sana kendimi şeytandan beter bir insan olarak tanıttım. Neyse, yanımda kalmaktan korkmayan bir tek kimse var. Tanrım, o da o kadar amansız ki! Tanrı belasını versin.. Buna etten, sinirden yapılmış hiçbir beden dayanamaz... benimki bile.»

Artık kimseden yanında oturmasını istemedi. Karanlık basınca da kendi odasına gitti. Bütün gece, sabahın da ortalarına kadar onun inlediğini, kendi kendine mırıldandığını işittik. Hareton yanma girmek istiyordu fakat ben gidip Doktor Kenneth'i çağırmasını söyledim.

Doktor gelince içeri kabul edilmek için rica etmek üzere kapıyı açmak istedim ama, kilitliydi. Heathcliff hepimize sövgüler yağdırdı. Daha iyi olduğunu, kendisini rahat bırakmamızı söyledi. Bunun üzerine doktor da çekip gitti.

O günün akşamı, hava epey yağışlıydı. Gün ağarmıncaya kadar da habire yağdı. Her sabah yaptığım gibi evin etrafında dolaşırken Bey'in penceresinin ardına dek açık olduğunu, yağmurun da doğruca odaya yağdığını gördüm.

«Yatağında olmasa gerek,» diye düşündüm. «Yoksa, bu yağmurda sırlıslık olurdu. Ya kalkmış, ya da dışarı çıkmış olmalı. Fakat daha fazla kaygılanacağıma, çekinmeden, gidip bakarım.»

Kilide başka bir anahtar bulup içeri girdim. Kimse olmadığı için yatağın kapaklarını açmak istedim. Kapakları açar açmaz içeri baktım. Heathcliff oradaydı. Arkaüstü yatıyordu. Gözleri o

362

kadar vahşi bakışlarla gözlerime dikilmişti ki ansızın irkildim ama, onun gülümsediğini de görür gibi oldum.

Onun öldüğüne bir türlü inanamıyordum. Fakat yüzünden, boğazından yağmur suları akıyordu. Yatak takımları sırlıslıklamdı, kendisi de hiç kıpırdamıyordu. Bir eli pencerenin alt pervazında duruyordu, bir açılıp bir kapanan kapaklar eli sıyırmıştı. Ama kesilen deriden kan akıyordu. Parmaklarımı oraya değdirince hiç şüphem kalmadı. Ölmüş, kaskatı kesilmişti.

Pencere kapaklarının çengellerini geçirdim, uzun siyah saçlarını alnından arkaya doğru taradım. Gözkapaklarımı da kapatmaya çalıştım. O korkunç, canlıymış gibi duran kibirli gözleri başkaları görmeden kapatmak istiyordum. Fakat kapanmıyorlardı... Üstelik, benim bu uğraşımla da alay ediyormuş gibiydiler. Yarı aralı dudaklar, keskin beyaz dişler de alaycı alaycı sırıtıyor gibiydi. Tekrar bir korku krizine tutularak Joseph'i çağırdım. Joseph ayaklarını sürüyerek geldi, o da bir çığlık attı ama, ona elini bile sürmeyeceğini kararlı bir ifadeyle söyledi.

«Onun ruhunu iblisler götürmüş. Leşini de alıp götürsünler, bana ne!» diyordu. «Şu alçak adama bakın hele... Ölümle bile eğleniyormuş gibi sırıtıyor.»

İhtiyar bunak, bunları söyledikten sonra, onun taklidini yaparak sırıttı.

Yatağın çevresinde dans edecek sandım. Aniden kendini toplayarak diz çöktü, ellerini yukarı kaldırdı, evin asıl beyi ile hizmetçilerinin haklarını geri veren Tanrı'ya şükürler etti.

Bu korkunç olay beni serseme çevirmişti. Elimde olmadan, eski günleri hatırlıyor, acıyla burkuluyordum. Fakat aramızda en çok üzülen, en büyük haksızlığa uğramış olan zavallı Hare-ton'cıkta. Bütün gece ölünün başında oturup içtenlikli bir üzüntüyle ağladı. Elini tuttu, herkesin bakmaya korktuğu o yabani yüzü öptü. İşlenmiş çelik gibi sert de olsa, aslında iyi bir yürekten kedi kendine fişkıran derin bir acıyla yas tuttu.

Bay Kenneth Bey'in hangi hastalıktan öldüğünü bir türlü çıkarıp söyleyemedi. Ben de, başımıza bir bela açılmasından kork-

363

tuğum için, onun dört gün ağzına tek lokma yemek koymadığını gizlemiştim. Zaten Bey de bunu özellikle yapmadığına, o tuhaf hastalığının buna neden olduğuna beni inandırmıştı.

Çevremizdekilerin dedikodusuna hiç kulak asmadan, onu istediği gibi gömdük. Cenaze töreninde Hareton, ben, mezarıcı ile bir de tabutu taşıyan altı kişi dışında kimse bulunmadı. Altı kişi, tabutu mezara indirir indirmez, çekip gitti. Biz de mezarın üstü kapatılmaya dek bekledik. Hareton, yüzü gözü yaşlar içinde, kopardığı yeşil çimenleri kara toprağın üstüne yerleştirdi.

Bugün bu mezar da, çevresindekiler kadar yeşildir, içindeki de dilerim komşuları gibi rahat, derin bir uykudadır. Ama köylülere sorarsanız, incil üzerine yemin ederek, onun hortladığı-nı söylüyorlar. Dahası ona kilise civarındaki kırlarda, bu evin içinde rastladıklarını söyleyenler bile var. Uydurma laflar, diyeceksiniz. Bence de. Ama mutfakta, ocakbaşında oturan ihtiyar bir adam da, onun öldüğü günden beri hangi gece yağmur yağarsa kesinlikle onların ikisini yan yana gördüğünü söylüyor. Ayrıca, bir ay kadar önce benim de başımdan tuhaf bir olay geçti:

Bir akşam üstü Grange'e gidiyordum. Fırtına çıkma ihtimali olan karanlık bir akşamdı. Tam Uğultulu Tepelerin dönemecine geldiğimde, küçük bir oğlan çocukla karşılaştım. Önünde bir koyunla iki kuzu vardı. Çocuk sürekli ağlıyordu. Hayvanlar haşarılık ediyor da onları götürmekte zorlanıyor sandım.

«Ne oldu, delikanlı?» diye sordum.

«Şu sivri kayanın dibinde Heathcliffle bir kadın var,» diye hıçkırdı. «Yanlarımdan geçmeye korkuyorum.»

Ben bir şey göremedim fakat ne çocuk, ne de koyunlar oraya doğru gitmek istemiyordu. Onun için, çocuğa daha aşağıdaki yoldan gitmesini önerdim. Belki de kırlarda böyle bir başına dolaşırken ailesinden, komşulardan duymuş olduğu sözleri düşüne düşüne hayal kurmuştu. Ama ne olursa olsun, ben de artık karanlıkta bir başıma dışarılarda gezmekten hoşlanmıyorum. Bu korkunç evde de kendi başıma kalmak istemiyorum. Ne yap-

364

yım, elimde değil... Doğrusu, burayı bırakıp Grange'e taşındıkları gün epey sevineceğim.»

«Demek Grange'e taşınacaklar, öyle mi?»

Nelly Dean: «Evet,» dedi. «Evlenir evlenmez; yani yılbaşında.»

«O zaman burada kim kalacak?»

«A, elbette Joseph. Belki yanına bir de ırgat alır, eve bekçilik ederler. Onlar da mutfakta oturacaklar, kalan odalar kapatılacak.»

«Hortlaklardan canı isteyen olursa gelip otursun diye mi?»

Nelly, başını sallayarak: «Hayır, Bay Lockwood,» dedi, «ben ölülerin huzura kavuştuklarına inanıyorum. Hem, ne olursa olsun, onlardan böyle alayla söz edilmesini de istemem.»

Tam o anda, bahçe kapısı açıldı. Gezintiye çıkanlar dönüyorlardı.

Onların gelişlerini pencereden izlerken: «işte, bunların hiçbir şeyden korkuları yok,» dedim, «ikisi yan

yana oldukça, şeytana da, onun ordularına da kafa tutabilirler.»

Catherine'le Hareton taş merdivenlerden çıkarlarken, son bir kez aya bakmak için durdular. Onlara görünmeden kaybolmak isteğini yine duydum. Nelly Dean'in eline, beni unutmaması için, bir şeyler tutuşturdum. Kadının benim kabalığma karşı çıkmasına, üzüntüsünü gösteren sözlerine aldırmadan, diğerleri evin kapısını açarlarken, ben de mutfak kapısından sıvıştım. Böyle davrandığım için belki Joseph de benim kaba biri olduğumu düşünecekti fakat ayaklarının ucuna düşen bir altın liranın sesini işitince benim saygın bir insan olduğuma inanıverdi.

Eve dönüşte kiliseye de uğradığım için yol bir parça uzadı. Kilisenin duvarlarının önüne gelince, şu son yedi ay içinde bile binanın epeyce yıpranmış olduğunu gördüm. Pencerelerden birçoğunun camları kırılmış, boşluklar birer kara oyuk gibi kalmıştı. Çatı kaplamaları yer yer kaymıştı, güz fırtınalarıyla tamamen düşecekleri kesindi.

Üç mezar taşını aradım, bayırın kırlara bakan tarafında bul-

365

dum. Ortadaki taş griye dönmüş, yarı yarıya çalılıklarla örtülmüştü. Edgar Linton'ınki dibinden yukarı doğru yükselen çimenlerle, yosunlarla ortama uymaya başlamıştı. Heathcliff'inki ise henüz çırılçıplaktı.

Durgun gökyüzü altında mezarların etrafında şöyle bir gezindim. Fundalarla çançiçekleri aracında uçuşan pervanelere baktım. Çimenler arasında soluk alan usul rüzgârı dinledim, «insan nasıl olur da bu güzel yerde uyuyanların uykularında rahat bulmadıklarını düşünür?» diye şaşırdım.

SON

EMILY BRONTE

UĞULTULU TEPELER